STARPTAUTISKS BESTSELLERS

SFĒRA

"Stindzinoši."
The Washington Post

"Pravietiski."
The New York Times

"Fascinējoši."
Entertainment Weekly

"Izaicinoši."
USA Today

DEIVS EGERSS

SHOUT
SHARE
IT

Annotation

Deivs Egerss
Sfēra

Kad Meja Holande tiek pieņemta darbā pasaules varenākajā interneta kompānijā, viņa domā, ka ir guvusi unikālu iespēju, un šo pārliecību nespēj satricināt nedz pakāpeniska attālināšanās no reālās dzīves, nedz uzņēmuma pretenzijas uz viņas privāto dzīvi, nedz iepazīšanās ar kādu savādu kolēģi. Drīz vien šis stāsts par jaunas sievietes ambīcijām un ideālismu pārtop par aizraujošu spriedzes romānu, kurš uzdod mums neskaitāmus aktuālus jautājumus par saskarsmi un informāciju, privāto un publisko, demokrātiju, vēsturi un cilvēka zināšanu robežām.

No angļu valodas tulkojusi Karīna Tillberga

Noskanējis grāmatu un failu izveidojis Imants Ločmelis imantslochmelis@inbox.lv

© Tulkojums latviešu valodā, Karīna Tillberga, 2016

-
- Pirmā grāmata
-
-
-
-
- Otrā grāmata
- Trešā grāmata
- Pateicības
- Par autoru
- notes
  - 1
  - 2
  - 3
  - 4
  - 5
  - 6
  - 7
  - 8
  - 9
  - 10
  - 11
  - 12
  - 13
  - 14

- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31
- 32
- 33
- 34
- 35
- 36
- 37
- 38
- 39

Deivs Egerss
Sfēra
atsauksmes

Tas, kas reiz nonācis internetā, tur būs pieejams vienmēr. Tā ir jau tagad un būs arī nākotnē, taču Deivs Egerss šo apgalvojumu paceļ jaunā, utopiskā līmenī. Privātums šīs grāmatas pasaulē ir pielīdzināms zādzībai, bet dalīšanās ir visvērtīgākā darbība. Šis ir darbs, ko derētu izlasīt ikvienam internēta lietotājam, jo liks paskatīties uz tik ierasto ar skaidrāku skatienu.

Līva Alksne, žurnāliste

Šī ir grāmata, kas ļauj izprast īstenības paradoksus un kuru var ieteikt ikvienam, kas apjauš savu atkarību no pogu spaidīšanas. Grāmata, iesākta nevainojamas spozmes un šķietamas paredzamības noskaņā, palēnām pārtop baisā labirinta skrējienā, kam arī lasītājs zina tikai vienu izeju. Mums ikvienam ir tiesības nebūt redzamam... Tikai jautājums: vai cilvēka smadzeņu funkcijas, kas, par laimi, ir ierobežotas, paredz zināt visu... par visu?

Iveta Krūmiņa, bloga igramatasscv.wordpress.com autore

Neierasti ticams stāsts par nākotni, kas balansē uz utopijas un distopijas robežas. Ja meklējat grāmatu, kas liks domāt par tehnoloģiju ietekmi uz mūsu nākotni, “Sfēra” būs tieši laikā.

Spīgana Spektore, grāmatu raidījuma “Spīganas lasītava” vadītāja

“Fascinējoši... Šis ir ideju romāns par to, kā sabiedrība konstruē un dekonstruē privātuma jēdzienu, kā korporācijas pamazām piesavinās mūsu privāto dzīvi un kā tas var ietekmēt Rietumu demokrātiju.”

Mārgareta Atvuda, The New York Review of Books

“Mūsdienīga un ļoti meistarīga Svifta satīras un Orvela nākotnes vīziju sintēze.”

The Guardian (Lielbritānijā)

“Egersa darbs ir vienlaikus biedējoša un komiska, reālistiska un spriedzes piesātināta nākotnes vīzija.”

St. Louis Post-Dispatch

Nākotnei nebija satvara, nekādu robežu. Šķita, ka cilvēkam var pietrūkt vietas, kur glabāt savu laimi.

Džons Steinbeks, “Austrumos no Ēdenes”

Pirmā grāmata

Ak kungs, nodomāja Mēja. īsta debesu valstība.

Klusā okeāna košo krāsu piesātināta, "Sfēras" teritorija šķita haotiski izpletusies uz visām pusēm, tomēr katra sīkākā detaļa bija rūpīgi pārdomāta, pašu kreati-vāko prātu radīta. Vietā, kur savulaik atradās kuģu būvētava, pēc tam autobraucēju kinoteātris, pēc tam krāmu tirgus un pēdīgi tā visa paliekas, nu bija ierīkoti viļņoti, zaļi pakalni un Kalatravas[1] strūklaka. Un pikniku zona ar koncentriskos apļos izvietotiem galdiņiem. Un tenisa korti, sārtas ķieģeļu drumslas un zāle. Un volejbola laukums, kur, spiegdami un viļņodamies kā ūdens, skraidīja "Sfēras" bērnudārza ķipari. Bija arī darbavietas - četrsimt akri matēta tērauda un stikla, pasaules ietekmīgākā uzņēmuma galvenais birojs. Tam visam pāri pletās perfekti zilas debesis.

Soļojot no autostāvvietas uz galveno ēku, Mēja centās izskatīties piederīga šai vietai. Celiņš vijās starp citronu un apelsīnu kokiem; tas bija izlikts ar sarkanīgiem akmeņiem, kurus vietām aizstāja flīzes ar rosinošiem saukļiem. Sapņo! - aicināja viens no tiem, vārds, ar lāzeru iegravēts akmenī. Piedalies! - mudināja cits. To bija desmitiem. Atrodi savējos! Pārradi! Iztēlojies! Viņa gandrīz uzkāpa uz rokas jaunam vīrietim pelēkā kombinezonā, kurš lika vietā vēl vienu vārdu: Elpo!

Saulainā jūnija pirmdienā Mēja apstājās pie galvenās ieejas zem stiklā iegravēta logotipa. Lai gan uzņēmums bija dibināts pirms nepilniem sešiem gadiem, tā nosaukums un logotips - aplis ar savītu režģi un mazu "c" burtiņu centrā[2] - bija viens no pazīstamākajiem pasaulē. Galvenajā birojā strādāja vairāk nekā desmit tūkstoši darbinieku, bet "Sfērai" bija biroji visās pasaules malās, ik nedēļu tā pieņēma darbā simtiem jaunu, talantīgu prātu. Jau četrus gadus pēc kārtas tā bija ieguvusi pasaules populārākā uzņēmuma nosaukumu.

Mēja nekad nebūtu iedomājusies pretendēt uz darbu šādā vietā, ja tur nestrādātu Enija. Enija bija divus gadus vecāka, bet koledžas laikā viņas trīs semestrus nodzīvoja kopā kādā atbaidošā ēkā, kuru daudzmaz ciešamu vērta tikai abu meiteņu apbrīnojamā tuvība. Viņas bija kaut kas līdzīgs draudzenēm, māsām vai māsīcām un labprāt būtu Siāmas dvīnes, jo tad varētu nekad nešķirties. Kopdzīves pirmajā mēnesī Mēja bija salauzusi žokli -eksāmenu, izsalkuma un gripas novājināta, paģībusi uz ielas. Enija teica, lai viņa paliek gultā, tomēr Mēja devās uz 7-Eleven pēc kofeīna un atjēdzās guļam uz ietves koka pavēnī. Nogādājusi Mēju slimnīcā, Enija gaidīja, kad ārsti sastiprinās kaulu, un visu nakti snauduļoja draudzenei līdzās koka krēslā, bet vēlāk mājās dienām ilgi baroja viņu caur salmiņu. Mēja vēl nekad nebija sastapusi sava vecuma cilvēku, kurš spētu tik pašaizliedzīgi un

prasmīgi kādu aprūpēt, un tas vēl vairāk stiprināja abu saikni -viņa pati nenojauta, ka spēj būt tik lojāla.

Kamēr Mēja vēl mācījās Karltonas koledžā, izmēģinot te vienu, te otru specialitāti - mākslas vēsturi, mārketingu un psiholoģiju -, līdz pēdīgi ieguva grādu psiholoģijā bez nodoma uzsākt karjeru šajā nozarē, Enija ieguva maģistra grādu Stenforda Universitātē un bija pieprasīta it visur, it īpaši "Sfērā", kur arī sāka strādāt tikai dažas dienas pēc diploma saņemšanas. Nu viņai bija amats ar pretenciozu nosaukumu - nākotnes nodrošināšanas direktore, kā jokoja pati Enija, - un viņa skubināja Mēju pieteikties darbam "Sfērā". Mēja paklausija draudzenei un tika pieņemta darbā. Lai gan Enija dievojās, ka viņai neesot ar to nekāda sakara, Mēja nešaubījās, ka tas ir Enijas pirksts, un bija viņai ārkārtīgi pateicīga. Miljoniem, jā, pat miljardiem cilvēku dedzigi vēlējās būt tur, kur tagad bija Mēja, - ieiet šajā trīsdesmit pēdu augstajā, Kalifomijas gaismas caurstrāvotajā ātrijā savā pirmajā darba dienā vienīgajā uzņēmumā, kurš patiešām bija ko vērts.

Viņa pagrūda smagās durvis. Galvenais vestibils bija garš kā promenāde un augsts kā katedrāle. Virs galvas slējās biroji četru stāvu augstumā, visas sienas bija no stikla. Mejai sareiba galva, un viņa pievērsa skatienu nevainojami spožajai grīdai, kas atspoguļoja viņas bažīgo seju. Sajutusi, ka aiz muguras kāds stāv, meitene savilka lūpas smaidā.

- Tu droši vien esi Mēja.

Mēja pagriezās un ieraudzīja jaunu, skaistu galvu virs koši sarkanas šallītes un baltas zīda blūzes.

- Es esmu Renāte.

- Ļoti patīkami. Es meklēju...

- Eniju. Es zinu. Viņa drīz atnāks. - Renātes ausī notinkšķēja sīka digitāla lāsīte. - Viņa ir... - Renāte skatījās uz Mēju, bet redzēja pavisam ko citu. Tīklenes interfeiss, nodomāja Mēja, viena no šeit tapušajām inovācijām.

- Viņa ir Mežonīgajos Rietumos. - Renātes skatiens atkal pievērsās Mejai. - Bet drīz būs klāt.

- Ceru, ka viņai ir izturīgs zirgs un pietiekami daudz sausiņu, - Mēja pajokoja.

Renāte pieklājīgi pasmaidīja, bet nesmējās. Mēja zināja, ka "Sfēras" ēkām ir doti dažādu vēsturisku laikmetu nosaukumi; šis atjautīgais paņēmiens ļāva samazināt to korporatīvo bezpersoniskumu, kas raksturīgs vairumam lielo uzņēmumu. Katrā ziņā tas bija daudz labāk par austrumu korpusu 3B, Mejas iepriekšējo darbavietu. Vēl pirms trim nedēļām viņa bija nostrādājusi pēdējo dienu savas bērnības pilsētas komunālajā dienestā (visi bija pilnīgi apstulbuši, kad Mēja iesniedza atlūgumu) un nu brīnījās, kā varēja izniekot tur tik daudz laika. Kāda laime bija tikt prom no šī gulaga un visa, kas ar to saistīts!

Renātes ausī joprojām skanēja kaut kādi signāli. - Pagaidi, - viņa sacīja. - Tagad Enija teica, ka vēl kādu brīdi būs aizņemta. - Renāte uzlūkoja Mēju ar starojošu smaidu. - Varam pa to laiku apskatīt tavu darbavietu. Enija atnāks pie tevis aptuveni pēc stundas.

Tavu darbavietu. Dzirdot šos vārdus, Mēja sajuta vieglas satraukuma tirpas un tūlīt atcerējās tēti. Viņš lepojās ar savu meitu. Ļoti lepojos, vēstīja četros no rīta atstāta balss pasta ziņa, kuru viņa bija noklausījusies, kad pamodās. Tik ļoti lepojos, viņš sacīja aizžņaugtā balsī. Mēja bija beigusi koledžu tikai pirms diviem gadiem un jau dabūjusi ienesīgu darbu tādā uzņēmumā kā "Sfēra" -ar veselības apdrošināšanu un dzīvokli pilsētas centrā. Tas nozīmēja, ka viņa vairs nebūs lieks apgrūtinājums vecākiem, kuriem jau tā pietika rūpju.

Viņas izgāja no ātrija saules gaismā. Gaismēnu izraibinātā zālienā mākslīga pakalna galā sēdēja divi jauni cilvēki; viņi dedzīgi diskutēja, raugoties uz kaut ko līdzīgu caurspīdīgai planšetei.

- Tu strādāsi Renesansē. - Renāte norādīja uz stikla un oksidēta vara celtni zāliena viņā pusē. - Tāpat kā visi Klientu Pieredzes darbinieki. Vai esi šeit jau kādreiz bijusi?

- Jā. - Mēja pamāja ar galvu. - Vairākas reizes, tikai ne šajā ēkā.

- Tad tu noteikti esi redzējusi baseinu un sporta kompleksu. - Renāte norādīja uz to pusi, kur koši zila paralelograma otrā pusē slējās zema taisnstūrveida ēka. - Tur ir jogas studija, CrossFit nodarbības, pilates un masāža. Arī veloaerobika - dzirdēju, ka tu ar to nodarbojies. Tālāk ir bočes laukums un jaunais teterbola aprīkojums. Tur pāri atrodas kafetērija. - Renāte norādīja uz sulīgo, viļņoto zālienu, kur saulē gulšņāja vairāki jauni cilvēki biroja drēbēs. - Esam klāt.

Viņas stāvēja pie Renesanses, vēl vienas celtnes ar četrdesmit pēdas augstu ātriju, virs kura lēni griezās Kaldera[3] kinētiskais objekts.

- Kā man patīk Kalders! - sacīja Mēja.

- Domāju gan. - Renāte pasmaidīja, un abas pavērās augšup. - Šis te ir no Francijas parlamenta. Vai kādas tamlīdzīgas vietas.

Viņām līdzi iesprukušais vējš pagrieza objektu tā, ka viens tā atzars norādīja uz Mēju - it kā gribētu sveikt viņu jaunajā darbavietā. Renāte saņēma viņu aiz elkoņa. - Iesim? Mums uz šo pusi.

Viņas iegāja maigi oranžā, caurspīdīgā liftā. Iemir-gojās gaisma, un Mēja ieraudzīja uz sienām savu vārdu un vidusskolas laika fotogrāfiju. LAIPNI LŪDZAM, MĒJA HOLANDE! Mejai aizrāvās elpa. Viņa jau gadiem ilgi nebija redzējusi un arī negribēja redzēt šo fotogrāfiju. Šis netīkamais pārsteigums droši vien ir Enijas ideja. Tā neapšaubāmi bija Mēja - viņas augstie vaigukauli, platā mute ar plānajām lūpām, melnīgsnējā āda un melnie mati bet šajā fotogrāfijā viņa izskatījās skarbāka nekā dzīvē, brūnās acis nesmaidīja, samiegtas un saltas tās pauda gatavību cīņai. Kopš fotogrāfijas tapšanas brīža -

tolaik Mēja bija astoņpadsmit gadus veca, nedroša un nikna būtne - viņa bija pieņēmusies svarā, gan vaibsti, gan augums beidzot bija ieguvis maigākas aprises, kas piesaistīja dažāda vecuma vīriešus ar dažādiem nolūkiem. Kopš skolas beigšanas Mēja centās būt atvērtāka un laipnāka un jutās nepatīkami pārsteigta, ieraugot te šo liecību par sen pagājušiem laikiem, kad viņa uzskatīja pasauli par naidīgu teritoriju. Foto nozuda tieši tajā brīdī, kad Mēja vairs nespēja uz to skatīties.

- Jā, te visur ir sensori, - Renāte paskaidroja. - Lifts nolasa tavu identifikācijas karti un sveicina. To fotogrāfiju mums iedeva Enija. Jūs noteikti esat tuvas draudzenes, ja reiz viņai ir tavas skolas laika bildes. Ceru, ka tas tevi nesamulsināja. Parasti mēs izmantojam šo triku, lai atstātu iespaidu uz viesiem.

Liftam slīdot augšup, uz stikla sienām parādījās informācija par dienas aktivitātēm. Attēli un teksts slīdēja no sienas uz sienu, katrā paziņojumā bija iekļautas fotogrāfijas, video, animācija un mūzika. Divpadsmitos -filmas Koyaanisqatsi[4] demonstrācija, vienos - pašmasāžas seanss, trijos - torsa muskuļu treniņš. Pusseptiņos rātsnamā uzstāsies jauns, bet jau nosirmojis kongres-menis, par kuru Mēja neko nebija dzirdējusi. Reklāmā viņš teica dedzīgu runu, stāvot uz paaugstinājuma ar plīvojošiem karogiem fonā; uzrotītas krekla piedurknes, pirksti savilkti dūrēs.

Lifta durvis atvērās, pāršķeļot kongresmeni uz pusēm.

- Esam klāt. - Renāte izgāja no lifta uz šaura tērauda režģa tiltiņa. Pavērusies lejup, Mēja juta, kā sažņaudzas kuņģis. Četrus stāvus zemāk vīdēja pirmā stāva spožā grīda.

- Vai te strādā arī tie, kuriem bail no augstuma? -Viņa centās runāt bezrūpīgā tonī.

Renāte apstājās un ar bažīgu sejas izteiksmi pagriezās pret Mēju. - Nestrādā vis. Bet tavā profilā nav teikts...

- Tas nekas, - Mēja sacīja. - Nav tik traki.

- Varam atrast tev vietu kaut kur zemāk, ja...

- Nē, nē, nevajag. Patiešām. Viss kārtībā. Piedod, es tikai pajokoju.

Renāte joprojām šķita noraizējusies. - Nu skaties. Saki man, ja ir kādas problēmas.

- Jā, protams.

- Patiešām? Enija lūdza par tevi parūpēties.

- Es noteikti pateikšu. Apsolu tev. - Mēja pasmaidīja, un Renāte nomierinājusies devās tālāk.

Tiltiņš veda uz ceturtā stāva galveno bloku. Plašums un lieli logi, pa vidu stiepjas garš gaitenis ar birojiem abās pusēs. Caur stikla sienām varēja redzēt to iemītniekus, kuri bija izraudzījušies savai darbavietai ekstravagantu, bet gaumīgu dekoru: vienā vietā tie bija

burāšanas atribūti, kas karājās gaisā, piestiprināti pie griestu sijām, citā - bonzai kociņi. Viņas pagāja garām nelielai virtuvei - visi skapīši un plaukti bija no stikla, ēdamrīki ar magnētiņiem veidoja uz ledusskapja durvīm akurātu režģi. Pie griestiem vidēja liels, pēc pasūtījuma darināts gaismas ķermenis ar krāsainām spuldzītēm, uz visām pusēm stiepās oranži, rozā un persiku krāsas taustekļi.

- Esam klāt.

Renāte bija apstājusies pie šaura, pelēka nodalījuma, iztapsēta ar kaut kādu materiālu, kas atgādināja sintētisku linu audumu. Mejai salēcās sirds. Gandrīz tādā pašā nodalījumā viņa bija aizvadījusi pēdējo pusotru gadu. Tā bija vienīgā vieta "Sfērā", kura nebija pārradīta no jauna, kurai bija kaut kāda līdzība ar pagātni. Piepeši viņa saprata, kas tas par materiālu. Bija grūti, pat neiespējami tam noticēt, bet tas neapšaubāmi bija maisaudums.

Mēja juta Renātes skatienu un apzinājās, ka viņas seja pauž kaut ko līdzīgu šausmām. Pasmaidi, viņa sev sacīja. Pasmaidi.

- Vai būs labi? - Renāte pajautāja, skenējot Mejas seju.

Mēja izmocīja vārgu smaidu. - Jā, protams. Nav ne vainas.

Kaut ko tādu viņa nebija gaidījusi.

- Tad labi. Ļaušu tev aprast ar darbavietu. Drīz atnāks Denīze un Džosaja, viņi tev visu parādīs.

Mēja atkal savilka seju smaida grimasē, un Renāte devās prom. Apsēžoties viņa ievēroja, ka krēsla atzveltne ir salauzta un tas nekustas no vietas, it kā skritulīši būtu iestiguši grīdsegā. Uz galda stāvēja dators - antīks modelis, tāda nebija nekur citur šajā ēkā. Mēja jutās smagi pievilta, un viņas noskaņojums atgriezās tajā pašā bedrē, kur bija pavadījis pēdējos pāris gadus.

Vai kāds vēl strādā komunālo pakalpojumu uzņēmumā? Kā Mēja bija tik zemu kritusi? Kā bija to pārcietusi? Ja kāds jautāja par viņas darbavietu, viņa bieži vien sameloja, teikdama, ka ir bezdarbniece. Vai būtu bijis labāk, ja tā nebūtu viņas bērnības pilsēta?

Aptuveni sešus gadus Mēja bija nīdusi šo pilsētu un lādējusi vecākus par to, ka viņi bija uz turieni pārcēlušies, nolemjot meitu dzīvei šajā aizkaktē, kurā trūka it visa -daudzveidības, restorānu, gaišu prātu -, bet pēdējā laikā Mēja atcerējās Longfildu ar tādu kā nostalģisku maigumu. Šī nelielā pilsētiņa starp Fresno un Trankvilitiju bija ieguvusi pilsētas statusu un nosaukumu 1866. gadā, kad par to parūpējās kāds fermeris bez kripatiņas iztēles. Pēc simt piecdesmit gadiem tās iedzīvotāju skaits bija sasniedzis maksimumu - nepilnus divus tūkstošus; to

lielāka daļa

iivdesmit jūdzes

LongfiltfāSiJa[1]' ieta cfzīVē, un Mejas dr.

attālajā Fresno, ugu vecāki bija

apsargi, skolotāji un kravas mašīnu vadītāji, kas aizrāvās ar medībām. No astoņdesmit Mejas skolasbiedriem tikai divpadsmit iestājās četrgadīgajā koledžā, un viņa bija vienīgā, kura turpināja mācības uz austrumiem no Kolorādo. Tas, ka viņa bija devusies tik tālu un iedzīvojusies tādos parādos tikai tāpēc, lai pēc tam atgrieztos un strādātu vietējā komunālo pakalpojumu uzņēmumā, satrieca gan Mēju, gan vecākus, lai gan viņi apgalvoja, ka tas ir solīds darbs un laba iespēja atmaksāt studiju kredītu.

Viņas darbavieta - austrumu korpuss 3B - bija atbaidošs cementa bloks ar šaurām vertikālām spraugām logu vietā. Lielākajai daļai telpu bija izdedžu betona sienas, nokrāsotas pretīgā zaļā krāsā, un Mejai šķita, ka viņa strādā skolas ģērbtuvē. Viņa bija aptuveni desmit gadus jaunāka par pārējiem darbiniekiem, kuri līdzinājās kāda cita gadsimta reliktiem - pat tie, kuriem bija tikai nedaudz pāri trīsdesmit. Viņi apbrīnoja Mejas iemaņas darbā ar datoru, kaut gan šādā līmenī to prata izmantot ikviens viņas paziņa. Tomēr tas radīja iespaidu - darbabiedri sauca Mēju par Melno Zibeni (banāla alūzija par viņas matu krāsu) un teica, ka šeit viņu gaida spožas nākotnes izredzes-, ja vien viņa pratīs tās izmantot, pēc četriem vai pieciem gadiem Mēja varētu būt visas apakšstacijas IT daļas vadītāja! Vilšanās padarīja viņu vai traku. Ne jau tāpēc viņa bija ieguvusi 234 000 dolāru vērtu humanitāro izglītību, lai strādātu šādā vietā! Bet tas bija vismaz kaut kāds darbs, un viņai bija vajadzīga nauda. Negausīgais studiju kredits ik mēnesi pieprasīja savu tiesu, un viņa piecieta to visu algas dēļ, vienlaikus raugoties apkārt pēc zaļākām ganībām.

Mejas tiešais priekšnieks Kevins skaitījās informācijas tehnoloģiju speciālists, bet dīvainā kārtā neko no tām nejēdza. Viņš zināja šo to par kabeļiem un sadalītājiem -pietiekami, lai niekotos savā pagrabā ar radioamatie-rismu, nevis būtu Mejas priekšnieks. Viņš diendienā valkāja vienus un tos pašus kreklus ar īsām piedurknēm un rūsas krāsas kaklasaites. Viņš bija īsta mocība visiem maņu orgāniem, jo viņa elpa oda pēc šķiņķa, bet spurainās, nepakļāvīgās ūsas spraucās ārā no mūždien ieplestajām nāsīm kā divas mazas ķepiņas, kas norāda uz dienvidrietumiem un dienvidaustrumiem.

To visu vēl varētu pieciest, ja vien Kevins nebūtu svētā pārliecībā, ka šis darbs Mejai kaut ko nozīmē. Nez kāpēc viņš bija iedomājies, ka Karltonas absolventi Mēju ar viņas zelta sapņiem vilina karjera uzņēmumā, kas nodarbojas ar gāzes un elektrības piegādi. Ka viņa uztrauksies, ja Kevins kādu dienu būs ar viņu neapmierināts. Tas tracināja Mēju vairāk par visu.

īsta mocība bija tās reizes, kad šefs atsauca viņu pie sevis, aizvēra durvis un piemetās uz rakstāmgalda stūra. “Vai zini, kāpēc tu esi šeit?” viņš mēdza jautāt gluži kā policists šosejas malā. Bet vēl ļaunāk bija tad, kad viņš jutās īpaši apmierināts, - tad Kevins Mēju uzslavēja.

Dēvēja par savu protežē. Viņš mīlēja šo vārdu un tā arī teica apmeklētājiem: “Mana protežē Mēja - lielākoties visai apķērīga meitene.” Un piemiedza viņai ar aci, it kā viņš būtu kuģa kapteinis, bet Mēja - kapteiņa pirmais palīgs un viņi būtu pieredzējuši ne vienu vien bīstamu dēku un kļuvuši uzticīgi viens otram līdz kapa malai. “Ja Mēja pacentīsies, viņu šeit gaida spoža nākotne.”

Tas bija neciešami. Mēja pavadīja tur pusotru gadu un katru Dieva dienu apsvēra iespēju lūgt Enijas palīdzību. Viņa nebija no tiem cilvēkiem, kuri mēdz lūgties, lai viņus glābj, izvelk no bedres. Viņasprāt, tā bija vājuma pazīme, uzbāzība vai pat nekaunība (diedelēšana, kā teiktu viņas tētis), un viņai nebija šāda gēna. Mejas vecāki bija pieticīgi un lepni cilvēki, kuri nekad nevienu neapgrūtināja un neko neprasīja.

Mēja bija tāda pati, bet šajā darbā pilnīgi pārvērtās un bija gatava darīt visu, lai tiktu prom. Tas bija tik pretīgi. Zaļais izdedžu betons. īsts ūdens dzesētājs. īstas perfokartes. īsti atzinības raksti, ja kāds bija kaut kā īpaši izcēlies. Un darba laiks! Tik tiešām no deviņiem līdz pieciem! Tas viss bija saglabājies no kāda cita, pamatoti aizmirsta laikmeta un viesa izjūtu, ka ne tikai viņa, bet viss uzņēmums iznieko dzīvi, velti šķiež cilvēku potenciālu un kavē zemeslodes griešanos. Un kronis visam bija viņas darbavieta, viņas steliņģis. Zemās sieniņas, kuru uzdevums bija sekmēt pilnīgu koncentrēšanos darbam, bija tapsētas ar maisaudumu, it kā jebkurš cits materiāls būtu lieks traucēklis, vilinājums pavadīt laiku kādā eksotiskākā veidā. Pusotru gadu Mēja bija pavadījusi birojā, kura vadība uzskatīja, ka no visiem dabas un cilvēka radītajiem materiāliem viņu personālam diendienā jāredz tieši maisaudums. Prasts, rupjš maisaudums. Zemākās kvalitātes, budžeta, nabagu maisaudums. Ak kungs, viņa nodomāja. Pametusi šo vietu, Mēja nozvērējās, ka nekad vairs neredzēs šo materiālu un tam nepieskarsies, pilnīgi aizmirsīs par tā esību.

Viņa tik tiešām nebija kaut ko tādu gaidījusi. Vai mēs bieži redzam maisaudeklu? Tas ir palicis deviņpadsmitā gadsimta piparbodītēs. Mēja bija gandrīz pārliecināta, ka to vairs nekad neredzēs, un te nu tas bija - visriņķi viņas jaunajā darbavietā. Viņa skatījās uz brūnganpelēkajām sienām, ievilka nāsīs pelējuma smaku un pārgrieza acis.

- Nolādētais maisaudums!

Piepeši viņai aiz muguras kāds nopūtās un sacīja:

- Šķiet, tā tomēr nebija laba doma.

Mēja pagriezās un ieraudzīja Eniju, kura bija uzmetusi lūpu un savilkusi rokas dūrēs kā sapūties bērns. - Nolādētais maisaudums! - viņa izmēdīja draudzeni un sāka smieties. - Tas tik bija skats! Sirsnīgs paldies! Es zināju, ka būsi šokā, bet ko tādu nebiju gaidījusi. Piedod, es negribēju tevi saraudināt. Jēziņ!

Mēja pavērās uz Renāti. - Tā nav mana ideja! - viņa sacīja, padevīgi pacēlusi abas rokas. - Enija mani pierunāja. Nedusmojies!

Enija izdvesa apmierinātu nopūtu. - Iedomājies - man nācās nopirkt to maisaudumu Walmart. Un dators! Veselu mūžību meklēju to internētā. Domāju, ka atradīšu kaut ko pagrabā vai kādā pažobelē, bet visā parkā neatradās nekas pietiekami vecs un neglīts. Ak kungs! Žēl, ka tu neredzēji savu seju!

Mejas sirds sitās straujā ritmā. - Tu esi pilnīga šiza.

- Es? - Enija iepleta acis tēlotā izbrīnā. - Nebūt ne. Es esmu balta un pūkaina.

- Nespēju noticēt, ka tu tā nopūlējies, lai mani sarūgtinātu.

- Tā es esmu tikusi tur, kur patlaban esmu. Pats galvenais ir kalt plānus un apņēmīgi tos īstenot. - Viņa šķelmīgi piemiedza ar aci, un Mēja neviļus iespurdzās. Enija bija pilnīgi traka. - Iesim! Iepazīstināšu tevi ar parku.

Sekojot Enijai, Mēja atcerējās, ka draudzene ne vienmēr bija vecākā menedžere tādā uzņēmumā kā "Sfēra". Vēl pirms četriem gadiem Enija bija koledžas studente, kas pastāvīgi valkāja vīriešu mājas bikses - gāja tajās gan uz skolu, gan restorānu un randiņiem. Viens no viņas puišiem - un to bija daudz, visi monogāmi un visnotaļ pozitīvi - dēvēja šāda tipa meitenes par ērmiem. Bet Enija varēja to atļauties. Viņas senčiem bija nauda jau vairākās paaudzēs, turklāt viņa bija ļoti pievilcīga, ar bedrītēm vaigos, garām skropstām un tik gaišiem matiem, ka tie varēja būt vienīgi dabiski. Viņa allaž kūsāja kā šampanietis, šķita, ka nekas nespēj saistīt viņas uzmanību ilgāk par dažām minūtēm. Tomēr viņa bija ērms. Enijai bija gari locekļi, un runājot viņa mēdza enerģiski žestikulēt, apdraudot sarunbiedru. Viņai bija tieksme uz negaidītiem sarunas pavērsieniem un dīvainas aizraušanās: alas, amatieru parfimērija un doo-wop stila mūzika. Viņa bija draugos ar visiem bijušajiem puišiem, seksa partneriem un koledžas pasniedzējiem (viņa pazina tos personiski un sūtīja tiem dāvanas). Enija aktīvi darbojās gandrīz visos koledžas klubos un pasākumos, tomēr atrada laiku arī mācībām un visam pārējam, ballītēs allaž pamanījās visus uzkurbulēt un kā pēdējā pamest kaujas lauku. Racionāls izskaidrojums tam varēja būt vienīgi miega trūkums, bet uz Eniju tas neattiecās. Viņa gulēja vairāk nekā pietiekami, astoņas vai desmit stundas diennaktī, turklāt jebkuros apstākļos: trīs minūšu braucienā ar mašīnu, lētā ēstuvē līdzās universitātes pilsētiņai, uz jebkura dīvāna, jebkurā laikā.

Mēja zināja to no personiskās pieredzes, jo parasti vadīja Enijas mašīnu garajos braucienos pa Minesotu,

Viskonsinu un Aiovu, kad viņas devās uz neskaitāmām un lielākoties bezjēdzīgām krosa sacensībām. Tieši krosu dēļ Mēja bija dabūjusi daļēju stipendiju Karltonā, kur iepazinās ar divus gadus

vecāko Eniju. Arī viņa bija laba skrējēja, bet bieži vien pilnīgi vienaldzīga pret pašas vai komandas gūto rezultātu. Vienās sacīkstēs Enija aizrautīgi dzīvoja visam līdzi, izteica pretiniecēm dzēlīgas piezīmes, kritizēja viņu formas tērpus un iestājtesta rezultātus, bet jau nākamajās piedalījās tikai sava prieka pēc. Ilgo pārbraucienu laikā viņa uzcēla basās kājas uz sēdekļa vai izbāza pa logu un stundām ilgi čaloja par garāmslīdošajām ainavām vai viņu treneru seksuālo dzīvi (tie bija precēts pāris ar vienādiem militārā stilā apgrieztiem matiem). Mēja klausījās un smējās, uz laiku aizmirstot par sacīkstēm, kurās viņai atšķirībā no draudzenes bija jāuzvar vai vismaz jāparāda labs rezultāts, lai atstrādātu savu stipendiju. Viņas vienmēr ieradās īsu brīdi pirms krosa sākuma, jo Enija nekad nezināja, kādās sacīkstēs viņām jāpiedalās un vai viņa vispār to vēlas.

Kā šī impulsīvā un ekstravagantā būtne, kura joprojām glabāja kabatā savas bērnu dienu sedziņas skran-diņu, bija pamanījusies tik strauji iekarot "Sfēras" virsotnes? Nu viņa piederēja pie "Komandas 40" - četrdesmit vadošajiem prātiem, kuriem bija zināma uzņēmuma slepenākā informācija un nākotnes plāni. Kā viņai izdevās tik vienkārši iekārtot draudzeni darbā, turklāt tikai dažas nedēļas pēc tam, kad Mēja pēdīgi bija pārkāpusi savam lepnumam un viņai piezvanījusi? Tas bija izskaidrojams tikai ar Enijas patības spēku, mistisku savas sūtības apziņu. Arēji viņa neizrādīja īpašas ambīcijas, bet Mēja bija pārliecināta, ka draudzeni vada kāda īpaša dziņa un viņa ieņemtu šo vietu neatkarīgi no izcelsmes - ari tad, ja būtu kopš dzimšanas akla briežkopja meita, kas uzaugusi kaut kur Sibīrijas tundrā.

- Esmu tev ļoti pateicīga, Enij, - Mēja sacīja.

Pagājušas garām vairākām konferenču zālēm un atpūtas telpām, viņas iegāja "Sfēras" jaunajā galerijā, kur bija izstādītas sešas Baskijas[5] gleznas, nesen atpirktas no kāda paputējuša Maiami muzeja.

- Sīkums, - Enija attrauca. - Piedod, ka tā ir Klientu Pieredze. Izklausās atbaidoši, bet tur ir sākusi vismaz puse no mūsu vadošajiem darbiniekiem. Vai tu man tici?

- Protams.

- Tas labi, jo tā tas patiešām ir.

Galerijai sekoja otrā stāva kafetērija - tā dēvētā Stikla Ēstuve ar galdiņiem deviņos līmeņos. Gan sienas, gan grīdas bija no organiskā stikla, un pirmajā brīdī šķita, ka kādi simts cilvēki ietur maltīti kaut kur pa vidu starp grīdu un griestiem.

Izgājušas cauri nomas punktam, kur ikviens darbinieks varēja bez maksas aizņemties dažādus priekšmetus, sākot ar velosipēdiem un beidzot ar teleskopiem un deltaplāniem, viņas nokļuva akvāriju telpā, kuru bija ierīkojis viens no uzņēmuma dibinātājiem. Aiz milzīgas stikla sienas vīdēja gausas, rēgainas medūzas, kuras cēlās un grima

šķietami haotiskā, bezmērķīgā kustībā.

- Es tevi pieskatīšu, - Enija apsolīja. - Parūpēšos, lai visi zinātu par taviem sasniegumiem, un tev nebūs ilgi jāsēž Klientu Pieredzē. Šeit var diezgan strauji tikt uz augšu un, kā tu zini, vakancēm parasti izraugās cilvēkus no pašu darbinieku vidus. Ja parādīsi sevi no labākās puses, nepagūsi ne aci pamirkšķināt, kad jau būsi pārcelta uz kādu interesantāku vietu.

Mēja uzlūkoja draudzeni, kuras acīs atspīdēja akvārija rēnā gaisma. - Neuztraucies. Man šeit būs labi jebkurā vietā.

- Labāk stāvēt Everesta pakājē nekā būt pusceļā uz tuvējās sūdu čupas virsotni, vai ne?

Mēja iesmējās, mazliet pārsteigta par to, ka šī piemīlīgā būtne lieto tādus vārdus. - Vai tu bieži tā runā? Agrāk es nemanīju šādas tieksmes.

- Tad, kad esmu nogurusi, proti, gandrīz vienmēr.

- Tu biji tāds mīļumiņš.

- Piedod! Piedod, ka es tik maucīgi runāju. Bļāviens! Labi, iesim tālāk. Uz suņu bērnudārzu!

- Un kā tad ar darbu? - pajautāja Mēja.

- Darbu? Tas ari ir darbs. Pirmajā dienā tavs uzdevums ir iepazīties ar darbavietu un kolēģiem, aklimati-zēties. Tas ir tāpat kā ar jauniem grīdas dēļiem.

- Dēļiem?

- Jā. Tiem jāļauj desmit dienas nostāvēties, un tad tos var pienaglot.

- Tātad es esmu dēlis?

- Tieši tā.

- Un pēc tam mani pienaglos?

- Jā, tad mēs tevi pienaglosim - ar tūkstošiem sīku nagliņu. Un tev tas patiks.

Viņas devās uz suņu novietni, kas bija Enijas ideja. Viņas suns Doktors Kinsmens bija nesen nomiris, bet pirms tam pavadījis šeit dažus ļoti laimīgus gadus, vienmēr saimnieces tuvumā. Kāpēc lai tūkstošiem darbinieku atstātu suņus vienus pašus mājās, ja tie var pavadīt laiku šeit, starp cilvēkiem un citiem suņiem, kur kāds par tiem parūpējas? Šī Enijas loģika tūlīt pat tika akceptēta kā ļoti atjautīga ideja. Pēc tam viņas apskatīja naktsklubu (Enija teica, ka pa dienu tur bieži notiekot tā sauktās ekstātiskās dejas, kas esot lieliska atslodze), lielo āra amfiteātri un mazo iekštelpu teātri. (“Mums ir aptuveni desmit humoristisko improvizāciju grupu.”) Kad tas viss bija apskatīts, lielākajā pirmā stāva kafetērijā jau bija sācies lenčs. Stūrī uz nelielas skatuvītes spēlēja ģitāru pusmūža vīrietis, kurš ļoti līdzinājās Mejas vecāku iemīļotajam bardam.

- Vai tas ir...?

- Tieši tā, - Enija atteica, nepalēninot soli. - Te katru dienu kāds uzstājas. Mūziķi, humoristi, rakstnieki. Tā ir Beilija iecere - te viņi var parādīt sevi, ņemot vērā, ka ārpasaulē viņiem neklājas īpaši spoži.

- Es zināju, ka te kaut kas tāds notiek, bet katru dienu...

- Mēs nevaram no viņiem atkauties. Programma ir sastādīta gadu uz priekšu.

Vīrietis dziedāja kaislīgi, piešķiebis galvu, matiem krītot pār acīm. Pirksti aizrautīgi strinkšķināja stīgas, tomēr lielākā daļa ēdēju tikpat kā nepievērsa viņam uzmanību.

- Tie taču ir milzīgi izdevumi, - Mēja teica.

- Jēziņ! Mēs taču viņiem nemaksājam. Pag, tev jāiepazīstas ar šo džeku.

Enija apturēja kādu puisi, vārdā Vipuls, kurš drīzumā pilnīgi pārveidošot televīziju. Šis plašsaziņas līdzeklis esot iestrēdzis divdesmitajā gadsimtā vairāk par jebkuru citu.

- Drīzāk jau deviņpadsmitajā. - Viņš runāja ļoti pareizā, pat izsmalcinātā angļu valodā ar vieglu indiešu akcentu. - Tā ir vienīgā joma, kurā klients nekad nesaņem to, ko vēlas. Pēdējie pagātnes sārņi feodālajās attiecībās starp ražotāju un patērētāju. Mēs vairs negribam būt vasaļu lomā! - viņš paziņoja un atvainojies devās tālāk.

- Šis džeks ir citā līmenī, - sacīja Enija, ejot cauri kafetērijai. Viņa apstājās pie pieciem vai sešiem galdiņiem un iepazīstināja Mēju ar interesantiem cilvēkiem, kuri strādāja pie dažādiem projektiem. Enija uzskatīja, ka viņi satricinās visu pasauli, pilnībā mainīs mūsu dzīvi vai par piecdesmit gadiem apsteigs ikvienu citu. Visvairāk Mēju izbrīnija šo projektu daudzveidība. Divas sievietes izstrādāja dziļūdens pētniecības iekārtu, kura atklāšot visus Marianas dziļvagas noslēpumus. - Tā tiks kartēta tikpat sīki un precīzi kā Manhetena, - paskaidroja Enija, un sievietes neapstrīdēja šo hiperbolu. Tad abas draudzenes piegāja pie trim jauniem vīriešiem, kuri bija nolīkuši virs galdiņā iebūvēta ekrāna ar kaut kādiem trīsdimensiju uzmetumiem, - izrādījās, ka tas ir jauna tipa mazbudžeta mājoklis, īpaši piemērots jaunattīstības valstīm.

Enija satvēra draudzeni aiz rokas un sāka vilkt uz izejas pusi. - Aiziesim uz Okera bibliotēku. Vai esi par to dzirdējusi?

Mēja negribēja atzīties savā ignorancē.

Enija uzmeta viņai sazvērniecisku skatienu. - Tu nedrīkstētu tur iet, tomēr es tev to parādīšu.

Viņas iekāpa organiskā stikla liftā ar neona gaismu un sāka braukt augšup uz piekto stāvu, vērojot garāmslīdošos birojus. - Es gan īsti nesaprotu, kādu peļņu var gūt no šādiem projektiem, - Mēja teica.

- Es ari ne. Tomēr tas ne vienmēr ir noteicošais faktors -"Sfēras" ieņēmumi ir gana lieli, lai varētu atbalstīt darbinieku aizraušanās. Tie džeki ar ekomājokļiem ir programmētāji, bet divi no viņiem bija

studējuši arhitektūru. Tā nu viņi uzrakstīja pieteikumu, un Gudrie bija stāvā sajūsmā. It īpaši Beilijs - viņam patīk atbalstīt jauno talantu ierosmes. Un viņa bibliotēka ir pilnīgs sviests. Esam klāt.

Viņas izgāja no lifta garā gaitenī ar tumšu ķiršķoka un riekstkoka apdari un kompaktiem gaismas ķermeņiem, kuri izplatīja klusinātu dzeltenu gaismu.

- Klasika, - Mēja konstatēja.

- Tu taču kaut ko zini par Beiliju? Viņš dievina šos veclaicīgos sūdus. Sarkankoks, misiņš, vitrāžas - tā ir viņa estētika. Citās ēkās tas neiet cauri, bet šeit viņš var izvērsties. Paskaties uz šo te!

Enija apstājās pie liela portreta, kurā bija attēloti Trīs Gudrie. - Baisi, vai ne?

Nemākulīgais gleznojums varēja būt kāda mākslas studenta darbs. Trīs uzņēmuma dibinātāji bija ģērbušies savā parastajā stilā, vaibstos kariķēti atspoguļotas katram raksturīgās iezīmes. Trīsstūrveida kompozīcijas virsotnē bija attēlots "Sfēras" ģeniālais vizionārs Tajs Gospodinovs: apjomīgs svīteris ar kapuci, vienkāršas brillītes, noslēpumains, sāņus vērsts skatiens un viegls smaids; radās iespaids, ka viņš klusībā par kaut ko priecājas, noskaņojies uz kādu tālu frekvenci. Šķita, ka mākslinieks ir gribējis akcentēt viņa pašpietiekamību, kas, kā runāja, robežojas ar Aspergera sindromu. Ar saviem tumšajiem, neķemmētajiem matiem un gludo ādu viņš šķita ne vairāk kā divdesmit piecus gadus vecs.

- Izskatās, ka Tajs mīt kādā citā dimensijā, vai ne? Bet tas ir maldīgs iespaids. Mēs te šobrīd nestāvētu, ja viņš nebūtu īsts ģēnijs arī menedžmenta jomā. Tūlīt es tev visu pastāstīšu. Tu noteikti strauji virzīsies uz augšu, tā ka tev tas būtu jāzina. Tātad - Tailers Aleksandrs Gospodinovs ir pirmais no Trim Gudrajiem, kuru visi sauc vienkārši par Taju, - iesāka Enija.

- Es zinu, - Mēja sacīja.

- Nepārtrauc mani! Šo lekciju esmu lasījusi arī štata vadībai.

- Piedod!

Enija turpināja.

Tajs labi apzinājās, ka labākajā gadījumā viņam ir traucējumi, bet sliktākajā - pilnīga disfunkcija saskarsmes jomā. Tālab pusgadu pirms "Sfēras" akciju publiskā piedāvājuma viņš nonāca pie visnotaļ gudra un racionāla lēmuma, proti, pieņēma darbā abus pārējos Gudros - Eimonu Beiliju un Tomu Stentonu. Šis solis nomierināja investorus un līdz ar to trīskāršoja uzņēmuma vērtību. Pirmais akciju piedāvājums ienesa trīs miljardus dolāru -bezprecedenta gadījums, kas tomēr nebija īpašs pārsteigums. Atrisinājis finansiālās problēmas un ieguvis Stentona un Beilija atbalstu, Tajs varēja ļauties brīvajam lidojumam, paslēpties, nozust no skatuves. Ar katru mēnesi viņš aizvien retāk parādījās gan uzņēmumā, gan plašsaziņas līdzekļos, aizvien vairāk

norobežojās no cilvēkiem, un šis noslēpumainā vientuļnieka imidžs tīši vai netīši kāpināja sabiedrības interesi. Kur ir Tajs? Kas viņam ir padomā? - prātoja visi tie, kuri sekoja līdzi "Sfēras" darbībai. Šie plāni tika turēti noslēpumā līdz pat to īstenošanas brīdim, un ar katru nākamo inovāciju bija aizvien grūtāk saprast, kuru no tām ir izgudrojis Tajs un kuru - pasaulē labākais pastāvīgi augošais speciālistu kolektīvs. Komanda, kas nu strādāja uzņēmuma labā.

Lielākā daļa novērotāju uzskatīja, ka Tajs joprojām aktīvi piedalās uzņēmuma darbībā, un daudzi apgalvoja, ka ikvienā nozīmīgā "Sfēras" projektā ir jaušama viņa klātbūtne, viņa unikālā spēja rast globālus, elegantus un apbrīnojami elastīgus risinājumus. Viņš bija nodibinājis uzņēmumu pēc pirmā mācibu gada koledžā -bez noteiktiem mērķiem un īpaša biznesmeņa ķēriena. "Bijām iesaukuši viņu par Niagāru," stāstīja Taja istabas biedrs pirmajā viņam veltītajā rakstā. "Idejas plūda no viņa kā straume - miljoniem ideju, ik dienu un minūti, nebeidzamas un pārsteidzošas."

Viss sākās ar to, ka Tajs izgudroja vienotu operētājsistēmu un ieviesa kārtību internēta haosā, apvienojot visus atsevišķos tīmekļa elementus: sociālo tiklu profilus, maksājumu sistēmas, neskaitāmās paroles, e-pasta kontus, lietotājvārdus, intereses, visus rīkus, vēlmes un vajadzības. Agrāk katrai vietnei un pirkumam bija sava sistēma un transakcijas veids, un tas bija gluži kā mainīt automašīnu pirms katra brauciena. "Jums nudien nevajag astoņdesmit septiņas dažādas automašīnas," Tajs teica, kad viņa izgudrojums jau bija iekarojis internētu un visu pasauli.

Viņš aizstāja veco sistēmu, saliekot visu internēta lietotāju vajadzības un rīkus vienā katlā, proti, izgudroja AutenTu - vienu kontu ar vienu identitāti, vienu paroli un vienotu maksājumu sistēmu. Vairs nebija neskaitāmu lietotājvārdu un paroļu, ikviena lietotāja rīki zināja, kas viņš tāds ir, un viņa vienīgā identitāte - AutenTu, nemainīga un nenoslēpjama - bija cilvēks, kurš maksāja, ielogojās, komentēja, vēroja un vērtēja, skatījās un bija redzams pats. Šo sistēmu varēja lietot tikai ar savu īsto vārdu, kas bija saistīts ar kredītkartēm un banku, un tas krietni vien atviegloja maksājumus. Viens klikšķis uz visu atlikušo dzīvi vispasaules tīmeklī.

Lai izmantotu jebkuru no "Sfēras" rīkiem - pašiem labākajiem, dominējošajiem un visuresošajiem bezmaksas rīkiem -, bija jālieto savs īstais vārds, patiesā identitāte, savs AutenTu. Bija beigusies virtuālo patību un zagto identitāšu, neskaitāmo lietotājvārdu, sarežģīto paroļu un maksājumu sistēmu ēra. Lai kaut ko paskatītos, lietotu, komentētu vai pirktu, bija vajadzīga tikai viena podziņa, viens konts, viss bija saistīts un viegli pieejams ar jebkuru ierīci - mobilo telefonu, klēpjdatoru, planšeti vai acs tīkleni. Šis vienotais konts atvēra pieeju ikvienam tīmekļa nostūrim, ikvienam portālam un internēta veikalam,

ļāva darīt visu, kas ienāk prātā.

AutenTu pilnīgi pārveidoja internētu nepilna gada laikā. Sākumā dažas vietnes izrādīja pretestību un brīvā internēta aizstāvji brēca par tiesībām uz anonimitāti, bet AutenTu aizskaloja šo opozīciju gluži kā varens paisuma vilnis. Viss sākās ar komerciālo sektoru. Kāpēc lai vietnes, kurām nav nekāda sakara ar pornobiznesu, dotu priekšroku anonīmiem klientiem, ja ir iespēja skaidri zināt, kas tās apmeklē? Tagad ikvienam bija jāuzņemas atbildība par saviem vārdiem, un tas vienā mirklī civilizēja komentāru joslas, tika iedzīti atpakaļ tumsā tie troļļi, kuri vēl nesen brīvi siroja internēta plašumos.

Savu Valhallu atrada tie, kuriem bija vēlme vai vajadzība sekot līdzi internēta tirgum, -AutenTu deva iespēju novērot un analizēt reālu cilvēku iepirkšanās tendences un spert atilstošus mārketinga soļus. Sajūsmā bija ari visi tie AutenTu lietotāji, kuri bija par vienkāršu, efektīvu un labi organizētu internētu. Nu vairs nebija jāatceras divpadsmit lietotājvārdi un paroles, nebija jāpiecieš anonīmie niknuma izvirdumi un mārketinga šāviņi, kas trāpīja labi ja jūdzes rādiusā no viņu vēlmēm. Tagad saņemtā informācija bija fokusēta, precīza un lielākoties pat vēlama.

Šī ideja bija radusies gandrīz vai nejauši - vienkārši Tajam bija apnicis paturēt prātā lietotājvārdus, ievadīt paroles un kredītkaršu datus, un viņš izgudroja operētājsistēmu, kas vienkāršoja šo procesu. Vai viņš apzināti izmantoja tās nosaukumā sava vārda burtus? Viņš pats apgalvoja, ka esot to sapratis tikai vēlāk. Vai viņam bija kaut mazākā nojausma par AutenTu komerciālo potenciālu? Viņš apgalvoja, ka ne, un lielākā daļa cilvēku ticēja, ka Taja izgudrojumus pārvērš naudā abi partneri, kuriem ir vajadzīgā pieredze un ķēriens biznesa jomā. Tieši viņi monetizēja AutenTu un citas Taja inovācijas, tieši viņu vadībā uzņēmums kļuva par to gigantu, kurš spēja asimilēt Facebook, Twitter, Google un pēdīgi arī Alacrity, Zoopa, Jefe un Quan.

- Toma portrets nav īpaši veiksmīgs, - sacīja Enija. - Viņš nav tāds plēsoņa, kā izskatās. Bet esmu dzirdējusi, ka viņam patīkot šī glezna.

Gleznas kreisajā pusē zem Taja bija attēlots Toms Stentons, augstākā ranga menedžeris un Visuma valdnieks, kurš, būdams "Transformeru" cienītājs, mēdza sevi dēvēt par Kapitālistu Praimu[6]. Viņam bija tumši, deniņos iesirmi mati un sājš, neizdibināms skatiens, dārgs itāļu uzvalks un ļaunīgs smīns - gluži kā vilkam, kurš grasās aprit Sarkangalvītes vecmāmiņu. Stentons bija tipisks astoņdesmito gadu Volstrītas brokeris - bagāts, neprecējies, agresīvs un potenciāli bīstams, turklāt tas viņu itin nemaz nemulsināja. Nesen pārkāpis piecdesmit gadu slieksni, viņš bija globāla mēroga titāns, kurš kļuva varenāks ar katru gadu un bezbailīgi izmantoja savu naudu un ietekmi. Viņš nebaidījās no prezidentiem, Eiropas Savienības juristiem

un Ķīnas valdības sponsorētiem hakeriem. Nekas nespēja viņu satraukt, viss bija pieejams, viss nopērkams. Viņam piederēja NASCAR komanda un pāris sacīkšu jahtu, viņš pats vadīja savu lidmašīnu. Toms Stentons bija "Sfēras" anahronisms - odiozs boss, kurš izraisīja pretrunīgas jūtas firmas jaunajos utopistos.

Stentona klajais hēdonisms bija pilnīgs pretstats viņa kolēģu dzīves principiem. Tajs īrēja noplukušu trīsistabu dzīvoklīti pāris jūdžu attālumā no "Sfēras", bet neviens nekad nebija redzējis, kā viņš ierodas uzņēmumā vai dodas prom, un daudzi domāja, ka viņš dzīvo kaut kur parkā. Eimons Beilijs dzīvoja visiem zināmā vietā - visparastākajā mājā ar trim guļamistabām, kas atradās parastā ielā desmit minūšu brauciena attālumā no "Sfēras". Kurpretī Stentonam bija mājas visās pasaules malās: Ņujorkā, Dubaijā, Džeksonholā, Tūkstošgades torņa augšstāvā Sanfracisko un kādā salā netālu no Martinikas.

Līdzās Stentonam stāvēja Eimons Beilijs, omulīgs un pat līksms salīdzinājumā ar abiem pārējiem, kuri vismaz

ārēji šķita pilnīgi citu vērtību piekritēji. Portretā viņš bija tāds pats kā dzīvē - sirmiem matiem, sārtu seju un mirdzošām acīm, laimīgs un entuziasma pilns. Viņš bija uzņēmuma publiskā seja, cilvēks, kurš visiem asociējās ar "Sfēru". Kad Beilijs smaidīja (un tā bija gandrīz vienmēr), šķita, ka smaida ne tikai mute un acis, bet arī viss pārējais. Viņš bija lielisks orators, ironisks un asprātīgs, ar racionālu un vienlaikus poētisku runasveidu: vienubrīd viņš izteicās vienkārši un lietišķi, bet jau pēc brīža pārsteidza klausītājus ar kādu izsmalcinātu frāzi. Viņš bija uzaudzis Omahā, visparastākajā ģimenē ar sešiem bērniem, un viņa pagātnē nebija nekā ievērības cienīga. Pabeidzis Sv. Dievmātes koledžu, Beilijs apprecējās ar draudzeni, kura mācījās Sv. Marijas skolā tajā pašā ielā. Nu viņiem bija četri bērni: trīs meitenes un pēdīgi zēns, kuram jau kopš dzimšanas bija cerebrālā trieka. "Viņš ir nepilnīgs," bija teicis Beilijs, paziņojot par viņa piedzimšanu uzņēmumam un visai pasaulei. "Un tāpēc mēs mīlam viņu vēl vairāk."

Beilijs visbiežāk bija redzams uzņēmumā, kā diksilenda trombonists piedalījās korporatīvajā talantu šovā, visbiežāk pārstāvēja "Sfēru" dažādos sarunu šovos, smie-kuļodams runāja - vai izvairījās no sarunas - par kādu FPK[7] izmeklēšanu, prezentēja jaunu internēta rīku vai revolucionāru tehnoloģiju. Beilijam patika, ka viņu sauc par tēvoci Eimonu, un viņš vienmēr soļoja pa parku kā omulīgs krusttēvs - Tedijs Rūzvelts pirmajā prezidentūras termiņā -, visiem pieejams, patiess un skaļš. Gan šajā portretā, gan dzīvē Trīs Gudrie bija kā nesaderīgu ziedu pušķis, tomēr tā neapšaubāmi bija veiksmīga kombinācija. Trīsgalvainais vadības modelis darbojās nevainojami, un to sāka vairāk vai mazāk veiksmīgi izmantot citi Fortune 500 uzņēmumi.

- Kāpēc viņi nepasūtīja portretu kādam normālam māksliniekam? - Mēja pajautāja.

Jo ilgāk viņa uz to skatījās, jo ērmīgāks tas šķita. Saskaņā ar mākslinieka ieceri katrs no Trim Gudrajiem bija uzlicis roku citam uz pleca, un tas šķita bezjēdzīgi, turklāt bija pretrunā ar cilvēka anatomiskajām īpatnībām.

- Beilijam tas šķiet amizants, - Enija paskaidroja. - Viņš gribēja to pakārt galvenajā hallē, bet Stentons uzlika veto. Tu taču zini, ka Beilijs ir kolekcionārs? Viņam ir satriecoša gaume. Viņš ieradās šeit kā parasts, sirsnīgs Omahas puisis, bet nu ir mākslas pazinējs, kas apsēsts ar pagātnes saglabāšanu - pat visu pagātnes sūdu saglabāšanu. Tas vēl nav nekas - tūlīt tu redzēsi viņa bibliotēku.

Viņas piegāja pie iespaidīgām durvīm, kas varēja būt un varbūt arī bija viduslaiku cietokšņa vārti, drošs aizsargs pret barbaru uzbrukumiem. Krūšu līmenī rēgojās divas briesmoņu galvas ar masīviem gredzeniem mutē.

- Burvīgi klauvēkļi, - Mēja pajokoja.

Enija nosprauslājās un pielika roku pie sienā iebūvēta zila kvadrātiņa. Durvis atvērās.

Bibliotēka bija izbūvēta trijos līmeņos ar plašu ātriju vidū - koks, varš un sudrabs, klusinātu toņu simfonija. Te noteikti bija vismaz desmit tūkstoši grāmatu, lielākoties ādas iesējumā, akurāti sarindotas spoži lakotos plauktos. Vietumis starp grāmatām stāvēja ievērojamu cilvēku krūšutēli, skarbas seno grieķu un romiešu sejas,

Džefersons, Žanna d'Arka un Mārtiņš Luters Kings. Pie griestiem karājās lidmašīnas modelis - "Koka zoss" vai varbūt "Enola Geja"[8]. Šur tur stāvēja senlaicīgi, no iekšas izgaismoti globusi, zudušās civilizācijas sildīja maigi dzeltenīga gaisma.

- Lielāko daļu mantu viņš ir paglābis no izsoles vai atkritumu izgāztuves. Tā viņam ir savdabīga misija: Bei-lijs dodas pie izputējušiem cilvēkiem, kuri ir gatavi par grašiem pārdot savus dārgumus, un maksā pēc tirgus cenām, turklāt nodrošina viņiem brīvu pieeju pārdotajiem priekšmetiem. Šeit bieži var redzēt vecūkšņus, kuri ir atnākuši palasīt savas grāmatas vai papriecāties par senām mantām. Bet tev noteikti jāredz viena lieta. Tas ir patiesi satriecoši.

Mēja sekoja Enijai augšup pa kāpnēm, kuras rotāja flīzes ar izsmalcinātu rakstu, droši vien Bizantijas laika mozaīku kopijas. Viņas roka slīdēja augšup pa misiņa margām, uz kurām nebija neviena pirkstu nospieduma, neviena plankumiņa. Uz galdiņiem stāvēja klasiskās zaļās galda lampas, varā un zeltā mirdzoši teleskopi bija vērsti uz kādu no daudzajiem logiem ar gravēta stikla rūtīm.

- Paskaties augšup! - Enija norādīja uz griestiem. Atgāzusi galvu, Mēja ieraudzīja vitrāžu - dinamisku ainu ar neskaitāmiem eņģeļiem, kas bija sastinguši savdabīgā riņķa dejā. - Tā ir no kādas Romas

baznīcas.

Sasniegušas bibliotēkas augšējo līmeni, draudzenes devās tālāk pa šaurajām ejām starp neskaitāmām izliektām grāmatu muguriņām. Dažas no tām bija gandrīz Mejas augumā: Bībeles un atlanti, ilustrētas karu un revolūciju vēstures, stāsti par sen mirušiem cilvēkiem un izzudušām civilizācijām.

- Esam klāt, - Enija pavēstīja. - Bet vispirms tev jāapsola, ka nevienam to nestāstīsi.

- Zvēru pie savas dzīvības.

- Es nopietni runāju.

- Es arī. Pilnīgi nopietni.

- Labi. Tūlīt es izvilkšu šo grāmatu... - Enija izņēma no plaukta apjomīgu sējumu - "Mūsu dzīves labākie gadi". - Tagad skaties! - Viņa mazliet atkāpās. Plaukts ar simtiem grāmatu sāka lēni slīdēt atpakaļ, atklājot slepenu telpu. - Pilnīgs sviests, vai ne?

Viņas iegāja apaļā telpā, kas ari bija pilna ar grāmatām. Bet galvenais bija kas cits - grīdas vidū rēgojās vara reliņu ieskauts caurums ar metāla stieni, kas stiepās lejup uz kādu nezināmu vietu.

- Vai viņš ir brīvprātīgais ugunsdzēsējs? - Mēja jautāja.

- Nav ne jausmas, - Enija paraustīja plecus.

- Kur tas beidzas?

- Cik man zināms, pie Beilija stāvvietas garāžā.

Mēja neatrada nevienu piemērotu epitetu. - Vai esi

to izmēģinājusi?

- Nē. Pēc tam Beilijs pats teica, ka nevajadzēja man to rādīt, tas esot pārāk liels risks. Un nu es parādīju to tev, lai gan tas ari nav prāta darbs. Bet tā tu labāk izpratīsi viņa mentalitāti. Viņš var atļauties pilnīgi visu un ierīko ugunsdzēsēju stieni, pa kuru var nošļūkt septiņus stāvus zemāk esošajā garāžā.

Enijas ausi atskanēja kluss tinkšķis, un viņa sacīja: - Tūlīt būšu. - Acīmredzot viņai bija jāiet.

- Nu ko, - Enija teica, kad viņas iekāpa liftā, lai atgrieztos biroju stāvos. - Man būs mazliet jāpastrādā. Kārtējā planktona filtrācija.

- Kas? - Mēja iepleta acis.

- Dažādi sīki iesācēji, kuri cer, ka lielajam valim, proti, mums, radīsies vēlēšanās viņus aprīt. Reizi nedēļā mēs tiekamies ar šiem puišiem, kuru zilais sapnis ir līdzināties Tajam. Viņi cenšas par varītēm mums pārdoties, un tas ir diezgan nožēlojami, jo šie nabadziņi pat neizliekas, ka viņiem ir kaut kādi ienākumi vai izredzes tos jelkad gūt. Es nodošu tevi diviem jaukiem cilvēkiem, kuriem ir ļoti nopietna attieksme pret darbu. Tik nopietna, ka es pat ieteiktu piesargāties - ka tu arī nesaķer šo fanātisma vīrusu. Viņi parādīs tev visu pārējo, bet septiņos mēs iesim uz saulgriežu ballīti.

Lifta durvis atvērās otrajā stāvā netālu no Stikla Ēstuves, un Enija

iepazīstināja Mēju ar Denīzi un Džosaju. Abi bija ģērbušies vienkāršos patīkamas krāsas kreklos un uzlūkoja Mēju ar rāmu un atklātu skatienu; šķita, ka viņi vēl nav pārkāpuši trīsdesmit gadu slieksni. Gan viens, gan otrs saņēma Mejas plaukstu ar abām rokām un gandrīz vai paklanījās.

- Pieraugiet, lai viņa šodien nestrādātu! - noteica Enija un iekāpa atpakaļ liftā.

Džosaja bija kārns puisis ar vasarraibumainu ādu un zilām acīm, kas nemirkšķinot raudzījās uz Mēju. - Mēs ļoti priecājamies ar tevi iepazīties.

Denīze, slaida gara auguma aziāte, uzsmaidīja Mejai un aizvēra acis, it kā gribētu pilnīgāk izjust šo bridi. - Enija stāstīja mums par tevi, teica, ka esat vecas draudzenes. Viņa ir "Sfēras" sirds un dvēsele, un mums ir ļoti paveicies, ka tu tagad esi ar mums.

- Eniju visi mīl, - piebilda Džosaja.

Mēju mulsināja šī godbijīgā attieksme. Gan Denīze, gan Džosaja bija vecāki par viņu, bet izturējās tā, it kā viņa būtu īpaši godājama viešņa.

- Es zinu, ka tu daudz ko jau esi redzējusi, - Džosaja sacīja. - Tomēr, ja neiebilsti, mēs gribētu novadīt pilnu ekskursiju. Varam dot garantiju, ka tas nebūs garlaicīgi.

Mēja iesmējās un devās viņiem līdzi.

Dienas atlikusī dala aizzibēja garām kā stikla biroju un īsu, bet pārsteidzoši sirsnīgu iepazīšanos virkne. Visi šie cilvēki bija ļoti aizņemti, gandrīz vai pārstrādājušies, tomēr priecīgi ar viņu iepazīties, laimīgi, ka Mēja nu ir kopā ar viņiem. Jebkurš Enijas draugs esot arī viņu draugs. Mēja apskatīja veselības centru un iepazinās ar tā vadītāju doktoru Hemptonu, kura galvu rotāja iespaidīgi dredi, tad apmeklēja neatliekamās palīdzības punktu, kur dežurēja skotu medmāsa. Un organisko sakņu dārzu astoņdesmit četru kvadrātmetru platībā, kur bariņš sfēristu tērzēja ar diviem štata dārzniekiem, apbrīnojot jauno burkānu, tomātu un kāpostu ražu. Un minigolfa laukumu, kinoteātri, boulinga halli un pārtikas veikalu. Pēdīgi kādā attālā nostūri - mazliet tālāk bija redzams iežogojums un Sanvinčenco viesnīca, kur mēdza apmesties "Sfēras" viesi, - viņi apskatīja uzņēmuma kopmītni. Enija jau bija stāstījusi Mejai, ka reizēm nakšņojot kopmītnē un tagad viņai tur patīkot labāk nekā pašas mājās. Staigājot pa gaiteņiem un apskatot mājīgās istabiņas - katrā mirdzošs virtuves stūrītis, rakstāmgalds, dāsni polsterēts dīvāns un gulta -, Mēja atzina, ka tā ir diezgan vilinoša iespēja.

- Pagaidām te ir simt astoņdesmit vietas, bet mēs strauji attīstāmies, - Džosaja paskaidroja. - Mums ir aptuveni desmit tūkstoši darbinieku, un daudzi strādā līdz vēlai naktij vai grib nosnausties pa dienu. Šīs istabiņas vienmēr ir pieejamas un tīras - atliek tikai

paskatīties internētā, kuras ir brīvas. Tagad vietu bieži vien pietrūkst, bet mēs plānojam paplašināt kopmītni - pēc dažiem gadiem te būs vismaz pāris tūkstoši vietu.

- Pēc tādiem pasākumiem kā šovakar te vienmēr ir pilns. - Denīze šķelmīgi piemiedza ar aci.

Ekskursija turpinājās visu pēcpusdienu ar nelielu pauzi kulinārijas kursos, kurus todien vadīja slavena jauna šefpavāre, pazīstama ar to, ka pilnībā izmantoja jebkura dzīvnieka ķermeni. Viņa pacienāja Mēju ar ceptu cūkas šņukuru, kuram bija ļoti patīkama treknas cūkgaļas garša. Viņi sastapa arī citus ekskursantus, koledžu studentus, ielu tirgotājus un kādu vīrieti, kurš izskatījās pēc senatora ar svītu. Viņi pagāja garām spēļu zālei ar veclaicīgiem pinbola automātiem un iekštelpu badmintona kortam, kur, kā stāstīja Enija, par treneri strādājot bijušais pasaules čempions. Kad viņi atgriezās parka centrā, jau bija sācis krēslot un darbinieki staigāja apkārt, aizdedzinot neskaitāmas zālienā iespraustas bambusa lāpas. Iejukusi starp vairākiem tūkstošiem sfēristu, Mēja nodomāja, ka nekad negribētu strādāt vai pat būt nekur citur. Viņas bērnības pilsēta un visa Kalifornija, visa Amerika salīdzinājumā ar šo vietu bija kā haotiska jaunattīstības valsts. Ārpus "Sfēras" teritorijas valdīja troksnis un smags darbs, neveiksmes un netīrība, kurpretī šeit viss bija novests līdz pilnībai. Labākie speciālisti bija izgudrojuši pašas labākās sistēmas, un šīs labākās sistēmas bija nesušas peļņu, neierobežotus līdzekļus, kas ļāva radīt labāko darbavietu pasaulē. Un tas ir gluži dabiski, nodomāja Mēja. Kurš gan cits, ja ne utopisti, spēj radīt utopiju?

- Šī ballīte nav nekas īpašs, - Enija stāstīja Mejai, soļojot pa sulīgo zālienu gar divpadsmit metrus garo bufetes galdu. Bija jau satumsis un vakarīgi vēss, bet "Sfēras" parkā nez kāpēc bija silti, to apgaismoja simtiem lāpu dzintarkrāsas atblāzma. - Tā ir Beilija ideja. Viņš nav nekāds Mātes Zemes pielūdzējs, bet interesējas par zvaigznēm un gadalaikiem, tā ka saulgrieži ir viņa tēma. Agri vai vēlu viņš parādīsies un visus sveiks - tā vismaz vienmēr ir bijis. Pagājušajā gadā viņš ieradās krekliņā bez piedurknēm - ļoti lepojās ar savām muskuļotajām rokām.

Piepildījušas šķīvjus, Mēja un Enija sameklēja vietas akmens amfiteātrī, kurš bija izbūvēts augstā zālainā uzbērumā. Enija no jauna piepildīja Mejas glāzi ar rīs-lingu; tas bija tapis tepat uz vietas, kaut kāds jauns brūvējums, kurā ir mazāk kaloriju un vairāk alkohola. Mēja pārlaida acis zālienam, kuru sadalīja joslās sprakšķošo

lāpu rindas. Katrā no tām dzīrotāji varēja piedalīties kādā aktīvā izklaidē - limbo, kikbolā, līnijdejās kam nebija

nekāda sakara ar saulgriežiem. Tas bija šķietami haotisks pasākums bez jebkādas uzspiestas programmas: neviens negaidīja

neko ipašu, un visi bija apmierināti ar to, kas ir. Drīz vien vairums jau bija krietni iesiluši, Mēja pazaudēja Eniju un apmaldījās, lidz pēdīgi uzdūrās bočes kortiem, kur bariņš vecāko sfēristu (vismaz trīsdesmit gadus veci) mēģināja ar melonēm notriekt boulinga ķegļus. Beidzot viņa atgriezās centrālajā zālienā un pievienojās "Ha" spēlētājiem - tā šeit dēvēja rotaļu, kurā nebija jādara nekas cits kā vien jāguļ zemē, saskaroties ar rokām un/ vai kājām un jāsaka "ha", kad to pateica līdzās gulošais cilvēks. Tā bija pilnīgi stulba, bet tobrīd ļoti piemērota rotaļa - Mejai reiba galva, un viņa labāk jutās horizontālā stāvoklī.

- Man patīk! Viņa izskatās tik mierīga. - Turpat līdzās atskanēja vīrieša balss. Mēja saprata, ka balss runā par viņu, un atvēra acis. Virs viņas neviena nebija - tikai debesis ar retām pelēku mākoņu skrandām, kuras strauji traucās pāri zālienam uz jūras pusi. Mejas plakstiņi bija smagi, lai gan nebija nemaz tik vēls, katrā ziņā ne vēlāks par desmitiem, un viņa negribēja atslēgties, kā bieži gadījās jau pēc divām vai trim glāzēm. Mēja piecēlās un devās meklēt Eniju vai rīslingu, vai vienu un otru, un atrada zviedru galdu, no kura bija palikusi pāri tikai postaža kā pēc savvaļas zvēru vai vikingu dzīrēm. Tad viņa devās uz tuvāko bāru, bet rīslings bija beidzies un varēja dabūt tikai kaut kādu šaubigu dziru - degvīnu ar enerģijas dzērienu. Mēja devās tālāk, taujājot pretimnācējiem par rīslingu, līdz viņas priekšā iznira kaut kāda ēna.

- Es zinu, kur ir rislings, - tā sacīja.

Ieskatījusies ciešāk, Mēja ieraudzīja briļļu stiklus ar

zilu atspīdumu un neskaidru cilvēka stāvu. Tas pagriezās un devās prom.

- Vai man iet tev līdzi? - pajautāja Mēja.

- Vēl ne. Stāvi tepat. Bet, ja gribi vēl vīnu, vari nākt līdzi.

Viņa sekoja ēnai pāri zālienam augstu koku pavēnī, kuru lapotni caururba simtiem sudrabotu mēness šķēpu. Nu viņa ieraudzīja, ka ēnai ir smilškrāsas T krekls un ādas vai zamša vestīte - Mēja jau sen nebija redzējusi šādu kombināciju. Pēdīgi puisis apstājās un notupās līdzās mākslīgam ūdenskritumam, kas gāzās lejup gar Industriālās Revolūcijas sienu.

- Es noslēpu šeit dažas pudeles, - viņš sacīja, iebāzis abas rokas baseinā ūdenskrituma pakājē. Neko neatradis, viņš nometās uz ceļiem un iegremdēja rokas līdz pleciem. Pēc brīža viņš izvilka divas slaikas, zaļas pudeles, piecēlās un pagriezās pret Mēju. Beidzot viņa ieraudzīja ēnas seju - maigs, bālgans trīsstūris, zods ar tikko manāmu bedrīti, kuru viņa iepriekš nebija ievērojusi. Viņam bija bērna āda, krietni vecāka cilvēka skatiens un paliels, kumps deguns, kurš līdzsvaroja pārējo sejas daļu gluži kā jahtas ķīlis. Uzacis kā treknas domuzīmes norādīja uz ausīm, kas bija lielas, apaļas un maigi rozā.

- Gribi iet atpakaļ spēlēt vai...? - Tas izklausījās pēc mājiena, ka

“vai” varētu būt labāka izvēle.

- Vai. - Mēja saprata, ka nepazīst šo cilvēku, neko par viņu nezina. Bet viņam bija vīns, Mēja bija pazaudējusi Eniju un tobrīd uzticējās ikvienam sfēristam, jā, pat mīlēja visus šajā fantastiskajā vietā, kur viss bija jauns, viss iespējams. Tā nu viņa devās ar šo puisi atpakaļ uz pasākumu, vismaz uz tā perifēriju, apsēdās uz augstām lokveida kāpnēm virs zāliena un skatījās, kā lejā klaigādami skraida un krīt cilvēku silueti.

Attaisījis abas pudeles, viņš iedeva vienu Mejai, tad iemalkoja no savējās un paziņoja, ka viņu sauc Frensiss.

- Nevis Frenks? - Viņa paņēma pudeli un piepildīja muti ar ledeņu salduma vīnu.

- Cilvēki mēdz mani tā saukt, bet es... Es lūdzu tā nedarīt.

Mēja iesmējās, puisis viņai piebalsoja.

Viņš esot IT speciālists un strādājot uzņēmumā gandrīz divus gadus. Pirms tam esot bijis kaut kas līdzīgs anarhistam vai provokatoram un dabūjis šo darbu, ielaužoties “Sfēras” datorsistēmā dziļāk nekā jebkurš cits. Nu viņš strādājot drošības jomā.

- Man šodien ir pirmā darba diena, - Mēja sacīja.

- Nestāsti nu!

Mēja grasījās teikt: “Es netaisos tevi piejāt,” - bet kaut kas samisējās, mēle samežģījās, un viņa pateica: “Es netaisos tevi izjāt.” Un tūlīt pat saprata, ka nekad to neaizmirsīs un nīdīs sevi par šo muļķību vēl desmitiem gadu.

- Tu netaisies mani izjāt? - mierīgi pārjautāja Frensiss. - Izklausās ļoti apņēmīgi. Jāsaka, tu esi pieņēmusi lēmumu, balstoties uz minimālu informāciju. Tu negribi mani izjāt. Skarbi!

Mēja centās paskaidrot, kā tas bija domāts, ka viņa vai kāda viņas smadzeņu daļa gribēja izteikties mazliet citādi. Bet tas nemaz nebija vajadzīgs. Frensiss smējās un saprata, ka viņai ir humora izjūta, arī Mēja saprata, ka viņam ir humora izjūta, un nez kāpēc uzticējās šim puisim, pārliecināta, ka viņš to nekad nepieminēs - ši stulbā frāze paliks starp viņiem, jo viņi abi saprot, ka ikvienam tā var gadīties un tas ir jāaizmirst, ja mēs atzīstam savas kopējās cilvēciskās vājības un tieksmi teikt un darīt simtiem muļķību dienā.

- Pirmā darba diena. - Viņš nogrozīja galvu. - Apsveicu! Par to ir jāiedzer.

Viņi saskandināja pudeles un iedzēra. Mēja pacēla savējo pret mēnesi, lai paskatītos, cik vīna ir atlicis, un tas ieguva rēgaini zilu krāsu. Viņa ieraudzīja, ka ir izdzērusi jau pusi, un nolika pudeli malā.

- Man patīk tava balss, - puisis sacīja. - Vai tā vienmēr ir tāda?

- Zema un ķērkstoša?

- Es teiktu - pikanta. Dvēseliska. Vai zini Teitumu O’Nīlu[9]?

- Vecāki neskaitāmas reizes lika man noskatīties “Papīra mēnesi”.

Domāja, ka tas nāks man par labu.

- Man patīk šī filma, - viņš sacīja.

- Viņi domāja, ka es būšu kā Edija Preja - rafinēta un neatvairāma būtne. Gribēja tādu resgali, pat apgrieza man matus kā viņai.

- Man patīk.

- Kas - bļodiņgriezums?

- Nē, tava balss. Pagaidām tas ir labākais, kas tevī ir.

Mēja jutās kā iepļaukāta.

- Velns! - izgrūda Frensiss. - Tas bija pilnīgi garām, vai ne? Gribēju pateikt komplimentu.

Iestājās neveikla pauze; Mēja jau bija sastapusi vīriešus, kuri pārāk veikli kulsta mēli, pārlecot nez cik pakāpieniem, lai piezemētos uz kāda frivola komplimenta, un tā bija nepatīkama pieredze. Viņa pagrieza galvu, lai pārliecinātos, ka viņš nav tāds, kā šķita, labdabīgs un nekaitīgs, bet gan pārvērties, izkropļots, asimetrisks. Tomēr viņa ieraudzīja to pašu gludo seju, zilās brilles un mūžvecās acis. Frensiss izskatījās nelaimīgs un pikti vērās uz pudeli, it kā gribētu uzvelt tai vainu par savu kļūmi. - Domāju, ka tev tā nepatīk, un gribēju pateikt ko patīkamu, bet acīmredzot aizvainoju visu pārējo, kas tevī ir labs.

Mēja bridi padomāja, bet rīslinga bremzētās domas plūda lēni kā sīrups, un viņa pārstāja analizēt Frensisa vārdus un nolūkus. - Tu esi mazliet jocīgs.

- Man nav vecāku. Vai tas varētu būt neliels attaisnojums? - Aptvēris, ka dedzīgajā vēlmē vērst visu par labu ir pateicis ko lieku, viņš steigšus mainīja tematu. - Tu vairs nedzer.

Mēja nolēma neiztaujāt viņu par bērnību. - Esmu jau sasniegusi vēlamo kondīciju.

- Atvaino, lūdzu! Reizēm es pasaku kaut ko pilnīgi stulbu. Šādos pasākumos man labāk paklusēt.

- Tu nudien esi jocīgs. - Mēja patiešām tā domāja. Divdesmit četru gadu vecumā viņa vēl nebija sastapusi šādu īpatni un vīna iespaidā nodomāja, ka tas ir Dieva esības pierādījums. Viņa bija tikusies ar tūkstošiem cilvēku, kuri lielākoties bija ļoti līdzīgi cits citam un nepalika atmiņā, bet te pēkšņi uzrodas šis Frensiss, vēl neredzēts ērms ar ērmīgu valodu. Ik dienu tiek atklāta kāda jauna varžu vai ūdensrožu suga, un tas ari liek domāt, ka kāds dievišķs šovmenis, kāds debesu izgudrotājs dāvā mums jaunas rotaļlietas, paslēpjot tās gana nevērīgi, lai mēs varētu atrast. Un šis puisis ari bija viens no šādiem atklājumiem, gluži kā nezināmas sugas varde. Mēja pagrieza galvu, domājot, ka varētu viņu noskūpstīt.

Bet viņš bija aizņemts - ar vienu roku izpurināja no kurpes smiltis, otrai grauza īkšķa nagu.

Eiforija bija beigusies, un Mēja iedomājās par mājām un gultu.

- Kā visi tiks mājās? - viņa pajautāja.

Frensiss pavērās uz bariņu ļaužu, kuri mēģināja izveidot dzīvo piramīdu. - Šeit ir kopmītne, bet tur noteikti viss jau ir pilns. Parasti iet arī daži autobusi. Droši vien tu jau zini. - Viņš pamāja ar pudeli uz galvenās ieejas pusi, kur vīdēja jau no rīta manīto autobusu jumti. - Šeit analizē pilnīgi visus izdevumus, un ir aprēķināts, ka viens darbinieks, kurš brauc uz mājām pārguris - vai šajā gadījumā piedzēries... Vārdu sakot, pāris autobusu izmaksā krietni lētāk, vismaz ilgākā laika periodā. Un nestāsti man, ka tev nepatīk autobusi. Tie ir fantastiski, gluži kā jahtas - daudz koka un mazu aizgaldiņu.

- Daudz aizgaldiņu, saki? - Mēja iedunkāja Frensisu, labi apzinoties, ka flirtē. Arī to, ka ir stulbi flirtēt ar kolēģi jau pirmajā vakarā. Un tik daudz dzert. Bet viņa darīja to visu un jutās lieliski.

Uz viņu pusi brida kāds stāvs, un Mēja vēroja to ar trulu interesi. Sieviete, viņa konstatēja un tikai pēc brīža atskārta, ka tā ir Enija.

- Vai šis cilvēks tev uzmācas? - draudzene pajautāja.

Frensiss žigli atvirzījās no Mejas un paslēpa pudeli

aiz muguras. Enija sāka smieties.

- Ko rausties, Frensis?

- Piedod! Es pārklausījos.

- Oho! Netīra sirdsapziņa! Redzēju, kā Mēja tevi iedunkā, un gribēju pajokot. Bet varbūt tu pateiksi skaidri un gaiši? Ko tu te perini, Frensis Garbanzo?

- Garaventa.

- Jā. Es zinu, kā tevi sauc.

Enija neveikli iespraucās starp viņiem. - Gribu tev ko lūgt, Frensis, - kā tava cienījamā kolēģe un arī kā draugs. Vai drīkst?

- Protams.

- Lūdzu, atstāj mūs uz brīdi vienas. Gribu noskūpstīt Mēju uz lūpām.

Frensiss iespurdzās, bet, ievērojis, ka Enija un Mēja nesmejas, tūlīt pat aprāvās. Acīmredzot Enija iedvesa viņam zināmu pietāti; samulsis un teju vai nobijies viņš nokāpa pa kāpnēm un šķērsoja zālienu, apejot līksmotāju bariņus. Pusceļā puisis apstājās un pagrieza galvu, it kā gribētu pārbaudīt, vai Enija patiešām grasās viņu aizstāt. Pārliecinājies, ka viņa vēl ir turpat, Frensiss piegāja pie Tumšo Laiku ieejas un mēģināja atvērt durvis - vilka un stūma, bet tās nepadevās. Labi zinādams, ka tiek novērots, viņš pēdīgi nozuda aiz ēkas stūra.

- Viņš teica, ka strādājot drošības jomā, - Mēja sacīja.

- Tā viņš teica? Frensiss Garaventa?

- Droši vien viņam nevajadzēja to izpaust.

- Nav jau nekāds specdienests, Mossad vai tādā garā. Labāk pasaki - vai es jūs iztraucēju? Vai darīji kaut ko tādu, ko nevajadzētu darīt jau pirmajā vakarā?

- Tu nevienu neiztraucēji.

- Nestāsti nu.

- Nē. Patiešām ne.

- Iztraucēju gan. Es taču redzu.

Enija ieraudzīja Mejai pie kājām gulošo pudeli. - Domāju, ka vins ir beidzies jau pirms vairākām stundām.

- Šis bija ūdenskritumā pie Industriālās Revolūcijas.

- Kā tad. Tur vienmēr kaut ko slēpj.

- Smieklīgi - es tikko pateicu, ka ūdenskritumā pie "Industriālās Revolūcijas" bija vīns.

Enija pārlaida skatienu teritorijai. - Es zinu. Velns. Es zinu.

Beidzot pārradusies mājās pēc autobusa un glāzītes degvīna želejas, kuru kāds viņai iespieda rokā, un šofera žēlabām (ģimene, dvīņi, sieva ar podagru), Mēja nespēja iemigt un vaļējām acīm gulēja uz sava lētā matrača mazā istabiņā vagonam līdzīgā dzīvoklī bijušā moteļa otrajā stāvā; viņa īrēja to kopā ar divām citām sievietēm, aviokompānijas stjuartēm, kuras reti kad bija mājās. Tas bija noplucis, neiztīrāms ūķis, kas oda pēc iepriekšējo iemītnieku izmisuma un lētā ēdiena, īpaši atbaidošs pēc dienas "Sfērā", kur viss bija radīts ar prieku, izdomu un labu gaumi. Nogulējusi dažas stundas savā nožēlojamajā migā, Mēja pamodās un atcerējās iepriekšējo dienu un nakti, iedomājās par Eniju un Frensisu, Denīzi un Džo-saju, ugunsdzēsēju stieni un "Enolu Geju", ūdenskritumu un bambusa lāpām. Tas viss bija kā no sapņa vai eksotiskām brīvdienām, netverams un gaistošs, bet tad viņa atcerējās, ka atgriezīsies vietā, kur tā ir realitāte, un vairs nespēja iemigt, jo galva reiba bērnišķīgā priekā. Mēju tur gaida, viņa ir pieņemta darbā.

Astoņos no rīta ieradusies parkā, Mēja konstatēja, ka viņai joprojām nav galda, proti, normāla galda, un īsti nezināja, kur palikt. Stundu viņa gaidīja zem saukļa Darīsim to! Darīsim to visu!, līdz ieradās Renāte un aizveda viņu uz Renesanses otro stāvu, plašu telpu basketbola laukuma lielumā, kur stāvēja aptuveni divdesmit dažādi rakstāmgaldi, darināti no gaiša koka ar ergonomiskām virsmām. Tie bija izvietoti grupās pa pieci gluži kā ziedlapiņas un atdalīti ar stikla starpsienām. Telpā neviena nebija.

- Tu šeit esi pirmā, - sacīja Renāte. - Bet tas nav uz ilgu laiku - Klientu Pieredzes zonās ātri sarodas jauni cilvēki. Un tepat blakus ir vecākie kolēģi. - Viņa ar plašu žestu norādīja uz kādu duci biroju telpas malās. Caur stikla sienām varēja redzēt to iemītniekus - mierīgus, kompetentus un gudrus cilvēkus vecumā no divdesmit sešiem līdz trīsdesmit diviem gadiem, kuri gatavojās sākt jaunu darba dienu.

- Jūsu arhitektiem ļoti patīk stikls. - Mēja pasmaidīja.

Renāte apstājās un ar sarauktu pieri apdomāja viņas vārdus. - Droši vien, - viņa atteica, aizlikusi aiz auss atrisušu matu šķipsnu. -

Varu pārbaudīt. Bet vispirms pastāstīsim tev, kā te viss darbojas un kas gaidāms pirmajā īstajā darba dienā.

Renāte paskaidroja, kā lietot darba galdu, krēslu un displeju - viss bija ergonomiski pilnveidots, pielāgojams tiem, kuri gribēja strādāt stāvus.

- Vari nolikt savas mantas, noregulēt krēslu un... Izskatās, ka tevi jau gaida. - Viņa atkāpās un piebilda: - Vari necelties.

Sekojot Renātes skatienam, Mēja ieraudzīja, ka uz viņas pusi nāk trīs jauni cilvēki. Pirmais viņai sniedza roku topošs plikpauris, kuram vēl nebija ne trīsdesmit gadu. Kad abi sarokojās, vīrietis nolika uz galda neparasti lielu planšetdatoru.

- Sveika, Mēja! Es esmu Robs no grāmatvedības. Ar mani tu noteikti priecājies iepazīties, vai ne? - Viņš pasmaidīja un sirsnīgi iesmējās, it kā tikai tagad būtu novērtējis savu asprātību. - Viss ir sagatavots, atliek tikai parakstīties trijās vietās. - Viņš norādīja uz displeju, kur viņas parakstu gaidīja mirgojoši dzelteni kvadrātiņi.

Mēja parakstījās, un Robs ar sirsnīgu smaidu paņēma planšeti. - Paldies un laipni lūdzu uz klāja!

Viņam sekoja korpulenta sieviete ar ideālu vara krāsas ādu.

- Sveika, Mēja! Esmu notāre Taša. - Viņa turēja rokās kaut ko līdzīgu lielai rēķinu grāmatai. - Vai tev ir līdzi vadītāja apliecība? - Mēja iedeva viņai apliecību. - Lieliski. Man arī vajag no tevis trīs parakstus. Tikai nejautā, kāpēc. Un kāpēc papīra formātā. Štata administrācijas prasības. - Taša norādīja uz trim tukšiem taisnstūrīšiem, un Mēja ierakstīja tajos savu vārdu.

- Paldies! - Taša pastiepa uz viņas pusi zilu zīmogspil-ventiņu. - Tagad līdzās katram parakstam jāuzliek pirksta nospiedums. Neuztraucies, šī krāsa neatstāj pēdas. Tūlīt redzēsi.

Piespiedusi īkšķi pie spilventiņa, Mēja atstāja tā nospiedumu līdzās katram parakstam. Tik tiešām - krāsa bija redzama uz papīra, bet pirksts palika pilnīgi tīrs.

- Redzi? - vērojot Mejas pārsteigumu, Taša uzrauca uzacis. - Tā ir neredzama - parādās tikai šajā grāmatā.

Nu ko, tāpēc jau Mēja gribēja šeit strādāt. Te viss bija labāk nekā citur, pat pirkstu nospiedumus noņēma ar kaut kādu jaunu, pilnīgi neredzamu krāsu.

Kad Taša aizgāja, Mejai sniedza roku kalsns vīrietis sarkanā kreklā ar rāvējslēdzēju.

- Sveika, mani sauc Džons. Vakar uzrakstīju tev, lai paņem līdzi dzimšanas apliecību. - Viņš sakļāva plaukstas kā lūgsnā.

Mēja sameklēja somiņā dzimšanas apliecību, un Džonam iemirdzējās acis. - Tu patiešām paņēmi! - Viņš bez skaņas sasita plaukstas un atsedza smaidā sīku zobu rindu. - Neviens vēl nav atcerējies to ar pirmo reizi. Tu būsi mana jaunā favorīte. - Viņš

paņēma apliecību, apsolījis to atdot, kolīdz būs nokopējis.

Džonam aiz muguras stāvēja gadus trīsdesmit piecus vecs vīrietis ar svētlaimīgu sejas izteiksmi, vecākais no visiem līdz šim redzētajiem sferistiem.

- Priecājos iepazīties! Brendons. Man ir tas gods izsniegt tev jauno planšeti. - Viņš turēja rokās mirdzošu, caurspīdīgu priekšmetu, kura melnās, gludās malas šķita darinātas no obsidiāna.

Mēja iepleta acis. - Tās vēl nav izlaistas pārdošanā!

Brendona sejā ievilkās plats smaids. - Četrreiz ātrāka par iepriekšējo modeli. Es ar savējo spēlējos veselu nedēļu. Fantastisks aparāts.

- Un man arī tāda būs?

- Jau ir, - viņš sacīja. - Tava personālā planšete.

Viņš pagrieza planšeti un parādīja Mejai uz malas iegravētos vārdus: “Meibelina Rennere Holande.”

Brendons ielika to viņai rokās. Tā bija viegla kā papīra šķīvis.

- Tev noteikti jau ir planšete?

- Jā. Proti, klēpjdators.

- Klēpjdators. Oho! Vai tev tas ir lidzi?

Mēja norādīja uz savu datoru. - Šķiet, to var izmest atkritumos.

- Nekādā gadījumā! - Brendons manāmi satraucās. - Vismaz nodod to utilizācijā.

- Es tikai pajokoju, - Mēja paskaidroja. - Droši vien es to paturēšu. Tur ir visi mani dati.

- Tieši tas, kas vajadzīgs! Tūlīt pārsūtīšu tos uz jauno planšeti.

- Es pati varu to izdarīt.

- Varbūt tomēr ļausi man? Es visu mūžu esmu mācījies šī brīža dēļ.

Mēja iesmējās un pastūma krēslu malā. Brendons nometās uz ceļiem pie galda, nolika jauno planšeti lidzās datoram un pāris minūšu laikā pārsūtīja visus viņas datus un kontus.

- Gatavs! Tagad izdarīsim to pašu ar mobilo. Ta-dam! -Viņš izcēla no somas tālruni, kas bija krietni vien labāks par Mejas veco un personalizēts tāpat kā planšete -arī telefonam aizmugurē jau bija iegravēts viņas vārds. Brendons nolika abus tālruņus līdzās un, izmantojot kaut kādu bezvadu sistēmu, ātri pārsūtīja visus datus no vecā aparāta uz jauno.

- Nu, lūk, tagad viss, kas bija tavā mobilajā un cietajā diskā, ir pieejams jaunajā tālrunī un planšetē, turklāt ir dublēts mākonī un mūsu serverī. Tava mūzika, fotogrāfijas, sarakste un dati - tas viss nu ir saglabāts uz mūžiem un būs pieejams gan pēc viena, gan simt gadiem. Ja pazaudēsi planšeti vai mobilo, pēc sešām minūtēm viss būs atgūts un pārsūtīts uz citu aparātu. Tas viss nekur nepazudis ne nākamajā gadā, ne nākamajā gadsimtā.

Bridi viņi abi raudzījās uz jaunajiem aparātiem.

- Būtu labi, ja šī sistēma būtu izgudrota pirms desmit gadiem. Toreiz es sadedzināju divus cietos diskus un jutos tā, it kā man būtu nodegusi māja ar visu iedzīvi.

Brendons piecēlās kājās.

- Milzīgs paldies, - sacīja Mēja.

- Nav par ko, - viņš atteica. - Tagad varēsim sūtīt tev atjauninājumus, aplikācijas un visu pārējo, lai tu būtu, tā teikt, apritē. Kā vari iedomāties, šeit visiem jālieto vienas un tās pašas programmu versijas. Domāju, ka tas ir viss. - Viņš atkāpās no galda un apstājās, it kā būtu kaut ko atcerējies. - Un, protams, ir ļoti svarīgi, lai visi datu nesēji būtu aizsargāti ar paroli. Te būs tavējā. -Brendons iedeva viņai papīra lapiņu ar virkni ciparu un nezināmu simbolu. - Būtu labi, ja tu šodien to iemācītos no galvas un tad iznīcinātu. Sarunāts?

- Sarunāts.

- Ja gribi, vēlāk varam nomainīt paroli. Vienkārši pasaki man, un es iedošu tev jaunu. Tās ģenerē dators.

Mēja paņēma veco datoru un grasījās ielikt to somā.

Brendons skatījās tā, it kā tas būtu kādas invazīvās sugas pārstāvis. - Vai gribi, lai es to likvidēju? Mēs darām to videi draudzīgā veidā.

- Varbūt labāk rīt, - Mēja iebilda. - Gribu no tā atvadīties.

Brendons saprotoši pasmaidīja. - Protams. Es nu iešu. - Viņš viegli paklanījās un devās prom. Viņam aiz muguras stāvēja Enija. Atspiedusi galvu plaukstā, viņa ar smaidu vēroja Mēju.

- Nu beidzot mana mazā draudzenīte ir pieaugusi.

Mēja pielēca kājās un viņu apskāva. - Paldies! - viņa pačukstēja draudzenei pie kakla.

- Nu, nu. Būs jau labi. - Enija nemierīgi sagrozījās, bet Mēja nelaida viņu vaļā.

- Es nopietni runāju.

- Viss kārtībā. - Enija atraisījās no viņas rokām. - Nomierinies. Vai ari turpini. Tas jau kļūst seksīgi.

- Milzīgs tev paldies! - Mejas balss aizķērās kaklā.

- Tā tikai vēl trūka! - sacīja Enija. - Tu taču nesāksi pinkšķēt otrajā darba dienā.

- Piedod! Es vienkārši esmu tev ļoti pateicīga.

- Nomierinies! - Enija paspēra soli tuvāk un viņu apskāva. - Nomierinies. Jēziņ! Tu esi tāda šiza.

Mēja vairākas reizes dziļi ieelpoja un centās saņemt sevi rokās. - Viss, es jau nomierinājos. Jā, mans tētis arī tevi ļoti mīl. Visi ir tik laimīgi.

- Labi, labi. Tas gan ir mazliet dīvaini, ņemot vērā, ka mēs nekad neesam tikušies. Bet vari pateikt, ka es viņu arī mīlu - no visas sirds.

Vai viņš ir seksīgs? Sirmais lapsa kūmiņš? Svingers? Varbūt mums kaut kas var sanākt? Vai tagad varam ķerties pie darba?

- Jā, protams. - Mēja atkal apsēdās. - Piedod!

Enija šķelmīgi uzrauca uzacis. - Šķiet, ka atkal ir mācību gada sākums un mēs tikko esam atklājušas, ka dzīvosim vienā istabā. Tev iedeva jaunu planšeti?

-Jā-

- Parādi! - Enija apskatīja Mejas guvumu. - 0! Te ir iegravēts tavs vārds - cik mīļi! Mēs te visiem parādīsim, uz ko esam spējīgas, vai ne?

- Es tā ceru.

- Nu, re, ir klāt ari tavs priekšnieks. Sveiks, Den!

Mēja žigli notrauca no vaigiem asaras. Paskatījusies

Enijai pār plecu, viņa ieraudzīja izskatīgu, samērīgi veidotu un akurātu vīrieti. Viņam bija brūns svīteris ar kapuci un teju vai svētlaimīgs smaids.

- Sveika, Enij! Kā sokas? - Viņš sarokojās ar Eniju.

- Nevaru sūdzēties.

- Priecājos to dzirdēt.

- Ceru, tu saproti, kā tev ir paveicies, - Enija viegli paspieda Mejas roku.

- Protams.

- Pieskati viņu.

- Kā gan citādi. - Dena skatiens paslīdēja uz Mejas pusi. Svētlaimīgais smaids nu pauda ko līdzīgu absolūtai pārliecībai.

- Es pieskatīšu, kā tu viņu pieskati, - Enija brīdināja.

- Laipni lūdzu!

- Tiksimies pusdienlaikā. - Enija paskatījās uz Mēju un devās prom.

Nu viņi bija divi vien, bet Dena smaids palika nemainīgs - tā smaida cilvēks, kurš atrodas tieši tur, kur vēlas atrasties. Viņš pievilka sev tuvāk krēslu.

-Jauki, ka tu esi šeit, - viņš sacīja. - Es ļoti priecājos, ka pieņēmi mūsu piedāvājumu.

Mēja ieskatījās viņam acīs, meklējot kādu liekulības zīmi, jo neviens normāls cilvēks nebūtu atteicies no iespējas strādāt šādā vietā. Bet nekā tāda tur nebija. Viņi bija trīs reizes tikušies darba pārrunās, un katru reizi šķita, ka Dens ir absolūti patiess.

- Cik saprotu, visi dokumenti ir parakstīti, pirkstu nospiedumi paņemti.

- Tā izskatās.

- Tad iesim mazliet pastaigāties.

Mēja piecēlās un sekoja Denam pa gaiteni ar stikla sienām. Aptuveni pēc simt jardiem viņi izgāja ārā pa augstām divviru durvim un devās augšup pa platām kāpnēm.

- Mēs tikko izbūvējām jumta terasi, - viņš sacīja. - Tev noteikti patiks.

No jumta terases varēja pārredzēt gandrīz visu "Sfēras" teritoriju, Sanvinčenco pilsētiņu un jūras līci. Brīdi abi vēroja brīnišķīgo skatu, tad Dens pagriezās pret Mēju.

- Tagad tu esi viena no mums, un es gribu tevi iepazīstināt ar mūsu pamatprincipiem. Galvenais ir tas, ka svarīgs ir ne tikai darbs, ko mēs te veicam, - un tas ir ļoti svarīgs. Taču mēs gribam, lai ikviens darbinieks šeit justos arī kā cilvēks, lai šī būtu ne tikai darba, bet ari cilvēciskas saskarsmes vieta, un tas nozīmē arī augstu attīstītu kopības apziņu. Mums ir jābūt cieši saliedētai komandai. Droši vien tu jau zini, ka tas ir viens no mūsu kredo - "Galvenais ir kopības apziņa". Tu noteikti esi redzējusi uzrakstus "Šeit strādā cilvēki" - tā ir mana ideja. Mana pārliecība. Mēs neesam roboti, un te nav nekāda darba nometne. Mēs esam mūsu paaudzes - paaudžu - spožāko prātu izlase, tālab ir ļoti svarīgi, lai šeit tiktu respektēts mūsu cilvēciskums, cienīts mūsu viedoklis, sadzirdēta mūsu balss. Tas ir tikpat svarīgi kā ieņēmumi, akciju kurss, jebkurš mūsu projekts. Vai ari tas skan pārāk patētiski?

- Nē, nē, - Mēja steigšus iebilda. - Protams, ne. Tāpēc jau es gribēju šeit strādāt. Man patīk šī kopības ideja. Enija stāsta par to jau kopš brīža, kad sāka šeit strādāt.

Manā iepriekšējā darbavietā nebija nekāda kolektīvisma, nekādas kopības apziņas. Tā bija pilnīgs pretstats "Sfērai".

Dens paskatījās uz austrumiem, kur vīdēja pūkaini, ar zaļiem plankumiem izraibināti pakalni. - Tas ir briesmīgi. Jauno tehnoloģiju laikmetā nav pieļaujama šāda saskarsmes disfunkcija; pats galvenais ir sapratne un skaidrība visos jautājumos. Un mēs darām visu iespējamo, lai tas tā būtu, varētu pat teikt, ka tā ir mūsu uzņēmuma misija. Un mana kaislība. Saskarsme. Savstarpēja sapratne. Absolūta skaidrība.

Dens enerģiski pamāja ar galvu, it kā viņa mute būtu izteikusies pati par sevi, bet prāts atzinis, ka tie ir ļoti viedi vārdi.

- Kā tu jau zini, Renesanses komanda ir atbildīga par klientu pieredzi, un daži varbūt domā, ka tā ir necilākā mūsu darbības sfēra. Bet tā nav - gan es, gan mūsu Gudrie uzskatām, ka tas ir pamats visam, kas šeit notiek. Ja mēs nenodrošināsim klientiem kvalitatīvu, cilvēcīgu un humānu pieredzi, mums to vienkārši nebūs. Tas ir elementāri. Tieši mēs esam šī uzņēmuma cilvēcīguma apliecinājums.

Mēja pilnīgi piekrita Denam, tomēr īsti nezināja, ko lai saka. Viņas iepriekšējais priekšnieks neprata tā runāt. Kevinam nebija nekādas filozofijas, nekādu ideju, tikai smakas un ūsas. Mejas lūpās rotājās idiotisks smaids.

- Tev noteikti viss izdosies. - Dens pastiepa roku, it kā grasītos uzlikt to Mejai uz pleca, bet pēdējā brīdī būtu pārdomājis. Roka

nolaidās gar sāniem. - Kāpsim lejā. Laiks ķerties pie darba.

Viņi nokāpa pa platajām kāpnēm un atgriezās pie Mejas galda, kur sēdēja ražens puisis ar sprogainiem matiem.

- Nu re, viņš jau ir klāt, - sacīja Dens. - Kā vienmēr agrs putniņš. Sveiks, Džared!

Džaredam bija gluda, mierpilna seja, rokas pacietīgi gulēja platajā klēpī. Viņš bija ģērbies haki biksēs un kreklā, kas bija vismaz izmēru par mazu.

- Tūlīt Džareds tev visu pastāstīs. Ar viņu tev būs visciešākais kontakts mūsu nodaļā. Es esmu visas komandas, bet Džareds - tavas grupas vadītājs. Galvenie cilvēki, kuri tev jāzina. Vai varat sākt, Džared?

- Jā. Priecājos iepazīties, Mēja! - Viņš piecēlās un sniedza viņai roku, kas bija apaļīga un mīksta kā ķerubam.

Dens atvadījās un devās prom.

- Nu ko - ķersimies pie lietas. - Džareds plati pasmaidīja un izlaida pirkstus caur sprogainajiem matiem. - Esi gatava sākt?

- Protams.

- Varbūt gribi kafiju, tēju vai ko citu?

Mēja papurināja galvu. - Paldies, man neko nevajag.

- Labi. Tad apsēdīsimies.

Mēja apsēdās savā vietā, Džareds pievilka krēslu līdzās viņējam.

- Tu jau noteikti zini, ka tev būs jāstrādā ar klientiem - sīkajiem reklāmdevējiem. Viņi sūta uz mūsu nodaļu vaicājumus, un tos pārsūta kādam no mums. Sākumā to būs mazāk, bet, kolīdz sāksi strādāt ar kādu noteiktu klientu, visi viņa jautājumi tiks pārsūtīti tieši tev, lai uzturētu kontinuitāti. Kad esi saņēmusi klienta jautājumu, tev ir jāuzraksta viņam atbilde - būtībā tas arī viss. Teorētiski diezgan vienkārši. Vai pagaidām viss ir skaidrs?

Mēja pamāja ar galvu, un viņi izskatīja divdesmit visbiežāk saņemtos vaicājumus un atbilžu šablonu izvēlni.

- Tas nenozīmē, ka tu vari vienkārši ielīmēt atbilstošu šablonu un nosūtīt vēstuli atpakaļ. Katru atbildi vajag personalizēt, pieskaņot klientam. Gan tu, gan klients esat individualitātes, tālab tu nedrīksti strādāt kā robots un izturēties tā, it kā viņi būtu roboti. Saproti, kā es to domāju? Šeit nestrādā roboti. Klientam nedrikst rasties iespaids, ka viņam ir darīšana ar kaut kādu bezpersonisku virtuālo objektu, un tavs uzdevums ir parūpēties par cilvēcisko faktoru. Vai saprati?

Mēja pamāja ar galvu. Šeit nestrādā roboti - tas viņai bija pa prātam.

Pēc tam viņi izņēma aptuveni duci konkrētu jautājumu, un Mejas atbildes ar katru reizi kļuva aizvien labākas. Džareds bija ļoti pacietīgs skolotājs un iepazīstināja viņu ar visdažādākajiem variantiem, piebilzdams, ka Mēja var pārsūtīt viņam tos jautājumus, uz kuriem

nespēj atbildēt pati. Tieši šim darbam viņš veltot dienas lielāko daļu - atbildot uz jaunāko darbinieku pārsūtītajiem vaicājumiem.

- Bet grūti jautājumi gadās diezgan reti. Tu pati būsi pārsteigta par to, ka jau pirmajā dienā spēsi atbildēt uz lielāko daļu jautājumu. Iesim tālāk. Pieņemsim, ka klients šķiet apmierināts ar tavu atbildi. Tādā gadījumā tu nosūtīsi viņam aptauju ar dažiem vienkāršiem jautājumiem par vispārējo iespaidu un tava darba kvalitāti. Beigās ir izteikts lūgums to novērtēt. Viņi atsūtīs aptauju atpakaļ, un tu jau pēc brīža zināsi, kā tev ir veicies. Vērtējums parādās šeit.

Džareds norādīja uz lielu "99" displeja stūrī, zem kura bija režģis ar citiem skaitļiem.

- Tas ir pēdējā klienta vērtējums. Klienti vērtēs tavu darbu - uzmini nu! - ar punktiem no viena līdz simtam. Šeit parādās pēdējais vērtējums, bet nākamajā lodziņā -attiecīgi koriģēts dienas vidējais reitings. Tā tu vienmēr zināsi, kā tev ir veicies ar pēdējo klientu un visas dienas garumā. Tu noteikti gribi jautāt, kāds vidējais vērtējums ir gana labs. Un es atbildēšu - ja tas noslīd zem 95 punktiem, vajadzētu padomāt, kāds tam ir iemesls. Varbūt tev izdosies pacelt reitingu ar nākamo klientu, varbūt tu pati sapratīsi, kā uzlabot savu veikumu. Ja tas tomēr pastāvīgi krīt, vajadzētu tikties ar mani, Denu vai kādu citu, lai praktizētos pieredzējuša kolēģa vadibā. Ko teiksi?

- Man viss ir skaidrs, - Mēja atteica. - Un liels paldies par pūlēm, Džared! Iepriekšējā darbavietā nezināju, kā man sokas, līdz saņēmu kvartāla novērtējumu. Tas izraisīja pilnīgi lieku stresu.

- Tad tev noteikti patiks šī sistēma. Ja klients atbild uz jautājumiem un novērtē tavu darbu - un to dara gandrīz visi nosūti viņam īsu pateicību. Tas pamudinās viņus uzrakstīt par šo pieredzi mūsu sociālajos tiklos, ielikt kādu zingu, priecīgo vai bēdīgo smaidiņu vai arī komentēt to citā klientu servisa vietnē. Ja cilvēki kaut kā pauž savu apmierinātību ar tavu darbu, iegūstam mēs visi. Vai saprati?

- Sapratu.

- Tad pamēģināsim ar īstu klientu. Vai esi gatava?

-Jā. - Mēja nejutās gatava, bet nevarēja pateikt "nē".

Džareds atvēra kādu klienta vaicājumu un pavīpsnāja,

liekot saprast, ka tas ir vieglāks par vieglu. Tad viņš izvēlējās atbildes šablonu, šo to pārveidoja un novēlēja klientam veiksmīgu dienu. Sarakste ilga aptuveni pusotru minūti, un vēl pēc brīža displejs apstiprināja, ka klients ir atbildējis uz jautājumiem un novērtējis servisu ar 99 punktiem. Džareds atslējās pret atzveltni un uzlūkoja Mēju.

- Nav slikti, vai ne? Deviņdesmit deviņi - tas ir labi, tomēr es gribu zināt, kāpēc nav simts. Tūlīt paskatīsimies. - Viņš atvēra klienta aptauju un pārlaida acis atbildēm. - Nekas neliecina, ka viņam kaut kas nepatika. Lielākajā daļā uzņēmumu teiktu: "Lieliski! Deviņdesmit

deviņi punkti no simta - tas ir gandrīz perfekti.” Un es saku tieši tāpat - tas ir gandrīz perfekti. Bet mūs kaitina šis trūkstošais punkts. Nosūtīsim vēl dažus jautājumus, lai noskaidrotu, kas viņam īsti nepatika.

Džareds parādīja Mejai īsāku aptauju, kurā bija jautāts, ko un kā varētu izdarīt labāk. Viņi nosūtīja to klientam.

Pēc pāris sekundēm pienāca atbilde. Viss bija ļoti labi. Piedodiet, vajadzēja ielikt simt punktus. Paldies!

Džareds uzsita ar pirkstu pa displeju un paslēja gaisā īkšķus.

- Reizēm klienti nepiešķir īpašu nozīmi šādām niansēm, tāpēc labāk pajautāt, lai nebūtu nekādu neskaidrību. Nu mums ir perfekts reitings. Esi gatava pamēģināt pati?

-Jā-

Džareds atvēra nākamo jautājumu. Mēja pārskatīja šablonus, atrada piemērotu atbildi, personalizēja to un nosūtīja klientam. Pēc brīža pienāca aptaujas rezultāts -viņas vērtējums bija simt punkti.

Džareds iepleta acis. - Oho! Simt punkti jau pirmajā reizē. Es jau zināju, ka tev labi ies, - viņš sacīja, atguvies no pārsteiguma. - Šķiet, ka tu esi gatava darbam. Jā, vēl kas. Ieslēgsim otru displeju. - Viņš ieslēdza mazāku displeju galda labajā pusē. - Šis ir paredzēts iekšējai saziņai. Visi darbinieki sūta ziņas caur tavu galveno plūsmu, bet tās parādās uz otra displeja. Tas palidz noteikt, kas ir kas, cik svarīga ir viena vai otra ziņa. Laiku pa laikam es arī tev rakstīšu - pajautāšu, kā iet, vai informēšu par kādām izmaiņām un citiem jaunumiem. Vai skaidrs?

-Jā.

- Neaizmirsti pārsūtīt man āķīgos jautājumus. Ja ir vajadzība aprunāties, atsūti ziņu vai atnāc pati. Esmu tepat netālu - mazliet uz priekšu pa šo pašu gaiteni. Pirmajās nedēļās mēs noteikti bieži sazināsimies - es vērošu, kā tu mācies. Nekautrējies - raksti droši.

- Labi.

- Lieliski. Vai esi gatava sākt pa īstam?

-Jā-

- Tad es atvēršu tev kanālu. Kolīdz to izdarīšu, tev sāks veidoties sava klientu rinda, un divas stundas līdz lenčam jautājumi plūdīs kā straume. Esi gatava?

Šoreiz Mēja patiešām jutās gatava. - Jā.

- Esi pārliecināta? Tad labi.

Džareds aktivizēja viņas kontu, pielika roku pie deniņiem militārā sveicienā un devās prom. Kanāls atvērās, un pirmajās divpadsmit minūtēs Mēja atbildēja uz četriem jautājumiem ar vidējo vērtējumu 96 punkti. Viņa bija nosvīdusi slapja, bet dzīslās strāvoja tīkams satraukums.

Uz otrā displeja parādījās ziņa no Džareda. Pagaidām ļoti labi!

Pamēģini uzdzīt līdz 97.

Mēģināšu! - viņa atbildēja.

Un nosūti aptauju tiem, kuri ielika mazāk par 100.

Labi.

Mēja nosūtīja septiņas aptaujas, un trīs klienti mainīja vērtējumu uz simts punktiem. Bez ceturkšņa divpadsmitos viņa bija atbildējusi vēl desmit klientiem, paceļot reitingu līdz 98 punktiem.

Uz otrā displeja parādījās vēl viena ziņa, šoreiz no Dena. Fantastiski! Kā jūties?

Mēja bija pārsteigta. Nodaļas vadītājs jau pirmajā dienā interesējas, kā viņai klājas! Un vēl tik laipni.

Paldies, labi. Viņa atvēra nākamo jautājumu.

Zem Džareda pirmās ziņas parādījās vēl viena.

Vai varu kā palīdzēt? Ir kādi jautājumi?

Pagaidām viss kārtībā. Paldies! Atkal pievērsusies lielajam displejam, Mēja ieraudzīja jaunu ziņu no Džareda.

Varēšu palīdzēt tikai tad, ja zināšu, kādas ir problēmas.

Vēlreiz paldies!

Līdz lenča pārtraukumam viņa bija atbildējusi uz trīsdesmit sešiem jautājumiem ar vidējo vērtējumu 97 punkti.

Pienāca jauna ziņa no Džareda. Malacis! Nosūti aptauju visiem, kuriem ir mazāk par 100.

Tūlīt. Viņa nosūtīja aptaujas. Daži pacēla vērtējumu no 98 uz 100 punktiem, un Mēja ieraudzīja ziņu no Dena: Lielisks darbiņš, Mēja!

Pēc pāris sekundēm zem Dena ziņas izlēca jauna, šoreiz no Enijas: Dens saka, ka tu esot īsts ģēnijs. Tā jau es zināju!

Nākamā ziņa informēja Mēju, ka viņa ir pieminēta Zing. Viņa noklikšķināja uz saites uz izlasīja: Jauniņā

Mēja ir īsts ģēnijs! Enija bija nosūtījusi šo zingu visiem pārējiem sfēristiem - 10 041 cilvēkam!

Ziņa bija pārsūtīta tālāk 322 reizes un guvusi 187 atsauksmes, uz mazākā displeja parādījās nebeidzama komentāru virkne. Mejai nebija laika visu izlasīt, bet viņa ātri pārskrēja tiem ar acīm - atsauksmes bija visnotaļ pozitīvas. Dienas beigās Mejas reitings bija 98 punkti, un Džareds, Dens un Enija apsveica viņu ar panākumiem. Sekoja virkne jaunu zingu, atzinības apliecinājumu un apsveikumu ar visu laiku augstāko KP iesācēja reitingu. Enija bija formulējusi to īsi un kodolīgi: bļāviens!

Pirmās darba nedēļas beigās Mēja bija apkalpojusi 436 klientus un iemācījusies atbilžu šablonus no galvas. Viņu vairs nekas nepārsteidza, lai gan klienti un biznesa jomas bija apbrīnojami daudzveidīgas. “Sfēra” bija it visur. Mēja zināja to jau gadiem ilgi, tomēr patiesu priekšstatu par tās vērienu guva tikai tagad, sarakstoties ar uzņēmējiem, kuriem “Sfēra” palīdzēja reklamēt viņu produktus,

sekot līdzi lietotāju atsauksmēm un noskaidrot, kas, kur un kad tos pērk. Mejai bija izveidojušies sakari ar klientiem Luiziānas pilsētā Klintonā un Ver-montas Patnijā, Marmarisā un Melburnā, Glāzgovā un Kioto. Un viņi visi saskaņā ar AutenTu tradīcijām bija ļoti laipni un dāsni vērtēja viņas darbu.

Piektdienas priekšpusdienā Mejas nedēļas reitings bija 97 punkti, un visi sfēristi sūtīja viņai apsveikumus. Vaicājumi plūda nebeidzamā straumē, un darbs bija diezgan saspringts, bet pietiekami daudzveidīgs. Labs stimuls bija arī pastāvīgie vērtējumi, un viņa drīz vien atrada optimālo darba ritmu.

Mēja jau grasījās atvērt nākamo vaicājumu, kad iepīkstējās tālrunis. Tā bija Enija: Iesim paēst, muļķe.

Viņas sēdēja uz lēzena paugura, nolikušas zālē savus salātus. Starp gausi slīdošajiem mākoņiem ik pa brīdim iznira saule. Turpat netālu trīs bāli puiši tipiskās inženieru drēbēs mēģināja spēlēt futbolu.

- Nu ko, tu jau esi zvaigzne. Un manu sirdi pilda mātes lepnums.

Mēja papurināja galvu. - Muļķības. Man vēl daudz jāmācās.

- Protams. Bet 97 punkti - tas ir nereāli. Es pirmajā nedēļā netiku augstāk par 95. Tu patiešām esi īsts ģēnijs.

Uz salātiem nogūlās divas tumšas ēnas.

- Vai varam iepazīties ar jauno talantu?

Mēja pacēla galvu un aizsedza acis pret sauli.

- Protams, - attrauca Enija.

Ēnas apsēdās, un Enija pabakstīja ar dakšiņu uz viņu pusi. - Iepazīsties - Sabīne un Džozefs.

Viņi sarokojās. Sabīne bija drukna gaišmate ar saulē samiegtām acīm, Džozefs - kalsens, bāls puisis ar tik sliktiem zobiem, ka tas bija gandrīz vai komiski.

- Viņa jau skatās uz maniem zobiem! - viņš iestenējās, norādot uz Mēju. - Jūs, amerikāņi, esat pilnigi apsēstu Es jūtos gluži kā zirgs izsolē.

- Bet tev patiešām ir slikti zobi, - atteica Enija. - Un mums ir lieliska stomatoloģiskā programma.

Džozefs izsaiņoja savu burito. - Mani zobi ir patīkama pārmaiņa jūsu pārdabiskajā perfekcijā.

Enija skatījās uz viņu, viegli piešķiebusi galvu. - Un tomēr es domāju, ka tev vajag tos savest kārtībā. Ja ne sevis, tad vispārējā fīlinga dēļ. Tevis dēļ cilvēkiem rādās murgi.

Piebāzis pilnu muti ar karne asada[10], Džozefs demonstratīvi sabozās, un Enija papliķēja viņam pa roku.

- Tātad tu esi Klientu Pieredzē? - ierunājās Sabīne. Mēja ievēroja, ka viņai uz rokas ir uztetovēta bezgalības zīme.

- Tieši tā. Pirmo nedēļu.

- Kā redzu, pagaidām tev iet ļoti labi. Es arī tur sāku -tāpat kā visi

pārējie.

- Sabīne ir bioķīmiķe, - paskaidroja Enija.

- Bioķīmiķe? - Mēja bija pārsteigta.

-Jā-

Mēja nebija dzirdējusi, ka "Sfērā" strādā arī bioķīmiķi. - Vai drīkstu jautāt, ar ko tu šeit nodarbojies?

- Vai drīksti jautāt? - Sabīne pasmaidīja. - Protams, drīksti. Bet tas nenozīmē, ka es drīkstu atbildēt.

Iestājās neveikls klusums. - Nē, nopietni, es nedrīkstu to stāstīt, - paskaidroja Sabīne. - Vismaz pagaidām. Vispār es nodarbojos ar biometriju - acs tīklenes skenēšanu, sejas vaibstu identifikāciju un tamlīdzīgi. Bet patlaban strādāju pie jauna projekta. Es jau labprāt...

Enija uzmeta viņai brīdinošu skatienu - apklusti, lūdzu! Sabīne žigli piebāza muti ar salātiem.

- Džozefs ir no Izglītības Visiem, - Enija mainīja sarunas tematu. - Apgādā ar planšetēm skolas, kuras patlaban nevar to atļauties. Viņš mums ir labdaris. Un draudzējas ar tavu jauno paziņu Garbanzo.

- Garaventu, - Mēja izlaboja.

- Ā! Tu pat atceries, kā viņu sauc? Vai esat tikušies?

- Šonedēļ ne. Biju pārāk aizņemta.

Džozefs raudzījās uz Mēju ar pavērtu muti, it kā tikko būtu kaut ko aptvēris. - Vai tu esi Mēja?

Enija novaikstījās. - Es taču jūs iepazīstināju. Protams, tā ir Mēja.

- Piedod, es nesadzirdēju. Nu es zinu, kas tu esi.

- Vai jūs kā skolnieces apspriedāt Frensisa lielo piedzīvojumu? - Enija nosprauslājās. - Vai viņš ir ierakstījis Mejas vārdu blociņā un sazīmējis apkārt sirsniņas?

Džozefs iestenējās. - Nē, protams. Viņš tikai teica, ka ir saticis ļoti jauku meiteni, vārdā Mēja.

- Cik mīļi! - iesaucās Sabīne.

- Viņš teica Mejai, ka ir drošībnieks, - Enija turpināja. - Kāpēc viņš tā darīja, Džozef?

- Tā viņš neteica, - Mēja iebilda. - Es taču tev paskaidroju.

Enija nelikās dzirdam. - Lai gan to varētu saukt arī par drošību. Frensiss nodarbojas ar bērnu aizsardzību. Būtībā uz viņa turas visa nolaupīšanas prevencijas programma, un viņš noteikti to īstenos.

Atkal piebāzusi pilnu muti, Sabīne enerģiski pamāja ar galvu. - Protams. Par to nav nekādu šaubu, - viņa sacīja, izspļaujot dažus salātu gabaliņus un mērci.

- Kas tā par programmu? - Mēja pajautāja. - Vai viņš grib pilnībā novērst bērnu nolaupīšanu?

- Viņam viss sanāks, - bilda Džozefs. - Jo viņam ir nopietna motivācija.

- Vai tad viņš nestāstīja par savām māsām? - Enija iepleta acis.

Mēja papurināja galvu. - Nē, viņš tikai teica, ka viņam nav vecāku. Un kas ir ar viņa māsām?

Visi trīs saskatījās, it kā apsvērtu, vai Mejai tas būtu jāzina.

- Tas ir briesmīgs stāsts, - pēdīgi sacīja Enija. - Viņa vecāki bija pilnīgi kropļi. Šķiet, ka viņiem bija četri vai pieci bērni, un Frensiss bija jaunākais vai otrs jaunākais. Vārdu sakot, tēvs sēdēja cietumā, māte bija narkomāne, un bērnus atdeva prom. Vienu laikam paņēma attāli radinieki, bet abas māsas nokļuva bērnunamā vai kaut kādā ģimenē. Un tad viņas nolaupīja, lai gan bija aizdomas, ka meitenes ir atdotas vai pārdotas slepkavām.

- Ko?! - Mēja bija šokā.

- Viņas turēja kaut kādā pagrabā un izvaroja, bet pēc tam nogalināja un iemeta pamestā raķešu šahtā. Tas ir patiešām briesmīgi. Frensiss pastāstīja to dažiem cilvēkiem, kad sāka strādāt pie šī projekta. Velns, ja tu redzētu savu seju! Nevajadzēja tev to stāstīt.

Mēja nespēja parunāt.

- Nē, tev tas ir jāzina, - teica Džozefs. - Tāpēc jau viņš ir tāds fanātiķis. Kad viņa projekts tiks īstenots, nekas tāds vairs nenotiks. Pag! Cik ir pulkstenis?

Enija ieskatījās telefonā. - Patiešām, mums jāskrien. Tūlīt sāksies Beilija prezentācija Lielajā zālē.

Lielā zāle atradās Apgaismības ēkā. Viņas iegāja milzu grotai līdzīgā telpā ar 3500 vietām, kuras apdarē dominēja koka siltie toņi un matēts tērauds. Gaisā vibrēja neskaitāmu balsu murdoņa, un Mēja un Enija sameklēja vienas no pēdējām vietām otrajā balkonā.

- To pabeidza tikai pirms dažiem mēnešiem, -Enija paskaidroja. - Četrdesmit pieci miljoni dolāru. Tās svītriņas ir aizgūtas no Sjēnas katedrāles. Skaisti, vai ne?

Atskanēja vētraini aplausi, un Mēja pievērsa uzmanību skatuvei. Organiskā stikla katedrai tuvojās gadus četrdesmit piecus vecs gara auguma vīrietis, ģērbies džinsos un zilā svīteri ar trīsstūrveida izgriezumu; viņa veselīgo izskatu nebojāja pat mazliet piebriedušais viduklis. Kad vīrietis sāka runāt, balss bija skaļa un skaidra, lai gan mikrofons nekur nebija redzams.

- Sveicināti! Mani sauc Eimons Beilijs. - Viņš pacēla abas rokas, lai apklusinātu nākamo aplausu brāzmu. - Paldies! Es arī ļoti priecājos jūs redzēt. Kopš pēdējās tikšanās ir pagājis vesels mēnesis, un mūsu vidū ir parādījušās jaunas sejas. Vai jauniņie varētu piecelties? -Enija piebikstīja Mejai ar elkoni. Viņa piecēlās un pārlaida skatienu zālei, kur stāvēja vēl kādi sešdesmit cilvēki, - samulsuši jaunieši viņas vecumā, atturīgi, bet stilīgi ģērbušies. “Sfēra” palīdzēja ārzemniekiem dabūt darba atļaujas, un jaunie darbinieki pārstāvēja dažādas rases un tautības, demonstrējot pārsteidzošu etnisko daudzveidību. Pārējie sfēristi sveica viņus ar aplausiem un skaļiem izsaucieniem. Mēja

apsēdās.

- Tev piestāv pietvīkuši vaigi. - Enija pašķielēja uz draudzeni.

Mēja iegrima dziļāk sēdekli.

- Sveiciens jaunajai gvardei! - iesaucās Beilijs. - Šodien jūs gaida kaut kas īpašs, jo ir tā dēvētā Sapņu piektdiena, kad mēs iepazīstinām visus ar kādu jauno projektu. Bieži vien šīs prezentācijas vada viens no mūsu inženieriem, dizaineriem vai vizionāriem, bet reizēm to daru es pats. Un šodien, patīk tas jums vai ne, ir mana kārta. Atvainojiet par sagādāto vilšanos!

- Mēs tevi mīlam, Eimon! - kāds iesaucās, un visi sāka smieties.

- Paldies! Es ari jūs mīlu, gluži kā zāle mīl rasu un putni - koku zarus. - Viņš ieturēja īsu pauzi, un Mēja ievilka elpu. Viņa bija redzējusi šīs uzstāšanās tiešsaistē, bet atrasties šeit uz vietas, vērot, kā darbojas Beilija prāts, un klausīties viņa improvizācijās bija daudz aizraujošāk, nekā viņa spēja iedomāties. Diez kā tas ir -būt tādam kā viņš? Mierīgi runāt ar tūkstošiem cilvēku, iedvesmojot viņus ar savu daiļrunību.

-Jā, - Beilijs turpināja, - ir aizritējis vesels mēnesis, kopš pēdējo reizi stāvēju uz šīs skatuves, un es zinu, ka esmu neaizstājams. Piedodiet, ka laupīju jums iespēju mani redzēt. Es ļoti labi zinu, ka esmu neaizstājams. -Zāli pāršalca jauns smieklu vilnis. - Daudzi no jums noteikti brīnījās, kur esmu palicis.

Priekšējās rindās kāds iesaucās: “Sērfojāt!” - un visi atkal iesmējās.

- Jūs uzminējāt. Savā ziņā es patiešām sērfoju, un tas ir viens no maniem šīsdienas tematiem. Man patīk sērfot, bet pirms došanās uz pludmali ir jāzina kaut kas par viļņiem. Bieži vien cilvēki pamostas un zvana uz vietējo nomas punktu, lai apjautātos par viļņiem, un drīz vien viņi vairs neatbild uz zvaniem.

Sfēristu vecā gvarde saprotoši iesmējās.

- Kad savairojās mobilie tālruņi, varēja piezvanīt draugiem, kuri varbūt jau bija pludmalē. Taču ari viņi drīz vien neatbildēja uz zvaniem.

Jauns smieklu vilnis.

- Es nopietni runāju. Nav prātīgi katru rītu veikt divpadsmit tālruņa zvanus, un vai gan var uzticēties cita viedoklim? Labu sērfošanas vietu nav daudz, un neviens nevēlas, lai tur sarodas vesels bars ļaužu. Kad parādījās internets, daži atjautīgi puiši uzstādīja pludmalēs tīmekļa kameras. Nu mēs varējām atvērt attiecīgo vietni un gūt visai aptuvenu priekšstatu par viļņiem Stinson-bīčā. Tas bija gandrīz vai sliktāk nekā zvanīt uz nomas punktu, jo straumēšanas tehnoloģija bija ļoti primitīva. Joprojām ir. Vai tomēr bija, jo tagad viss ir mainījies.

Beilijam aiz muguras nolaidās ekrāns.

- Palūkosimies, kā tas izskatījās.

Uz ekrāna parādījās pārlūka sākumlapa, kur kāda neredzama roka ierakstīja vietnes SurfSight adresi. Viņi ieraudzīja primitīvi noformētu lapu ar mazītiņu videoat-tēlu centrā; pikseļu kvadrātiņiem izraibinātie viļņi plūda smieklīgi lēni, un skatītāji sāka ķiķināt.

- Jēgas gandrīz nekādas, vai ne? Kā mēs visi zinām, pēdējos gados video straumēšana ir krietni vien uzlabojusies, tomēr kustība joprojām ir lēnāka nekā īstenībā, ari attēla kvalitāte nav diez cik laba. Pagājušajā gadā mums izdevās atrisināt kvalitātes problēmu. Paskatīsimies to pašu vietni ar jaunās tehnoloģijas video.

Beilijam aiz muguras parādījās nevainojamas kvalitātes videoattēls, kas aizņēma visu ekrānu. Zālē atskanēja pārsteiguma izsaucieni.

- Jā, tas ir reālā laika video no Stinsonbīčas - tā tur izskatās tieši šajā brīdī. Nav slikti, vai ne? Varbūt man vajadzētu būt tur, nevis stāvēt te jūsu priekšā?

- Tas vēl nav viss. - Enija paliecās uz Mejas pusi. - Pats labākais vēl ir priekšā.

- Šķiet, ka daudziem no jums tas neliekas īpaši iespaidīgi. Kā mēs visi zinām, daudzas ierīces var pārraidīt ļoti kvalitatīvu reālā laika video un daudziem ir planšetes un tālruņi, kas atbalsta šīs tehnoloģijas. Tomēr ir arī pāris inovāciju. Pirmām kārtām tas, kā šis attēls tiek iegūts. Vai būsiet pārsteigti, ja pateikšu, ka tas uzņemts ar šo te nieciņu?

Beilijs turēja rokā mazu priekšmetu, kas pēc formas un apmēriem līdzinājās ledenei uz kociņa.

- Tā ir videokamera, tieši tas modelis, kurš nodrošina šo pārsteidzošo kvalitāti, perfektu pat šādā palielinājumā. Tā ir pirmā nozīmīgā inovācija. Nu mēs varam iegūt augstas izšķirtspējas videoattēlu ar kameru īkšķa lielumā. Nu labi, ļoti liela īkšķa. Otra inovācija ir tā, ka šai kamerai nav vadu - video tiek pārraidīts caur satelītu.

Telpu satricināja aplausu brāzma.

- Pag, pag! Vai es pateicu, ka tai ir litija baterija, kura darbojas divus gadus? Nē? Tā ir vēl viena priekšrocība. Un pēc gada mums būs arī modelis, kuru darbina tikai saules enerģija. Turklāt tai nespēj kaitēt nedz ūdens, smiltis un vējš, nedz kukaiņi un citi dzīvnieki. īsi sakot -nekas.

Zālē atkal atskanēja aplausi.

- Tātad šorīt es uzstādīju kameru - piestiprināju to ar līmlenti pie mieta un iespraudu smiltīs kāpu zonā. Bez atļaujas vai kādiem citiem sarežģījumiem - neviens pat nezina, ka tā tur ir. Tad atgriezos birojā, pieslēdzos kamerai numur viens Stinsonbīčā un ieguvu šo reālā laika video. Nav slikti, bet tas vēl ne tuvu nav viss. Man bija ļoti rosīgs rīta

cēliens - es braukāju pa piekrasti un uzstādīju kameras arī citās vietās, piemēram, Rodeobīčā.

Stinsonbīčā saruka un pārvietojās uz ekrāna stūri, atvērās jauns logs ar viļņiem Rodeobīčā, dažas jūdzes tālāk gar okeāna piekrasti. - Un tagad Montara. Un Oušenbīča. Fortpointa. - Ar katru Beilija pieminēto vietu uz ekrāna iznira jauns logs, līdz bija redzamas jau sešas pludmales ar nevainojamu attēla un krāsu kvalitāti.

- Ņemiet vērā, ka neviens šīs kameras neredz, jo es tās kārtīgi nomaskēju. Nezinātājs domās, ka tās ir ūdenszāles, smiltīs iesprausts miets vai jebkas cits. Tās ir nemanāmas. Tā es šorīt pāris stundu laikā nodrošināju perfektu videoattēlu no sešām vietām, un tas ļauj man labāk plānot dienu. Un viss, ko mēs šeit darām, ir saistīts ar iepriekš nezināmā izzināšanu, vai ne?

Atskanēja piekrītoša murdoņa un šķidri aplausi.

- Daudzi no jums noteikti domā, ka tas ir vienkārši televizuālās uzraudzības sistēmas, straumēšanas un satelītu tehnoloģiju hibrīds. Tomēr vidusmēra cilvēkam būtu ļoti dārgi īstenot šādu ieceri, izmantojot esošās tehnoloģijas. Bet ja nu to varētu atļauties ikviens? Mēs plānojam laist šīs kameras vairumtirdzniecībā par piecdesmit deviņiem dolāriem gabalā, un tas notiks jau pēc pāris mēnešiem.

Beilijs izstiepa roku un pameta ledenei līdzīgo nieciņu kādai sievietei pirmajā rindā. Viņa ar triumfējošu smaidu pagriezās pret zāli un demonstrēja savu guvumu.

- Uzdāvinot sev Ziemassvētkos desmit šādas kameras, jūs gūsiet pastāvīgu saikni ar desmit dažādām vietām: mājām, darbu, īpaši noslogotiem ielu posmiem. Un tās var uzstādīt ikviens - piecas minūtes, un gatavs! Padomājiet par perspektīvām!

Viļņi Beilijam aiz muguras nozuda, uz ekrāna atvērās jauni logi.

- Lūk, manas mājas pagalms, - viņš paskaidroja, norādot uz parastu, akurātu pagalmu. - Šeit redzama mājas priekša. Garāža. Šo kameru uzstādīju pakalnā virs 101.

šosejas, kur mēdz būt sastrēgumi. Šī rāda autostāvvietu -tā es varu pārbaudīt, vai kāds nav ieņēmis manu vietu.

Pēc brīža uz ekrāna jau bija atvērušies sešpadsmit logi ar reālā laika videoplūsmu.

- Un tās ir tikai manas kameras. Atliek ierakstīt kameras numuru, un es varu paskatīties, ko tā rāda. Ļoti vienkārši. Bet kā ir ar koplietošanu? Proti, ja mans draugs arī ir uzstādījis kameras un grib ļaut man tās izmantot?

Sešpadsmit attēlu vietā uz ekrāna parādījās trīsdesmit divi. - Šīs ir Laionela Ficpatrika kameras. Viņš aizraujas ar slēpošanu un ir uzstādījis tās divpadsmit vietās Taho, lai sekotu līdzi laikapstākļiem.

Nu skatītāji varēja vērot divpadsmit videoattēlus -sniegotas virsotnes, zilganu ēnu pilnas ielejas un kalnu grēdas ar tumšzaļiem

egļu mežiem.

- Laionels var sniegt man pieeju visām savām kamerām. Tas ir tāpat kā apstiprināt draudzību sociālajos tīklos, tikai šajā gadījumā jūs varat lietot visus šī cilvēka straumēšanas resursus. Aizmirstiet par kabeļtelevīziju ar piecsimt kanāliem! Ja jums ir tūkstotis draugu un katram no viņiem ir desmit kameras, jums ir iespēja vērot reālā laika video no desmittūkstoš vietām. Ja jums ir pieci tūkstoši draugu, iespējas pieaug piecas reizes, un drīz vien jūs varēsiet pieslēgties miljoniem kameru visā pasaulē. Un vēlreiz - padomājiet par perspektīvām!

Ekrāns sadalījās neskaitāmos sīkos lodziņos. Pludmales, kalni, ezeri, pilsētas, biroji, dzīvojamās istabas. Atskanēja vētraini aplausi. Tad tas viss nozuda un uz tumšā ekrāna iznira balts miera simbols.

- Tagad iedomājieties, kādas perspektīvas paveras cilvēktiesību jomā. Ēģiptes nemierniekiem vairs nebūs jānēsā līdzi kamera, lai fiksētu kādu cilvēktiesību pārkāpumu vai slepkavību, tad kaut kā nogādātu šo ierakstu drošībā un ieliktu internētā. Vajadzēs tikai piestiprināt kameru pie sienas. Patiesību sakot, mēs to jau esam izdarījuši.

Skatītāji pārsteigti apklusa.

- Paskatīsimies, ko mums rāda astotā kamera Kairā.

Uz ekrāna parādījās ielas skats. Uz ietves gulēja

skrejlapiņas, tālumā stāvēja divi policisti pilnā aprīkojumā.

- Viņi nezina, ka mēs viņus redzam, bet tā tas ir -pasaule skatās un klausās. Skaņu, lūdzu!

Piepeši visi izdzirda skaidri saklausāmu sarunu arābu valodā; runāja cilvēki, kuri, neko nenojaušot, gāja garām kamerai.

- Un, protams, lielāko daļu kameru var vadīt manuāli vai ar balss komandām. Skatieties! Astotā kamera, pa kreisi! - Kairas ielas skats pavirzījās pa kreisi. - Tagad pa labi! - Sekoja plūdeņa kustība uz labo pusi. Beilijs nodemonstrēja, kā kamera maina rakursu, pavēršoties uz augšu, uz leju un pa diagonāli.

Atkal atskanēja aplausi.

- Neaizmirstiet, ka šīs kameras ir lētas un viegli paslēpjamas, turklāt tām nav vadu. Mums nebija īpaši grūti tās izvietot dažādās pilsētas vietās. Parādi Tahriru!

Skatītāji izbrīnā noelsās. Uz ekrāna parādījās Tahrira laukums, ēģiptiešu revolūcijas šūpulis.

- Mūsu cilvēki Kairā izvietoja šīs kameras pagājušajā nedēļā. Tās ir tik mazas, ka armija nevar tās atrast. Viņi pat nezina, kur meklēt! Parādi pārējos attēlus! Otrā kamera, trešā. Ceturtā. Piektā. Sestā.

Uz ekrāna parādījās seši laukuma attēli, tik kvalitatīvi, ka varēja skaidri saskatīt sviedru lāsītes uz cilvēku sejām, izlasīt ikviena kareivja vārdu uz žetona.

- Tagad no septītās līdz piecdesmitajai.

Bija atvērusies jau piecdesmit attēli, kas šķita aptveram visu laukumu. Zālē atskanēja pārsteiguma izsaucieni, un Beilijs pacēla rokas, kā teikdams: “Vēl ne. Tas vēl nav viss.”

- Tagad tur nekas nenotiek, bet iedomājieties, kas būs, ja sāksies nemieri! Katrs būs atbildīgs par savu rīcību, jo ikviens vardarbības akts tiks fiksēts, kareivjus varēs tiesāt par kara noziegumiem un tamlidzīgi. Viņi var padzīt no laukuma visus žurnālistus, bet tur paliks kameras - tik mazas, ka viņi pie labākās gribas nevarēs tās visas atrast. Viņi nezinās, kur šīs kameras ir, kas un kad tās uzstādījis, un šī neziņa atturēs no ļaunprātīgas varas izmantošanas. Neviens kareivis negribēs, lai ducis kameru saglabā nākamajām paaudzēm materiālu, kurā redzams, kā viņš velk pa ielu sievieti. Viņi uztrauksies par šīm kamerām un pareizi darīs - viņiem ir jāuztraucas par Vizieri, kā mēs saucam šo sistēmu.

Atkal atskanēja aplausi.

- Patīk? - Beilijs turpināja. - Un tas attiecas ne tikai uz karstajiem punktiem. Iedomājieties, ka šīs kameras ir izvietotas jebkurā lielā pilsētā. Vai kāds vēl pastrādās noziegumus, zinot, ka viņu var novērot jebkurā laikā un vietā? Mani draugi FIB uzskata, ka, izmantojot šo tehnoloģiju gana vērienīgi un saprātīgi, varēs par septiņdesmit vai astoņdesmit procentiem samazināt noziedzības līmeni jebkurā lielpilsētā.

Aplausi kļuva vēl skaļāki.

- Bet tagad atgriezīsimies vietās, kur ir vismazākā iespēja gūt tik ļoti vajadzīgo caurredzamību. Mēs esam izvietojuši kameras arī citos karstajos punktos. Tagad iedomājieties, kā šīs kameras būtu ietekmējušas situāciju agrāk un ietekmēs turpmāk, ja notiks kas tamlīdzīgs. Šīs piecdesmit kameras ir izvietotas Tjaņaņmiņas laukumā.

Ekrānu aizpildīja videoattēli, kas aptvēra visu laukumu, un zālē atkal atskanēja vētraini aplausi. Pēc tam Beilijs parādīja vēl duci valstu ar autoritāru režīmu, sākot ar Hartumu un beidzot ar Pnompeņu. Varas pārstāvji nespēja pat iedomāties, ka viņus vēro trīs tūkstoši sfēristu Kalifornijā; viņiem nebija ne jausmas, ka tas ir iespējams, ka šāda tehnoloģija ir vai jelkad tiks izgudrota.

Attēli nozuda, un Beilijs paspēra dažus soļus uz zāles pusi. - Jūs mani saprotat, vai ne? Šajā ziņā es atbalstu Hāgu un visas pasaules cilvēktiesību aizstāvjus. Ikvienam ir jāatbild par savu rīcību, tirāni vairs nedrīkst slēpties. Ir jāpanāk vispārēja atbildība un dokumentācija, tāpēc ir vajadzīgas liecības. Es uzskatu, ka mums jāzina viss, kas notiek.

Uz ekrāna parādījās uzraksts.

Mums ir jāzina viss, kas notiek.

- Drīz mums būs otrais apgaismības laikmets, un es nerunāju par

jaunu celtni mūsu parkā. Es runāju par laikmetu, kad mēs neļausim cilvēka domām un darbiem, sasniegumiem un zināšanām izplūst kā ūdenim no caura spaiņa. Savulaik mēs to jau pieļāvām. Šo periodu dēvēja par tumšajiem laikiem, un tikai mūku uzcītības dēļ mums ir saglabājušās cilvēces uzkrātās zināšanas. Arī mēs zaudējam daudz ko no tā, ko darām, redzam un uzzinām, bet to nedrīkst pieļaut, it sevišķi tagad, kad mums ir šīs kameras un "Sfēras" misija.

Beilijs pagriezās pret ekrānu un izlasīja uz tā redzamos vārdus, aicinot klātesošos paturēt tos prātā.

Mums ir jāzina viss, kas notiek.

Viņš pagriezās pret zāli un pasmaidīja.

- Tagad atgriezīsimies mājās. Manai mammai ir astoņdesmit viens gads, un viņas gaita vairs nav tik vingra kā agrāk. Pirms gada viņa nokrita un lauza gūžas kaulu, un kopš tā laika es par viņu raizējos. Es lūdzu viņai uzstādīt mājās novērošanas kameras, lai es varētu jebkurā brīdī zināt, kā viņai klājas, bet viņa atteicās. Bet nu man atkal ir mierīgs prāts - pagājušās nedēļas nogalē, kamēr mamma gulēja diendusu...

Zāli pāršalca smieklu vilnis.

- Es ļoti atvainojos, bet man nebija citas izejas, -Beilijs turpināja. - Viņa nebūtu to pieļāvusi. Tā nu es slepus uzstādīju kameras visās telpās. Tās ir tik mazas, ka viņa tās nekad nepamanīs. Tūlīt paskatīsimies. No pirmās līdz piektajai kamerai mammas mājās, lūdzu!

Parādījās vairāki attēli. Vienā bija redzama Beilija māte - ietinusies dvielī, viņa čāpoja pa spoži apgaismotu gaiteni. Visi sāka skaļi smieties.

- Piedod, mammu! Tūlīt mēs to izslēgsim. - Attēls nozuda. - Lai nu kā, bet tagad es zinu, ka ar viņu viss ir kārtībā, un man ir mierīgs prāts. Kā mēs visi zinām, caurredzamība ir nomierinošs faktors. Man vairs nav jālauza galva par to, kā klājas manai mammai vai kas notiek Mjanmā. Mēs izgatavosim miljonu šī modeļa kameru, un es domāju, ka jau pēc gada mums būs miljons brīvi pieejamu reālā laika video. Pēc pieciem gadiem būs jau piecdesmit miljoni, pēc desmit - divi miljardi kameru. Būs palicis ļoti maz apdzīvotu vietu, kuras mēs nevarētu redzēt uz saviem ekrāniem.

Atkal vētraina reakcija. Kāds iesaucās: - Mēs gribam to tūlīt pat!

- Jums vairs nebūs jāpārmeklē internets, lai paskatītos kādu sagraizītu briesmīgas kvalitātes video, - Beilijs turpināja. - Varēsiet vienkārši atvērt Vizieri un ierakstīt meklētājā "Mjanma". Vai sava vidusskolas laika puiša vārdu - var taču gadīties, ka kaut kur tuvumā ir uzstādīta kamera, vai ne? Kāpēc lai jūs neapmierinātu savu zinātkāri? Jūs gribat redzēt Fidži, bet nevarat uz turieni aizbraukt? Vizieris. Gribat zināt, ko dara jūsu bērns skolā? Vizieris. Tā ir totāla caurredzamība. Nekādu filtru, nekādu ierobežojumu - jūs varēsiet

redzēt visu un vienmēr.

Mēja paliecās uz Enijas pusi. - Kaut kas neticams.

- Vai ne? - atteica Enija.

-Jūs jautāsiet, vai šīm kamerām jābūt stacionārām? -Beilijs pamācoši paslēja pirkstu. - Protams, ne. Patlaban man ir ducis palīgu visās pasaules malās, kuri nēsā šīs kameras ap kaklu. Paskatīsimies! Lūdzu, Denija kameru!

Uz ekrāna parādījās Mačupikču attēls - skats no augšas uz senajām drupām gluži kā atklātnītē. Piepeši kamera sakustējās un sāka slīdēt lejup uz drupu pusi. Skatītāji noelsās, atskanēja sajūsmas saucieni.

- Kā jūs noteikti sapratāt, tas arī ir reālā laika video. Sveiks, Denij! Tagad paskatīsimies, kā klājas Sārai Keni-jas kalnā. - Atvērās vēl viens logs ar akmeņaina plato attēlu. - Vai vari parādīt mums virsotni, Sāra? - Kamera pavērsās uz augšu, rādot miglā tīto kalna smaili. - Tas paver plašas iespējas vizuālo surogātu jomā. Pieņemsim, ka es esmu piekalts pie gultas vai pārāk vārgs, lai pats uzkāptu šajā kalnā. Es aizsūtu uz turieni kādu ar kameru un varu izbaudīt šo pieredzi reālajā laikā. Paskatīsimies vēl dažas vietas. - Beilijs nodemonstrēja Parīzes, Kualalumpuras un Londonas paba ainiņas.

- Tagad paskatīsimies, kas būs, ja to visu saliks kopā. Pieņemsim, ka es sēžu mājās un gribu zināt, kas notiek pasaulē. Es ieeju internētā un saku: “Parādi man 101. šoseju! Džakartas ielas. Sērfingu Bolinasā. Mammas māju. Manu klasesbiedru tīmekļa kameras.”

Pie katras komandas atvērās jauns logs, līdz ekrānu aizpildīja vismaz simt videoattēli.

- Mēs kļūsim visu redzoši un visu zinoši.

Klausītāji bija piecēlušies kājās, zāli satricināja aplausu vētra. Mēja atbalstīja galvu pret draudzenes plecu.

- Mēs zināsim visu, kas notiek, - Enija pačukstēja.

- Tu burtiski staro.

- Jā, patiešām.

- Muļķības.

- Tā, it kā gaidītu mazuli.

- Es saprotu, ko jūs domājat. Izbeidziet!

Tēvs pasniedzās pāri galdam un saņēma Mejas roku. Bija sestdiena, un vecāki bija uzaicinājuši viņu uz svētku vakariņām par godu pirmajai darba nedēļai “Sfērā”. Šādi sentimenti bija viņu garā - vismaz pēdējā laikā. Vecāki bija labu laiku domājuši iztikt bez bērniem, bet tad piedzima Mēja, un viņas bērnībā mājās valdīja diezgan saspringta gaisotne. Darbdienās tēvu tikpat kā neredzēja - viņš bija būvdarbu vadītājs kādā Fresno biroju kompleksā un pavadīja tur četrpadsmit stundas dienā, atstājot visas mājas rūpes mātei, kura trīs maiņas nedēļā strādāja viesnīcas restorānā. Mūždien noslogota ar

darbiem, viņa bija diezgan nervoza, un no tā cieta galvenokārt Mēja. Kad viņai bija desmit gadu, vecāki nopirka divu līmeņu autostāvvietu netālu no Fresno centra un vairākus gadus paši tur dežurēja. Draugu vecāki mēdza teikt: "Redzēju tavu mammu stāvvietā," - vai: "Pasaki tētim paldies - aizvakar viņš neņēma no manis maksu." Mēja jutās pazemota, bet drīz vien vecāku finansiālais stāvoklis uzlabojās un viņu vietā sāka strādāt divi algoti darbinieki. Kad vecākiem radās iespēja kādu dienu atpūsties un plānot dzīvi tālāk par dažiem mēnešiem, viņi atmaiga un pārtapa par mierpilnu, kaitinoši jauku pusmūža pāri. Šķita, ka burtiski gada laikā Mejas jaunie, mūždien aizņemtie vecāki bija pārvērtušies par lēnīgiem, mīļiem vecvecākiem, kuri pilnīgi neizprot meitas vēlmes. Kad Mēja pabeidza vidusskolu, vecāki aizveda viņu uz "Disnejlendu" - acīmredzot nesaprata, ka viņa tam ir par lielu un, braucot uz turieni ar diviem pieaugušajiem, būs tikpat kā viena pati, un tā nudien nav nekāda izprieca. Bet viņi gribēja to labāko, un Mēja nespēja atteikties, tikai pēc tam brīnījās, ka var tik aizrautīgi izklaidēties kopā ar vecākiem. Ja arī kaut kur vēl bija aizķēries rūgtums par bērnības emocionālo spriedzi, to aizskaloja viņu vēlā pusmūža nemainīgi rāmā straume.

Un tagad vecāki bija atbraukuši uz piekrasti un apmetušies lētākajā viesnīcā, kādu vien spēja atrast, - tā atradās piecpadsmit jūdzes no "Sfēras" un izskatījās pēc spoku apsēsta ūķa. Nu viņi sēdēja kādā pseidosmalkā restorānā, par kuru bija dzirdējuši, un, ja kāds patiešām staroja, tie bija viņi. Abu sejās rotājās laimīgs smaids.

- Nu? Vai esi apmierināta? - pajautāja mamma.

- Esmu gan.

- Tā jau es zināju. - Mamma atslējās pret atzveltni un sakrustoja rokas uz krūtīm.

- Es vairs nekad negribēšu strādāt nekur citur.

- Tas ir tāds atvieglojums, - tēvs sacīja. - Mēs ari negribam, lai tu strādātu kaut kur citur.

Mamma strauji paliecās uz priekšu un saņēma Mejas roku. - Es pastāstīju Kerolainas mammai. Tu jau zini, kāda viņa ir. - Mamma sarauca degunu, un tā bija augstākā nepatikas izpausme. - Šķita, ka kāds ir iedūris viņai dunci mugurā. Viņa burtiski vārījās no skaudības.

- Bet, mammu...

- Pateicu ari par tavu algu.

- Mammu!

- Kas ir? Es tikai izteicu cerību, ka tu spēsi iztikt ar sešdesmit tūkstošiem gadā.

- Tu patiešām tā pateici?

- Bet tā taču ir, vai ne?

- Patiesību sakot, sešdesmit divi.

- Ak kungs! Būs viņai jāpiezvana.

- Izbeidz!

- Labi, labi. Bet tas bija tik patīkami, - mamma nerimās. - Es pateicu to it kā starp citu: mana meita strādā pasaules labākajā kompānijā ar pilnu stomatoloģisko apdrošināšanu.

- Nevajag, lūdzu! Man vienkārši paveicās. Enija...

Tēvs paliecās uz priekšu. - Kā viņai klājas?

- Labi.

- Pasaki, ka mēs viņu mīlam.

- Jau pateicu.

- Vai viņa nevarēja šovakar atnākt?

- Nē. Viņa ir ļoti aizņemta.

- Bet tu aicināji?

- Jā, taču Enijai ir daudz darba. Viņa sūta jums sveicienus.

- Ar ko viņa īsti nodarbojas? - pajautāja mamma.

- Ar visu ko, - Mēja atteica. - Viņa ir tā dēvētajā "Komandā 40". Piedalās visos lielajos projektos. Šķiet, ka viņas galvenais pienākums ir kārtot dažādus normatīvi tiesiskos jautājumus ārzemēs.

- Tā noteikti ir milzīga atbildība.

- Un tad vēl visas tās akcijas[11]! - iesaucās tētis. - Viņa gan ir bagāta meitene.

- Tēt! Tā nudien nav tava darīšana.

- Kāpēc viņa vispār vēl strādā? Es gulētu pludmalē. Man būtu savs harēms.

- Izbeidz, Vinnij! - Mamma papliķēja viņam roku.

- Ceru, ka viņai ir laiks arī pabaudīt dzīvi.

- Jā, - atteica Mēja. - Droši vien pašlaik viņa izklaidējas parka ballītē.

Tēvs pasmaidīja. - Man patīk, ka jūs to tā saucat. Ļoti stilīgi. Mums bija kantoris.

- Ballītē? - Mamma sarauca pieri. - Vai tad tu negribēji iet?

- Vairāk gribēju redzēt jūs. Un ballītes tur nav nekāds retums.

- Bet pirmajā darba nedēļā! - Mamma satraucās.

- Varbūt tomēr vajadzēja iet. Nu es jutīšos vainīga, ka tu mūsu dēļ neaizgāji.

- Nomierinies! Tur visi ir ļoti sabiedriski un rīko ballītes katru otro dienu. Gan es atgūšu nokavēto.

- Tu taču negāji pusdienās, vai ne? - mamma pajautāja. To pašu viņa teica, kad Mēja sāka strādāt komunālajā uzņēmumā - pirmajā darba nedēļā labāk pusdienās neiet. Tas esot slikts rādītājs.

- Vari neuztraukties, - Mēja attrauca. - Es pat tualetē vēl neesmu bijusi.

Mamma pārgrieza acis. - Lai nu kā, gribu vēlreiz pateikt, ka mēs ar tevi ļoti lepojamies. Un mīlam tevi.

- Un Eniju, - tētis piebilda.

- Jā. Mēs mīlam tevi un Eniju.

Viņi ēda ātri, labi zinādami, ka tētis drīz nogurs. Viņš par varītēm gribēja doties uz restorānu, lai gan mājās vairs tikpat kā nekur negāja. Tēti māca pastāvīgs nespēks, kurš varēja pēkšņi pastiprināties, novedot viņu gandrīz līdz kolapsam. Izejot no mājas, bija jābūt gatavam jebkurā brīdī doties prom, un viņi pameta restorānu pirms deserta. Mēja devās vecākiem līdzi uz viesnīcu, kur viņus no visiem kaktiem vēroja īpašnieces leļļu armija; nu viņi beidzot varēja justies mierīgi, nebaidoties no ārkārtējām situācijām. Mēja nekādi nespēja samierināties ar to, ka tētim ir multiplā skleroze. Diagnoze tika noteikta pirms diviem gadiem, lai gan slimības simptomi bija vērojami jau krietni agrāk. Tētis neskaidri izrunāja vārdus, bieži vien nespēja precīzi saņemt priekšmetus un bija jau divas reizes pakritis mājas priekšnamā, sniedzoties pēc ārdurvju roktura. Pārdevuši autostāvvietu, vecāki guva pieklājīgu peļņu un nu veltīja laiku tēva slimībai, proti, vismaz dažas stundas dienā pētīja mediķu rēķinus un karoja ar apdrošināšanas kompāniju.

- Starp citu, mēs nesen redzējām Merseru, - bilda mamma, un tētis pasmaidīja. Mersers bija Mejas draugs, viens no tiem četriem, ar kuriem viņai bija nopietnas attiecības vidusskolas un koledžas laikā, lai gan vecāki uzskatīja, ka viņš ir vienīgais jēdzīgais vai vismaz vienīgais, kuru viņi atzina vai atcerējās. Noteikti arī tāpēc, ka viņš joprojām dzīvoja Longfīldā.

- Jauki. - Mēja negribēja par to runāt. - Vai viņš joprojām taisa lustras no briežu ragiem?

- Neesi nu tik iedomīga. - Tētis uzķēra viņas dzēligo toni. - Tas tagad ir viņa bizness. Mersers nelielījās, bet šķiet, ka viņam iet tīri labi.

- Mans vidējais reitings ir deviņdesmit septiņi punkti, - Mēja ievirzīja sarunu citā gultnē. - Visi runā, ka iesācējam tas esot rekords.

Vecāki uzlūkoja viņu ar acīm redzamu mulsumu; viņiem nebija ne jausmas, par ko meita runā. Tētis lēni samirkšķināja acis. - Ko tas nozīmē, mīļā?

Mēja neko nepaskaidroja. Tas aizņems pārāk daudz laika, viņa nodomāja, kolīdz bija to pateikusi. - Kā veicas ar apdrošināšanu? - Mēja pajautāja un tūlīt pat iekoda lūpā. Kāpēc viņa par to ieminējās? Šī saruna ievilksies uz visu vakaru.

- Drīzāk jau neveicas, - atteica mamma. - Nezinu. Mums esot nepareizā polise. Viņi vienkārši negrib tēti apdrošināt un dara visu, lai mēs liktos mierā. Bet mēs nevaram likties mierā. Mums nav citas izejas.

Tētis saslējās. - Pastāsti par to recepti.

- Jā, pareizi. Tētis jau divus gadus lieto Copaxone -pret sāpēm. Viņam tās zāles ir nepieciešamas. Citādi...

- Sāpes kļūst vienkārši neciešamas, - tētis pabeidza teikumu.

- Bet apdrošinātāji apgalvo, ka viņam tās nav vajadzīgas! Šis zāles neesot iekļautas viņu akceptēto medikamentu sarakstā. Lai gan viņš lieto tās jau divus gadus!

- Tā ir apbrīnojama cietsirdība, - piebalsoja tētis.

- Un viņi nepiedāvā nekādu alternatīvu. Nekādus pretsāpju līdzekļus!

Mēja nezināja, ko lai saka. - Briesmīgi. Varbūt man pameklēt kādu aizstājēju internētā? Vajag paprasīt ārstiem, vai ir kādas citas zāles - tādas, kuras sedz apdrošināšanas polise. Varbūt kādi patentbrlvie medikamenti...

Saruna ievilkās uz stundu, un beigās Mēja jutās pilnīgi pagurusi. Tēta multiplā skleroze, viņas nespēja palēnināt slimības gaitu, atdot tētim iepriekšējo dzīvi - tas viss bija briesmīgi; bet problēmas ar apdrošināšanu bija kas cits - neattaisnojams noziegums, papildu slogs. Vai tiešām apdrošināšanas kompānijas nesaprot, ka šī izlocīšanās, birokrātiskie triki un šādas attieksmes izraisītais sarūgtinājums nenāk par labu nedz tēva, nedz mātes veselībai? Labākajā gadījumā šāda stratēģija ir vienkārši neefektīva. Visi tie strīdi, atteikšanās maksāt, prasību noraidīšana un šķēršļu radīšana noteikti patērē tik daudz laika, ka vienkāršāk būtu nodrošināt tēvam pienācīgu ārstēšanu.

- Labi, pietiks par to, - mamma pēdīgi sacīja. - Mums ir tev neliels pārsteigums. Vai tas ir pie tevis, Vinnij?

Visi sasēdās uz augstās gultas ar izdilušu, no raibām lupatiņām sašūtu pārklāju, un tēvs iedeva Mejai nelielu dāvanu sainīti. Spriežot pēc kārbiņas lieluma un formas, tā varēja būt kaklarota, bet Mēja zināja, ka tas tā nav. Izsaiņojusi un atvērusi samta kārbiņu, viņa sāka smieties. Tur bija pildspalva - viena no tām smalkajām, smagnējām sudraba pildspalvām, kuras ir jākopj un jāuzpilda un parasti tiek lietotas tikai kā smalks aksesuārs.

- Neraizējies, mēs to nepirkām, - tētis paskaidroja.

- Vinnij! - mamma pārmetoši iesaucās.

- Patiešām, - viņš turpināja. - Man to uzdāvināja kāds draugs. Viņam bija žēl, ka es vairs nevaru strādāt. Nudien nezinu, kā tas bija domāts. Ko es darīšu ar pildspalvu, ja tik tikko spēju trāpīt pa taustiņiem? Bet viņš nav nekāds dižais domātājs.

- Mūsuprāt, tā labi izskatīsies uz tava rakstāmgalda, -mamma piebilda.

- Mēs esam paši labākie vecāki, vai ne? - Tēta seja izplūda smaidā.

Mamma iesmējās, un, kas vēl svarīgāk, sāka smieties arī tētis, pieskandinot telpu ar saviem skaļajiem, aizrautīgajiem smiekliem. Vecāku dzīves otrajā, mierīgajā fāzē viņš bija kļuvis par lielu smējēju, cilvēku, kuram viss šķiet smieklīgi. Pusaudzes gados Mēja bieži dzirdēja viņa smieklus - viņš smējās tad, kad patiešām bija jāsmejas,

tad, kad citi būtu tikai pasmaidījuši, un tad, kad vajadzētu dusmoties. Viņš no sirds uzjautrinājās par visām Mejas izdarībām. Kādu nakti tētis bija pieķēris viņu kāpjam ārā pa guļamistabas logu, lai satiktos ar Merseru, un smējās, pie zemes krizdams. Viss bija ļoti komiski, tēvu smīdināja visi pusaugu meitas gājieni. "Ja tu zinātu, kāda tev bija seja, kad mani ieraudzīji! Tas bija ko vērts!"

Bet tad tika diagnosticēta multiplā skleroze, un jautrība beidzās. Tēvu pastāvīgi mocīja sāpes. Bieži vien viņš nespēja piecelties no gultas, jo neuzticējās savām kājām; šīs lēkmes kļuva aizvien biežākas un smagākas, un viņš ik nedēļu nokļuva neatliekamās palīdzības nodaļā. Beidzot mamma ar varonīgiem pūliņiem panāca, ka viņš apmeklēja dažus ārstus, kuriem bija gana nopietna attieksme, un parakstītās zāles vismaz uz laiku stabilizēja viņa stāvokli. Un tad sākās šī apdrošināšanas kataklizma, veselības aprūpes deviņi elles loki.

Bet šovakar viņš atkal bija priecīgs, arī mamma jutās gana labi, atradusi viesnīcas šaurajā virtuvītē šeriju, kuru izdzēra kopā ar Mēju. Tētis drīz vien iemiga uz gultas pārklāja ar visām drēbēm, viņam netraucēja nedz gaisma, nedz skaļās sarunas. Kad viņas to pamanīja, Mēja saklāja sev improvizētu guļvietu vecāku gultas kājgalī.

No rīta viņi pamodās vēlu un devās brokastot uz kādu bistro. Tētim bija laba apetīte, un mamma tēlotā bezrūpībā tērzēja ar viņu par kāda aušīga tēvoča pēdējo biznesa avantūru, šķiet, jūras vēžu audzēšanu rīsa laukos. Mēja redzēja, ka mamma visu laiku viņu vēro, raizējoties par to, ka viņš jau otro dienu pēc kārtas ēd ārpus mājas. Tētis bija labā noskaņojumā, bet varēja redzēt, ka viņa spēki driz būs galā.

- Samaksājiet manā vietā, - viņš pēc brīža sacīja. - Iešu uz mašinu mazliet atpūsties.

- Es palīdzēšu, - Mēja ieteicās, bet mamma viņu apklusināja. Tētis jau bija piecēlies un soļoja uz durvju pusi.

- Viņš ātri nogurst, bet tas nav nekas briesmīgs, -mamma paskaidroja. - Vienkārši mums tagad ir cits režīms. Vinnijs bieži atpūšas. Kaut ko padara, pastaigājas, paēd, kādu brīdi ir mundrs, tad iet atpūsties. Un tā visu laiku - taisnību sakot, ļoti nomierinošs ritms.

Viņas samaksāja rēķinu un devās uz autosstāvvietu. Caur mašīnas logu vīdēja tēta sirmās matu šķipsnas. Nekas cits nebija redzams, jo viņš bija nolaidis atzveltni līdz pat aizmugurējam sēdeklim. Kad viņas pienāca pie mašīnas, tētis gulēja ar vaļējām acīm un vēroja kāda necila koka zaru mežģi.

- Jauki pasēdējām, - viņš sacīja, nolaidis loga stiklu.

Mēja atvadījās un devās prom, priecīga par brīvo pēcpusdienu. Diena bija saulaina un rāma, garāmslīdošo ainavu krāsas vienkāršas un tīras - zili, dzelteni, zaļi toņi. Viņa brauca uz rietumiem un, tuvojoties piekrastei, nogriezās uz līča pusi. Ja pasteigsies, varēs pāris

stundu pavizināties ar kajaku.

To viņai bija iemācījis Mersers; pirms tam Mēja domāja, ka tā ir apgrūtinoša un vienmuļa nodarbe - sēdēt uz ūdens un vēzēt dīvaino, saldējuma karotītei līdzīgo airi. Nemitīgā grozīšanās šķita mokoša, kustība - nožēlojami lēna. Bet tad viņa reiz izbrauca kopā ar Mer-seru - nevis ar profesionāļu laivu, bet ar parasto, tādu, kurā kājas ir atsegtas. Viņi vizinājās pa līci, virzoties uz priekšu daudz ātrāk, nekā Mēja bija gaidījusi; viņa redzēja roņus un pelikānus un saprata, ka tas ir pienācīgi nenovērtēts sporta veids, bet līcis - pilnīgi neizmantota ūdens platība.

Viņi bija startējuši no neliela nomas punkta, kur nevienam neprasīja nedz iemaņas, nedz ekipējumu, nedz ko citu: samaksā piecpadsmit dolārus stundā, un jau pēc pāris minūtēm esi vēsā, tīrā līcī.

Mēja nogriezās no šosejas un aizbrauca līdz pludmalei; jūra gulēja viņas priekšā rāma un gluda kā stikls.

- Sveikiņi! - atskanēja kāda balss.

Pagriezusies Mēja ieraudzīja pusmūža sievieti ar līkām kājām un sprogainiem matiem. Tā bija Meriona, "Debijas brauciena" īpašniece. Debitante bija viņa pati, nu jau piecpadsmit gadus, kopš uzsāka šo biznesu, sapelnījusi naudu ar rakstāmlietu tirdzniecību. Viņa bija izstāstījusi to Mejai jau pirmajā tikšanās reizē un stāstīja arī visiem pārējiem. Merionai šķita uzjautrinoši, ka viņa, turīga rakstāmlietu tirgotāja, nu ir atvērusi kajaku un airu dēļu nomu. Mēja īsti nesaprata, kāpēc Merionai tas šķiet tik komiski, bet viņa bija sirsnīga un pretimnākoša pat tad, kad Mēja gribēja iznomāt kajaku tikai dažas stundas pirms slēgšanas.

- Līcī ir ļoti jauki, - Meriona teica. - Tikai nebrauc pārāk tālu.

Viņa palidzēja Mejai aizvilkt kajaku pa smiltīm un akmeņiem līdz seklumam, kur skalojās kūtri vilnīši. - Un netraucē tos peldošajās mājās, - viņa atgādināja, aiztaisot Mejai drošības vesti. - Viņu istabas ir tavā acu līmenī, tā ka nelūri iekšā pa logiem. Iedot tev čībiņas vai vējjaku? - Meriona pajautāja. - Tālāk var būt viļņi.

Mēja atteicās un iekāpa kajakā basām kājām, ģērbusies tajā pašā jakā un džinsos, kuros pirmīt bija brokastīs. Jau pēc pāris sekundēm viņa bija tikusi pāri krasta gāzmām, garām zvejas laivām un airdēļiem, ārā plašajā ūdens klajā.

Visapkārt neviena nebija. Mēja jau mēnešiem ilgi nespēja saprast, kāpēc šie ūdens plašumi tikpat kā netiek izmantoti. Te nebija ūdens motociklu un slēpotāju, tikai reizēm gadījās sastapt kādu makšķernieku vai motorlaivu. Bija buru laivas, bet ne tuvu tik daudz, cik varētu gaidīt. Diez vai tas ir izskaidrojams tikai ar auksto ūdeni. Varbūt Kalifornijas ziemeļos ir daudz citu iespēju atpūsties pie dabas? Tas bija savādi, bet Mejai nebija iebildumu - tā viņai palika vairāk

ūdens platības.

Viņa izairējās līča vidū. Te tik tiešām bija lielāki viļņi, kājas apskaloja auksts ūdens. Tas bija tik patīkami, ka Mēja iemērca roku ūdenī, pasmēla sauju un samitrināja sev seju un kaklu. Atvērusi acis, viņa ieraudzīja roni, kas vērās uz viņu divdesmit pēdu attālumā gluži kā miermīlīgs suns, kura pagalmā ienācis svešinieks. Viņa galva bija apaļa un pelēka, spīdīga kā pulēts marmors.

Turot airi klēpī, Mēja vēroja roni, ronis - viņu. Acis kā melnas podziņas, nekādu emociju. Viņa nekustējās, ronis ari ne. Viņi bija pamiruši savstarpējā vērošanā, un šis brīdis tīksmi stiepās garumā, prasot turpinājumu. Kāpēc lai kustētos?

Uzpūta vējš, un Mejai nāsīs iesitās sīva dvaka. Viņa jau iepriekšējā reizē bija ievērojusi roņu spēcīgo smārdu, kaut ko līdzīgu tunzivs un netīra suņa smakai. Labāk turēties pa vējam. It kā piepeši samulsis, ronis nozuda zem ūdens.

Mēja airējās tālāk, prom no krasta. Viņa gribēja aizbraukt līdz sarkanajai bojai, kura vīdēja tālu līcī līdzās pussalas izliekumam. To varētu sasniegt aptuveni pusstundas laikā, pabraucot garām pārdesmit noenkurotām baržām un buru laivām. Daudzās dzīvoja cilvēki, un Mēja zināja, ka nevajag skatīties iekšā pa logiem, bet bija grūti pretoties kārdinājumam; tās šķita tik noslēpumainas. Kāpēc uz šīs baržas ir motocikls? Un konfederātu karogs uz tās jahtas? Tālumā meta lokus mazītiņš hidroplāns.

Aiz muguras sacēlies vējš strauji dzina viņu garām sarkanajai bojai uz tālā krasta pusi. Mēja nebija domājusi tur piestāt, nekad vēl nebija šķērsojusi līci, bet drīz vien krasts jau bija redzams un ātri tuvojās, seklumā zem laivas vīdēja ūdenszāles.

Mēja izlēca no kajaka, un pēdas saskārās ar oļiem, apaļiem un gludiem. Kad viņa vilka laiviņu krastā, kājas pēkšņi nozuda zem ūdens. Tas nebija vilnis, drīzāk vienmērīga ūdens līmeņa pacelšanās. Tikko viņa stāvēja sausumā, bet jau pēc mirkļa ūdens skalojās gar stilbiem, samērcējot džinsus.

Pēc brīža ūdens atkāpās, atstājot krastā plašu joslu savādu, lāsmainu ūdenszāļu - zilas un zaļas; noteiktā gaismā tās laistījās visās varavīksnes krāsās. Mēja paņēma tās rokās, gludenas, gumijotas, ar skaisti kruzuļo-tām malām. Kājas bija slapjas, ūdens - auksts kā sniegs, bet tas viņu neuztrauca. Mēja apsēdās liedagā, paņēma kādu kociņu un sāka vilkt līnijas starp gludenajiem akmeņiem. Sīki krabīši pikti metās uz visām pusēm meklēt jaunu patvērumu. Mazliet tālāk uz krastā izskalota koka nolaidās pelikāns; izbalojušais stumbrs slīpi slējās virs tēraudpelēkā ūdens, laiski norādot uz debesīm.

Piepeši Mēja sāka raudāt. Tētis ir pilnīgs vraks. Nē, viņš nav vraks, viņš pacieš to visu ar apbrīnojamu pašcieņu. Bet šorīt viņš šķita paguris, cietis sakāvi, samierinājies, it kā būtu sapratis, ka nespēj

cīnīties abās frontēs - gan ar savu ķermeni, gan ar cilvēkiem, kuriem būtu par to jāparūpējas. Un Mēja nekādi nevar viņam palīdzēt. Nē, viņa var, protams, pat ļoti var. Viņa var pamest darbu. Pamest darbu un piesēsties pie telefona, izcīnīt neskaitāmas cīņas par viņa veselību. Tā darītu laba meita. Tā darītu ikviens labs bērns, vienīgais bērns. Labs vienīgais bērns pavadītu nākamos trīs vai piecus gadus kopā ar tēti, jo tie varētu būt pēdējie, kad viņš vēl spēs kustēties, normāli funkcionēt; labs bērns palīdzētu viņam un mammai, iekļautos ģimenes sistēmā. Bet Mēja zināja, ka vecāki to nepieļautu. Un nu viņa būs iestrēgusi starp darbu, vajadzīgu un vēlamu, un vecākiem, kuriem nekādi nespēj palīdzēt.

Bija labi tā paraudāt, ļaut pleciem trīcēt, just karstas asaras uz sejas, bērnišķīgu sāļumu uz lūpām, noslaucīt puņķus krekla stērbelē. Kārtīgi izraudājusies, Mēja iestūma kajaku atpakaļ ūdenī un sāka enerģiski airēt. Sasniegusi līča vidu, viņa apstājās. Asaras bija nožuvušas, elpa izlīdzinājusies. Viņa atkal jutās mierīga un stipra, bet vairs neairējās uz sarkanās bojas pusi. Interese par to bija zudusi, Mēja vienkārši sēdēja ar airi klēpī un viegli šūpojās viļņos, siltajai saulei žāvējot rokas un kājas. Viņa bieži tā darīja, kad bija aizīrusies tālu no krasta, - vienkārši sēdēja, izjūtot zem sevis okeāna vareno apjomu. Šajā līča daļā bija sastopamas leopardhaizivis, gludās rajas un medūzas, reizēm arī kāda jūras cūka, bet Mēja tās neredzēja. Tās slēpās ūdens melnumā, savā tumšajā paralēlajā pasaulē, un tobrīd šķita, ka tā tam ir jābūt: tu zini, ka tās tur ir, bet nezini, kur tieši, vispār neko par tām nezini. Tālumā varēja redzēt to vietu, kur līcis savienojās ar okeānu; caur vieglu migliņu uz selgas pusi slīdēja milzīgs konteinerkuģis. Būtu jābrauc tālāk, viņa padomāja, bet kāda tam jēga? Kāpēc viņai būtu kaut kur jādodas? Bija tik labi sēdēt šeit līča vidū, neko nedarīt un neredzēt. Mēja palika tur gandrīz stundu, lēni dreifējot viļņos. Lāgiem viņa atkal sajuta pazīstamo suņa un tunzivs smaku un pagriezusies ieraudzīja citu ziņkārīgu roni. Viņi vēroja viens otru, un Mēja domāja, vai ronis ari saprot, cik te ir jauki un kā viņiem ir paveicies, ka tas viss pieder viņiem vien.

Pievakarē no okeāna puses sāka pūst stiprs vējš, un atceļš bija diezgan grūts. Kad Mēja pārbrauca mājās, locekļi bija kā pielijuši ar svinu, domas - gausas. Viņa pagatavoja sev salātus un, raugoties pa logu, apēda puspaciņu čipsu. Jau astoņos vakarā Mēja ielīda gultā un nogulēja vienpadsmit stundas.

Kā jau Dens bija brīdinājis, rīta cēliens bija ļoti saspringts. Viņš jau astoņos no rīta bija sapulcinājis kādus simt KP darbiniekus, lai atgādinātu, ka kanāla atvēršana pirmdienas rītā vienmēr ir nopietns izaicinājums. Visi klienti, kuri ir nosūtījuši pieprasījumus nedēļas nogalē, gaida atbildes pirmdien no rīta.

Viņam bija taisnība. Kolīdz tika atvērts kanāls, jautājumi plūda

nepārtrauktā straumē, un Mēja cīnījās ar šo gāzmu aptuveni līdz vienpadsmitiem, kad iestājās pirmais atelpas bridis. Viņa bija atbildējusi uz četrdesmit deviņiem vaicājumiem ar vidējo reitingu deviņdesmit viens, zemāko, kāds viņai līdz šim bija bijis.

Neuztraucies, rakstīja Džareds. Pirmdienai tas ir normāli. Nosūti pēc iespējas vairāk aptauju.

Mēja izsūtīja tās visu rītu bez īpašiem panākumiem -klienti bija pirmdienīgi nīgri. Vienīgā patīkamā ziņa pienāca iekšējā tīklā: Frensiss aicināja viņu kopā paēst lenču. Oficiāli visiem KP darbiniekiem bija stundu ilgs pusdienlaiks, bet Mēja nebija redzējusi, ka kāds pamestu darbavietu ilgāk kā uz divdesmit minūtēm. Viņa sekoja kolēģu piemēram, lai gan prātā skanēja mammas balss, kura uzskatīja lenču par nopietnu nevērību pret saviem pienākumiem.

Mēja nokavēja tikšanos un, pārlaidusi skatienu Stikla Ēstuvei, ieraudzīja Frensisu vienā no augšējiem līmeņiem - puisis sēdēja uz augsta organiskā stikla ķebļa, kājām neskarot grīdu. Mēja pamāja, tad mēģināja pasaukt viņu, nepievēršot sev īpašu uzmanību. Nekas nelīdzēja. Pēdīgi, lai cik muļķīgi tas būtu, viņa nosūtīja īsziņu un noskatījās, kā Frensiss to izlasa, paskatās visapkārt un, ieraudzījis viņu, pamāj ar roku.

Izstāvējusi rindu, Mēja paņēma veģetāro burito, kaut kādu jaunu organisko sodas ūdeni un apsēdās viņam iepretī. Frensiss bija ģērbies pēc mazgāšanas negludi-nātā kreklā un kargo biksēs. No viņu vietas bija redzams āra baseins, kur bariņš sfēristu spēlēja kaut ko līdzīgu volejbolam.

- Nav nekādi izcilie sportisti, - Frensiss noteica.

- Nav gan, - Mēja piekrita. Kamēr viņš vēroja haotisko šļakstīšanos, Mēja salīdzināja šo Frensisu ar to, kuru atcerējās no pirmā vakara. Tās pašas biezās uzacis un lielais deguns. Bet tagad viņš šķita tāds kā sarucis, sarāvies; rokas, kuras ar nazi un dakšiņu centās pārdalīt uz pusēm burito, izskatījās neparasti smalki veidotas.

- Tas ir gandrīz vai perversi, - viņš sacīja. - Te ir tik daudz iespēju sportot, bet visi ir tādi tizleņi. Gluži kā Kristīgo saentologu[12] ģimene, kas dzīvo līdzās aptiekai. -

Viņš uzlūkoja Mēju. - Paldies, ka atnāci. Es jau domāju, vai maz tevi vēl kādreiz redzēšu.

- Jā, bija ļoti daudz darba.

Frensiss norādija uz savu lenču. - Piedod, bet es jau sāku ēst. Taisnību sakot, tevi vairs negaidīju.

- Piedod, ka nokavēju, - Mēja atvainojās.

- Nē, es visu saprotu. Tev jātiek galā ar pirmdienas plūsmu. Klienti ir pirmajā, lenčs - otrajā vietā.

- Gribēju teikt... Man žēl, ka tovakar viss tā beidzās. Piedod, Enija stulbi uzvedās.

- Vai jūs patiešām bučojāties? Mēģināju atrast vietu, no kuras palūrēt, bet...

- Nē taču.

- Domāju pat uzrāpties kokā...

- Nē. Tāda ir tipiska Enija - pilnīga idiote.

- Pilnīga idiote, kura nez kā iefiltrējusies vadošo darbinieku topā. Es arī labprāt būtu šāda tipa idiots.

- Tu sāki stāstīt par savu bērnību.

- Ak kungs! Vai varu novelt vainu uz vīnu?

- Tev nav man nekas jāstāsta.

Mēja jutās nelāgi, zinot to, ko jau zināja, un cerēja, ka viņš pats visu izstāstīs; tad viņa varēs aizstāt pastarpināto versiju ar oriģinālo.

- Nē, viss kārtībā, - viņš sacīja. - Es sastapu daudzus interesantus pieaugušos, kuriem valdība maksāja par to, lai viņi par mani rūpētos. Tas bija lieliski. Cik laika tev vēl palicis? Desmit minūtes?

- Līdz vieniem.

- Tātad vēl astoņas minūtes. Ēd, es runāšu. Tikai ne par savu bērnību. Tu jau zini pietiekami daudz. Nešaubos, ka Enija izklāstīja tev to šausmu stāstu. Viņai patīk to stāstīt.

Mēja ar skubu ķērās pie ēšanas, bet Frensiss stāstīja par filmu, kuru bija redzējis iepriekšējā vakarā parka kinoteātrī. Bija ieradusies arī režisore, lai prezentētu savu darbu un atbildētu uz skatītāju jautājumiem.

- Filma bija par kādu sievieti, kura nogalināja vīru un bērnus. Pēc tam režisore pastāstīja, ka jau labu laiku tiesājas ar bijušo vīru par bērnu aizbildniecību. Mēs uzreiz sākām saskatīties - interesanti, vai šī dāma risina uz ekrāna savas problēmas?

Mēja iesmējās, bet tūlīt pat aprāvās, atcerējusies stāstu par Frensisa māsām.

- Viss kārtībā. - Viņš uzreiz saprata, kāpēc Mēja apklusa. - Nevajag apieties ar mani kā ar jēlu olu. Ir pagājis jau ilgs laiks. Ja es nebūtu ticis tam pāri, nestrādātu pie KidTrekera.

- Un tomēr. Piedod! Es nezinu, ko lai šādos gadījumos saka. Vai projekts virzās uz priekšu? Vai tu jau drīz...

- Tevi ir tik viegli samulsināt. Man patīk, - Frensiss sacīja.

- Tev patīk, ja sieviete mulst?

-Jo sevišķi manā klātbūtnē. Es gribu, lai jūs staigātu uz pirkstgaliem, biklas, iebiedētas, saslēgtas roku dzelžos un gatavas pēc pirmā mājiena krist man pie kājām.

Mēja gribēja iesmieties, bet nespēja.

Frensiss sēdēja, iedūris skatienu šķīvī. - Bļāviens! Katru reizi, kad mans prāts akurāti novieto mašīnu garāžā, mute izbrauc ārā caur aizmugurējo sienu. Piedod! Es piestrādāšu pie tā, goda vārds.

- Viss kārtībā. Pastāsti man par...

- KidTrekeri. - Frensiss pacēla acis. - Vai tas tevi patiešām interesē?

-Jā.

- Ņem vēra - ja sākšu par to runāt, tavi pirmdienas plūdi šķitis kā pilošs krāns.

- Mums ir palikušas piecarpus minūtes.

- Labi. Vai atceries to dāņu eksperimentu ar implan-tiem?

Mēja papurināja galvu, lai gan bija kaut ko dzirdējusi par bērnu nolaupīšanu un šaušalīgu slepkavību.

Frensiss ieskatījās pulksteni un nopūtās, labi zinādams, ka paskaidrojums laupīs viņam vismaz minūti. - Pirms pāris gadiem Dānijas valdība izmēģināja jaunu programmu, proti, implantēja bērniem rokās mikroshēmas. Tas ir ļoti vienkārši, ātri un pilnīgi nekaitīgi, viss tūlīt sāk darboties. Nu vecāki vienmēr zināja, kur ir viņu atvases. Programmā iekļāva bērnus līdz četrpadsmit gadiem, un sākumā viss bija labi. Nekādu tiesisko problēmu, tikpat kā nekādu iebildumu, aptauju rezultāti sasniedza maksimumu. Vecāki bija stāvā sajūsmā. Tie ir bērni, un mēs darām visu, lai viņiem nekas nedraudētu, vai ne?

Mēja pamāja ar galvu, bet pēkšņi atcerējās, ka šim stāstam bija traģiskas beigas.

- Bet tad kādu dienu pazuda septiņi bērni. Policija un vecāki domāja, ka tā nav īpaša nelaime, - mēs taču zinām, kur viņi ir! Kad tika noteikta mikroshēmu atrašanās vieta, izrādījās, ka tās visas atrodas kādā autostāvvietā - akurāti saliktas papīra maisiņā. Tikai asiņainas mikroshēmas.

- Tagad atceros. - Mejai kļuva nelabi.

- Pēc nedēļas atrada bērnu ķermeņus, un sākās panika. Neviens vairs nespēja loģiski domāt, visi uzskatīja, ka tieši mikroshēmas ir izprovocējušas nolaupīšanu un slepkavības, piešķirot noziegumam īpašu pikantumu slepkavas acīs.

- Briesmīgi. Un līdz ar to programma cieta neveiksmi.

- Jā, bet tas ir pilnīgi neloģiski, jo sevišķi Štatos. Cik mums ir - divpadsmit tūkstoši nolaupīšanu gadā? Un slepkavību? Nelaime tā, ka mikroshēmas bija implantētas viegli pieejamā vietā. Jebkurš var izgriezt tās no plaukstas locītavas, tas nudien nav grūti. Bet mēs veicam eksperimentus... Vai pazīsti Sabīni?

-Jā-

- Viņa ar to nodarbojas, tikai nevienam nestāsta, jo strādā ar kādu līdzīgu projektu, kurš jātur slepenībā. Bet mums viņa ir izdomājusi

lielisku risinājumu: mikroshēmu vajag implantēt kaulā, un tad nebūs nekādu problēmu.

- Ak kungs! Kādā kaulā?

- Nav svarīgi. Kāpēc tāda seja?

Mēja centās piešķirt tai neitrālu izteiksmi.

- Tas, protams, ir sviests. Proti, daudzi cilvēki šausmināS par mikroshēmām galvā vai ķermenī, bet būtībā tā ir tikpat parasta tehnoloģija kā radio rācija. To vienīgā funkcija ir ziņot par objekta atrašanās vietu. Un pasaulē jau tāpat ir pilns ar mikroshēmām - tās ir vai katrai otrajai precei. Stereoiekārtām ir mikroshēmas, mašīnām to ir vai cik. Daži uzņēmumi tās liek pārtikas iepakojumos, lai nodrošinātu derīguma termiņu ievērošanu. Tā ir tikai parasta sekošanas ierīce. Un, implantējot mikroshēmu kaulā, tā paliek tur uz visiem laikiem un nav redzama ar neapbruņotu aci - atšķirībā no plaukstas locītavas.

Mēja nolika burito uz šķīvja. - Patiešām kaulā?

- Tu tikai padomā - mēs dzīvosim pasaulē, kur vairs nekad nenotiks nopietni noziegumi pret bērniem. Tas vienkārši būs neiespējami. Kolīdz bērns nonāks vietā, kur viņam nebūtu jābūt, tiks izziņota vispārēja trauksme un viņu tūlīt atradīs. To varēs izdarīt ikviens. Policija tūlīt pat zinās, ka bērns ir pazudis, bet tagad uzreiz varēs noteikt arī to, kur viņu meklēt. Viņi varēs piezvanīt bērna mātei un pateikt, ka meita bija aizgājusi uz tirdzniecības centru. Vai arī dažu sekunžu laikā izsekot noziedznieku. Viņš varētu vienīgi nolaupīt bērnu, aizvest to uz mežu, nodarīt savu darāmo un aizbēgt pirms policijas ierašanās. Bet tas būtu jāizdara aptuveni pusotras minūtes laikā.

- Var ari bloķēt mikroshēmas signālu.

- Jā, bet kurš gan to prot? Vai daudzi pedofīli ir augstas klases speciālisti elektronikas jomā? Domāju, ka ne. Bērnu nolaupīšanas, izvarošanas un slepkavības tiks reducētas par deviņdesmit deviņiem procentiem, un potītē implantēta mikroshēma nudien nav augsta cena par šādām izredzēm. Vai jūs gribat dzīvu bērnu ar mikroshēmu potītē, kurš uzaugs drošībā un atkal varēs mierīgi iet uz parku un braukt ar riteni uz skolu...

- Vai arī...

- Tieši tā - vai arī jūs gribat mirušu bērnu? Gadiem ilgu stresu katru reizi, kad tas dodas uz autobusu pieturu? Esam veikuši vecāku aptaujas visā pasaulē, un ko domā? Tiklīdz viņi bija pārvarējuši dabiskos aizspriedumus, ieguvām astoņdesmit astoņus procentus atzinīga vērtējuma. Vecāki ātri vien aptver visus plusus un sāk kliegt: “Kāpēc tas vēl nav iespējams? Un kad būs?” Bērniem un vecākiem sāksies jauns zelta laikmets. Laikmets bez pastāvīga stresa. Bāc! Tu esi nokavējusi.

Frensiss norādīja uz pulksteni - 13.02. Mēja pielēca kājās un metās prom.

Vaicājumu straume neapsīka ari pēcpusdienā, un Me-jas reitings tik tikko sasniedza deviņdesmit trīs punktus. Dienas beigās, kad viņa jutās pilnigi pagurusi, uz otrā displeja parādījās ziņa no Dena. Vai tev ir kāds brīvs brīdis? Džīna no Sociālās Sjeras lūdza, lai tu velti viņai dažas minūtes.

Mēja atbildēja: Pēc piecpadsmit minūtēm būs labi? Jānosūta vēl dažas aptaujas, un es kopš lenča neesmu bijusi tualetē. Tā tas patiešām bija. Viņa jau trīs stundas nebija pametusi savu vietu un gribēja kaut mazliet pacelt vidējo vērtējumu. Mēja nešaubījās, ka tieši zemā reitinga dēļ Dens sūta pie viņas Džinu.

Dena atbilde bija ļoti īsa: Paldies, Mēja. Viņa prātoja par to pa ceļam uz tualeti. Vai viņš pateicās par gatavību tikties ar Džinu vai ari ironizēja par pilnīgi liekajām intīmajām detaļām?

Netālu no tualetes Mēja ieraudzīja vīrieti šauros, zaļos džinsos un piegulošā sviteri ar garām piedurknēm. Viņš stāvēja zilganbaltas gaismas strēlē pie augsta, šaura loga un skatījās uz savu mobilo, it kā gaidītu no tā kādus norādījumus.

Mēja iegāja tualetē. Kad viņa iznāca ārā, vīrietis joprojām skatījās pa logu.

- Vai esi apmaldījies? - viņa pajautāja.

- Nē. Vienkārši gribu šo to apdomāt, pirms došos augšā. Tu šeit strādā?

- Jā. Otro nedēļu KP.

- KP?

- Klientu Pieredzē.

- Jā, protams. Mēs to saucām vienkārši par klientu servisu.

- Tātad tu neesi jauniņais?

- Es? Nē. Strādāju šeit jau kādu laiciņu. Tikai ne šajā ēkā. - Viņš pasmaidīja, un skatiens atkal paslīdēja uz loga pusi. Mēja nopētīja vīrieti. Tumšas acis, ovāla seja un sirmi, gandrīz balti mati, lai gan viņš nevarēja būt vecāks par trīsdesmit gadiem. Viņš bija kalsns un stiegrains, piegulošajā apģērbā viņa siluets šķita iezīmēts ar kaligrāfiski izsmalcinātām linijām.

Atkal pagriezis galvu uz Mejas pusi, viņš samirkšķināja acis un pavīpsnāja par savām sliktajām manierēm.

- Piedod! Mani sauc Kaldens.

- Kaldens?

- Tas ir tibetiešu vārds, - viņš paskaidroja. - Kaut kas, saistīts ar zeltu. Vecāki visu mūžu gribēja aizbraukt uz Tibetu, bet ne reizi netika tālāk par Honkongu. Un kā tevi sauc?

- Mēja. - Viņi sarokojās. Kaldena rokasspiediens bija stingrs, bet nevērigs. Šķita, ka viņš ievēroja šo tradīciju, īsti neizprotot tās jēgu.

- Tātad tu neesi apmaldījies. - Mēja apzinājās, ka viņai jāatgriežas savā vietā; vienreiz viņa šodien jau bija nokavējusi.

- Tev droši vien jāiet. - Kaldens nolasīja viņas domas.

- Vai drīkstu tevi pavadīt? Paskatīties, kur tu strādā.

- Mmm... - Mēju piepeši pārņēma nemiers. - Jā, protams. - Ja viņa nebūtu ievērojusi Kaldenam ap kaklu ID kartes aukliņu, varētu domāt, ka ar savu nekonkrēto, bet skaidri manāmo ziņkārību viņš ir ieklīdis šeit no ielas vai arī iesūtīts kā ekonomiskais spiegs. Viņa strādāja šeit tikai nedēļu un vēl neko nezināja - varbūt tas ir savdabīgs pārbaudījums, bet varbūt viņš ir vienkārši ekscentrisks kolēģis.

Kaldens pavadīja Mēju līdz viņas vietai.

- Tev ir ļoti tīrs galds, - viņš sacīja.

- Jā. Es jau teicu, ka tikko sāku strādāt.

- Gudrajiem ļoti patīk kārtīgas darbavietas. Vai esi kādu no viņiem redzējusi?

- Ko? Gudros? - Mēja pavīpsnāja. - Vismaz šeit ne.

- Jā, tā varētu būt. - Kaldens notupās, tā ka viņa galva bija vienā līmeni ar Mejas plecu. - Vai drīkstu paskatīties, ko tu dari?

- Kā es strādāju?

- Jā, es labprāt paskatītos. Ja tas tev netraucēs, protams.

Mēja vilcinājās. Līdz šim viss, ar ko viņa šeit bija saskārusies, atbilda noteiktam loģiskam šablonam, vienotam ritmam, bet Kaldens bija savdabīga anomālija; viņa iekšējais ritms bija atonāls un dīvains, tomēr nevarēja teikt, ka nepatīkams. Turklāt viņam bija tik atklāta seja, tik dzidrs, labdabīgs, neviltots skatiens un patīkama balss, ka jebkuras aizdomas izgaisa pašas no sevis.

- Kāpēc gan ne, - viņa pēdīgi noteica. - Lai gan tas nepavisam nav interesanti.

- Varbūt nav, bet varbūt arī ir.

Kaldens sāka vērot, kā viņa atbild uz jautājumiem. Paveikusi kārtējo darbību, Mēja pašķielēja uz vīrieša pusi. Kaldena acis dejoja displeja atspulgi, seja pauda neviltotu interesi, it kā viņam reti gadītos redzēt kaut ko tik aizraujošu. Tomēr brīžiem viņš šķita distancēts, it kā redzētu ko vairāk nekā Mēja. Viņš vērās uz displeju, bet redzēja ko citu, daudz dziļākā līmenī.

Mēja turpināja strādāt, un Kaldens ik pa brīdim kaut ko pajautāja. “Kas tas tāds bija?”, “Vai tā bieži notiek?” vai arī “Kāpēc tu tā atbildēji?”

Kaldens atradās tuvu, pārāk tuvu - normāls cilvēks ar normālu izpratni par personisko telpu zinātu, ka tā neklājas, bet bija acīm redzams, ka viņš nav īsti normāls cilvēks. Kamēr viņš vēroja displeju vai Mejas pirkstus uz taustiņiem, zods slīdēja aizvien tuvāk viņas plecam, ar katru vieglo, bet dzirdamo izelpu Mejai uzvēdīja viņa smarža, vienkāršs ziepju un banānu šampūna aromāts. Tas viss bija tik

dīvaini, ka viņa ik pa brīdim nervozi iesmējās, nezinādama, ko citu darīt. Beigu beigās Kaldens piecēlās un nokāsējās.

- Nu ko, es labāk iešu, - viņš sacīja. - Ļaušu tev mierīgi strādāt. Gan mēs atkal saskriesimies.

Tad viņš pagriezās un devās prom.

Mēja vēl nebija paguvusi to visu apdomāt, kad viņai līdzās parādījās jauna seja.

- Sveika! Es esmu Džīna. Vai Dens brīdināja, ka atnākšu?

Mēja pamāja ar galvu, lai gan tas bija pilnīgi izkritis no prāta. Viņa paskatījās uz Džīnu, dažus gadus vecāku sievieti, mēģinot atcerēties, kas viņa ir un ko vēlas. Biezo kontūrlīniju un zilās skropstu tušas ietvarā Džīnas acis šķita vēl tumšākas, un to smaids neizstaroja nekādu siltumu - tāpat kā viss pārējais.

- Dens teica, ka tagad mēs varētu pievērsties sociālajiem tīkliem. Vai tev ir laiks?

- Jā, protams, - atteica Mēja, lai gan darba bija pāri galvai.

- Cik saprotu, pagājušajā nedēļā tu biji pārāk aizņemta, lai izveidotu kontu mūsu sociālajā tīklā. Droši vien vēl neesi importējusi savu veco profilu?

Mēja klusībā sevi nolamāja. - Diemžēl vēl ne. Visu šo laiku biju ļoti aizņemta.

Džīna sarauca pieri.

- Tas taču ir labi. - Mēja iesmējās, cenzdamās labot savu kļūmi. - Bet man tik tiešām nebija laika sekundārām nodarbēm.

Džīna piešķieba galvu un teatrāli nokāsējās. - Tas gan ir savdabīgs formulējums. - Viņa sausi pasmaidīja. - Mēs uzskatām, ka tavas aktivitātes sociālajā tiklā ir ļoti svarīgs integrācijas faktors. Tikai tā par tevi var uzzināt visi kolēģi, ari tie, kuri strādā parka viņā malā. Komunikācija pilnīgi noteikti nav sekundāra nodarbe.

Mēja samulsa. - Nē, protams, ne.

- Apmeklēt kāda kolēģa profilu un uzrakstīt kaut ko uz sienas ir ļoti pozitīvi. Tas ir saziņas akts. Mēģinājums nodibināt saikni. Diez vai man būtu jāatgādina, ka šis uzņēmums pastāv tieši sociālo tiklu dēļ, kurus tu uzskati par sekundāriem. Tu taču lietoji sociālos tiklus, pirms sāki šeit strādāt, vai ne?

Mēja nezināja, kā lai šo Džinu nomierina. Viņa tik tiešām bija ļoti aizņemta ar darbu un negribēja radīt iespaidu, ka velta laiku kaut kam citam, tāpēc bija atlikusi sociālā profila atjaunināšanu.

- Piedod, - viņa pēdīgi sacīja. - Es tik tiešām neuzskatu, ka sociālajiem tikliem ir sekundāra nozīme. Gluži otrādi - tas ir pat ļoti svarīgi. Vienkārši es centos pēc iespējas ātrāk aklimatizēties jaunajā vietā un apgūt savus tiešos pienākumus.

Bet Džinu vairs nevarēja izsist no sliedēm - viņa bija cieši apņēmusies izklāstīt savu pozīciju. - Tu taču saproti, ka vārdiem

“komūna” un “komunikācija” ir kopīga izcelsme, proti, latīņu vārds communis, kas apzīmē kaut ko kopīgu, publisku, tādu, ko lieto daudzi vai visi cilvēki?

Mejas sirds sitās paātrinātā ritmā. - Man žēl, ka tā sanāca. Es tik ļoti gribēju dabūt šo darbu. Es to visu labi zinu - tāpēc jau es esmu šeit, ka piekrītu visam, ko tu saki. Bet pagājusī nedēļa bija ļoti saspringta, es vienkārši nepaspēju atjaunināt savu profilu.

- Nu labi. Tikai ņem vērā, ka sociālās aktivitātes un klātbūtne savā profilā un visos saistītajos kontos ir būtisks integrācijas faktors. Mēs uzskatām, ka tava dzīve internētā ir neatņemama darba sastāvdaļa. Tas viss ir cieši saistīts.

- Es zinu. Vēlreiz atvainojos, ka tik neveiksmīgi izteicos.

- Labi. Tad ķersimies pie lietas. - Džina pasniedzās pāri sieniņai, kas atdalīja Mejas darbavietu, un paņēma vēl vienu monitoru, lielāku par otro. Viņa veikli uzstādīja to un pieslēdza Mejas datoram.

- Otro displeju tu arī turpmāk izmantosi saziņai ar savu komandu - tas paredzēts lietošanai KP ietvaros. Trešais displejs domāts sociālajām aktivitātēm - gan uzņēmuma ietvaros, gan plašākā paziņu lokā. Vai skaidrs?

-Jā-

Vērojot, kā Džina aktivizē displeju, Mēja izjuta tīkamu satraukumu. Pirmo reizi mūžā viņai bija tik komplicēts aprīkojums. Trīs displeji paša zemākā līmeņa darbiniekam! Tas ir iespējams tikai “Sfērā”.

- Tagad atgriezīsimies pie otrā displeja, - Džina turpināja. - Tu noteikti neesi aktivizējusi Sfēras Lokatoru. Tūlīt mēs to izdarīsim. - Uz ekrāna iznira detalizēts parka plāns trīsdimensiju formātā. - Šis vienkāršais rīks ļauj sameklēt ikvienu kolēģi, ar kuru tev vajag tikties.

Džina norādīja uz pulsējošu sarkanu punktiņu.

- Tā esi tu. Sarkanais trauksmes signāls! Es jokoju. -Sapratusi, ka tas ir neizdevies joks, Džīna steidzīgi turpināja: - Šķiet, tu pazīsti Eniju. Ierakstīsim viņas vārdu. -Mežonīgajos Rietumos parādījās zils punktiņš. - Tavu brīnumu! Viņa ir savā birojā. Enija ir īsta mašīna.

- Tik tiešām. - Mēja pasmaidīja.

- Tevi var tikai apskaust par šādu draudzeni. - Džīnas lūpas savilkās smaidā, bet tas bija strups un nepārliecinošs. - Un te ir spica jauna aplikācija, kas informē par katras nodaļas ikdienu. Tu vari paskatīties, kad kurš ir ieradies darbā, kad aizgājis. Tas sniedz priekšstatu par uzņēmuma dzīvi. Atjauninājumi notiek automātiski. Ja tu dodies uz baseinu, tas tiek fiksēts pēc ID kartes. Bet šeit parādās tikai tava pārvietošanās, komentāri jāpievieno pašai. Mēs, protams, to ļoti atbalstām.

- Komentāri? - pajautāja Mēja.

- Vari pateikt kaut ko par lenču, jaunu trenažieri sporta centrā,

visu, ko vēlies. Tu kaut ko novērtē, noklikšķini “patīk”, pievieno komentāru - tas nav nekas īpašs, bet palīdz mums labāk organizēt kolektīva dzīvi. Komentārus var ierakstīt šeit. - Džīna parādīja, kā, noklikšķinot peli uz jebkuras ēkas vai telpas, atveras komentāru logs.

- Tātad otrais displejs ļauj sazināties ar tavu komandu un sameklēt parkā jebkuru kolēģi. Un tagad pats interesantākais - trešais displejs. Tas paredzēts sociālajiem tīkliem un Zing. Cik zinu, tu nelietoji Zing.

Mēja atzinās, ka nav lietojusi šo rīku, bet labprāt to darītu.

- Lieliski, - sacīja Džīna. - Tagad tev ir savs Zing konts. Es izvēlējos tev lietotājvārdu - MaeDay[13]. Kā tie kara svētki. Stilīgi, vai ne?

Mēja nebija īpašā sajūsmā un nevarēja atcerēties šādus svētkus.

- Tagad tu esi pieejama visiem sfēristiem arī Zing tīklā, un tev jau ir 10 041 sekotājs! Tas ir labs rādītājs. Mēs gaidām no tevis aptuveni desmit zingus dienā, bet tas ir minimums - tev noteikti būs daudz vairāk, ko teikt. Un te ir tavs mūzikas saraksts. Ja strādājot klausies mūziku, atskaņoto dziesmu saraksts tiek automātiski nosūtīts visiem pārējiem un iekļauts kolektīvajā sarakstā, tā veidojot populārāko dienas, nedēļas un mēneša dziesmu topu. Tur ir mūsu simt populārāko dziesmu tops, bet ir arī dažādu žanru - hiphopa, indi, kantri un citu žanru topi. Tev ieteiks līdzīgas grupas vai mūziku, kuru klausās cilvēki ar līdzīgu gaumi, - tāda savstarpēja apputeksnē-šanās. Vai skaidrs?

Mēja pamāja ar galvu.

- Ejam tālāk. Līdzās Zing plūsmai ir sociālo tīklu logs. Tas ir sadalīts divās daļās: IntraSfēra un EkstraSfēra. Jauki, vai ne? Tu vari tās apvienot, taču mums labāk patīk šāds dalījums. Bet, protams, arī EkstraSfēra ir “Sfērā”, vai ne? Tāpat kā viss pārējais. Vai pagaidām viss ir skaidrs?

Mēja atkal pamāja ar galvu.

- Nudien neticami - tu esi te jau veselu nedēļu, bet vēl neesi lietojusi sociālo tīklu. Tas būs neliels šoks. -Džīna piesita pie displeja, un IntraSfēras ziņu plūsma pārtapa par nevaldāmu straumi.

- Te ir arī viss, kas sakrājies pa pagājušo nedēļu, -tāpēc tik daudz. Jā, tu esi pamatīgi iekavējusi.

Mēja vēroja, kā displeja apakšā tiek skaitītas citu sfe-ristu atstātās ziņas. īsa pauze pie 1200, tad 4400. Ik pa brīdim apstājoties, skaitlis turpināja augt, līdz sasniedza maksimumu - 8276 ziņas.

- Un tās ir pagājušās nedēļas ziņas? Astoņi tūkstoši?

- Tu vari atgūt nokavēto, - Džīna līksmi sacīja. - Varbūt pat šovakar. Un tagad atvērsim tavu parasto sociālo kontu. Mēs to saucam par EkstraSferu, bet tas ir tas pats profils, kuru lietoji līdz šim. Vai tev nebūs iebildumu, ja es to atvēršu?

Mejai nebija iebildumu. Viņa noskatījās, kā uz trešā displeja

līdzās IntraSfēras plūsmai atveras pirms vairākiem gadiem izveidotais sociālo tīklu profils. Uz ekrāna iznira vesela kaskāde - simtiem ziņu un fotogrāfiju.

- Izskatās, ka te ari būs jāpiestrādā, - bilda Džīna. - Burvīgi! Novēlu patīkamu izklaidi.

- Paldies! - Mēja centās paust gaidīto entuziasmu, lai iekarotu Džīnas simpātijas.

- Jā, vēl kas. Velns! Gandrīz aizmirsu par ziņu hierarhiju. Dens būtu mani nogalinājis. Kā tu jau zini, galvenais ir pirmais displejs ar KP vaicājumiem. Klienti ir jāapkalpo ar visu sirdi un dvēseli, veltot viņiem nedalītu uzmanību. Tas ir skaidrs, vai ne?

-Jā-

- Otrajā displejā parādās ziņas no Dena, Džareda, Enijas vai jebkura cita, kurš kontrolē tavu darbu. Tā ir svarīga informācija par tava darba kvalitāti, proti, otrā prioritāte. Skaidrs?

- Skaidrs.

- Trešais displejs ir sociālie tīkli, IntraSfera un Eks-traSfēra. Šī informācija ir trešajā vietā, bet tāpēc tā nav mazāk svarīga. Dažreiz tur parādās ari steidzamas ziņas, īpaša uzmanība jāpievērš IntraSfērai, jo tā informē par dažādām sanāksmēm, obligātām sapulcēm un visiem svarīgajiem jaunumiem. īpaši svarīgas iekšējās ziņas ir iezīmētas ar oranžu krāsu, bet ļoti steidzamas saņemsi ari īsziņas veidā. Vai seko tām līdzi?

Mēja norādīja uz tālruni, kurš gulēja uz galda zem displejiem.

- Labi, - sacīja Džīna. - Ceturtajā vietā ir tavas aktivitātes EkstraSfērā. Tās ir tikpat svarīgas kā viss pārējais, jo mēs augstu vērtējam darba un personiskās dzīves balansu, veselīgu līdzsvaru starp virtuālo dzīvi uzņēmumā un ārpus tā. Ceru, ka tev viss ir skaidrs.

-Jā-

- Lieliski. Tad laikam viss ir nokārtots. Vai ir kādi jautājumi?

Džīna skeptiski pielieca galvu - sak, jautājumu noteikti ir daudz, bet Mēja negrib pataisīt sevi par pēdējo muļķi. Viņa piecēlās, pasmaidīja un soli atkāpās, tad piepeši sastinga. - Kā tad! Aizmirsu par reitingu. - Viņa noliecās un sāka klikšķināt taustiņus, līdz uz trešā displeja parādījās kāds skaitlis, kaut kas līdzīgs Mejas vidējam rādītājam KP reitingā. MĒJA HOLANDE: 10 328.

- Tas ir tavs Dalības Līmenis vai vienkārši DL. Daži to sauc par Popularitātes Līmeni, bet tas nav īsti pareizi.

Tas ir vienkārši algoritma ģenerēts skaitlis, kas atspoguļo tavas aktivitātes IntraSfērā. Vai saproti manu domu?

- Šķiet, ka jā.

- Sistēma reģistrē tavus zingus, tavu iekšējo zingu ārējos sekotājus, komentārus par šiem zingiem, tavus komentārus par citu kolēģu ziņām un fotogrāfijām, korporatīvo pasākumu apmeklējumu,

komentārus par šiem pasākumiem un fotogrāfijas - īsi sakot, tiek fiksēts un novērtēts viss, ko tu šeit dari. Augstākais DL, protams, ir pašiem aktīvākajiem sfēristiem. Kā redzi, pagaidām tavs DL ir zems, bet tas tāpēc, ka esi jauniņā un mēs tikko visu aktivizējām. Katru reizi, kad tu izliksi kādu ziņu, komentēsi vai apmeklēsi kādu pasākumu, tas tiks fiksēts, un tavs DL celsies. Tas ir tik aizraujoši! Tu veic kādu darbību - DL uzreiz ceļas. Cilvēkiem patīk tava ziņa - DL uzšaujas vēl augstāk. Tas nepārtraukti mainās. Labi izdomāts, vai ne?

- Jā, ļoti.

- Mēs iedevām tev nelielu handikapu - citādi reitings būtu 10 411. Bet tas nav tik būtiski - šis Līmenis netiek ņemts vērā, vērtējot tavu veikumu vai tamlīdzīgi. Daži sferisti uzņem to pārāk nopietni, un mums patīk, ka cilvēki grib piedalīties, bet tā patiešām ir tikai izklaide -iespēja novērtēt savu Dalības Līmeni kolektīva kontekstā. Vai viss skaidrs?

- Domāju, ka jā.

- Tad labi. Tu zini, kā mani atrast. - Ar šiem vārdiem Džina pagriezās un devās prom.

Atvērusi uzņēmuma iekšējo plūsmu, Mēja ķērās pie lietas. Viņa bija cieši apņēmusies jau šovakar pat tikt

cauri IntraSfēras un EkstraSfēras ziņu gūzmai. Tur bija dienišķā informācija par ēdienkartēm un laikapstākļiem, kā arī ievērojamu cilvēku izteikumi - pagājušajā nedēļā bija citēti Mārtiņš Luters Kings, Gandijs, Māte Terēze un Stīvs Džobss. Bija informācija par parka viesiem: dzīvnieku adopcijas aģentūra, kāds štata senators un Tenesī kongresmenis, "Ārstu bez robežām" direktors. Mēja ar nožēlu uzzināja, ka torīt parkā viesojās Nobela prēmijas laureāts Muhamads Junuss[14]. Viņa turpināja burties tam visam cauri, rūpīgi izlasot katru ziņu, lai nepalaistu garām tās, uz kurām būtu jāatbild. Vismaz piecdesmit aptaujas izzināja sfēristu viedokli par dažādiem uzņēmuma politikas aspektiem, optimālajiem tuvāko sanāksmju datumiem, interešu grupām, svinībām un svētku dienām. Desmitiem klubu aicināja jaunus biedrus un informēja par sanāksmēm, tostarp vismaz desmit kaķu, dažas trusīšu un sešas reptiļu mīļotāju grupas (četras no tām - tikai čūsku īpašniekiem). Visvairāk bija suņu saimnieku grupu. Mēja saskaitīja divdesmit divas, bet gan jau ir vēl kāda. Mazo sunīšu saimnieki no grupas "Laimīgie suņuki" gribēja zināt, cik cilvēku vēlas iestāties brīvdienu klubā pastaigām, pārgājieniem un savstarpējam atbalstam. Mēja ignorēja šo ziņu, bet tad saprata, ka šāda nevērība draud ar vēl uzstājīgāku aicinājumu, un uzrakstīja, ka viņai nav suņa, kā arī parakstīja petīciju par vegāniem draudzīgu lenča ēdienkarti. Deviņas interešu grupas aicināja Mēju pievienoties viņu SubSfērām, lai saņemtu specifisku informāciju un atjauninājumus. Pagaidām viņa pievienojās tamborēšanas, futbola un Hičkoka cienītāju grupām.

Šķita, ka "Sfērā" ir vismaz simt vecāku grupu: jauni vecāki, šķīrušies vecāki, autisku bērnu vecāki, adoptētu gvatemaliešu, etiopiešu un krievu bērnu vecāki. Bija arī septiņas komisko improvizāciju grupas un deviņas peldēšanas komandas; pagājušajā trešdienā bija notikušas sacensības, kurās piedalījās simtiem peldētāju, un vismaz simt ziņas vēstīja par to norisi, uzvarētājiem un kaut kādu misēkli ar rezultātiem: lai tiktu skaidrībā ar visiem pārpratumiem un pretenzijām, uz parku bija izsaukts profesionāls starpnieks. "Sfēru" apmeklēja dažādu uzņēmumu pārstāvji (vismaz desmit dienā), lai prezentētu inovatīvus produktus. Jaunas ekonomiskas automašīnas. Jaunas fair-trade[15] sporta kurpes. Jaunas vietējā ražojuma tenisa raketes. Bija visu iedomājamo nodaļu tikšanās: pētniecība un attīstība, meklēšana, sociālā sfēra, sabiedriskie sakari, profesionālā tīklošana, labdarība, reklāma. Mejai salēcās sirds, izlasot par sanāksmi, kuru bija "vēlams apmeklēt" visiem jaunajiem darbiniekiem. Tā bija notikusi pagājušajā ceturtdienā. Kāpēc neviens viņai to nepateica? Muļķe, viņa pati sev atbildēja. Viņi taču pateica. Lasīt vajag.

- Bļāviens! - viņa nolamājās.

Līdz desmitiem Mēja bija izbūrusies cauri visiem uzņēmuma paziņojumiem un aicinājumiem un ķērās pie EkstraSferas plūsmas. Viņa nebija apmeklējusi to sešas dienas, un tajā dienā vien bija parādījušās simt astoņpadsmit jaunas ziņas; Mēja nolēma tās izskatīt, sākot ar jaunākajām. Pirmā ziņa vēstīja, ka kāda viņas koledžas draudzene ir saķērusi vēdergripu, un tai sekoja gara komentāru virkne ar līdzjūtības apliecinājumiem, uzmundrinošām fotogrāfijām un dažādu ārstniecības līdzekļu ieteikumiem. Mēja atzīmēja ar "patīk" divas fotogrāfijas un trīs komentārus, novēlēja draudzenei ātrāk izveseļoties un pievienoja saiti - dziesmu "Sallijai ir slikta dūša". Tas rosināja jaunu aktivitātes vilni ar piecdesmit četriem komentāriem par dziesmu un tās autoriem; kāds paziņoja, ka pazīst grupas basģitāristu un iesaistīja viņu sarunā. Demjans Giloti tagad strādāja par skaņu inženieri Jaunzēlandē, bet bija priecīgs, ka viņu dziesma joprojām rod gripas slimnieku atsaucību. Visi bija sajūsmā par šo ziņu, un pēc brīža savu prieku jau bija pauduši simt divdesmit deviņi cilvēki, līdz pēdīgi Demjans bija uzaicināts spēlēt kādās kāzās un jebkurā laikā apmesties Bolderā, Bātā, Geinsvilā un Sentčārlzā; ja gadīsies nokļūt kādā no šīm pilsētām, viņam būs gan naktsmājas, gan mājas ēdiens. Kad tika pieminēta Sent-čārlza, kāds pajautāja, vai vietējie ir kaut ko dzirdējuši par Timu Dženkinsu, kurš karoja Afganistānā; kaut kur esot bijis rakstīts, ka kādu puisi no Ilinoisas nošāvis par policistu pārģērbies afgāņu nemiernieks. Pēc sešdesmit komentāriem sarunas dalībnieki bija noskaidrojuši, ka tas ir cits Tims Dženkinss, arī no Ilinoisas, tikai no Ren-tulas, nevis Sentčārlzas. Visi atviegloti uzelpoja, bet tad sarunai pievienojās tie, kuri gribēja apspriest šī kara jēgu un ASV

ārpolitiku vispār - strīdīgo jautājumu, vai amerikāņi uzvarēja Vjetnamā, Grenādā un pat Otrajā pasaules karā, afgāņu spēju vadīt valsti, runas par to, ka nemierniekus finansē opija tirgoņi, un iespēju legalizēt kādu noteiktu vai visas aizliegtās narkotikas Amerikā un Eiropā. Kāds ieminējās, ka marihuāna palīdzot pret glaukomu, kāds cits piebilda, ka tas attiecas ari uz mul-tiplo sklerozi, rosinot aizrautīgu saraksti starp trim cilvēkiem, kuru tuvinieki cieta no šīs slimības. Mēja sajuta, kā viņā iepleš spārnus tumsa, un izgāja no portāla.

Acis krita ciet pašas no sevis. Viņa bija tikusi galā tikai ar trim dienām, tomēr visu izslēdza un devās uz autostāvvietu.

Otrdienas rīta cēliens bija vieglāks nekā pirmdien, tomēr pirmās trīs stundas Mēja nepameta savu vietu, cenzdamās sekot līdzi trešā displeja aktivitātēm. Atbildei uz kārtējo vaicājumu vienmēr sekoja īsa pauze, desmit vai divpadsmit sekundes, līdz viņa uzzināja, vai klients ir apmierināts, un Mēja bija izmantojusi šo laiku, lai iemācītos atbilžu šablonus, nosūtītu aptaujas vai uzmestu aci tālrunim. Trešā displeja parādīšanās izjauca šo ritmu, jo iekšējā plūsma ik minūti piegādāja divdesmit, bet ārējā -septiņas vai astoņas jaunas ziņas un zingus. Mēja nu izmantoja katru brīvo brīdi, lai pārskrietu ar acīm jaunumiem - ja nu gadās kas īpaši svarīgs vai steidzams.

Rīta cēliena beigās viņa paguva visam sekot līdzi un pat izjuta zināmu iedvesmu. “Sfēra” bija priekšgalā visās jomās, šeit tik daudz kas notika, visi bija tik draudzīgi un pozitīvi, un Mēja nodomāja, ka šādā vidē pati kļūs labāka. “Sfēra” līdzinājās organiskās pārtikas veikalam, kur nevar nopirkt neko sliktu, jo visi produkti ir pārbaudīti un visnotaļ veselīgi. Arī te visi darbinieki bija rūpīgi atlasīti, “Sfēras” kolektīvam bija izmeklēts genofonds un fenomenāls radošais potenciāls, visi nerimtīgi pilnveidoja sevi un cits citu, dalījās zināšanās un izplatīja tās pasaulē.

Līdz lenčam Mejas entuziasms tomēr bija noplacis, un viņa ļoti ilgojās sekot Enijas aicinājumam un stundiņu pasēdēt zālītē ar atslēgtu smadzeņu garozu.

Vienpadsmitos piecdesmit uz otrā displeja parādījās ziņa no Dena: Vai tev ir pāris minūšu?

Brīdinājusi Eniju, ka var aizkavēties, Mēja devās pie Dena, kurš jau gaidīja, atslējies pret durvju aplodu. Viņš sirsnīgi pasmaidīja, bet vienlaikus uzrauca uzaci, it kā Mejā būtu kaut kas mulsinošs un viņš nespētu noteikt, kas tas ir. Dens pakāpās maliņā, Mēja paslīdēja viņam garām, un viņš aizvēra durvis.

- Sēdies, Mēja! Tu taču pazīsti Elisteru?

Mēja tikai tagad ievēroja stūrī sēdošo cilvēku, kuru vēl nekad nebija redzējusi. Tas bija garš, nepilnus trīsdesmit gadus vecs vīrietis ar rūpīgi ieveidotu smilškrāsas matu ērkuli. Viņš bija slīpi iesēdies

apaļā krēslā, kārnais augums stīvs kā koka brusa. Mejai ienākot, Elisters nepiecēlās, un viņa sniedza roku.

- Priecājos iepazīties.

Elisters rezignēti nopūtās un pastiepa roku tā, it kā grasītos pieskarties kādam jūras krastā izskalotam puveklim.

Mejai izkalta mute; bija skaidri redzams, ka kaut kas nav kārtībā.

Dens apsēdās. - Ceru, ka mēs visu ātri nokārtosim. Ko tu mums teiksi, Mēja?

Viņai pievērsās divi acu pāri. Dens skatījās mierīgi, Elisters - ar aizvainotu, gaidās saspringušu skatienu. Mejai nebija ne jausmas, kas viņai būtu jāsaka un ko tas viss nozīmē. Iestājās neveikls klusums, un Elisters dusmīgi samirkšķināja acis, tikko valdot asaras.

- Es nespēju tam noticēt, - viņš beidzot izspieda.

- Nomierinies, Elister! - Dens pagrieza galvu uz viņa pusi. - Mēs zinām, ka tu jūties aizvainots, bet nevajag tik loti ņemt to pie sirds. - Dens atkal uzlūkoja Mēju. - Tas ir pats par sevi saprotams, bet mēs runājam par Elistera Portugāles pasākumu.

Dens apklusa, dodot vārdu Mejai, bet viņa joprojām neko nesaprata. Elistera Portugāles pasākums? Vai viņa drīkst atzīties savā neziņā? Protams, ne. Acīmredzot tas ir saistīts ar neizlasītajām ziņām.

- Piedodiet! - viņa sacīja. Atlika vien uzmanīgi taustīties pa tumsu, līdz izdosies noskaidrot, ko tas viss nozīmē.

- Labs sākums, vai ne, Elister? - pajautāja Dens.

Elisters paraustīja plecus.

Mēja saspringti domāja. Kas viņai ir zināms? Tikai tas, ka ir bijis kaut kāds pasākums, kurā viņai acīmredzot bija jābūt. Tas bija Elistera pasākums, un nu viņš jūtas aizvainots. Nu ko, visnotaļ loģisks izskaidrojums.

- Man ļoti žēl, ka neaizgāju, - viņa uz labu laimi sacīja, un vīriešu sejās parādījās viegls atzinības atspulgs. Viņa bija uz pareizā ceļa. - Es vienkārši nebiju droša... - viņa turpināja improvizēt. - Nebiju droša, ka mani tur kāds gaida. Es taču tikko sāku strādāt.

Abi manāmi atmaiga, un Mēja, sapratusi, ka ir trāpīts desmitniekā, pasmaidīja. Dens pašūpoja galvu, priecīgs, ka jaunā darbiniece nav pievīlusi viņa cerības. Viņš pameta savu vietu un piemetās uz galda stūra.

- Šķiet, mēs gana skaidri paudām savu prieku par to, ka tu strādāsi mūsu kolektīvā, - viņš sacīja.

- Protams! Bet es neesmu Elistera komandā un īsti nezināju, kā šeit ir pieņemts, - vai būtu labi apmeklēt citu komandu pasākumus, kur pulcējas vairāk pieredzējuši darbinieki.

Dens pamāja ar galvu. - Nu redzi, Elister! Es taču teicu, ka tam ir kāds vienkāršs izskaidrojums.

Elisters bija saslējies, it kā grasītos ko teikt. - Mēs, protams,

priecājamies par tevi. - Viņš rotaļīgi papliķēja Mejas ceļgalu. - Lai ari tu esi mazliet izklaidīga.

- Izbeidz, Elister!

- Piedodiet! - Viņš dziļi ieelpoja. - Nu esmu nomierinājies un pat ļoti priecīgs.

Viņi vēl vairākas reizes atvainojās cits citam un pasmējās par savstarpēju sapratni un nesapratni, pārpratumiem, saziņas kļūmēm un Visuma kārtību, līdz tas bija nokārtots. Visi piecēlās.

- Apkampsimies! - ierosināja Dens, un viņi apliecināja atgūto saskaņu, sakļaujoties ciešā murskulī kā regbija spēlētāji cīņā par bumbu.

Kad Mēja atgriezās savā vietā, viņu gaidīja jauna ziņa.

Vēlreiz paldies, ka atnāci ar mums aprunāties, - tā bija ļoti produktīva un lietderīga tikšanās. Personāla daļa ir informēta par situāciju, bet viņi vienmēr grib saņemt iesaistīto pušu kopīgu paziņojumu. Uzrakstīju šo te -ja tas tevi apmierina, paraksties un sūti atpakaļ.

Komunikācijas kļūme Nr. 5616ARN/MRH/RK2 Datums: Pirmdiena, 11. jūnijs Dalībnieki: Mēja Holande, Elisters Naits Lietas būtība: Renesanses devītās komandas loceklis Elisters organizēja pasākumu visiem darbiniekiem, kuri interesējas par Portugāli. Viņš trīs reizes informēja visus par šo pasākumu, bet

Renesanses sestās komandas locekle Mēja Holande neatbildēja ne uz vienu no šīm ziņām. Elisters bija nepatīkami pārsteigts, nesaņēmis no viņas nekādu atbildi. Kad Mēja neieradās uz pasākumu, Elisters gluži saprotamā kārtā jutās aizvainots, ka jaunā darbiniece atkārtoti ignorē viņa uzaicinājumus un arī pašu pasākumu. Viņam šķita, ka tā ir nepiedodama nevērība pret mūsu uzņēmumā valdošo kolektīvisma garu.

Šodien notika saruna, kurā piedalījās Dens,

Elisters un Mēja. Mēja paskaidroja, ka neesot bijusi pārliecināta par savu iederību šajā pasākumā, ņemot vērā, ka to organizēja citas komandas loceklis un viņa strādā uzņēmumā tikai otro nedēļu. Viņa ļoti nožēlo, ka ir sagādājusi Elisteram tādus pārdzīvojumus un emocionālu diskomfortu, nemaz nerunājot par to, ka šādi pārpratumi apdraud Renesanses sabiedriskās vides līdzsvaru. Tagad situācija ir noregulēta, Elisters un Mēja nu ir labi draugi un priecājas par atjaunoto saprašanos. Visi iesaistītie uzskata, ka tas ir jauns sākums viņu attiecībās.

Zem paziņojuma bija atstāta vieta Mejas parakstam, un viņa ar nagu uzvilka uz displeja savu vārdu. Kolīdz viņa bija nosūtījusi to atpakaļ, uz ekrāna izlēca Dena pateicība.

Paldies! viņš rakstīja. Elisters ir ļoti jūtīgs, bet tas tikai tāpēc, ka viņš ir pārliecināts sjerists. Tieši tāpat kā tu, vai ne? Paldies par

sadarbību! Tu biji lieliska. Tā turpināt!

Mēja nokavēja tikšanos ar Eniju un ļoti cerēja, ka draudzene viņu pagaidīs. Diena bija skaidra un silta, un Enija tik tiešām vēl sēdēja zālienā un rakstīja kaut ko savā planšetē, iespraudusi mutē granolas[16] batoniņu. Viņa pacēla galvu un samiedza acis saulē. - Sveika! Tu nokavēji.

- Piedod!

- Kā iet?

Mēja saviebās.

- Zinu, zinu. Esmu lietas kursā, - sacīja Enija, enerģiski gremojot savu batoniņu.

- Kā tu ēd! Aizver muti! Tu visu zini?

- Klausījos jūsu sarunu, kamēr strādāju. Viņi man palūdza. Un, jāsaka, šis nav ļaunākais variants. Visiem sākumā ir šādas ķibeles. Ēd fiksi, starp citu. Gribu tev kaut ko parādīt.

Mēju strauji pāršalca divi emociju viļņi. Uzzinot, ka Enija ir dzirdējusi sarunu, viņa samulsa, bet mulsumu tūlīt pat aizstāja atvieglojums - lai arī neklātienē, draudzene tomēr bija kopā ar viņu un varēja apstiprināt, ka to pārdzīvos.

- Tu arī? - Mēja pajautāja.

- Ko - es arī?

- Kādreiz esi izsaukta “uz paklāja”? Man aizvien vēl viss iekšā trīc.

- Protams. Aptuveni reizi mēnesī, un tā ir joprojām. Ēd ātrāk!

Mēja sāka steigšus gremot, vērojot, kā bariņš ļaužu spēlē kroketu. Šķita, ka viņi ir izgudrojuši paši savus noteikumus. Pēc briža Mēja bija paēdusi.

- Labi, celies augšā, - sacīja Enija un devās uz Rītdienas Pilsētas pusi. - Kas ir? Tava seja ir kā liela jautājuma zīme.

- Vai tu gāji uz tiem Portugāles pasākumiem?

- Es? - Enija pavīpsnāja. - Kāpēc lai es tur ietu? Mani ari neviens neaicināja.

- Kāpēc tad mani aicina? Es neesmu izrādījusi nekādu interesi par Portugāli. Man tā ir bijusi nebijusi.

- Vai tad tas nav redzams tavā profilā? Tu taču biji uz turieni aiztesusies?

- Es reiz biju Lisabonā, bet nekad neesmu pieminējusi to savā profilā. Turklāt tas bija pirms pieciem gadiem.

Viņas bija pienākušas pie Rītdienas Pilsētas metālkalumiem rotātās fasādes, kurā bija kaut kas turcisks. Enija pielika ID karti pie sienā iebūvēta kvadrātiņa, un durvis atvērās.

- Vai tu tur fotografēji? - pajautāja Enija.

- Lisabonā? Protams.

- Un bildes bija datorā?

Mēja bridi padomāja. - Droši vien.

- Tad viss skaidrs. Ja bildes bija datorā, tagad tās ir mākonī, un mākonis tiek skenēts, lai iegūtu šādu informāciju. Nevienam nav jāskraida apkārt, pierakstoties Portugāles vai kādā citā klubiņā. Kad Elisteram radās šī ideja, viņš caur mākoni sameklēja visus, kas ir tur bijuši, fotografējuši, pieminējuši to e-vēstulēs vai kur citur. Tad atlika tikai pēc saraksta izsūtīt uzaicinājumus - tas aiztaupa milzum daudz laika un liekas rosības. Esam klāt!

Viņas apstājās gara gaiteņa sākumā, un Enijas acīs pazibēja draiskas dzirkstis. - Nu ko, vai gribi redzēt kaut ko pilnīgi sirreālu?

- Es jau tā esmu šokā.

- Nomierinies! Nāc iekšā!

Enija atvēra kādas durvis. Plašā, skaistā telpa bija savdabīgs bufetes, muzeja un tirdzniecības izstādes hibrīds.

- Pilnīgs sviests, vai ne?

Acu priekšā pavērās kaut kur skatīta aina - Mēja bija redzējusi ko tādu televīzijā.

- Kaut kas līdzīgs slavenību dāvanu kolekcijai, vai ne?

Viņa pārlaida skatienu telpai. Desmitiem galdu un

postamentu, apkrauti ar dažnedažādiem priekšmetiem, tikai šeit rotaslietu un smalku apavu vietā bija sporta kurpes, zobu birstes, dažādu mārku čipsi, dzērieni un enerģijas batoniņi.

Mēja iesmējās. - Tas viss ir par velti, vai ne?

- Tādām VIP personām kā mēs ar tevi - jā.

- jēziņ! Tas viss?

-Jā. Šajā telpā glabājas bezmaksas paraugi. Te vienmēr ir pilns līdz malām, un to visu vajag kaut kā izmantot, tālab mēs aicinām šurp dažādu nodaļu darbiniekus -reizēm programmētājus, reizēm tavus kolēģus. Katru dienu - cita grupa.

- Un viņi vienkārši ņem, ko grib?

-Jā, vajag tikai pielikt pie attiecīgās mantas savu ID karti - lai varētu zināt, kas ko ir paņēmis. Citādi kāds idiots aizstieps uz mājām visu, kas te ir.

- Es vēl neesmu neko tādu redzējusi.

- Veikalos? Jā, tas viss vēl nav pārdošanā. Te ir tikai paraugi un izmēģinājuma partijas.

- Tie ir īsti Levi's džinsi?

Mēja turēja rokā stilīgus džinsus, kuri noteikti vēl nebija pieejami nekur citur.

- Veikalos tie parādīsies pēc dažiem mēnešiem, varbūt pēc gada. Gribi? Var dabūt arī citu izmēru.

- Un es drīkstēšu tos valkāt?

- Ko tad ar tiem darīt? Pakaļu noslaucīt, vai? Viņi grib, lai tu tos valkātu. Tu taču esi svarīga persona, “Sfēras” darbiniece. Stila noteicēja, jauno produktu aprobētāja un tādā garā.

- Tieši mans izmērs.

- Ļoti labi. Ņem divus. Vai tev ir kāds maisiņš?

Enija sameklēja auduma maisiņu ar “Sfēras” logotipu

un iedeva to Mejai, kura pētīja jauna tipa tālruņu apvalkus un citus aksesuārus. Viņa izvēlējās skaistu apvalku, cietu kā akmens un gludenu kā samts.

- Velns! - Mēja izgrūda. - Nepaņēmu līdzi telefonu.

- Ko? Kur tad tas ir? - Enija bija acīm redzami pārsteigta.

- Droši vien palika uz galda.

-Tu esi vienkārši neiespējama! Proti koncentrēties un sevi organizēt un tad pēkšņi uzvedies kā pilnīga šiza. Tu devies uz lenču bez telefona?

- Tā gadījās.

- Nē, vispār man tas patīk. Šķiet, ka daļa no tevis dzīvo uz zemes, bet otra daļa plivinās pa mākoņiem. Nu, kas ir? Tikai nesāc raudāt.

- Man šodien visi klūp virsū.

- Tu vēl par to pašu?

- Domā, viss bija normāli? Ar Denu un Elisteru?

- Protams.

- Vai viņš patiešām ir tik jūtīgs?

Enija pārgrieza acis. - Elisters? Pilnīgs friks. Bet viņš ir ģeniāls programmētājs, īsta mašīna. Paietu gads, līdz mēs atrastu un apmācītu kādu darīt to, ko prot viņš. Tā nu ir jāpiecieš šīs histērijas. Šeit ir vēl citi psihi ar slimigu uzmanības deficītu, un ir tādi cilvēki kā Dens, kas viņus atbalsta. Bet vari neuztraukties - tev nebūs ar viņiem bieži jāsaskaras. Vismaz ar Elisteru ne. - Enija ieskatījās pulkstenī.

- Man jāiet. Paliec te un piebāz to maisu pilnu, - viņa sacīja. - Tiksimies vēlāk.

Mēja paņēma džinsus, pārtikas produktus, kurpes, vairākus tālruņu apvalkus un sporta krūšturus. Izejot pa durvīm, viņa jutās kā veikalu zagle, bet, par laimi, nevienu nesastapa. Atgriezusies savā vietā, Mēja atrada vienpadsmit ziņas no Enijas.

Viņa izlasīja pirmo. Man nevajadzēja tā izteikties par Denu un Elisteru. Tas bija nesmuki, ļoti nesfēriski. Aizmirsti, ko es teicu.

Tad otro. Vai saņēmi manu pēdējo ziņu?

Trešo. Sāku panikot. Kāpēc tu neatbildi?

Ceturto. Tikko nosūtīju tev īsziņu, zvanīju. Vai esi mirusi? Velns! Aizmirsu, ka tu aizmirsi telefonu. Šiza!

Piekto. Varbūt tev nepatika, ko teicu par Denu, bet tas nav iemesls mani ignorēt. Es taču atvainojos. Uzraksti.

Sesto. Saņēmi manas ziņas? Tas ir ļoti svarīgi. Piezvani!

Septīto. Ja pateici to Denam, tu esi kuce. Kopš kura laika mēs viena otru nosūdzam?

Astoto. Padomāju, ka tev ir sanāksme. Tā ir?

Devīto. Ir pagājušas 25 min. Kas LĒCIES?

Desmito. Tikko noskaidroju, ka esi savā vietā. Ja tūlīt nepiezvanīsi, starp mums viss ir cauri. Domāju, ka esam draudzenes.

Vienpadsmito. Hei!

Mēja piezvanīja. - Tu esi galīgi nojūgusies?

- Kur tu biji?

- Vēl pirms divdesmit minūtēm biju kopā ar tevi. Paņēmu mantas, iegāju tualetē un atgriezos savā vietā.

- Vai tu mani nosūdzēji?

- Ko es izdarīju?

- Tu mani nosūdzēji?

- Kas ar tevi notiek, Enij?

- Vienkārši pasaki!

- Nē. Kam es varēju tevi nosūdzēt?

- Ko tu viņam pateici?

- Kam?

- Denam.

- Es viņu pat neredzēju.

- Un neko viņam nerakstīji?

- Nē taču.

- Vari apzvērēt?

-Jā-

Enija atviegloti nopūtās. - Bļāviens! Labi, piedod. Nosūtīju viņam ziņu un zvanīju, bet viņš neatbildēja. Tad neatbildēji ari tu, un manas smadzenes izdomāja šo sviestu.

- Tik tiešām sviestu.

- Piedod!

- Vai tu gadījumā neesi pārstrādājusies?

- Nē, viss kārtībā.

- Varam vakarā kaut kur aiziet.

- Nē, paldies.

- Kāpēc?

- Es nevaru. Šonedēļ esmu darbos līdz acīm. Cenšos tikt galā ar to sūdu būšanu Vašingtonā.

- Vašingtonā? Kas tur noticis?

- Tas ir garš stāsts. Turklāt es nedrīkstu to stāstīt.

- Tev vienai jātiek galā ar Vašingtonu?

- Viņi vienmēr dod man tās ķezas ar valdību. Nezinu, kāpēc, varbūt domā, ka palīdzēs bedrītes vaigos. Varbūt ari palīdzēs. Lai nu kā, gribētos būt piecos eksemplāros.

- Tev ir briesmīga balss. Vajag kādu vakaru atpūsties.

- Nē, nē, viss kārtībā. Man tikai jāatbild uz kādas apakškomitejas jautājumiem. Es tikšu galā. Bet nu man vairs nav laika. Bučas!

Enija pārtrauca sarunu.

Mēja piezvanīja Frensisam. - Enija šodien nevar nekur iet. Varbūt tu nāksi?

- Uz pilsētu? Šovakar "Kolonijā" būs labdarības koncerts. Esi dzirdējusi par The Creamers[17]7

Mēja teica, ka derēs arī The Creamers, bet vakarā viņai vairs nebija vēlēšanās iet uz koncertu "Kolonijā". Viņa iesēdināja Frensisu savā mašīnā, un abi devās uz Sanfrancisko.

- Vai mēs braucam uz kādu noteiktu vietu? - viņš pajautāja.

- Ne-e. Ko tu tur dari?

Frensiss drudžaini rakstīja kaut ko tālruni. - Rakstu visiem, ka nebūšu koncertā.

- Uzrakstīji?

- Jā. - Viņš nolika tālruni.

- Labi. Vispirms paēdīsim un iedzersim.

Atstājuši mašīnu centrā, viņi sameklēja kādu restorānu. Pie skatlogiem bija nevīžīgi pielipināti noplukuši, apetīti nerosinoši ēdienu attēli; arī viss pārējais viesa cerību, ka tā būs gana lēta vieta. Tā tas patiešām bija, un viņi pasūtīja kariju un Singha alu. Bambusa krēsli žēli čīkstēja un ar grūtībām saglabāja vertikālu stāvokli. Kad pirmais alus gāja uz beigām, Mēja nolēma, ka steigšus izdzers vēl vienu un tad uz ielas noskūpstīs Frensisu.

Kad abi izgāja ārā, viņa tā ari izdarīja.

- Paldies, - sacīja Frensiss.

- Tu saki man paldies?

- Tu aiztaupīji man tādas mocības! Es vēl nekad mūžā neesmu spēris pirmo soli, un parasti paiet vairākas nedēļas, līdz sieviete saprot, ka viņai jāuzņemas iniciatīva.

Šis nelielais informatīvais šoks atkal sarežģīja Mejas attieksmi pret Frensisu, kurš vienubrīd šķita tik jauks, bet jau nākamajā - savāds un mazliet neadekvāts. Bet viņa bija uz Singha viļņa, tālab saņēma Frensisu aiz rokas, aizveda atpakaļ uz mašīnu, un viņi turpināja skūpstīties līdzās dzīvam krustojumam. Kāds bezpajumtnieks vēroja viņus gluži kā antropologs, izlikdamies, ka pieraksta savus novērojumus.

- Iesim, - Mēja teica, un viņi izkāpa no mašīnas un sāka klaiņot pa ielām, atrada atvērtu japāņu suvenīru veikaliņu, bet līdzās - galeriju, kurā bija izstādītas milzīgas, fotoreālisma stilā gleznotas pakaļas.

- Milzīgas bildes ar milzīgām pakaļām, - sacīja Frensiss, kad viņi atrada soliņu kādā gājēju ieliņā, kura laternu gaismā šķita pielieta ar zilganu mēness starojumu. - Tā ir īsta māksla. Nespēju noticēt, ka viņi vēl neko nav pārdevuši.

Mēja atkal viņu noskūpstīja. Viņai bija tāds noskaņojums, rosināja arī apziņa, ka Frensiss nekļūs pārāk uzstājīgs un viņa var atslābināties, zinot, ka šovakar būs tikai skūpsti. Tā bija gan bauda, gan draudzības

un iespējamās mīlestības apliecinājums, un viņa pilnībā ļāvās šim mirklim, mēģinot iztēloties Frensisa seju - vai viņam ir atvērtas acis un vai viņu mulsina garāmgājēji, kuri ķiķināja vai klaigāja, tomēr gāja tālāk savu ceļu.

Turpmākajās dienās Mēja saprata, ka tas ir iespējams, -ka saule ir viņas nimbs un lapas pastāv tikai tāpēc, lai apbrīnotu katru viņas soli un mudinātu iet tālāk, apsveiktu viņu ar Frensisu un to, ko viņi darīja. Abi svinēja savu mirdzošo jaunību, brīvību, savas miklās mutes un darīja to pilnīgi atklāti, smeļoties spēku apziņā - lai kādas grūtības būtu viņus piemeklējušas vai vēl piemeklēs, viņi strādā pašā pasaules centrā un dara visu, lai to uzlabotu. Viņiem bija iemesls labi justies. Mēja jautāja sev, vai ir iemīlējusies. Nē, vēl ne, bet vismaz pusceļš jau bija noiets. Tonedēļ viņi bieži kopā pusdienoja, ātri paēda un atrada kādu vietiņu, kur varētu piekļauties viens otram un skūpstīties. Vienreiz pie Paleozoja evakuācijas izejas, citreiz - Romas Impērijā aiz amerikāņu tenisa[18] kortiem. Mejai patika Frensisa garša, vienmēr svaiga un vienkārša kā citronūdens, arī tas, kā viņš noņēma brilles un brīdi šķita apjucis, tad aizvēra acis un kļuva gandrīz vai skaists, seja gluda un neviltota kā bērnam. Viņa klātbūtne piešķīra dzīvei jaunu garšu. Viss bija brīnumaini. Ēst bija brīnumaini - spoža saule, viņa

sakarsušais krekls, roka uz viņas potītes. Staigāt bija brīnumaini. Ari sēdēt Apgaismības Lielajā zālē kā tagad, gaidot Sapņu piektdienas sākumu.

- Klausies uzmanīgi, - sacīja Frensiss. - Tev noteikti patiks.

Viņš nepateica Mejai, kāds projekts šodien tiks prezentēts; viņa zināja vienīgi to, ka tā ir Gaša Hazeni ideja. Agrāk viņš kopā ar Frensisu strādāja pie bērnu drošības, bet pirms četriem mēnešiem bija izveidojis pats savu komandu un šodien grasījās iepazīstināt sfēristus ar sava darba rezultātu.

Viņi sēdēja pašā priekšā. Frensiss paskaidroja, ka tas esot Gaša lūgums, - pirmo reizi uzstājoties Lielajā zālē, viņš gribot redzēt savā tuvumā kāda drauga seju. Mēja pagriezās un pārlaida skatienu auditorijai; dažas rindas tālāk sēdēja Dens un Renāte ar Sabīni, kuras ieinteresētas vēroja starp viņām nolikto planšeti.

Sirsnīgu aplausu pavadībā uz skatuves iznāca Eimons Beilijs.

- Šodien esam sagatavojuši jums īpašu cienastu, -viņš sacīja. - Lielākā daļa klātesošo pazīst mūsu dārgumu un universālo talantu Gašu Hazeni. Daudzi zina arī to, ka pirms kāda laika viņam radās oriģināla ideja, un mēs mudinājām to attīstīt. Šodien viņš pastāstīs par savu projektu, un es domāju, ka jums tas patiks. - Ar šiem vārdiem viņš devās prom, atstājot skatuvi nākamā oratora rīcībā. Gass Hazeni bija savdabīgs pretstatu apvienojums -teju vai pārdabiski skaists, bet bikls kā pele. Katrā ziņā viņš radīja tādu iespaidu, gandrīz vai uz pirkstgaliem lavoties pa skatuvi.

- Varbūt starp jums ir arī tādi kā es, - viņš iesāka, - proti, neprecējušies pajoliņi, mūžīga vilšanās saviem persiešu vecākiem un vecvecākiem, kuri uzskata jūs par pilnīgu neveiksmi, jo jums joprojām nav sievas un bērnu. Un to nav tāpēc, ka esat pajoliņš.

Zālē atskanēja smiekli.

- Vai es divreiz pateicu vārdu "pajoliņš"? - Atkal smiekli. - Ja šeit būtu mana ģimene, jūs dzirdētu to daudz vairāk reižu. Pieņemsim, ka es gribu iepriecināt vecākus un varbūt arī sevi pašu, sameklējot piemērotu partneri, - Gass turpināja. - Vai kāds šeit grib atrast partneri?

Zālē paslējās dažas rokas.

- Kā tad! Tie ir klaji meli. Es skaidri zinu, ka sešdesmit septiņi procenti klātesošo ir neprecējušies, un vēršos tieši pie jums. Pārējie trīsdesmit trīs procenti var iet pie velna.

Gass bija burvīgs. Mēja skaļi iesmējās un pačukstēja Frensisam pie auss: - Man viņš patīk.

- Pieņemsim, ka esmu izmēģinājis dažādas iepazīšanās vietnes un pēdīgi atradis piemērotu variantu, -Gass turpināja. - Viss ir labi, es uzaicinu šo meiteni uz randiņu, vecāki ir laimīgi un īsu brīdi lolo cerību, ka neesmu velti izniekojis viņu DNS. Bet, kolīdz randiņš ir sarunāts, es jūtos izdrāzts, lai gan patiesībā ir gluži pretēji - es dzīvoju celibātā un gribu mainīt situāciju. Es jūtos izdrāzts, jo visu nedēļu drudžaini domāju, kur viņu aizvest, - uz restorānu, koncertu, vaska figūru muzeju? Uz kādu tumšu pagrabstāva zaņķi? Man nav ne jausmas, bet tas ir ļoti svarīgi. Nepareiza izvēle - un mani uzskatīs par idiotu. Man ir daudz interešu un daudz kas patīk, tāpat arī viņai, bet šī pirmā izvēle ir ļoti svarīga. Man ir vajadzīga palīdzība, lai nodotu pareizo informāciju - ka

esmu apņēmīgs un jūtīgs, apveltīts ar smalku intuīciju un labu gaumi, vārdu sakot, pati pilnība.

Zāle smējās gandrīz bez pārtraukuma. Uz ekrāna Ga-sam aiz muguras parādījās ikonu režģis ar paskaidrojumiem. Mēja saskatīja simbolus, kas varētu apzīmēt ^ restorānu, kinoteātri, iepirkšanos, brīvdabas aktivitātes un pludmali.

- Pievērsiet uzmanību ekrānam, - Gass turpināja.

- Ņemiet vērā, ka tā ir bēta versija, kuru mēs saucam par LuvLuv. Droši vien tas ir stulbs nosaukums. Es pats zinu, ka tas ir stulbs, un mēs pie tā strādājam. Bet galvenais ir tas, kā šī programma darbojas. Pieņemsim, ka es esmu atradis kādu meiteni, zinu viņas vārdu un gribu satikties. Esmu izpētījis viņas profilu iepazīšanās vietnē un sociālajos tīklos, mājaslapu un visu, ko vien varēju atrast, bet LuvLuv sniegs man pilnīgi citu informāciju. Un tā es ievadu programmā potenciālās draudzenes vārdu. Tas ir pirmais solis. Tad LuvLuv jaudīgā un ķirurģiski precīzā meklēšanas sistēma skenēs tīmekli, lai palīdzētu

man atbrīvoties no pajoliņa statusa, atrast savu otro pusīti un iepriecināt ar mazbērniem vecākus, kuriem jau ir aizdomas, ka esmu neauglīgs.

- Tu esi fantastisks, Gas! - zālē atskanēja sievietes balss.

- Paldies! Varbūt kaut kur aiziesim? - Gass pagaidīja atbildi, bet sieviete neatsaucās. - Redzat? Lūk, kāpēc man ir vajadzīga palīdzība. Lai izmēģinātu šo programmu, mums vajag kādu reālu personu, kura grib uzzināt ko vairāk par savas romantiskās intereses objektu. Vai ir kāds brīvprātīgais?

Turot roku virs acīm, Gass teatrāli nopētīja zāli. - Neviena? Un tomēr! Kāds ir pacēlis roku.

Mejai par šausmām, Gass lūkojās uz viņas pusi, pareizāk sakot, uz Frensisu, kurš bija pacēlis roku. Pirms viņa paguva bilst kaut vārdu, Frensiss piecēlās un devās uz skatuvi.

- Aplausi mūsu drosminiekam! - iesaucās Gass, kad Frensiss uzskrēja pa pakāpieniem un nostājās viņam līdzās prožektoru gaismā. Pametot savu vietu, viņš pat nepaskatījās uz Mejas pusi.

- Kā jūs sauc, ser?

- Frensiss Garaventa.

Mejai šķita, ka viņa tūlīt izvemsies. Kas te notiek? Tas taču nevar būt pa īstam! Vai viņš tiešām grasās runāt par viņu visu šo cilvēku priekšā? Nē, Mēja sevi mierināja. Viņš tikai palīdz draugam, viņi noteikti izmantos demonstrācijai virtuālus tēlus.

- Nu ko, Frensis, - Gass turpināja. - Kā noprotu, tu gribi ar kādu satikties?

- Jā, Gas, tieši tā.

Mejai no šausmām sareiba galva, tomēr viņa ievēroja, ka uz skatuves Frensiss pilnīgi pārvērtās - tieši tāpat kā pirmīt Gass. Ievilcis sejā smaidu, viņš piespēlēja draugam un visai pārliecinoši tēloja biklu puisi.

- Vai tā ir reāla persona? - pajautāja Gass.

- Protams, - sacīja Frensiss. - Es vairs nesatiekos ar iedomu tēliem.

Visi sāka smieties, un Mejai atkal sažņaudzās kunģis. Bļāviens! - viņa klusībā nolamājās. Bļāviens!

- Un kā viņu sauc?

- Viņu sauc Mēja Holande. - Frensisa skatiens pirmo reizi paslīdēja uz viņas pusi. Mēja bija aizsegusi seju ar rokām un vēroja notiekošo caur trīcošajiem pirkstiem.

Spriežot pēc tikko manāmas galvas kustības, Frensiss bija to ievērojis, bet tūlīt pat pievērsās Gasam, smaidot gluži kā televiktorlnas vadītājs.

- Lieliski. Mēja Holande. - Gass ierakstīja viņas vārdu planšetē, un tas parādījās meklēšanas lodziņā uz ekrāna, rakstīts ar trīs pēdas augstiem burtiem.

- Tātad Frensiss grib satikties ar Mēju un radīt labu iespaidu. Kas ir galvenais, kas viņam būtu jāzina? - Gass vērsās pie zāles.

- Alerģijas! - kāds iesaucās.

- Lai būtu alerģijas. Tūlīt paskatīsimies.

Gass noklikšķināja uz ikonas ar šķaudošu kaķi, un zem tā parādījās kaut kas līdzīgs īsai vārsmai.

Iespējama alerģija no glutēna.

Ir alerģija no zirgiem.

Mātei ir alerģija no riekstiem.

Par citām alerģijām nav informācijas.

- Nu re! Tagad varam noklikšķināt uz jebkura no šiem rezultātiem un uzzināt ko vairāk. Pamēģināsim glutēnu. -Gass noklikšķināja uz pirmās rindiņas, atverot krietni blīvāk aizpildītu lapu ar tekstu un pievienotajām saitēm. - Kā redzat, LuvLuv ir sameklējusi visu, ko Mēja jelkad ir ielikusi internētā, kā ari izpētījusi un apkopojusi šo informāciju. Varbūt Mēja ir pieminējusi glutēnu, varbūt meklējusi vai pirkusi bezglutēna produktus. Tas liek domāt, ka viņai varētu būt alerģija no glutēna.

Mēja gribēja pamest zāli, bet saprata, ka tas būtu vēl sliktāk nekā palikt uz vietas.

- Pāriesim pie zirgiem. - Gass noklikšķināja uz nākamās rindiņas. - Šeit mums ir precīzāka informācija: LuvLuv ir atradusi trīs ziņas, kurās Mēja pati atzīst, ka viņai ir alerģija no zirgiem. Vai tas tev ko dod? - Gass vērsās pie Frensisa.

- Protams, - atteica Frensiss. - Gribēju aizvest viņu uz staļļiem, kur var dabūt rauga maizi. - Viņš teatrāli novaikstijās. - Tagad es to nedarīšu.

Zālē atkal atskanēja smiekli, un Gass pamāja ar galvu, kā teikdams: “Vai mēs neesam jauki?” - Pievērsiet uzmanību tam, - viņš turpināja, - ka alerģija no zirgiem ir pieminēta tālajā 2010. gadā, tādā antīkā portālā kā Face-book. Ja kāds no jums domā, ka bija muļķīgi izgrūst tādu naudu par viņu arhīviem, padomājiet vēlreiz. Labi, ar alerģijām viss ir skaidrs. Tagad pievērsīsimies nākamajam tematam. Manuprāt, tas varētu būt ēdiens. Vai esi domājis uzaicināt viņu vakariņās, Frensis?

-Jā, Gas, - apņēmīgi atbildēja Frensiss. Mēja nepazina šo cilvēku. Kur ir palicis tas Frensiss? Šo Frensisu viņai gribējās nosist.

- Tieši ar vakariņām rodas visvairāk muļķīgu komplikāciju. Nav nekā stulbāka par šādiem dialogiem: “Kur tu gribētu paēst?” - “Kur vien vēlies.” - “Nē, patiešām. Kur tev labāk patīk?” - “Man ir pilnīgi vienalga. Un tev?” Nost ar šo sūd... šīm stulbībām! LuvLuv jūs no tā atbrīvos. Visas Mejas ziņas par ēdieniem, restorānu vērtējums, katra reize, kad viņa ir pieminējusi ēdienu, - tas viss ir izpētīts, izvērtēts un salikts pa plauktiņiem. Rezultātā mēs iegūstam šādu ainu.

Gass noklikšķināja uz restorānu ikonas, atverot vairākus sarakstus - ēdienu reitings, restorānu nosaukumi un to dalījums pēc pilsētām un rajoniem. Dati bija apbrīnojami precīzi un ietvēra pat to bistro, kur viņi tonedēļ bija ēduši.

- Noklikšķinu uz restorāna, kurš patīk arī man. Ja Mēja ir maksājusi caur AutenTu, es redzēšu, ko viņa tur pēdējo reizi pasūtīja. Vēl viens klikšķis, un es zināšu, kāds būs īpašais piedāvājums tikšanās dienā, bet te parādās vidējais gaidīšanas laiks uz galdiņu. Nu ko, viss ir noskaidrots.

Gass pārgāja pie Mejas mīļākajām filmām, vietām, kur viņai patīk pastaigāties vai skriet, iecienītajiem sporta veidiem un ainavām. Lielākoties tas viss atbilda īstenībai. Gass un Frensiss tupināja savu mazo priekšnesumu, un skatītāji aizvien vairāk jūsmoja par jauno programmu. Vispirms Mēja aizsedza seju ar rokām, tad noslīdēja sēdeklī pēc iespējas zemāk, bet pēdīgi, iedomājusies, ka viņu jebkurā brīdī var aicināt uz skatuves, lai apliecinātu jaunā rīka efektivitāti, viņa klusītiņām pameta savu vietu, aizlavījās līdz sānu durvīm un izspruka ārā, pelēkās pēcpusdienas palsajā gaismā.

- Piedod!

Mēja nespēja uz viņu skatīties.

- Piedod, lūdzu! Es nesaprotu, par ko tu tā dusmojies.

Mēja negribēja, ka viņš te stāv. Viņa bija atgriezusies pie sava galda, un nu Frensiss slējās virs viņas gluži kā maitasputns. Mēja neskatījās uz viņu, un ne tikai tāpēc, ka ienīda šo nožēlojamo, gļēvo seju un šaudīgo skatienu un bija pārliecināta, ka nekad vairs negribēs to redzēt. Viņai vienkārši bija jāstrādā. Pēcpusdienas kanāls bija atvērts, vaicājumi plūda nepārtrauktā straumē. - Varam parunāt vēlāk, - viņa sacīja, lai gan nedomāja to darīt ne tajā, ne kādā citā dienā. Šī apziņa sniedza zināmu atvieglojumu.

Beidzot Frensiss aizgāja, vismaz fiziskā nozīmē, bet pēc dažām minūtēm parādījās atkal - tagad viņš centās izlūgties piedošanu trešajā displejā. Viņš jau esot nopratis, ka Mejai tas varētu nepatikt, bet Gass pārliecinājis viņu, ka tas būšot jauks pārsteigums. Līdz darba dienas beigām viņš atsūtīja četrdesmit vai piecdesmit ziņas, atvainojās, dēvēja sevi par pēdējo idiotu, rakstīja, ka labāk viņa būtu uzkāpusi uz skatuves, jo visi esot aplaudējuši un gribējuši viņu redzēt. Turklāt visi šie dati esot publiski pieejami un pilnīgi nevainīgi, galu galā tas viss ņemts no viņas pašas ziņām.

Mēja apzinājās, ka tā tas patiešām ir. Viņa nedusmojās par to, ka visi tagad zina par viņas alerģijām vai mīļākajiem ēdieniem. Viņa jau gadiem ilgi bija atklāti paudusi to visu publiskajā telpā un uzskatīja, ka dalīšanās ar šādu informāciju ir viena no internēta dzīves saistošākajām iespējām.

Kas tad bija viņu šokējis Gaša prezentācijā? Grūti pateikt. Vai tas

bija tikai pārsteiguma moments? Algoritmu nemaldīgā precizitāte? Varbūt. Bet varbūt nelaime tā, ka šie dati nemaz nebija tik precīzi? Ka visi šie "patīk" vai "nepatīk" tika pasniegti kā viņas būtība, kā viss, kas veido Mēju Holandi? Jā, tā varētu būt. Tas bija kā spogulis, kurš rāda nepilnīgu, izkropļotu attēlu. Un, ja Frensiss gribēja to visu zināt, kāpēc nepajautāja viņai pašai? Bet trešais displejs visu pēcpusdienu piegādāja jūsmīgas atsauksmes.

Tas bija ko vērts!

Malacis, Mēja!

Jā, izjādes tev nespīd. Varbūt ar lamu?

Kaut kā tikusi cauri pēcpusdienai, Mēja tikai pēc pieciem ievēroja tālruņa mirgojošo signālu. Mamma bija atstājusi jau trīs ziņas, un visās bija viens un tas pats: "Atbrauc, lūdzu!"

Braucot pāri pakalniem un cauri tunelim uz austru-miem, Mēja piezvanīja mammai, lai noskaidrotu, kas noticis. Izrādījās, ka tētim bijusi lēkme, viņš ir aizvests uz slimnīcu un atstāts tur pa nakti. Mamma lūdza braukt tieši uz turieni, bet, kad Mēja ieradās slimnīcā, tēta tur nebija. Viņa atkal piezvanīja mammai.

- Kur viņš ir?

- Piedod, viņš jau ir mājās. Tikko pārbraucām. Nedomāju, ka tu tik ātri būsi klāt. Viņam ir labāk.

Kad Mēja piebrauca pie vecāku mājām, aizelsusies, uztraukusies un dusmīga, pagalmā stāvēja Mersera pikaps, un viņa izbolīja acis. Tā tikai vēl trūka; Mersera klātbūtne bija lieks diskomforts jau tā nepatīkamajā situācijā.

Atvērusi durvis, Mēja ieraudzīja priekštelpā viņa milzīgo, bezveidīgo stāvu. Sastopot puisi pēc zināma pārtraukuma, Mēja katru reizi šausmināja, cik viņš ir liels un izblīdis. Mersers bija ataudzējis matus, un tas padarīja viņu vēl lielāku, galva pilnīgi aizsedza gaismu.

- Dzirdēju piebraucam tavu mašīnu, - viņš sacīja, viļājot saujā bumbieri.

- Ko tu te dari?

- Viņi lūdza, lai palīdzu, - Mersers paskaidroja.

- Tēt? - Mēja pasprau cās viņam garām un iegāja dzīvojamā istabā. Tētis gulēja uz dīvāna un skatījās beisbolu.

Viņš pavērās uz Mēju, nepagriežot galvu. - Sveika, mīļā! Dzirdēju, kā tu piebrauci.

Mēja apsēdās uz kafijas galdiņa un saņēma viņa roku. - Kā jūties?

- Normāli. Tiku cauri ar vieglām izbailēm. Sākās diezgan nopietni, bet drīz vien pārgāja. - Viņš gandrīz nemanāmi pavirzīja galvu sāņus, lai redzētu, kas notiek Mejai aiz muguras.

- Gribi skatīties spēli?

- Devītā piespēle, - viņš sacīja.

Mēja piecēlās. Istabā ienāca mamma. - Piezvanījām Merseram, lai

viņš palīdz tētim tikt līdz mašīnai.

- Negribēju saukt ātros, - tētis paskaidroja, turpinot vērot spēli.

- Tad tā tomēr bija lēkme? - Mēja turpināja taujāt.

- Viņi īsti nezina, - no virtuves atlidoja Mersera balss.

- Gribu saņemt atbildi no vecākiem, - Mēja atsaucās.

- Mersers mani izglāba, - tētis sacīja.

- Kāpēc nepaziņojāt man, ka tas nav tik nopietni? -pajautāja Mēja.

- Tas bija nopietni, - mamma iebilda. - Tad es arī piezvanīju.

- Bet tagad viņš skatās beisbolu.

- Tagad viņam ir labāk, - paskaidroja mamma. - Bet sākumā mēs nezinājām, ko iesākt. Un piezvanījām Merseram.

- Viņš izglāba man dzīvību.

- Nevajag pārspīlēt.

- Negribu teikt, ka biju pie miršanas. Bet tu jau zini, kā man riebjas tas cirks ar ātrajiem, sirēnām un ziņkārīgiem kaimiņiem. Tā nu mēs piezvanījām Merseram, un viņš bija klāt pēc piecām minūtēm, palīdzēja man tikt līdz mašīnai un aizveda uz slimnīcu. Pavisam cita lieta.

Mēja kūsāja dusmās. Viņa panikā traucas uz mājām, un pēc divu stundu brauciena atklājas, ka tētis mierīgi guļ uz dīvāna un skatās beisbolu, bet viņas bijušais tiek cildināts kā ģimenes varonis. Un viņa? Viņai ar to visu nav nekāda sakara. Viņa ir gandrīz vai lieka. Tas atsauca atmiņā visas tās Mersera īpašības, kuras viņu tik ļoti kaitināja. Viņš centās par varītēm panākt, lai visi uzskata viņu par labdari, un Mejai bija apnicis klausīties, cik viņš ir labs, godīgs, izpalīdzīgs un uzticams. Ar Mēju viņš lielākoties bija noslēgts un viegli aizvainojams un nekad nebija līdzās, kad viņai to visvairāk vajadzēja.

- Gribi ēst? Mersers atveda vistiņu, - mamma sacīja. Tā bija laba iespēja uz dažām vai pat visām desmit minūtēm nozust vannas istabā.

- Iešu nomazgāt rokas. - Mēja devās uz otro stāvu.

Pie vakariņu galda vecāki pastāstīja par notikušo: kā tētis gandrīz vai zaudēja redzi un viņa rokas kļuva vēl nejutīgākas, un ārsti apgalvoja, ka tie esot normāli un novēršami vai vismaz kontrolējami simptomi. Tad vecāki devās pie miera, bet Mēja un Mersers apsēdās pagalmā aiz mājas, kur vēl bija jūtams zāles, koku un lietus noskalotā pelēkā žoga izstarotais siltums.

- Paldies par palīdzību! - Mēja sacīja.

- Tas nebija grūti. Vinnijs tagad ir vieglāks nekā agrāk.

Mejai tas nepatika. Viņa negribēja, lai tētis būtu vieglāks. Vieglāk pārnēsājams.

- Kā tavs bizness? - viņa mainīja tematu.

- Nav ne vainas. Patiešām. Pagājušajā nedēļā pat nācās pieņemt mācekli. Iedomājies tikai - man tagad ir māceklis! Un kā tavs darbs? Forši, ja?

Mēja jutās pārsteigta. Mersers reti kad bija tik labā omā.

- Tas patiešām ir forši, - viņa atbildēja.

- Tas labi. Priecājos to dzirdēt. Es jau cerēju, ka tā būs. Ko tu tur dari? Programmēšana vai kas cits?

- Pagaidām esmu KP - Klientu Pieredzē. Strādāju ar reklāmdevējiem. Starp citu, es nesen skatījos tavu profilu, un tur bija komentārs par biznesu - kāds bija saņēmis bojātu pasūtījumu. Tas cilvēks bija tik dusmīgs. Tu noteikti pats arī to lasīji.

- Nē. - Mersers teatrāli nopūtās un manāmi sašļuka.

- Neņem galvā! Droši vien kaut kāds psihs.

- Tagad tas jau sēž man galvā.

- Neņem ļaunā! Es tikai...

- Tikai gribēji pateikt, ka kaut kāds psihs nevar mani ciest un mēģina kaitēt manam biznesam.

- Tur bija arī citi komentāri, lielākoties labvēlīgi. Viens bija ļoti smieklīgs. - Mēja sāka meklēt to tālrunī.

- Nevajag, lūdzu! Es negribu, lai tu tos lasi.

- Es jau atradu: “Nabaga brieži! Viņu vīrišķais lepnums tiek izcūkots, lai uztaisītu tādus sūdus!”

- Es taču lūdzu nelasīt.

- Kāpēc? Tas patiešām ir smieklīgi!

- Kā man palūgt, lai tu respektētu manas vēlmes?

Tas bija Mersers, kuru Mēja atcerējās un nevarēja ciest, - atskabargains, viegli aizkaitināms, lecīgs.

- Kas tev īsti nepatīk?

Mersers dziļi ievilka elpu, un Mēja saprata, ka tūlīt viņš teiks runu. Ja vien būtu tāda iespēja, viņš kāptu katedrā un izņemtu no žaketes kabatas lapiņu ar tēzēm. Divi gadi municipālajā koledžā, un viņš iedomājas, ka ir nez kāds profesors. Mēja jau bija dzirdējusi runas par organisko liellopu gaļu un King Crimson[19] agrīno daiļradi, un pirms tam viņš vienmēr dziļi ievilka elpu, kā teikdams: “Iekārtojies ērtāk! Tas aizņems kādu bridi, bet noteikti būs tā vērts.”

- Gribu lūgt, lai tu...

- Zinu, zinu - lai es nelasu tavu klientu komentārus. Viss skaidrs.

- Nē, gribēju lūgt pavisam...

- Vai gribi, lai es tos lasu?

- Varbūt tomēr ļausi man pabeigt? Tad ari zināsi, ko es gribu. Nav jēgas minēt, ja tev nekas nesanāk.

- Bet tu tik lēni runā.

- Es runāju normāli, drīzāk tu esi kļuvusi ļoti nepacietīga.

- Nu labi. Es klausos.

- Tagad tu dusmojies.

- Acīmredzot tas mani garlaiko.

- Sarunas?

- Sarunas tik lēnā tempā.

- Vai drīkstu turpināt? Tikai trīs minūtes. Vari atvēlēt man trīs minūtes?

- Varu.

- Un šīs trīs minūtes tu nezināsi, ko es gribu teikt. Būs zināms pārsteiguma elements.

- Labi.

- Lieliski. Gribu sacīt, ka mums vajag kontaktēties citādi. Katru reizi, kad sazināmies, tas notiek kā caur filtru: tu sūti man saites, citē kādu, kas ir par mani kaut ko teicis, stāsti, ka redzēji manu bildi uz kādas sienas... Vienmēr starp mums ir kāds trešais. Pat tad, kad mēs paretam tiekamies, tu tūlīt sāc klāstīt, ko par mani domā kāds nezin kas. Iznāk, ka mēs nekad neesam divi vien. Katrā tikšanās reizē apkārt ir vēl simt cilvēku. Tu vienmēr skaties uz mani ar simt citu cilvēku acīm.

- Nevajag pārspīlēt.

- Es gribu runāt personiski ar tevi. Un man nepatīk, ka tu iepin šajā sarunā katru otro svešinieku, kurš ir par mani izteicies.

- Es tā nedaru.

- Dari gan. Pirms pāris mēnešiem tu kārtējo reizi kaut ko izlasīji, un kas notika? Kad mēs satikāmies, tu gandriz vai negribēji runāt.

- Bet tur bija rakstīts, ka tu izmanto apdraudēto sugu ragus.

- Nekad neesmu to darījis.

- Un kā es to varu zināt?

- Tu vari man pajautāti Pajautāt man pašam. Vai tev neliekas dīvaini, ka tu, mans draugs un bijusī meitene, ievāc ziņas par mani no svešiem cilvēkiem, kurus es nekad neesmu redzējis? Un tad mēs te sēžam un skatāmies viens uz otru kā caur miglu.

- Labi, piedod!

- Vai apsoli, ka tā vairs nedarīsi?

- Nelasīšu neko internētā?

- Lasi, ko gribi, bet es vēlos kontaktēties ar tevi nepastarpināti. Tu raksti man, es - tev. Tu uzdod man jautājumus, es atbildu. Es negribu, lai tavu viedokli par mani veido trešās personas.

- Bet tev ir bizness, Merser. Tev jāpiedalās internēta aktivitātēs. Tie ir tavi klienti, un tā viņi pauž savu viedokli. Šādi tu vari uzzināt, kā tev veicas. - Mēja iedomājās vismaz sešus “Sfēras” rīkus, kas varētu palīdzēt Merseram biznesā, bet viņš negrib pilnveidoties. Un vēl dižojas ar to.

- Tā nav, Mēja. Tā nav. Man veicas, kad es pārdodu savas lustras. Ļaudis tās pasūta, es uztaisu, un viņi man par to samaksā. Ja viņiem ir kaut kas sakāms, var man piezvanīt vai uzrakstīt. Tas, par ko tu runā, ir tikai tenkas. Cilvēki apspriež cits citu neklātienē, aiz muguras. Tā ir šo sociālo tīklu, visu šo viedokļu un komentāru būtība. Jūs esat

pacēluši tenkas, baumas un pieņēmumus vispāratzītas, universālas komunikācijas līmenī. Turklāt tas ir pilnīgs stulbums.

Mēja nicīgi nosprauslājās.

- Man patīk, ka tu tā dari, - sacīja Mersers. - Vai tas nozīmē, ka tev nav, ko teikt? Pirms divdesmit gadiem pulkstenis ar kalkulatoru nebija nekas īpašs, vai ne? Un, ja kāds augām dienām kleknēja mājās un spēlējās ar šo pulksteni, bija pilnīgi skaidrs, ka viņš nav īpaši sabiedrisks. Un tādus vērtējumus kā "patīk" - "nepatīk", "priecīgā sejiņa" - "bēdīgā sejiņa" lietoja tikai skolēni. Kāds uzrakstīja: "Vai tev patīk vienradžu uzlīmes?" - un tu atbildēji: "Jā, protams! Smaidiņš." Bet tagad to dara visi, un reizēm man šķiet, ka esmu nokļuvis kādā greizo spoguļu karaļvalstī, kur valda pilnīgs debilisms. Pasaule ir sevi debilizējusi.

- Vai tev ir svarīgi būt spicam, Merser?

- Un kā tev šķiet? - Viņš norādīja uz savu briestošo vēderu un saplēstajām darba drēbēm. - Es pilnīgi noteikti neesmu nekāds spicuma čempions. Bet es labi atceros, kā mēs skatījāmies filmas ar Džonu Veinu vai Stīvu Mak-vīnu un teicām: "Jā, tie ir spici puiši. Uzkāpj zirgā vai motociklā un klejo pa pasauli, karodami ar sliktajiem."

Mēja negribot iesmējās un paskatījās, cik pulkstenis. - Trīs minūtes jau ir cauri.

Mersers turpināja runāt: - Tagad slaveni aktieri lūdzas, lai ļaudis seko viņiem Zing. Izsūta visiem ziņas: ielieciet man smaidiņu! Un tie adresātu saraksti! Visi sūta cits citam mēstules. Zini, kam es veltu vismaz stundu dienā? Izdomājot, kā tikt ārā no šiem sarakstiem, nevienu neaizvainojot. Tā ir kaut kāda jauna uzmanības deficīta forma, kas pārņem visus gluži kā vīruss. - Mersers nopūtās, it kā būtu pateicis kaut ko ļoti svarīgu. - Tā vienkārši ir pilnīgi cita pasaule.

- Labā nozīmē cita, - Mēja iebilda. - Tūkstoš veidos labāka, un es varu tos visus uzskaitīt. Bet, ja tu esi nesabiedrisks, es tur neko nevaru darīt. Tavas sociālās vajadzības ir tik minimālas...

- Tā nav. Esmu gana sabiedrisks. Bet visi tie jūsu rīki ģenerē pārmērīgas sociālās vajadzības. Nevienam nav vajadzīgs tāds sociālo kontaktu apjoms. Tas neko neuzlabo. Neko nedod. Gluži kā ātrās uzkodas - vai zini, kā viņi tās taisa? Zinātnieki precīzi aprēķina, cik sāls un tauku tām jāsatur, lai cilvēks turpinātu ēst. Tu neesi izsalcis, tev nav vajadzīgs ēdiens, tu neko no tā neiegūsti, tomēr turpini patērēt šīs tukšās kalorijas. Un jūs uztiepjat tieši to pašu - nebeidzamas tukšas kalorijas, tikai digitāli sociālā sfērā. Un aprēķināt visu tā, lai izraisītu tādu pašu atkarību.

- Kungs tētīt!

- Zini, kā tas ir, kad tu vienā piegājienā izēd paciņu čipsu? Tu ienīsti sevi un skaidri zini, ka neesi izdarījis sev neko labu. Līdzīga

sajūta pārņem pēc šīm ātrajām uzkodām digitālajā sfērā. Tu jūties paguris, iztukšots un apstulbis.

- Uz mani tas neattiecas. - Mēja atcerējās, ka todien bija parakstījusi petīciju ar prasību nodrošināt darbavietas Parīzes piepilsētu imigrantiem. Tas deva pozitīvu lādiņu un iespēju kaut ko ietekmēt. Bet Mersers neko no tā visa nesaprata; viņš nezināja, ar ko nodarbojas Mēja, kas notiek "Sfērā", un bija viņai pārāk noriebies, lai kaut ko paskaidrotu.

- Un tāpēc es nevaru ar tevi normāli kontaktēties, -Mersers turpināja. - Nevaru rakstīt tev e-vēstules, jo tu tūlīt pārsūtīsi tās kādam citam. Nevaru aizsūtīt tev fotogrāfiju, jo tu izliksi to uz sienas. Turklāt tavs uzņēmums skenē visas šīs ziņas, meklējot monetizējamu informāciju. Vai tev neliekas, ka tas ir pilnīgs sviests?

Mēja paskatījās uz viņa izplūdušo seju. Mersers aptaukojas visās vietās. Šķita, ka viņam veidojas dubultzods. Vai divdesmit piecus gadus vecam puisim var būt dubultzods? Nav brīnums, ka viņš gvelž par ātrajām uzkodām.

- Paldies, ka palīdzēji tētim! - Mēja iegāja iekšā un gaidīja, kad viņš aiztīsies, bet Merseram par katru cenu bija jāizdzer alus. Kad viņš beidzot bija prom, Mēja nodzēsa pirmajā stāvā gaismu, devās uz savu veco istabu un iekrita gultā. Ieslēgusi planšeti, viņa ieraudzīja vairākus desmitus ziņu, kurām bija jāvelta uzmanība. Pulkstenis bija tikai deviņi, bet vecāki jau gulēja, tālab viņa atvēra savu "Sfēras" kontu un apstrādāja pārdesmit vaicājumus, jūtot, kā pamazām attīrās no Mersera. Pusnaktī viņa jutās kā no jauna piedzimusi.

Sestdien Mēja pamodās savā vecajā gultā, paēda brokastis un apsēdās kopā ar tēti pie televizora; viņš skatījās profesionālo sieviešu basketbolu, ar kuru pēdējā laikā bija aizrāvies. Atlikušo dienas daļu viņi pavadīja, spēlējot kārtis un veicot dažādus mājas darbus, kopā pagatavoja vistas sotē - vecāki bija to iemācījušies Kristīgās jaunatnes apvienības kulinārijas kursos.

Svētdienas rīts sākās tieši tāpat. Mēja ilgi gulēja, piecēlās ar patīkamu svina smagumu ķermenī un iegāja dzīvojamā istabā, kur tētis skatījās sieviešu basketbolu. Šodien viņam mugurā bija biezs, balts halāts, kuru kāds viņa draugs bija nočiepis Losandželosas viesnīcā.

Mamma bija ārā un ar izolācijas lenti laboja plastmasas atkritumu tvertni, kuru bija sagrauzuši jenoti, mēģinot tikt klāt tās saturam. Mēja jutās kā izspiests citrons: smadzenes nefunkcionēja, ķermeņa vienīgā vēlēšanās bija atkal apgulties. Veselu nedēļu viņa bija pavadījusi pastāvīgā spriedzē, naktīs gulējusi ne ilgāk par piecām stundām. Bija tik labi vienkārši sēdēt dzīvojamās istabas pakrēslā un vērot basketbolu - lēkā zirgastes un bizītes, sporta kurpes čīkst pa grīdu. Tas viņu īpaši neinteresēja, bet ļāva atslābināties un atgūt spēkus.

- Vai palīdzēsi man piecelties, dūdiņ? - pēkšņi pajautāja tētis. Dūres bija iespiestas dīvānā, tomēr viņš nespēja tikt no tā ārā; polsterējums bija pārāk biezs.

Mēja piecēlās un sniedza viņam roku; tajā brīdī atskanēja kaut kāds kluss šļurksts.

- Velns parāvis! - tētis nolamājās un sāka atkal sēsties, bet pēdējā brīdī mainīja pozu un noslīga uz sāniem, it kā būtu atcerējies, ka zem viņa ir kaut kas vārīgs.

- Vai vari pasaukt mammu? - viņš izgrūda caur sakostiem zobiem, aizvēris acis.

- Kas par lietu?

Tēvs atvēra acis un uzmeta viņai dusmīgu skatienu.

- Lūdzu, pasauc mammu!

- Bet es esmu šeit un varu tev palīdzēt. - Viņa atkal pastiepa roku, bet tētis to atgrūda.

- Pasauc. Savu. Mammu.

Un tad viņa sajuta smaku. Tētis bija aptaisījies.

Viņš dziļi ievilka elpu, mēģinot saņemt sevi rokās, un jau laipnākā tonī atkārtoja: - Lūdzu! Lūdzu, mīļā! Pasauc mammu!

Mēja metās ārā pa durvīm un sameklēja mammu pie garāžas. Kad viņa pateica, kas noticis, mamma neskrēja tūlīt uz mājām, bet saņēma Mejas rokas.

- Būtu labāk, ja tu tagad brauktu prom, - viņa sacīja.

- Viņš negribēs, lai tu to redzi.

- Es varu palīdzēt.

- Lūdzu, bērniņ! Atstāj viņam kripatiņu pašcieņas.

- Bonij! - No mājas atlidoja tēta balss.

Mamma viegli saspieda Mejas rokas. - Paņem savas mantiņas, mīļā, un tiksimies pēc pāris nedēļām, ja?

Mēja brauca atpakaļ uz piekrasti, vibrējot dusmās. Viņiem nebija nekādu tiesību tā rīkoties - atsaukt viņu uz mājām un pēc tam vienkārši pasūtīt kur tālāk. Viņa negrib just tēva sūdu smaku! Jā, viņa palidzēs katru reizi, kad vecāki lūgs, bet tikai tad, ja viņi normāli izturēsies. Un Mersers! Uzklupa viņai pašas mājās. Jēziņ! Visi trīs kā sazvērējušies. Mēja bija braukusi uz turieni divas stundas, un nu tikpat ilgi brauks atpakaļ. Un ko viņa ieguva par šīm pūlēm? Vienīgi vilšanos. Vakar viņai lasīja morāli aptaukojies vīrietis, bet šodien izdzina no mājas pašas vecāki.

Kad viņa atgriezās piekrastē, pulkstenis rādīja 16.14. Vēl ir laiks, Mēja nodomāja. Līdz cikiem strādā laivu noma -līdz pieciem vai sešiem? Viņa nespēja atcerēties, tomēr nogriezās no šosejas uz liedaga pusi. Kad viņa piebrauca pie nomas punkta, vārti bija vaļā, bet tuvumā nevienu nemanīja. Mēja paskatījās visapkārt, pagāja uz priekšu starp kajaku, airu un glābšanas vestu rindām. - Vai te kāds ir?

- Jā! - atsaucās kāda balss. - Es esmu šeit. Treilerā.

Mazliet tālāk uz izdedžu blokiem stāvēja treilers ar

vaļējām durvīm, aiz kurām vīdēja uz galda uzstutētas vīrieša kājas un telefona vads, kas stiepās no aparāta līdz neredzamai galvai. Uzkāpusi pa pakāpieniem, Mēja ieraudzīja treilera pakrēslā sēdošo cilvēku - gadus trīsdesmit vecu vīrieti ar plikpaurības pazīmēm un brīdinoši paslietu pirkstu. Mēja ik pēc brīža ieskatījās tālrunī, vērojot, kā rit minūtes: 16.20, 16.21, 16.23. Beidzot nolicis klausuli, vīrietis pasmaidīja.

- Paldies par pacietību! Kā varu palīdzēt?

- Vai Mariona ir šeit?

- Nē. Esmu viņas dēls. Volts. - Viņš piecēlās un sniedza Mejai roku. Garš, slaids, brūni iededzis puisis.

- Priecājos iepazīties. Vai ir jau par vēlu?

- Par vēlu kam? Vakariņām? - viņš mēģināja pajokot.

- Kajaka nomai.

- Ak tā. Un cik ir pulkstenis? Neesmu kādu bridi skatījies.

Mejai nebija nekur jāskatās. - Sešpadsmit un divdesmit sešas.

Viņš nokāsējās un pasmīnēja. - Sešpadsmit un divdesmit sešas? Parasti strādājam līdz pieciem, bet šķiet, ka laika ziņā uz jums var paļauties. Ja būsiet atpakaļ līdz septiņpadsmitiem un divdesmit divām, varat braukt. Pēc tam man jādodas pakaļ meitai.

- Jā, paldies, - Mēja atteica.

- Tūlīt visu noformēsim, - Volts sacīja. - Mēs tikko pārgājām uz digitālo sistēmu. Vai esat šeit reģistrēta?

Mēja nosauca savu vārdu, un viņš ievadīja to jaunā planšetē, bet nekas nenotika. Pēc trim mēģinājumiem Volts saprata, ka nedarbojas Wi-Fi. - Varbūt sanāks caur mobilo. - Viņš izvilka no kabatas tālruni.

- Vai varam to izdarīt pēc tam? - Mēja pajautāja, un viņš piekrita - acīmredzot cerēja pa šo laiku dabūt internētu pie dzīvības. Volts iedeva Mejai kajaku un glābšanas vesti. Iesēdusies laivā, viņa vēlreiz ieskatījās pulkstenī - 16.32. Viņai bija gandrīz stunda laika. Līcī stunda ir gana ilgs laiks. Stunda ir kā vesela diena.

Mēja sāka airēties prom no krasta. No roņiem nebija ne miņas, lai gan viņa ik pa brīdim apstājās, lai izvilinātu tos no ūdens. Mēja aizbrauca līdz vecam, pa pusei nogrimušam muliņam, kur tie reizēm sauļojās, bet arī tur neviena nebija, nedz roņu, nedz jūras lauvu, pāļa galā tupēja tikai vientuļš, nosmulējies pelikāns.

Mēja brauca garām akurātajām jahtām un noslēpumainajiem kuģīšiem, līdz nokļuva līča plašumos. Viņa nolika airi klēpī un sēdēja, jūtot zem sevis ūdeni, viegli viļņotu un gludenu kā asīm dziļa želatīna masa. Pēc brīža divdesmit jardu attālumā iznira divas galvas. Roņi saskatījās, kā prātodami, vai būtu labi blenzt uz Mēju abiem reizē, tad unisonā pagrieza galvu uz viņas pusi.

Brīdi viņi vēroja cits citu, nemirkšķinot acis; tad viens ronis, acīmredzot nospriedis, ka Mēja ir neinteresants, pilnīgi nekustīgs objekts, ienira vilnī, un otrs viņam sekoja.

Aptuveni līča vidū Mēja ieraudzīja kaut ko jaunu -cilvēka darinātu konstrukciju, kuru iepriekš nebija manījusi. Viņa nolēma, ka tas būs šodienas uzdevums - aizbraukt un papētīt to tuvāk. Pēc brīža viņa ieraudzīja, ka tā ir neliela barža, pie kuras pietauvota veca zvejas laiva. Uz baržas bija uzsliets komplicēts, pēc skata visai nestabils mājoklis. Ja tas atrastos uz sauszemes, it sevišķi šajā valsts daļā, to nekavējoties nojauktu. Kaut ko līdzīgu Mēja bija redzējusi Hūvervilas[20] un bēgļu apmetņu fotogrāfijās.

Kamēr Mēja sēdēja un vēroja ērmīgo mitekli, no zila brezenta aizsega iznira kāda sieviete.

- Sveika! - viņa sacīja. - Tu kā no gaisa nokriti. -Sievietei bija aptuveni sešdesmit gadu, garie, sirmie mati saņemti kuplā, izspūrušā zirgastē. Viņa paspēra dažus soļus uz priekšu, un Mēja saprata, ka sieviete ir jaunāka - droši vien mazliet pāri piecdesmit. Matos vīdēja gaišas šķipsnas.

- Sveiki! - Mēja teica. - Piedodiet, ja piebraucu par tuvu. Laivu nomā vienmēr piekodina, lai mēs jūs netraucējam.

- Un pareizi dara, - sieviete atbildēja. - Bet šobrīd tu esi tieši laikā uz vakara kokteillti. - Viņa iekārtojās baltā plastmasas krēslā un pagrieza galvu, vēršoties pie zilā brezenta. - Vai slēpsies tur iekšā?

- Es gatavoju dzērienus, saulīt. - Neredzamā vīrieša balss centās runāt laipnā tonī.

Sieviete atkal pievērsās Mejai. Pēcpusdienas gaismā viņas acis šķita spožas, mazliet trakas. - Tu izskaties nekaitīga. Vai gribi uzkāpt uz klāja? - Viņa piešķieba galvu un veltīja Mejai vērtējošu skatienu.

Kad Mēja pieairējās tuvāk, vīrieša balss iznira no brezenta apakšas un ieguva cilvēcisku veidolu. Viņš bija mazliet vecāks par savu partneri, ar raupju, nobrūnējušu ādu un gausām kustībām. Vīrietim rokās bija kaut kas līdzīgs diviem termosiem.

- Vai meitene mums pievienosies? - viņš pajautāja, smagi iezveļoties otrā plastmasas krēslā.

- Es viņu uzaicināju, - atbildēja sieviete.

Kad Mēja bija piebraukusi gana tuvu, lai saskatītu sejas, atklājās, ka abi ir tīri un kārtīgi. Viņa bija baidījusies, ka apģērbs varētu apstiprināt to, par ko vedināja domāt viss pārējais, - ka viņi ir ne tikai klaidoņi uz ūdens, bet arī potenciāli bīstami.

Kādu bridi abi vēroja, kā viņa manevrē uz baržas pusi, ar zināmu interesi, bet pasīvi, it kā sēdētu savā viesistabā un Mēja būtu viņu šīvakara izklaide.

- Palīd7.i viņai, - sieviete pārmetoši sacīja, un vīrietis piecēlās.

Kad kajaka priekšgals atdūrās pret tērauda bortu, vīrietis veikli to

piesēja un pievilka pie baržas sāna. Tad viņš palīdzēja Mejai piecelties un uzkāpt uz klāja, kas līdzinājās no koka dēlīšiem darinātai lupatu segai.

- Sēdies šeit, bērniņ! - Sieviete norādīja uz krēslu, kuru tikko bija pametis viņas partneris.

Mēja apsēdās un ievēroja, ka viņš velta sievietei dusmīgu skatienu.

- Atnes sev citu krēslu! - viņa uzsauca, un vīrietis atkal nozuda zem zilā brezenta.

- Parasti es viņu tā neizrīkoju, - sieviete paskaidroja, pastiepjot roku pēc viena no termosiem. - Bet viņš neprot uzņemt viesus. Sarkano vai balto?

Bija tikai pēcpusdienas vidus, turklāt bija jāatdod kajaks un jābrauc uz mājām, bet Mēja jutās izslāpusi un nosprieda, ka būtu ļoti jauki iedzert glāzīti vīna pēcpusdienas rēnajā saulē. - Balto, lūdzu!

No brezenta ielocēm iznira sarkans ķeblītis, kuram sekoja demonstratīvi sabozies vīrietis.

- Sēdi tik nost! Iedzer un nomierinies! - Sieviete piepildīja kartona glāzītes ar vīnu: balto - Mejai un sarkano -sev un partnerim. Vīrietis apsēdās, visi pacēla glāzes, un vīns, kurš noteikti nebija no tiem labākajiem, izrādījās ļoti garšīgs.

Vīrietis vērtējoši nopētīja Mēju. - Izskatās, ka tu esi piedzīvojumu meklētāja - ekstrēmie sporta veidi un tādā garā. - Viņš vienā paņēmienā iztukšoja savu glāzi un pasniedzās pēc termosa. Mejas mamma noteikti būtu uzmetusi viņam nosodošu skatienu, bet sieviete bija pavērsusi seju pret vakara sauli un aizvērusi acis.

Mēja papurināja galvu. - Nē, nepavisam ne.

- Te reti var redzēt laiviniekus, - viņš sacīja, no jauna piepildot savu glāzi. - Parasti viņi turas tuvāk krastam.

- Man šķiet, ka viņa ir jauka meitene, - sieviete teica, neatverot acis. - Ģērbusies kā smalko skolu skuķe, bet nav snobiska. Jauka meitene ar spontāniem ziņkāres uzplūdiem.

Nu aizstāvja lomu uzņēmās vīrietis. - Divi malciņi vīna, un viņa jau ir cilvēku dvēseļu pazinēja.

- Viss kārtībā, - Mēja attrauca, lai gan vēl nezināja, kāda ir viņas attieksme pret šo diagnozi. Viņa uzlūkoja vīrieti, tad sievieti, un tā atvēra acis.

- Rīt uz šo pusi nāks pelēko vaļu bars. - Viņa paskatījās uz Zelta Vārtu[21] pusi un samiedza acis, it kā dotu okeānam mēmu solījumu, ka pret vaļiem šeit izturēsies gana laipni. Tad viņa atkal aizvēra acis, atstājot viešņas izklaidēšanu vīrieša ziņā.

- Kā šodien airējas? - viņš pajautāja.

- Labi, - atteica Mēja. - Ūdens ir pavisam rāms.

- Rāmākā diena šonedēļ, - viņš piekrita, un kādu brīdi neviens

neko neteica, it kā godinātu šo rāmumu ar klusuma brīdi. Mēja padomāja, kā reaģētu Enija vai vecāki, ja redzētu viņu šeit līča vidū dzeram vīnu. Ar pilnīgi svešiem cilvēkiem, kuri dzīvo uz baržas. Merse-ram gan tas noteikti patiktu.

- Vai redzēji kādu roni? - vīrietis atsāka sarunu.

Mēja neko nezināja par šiem cilvēkiem. Viņi nebija stādījušies priekšā, nebija pajautājuši, kā sauc viņu. Kaut kur tālumā ierēcās miglas taure.

- Šodien tikai divus, tuvāk krastam, - atteica Mēja.

- Kā tie izskatījās? - vīrietis pavaicāja. Kad Mēja aprakstīja roņu pelēkās, glancētās galvas, vīrietis uzlūkoja sievieti. - Stīvijs un Kevins.

Viņa piekrītoši pamāja ar galvu.

- Šķiet, ka pārējie šodien ir selgā medībās. Stīvijs un Kevins reti pamet šo līča daļu. Tie bieži atpeld šurp sasveicināties.

Mēja gribēja pajautāt, vai viņi šeit dzīvo un, ja ne, ko dara šeit, uz baržas, kas pietauvota pie zvejas laivas, lai gan ne viena, ne otra neizskatās lietojama. Vai viņi domā palikt šeit uz visiem laikiem? Un kā viņi šeit nokļuva? Bet Mēja nevarēja uzdot šādus jautājumus cilvēkiem, kuri pat nebija pajautājuši, kā viņu sauc.

- Vai biji šeit, kad tur dega? - pajautāja vīrietis, norādot uz lielu neapdzīvotu salu līča vidū. Tā vīdēja viņiem aiz muguras mēma un melna. Mēja papurināja galvu.

- Tā dega divas dienas. Mēs tikko bijām šeit ieradušies. Naktī bija tāds karstums - to varēja just pat šeit. Vakarā peldējāmies šajos Dieva aizmirstajos ūdeņos, lai kaut cik atvēsinātos. Šķita, ka pasaulei ir gals klāt.

Sievietes acis atvērās un pievērsās Mejai. - Vai esi peldējusies šajā līcī?

- Pāris reižu, - Mēja atteica. - Diezgan skarbi. Bet bērnībā es peldējos Taho ezerā. Tur ir tikpat auksts ūdens kā šeit.

Mēja izdzēra vīnu un ļāvās mirkļa labsajūtai. Viņa samiegtām acīm paskatījās uz sauli, tad ieraudzīja tālumā vīrieti uz sudrabotas jahtas, kurš uzvilka mastā trīskrāsu karogu.

- Cik tev gadu? - pajautāja sieviete. - Izskatās ne vairāk par vienpadsmit.

- Divdesmit četri, - atbildēja Mēja.

- Ak kungs! To nu gan nepateiksi. Vai mums ari kādreiz bija divdesmit četri, mīļais? - Viņa paskatījās uz vīrieti, kurš ar lodīšu pildspalvu kasīja pēdu. Viņš paraustīja plecus, un sieviete vairs neko neteica.

- Te ir tik skaisti, - bilda Mēja.

- Ir gan, - sieviete piekrita. - Šis skaistums ir intensīvs un nemainīgs. Šorīt bija brīnišķīgs saullēkts. Un naktī būs pilnmēness. Tas uzlec sulīgi oranžs, tad ceļas augstāk un kļūst sudrabains. Sākumā

ūdens ir zelta, pēc tam - platīna krāsā. Paliec pie mums!

- Man jāatdod laiva. - Mēja norādīja uz kajaku un ieskatījās tālrunī. - Pēc astoņām minūtēm.

Viņa piecēlās. Piecēlās arī vīrietis; paņēmis Mejas glāzi, viņš ielika tajā savējo. - Domā tikt pāri līcim astoņās minūtēs?

- Es mēģināšu, - Mēja sacīja, tomēr palika stāvam.

Sieviete skaļi noklakšķināja mēli. - Vai tiešām viņa brauc prom? Man viņa patika.

- Viņa nav mirusi, mīļā. Viņa joprojām ir kopā ar mums. - Vīrietis palīdzēja Mejai iekāpt kajakā un atsēja tauvu. - Uzvedies pieklājīgi!

Mēja iemērca roku ūdenī un samitrināja kaklu.

- Lido vien, nodevēja! - sieviete attrauca.

Vīrietis pārgrieza acis. - Piedod!

- Tas nekas. Paldies par vīnu! - Mēja sacīja. - Es vēl atgriezīšos.

- Tas būtu jauki, - sieviete atsaucās, lai gan šķita, ka viņa jau ir norakstījusi Mēju zaudējumos. It kā būtu sapratusi, ka šī meitene nav tāda, kā viņa iedomājās, un nu būtu gatava šķirties, atdot viņu atpakaļ pasaulei.

Mēja sāka airēt uz krasta pusi; galva bija ļoti viegla, vīns ievilka sejā šķību smaidiņu. Tikai tagad viņa saprata, ka visu šo laiku nebija domājusi par vecākiem, par Mer-seru, par spriedzi darbā. Bija sacēlies vējš, kas tagad pūta uz rietumiem, un Mēja pārgalvīgi airējās tam līdzi, ūdenim apšļakstot kājas, seju un plecus. Viņa jutās tik stipra, muskuļi kļuva drošāki ar katru aukstā ūdens šalti. Viņai patika tas viss - vērot, kā tuvojas savvaļā peldošās laivas, parādās un iegūst vārdus savaņģotās jahtas un pēdīgi iegūst apveidu liedags, kur ūdensmalā gaida Volts.

Pirmdien, kad Mēja atnāca uz darbu un ieslēdza planšeti, uz otrā displeja izbira aptuveni simts ziņas.

No Enijas: Mums tevis piektdien pietrūka!

Džareda: Palaidi garām tādu burziņu!

Dena: Žēl, ka nebiji uz svētdienas pasākumu!

Ieskatījusies kalendārā, Mēja noskaidroja, ka piektdien bijusi Renesanses darbinieku ballīte, bet svētdien -barbekjū jaunajiem darbiniekiem, tiem, kuri bija parādījušies "Sfērā" pēc Mejas.

Vēl viena ziņa no Dena: Traka diena. Ienāc pie manis pēc iespējas ātrāk.

Viņš stāvēja kabineta stūrī ar seju pret sienu. Mēja viegli pieklauvēja, un viņš neskatoties paslēja pirkstu, lūdzot viņu netraucēt. Sākumā Mēja domāja, ka Dens runā pa tālruni, un pacietīgi gaidīja, klusa kā pelīte, bet tad saprata, ka viņš izmanto sienu kā neitrālu fonu tīklenes displejam. Viņa jau bija redzējusi, kā to dara citi sfēristi, - pagriežas pret sienu, lai skaidrāk saskatītu attēlu. Pēc brīža viņš pievērsās Mejai, pazibinot draudzīgu, bet nenoturīgu smaidu.

- Vai vakar nevarēji atnākt?

- Piedod! Es biju pie vecākiem. Mans tētis...

- Lielisks pasākums. Šķiet, bija ieradušies visi jaunie, izņemot tevi. Bet par to varam parunāt vēlāk, tagad man ir kāds lūgums. Viss tik strauji attīstās, ka bija jāmeklē papildspēki. Vai palīdzēsi dažiem iesācējiem tikt cauri pirmajai dienai?

- Protams.

- Domāju, tas tev būs tīrais nieks. Tūlīt es visu paskaidrošu. Iesim atpakaļ uz tavu vietu. Renāte?

Renāte sekoja viņiem ar nelielu displeju, ne lielāku par piezīmju grāmatiņu. Nolikusi to uz Mejas galda, viņa devās prom.

- Būtībā tev būs jādara tas pats, ko tavā pirmajā darba dienā darīja Džareds - jāatbild uz tiem vaicājumiem, ar kuriem viņi netiks galā. Kā nekā tu jau esi veterāne. Vai viss skaidrs?

-Jā-

- Vēl gribu lūgt, lai tu atbildi arī uz viņu jautājumiem. Visvienkāršāk būs ar šo te. - Dens norādīja uz mazo displeju, kurš nu stāvēja zem galvenā monitora. - Tikko tur kaut kas izlēks, tu zināsi, ka tas ir no viņiem. - Dens ieslēdza to un ierakstīja savā planšetē: “Palīdzi man, Mēja!” Teksts tūlīt parādījās uz jaunā, nu jau ceturtā monitora. - Domāju, tas ir gana vienkārši.

- Jā, protams.

- Lieliski. Džareds atvedīs jaunos, kolīdz būs viņus apmācījis. Viņš patlaban strādā ar visiem reizē. Ap vienpadsmitiem tev būs divpadsmit jauni kolēģi.

Dens pateicās un aizgāja.

Līdz vienpadsmitiem vaicājumi plūda nepārtrauktā straumē, un Mejas reitings bija 98 punkti. Viņa nosūtīja aptaujas tiem, kuru vērtējums bija mazliet zem simta, un tiem diviem, kuri bija ielikuši mazāk par 95, un lielākoties klienti izlaboja vērtējumu uz 100 punktiem.

Vienpadsmitos atrāvusi acis no displeja, Mēja ieraudzīja, ka Džareds ieved telpā bariņu iesācēju; viņi visi izskatījās ļoti jauni un soļoja tik piesardzīgi, it kā baidītos uzmodināt neredzamu zīdaini. Viņi ieņēma Džareda ierādītās vietas, dažu minūšu laikā piepildot telpu, kura divas nedēļas bija stāvējusi pilnīgi tukša.

Džareds uzkāpa uz krēsla. - Uzmanību! - viņš sacīja. - Šis bija rekordātrs darbā pieņemšanas process. Un re-kordātra apmācības sesija. Jūs gaida ļoti saspringta pirmā darba diena. Bet es zinu, ka jūs tiksiet ar to galā. Jo sevišķi tāpēc, ka šodien jums līdzās būsim mēs ar Mēju. Piecelies, lūdzu!

Mēja piecēlās, bet bija skaidrs, ka viņu redz tikai daži jauniņie. - Pakāpies kaut kur augstāk, - Džareds ierosināja, un Mēja arī uzkāpa uz krēsla. Sarāva uz leju svārciņus un stāvēja visu priekšā kā pēdējā

muļķe, cerēdama nenokrist uz grīdas.

- Mēs abi visu dienu būsim šeit un atbildēsim uz jūsu, kā arī klientu jautājumiem - tiem, kas jums būs par grūtu. Ja nevarat atbildēt uz kādu jautājumu, pārsūtiet to tālāk, un tas nonāks pie viena no mums - kuram tobrīd būs mazāka slodze. Tas attiecas arī uz jūsu jautājumiem. Nosūtiet tos caur kanālu, kuru rādīju apmācībā, un tie tiks pārsūtīti vienam no mums. Tā mēs divatā jūs piesegsim. Vai visiem ir labi? - Neviens nepakustējās un neizdvesa ne skaņu. - Tad es tūliņ atvēršu kanālu, un strādāsim līdz pusvieniem. Sakarā ar apmācībām un visu pārējo pusdienlaiks šodien būs īsāks, bet piektdien tas tiks kompensēts. Vai visi ir gatavi? - Neviens no jaunajiem neizskatījās gatavs. - Aiziet!

Džareds nolēca no krēsla, nokāpa arī Mēja. Pa šo laiku bija iekrājušies trīsdesmit vaicājumi. Viņa pievērsās pirmajam, bet jau pēc minūtes uz ceturtā displeja izlēca jautājums.

Klients vēlas datus par visiem pagājušā gada maksājumiem. Vai tie ir pieejami? Un kur?

Mēja ierādīja jautātājam attiecīgo mapi, tad atkal pievērsās savam darbam. Tā tas turpinājās - viņa ik pēc pāris minūtēm atrāvās no darba, lai atbildētu uz jauniņo jautājumiem, līdz pēdīgi pusvienos Džareds atkal uzrāpās uz krēsla.

- Stop! Stop! - viņš iesaucās. - Pusdienlaiks. Tas nebija viegli, vai ne? Bet mēs to paveicām. Kopējais reitings ir 93 punkti. Tas nav spoži, bet nav ari tik slikti, ņemot vērā pieredzes trūkumu un intensīvo plūsmu. Apsveicu! Ejiet kaut ko ieēst, uzņemiet degvielu un vienos esiet šeit. Mēja? Pienāc pie manis, kad vari!

Džareds nolēca uz grīdas un pats piegāja pie Mejas ar draudzīgi bažīgu sejas izteiksmi.

- Tu neesot bijusi klīnikā.

- Es?

- Vai tas ir tiesa?

- Droši vien.

- Tev bija jāaiziet uz turieni jau pirmajā nedēļā.

- Es nezināju.

- Tevi tur gaida. Vai vari aiziet šodien?

- Protams. Tūlīt pat?

- Nē, nē. Patlaban esam pārāk aizņemti, kā redzi. Kā būtu četros? Es pastrādāšu par mums abiem, un pēcpusdienā visi jau būs mazliet piešāvušies. Kā patika rīta cēliens?

- Nebija ne vainas.

- Ir zināms stresiņš, vai ne?

- Nūjā, tas bija jauns līmenis.

- Nu protams. Protams. Un būs vēl citi, par to vari neraizēties. Rutīna nav piemērota tādam cilvēkam kā tu, un nākamnedēļ mēs

iepazīstināsim tevi ar jaunu darba aspektu. Domāju, tev patiks. - Viņš paskatījās uz savu aproci. - Bāc! Tev jāiet kaut ko ieēst. Es burtiski izrauju ēdienu tev no mutes. Žigli! Tev ir divdesmit divas minūtes.

Atradusi tuvākajā virtuvē gatavu sendviču, Mēja apēda to pie sava galda, pie viena izskatot IntraSfēras plūsmu, lai nepalaistu garām kaut ko svarīgu un atbildētu visiem, kas to gaida. Atbildējusi uz trīsdesmit vienu ziņu, viņa baudīja pelnītu izpildīta pienākuma apziņu.

Pēcpusdienā bija vēl trakāk, jo Džareda prognozes neattaisnojās - jauniņie turpināja uzdot jautājumus, bet pats Džareds intensīvi runāja pa telefonu un nāca un gāja, desmitiem reižu nozūdot nezināmā virzienā. Mejas slodze dubultojās, un piecpadsmitos četrdesmit astoņās viņas personiskais reitings bija 96, bet visas grupas - 94 punkti. Nav slikti, Mēja nodomāja, ņemot vērā, ka viņa teju trīs stundas viena pati bija palīdzējusi divpadsmit iesācējiem. Jācer, Džareds atceras, ka četros viņu gaida klīnikā. Mēja piecēlās un pārtvēra viņa skatienu. Džareds paslēja īkšķus, un viņa devās prom.

Klīnikas foajē drīzāk atgādināja kafejnīcu: sfēristi sēž pa pāriem un tērzē, pie vienas sienas gaumīga veselīgo produktu un dzērienu ekspozīcija, pie otras - plakāts ar paleo[22] zupas recepti, salātu bārs, kur izmanto tepat parkā audzētos dārzeņus.

Mēja nezināja, pie kā vērsties. Telpā bija pieci cilvēki: četri strādāja ar planšetēm, viens stāvēja stūrī, vērojot tīklenes displeju. Te nebija nekādu lodziņu, aiz kuriem parasti sēž klīniku administratori.

- Mēja?

Paskatījusies balss virzienā, viņa ieraudzīja sievieti ar īsiem, melniem matiem un bedrītēm vaigos. Sieviete smaidīja.

- Iesim?

Viņas soļoja pa gaišzilu gaiteni, tad iegāja telpā, kas vairāk līdzinājās futūristiskai virtuvei nekā ārsta kabinetam. Norādījusi uz dāsni polsterētu krēslu, sieviete atstāja Mēju vienu.

Mēja brīdi pasēdēja, tad piecēlās, lai apskatītu skapīšus pie pretējās sienas. Tiem nebija neviena vienīga roktura, bet robežas starp atvilktnēm iezīmēja horizontālas līnijas, tievas kā pavediens. Viņa pārlaida roku pār virsmu - smalkās rievas bija tikko jūtamas. Virs skapīšiem bija piestiprināta šaura tērauda plāksne ar iegravētiem vārdiem: Lai Ārstētu, ir jāzina. Lai zinātu, irjA-dalās.

Piepeši atvērās durvis, un Mēja salēcās.

- Sveika, Mēja! - Viņai ar smaidu tuvojās kāda pārsteidzoša seja. - Esmu ārste Viljalobosa.

Mēja ar pavērtu muti paspieda viņas roku. Ne vairāk kā četrdesmit gadus veca, ar melnu zirgasti un nevainojamu ādu, sieviete bija pārāk krāšņa šai vietai, šim kabinetam, Mejai. Uz kuplajām krūtīm gulēja elegantas lasāmbrilles, kuru aukliņa iezīmējās uz krēmkrāsas žaketes fona, kājās bija kurpes ar divas collas augstiem

papēžiem.

- Ļoti priecājos tevi redzēt, Mēja.

Mēja nezināja, ko lai saka, un pateicās par to, ka ir pieņemta, bet tas izklausījās diezgan muļķīgi.

- Gluži otrādi - man jāsaka paldies par to, ka atnāci, -ārste sacīja. - Parasti visi ierodas pirmajā darba nedēļā, un mēs jau sākām uztraukties. Vai bija kāds iemesls atlikt apmeklējumu?

- Nē, es vienkārši biju ļoti aizņemta.

Mēja nopētīja ārsti, meklējot kādu fizisku defektu, un pēdīgi ieraudzīja dzimumzīmi uz kakla, no kuras bija izdīdzis tievs matiņš.

- Pārāk aizņemta, lai veltītu laiku savai veselībai? Tas nekam neder. - Ārste bija uzgriezusi Mejai muguru un gatavoja kaut kādu dzērienu. Pēc brīža viņa pagriezās un pasmaidīja. - Šī būs pirmā vispārējā apskate, kuru iziet visi jaunie darbinieki. Mūsu klīnikai ir profilaktiska ievirze - nodrošinām vispusīgu veselības aprūpi, lai sfēristiem būtu vesela miesa un gars. Vai tu to zināji?

- Jā. Mana draudzene strādā šeit jau divus gadus un stāsta, ka tā ir ļoti augstā līmenī.

- Priecājos to dzirdēt. Kā sauc tavu draudzeni?

- Enija Elertone.

- Kā tad! Tas taču ir tavos datos. Eniju pie mums visi mīl. Pasveicini viņu no manis. Lai gan es pati viņu drīz redzēšu - Enija ir manā plūsmā, mēs tiekamies reizi divās nedēļās. Vai viņa teica, ka profilaktiskās apskates notiek reizi divās nedēļās?

- Vai tas...

- Jā, reizi divās nedēļās. - Ārste pasmaidīja. - Tas ir mūsu veselības aprūpes pamatu pamats. Ja nāksiet šurp tikai tad, kad būs radusies kāda problēma, mēs nespēsim to laikus novērst. Regulārās apskates ietver vispārējā veselības stāvokļa monitoringu un konsultācijas par veselīgu uzturu. Tas atvieglo agrīno diagnostiku, ļauj regulēt medikamentu lietošanu un saskatīt problēmas jau pa gabalu, nevis tad, kad cilvēks ir notriekts no kājām. Kā tu uz to skaties?

Mēja padomāja par tēti - par to, cik ilgs laiks pagāja, līdz ārsti saprata, ka viņa simptomi liecina par multiplo sklerozi. - Visnotaļ pozitīvi, - viņa sacīja.

- Visi dati par tavu veselības stāvokli ir pieejami tieš-saistē - viss, ko mēs šeit darām un runājam, un, protams, arī visi iepriekšējie dati. Pirmajā dienā tu parakstiji veidlapu, kas ļauj mums izmantot citu mediķu rīcībā esošo informāciju, un tagad tā ir apkopota vienā vietā un pieejama gan tev, gan mums. Zinot vispārējo ainu, mēs varēsim vērot tendences un potenciālās problēmas un pieņemt pareizus lēmumus. Vai gribi paskatīties? - Ārste aktivizēja sienā iebūvēto displeju, un uz tā parādījās dažādas ikonas, datnes un mapes, kurās bija apkopota Mejas vispārējā anamnēze. Viegli skarot displeju, ārste

atvēra mapes, sarakstus un attēlus, parādot ikviena ārsta apmeklējuma rezultātus - sākot ar Mejas pirmo veselības pārbaudi pirms bērnudārza.

- Kā tavs ceļgals? - viņa pajautāja, atverot magnētiskās rezonanses attēlus. Mēja bija veikusi izmeklēšanu pirms dažiem gadiem, bet atteikusies no krustenisko saišu operācijas, jo to nesedza iepriekšējā apdrošināšanas polise.

- Funkcionē, - Mēja atteica.

- Ja gribi savest to kārtībā, saki droši. Varam izdarīt to tepat uz vietas - tas aizņems vienu pēcpusdienu un, protams, būs bez maksas. "Sfēra" vēlas, lai tās darbiniekiem būtu funkcionējoši ceļgali. - Ārste novērsās no displeja un veltīja Mejai profesionālu, bet gana pārliecinošu smaidu.

- Bija diezgan grūti apkopot bērnības datus, bet turpmāk mums būs gandrīz pilnīga informācija. Reizi divās nedēļās veiksim asins analīzi, pārbaudīsim kognitīvās spējas, refleksus un redzi, kā arī rotācijas kārtībā veiksim nopietnāku izmeklēšanu - sonogrāfiju, magnētisko rezonansi un tamlīdzīgi.

Mēja nespēja to aptvert. - Bet kā jūs varat to atļauties? Magnētiskā rezonanse vien maksā...

- Profilakse atmaksājas, jo sevišķi tad, ja atrodam audzēju pirmajā, nevis ceturtajā stadijā. Un izmaksu atšķirība ir milzīga. Šeit strādā lielākoties jauni un veseli cilvēki, tā ka veselības aprūpe izmaksā krietni mazāk nekā citās lielās kompānijās, kuras nenovērtē profilakses nozīmi.

Mejai kārtējo reizi ienāca prātā, ka tikai "Sfēra" spēj ģenerēt dažādas vitāli nepieciešamas un aktuālas reformas. Vai varbūt viņi ir vienīgie, kas spēj tās īstenot?

- Kad tu pēdējo reizi biji uz apskati?

- Laikam koledžā.

- Jā... Labi, sāksim ar pašu galveno - taviem vitālajiem rādītājiem. Vai esi to jau redzējusi? - Ārste sniedza viņai aptuveni trīs collas platu sudraba aproci. Šādus veselības monitorus valkāja Džareds un Dens, tikai tie bija no gumijas un nepiekļāvās rokai. Šī aproce bija tievāka un vieglāka.

- Šķiet, ka jā. Vai ar to mēra pulsu?

- Arī pulsu, protams. Vairumam veco darbinieku ir viena vai otra versija, bet viņi sūdzējās, ka tās ir pārāk vaļīgas, gluži kā parastās rokassprādzes. Tā nu mēs izstrādājām jaunu modeli, kas cieši pieguļ rokai. Vai gribi pamēģināt?

Mēja uzvilka aproci uz kreisās rokas, ārste noregulēja to un ar klikšķi aiztaisīja. Tā tik tiešām cieši piegulēja rokai. - Tā ir silta.

- Dažas dienas tā būs silta, pēc tam notiks savstarpēja adaptācija. Bet, protams, aprocei ir jāsaskaras ar ādu -tikai tad varēs izmērīt to,

ko mēs gribam izmērīt, proti, visu iespējamo. Tu taču gribi pilnu programmu, vai ne?

- Droši vien.

- Savā anketā tu esi atzīmējusi, ka gribi pilnu ieteicamo mērījumu programmu. Vai tā ir?

-Jā.

- Labi. Izdzer šo te, lūdzu! - Ārste iedeva Mejai biezo, zaļo šķidrumu, kuru bija tikko pagatavojusi. - Tas ir smūtijs.

Mēja izdzēra auksto, viskozo dzērienu.

- Tu tikko noriji sensoru, kurš veidos bezkontakta savienojumu ar aproci. Tas bija šajā glāzē. - Ārste rotaļīgi iebelza Mejai pa plecu. - Man patīk šī procedūra.

- Es to noriju? - Mēja pajautāja.

- Tā ir vislabāk. Ja ielikšu to tev rokā un lūgšu norit, tu sāksi pūst un stenēt. Bet sensors ir ļoti mazs un, protams, organisks. Tu to iedzer, neko nemani, un lieta darīta.

- Tātad tas jau ir iekšā?

- Jā. - Ārste viegli uzsita pa Mejas aproci. - Tagad tā ir aktivizēta un sniegs informāciju par sirdsdarbību, asinsspiedienu, holesterīna līmeni, ķermeņa temperatūru, uzņemtajām kalorijām, miega ilgumu un kvalitāti, gremošanas sistēmas darbību un vēl daudz ko citu. Tā nosaka arī ādas galvanisko reakciju, kas var liecināt par pārmērīgu uzbudinājumu vai nemieru. Jo sevišķi tas noder tādiem sfēristiem kā tu, kuru darbs ir saistīts ar stresu. Ja kādam darbiniekam vai visai nodaļai ir paaugstināts stresa līmenis, mēs varam regulēt darba slodzi. Aproce seko līdzi sviedru pH līmenim, lai tu zinātu, kad uzņemt sārmainu šķidrumu, un ķermeņa stāvoklim, lai tu laikus mainītu pozu. Tā nosaka skābekļa līmeni asinīs un audos, sarkano asinsķermenīšu daudzumu un pat skaita soļus. Tu jau noteikti zini, ka ārstu ieteiktā norma ir desmit tūkstoši soļu dienā, un aproce parādīs, cik tuvu tai esi. Piecelies un mazliet pastaigā!

Mēja ieraudzīja uz aproces skaitli 10 000, kurš samazinājās ar katru soli: 9999, 9998, 9997.

- Šis ir otrās paaudzes modelis. Mēs dodam to jaunajiem darbiniekiem, un pēc dažiem mēnešiem būsim aptvēruši arī visus pārējos. Jo pilnīgāku informāciju mēs saņemam, jo labāk varam par jums parūpēties. Nepilnīga informācija ir baltie laukumi mūsu zināšanās, un tieši tāpēc rodas kļūdas vai kaut kas tiek palaists garām.

- Es zinu, - Mēja sacīja. - Tā bija problēma manā koledžā un noteikti arī citās - mēs paši iesniedzām datus par savu veselības stāvokli. Trīs studenti nomira ar meningītu, pirms kāds saprata, cik ātri tas izplatās.

Doktores Viljalobosas seja apmācās. - Tas ir nepieļaujami. Koledžu studentiem nav pašiem jāziņo par savu veselības stāvokli. Tas jādara profesionāļiem, lai studenti varētu mierīgi mācīties. Ņemsim kaut vai seksuāli transmisīvās slimības vai C hepatītu - ja būtu pieejami visi dati, mēs redzētu kopainu un varētu spert nepieciešamos soļus. Nebūtu vairs nekādu neskaidrību. Vai esi dzirdējusi par eksperimentu Islandē?

- Šķiet, ka jā, - atteica Mēja, lai gan nebija par to pārliecināta.

- Islandē ir neparasti homogēna populācija. Lielākā daļa iedzīvotāju var izpētīt savu ciltskoku paaudžu paaudzēs, viņu saknes iesniedzas tūkstoš gadu tālā pagātnē. Tā nu zinātnieki sāka pētīt islandiešu genomus un izsekoja dažādas slimības līdz pašiem pirmsākumiem. Šie pētījumi deva ļoti daudz vērtīgas informācijas, jo nav nekā labāka par relatīvi homogēnu grupu, kura ir pakļauta vienu un to pašu faktoru ietekmei, turklāt pētāma ilgākā laika periodā. Pilnīga informācija par noteiktu ļaužu grupu ir ļoti būtisks faktors, lai gūtu labus rezultātus. Un mēs ceram īstenot šeit ko tamlīdzīgu. Pastāvīgi novērojot jaunos darbiniekus un ar laiku arī visus desmit tūkstošus sfēristu, mēs varētu ne vien laikus saskatīt un novērst dažādas problēmas, bet arī iegūt datus par visu grupu kopumā. Jaunie darbinieki ir visumā veseli viena vecuma cilvēki, pat inženieri, - viņa pasmaidīja par šo joku, kuram acīmredzot jau bija neliela bārdiņa. - Gūstot informāciju par visām novirzēm no normas, mēs varētu atklāt dažādas tendences un vairot savas zināšanas. Vai saproti, ko es gribu teikt?

Mēja nespēja atrauties no jaunās aproces.

- Mēja?

- Jā, tas būtu lieliski.

Aproce bija ļoti skaista, pulsējoša slīdošā josla ar gais-miņām, diagrammām un skaitļiem. Ritmiski atvērās un aizvērās pulsa filigrānā rozīte, ik pa brīdim kā zils zibsnis uzplaiksnīja elektrokardiogrammas līkne. Liels, zaļš 98,6[23], kas apzīmēja ķermeņa temperatūru, atgādināja par tās dienas vidējo vērtējumu (97 punkti), kuru noteikti vajadzēja uzlabot. - Un kas tas? - Mēja pajautāja, ieraudzījusi zem datu joslas virkni sīku podziņu un simbolu.

- Aprocei ir vēl aptuveni simt papildfunkciju. Var izmērīt distanci skrienot vai noteikt pulsa izmaiņas miera un aktivitātes brīžos. Arī ķermeņa masas indeksu, uzņemto kaloriju daudzumu... Nu re, tu jau sāc to apgūt.

Mēja aizrautīgi pētīja jauno rotaļlietu. Tā bija viena no smalkākajām ierīcēm, kādu viņa jelkad bija redzējusi. Informācijai bija desmitiem līmeņu, ikviens parametrs ļāva uzzināt kaut ko vairāk, iet dziļāk. Pieskaroties ķermeņa temperatūras rādītājam, varēja noskaidrot, kāda bijusi vidējā, augstākā un zemākā temperatūra iepriekšējās divdesmit četrās stundās.

- Un, protams, visi šie dati ir mākonī un tavā planšetē - visur, kur vien tu gribi tos saglabāt, - sacīja ārste. - Tie ir vienmēr pieejami un tiek pastāvīgi atjaunināti. Ja tu - nedod Dievs! - pakritīsi, sasitīsi galvu un nokļūsi slimnīcā, mediķi dažu sekunžu laikā iegūs visu vajadzīgo informāciju.

- Un par to nav jāmaksā?

- Protams, ne. Tā ir iekļauta tavā veselības aprūpes programmā.

- Tā ir tik skaista! - Mēja iesaucās.

- Jā, to visi saka. Nu ko, atliek uzdot tev dažus standarta jautājumus. Kad sākās pēdējā menstruācija?

Mēja brīdi padomāja. - Aptuveni pirms desmit dienām.

- Vai esi seksuāli aktīva?

- Patlaban ne.

- Bet vispār?

- Protams.

- Vai lieto pretapaugļošanās tabletes?

-Jā-

- Labi. Varam izrakstīt tās arī turpmāk. Vēlāk Taņa iedos tev prezervatīvus. Tabletes nepasargā no visām nevēlamajām sekām. Vai lieto vēl kādas zāles?

- Nē.

- Antidepresantus?

- Nē.

- Vai visumā jūties laimīga?

-Jā.

- Vai ir alerģijas?

-Jā.

- Redzu. Zirgi - žēl gan. Ģimenes slimību vēsture?

- Manas dzīves laikā?

- Jebkurā laikā. Vai vecāki ir veseli?

Tas, kā viņa uzdeva šo jautājumu, acīm redzami gaidot apstiprinošu atbildi, jau pacēlusi stilusu virs planšetes, bija kā sitiens pakrūtē, un Mēja vairs nespēja parunāt.

- Nu, nu, mīļā. - Ārste aplika roku Mejai ap pleciem un pievilka viņu sev klāt. Mēja sajuta vieglu ziedu aromātu un sāka raudāt, pleci raustījās, pār vaigiem plūda asaras, tecēja deguns. Viņa apzinājās, ka samērcē ārstes virsvalku, bet šī raudu lēkme bija kā atbrīvošanās un piedošana, un Mēja izstāstīja ārstei par tēta simptomiem, patoloģisko nogurumu un ķibeli nedēļas nogalē.

- Tas ir briesmīgi, - sacīja ārste, glaudot viņai galvu.

- Nabaga Mēja!

Mēja nekādi nespēja rimties un pastāstīja arī par bezcerīgo situāciju ar apdrošināšanu, par mammu, kura visu atlikušo mūžu veltīs tēta kopšanai, cīnīsies par katru medicīnisko pakalpojumu, stundām ilgi runās ar šiem cilvēkiem pa tālruni...

- Vai esi bijusi personāla daļā? Lūgusi iekļaut vecākus uzņēmuma programmā? - ārste pajautāja.

Mēja pacēla saraudātās acis. - Ko?

- Vairāku citu darbinieku tuvinieki ar līdzīgām problēmām ir iekļauti apdrošināšanas programmā. Tavā situācijā tā būtu lieliska iespēja.

Mēja vēl nebija kaut ko tādu dzirdējusi.

- Noteikti aizej uz personāla daļu, - ārste atkārtoja.

- Vai arī parunā ar Eniju.

- Kāpēc tu man agrāk neko neteici? - vakarā pajautāja Enija. Viņas bija Enijas kabinetā, plašā, baltā telpā ar logiem no grīdas līdz griestiem un diviem zemiem dīvāniem. - Es taču nezināju, ka taviem vecākiem ir tāds murgs ar apdrošināšanu.

Mēja pētīja ierāmētās fotogrāfijas, kas aizņēma veselu sienu; katrā bija iemūžināts kāds koks vai krūms ar pornogrāfiskām aprisēm. - Pēdējo reizi, kad es šeit biju, tev bija tikai sešas vai septiņas bildes, vai ne?

- Jā. Visi padzirdēja, ka esmu kaislīga kolekcionāre, un tagad man nes tās vai katru dienu. Jo tālāk, jo trakāk. Redzi to pašā augšā? - Enija norādīja uz milzīgu fallisku kaktusu.

Durvju spraugā parādījās vara krāsas seja; ķermenis palika aiz durvīm. - Vai esmu tev vajadzīga?

- Protams, Vikij, - Enija atteica. - Neej prom.

- Gribēju aiziet uz Sahāras projekta prezentāciju.

- Nepamet mani, Vikij, - bezkaislīgi sacīja Enija. - Es mīlu tevi un negribu šķirties. - Vikija pasmaidīja, tomēr palika uz vietas - acīmredzot gaidīja, kad Enija beigs ampelēties un ļaus viņai iet.

- Nu labi, - Enija noteica. - Man ari būtu tur jāparādās, bet es nevaru. Tā ka ej vien.

Vikijas seja nozuda.

- Vai es viņu pazīstu? - Mēja pajautāja.

- Viņa ir manā komandā. Tagad mēs esam desmit, bet Vikija ir mana favorīte. Vai esi dzirdējusi par to Sahāras projektu?

- Šķiet, esmu. - Mēja bija lasījusi IntraSfērā par ideju saskaitīt visus smilšu graudiņus Sahāras tuksnesī.

- Piedod, mēs runājām par tavu tēti. Es nekādi nesaprotu, kāpēc tu man to nepateici.

Mēja paskaidroja, ka viņai pat prātā nevarēja ienākt, ka tēta veselībai varētu būt kaut kas kopīgs ar “Sfēru”. Visā valstī nebija neviena uzņēmuma, kas apdrošinātu darbinieku ģimenes locekļus.

- Tā ir, bet tu jau zini, kā šeit mēdz teikt: nav neiespējams nekas... - Acīmredzot Enija gaidīja, ka teikumu pabeigs Mēja, bet viņa nezināja, ko lai saka. - ... kas uzlabo sfēristu dzīvi. Tev tas ir jāzina!

- Piedod!

- Bet, Mēja! Tas tev ir jāzina jau kopš pirmās dienas. Labi, es visu nokārtošu. - Enija ierakstīja kaut ko tālrunī. - Varbūt jau šodien pat, mazliet vēlāk. Tagad man jāskrien uz sanāksmi.

- Ir seši. - Mēja paskatījās uz rokas locītavu. - Nē. Jau pusseptiņi.

- Tas vēl nav nekas! Palikšu šeit līdz divpadsmitiem, varbūt arī visu nakti. Mums te valda baigā jautrība. -Enijas seja staroja tīkamā

priekšsajūtā. - Strādājam ar kādu pikantu nodokļu lietu. Tiem krievu puišiem ir plašs vēriens.

- Vai gulēsi kopmītnē?

- Nē. Droši vien sastumšu kopā šos divus dīvāniņus. Bļāviens! Nu gan man jāiet. Bučas!

Enija apskāva Mēju un izgāja pa durvīm.

Mēja palika viena Enijas kabinetā. Viņa joprojām nespēja noticēt, ka tētim beidzot būs nopietna apdrošināšana un beigsies šis vecāku dzīves nežēlīgais paradokss -nerimtīgā cīņa ar apdrošināšanas kompānijām, kas patiesībā grauj tēva veselību un neļauj mammai strādāt un pelnīt naudu, lai maksātu par viņa ārstēšanu.

Iezvanījās tālrunis. Tā bija Enija.

- Neiespringsti! Tu taču zini, ka šādās lietās es esmu īsta nindzja. Es visu nokārtošu, - viņa sacīja un beidza sarunu.

Mēja paskatījās pa logu uz Sanvinčenco, kura lielākoties bija uzcelta vai renovēta pēdējos gados: viesnīcas "Sfēras" viesiem, veikali un restorāni, kuri cerēja pievilināt sfēristus un viņu apmeklētājus, skolas sfēristu bērniem. "Sfēra" bija atpirkusi vairāk nekā piecdesmit tuvākās apkaimes ēkas un pārveidojusi pussagruvušas noliktavas par klinšu kāpšanas zālēm, skolām un serveru fermām, un katra celtne bija drosmīgs bezprecedenta projekts, kas krietni vien pārspēja LEED* līmeni.

Tālrunis iezvanījās vēlreiz. Atkal Enija.

- Nu re! Labas ziņas ātrāk, nekā varēja gaidīt. Es visu noskaidroju, un tas nav nekas īpašs. Mūsu programmā ir vēl kādi desmit vecāki, pat daži brāļi un māsas. Izlauzu pāris cilvēkiem rokas, un viņi teica, ka var iekļaut arī tavu tēti.

Mēja apstulbusi skatījās uz tālruni. Kopš tā brīža, kad viņa pirmoreiz par to ieminējās, bija pagājušas četras minūtes. - Bāc! Tu nopietni?

- Gribi iekļaut arī mammu? Protams, gribi. Tas nebūs grūti, ja viņai nav īpašu veselības problēmu. Iekļausim abus divus.

- Kad tas varētu notikt?

- Domāju, ka tūlīt pat.

- Es nespēju tam noticēt!

- Šķiet, tu nenovērtē manas spējas. - Enija bija aizelsusies, acīmredzot kaut kur steidzās. - Tas vēl nav nekas.

- Vai varu pateikt to vecākiem?

- Vai gribi, lai es to izdaru?

- Nē, nē. Vienkārši gribēju pārliecināties, ka tas ir skaidri zināms.

- Skaidrāk par skaidru. Tā nav lielākā problēma pasaulē. Mūsu programmā ir iekļauti vienpadsmit tūkstoši cilvēku. Mēs varam diktēt noteikumus, vai ne?

- Milzīgs paldies tev, Enij!

’ Leadership in Energy and Environmental Design ir videi draudzīgas arhitektūras standartu sistēma.

- Rīt tev piezvanīs kāds no personāla daļas, un jūs varēsiet apspriest visas nianses. Labi, man jāiet. Tagad es patiešām kavēju.

Viņa atkal pārtrauca sarunu.

Piezvanījusi vecākiem, Mēja vispirms paziņoja jaunumus mammai, tad tētim. Sekoja izjusti “ak” un “vai”, un asaras, un jaunas slavas dziesmas Enijai kā ģimenes glābējai, un diezgan nesakarīgas runas par to, ka tagad Mēja tik tiešām ir pieaudzis cilvēks un viņi jūtas ļoti neveikli, ka apgrūtina meitu ar savām problēmām, uzkrauj jaunai meitenei tik smagu nastu, bet pie visa vainojama šī idiotiskā sistēma, kurā viņi visi ir iestrēguši. Liels paldies, viņi sacīja, mēs tik ļoti ar tevi lepojamies. Beidzot palikusi pie tālruņa viena pati, mamma sacīja: - Mana mīļā Meibelina! Gribu teikt, ka esi izglābusi ne tikai tēta, bet arī manu dzīvību.

Septiņos Mēja vairs nespēja mierīgi nosēdēt - viņai bija kaut kur jāiet un kaut kā jānosvin labās ziņas. Viņa paskatījās, kas tovakar notiek parkā. Sahāras prezentācija diemžēl jau bija nokavēta, bet vēl bija teatralizēti dzejas priekšlasījumi. Viņa atzīmēja tos kā pirmos un pat atbildēja uz uzaicinājumu, bet tad ieraudzīja kulinārijas nodarbību, kurā tiks izcepta un apēsta vesela kaza. Tas varētu būt otrs variants. Deviņos runās kāda aktīviste, kura gribēja iesaistīt “Sfēru” kampaņā pret dzimumorgānu kropļošanu Malavi. Ja pasteigtos, varētu apmeklēt vismaz dažus no šiem pasākumiem. Viņa jau sāka plānot vakara programmu, kad ieraudzīja kaut ko tādu, kas izsvītroja visu pārējo: septiņos zālienā līdzās

Dzelzs Laikmetam bija paredzēta Jautrā Frlkpampiņa cirka izrāde. Viņa bija dzirdējusi, ka šai trupai ir lieliski reitingi un atsauksmes, un šovakar cirks visvairāk atbilda viņas eiforiskajam noskaņojumam.

Mēja piezvanīja Enijai, bet viņa nevarēja tikt - sēdēšot savā sanāksmē vismaz līdz vienpadsmitiem. Spriežot pēc Sfēras Lokatora datiem, cirkā bija jābūt citiem paziņām, tostarp Renātei, Elisteram un Džaredam - pēdējie divi jau bija tur. Mēja izslēdza datoru, paķēra somiņu un devās uz turieni.

Ārā jau krēsloja, dziestošo gaismu caurauda zelta pavedieni. Apliekusi Trīs Karaļvalstu stūri, Mēja ieraudzīja ugunspūtēju divstāvu mājas augstumā un sievieti ar vizuļojošu galvassegu, kura meta gaisā un ķēra neona nūjiņu. Mēja bija nokļuvusi cirkā.

Aptuveni divsimt sfēristu stāvēja skrajā lokā ap cirka māksliniekiem, kuri strādāja šajā brīvdabas arēnā ar minimālu butaforiju klāstu; šķita, ka limitēts budžets šeit nav nepieciešamība, bet gan stila elements. Skatītāju drūzmā mirgoja dažādas gaismiņas, veselības monitori un gaisā paslieti tālruņi, kuri fiksēja notiekošo. Ar vienu aci Mēja lūkojās pēc Džareda vai Renātes un sargājās no

Elistera, ar otru vēroja cirka virpuli. Šķita, ka šovam nav nedz noteikta sākuma - kad viņa atnāca, tas jau bija sācies -, nedz programmas. Skatītāju acu priekšā visu laiku bija aptuveni desmit cilvēki, ģērbušies nonēsātos tērpos, kuriem šī laika patina piešķīra īpašu šiku. Kāds sīks vīriņš ar draudīgu ziloņa masku izpildīja fantastiskus akrobātikas trikus, pa apli dejoja gandrīz kaila sieviete ar flamingo galvu. Viņas kustības bija kaut kas vidējs starp baletu un dzērāja streipuļošanu.

Laukuma pretējā pusē Mēja ieraudzīja Elisteru, kurš pamāja viņai un tūlīt sāka kaut ko rakstīt. Pēc brīža ieskatījusies tālrunī, Mēja uzzināja, ka nākamajā nedēļā notiks vēl viens daudz vērienīgāks pasākums visiem Portugāles faniem. Tas būs graujoši, viņš rakstīja. Filmas, mūzika, dzeja, aculiecinieku stāsti un daudz prieka! Mēja atbildēja, ka tas ir brīnišķīgi un viņa noteikti aizies. Viņa redzēja, kā Elisters izlasa ziņu zāliena viņā pusē aiz flamingo, tad paceļ acis un vēlreiz pamāj viņai ar roku.

Mēja atkal pievērsās cirka izrādei. Šķita, ka šī nabadzības aura nav uzspēlēta, bet īsta - viss bija laikazoba saēsts, oda pēc vecuma un sairuma. Skatītāji fiksēja šovu savos aparātos, lai saglabātu atmiņā šo līksmo lupatlašu ālēšanos, dokumentētu to neiederību "Sfēras" perfektajā vidē starp akurātiem celiņiem un apstādījumiem, un pašiem sfēristiem, kuri regulāri mazgājās dušā un ģērbās modernās un tīrās drēbēs.

Spraucoties cauri drūzmai, Mēja satika Džosaju un Denīzi, kas bija priecīgi viņu redzēt, bet sašutuši par šovu, kura ekstravagance, viņuprāt, pārsniedza jebkuras robežas; Džosaja jau bija uzrakstījis negatīvu atsauksmi. Priecīga, ka kāds bija viņu redzējis, fiksējis viņas klātbūtni, Mēja lavierēja tālāk, lai sameklētu kādu vēsu dzērienu. Ieraudzījusi tālumā uzkodu stendus, viņa devās uz turieni, kad pēkšņi uz viņas pusi metās vīrietis ar kailu torsu un rokturim līdzīgām ūsām; viņam rokās bija trīs zobeni. Šķita, ka vīrietis lāgā neturas kājās, un mirkli pirms neizbēgamās sadursmes Mēja aptvēra, ka viņš tikai izliekas tēlojam savu lomu un kontrolējam situāciju, bet patiesībā tūlīt uzskries viņai virsū ar visiem saviem asmeņiem. Meitene sastinga uz vietas. Kad abus šķira tikai dažas collas, kāds satvēra Mēju aiz pleciem un atgrūda nost, un viņa nokrita uz ceļiem ar muguru pret ūsaini.

- Vai viss kārtībā? - atskanēja vīrieša balss, un Mēja pacēla acis. Vīrietis stāvēja tajā vietā, kur tikko bija stāvējusi viņa pati.

- Tā šķiet.

- Vai tu esi pilnīgi nojūdzies, ampelmani? - Viņš pagriezās pret ūsaini.

Vai tas bija Kaldens?

Pārliecinājies, ka Mejai nekas nekaiš, ūsainis pievērsās viņas glābējam.

Nu Mēja vairs nešaubījās, ka tas ir Kaldens, - tas neapšaubāmi bija

Kaldena kaligrāfiskais siluets. Viņš bija ģērbies vienkāršā, baltā kreklā ar trīsstūrveida kakla izgriezumu un pelēkās biksēs, tikpat apspīlētās kā džinsi, kuros Mēja viņu redzēja pirmajā reizē. Kaldens neizskatījās īpaši kareivīgs, tomēr stāvēja, izriezis krūtis un savilcis rokas dūrēs, kad ūsainis pievērsa viņam ciešu skatienu, it kā nespētu izšķirties, vai turpināt tēlot savu lomu un saņemt labu naudu no šī milzīgā, plaukstošā, ietekmīgā uzņēmuma vai arī sākt kautiņu divsimt cilvēku acu priekšā.

Pēdīgi viņš pasmaidīja, teatrāli uzskrullēja ūsas un devās prom.

- Muļķīgi sanāca. - Kaldens palīdzēja Mejai piecelties. - Tev patiešām nekas nekaiš?

Mejai patiešām nekas nekaitēja. Ūsainis nebija viņai pat pieskāries, tikai izbiedējis, turklāt tas viss ilga vien īsu brīdi.

Viņa paskatījās uz Kaldenu, kura seja, gluda un perfekti ovāla, pēkšņā zilas gaismas atspulgā līdzinājās

Brankuši[24] skulptūrai. Uzacis kā romiešu arkas, deguns kā sīkas jūras radības snuķltis.

- Šiem sušķiem te nav īstā vieta, - viņš sacīja. - Bariņš noskrandušu ākstu izklaidē karaļa galmu. Neredzu tam nekādu jēgu. - Paslējies uz pirkstgaliem, viņš aplaida skatienu visapkārt. - Varbūt iesim prom?

Pa ceļam paņēmuši uzkodu stendā tapas[25], desiņas un sarkanvīnu, viņi devās uz citronu skupsnu aiz Vikingu Laikmeta.

- Tu neatceries, kā mani sauc, - bilda Mēja.

- Nē. Bet es tevi pazinu un gribēju satikt. Tāpēc jau biju līdzās, kad viņš metās tev virsū.

- Mani sauc Mēja.

- Jā, pareizi. Un es esmu Kaldens.

- Zinu. Es atceros vārdus.

- Un es cenšos atcerēties. Vienmēr cenšos. Vai Džosaja un Denize ir tavi draugi? - viņš pajautāja.

- Nezinu. Viņi parādīja man uzņēmumu pirmajā dienā, esmu tikusies ar viņiem ari pēc tam. Kāpēc tu tā jautā?

- Tāpat vien.

- Un ko tu šeit dari?

- Un Dens? Vai draudzējies ar Denu?

- Viņš ir mans boss. Tu tā arī nepateiksi, ar ko nodarbojies?

- Gribi citronu? - viņš pajautāja un piecēlās. Nenovēršot skatienu no Mejas, Kaldens izstiepa roku un noplūca lielu citronu. Šai kustībai piemita savdabīga vīrišķīga grācija - plūdeņa un negaidīti lēna, tā atgādināja nirēja kustību pirms lēciena ūdenī. Pat nepaskatījies uz savu guvumu, viņš iedeva to Mejai.

- Tas ir zaļš, - viņa konstatēja.

- Tik tiešām. - Kaldens samiedza acis. - Domāju, būs labs. Noplūcu

pašu lielāko. Tam bija jābūt dzeltenam. Piecelies, lūdzu!

Viņš sniedza Mejai roku un, uzrāvis kājās, pastūma viņu malā, tad kārtīgi sapurināja stumbru, līdz zemē nobira citroni. Pieci vai seši trāpīja Mejai.

- Ak kungs! Piedod! - Kaldens iesaucās. - Esmu pilnīgs idiots.

- Nekas. Viss kārtībā, - Mēja attrauca. - Tie ir diezgan smagi, un divi trāpīja pa galvu. Kaifīga sajūta.

Kaldens pieskārās viņai, uzlika roku uz galvas. - Vai ļoti sāp?

Mēja atbildēja, ka nav tik traki.

- Cilvēki vienmēr sāpina tos, kurus mīl. - Vīrieša seja iezīmējās virs Mejas kā tumšs ovāls. It kā būtu piepeši aptvēris teiktā jēgu, viņš mulsi nokāsējās. - Tā mēdza teikt mani vecāki. Un viņi mani ļoti mīlēja.

No rīta Mēja piezvanīja Enijai. Draudzene bija ceļā uz lidostu, lai dotos uz Meksiku nokārtot kaut kādu normatīvi tiesisku jucekli.

- Es satiku kādu intriģējošu vīrieti, - sacīja Mēja.

- Ļoti labi. Neesmu sajūsmā par to pirmo. Gallipoli.

- Garaventu.

- Frensisu. Viņš ir maza, tramīga pele. Un šis jaunais? Ko mēs par viņu zinām? - Varēja just, ka Enija steidzas un grib ātrāk visu noskaidrot.

Mēja saprata, ka viņai īsti nav, ko teikt. - Kalsns, pagarš. Brūnas acis.

- Un tas ir viss? Kalsns un pagarš vīrietis ar brūnām acīm?

- Nē, pagaidi. - Mēja pasmējās par savu aprakstu. - Viņam bija sirmi mati. Ir sirmi mati.

- Ko?!

- Viņš ir jauns, bet ar sirmiem matiem.

- Kopš kura laika tu esi kļuvusi par opīšu mednieci?

- Izbeidz! Viņš nav nekāds opītis.

- Sirmi mati, bet vēl nav trīsdesmit gadu?

- Tieši tā.

- Te neviena tāda nav.

- Vai zini visus desmit tūkstošus?

- Varbūt viņam ir līgums uz laiku. Paprasīji, kāds viņam uzvārds?

- Es prasīju, bet viņš bija ļoti izvairīgs.

- Ja? Tas nav īpaši sfēriski. Un viņam tiešām ir sirmi mati?

- Gandrīz balti.

- Kā peldētājam? Viņiem ir tāds gels.

- Nē. Tie nav sudrabaini, vienkārši sirmi. Kā vecam cilvēkam.

- Un tu esi pārliecināta, ka viņš nav vecs? Vai atradi viņu uz ielas?

- Gandrīz vai.

- Kur tu vazājies, Mēja? Vai tevi uzbudina vecāku vīriešu smaka? Stipri vecāku? Viņi ož pēc pelējuma. Kā mitras kartona kastes. Vai tev

tas patīk?

- Izbeidz!

Bet Enija negribēja pārtraukt šo mazo izklaidi. - Tas noteikti sniedz zināmu drošības izjūtu - viņš taču vienmēr var izmantot savus pensijas uzkrājumus. Un ir pateicigs par jebkurām maiguma izpausmēm. Bāc! Esmu lidostā. Es tev atzvanīšu.

Enija neatzvanīja, bet atsūtīja ziņu no lidmašīnas un vēlāk no Mehiko, pievienojot uz ielas nobildētu vecūkšņu fotogrāfijas. Varbūt tev patīk šis? Bet varbūt šis? Un kā būtu ar šo te? Ēse? Ēse?[26]

Mēja mocījās neziņā. Nu kāpēc viņa neuzzināja, kāds Kaldenam ir uzvārds? Viņa meklēja informāciju uzņēmuma datubāzē, bet tur nebija neviena Kaldena. Viņa izmēģināja Kaldanu, Kaldinu un Kāldenu. Nekā. Varbūt viņa bija pārklausījusies vai nepareizi rakstīja puiša vārdu? Varētu turpināt meklēšanu, ja zinātu, kurā nodaļā vai ēkā viņš strādā, bet Mēja nezināja pilnīgi neko.

Tomēr Mēja nespēja izmest viņu no prāta. Viņa balto kreklu, acis ar slēptu skumju izteiksmi, apspīlētās pelēkās bikses, kas bija vai nu stilīgas, vai briesmīgas, tumsā īsti nevarēja saprast, un to, kā viņš apskāva Mēju beigās, kad abi bija aizgājuši līdz helikopteru nosēšanās vietai, lai uz tiem paskatītos, un, nevienu neredzējuši, atgriezās citronu birzī. Tad Kaldens pateica, ka viņam jāiet, un pajautāja, vai viņa viena tiks līdz autobusam. Viņš norādīja uz virkni autobusu nepilnu divsimt jardu attālumā, un Mēja ar smaidu atteica, ka gan jau tiks. Un tad viņš negaidīti pievilka viņu sev klāt, tik negaidīti, ka Mēja īsti nesaprata, ko viņš grasās darīt - noskūpstīt viņu, pamurcīt vai ko citu. Bet Kaldens tikai cieši pie-kļāva viņu sev klāt - labā roka uz muguras ar plaukstu uz pleca, kreisā, drosmīgākā, uz krustiem, pirksti kā vēdeklis izplesti uz leju.

Pēdīgi viņš atrāvās un pasmaidīja.

- Vai viss kārtībā?

-Jā-

- Tu nebaidies?

Viņa iesmējās. - Nē. Nebaidos vis.

- Tad labi. Arlabunakti!

Pēc tam Kaldens pagriezās un devās prom, nevis uz autobusiem, helikopteriem vai cirku, bet pavisam citā virzienā, viens pats pa šauru, ēnainu celiņu.

Visu nedēļu Mēja domāja par viņa aizejošo stāvu un stiprajām rokām, kas bija sniegušās pēc citrona, un skatījās uz lielo, zaļo augli, kuru viņa bija paņēmusi līdzi, maldīgi domādama, ka tas nogatavosies uz viņas rakstāmgalda. Bet tas joprojām bija zaļš.

Tomēr Mēja nekādi nespēja Kaldenu sameklēt. Viņa izsūtīja vairākus zingus visiem uzņēmuma darbiniekiem, tēlotā vienaldzībā taujājot par Kaldenu, bet nesaņēma nekādu atbildi.

Enija noteikti visu noskaidrotu, bet viņa patlaban bija Peru. “Sfērai” bija radušās diezgan nopietnas problēmas sakarā ar Amazonijas projektu - ideju saskaitīt un nofotografēt visus palikušos kokus, izmantojot bezpilota lidaparātus. Enijai bija jātiekas ar dažādiem ekologiem un ierēdņiem, tomēr viņa atrada brīvu brīdi, lai piezvanītu Mejai. - Man vajag viņu redzēt. Atsūti kādu fotogrāfiju.

Bet Mejai nebija Kaldena fotogrāfijas.

- Tu joko? Tev nav nevienas bildes?

- Bija tumšs. Mēs bijām cirka izrādē.

- Jā, tu teici. Zaļš citrons un nevienas fotogrāfijas. Varbūt tas tomēr bija kāds viesis?

- Bet es viņu vienreiz jau biju satikusi, atceries? Mūsu stāvā pie tualetes. Viņš vēl nāca man līdzi un skatījās, kā es strādāju.

- Lieliski! Izskatās, ka tas džeks ir īsta laimīgā loze. Dāvina zaļus citronus un dveš ausī, kamēr tu atbildi uz klientu jautājumiem. Ja man būtu nosliece uz paranoju, es domātu, ka viņš ir spiegs vai arī maniaks. - Enijai nebija laika turpināt sarunu, bet pēc stundas pienāca ziņa. Lūdzu, turi mani lietas kursā. Man tas viss nepatīk. Mums jau ir bijuši šādi gadījumi, visādi kreisie okšķeri. Pagājušajā gadā viens emuārists bija atnācis uz ballīti un nodzīvoja te divas nedēļas, gulēja palīgtelpās un vazājās apkārt. Viņš bija salīdzinoši nekaitīgs, tomēr Nezināms Klejojošs Frīks vienmēr ir iemesls uztraukumam.

Bet Mēju tas neuztrauca. Viņa uzticējās Kaldenam un nespēja iedomāties, ka viņam varētu būt kādi nelāgi nodomi. Viņa seja bija tik atklāta, bez mazākā viltus. Mēja nespēja to izskaidrot, bet ne mirkli nešaubījās par Kaldena godprātību. Saziņas jomā viņš gan nebija īpaši uzticams, tomēr Mēja bija pārliecināta, ka viņš atkal parādīsies. Nespēja kādu sameklēt, protams, ir ļoti kaitinoša. Mēju tracināja tas, ka Kaldens jau vairākas dienas nav pieejams, lai gan droši vien atrodas kaut kur parkā, bet tas deva īpašu tonusu viņas darba stundām. Vaicājumi plūda nepārtrauktā straumē, bet, domājot par Kaldenu, ikviens no tiem šķita kā patētiska ārija; klienti dziedāja viņai, viņa dziedāja klientiem. Mejai patika viņi visi - Riza Tomasone no Tvinfolas Aidaho un Maks Mūrs no Gerijas Indiānā. Viņai patika jauniņie un Džareda bažīgā seja, kas lāgiem iznira kabineta durvīs un lūdza parūpēties, lai grupas vidējais reitings nenoslīdētu zem 98 punktiem. Patika ari tas, ka viņa var ignorēt Frensisu un viņa pastāvīgos centienus pievērst sev uzmanību. Viņa mazos videoklipus. Viņa audiokartītes. Viņa atskaņošanas sarakstus - vienas vienīgas nožēlas un skumju dziesmas. Frensiss nu bija tikai atmiņas, kuras aizēnoja Kaldens ar savu eleganto siluetu un stiprajām, pētīga-jām rokām. Mejai patika ieslēgties tualetes kabīnē un atsaukt atmiņā to izraisīto sajūtu, pašai ar savām rokām imitējot Kaldena pieskārienu. Bet kur viņš ir palicis? Pirmdien un otrdien tas bija intriģējoši,

trešdien kļuva kaitinoši, ceturtdien padarīja vai traku. Sāka likties, ka šī nepieejamība ir tīša un pat agresīva. Viņš taču bija solījis sazināties. Vai tomēr ne? Ko viņš īsti teica? Sasprindzinājusi atmiņu, Mēja ar vieglu paniku atcerējās, ka aizejot Kaldens bija tikai novēlējis labu nakti. Bet piektdien atgriezīsies Enija, un divatā, pavadot kopā kaut stundu, viņas noteikti visu noskaidros - uzzinās Kaldena uzvārdu, piespiedīs viņu pie sienas.

Piektdien no rīta Enija atgriezās, un viņas sarunāja tikties pirms Sapņu piektdienas. Bija paredzēta Sfēras Naudas nākotnes plānu prezentācija - kā "Sfēra" nodrošinās iespēju veikt visus pirkumus tiešsaistē, līdz papīra nauda vispār vairs nebūs vajadzīga, - bet pēdējā brīdī tā tika atcelta un visus darbiniekus lūdza noskatīties Vašingtonā notiekošo preses konferenci.

Mēja steidzās lejā uz Renesanses vestibilu, kur vairāki simti sferistu jau vēroja sienā iebūvēto ekrānu. Mikrofoniem rotāta katedra, sieviete melleņu krāsas kostīmā, līdzās daži asistenti, pāris amerikāņu karogu fonā. Zem attēla skrejošā rinda: SENATORE VILJAMSONE GRIB PANĀKT SFĒRAS DEMONOPOLIZĀCIJU. Sākumā sarunu murdoņa apslāpēja viņas balsi, tad drūzmā atskanēja daži šņācoši "kuš!", kāds pastiprināja skaņu, un kļuva skaidrs, ka senatore lasa kaut kādu paziņojumu.

"Mēs esam sanākuši šeit, lai pieprasītu Senāta antimonopola komisijai sākt izmeklēšanu un noskaidrot, vai "Sfēra" ir kvalificējama kā monopols. Mēs nešaubāmies, ka Tieslietu departaments atzīs "Sfēru" par monopolu šī vārda vistiešākajā nozīmē un spers attiecīgus soļus, lai darītu galu šai situācijai, tāpat kā savulaik rīkojās ar Standart Oil, AT&T un citiem monopoliem mūsu ekonomikas vēsturē. "Sfēras" dominance kaitē veselīgai konkurencei un mūsu brīvā tirgus kapitālismam."

Pēc senatores runas ekrāns turpināja veikt savu galveno funkciju, proti, paust sfēristu domas, un todien to bija īpaši daudz. Visi vienprātīgi nosprieda, ka Vil-jamsone, pazīstama ar savu nonkonformistisko nostāju (viņa bija pret karu Irākā un Afganistānā), pasludinot šo antimonopola krusta karu, negūs īpašu popularitāti. "Sfēra" bija populāra abās politiskajās nometnēs, pazīstama ar saviem dāsnajiem ziedojumiem un pragmatisko nostāju teju visos politiskajos jautājumos, tālab šī centriski kreisā senatore negūs īpašu atbalstu savu liberālo kolēģu un vēl jo mazāk republikāņu vidū.

Mēja nebija tik kompetenta antimonopola likumā, lai viņai būtu kāds noteikts viedoklis. Vai tiešām šajā jomā nav nekādas konkurences? "Sfēra", protams, ieņēma lielu tirgus daļu: deviņdesmit procentus informācijas meklēšanas, astoņdesmit astoņus - bezmaksas e-pasta un deviņdesmit divus - ziņapmaiņas jomā. Tas varēja liecināt tikai par vienu: viņi piedāvā pašus labākos produktus. Šķita absurdi

pārmest uzņēmumam efektivitāti un uzmanību pret detaļām. Veiksmi.

- Nu beidzot! - Mēja iesaucās, ieraudzījusi Eniju. - Kā gāja Meksikā? Un Peru?

- Idiote! - izgrūda Enija, uzmetusi iznīcinošu skatienu ekrānam, kur tikko runāja senatore.

- Vai tas tevi neuztrauc?

- Tas, ka viņa kaut ko panāks? Protams, ne. Bet viņa pati gan būs sūdos lidz acīm.

- Ko tu ar to gribi teikt? Kā tu to zini?

Enija paskatījās uz Mēju, tad uz telpas viņu galu, kur Toms Stentons, sakrustojis rokas uz krūtim, sarunājās ar dažiem sfēristiem. Parasti šāda poza liecina par bažām vai pat dusmām, bet viņš šķita uzjautrināts.

- Iesim! - Enija pavilka draudzeni aiz rokas, viņas devās pāri parkam uz tako furgoniņu, kas todien baroja sfēristus. - Varbūt tur vēl būs kaut kas palicis pāri. Kā tavs jaunais pielūdzējs? Tikai nesaki, ka viņš nomira seksa laikā.

- Neesmu viņu vairs redzējusi.

- Nekādu kontaktu? - pajautāja Enija. - Cūcība!

- Sāku domāt, ka viņš ir no kāda cita laikmeta.

- No cita laikmeta? Un sirms? Vai atceries to vietu filmā "Mirdzums", kur Nikolsons ņemas vannasistabā ar to sievieti? Un izrādās, ka viņa ir padzīvojis zom-bijs.

Mejai nebija ne jausmas, par ko viņa runā.

- Patiesību sakot... - Enija iesāka, bet piepeši viņas skatiens sastinga vienā punktā.

- Kas ir?

- Ņemot vērā Viljamsones kampaņu, man nepatīk, ka parkā vazājas kaut kāds noslēpumains tipiņš. Lūdzu, pasaki man, kad atkal viņu manīsi.

Mēja pirmo reizi redzēja draudzenes sejā ko līdzīgu patiesām bažām.

(

Puspiecos Dens atsūtīja ziņu: Pagaidām lieliska diena. Ienāksi piecos?

Kad Mēja iegāja pa durvīm, Dens piecēlās, norādīja uz krēslu un aizvēra durvis. Apsēdies pie galda, viņš viegli uzsita ar pirkstu pa planšetes displeju.

- 97. 98. 98. 98. Šonedēļ tev ir lieliski rādītāji.

- Paldies! - Mēja sacīja.

- Nudien iespaidīgi. It sevišķi, ņemot vērā papildu slodzi ar iesācējiem. Vai tas bija grūti?

- Varbūt pirmās dienas, bet nu jau viņi ir piešāvušies un lielākoties paši tiek galā. Viņi visi ir lieli malači, un nu jau ir mazliet

vieglāk - var just, ka strādā vairāk cilvēku.

- Tas labi. Priecājos to dzirdēt. - Dens pacēla galvu un ieskatījās viņai acīs. - Kā tev pie mums patīk, Mēja?

- Ļoti patīk.

Dena seja atmirdzēja priekā. - Labi. Ļoti labi. Tā ir lieliska ziņa. Ataicināju tevi šurp, lai parunātu par tavu sociālo uzvedību. Par to, kādu iespaidu tā rada. Acīmredzot neesmu, kā pienākas, tev visu izskaidrojis un varu vainot tikai pats sevi.

- Nē, nē. Tu lieliski visu izskaidroji un neesi ne pie kā vainojams.

- Paldies, Mēja! Es to novērtēju. Tomēr gribētu parunāt par... Teiksim tā - mūsu uzņēmums nav no tiem, kur cilvēki strādā no deviņiem līdz pieciem. Tu taču to zini, vai ne?

-Jā, protams. Es ne... Vai esmu kaut kā likusi saprast, ka...

- Nē, nē. Tu neko neesi likusi saprast. Vienkārši tu reti paliec šeit pēc pieciem, un mēs domājām, ka varbūt tev gribas... hm... ātrāk tikt prom.

- Nebūt ne. Vai man būtu jāpaliek ilgāk?

Dens saviebās. - Nē, es nerunāju par taviem tiešajiem pienākumiem. Ar tiem tu lieliski tiec galā. Bet pagājušajā ceturtdienā tu nebiji Mežonīgajos Rietumos, un tas bija loti svarīgs korporatīvs pasākums, veltīts produktam, ar kuru mēs visi ļoti lepojamies. Tu nebiji vismaz divos jauno darbinieku pasākumos, arī cirka šovā radās iespaids, ka tu gribi ātrāk tikt prom. Šķiet, ka tu nozudi jau pēc divdesmit minūtēm. To vēl varētu saprast, ja tev nebūtu tik zems Dalības Līmenis. Vai zini, kāds tas ir?

Mēja domāja, ka tas varētu būt virs astoņiem tūkstošiem. - Šķiet, ka jā.

- Tev tā šķiet. - Dens paskatījās uz displeju. - Tas ir 9101. Vai tā varētu būt?

Mēja bija pārbaudījusi to pirms stundas, un kopš tā laika reitings bija nedaudz krities.

Dens paklakšķināja mēli un nogrozīja galvu, it kā nespētu saprast, kā viņam uz krekla gadījies tāds traips. - Tas viss krājas, un mēs sākam uztraukties, ka kaut kā tevi atgrūžam.

- Nē, nē! Nekā tamlīdzīga.

- Labi, parunāsim par ceturtdienas pasākumu, kas sākās septiņpadsmitos piecpadsmit Mežonīgajos Rietumos, kur strādā tava draudzene Enija. Tas bija daļēji obligāts pasākums, tikšanās ar mūsu potenciālajiem partneriem, bet tu jau biji pametusi parku, un tas ir patiešām savādi. Izskatās gandrīz vai pēc bēgšanas.

Mēja drudžaini domāja. Kāpēc viņa uz turieni neaizgāja? Kur viņa bija? Viņa vienkārši nezināja par šo pasākumu. Tas notika parka viņā galā, Mežonīgajos Rietumos. Kā viņa varēja palaist garām daļēji obligātu pasākumu? Droši vien paziņojums bija ierakts trešā displeja

informācijas dzīlēs.

- Ak kungs, piedod! - viņa iesaucās, beidzot atcerējusies. - Es tik tiešām aizbraucu piecos, lai nopirktu Sanvinčenco ekoveikalā alveju. Mans tētis lūdza tieši šo...

- Mēja, - Dens pārtrauca viņu aizbildnieciskā tonī, - alveju var nopirkt arī mūsu veikalā. Tas ir apgādāts labāk par kaut kādām kaktu bodītēm, te ir labāki produkti. Viss tiek rūpīgi pārbaudīts un uzraudzīts.

- Piedod! Es nezināju, ka uzņēmuma veikalā varētu būt alveja.

- Tu biji mūsu veikalā, un tur nebija alvejas?

- Nē, es tur nebiju. Devos tieši uz pilsētas veikalu. Ļoti labi, ka es tagad zinu...

- Piedod, ka tevi pārtraucu, bet tas ir visai savdabīgi. Tu saki, ka negāji uz mūsu veikalu?

- Nē. Piedod! Es vienkārši domāju, ka tur nebūs alvejas un...

- Paklausies, Mēja! Godīgi sakot, es zinu, ka tu nebiji mūsu veikalā, un gribu parunāt arī par to. Tu ne reizi neesi bijusi mūsu veikalā. Koledžā tu biji sportiste, bet ne reizi neesi bijusi sporta zālē, nemaz neesi iepazinusies ar mūsu parku. Šķiet, ka esi izmantojusi aptuveni vienu procentu visu iespēju.

- Man ļoti žēl. Vienkārši vēl neiznāca tam laika.

- Un piektdien arī bija svarīgs pasākums.

- Es zinu. Gribēju iet uz šo pasākumu, bet man bija jābrauc pie vecākiem. Tētim bija lēkme; kā izrādījās, nekas īpašs, bet to es uzzināju tikai tad, kad jau biju tur.

Ieraudzījis uz sava stikla galda kaut kādu traipiņu, Dens sāka cītīgi spodrināt to ar salveti. Apmierināts ar rezultātu, viņš pacēla acis.

- To es saprotu un uzskatu, ka pavadīt laiku ar vecākiem ir ļoti, ļoti labi. Es tikai gribu akcentēt mūsu darba kolektīvisma aspektu. Šis uzņēmums ir pirmām kārtām kolektīvs, kuru veido visi mūsu darbinieki. Un, lai šis princips darbotos, ir vajadzīgs noteikts Dalības Līmenis. Ņemsim par piemēru bērnudārzu: kādai meitenei ir dzimšanas dienas ballīte, un pie viņas atnāk tikai puse grupiņas. Kā šī meitene jutīsies?

- Slikti, protams. Es saprotu. Bet es taču biju cirka izrādē. Un tas bija lieliski, vienkārši fantastiski.

- Patiešām, vai ne? Un lieliski ir arī tas, ka tu tur biji. Bet diemžēl par to nekas neliecina - nav nevienas fotogrāfijas, neviena zinga vai vērtējuma, ziņas vai komentāra. Kāpēc tā?

- Nezinu. Droši vien biju pārāk aizrāvusies...

Dens skaļi nopūtās. - Tu taču zini, ka mums patīk zināt sfēristu viedokli? Ka tas tiek ļoti augstu vērtēts?

- Protams.

- Arī to, ka “Sfēras” darbības pamatā ir visu darbinieku

ieguldījums un dalība. Arī tavējā.

- Zinu.

- Es ļoti labi saprotu, ka tu gribi apciemot vecākus. Viņi taču ir tavi vecāki! Par to tevi var tikai cienīt. Kā jau teicu, tas ir ļoti, ļoti labi. Es tikai gribu uzsvērt, ka tu patīc ari mums un mēs gribētu tevi labāk iepazīt. Un tāpēc vēlos jautāt, vai tu vari palikt vēl kādu bridi un aprunāties ar Džosaju un Denīzi. Tu taču viņus atceries, vai ne? Viņi iepazīstināja tevi ar parku pirmajā dienā. Viņi gribētu turpināt šo sarunu, sīkāk iztirzāt dažus aspektus. Kā tu uz to skaties?

- Visnotaļ pozitīvi.

- Tev nav jāsteidzas uz mājām vai...?

- Nē. Es pilnībā esmu jūsu rīcībā.

- Lieliski. Priecājos to dzirdēt. Lūk, arī viņi!

Pagriezusies Mēja ieraudzīja Denīzi un Džosaju, kuri stāvēja aiz kabineta stikla durvīm un līksmi māja viņai ar rokām.

- Kā tev klājas? - pajautāja Denīze pa ceļam uz sanāksmju telpu. - Grūti noticēt, ka ir pagājušas jau trīs nedēļas kopš tās dienas, kad iepazīstinājām tevi ar parku. Nu re, esam klāt.

Džosaja atvēra sanāksmju telpas durvis, kurām Mēja ne vienreiz vien bija gājusi garām. Viņi iegāja ovālā telpā ar stikla sienām.

- Sēdies šeit! - Denīze norādīja uz ādas krēslu ar augstu atzveltni. Viņi abi apsēdās Mejai pretī, noliekot uz galda planšetes un ērti iekārtojoties krēslos, it kā gatavotos veikt nepatīkamu pienākumu, kurš var aizņemt vairākas stundas. Mēja centās pasmaidīt.

- Tu jau noteikti zini, ka mēs strādājam personāla daļa, - iesāka Denīze, aizliekot aiz auss tumšo matu šķipsnu. - Šīs ir parastas pārrunas, kādas mēs veicam ar daudziem jaunajiem komandas locekļiem. Mēs darām to katru dienu un ļoti priecājamies atkal tikties ar tevi. Tu esi tik neizdibināma.

- Es?

- Protams. Mums jau gadiem ilgi nav bijis jauna darbinieka, kuram būtu tāda, kā lai to saka... noslēpuma aura.

Mēja nezināja, ko lai uz to saka. Viņai nebija ne jausmas par šo noslēpuma auru.

- Domāju, ka sākumā mēs varētu mazliet parunāt par tevi. Kad būsim uzzinājuši kaut ko vairāk, būs vieglāk izspriest, kā tu varētu veiksmīgi iesaistīties kolektīva dzīvē. Ko tu par to saki?

- Jā, protams. - Mēja pamāja ar galvu un pašķielēja uz Džosaju, kurš vēl nebija bildis ne vārda. Viņš neatrāva skatienu no planšetes un kaut ko rakstīja, ik pa brīdim viegli skarot displeju ar pirkstiem.

- Ļoti labi. Gribu sākt ar to, ka tu mums ļoti patīc, -Denīze pavēstīja.

- Tu mums patiešām patīc. - Beidzot viņai pievērsās arī Džosajas koši zilās acis. - Visi uzskata, ka tu esi ļoti vērtīgs ieguvums.

- Paldies! - Mēja gandrīz nešaubījās, ka viņu grasās atlaist no darba. Acīmredzot viņa bija pāršāvusi pār strīpu, lūdzot iekļaut vecākus veselības apdrošināšanas programmā. Kā viņai tas varēja ienākt prātā? Viņa taču tikko bija pieņemta darbā.

- Un tu lieliski tiec galā ar saviem tiešajiem pienākumiem, - turpināja Denīze. - Tavs reitings ir vidēji 97 punkti, un tas ir izcils rādītājs, it sevišķi pirmajā darba mēnesī. Vai esi apmierināta ar savu veikumu?

Mēja centās uzminēt, kāda būtu pareizā atbilde. - Visumā jā.

Denīze pamāja ar galvu. - Tas labi. Bet, kā tu jau zini, šī nav tikai darbavieta. Svarīgi ir ne tikai reitingi

un vadītāju atzinība. Tu neesi tikai zobratiņš kaut kādā milzīgā mehānismā.

Džosaja sparīgi papurināja galvu - nē, pilnīgi noteikti ne. - Mēs uzskatām, ka tu esi pilnvērtīgs, atvērts cilvēks ar neierobežotu potenciālu. Un nozīmīgs mūsu kolektīva loceklis.

- Paldies, - Mēja noteica. Varbūt viņu tomēr neatlaidīs.

Denize skāņi pasmaidīja. - Bet tu jau noteikti pati zini, ka tev ir zināmas problēmas ar iekļaušanos mūsu komandā. Mēs, protams, lasījām ziņojumu par incidentu ar Elisteru un viņa Portugāles pasākumu. Tavs paskaidrojums bija pilnīgi saprotams, un mūs iepriecina tas, ka tu, šķiet, esi izpratusi “Sfēras” kolektīva galvenos principus. Un tomēr - tas, protams, nav obligāti, bet tu neesi apmeklējusi gandrīz nevienu pasākumu, kuri notiek vakaros un nedēļas nogalēs. Vai vari izskaidrot mums savu attieksmi? Teiksim, Elistera gadījumā?

- Es patiešām ļoti nožēloju, ka neviļus viņu sarūgtināju.

Denize un Džosaja vēlīgi pasmaidīja.

- Labi, ļoti labi, - sacīja Denize. - Tomēr es īsti nesaprotu - tu izprati situācijas būtību, bet tas nekādi nemainīja tavu uzvedību pēc šī gadījuma. Sāksim ar pagājušo nedēļas nogali. Mums ir zināms, ka tu pameti parku piektdien pulksten 17.42 un atgriezies pirmdien 8.46.

- Vai nedēļas nogalē bija jābūt darbā? - Mēja sarauca pieri. - Vai esmu kaut ko palaidusi garām?

- Nē, nē. Nedēļas nogalē nebija nekā obligāta, tomēr šeit pulcējās tūkstošiem cilvēku. Visi izmantoja mūsu parka iespējas un piedalījās dažādās aktivitātēs.

■

- Zinu, bet es biju aizbraukusi pie vecākiem. Mans tētis slikti jutās, un es gribēju kaut kā palīdzēt.

- Ļoti žēl, ka viņam bija slikti, - sacīja Džosaja. - Vai tas bija saistīts ar multiplo sklerozi?

-Jā.

Džosaja savilka žēlīgu seju, bet Denīze paliecās uz priekšu. - Ļoti savādi, ka mums par to nekas nav zināms. Vai tu sazinājies ar citiem sferistiem šajā grūtajā brīdī? Vai zini, ka mums ir četras grupas multiplās sklerozes slimnieku tuviniekiem? Divas no tām - tieši slimo bērniem. Vai esi pieteikusies kādā no šīm grupām?

- Nē, vēl ne. Es grasījos to darīt.

- Labi, - Denīze turpināja. - Mazliet pakavēsimies pie šī fakta, jo tas ir ļoti būtiski: tu zināji par šīm grupām, bet nepievienojies. Tu taču saproti, cik svarīgi ir dalīties informācijā par šo slimību?

- Protams.

- Vai saproti, cik svarīgi ir dalīties ar citiem cilvēkiem, kuru vecāki cieš no šīs slimības?

- Saprotu.

- Uzzinājusi, ka tētim ir lēkme, tu nobrauci - cik? -vismaz simt jūdzes! Un pat nemēģināji gūt kādu informāciju vai atbalstu IntraSfērā vai EkstraSferā. Vai saproti, kādu iespēju tu palaidi garām?

- Tagad saprotu, protams. Es vienkārši ļoti pārdzīvoju un uztraucos, tāpēc centos pēc iespējas ātrāk tikt galā. Biju atslēgusies no visa pārējā.

- Atslēgusies. - Denīze pamācoši paslēja gaisā pirkstu. - Ļoti trāpīgs formulējums. To varētu saukt arī par prombūtni. Vai parasti tu neesi “atslēgusies”?

- Domāju, ka ne.

Džosaja pasmaidīja un ierakstīja kaut ko planšetē.

- Un kāds ir vārda “prombūtne” antonīms? - pajautāja Denīze.

- Klātbūtne?

- Tieši tā. Klātbūtne. Par to mēs vēl parunāsim, bet tagad atgriezīsimies pie tava tēta un pagājušās nedēļas nogales. Vai viņam ir labāk?

- Jā. Patiesību sakot, tā bija viltus trauksme.

- Ļoti labi. Priecājos to dzirdēt. Tomēr man šķiet dīvaini, ka tu nevienam par to nepastāstīji. Vai tu rakstīji kaut kur par šo epizodi? Izliki kādu ziņu vai zingu?

- Nē, - Mēja atzinās.

- Hm. Nu labi. - Denīze dziļi ievilka elpu. - Saki man, kā tev šķiet - vai tu varētu kādam palīdzēt, daloties šajā pieredzē? Varbūt kāds cits arī brauks vairākas stundas uz mājām pie slima tēva vai mātes, un viņam būtu vieglāk, zinot, ka tavam tētim bija tikai viegla pseidolēkme?

- Protams. Tas noteikti varētu palīdzēt.

- Labi. Un kas tev tādā gadījumā būtu jādara?

- Es pieteikšos kādā multiplās sklerozes grupā, - Mēja apsolīja. - Un uzrakstīšu par notikušo. Es saprotu, ka tas var palīdzēt citiem.

- Lieliski! - Denīze atplauka smaidā. - Un tagad parunāsim par

nedēļas nogales pārējo daļu. Piektdien tu uzzināji, ka tētim ir labāk, bet par tevi nebija nekādu ziņu arī sestdien un svētdien. It kā tu būtu nozudusi no zemes virsas! - Viņa iepleta acis. - Nedēļas nogale ir tieši tas laiks, kad cilvēks ar zemu Dalības Līmeni var uzlabot situāciju, ja vēlas. Bet tavs līmenis vēl kritās -aptuveni par diviem tūkstošiem punktu. Es neesmu apsēsta ar skaitļiem, bet piektdien tas bija 8625 un svētdienas vakarā jau 10 288.

- Es nezināju, ka tas ir tik slikti. - Mēja ienīda šo sava "es" daļu, kas stāvēja viņai ceļā. - Acīmredzot vienkārši atguvos no stresa, kuru bija izraisījusi tēta lēkme.

- Vai vari pastāstīt, ko darīji sestdien?

- Man ir neērti to teikt, - atzinās Mēja, - bet es nedarīju neko.

- Neko? Kā tas ir - neko?

- Visu dienu pavadīju pie vecākiem. Skatījos televīziju.

Džosaja manāmi atdzīvojās. - Ko labu skatījies?

- Neko īpašu - sieviešu basketbolu.

- Un tu saki - "neko īpašu"! - Džosaja iesaucās. - Es dievinu sieviešu basketbolu. Vai seko maniem WNBA zingiem?

- Nē. Vai tu zingo par WNBA?

Džosaja pamāja ar galvu apmulsis, pat aizvainots.

- Un atkal mani pārsteidz tas, ka tu nedalies ar citiem, - iejaucās Denīze. - Vai esi piedalījusies kādā diskusijā par sportu? Cik dalībnieku ir mūsu globālajā WNBA diskusiju grupā, Džos?

Joprojām manāmi šokēts par Mejas nevērību, Džosaja sameklēja prasīto skaitli un nomurmināja: - 143 891.

- Un cik zingotāju raksta par WNBA?

- 12 992, - Džosaja pēc mirkļa atbildēja.

- Bet tevis tur nav, Mēja. Kāpēc tā?

- Vienkārši mana interese par WNBA nav tik liela, lai piedalītos diskusijās vai sekotu zingiem. Tā nav mana aizraušanās.

Denīze paskatījās uz Mēju ar samiegtām acīm. - Cik trāpīgs vārdiņš - "aizraušanās"! Vai esi dzirdējusi par ADC? Aizrautība, Dalība un Caurredzamība?

Mēja ne vienreiz vien bija redzējusi šos burtus, bet tikai tagad uzzināja, ko tie apzīmē. Un jutās kā pēdējā muļķe.

Denīze nolika plaukstas uz galda, it kā grasītos celties. - Tu taču zini, ka šis ir tehnoloģiju uzņēmums, vai ne?

- Protams.

- Vai zini ari to, ka mēs uzskatām sevi par sociālo mediju avangardu?

-Jā.

- Un tev ir zināms vārds "caurredzamība"?

- Neapšaubāmi.

Džosaja kā mierinādams pašķielēja uz Denīzi, un viņa salika rokas

klēpī. Tad viņš uzsmaidīja Mejai un pārņēma iniciatīvu. Viegli pieskāries planšetei, viņš atvēra jaunu lapu.

- Labi, iesim tālāk. Pastāsti mums, ko tu darīji svētdien.

- Braucu atpakaļ.

- Un tas ir viss?

- Vizinājos ar kajaku.

Džosaja un Denīze sinhroni iepleta acis.

- Vizinājies ar kajaku? - pajautāja Džosaja. - Kur?

- Līcī.

- Ar ko?

- Viena pati.

Abi izskatījās aizvainoti.

- Man arī patīk vizināties ar kajaku. - Džosaja ar spēcīgiem piesitieniem ierakstīja kaut ko planšetē.

- Cik bieži tu to dari? - Denīze pavaicāja.

- Apmēram reizi divās nedēļās.

Džosaja skatījās uz planšeti. - Es atvēru tavu profilu, un tur nav nekā par kajakiem. Ne smaidiņu, ne reitingu,

ne ziņu - pilnīgi nekā. Un tu gribi teikt, ka dari to reizi divās nedēļās?

- Nu, varbūt retāk. - Mēja iesmējās, bet viņai neviens nepievienojās. Džosaja joprojām blenza uz planšeti, Denize cieši raudzījās uz Mēju.

- Ko tu redzi, vizinoties ar kajaku?

- Nezinu. Daudz ko.

- Roņus?

- Protams.

- Jūras lauvas?

- Gandrīz katru reizi.

- Ūdensputnus? Pelikānus?

-Jā-

Denīze uzsita ar pirkstu pa planšetes displeju. - Es patlaban meklēju vizuālos materiālus par taviem izbraukumiem, bet neko neatrodu.

- Es nekad neņemu līdzi fotoaparātu.

- Kā tad tu identificē šos putnus?

- Man ir neliela grāmatiņa par vietējo faunu. To man uzdāvināja bijušais draugs.

- Kaut kāda brošūriņa?

- Jā. Tā ir ūdensdroša un...

Džosaja skaļi noelsās.

- Piedodiet, - Mēja nomurmināja.

Džosaja pārgrieza acis. - Tā ir neliela atkāpe, bet man nepatīk papīra izstrādājumi. Tie neveicina saziņu, nenodrošina kontinuitāti.

Tu skaties savā papīra brošūriņā, un ar to viss beidzas. Viss beidzas ar tevi. It kā tu būtu vienīgais cilvēks, kuram ir kāda nozīme. Bet padomā, kā būtu, ja tu to visu dokumentētu, izmantotu kādu rīku, kas ļautu nemaldīgi identificēt ikvienu redzēto putnu! No

tā iegūtu visi - naturālisti, studenti, vēsturnieki, krasta apsardze. Visi zinātu, kādi putni todien bija vērojami līcī. Traks var palikt, iedomājoties, cik daudz informācijas diendienā iet bojā šādas tuvredzības dēļ. Es negribu saukt to par egoismu, bet...

- Nē. Tev taisnība. Tas patiešām ir egoisms, - Mēja piekrita.

Džosaja nedaudz atmaiga. - Dokumentēšana ir viens, bet es nesaprotu ko citu: kāpēc tu nekur neesi pieminējusi šo savu hobiju? Tas taču ir daļa no tevis. Būtiska daļa.

Mēja neviļus nosprauslājās. - Patiesību sakot, es nedomāju, ka tas ir tik būtiski. Vai interesanti.

- Ir gan! - Džosajas acis iedegās protestā.

- Daudzi cilvēki nodarbojas ar laivošanu.

- Tur jau tā lieta! - Džosaja bija pietvīcis līdz ausu galiem. - Vai tad tu negribi ar viņiem sazināties? - Viņš piesita pie ekrāna. - Parkā vien ir 2332 laivotāji, tostarp arī es.

- Daudz gan.

- Vairāk vai mazāk, nekā tu gaidīji? - Denīze pajautāja.

- Droši vien vairāk.

Abi pasmaidīja.

- Varu tevi piereģistrēt, un tu uzzināsi kaut ko vairāk par vietējiem laivotājiem. Ir tik daudz rīku... - Šķita, ka Džosaja jau atver attiecīgo lapu.

- Es nudien nezinu... - Mēja novilka.

Abu sejas izstiepās.

- Kāpēc ne? - Džosaja atkal aizsvilās dusmās. - Vai uzskati, ka tavas aizraušanās nav svarīgas?

- Ne gluži. Vienkārši...

Džosaja paliecās uz priekšu. - Vai esi padomājusi par citiem sfēristiem? Fiziski tu esi līdzās, skaities kolektīva locekle, bet slēp no viņiem savus hobijus un intereses. Kā viņi, tavuprāt, jūtas?

- Nezinu. Domāju, ka nekā.

-Tu maldies! - Džosaja iesaucās. -Tur jau tā nelaime, ka tu negribi veidot ciešāku saikni ar līdzcilvēkiem!

- Bet tā ir tikai laivošana! - Mēja atkal iesmējās, lai piešķirtu sarunai vieglāku toni.

Džosaja bija atkal pievērsies planšetei. - Tikai laivošana? Tā ir trīs miljardus vērta industrija! Vai tad tu nesaproti, ka tas viss ir saistīts? Tu esi daļa no tā. Tev ir jāpiedalās.

Denīze raudzījās uz Mēju ar ciešu skatienu. - Gribu uzdot tev kādu delikātu jautājumu.

- Jā, lūdzu.

- Vai tev neliekas... ka tas varētu būt saistīts ar paš-vērtējumu?

- Kā, lūdzu?

- Varbūt tu negribi izpausties, jo uzskati, ka tavam viedoklim nav nekādas vērtības?

Mēja vēl nekad nebija kaut ko tādu iedomājusies, bet tā varētu būt. Varbūt viņa ir pārāk kautrīga, lai brīvi izpaustos? - Es īsti nezinu.

Denīze atkal samiedza acis. - Ja es būtu psihologs, man noteikti rastos jautājums par tavu pašvērtējumu. Mēs esam pētījuši šādas uzvedības modeļus. Es nesaku, ka šāda attieksme ir asociāla, bet noteikti liecina par nepietiekamu sabiedrisko aktivitāti un caurredzamību. Un mēs secinājām, ka šādu uzvedību var izraisīt zems pašvērtējums - cilvēkam šķiet, ka viņš nevar pateikt neko svarīgu. Vai tas varētu attiekties arī uz tevi?

Mēja bija pārāk apjukusi, lai spētu objektīvi izvērtēt Denīzes viedokli. - Varbūt, - viņa sacīja, lai novilcinātu laiku, saprazdama, ka nedrīkst būt pārāk piekāpīga. - Bet reizēm esmu pārliecināta, ka man ir sakāms kaut kas svarīgs, un tad es jūtos tiesīga to darīt.

- Redzi nu! Tu lietoji vārdiņu “reizēm”. - Džosaja pakratīja pirkstu. - Tas ir visai interesanti. Vai drīzāk vieš bažas. Manuprāt, šis “reizēm” gadās pārāk reti. -Viņš atspiedās pret atzveltni, it kā būtu izpratis Mejas būtību un nu varētu atvilkt elpu, veiksmīgi ticis galā ar šo grūto uzdevumu.

- Būtu ļoti labi, ja tu piedalītos kādā speciālā programmā, - Denīze ieteica. - Kā tu uz to skaties?

Mēja nezināja, kas tā par programmu, bet saprata, ka ir iedzīvojusies nopietnās nepatikšanās un atņēmusi viņiem daudz laika, tāpēc vienkārši nedrīkst atteikties. Viņa pasmaidīja un sacīja: - Visnotaļ pozitīvi.

- Ļoti labi. Mēs nokārtosim to pēc iespējas ātrāk. Tu tiksies ar Pītu Ramiresu, un viņš tev visu paskaidros. Domāju, ka tad tu būsi pārliecināta par sevi ne tikai reizēm, bet vienmēr. Tā taču būs labāk, vai ne?

Atgriezusies pie sava galda, Mēja nodevās pašpārmetumiem. Kas viņa par cilvēku? Viņai bija ļoti kauns. Viņa darīja tikai pašu minimumu. Mēja nīda sevi un juta līdzi Enijai. Enija noteikti bija dzirdējusi runas par savu nekam nederīgo draudzeni, kura bija pieņēmusi šo velti, šo iekārojamo darbu “Sfērā” (uzņēmumā, kurš bija apdrošinājis viņas vecākus un paglābis ģimeni no katastrofas) un tagad nevēlas attaisnot uz viņu liktās

cerības. Velns parāvis, saņemies taču! - viņa nodomāja. Kļūsti par cilvēku, no kura pasaulei ir kāds labums.

Viņa uzrakstīja Enijai, atvainojās un apsolīja laboties, teica, ka viņai ir ļoti neērti, ka viņa negrib ļaunprātīgi izmantot šo privilēģiju,

šo dāvanu, un ka Enijai nav jāatbild. Viņa vienkārši centīsies darīt visu simtreiz labāk, sākot ar šo brīdi un mūžīgi mūžos. Enija uzrakstīja, lai viņa neuztraucas, tas esot tikai viegls sitiens pa pirkstiem, neliela kursa korekcija, tā gadoties daudziem jauniņajiem.

Mēja ieskatījās pulksteni. Tikai seši. Vēl bija papilnam laika panākt nokavēto, tūlit un tagad, un viņa sāka drudžaini darboties: uzrakstīja četrus zingus, trīsdesmit divus komentārus un pievienoja astoņdesmit astoņus smaidiņus. Pēc stundas Mejas Dalības Līmenis bija pacēlies līdz 7288 punktiem. Tikt pāri 7000 bija grūtāk, tomēr astoņos vakarā viņa bija to paveikusi, pievienojoties vienpadsmit diskusiju grupām un izliekot to forumos kādu ziņu, uzrakstot vēl divpadsmit zingus (viens no tiem iekļuva tās stundas globālajā 5000 zingu topā) un kļūstot par vēl 67 zingu plūsmu sekotāju. Nu viņas līmenis bija pacēlies līdz 6872 punktiem, un Mēja pievērsās IntraSfērai. Tur bija ienākušās pārsimt jaunas ziņas, un viņa izbūrās tām cauri, atbildot uz kādām septiņdesmit ziņām un vienpadsmit uzaicinājumiem uz dažādiem pasākumiem, parakstot deviņas petīcijas un uzrakstot komentārus un konstruktīvu kritiku par četru produktu bēta versijām. Pulksten 22.16 viņas reitings bija jau 5342, un tikt pāri jaunajai - 5000 punktu robežai -atkal bija diezgan grūti. Viņa uzrakstīja virkni zingu par kādu jaunu “Sfēras” pakalpojumu, proti, iespēju gūt

informāciju par lietotāja vārda pieminēšanu citu ziņās, un viņas septītais zings par šo tematu izraisīja īstu ažiotāžu un tika pārsūtīts tālāk 2904 reizes, paceļot līmeni līdz 3887 punktiem.

Mēja izjuta dziļu gandarījumu par savu pūliņu rezultātu un spēju to sasniegt, bet šo pacēlumu tūlīt pat aizstāja pilnīgs spēku izsīkums. Bija gandrīz pusnakts, pēdējais laiks doties pie miera. Bija jau pārāk vēls, lai brauktu uz mājām, un Mēja pārbaudīja, vai kopmītnē ir brīvas vietas. Rezervējusi sev istabiņu un saņēmusi pieejas kodu, viņa devās pāri parkam uz Dzimto Pilsētu.

Aizvērusi savas istabiņas durvis, Mēja jutās kā pēdējā muļķe - kāpēc viņa jau agrāk nebija izmantojusi šo iespēju? Tas bija perfekts miteklis: visur gaišs koks un hromēta furnitūra, apsildāmā grīda, gultas veļa tik balta un jauna, ka apsēžoties tīkami nogurkstēja. Uz naktsska-plša gulēja neliels buklets. Izrādījās, ka matracis ir organisks, nevis ar atsperēm vai putām, bet kaut kādu jaunu šķiedru, un Mejai tas šķita stingrāks un vienlaikus elastīgāks - ērtāks par jebkuru gultu, kurā viņa jebkad bija gulējusi.

Mēja pārvilka sev pāri baltam mākonim līdzīgo dūnu segu, tomēr nespēja iemigt. Nu viņa bija sapratusi, ka spēj sasniegt daudz labāku rezultātu, tālab paņēma planšeti un atkal atvēra savu profilu, apņēmusies līdz diviem nakti pārvarēt 3000 punktu robežu. Un viņa to paveica, lai gan pulkstenis bija jau 3.19. Pēdīgi, ne tik daudz nogurusi,

cik sapratusi, ka vajag mazliet atpūsties, Mēja saritinājās zem segas un nodzēsa gaismu.

No rīta Mēja izrevidēja sienas skapi un atvilktnes, zināma, ka kopmītnē ir pieejamas ari pilnigi jaunas drēbes, kuras var aizņemties vai paturēt pavisam. Viņa izvēlējās kokvilnas T kreklu un piegulošas pusgarās bikses, un abi apģērba gabali patiešām ne reizi nebija vilkti. Uz izlietnes stāvēja nelietots mitrinošs krēms un mutes skalojamais, organiski vietējā ražojuma produkti, un Mēja izmēģināja gan vienu, gan otru. Tad viņa iegāja dušā, apģērbās un astoņos divdesmit atkal bija pie sava galda.

Un nekavējoties tika bagātīgi atalgota par saviem pūliņiem. Pār trešo displeju nolija apsveikumu straume: no Dena, Džareda, Džosajas un Denizes, aptuveni piecas ziņas no katra, un vismaz ducis no Enijas, kura vai plīsa no sajūsmas un mātišķa lepnuma. Ziņa ātri izplatījās IntraSfērā, un līdz pusdienlaikam Mēja bija saņēmusi 7716 smaidiņus. Visi jau bija zinājuši, ka viņa tiks ar to galā. Visi prognozēja viņai spožu karjeru, ne vēlāk kā septembrī viņa jau būšot pārcelta uz citu nodaļu, jo reti kuram esot izdevies tik mērķtiecīgi un ātri uzlabot savu Dalības Līmeni.

Visu nedēļu Mēja bija kā spārnos, savas jaunās kompetences un pašapziņas iedvesmota. Viņa jau bija pavisam tuvu 2000 punktu topam, un, cieši apņēmusies tikt pāri šai robežai, līdz vēlai naktij sēdēja pie datora arī nedēļas nogalē un nākamās nedēļas sākumā, visu šo laiku nakšņojot tajā pašā kopmītnes istabiņā. Viņa zināja, ka grupa sfēristu ar Dalības Līmeni virs 2000, tā dēvētā T2K, ietver teju vai maniakālus aktīvistus, īstu socializācijas eliti sekotāju acīs. T2K locekļi vairāk vai mazāk turējās savās pozīcijās, nu jau gandrīz pusotru gadu viņu grupā nebija vērojamas gandrīz nekādas pārmaiņas.

Tomēr Mēja gribēja pamēģināt. Ceturtdienas vakarā viņa bija tikusi līdz 2219 punktiem un zināja, ka šādu mērķi sev ir nosprauduši arī citi censoņi. Nākamās stundas laikā viņa pacēlās tikai par diviem punktiem - līdz 2217. Mēja zināja, ka tas nebūs viegli, bet šis izaicinājums viesa tīkamu satraukumu. Lielisks stimuls bija arī neskaitāmās uzslavas, kuras viņa saņēma katru reizi, kad pacēlās par vēl vienu tūkstoti, apziņa, ka viņa ir atlīdzinājusi Enijai par pūlēm.

Desmitos Mēja bija tikusi lidz 2188 punktiem un sāka pagurt, bet tad pēkšņi iedomājās, ka ir jauna un stipra un var strādāt vai visu nakti. Tikai viena negulēta nakts, un viņa varētu iekļūt T2K, kamēr visi pārējie guļ saldā miegā. Viņa apbruņojās ar enerģijas dzērienu un želejas tārpiņiem un, kad kofeīns un cukurs sāka iedarboties, jutās burtiski neuzveicama. Ar trešā displeja IntraSfēru bija par maz, viņa it viegli tika galā arī ar EkstraSfēras plūsmu. Mēja turpināja uzbrukumu, pievienojoties vēl pārsimt zingu plūsmu sekotājiem, un katrā ielika kādu komentāru. Drīz vien viņa tika līdz 2012 punktiem un sastapa

nopietnu pretestību. Ar 33 komentāriem produktu testēšanas vietnē viņai izdevās pacelties līdz 2009 punktiem. Mēja uzmeta acis kreisās rokas locītavai, lai noskaidrotu, kā reaģē viņas organisms, un ar prieku konstatēja, ka ir paātrinājies pulss. Viņa visu kontrolēja, bet ar to bija par maz. Pagaidām viņa sekoja līdzi tikai 41 statistikas rādītājam. Viņas klientu apkalpošanas vidējais vērtējums bija 97, pēdējais - 99 punkti. Visas grupas vidējais rādītājs bija 96 punkti. Todien viņa bija apkalpojusi 221 klientu, vakar līdz šim laikam - 219 klientus, vidēji dienā viņa apkalpoja 220 klientus, bet

citi grupas locekļi - 198. Būtisku dienišķo informāciju nodrošināja ari otrais displejs. No citiem sfēristiem viņa bija saņēmusi 1192 ziņas, izlasījusi 239 un atbildējusi uz 88. Viņa bija uzaicināta uz 41 uzņēmuma pasākumu un atbildējusi uz 28 uzaicinājumiem. Sfēras pakalpojumus todien bija izmantojuši 3,2 miljardi lietotāju, dažādas vietnes skatītas 88,7 miljardus reižu. EkstraSfērā Mejai bija 762 draugi un 27 draudzības uzaicinājumi. Viņa sekoja 10 343 zingeriem, 18 198 sekoja viņai. Viņa nebija izlasījusi 887 zingus. Viņai bija ieteikti 12 862 zingeri. Viņas digitālajā bibliotēkā bija pārstāvēts 921 mūziķis ar 6877 dziesmām, ieteikti vēl 3408 mūziķi. Turpat glabājās arī 33 002 attēli; ieteikti bija vēl 100 038 attēli. Gaisa temperatūra telpā bija 21 ˚C, ārā - 22 ˚C. Todien parkā bija reģistrēts 10 981 sfērists un 248 viesi. Mēja bija pieteikusies iespējai saņemt paziņojumus, kolīdz kādā no viņas iecienītajām ziņu plūsmām tiks pieminēts viens no 45 uzdotajiem vārdiem. Todien bija saņemti 187 šādi paziņojumi. Viņa zināja, cik cilvēku todien bija skatījušies viņas profilu (210) un cik ilgu laiku tam patērējuši (vidēji 1,3 minūtes). Ja viņa gribētu, varētu iet vēl dziļāk un noskaidrot, ko tieši katrs no viņiem bija skatījies. Tīkamu miera un kontroles izjūtu sniedza arī tie pārdesmit skaitļi, kuri atspoguļoja viņas veselības stāvokli. Mēja zināja, kāds ir viņas pulss, proti, tieši tāds, kādam tam būtu jābūt. Viņa zināja, ka todien ir spērusi gandrīz 8200 soļus un it viegli varētu tikt līdz 10 000. Viņa zināja, ka todien ir uzņēmusi pietiekami daudz šķidruma, arī kaloriju daudzums atbilda normai saskaņā ar ķermeņa masas indeksu. Pēkšņas apskaidrības brīdī Mēja aptvēra, kas ir galvenais viņas raižu, nemiera vai stresa faktors;

tas nebija nekāds ārējs, neatkarīgs spēks, kas apdraudēja viņu vai citus, izraisot dažādas nelaimes un problēmas. Tas bija kaut kas iekšējs, subjektīvs - tā bija neziņa. Nevis tas, ka viņa ir sastrīdējusies ar draugu vai izsaukta uz pārrunām ar Džosaju un Denīzi, bet neziņa. Ko tas varētu nozīmēt? Kas viņiem padomā? Kādas tam būs sekas? Kas būs tālāk nākotnē? Ja tas viss būtu zināms, iestātos totāls miers. Mēja gandrīz noteikti zināja, kur šobrīd atrodas viņas vecāki, - mājās, kur gan citur. Izmantojot Sfēras Lokatoru, viņa varēja noskaidrot, kur ir Enija, - savā kabinetā, droši vien vēl strādā tāpat kā viņa. Bet kur ir

Kaldens? Viņš nebija rādījies jau divas nedēļas. Mēja uzrakstīja Enijai īsziņu.

Vai tu neguli?

Es nekad neguļu.

Joprojām nekādu ziņu no Kaldena.

No tā vecūkšņa? Varbūt viņš ir miris? Bet viņam bija gara un skaista dzīve.

Vai tu tiešām domā, ka viņš gribēja te kaut ko izošņāt?

Domāju, ka tev ir paveicies tikt no viņa vaļā. Ļoti labi, ka viņš ir pazudis. Man jau bija sākusies viegla paranoja.

Viņš nav nekāds spiegs.

Tad viņš ir vienkārši vecs. Varbūt kāda sfērista vecētiņš -bija atnācis ciemos un apmaldījās. Labi, ka viņš pazuda. Tu esi par jaunu atraitnes lomai.

Mēja atcerējās viņa rokas. Šīs rokas bija viņu pazudinājušas. Tobrīd viņa gribēja tikai vienu - atkal just Kaldena rokas. Labo roku, kas uzguļas uz krustiem un pievelk viņu sev klāt. Vai tiešām viņas vēlmes ir tik primitīvas? Un kur viņš, pie velna, ir palicis? Viņš taču nedrīkst tā vienkārši ņemt un pazust. Mēja vēlreiz izmēģināja Sfēras

Lokatoru, lai gan bija darījusi to jau simtiem reižu. Bet viņai bija tiesības zināt, kur viņš ir. Vismaz tik daudz -kur viņš ir, kas viņš ir. Tas bija pilnīgi lieks, arhaisks neziņas slogs. Viņa var vienā mirklī uzzināt, kāda ir gaisa temperatūra Džakartā, bet nespēj atrast parkā vienu cilvēku! Kur ir tas cilvēks, kurš viņai tik īpaši pieskārās? Ja būtu iespējams kliedēt šo neziņu (kas un kad atkal viņai tik īpaši pieskarsies?), varētu atbrīvoties arī no lielākās daļas stresa faktoru un varbūt pat tā izmisuma viļņa, kas brieda Mejas krūtīs. Viņa juta šo melno pārrāvumu, šo skaļo plīsumu vairākas reizes nedēļā. Parasti tas ilga tikai īsu brīdi, bet, aizvērusi acis, viņa redzēja tādu kā mazu plīsumu melnā audumā, no kura skanēja miljoniem neredzamu dvēseļu kliedzieni. Mēja saprata, ka tas ir ļoti dīvaini, un nebija to nevienam teikusi. Varētu parunāt ar Eniju, bet viņa negribēja uztraukt draudzeni, tikko sākusi strādāt "Sfērā". Bet ko tas varētu nozīmēt? Kas tie par kliedzieniem? Vislabākais pretlīdzeklis bija koncentrēšanās, nerimtīga rosība, maksimāla atdeve. Piepeši viņai radās muļķīga iedoma pameklēt Kaldenu Luv-Luv. Viņa tā ari izdarīja un jutās kā pēdējā muļķe, kad viņas aizdomas apstiprinājās. Kaut kur iekšā atkal plīsa audums, visu pārplūdināja melnums. Viņa aizvēra acis un dzirdēja zemūdens kliedzienus. Mēja nolādēja šo neziņu; viņai vajadzēja cilvēku, par kuru viss ir zināms. Kuram var sadzīt pēdas.

Pie durvīm atskanēja kluss, nedrošs klauvējiens. - Nāc iekšā! - Mēja atsaucās.

Durvju spraugā parādījās Frensisa galva.

- Vai esi pārliecināta?

- Es taču pati tevi pasaucu.

Frensiss ieslīdēja iekšā un aizvēra durvis, it kā būtu par mata tiesu izsprucis no kāda vajātāja. - Man patīk, kā tu esi to apdzīvojusi. - Viņš paskatījās visapkārt.

Mēja iesmējās.

- Iesim labāk pie manis, - viņš ierosināja.

Mēja jau grasījās iebilst, tomēr viņai gribējās redzēt Frensisa istabu. Katra kopmītnes istabiņa mazliet atšķīrās no citām, un tagad, aptvēruši, cik tas ir ērti un izdevīgi, daudzi sferisti dzīvoja te vairāk vai mazāk pastāvīgi un bija tās nedaudz personalizējuši. Frensisa istaba bija tieši tāda pati kā viņējā, bet ar dažām individuālām niansēm. Viena no tām bija papjēmašē maska, kuru viņš pats bija bērnībā uztaisījis, - dzeltens vieplis ar milzīgām briļļainām acīm, kuras raudzījās uz viņiem no sienas virs gultas. Frensiss ievēroja, ka Mēja uz to skatās.

- Kas ir?

- Vai tev tas neliekas mazliet dīvaini? Maska virs gultas?

- Es taču neredzu to, kad guļu. Vai gribi kaut ko iedzert? - Atvēris ledusskapi, Frensiss izņēma sulas un kaut kādu neredzētu sakē apaļā stikla traukā ar sārtu nokrāsu.

- Izskatās kārdinoši. Manā istabā ir tikai parastā pudele. Droši vien cita marka.

Frensiss pagatavoja kokteiļus, līdz malām piepildot abas glāzes.

- Es katru vakaru iedzeru dažas glāzītes, - viņš atzinās. - Tā ir vienīgā iespēja piebremzēt smadzenes un atslēgties. Vai tev arī tā ir?

- Man vajag stundu, lai aizmigtu.

- Sakē saīsina šo procesu līdz piecpadsmit minūtēm.

Frensiss sniedza viņai kokteili. Mēja ieskatījās glāzē

un nodomāja, ka tas ir ļoti skumji, šis dienišķais sakē, bet tad saprata, ka jau rit pamēģinās pati.

Frensisa skatiens bija vērsts vienā punktā, kaut kur starp viņas vēderu un elkoni.

- Kas ir?

- Es nekad nespēju atrauties no tava vidukļa, - viņš sarija.

- Ko tu teici? - Mēja nodomāja, ka tas nav tā vērts, nevar būt tā vērts - pavadīt laiku ar vīrieti, kurš var kaut ko tādu pateikt.

- Nē, nē! - viņš satraucās. - Gribēju teikt, ka tavs viduklis ir kaut kas īpašs. Šīs plūdenās līnijas, lokam līdzīgais izliekums.

Frensiss attēloja tā aprises, ar roku uzzīmējot gaisā garenu C burtu. - Man patik, ka tev ir gurni un pleci. Kopā ar šādu vidukli. - Viņš pasmaidīja, raugoties Mejai acīs, it kā neapzinātos, cik savāds ir šāds tiešums. Bet varbūt tas viņu neuztrauca.

- Nu ko, paldies!

- Tas patiešām bija kompliments. Šie izliekumi ir kā radīti, lai

uzliktu tur rokas. - Frensiss izlikās, ka uzliek plaukstas viņai uz vidukļa.

Mēja piecēlās un iemalkoja kokteili. Varbūt labāk iet prom? Bet tas taču bija kompliments. Frensiss bija pateicis viņai neveiklu, mulsinošu, bet ļoti vaļsirdīgu komplimentu, kuru viņa noteikti nekad neaizmirsīs; viņas sirds jau sitās jaunā, ātrākā ritmā.

- Vai gribi kaut ko paskatīties? - Frensiss pajautāja.

Joprojām izsista no līdzsvara, Mēja paraustīja plecus.

Frensiss sāka pētīt piedāvājumu. Viņiem bija pieejamas gandrīz visas filmas un televīzijas raidījumi, un abi piecas minūtes meklēja, ko lai skatās, bet pēc tam iedomājās kaut ko citu, līdzīgu, tikai labāku.

- Vai esi dzirdējusi Hansa Vilisa jauno ierakstu? -Frensiss pavaicāja.

Mēja bija nolēmusi palikt, jo saprata, ka Frensisa klātbūtnē labi jūtas. Šeit viņa kontrolēja situāciju, un viņai patika šī varas apziņa. - Nē. Kas viņš tāds ir?

- Šķiet, viens no vietējiem mūziķiem. Pagājušajā nedēļā ierakstīja veselu koncertu.

- Vai tas jau ir izlaists?

- Vēl ne. Varbūt arī izlaidīs, ja sfēristu vērtējums būs gana augsts. Mēģināšu to sameklēt.

Pēc brīža atskanēja maiga klaviermūzika, kas izklausījās pēc lietus sākuma. Mēja piecēlās un izslēdza lampu; displeja pelēkais spīdums meta uz Frensisu rēgainu gaismu.

Ieraudzījusi biezu sējumu ādas vākos, Mēja paņēma to rokās. - Kas tas? Man tāda nav.

- Tas ir manējais. Albums ar vecām fotogrāfijām.

- Ģimenes bildes? - Mēja tūlīt atcerējās par viņa smago bērnību. - Piedod! Man nevajadzēja tā sacīt.

- Nekas. Savā ziņā tās patiešām ir ģimenes bildes. Dažās ir arī manas māsas. Bet lielākoties tur esmu es un mani aizbildņi. Gribi paskatīties?

- Tu turi to šeit parkā?

Frensiss izņēma albumu Mejai no rokām un apsēdās uz gultas. - Nē. Atnesu to tikai nesen. Skatīsies? Diezgan depresīvas bildes.

Frensiss atvēra albumu, Mēja apsēdās līdzās un sāka aplūkot fotogrāfijas. Frensiss standarta dzīvojamās istabās ar dzeltenīgu gaismu, virtuvēs, reizēm kādā izpriecu parkā. Aizbildņus nekur nevarēja skaidri redzēt - izplūdušas sejas, ar šķērēm nogriezti stāvi. Vienā foto Frensiss sēdēja uz skrituļdēļa ar milzīgām brillēm uz deguna.

- Tās droši vien ir audžumātes brilles. Paskaties, kāds rāmis. - Frensiss pielika pirkstu pie apaļajām lēcām. - Tās taču ir sieviešu, vai ne?

- Tā izskatās, - Mēja piekrita, vērojot viņa bērna seju. Tā pati atklātā izteiksme, tas pats lielais deguns un pilnīgā apakšlūpa. Viņa juta, ka acīs sariešas asaras.

- Es neatceros šīs brilles, - viņš sacīja. - Nezinu, kur es tās ņēmu. Droši vien manas brilles bija saplīsušas un viņa aizdeva man savējās.

- Tu biji smuks puika. - Mejai joprojām gribējās raudāt.

Frensiss aizvien vēl skatījās uz fotogrāfiju, it kā, gana ilgi raugoties, varētu izvilināt no tās kādu informāciju.

- Kur tas ir? - Mēja pajautāja.

- Nav ne jausmas, - viņš atteica.

- Tu nezini, kur dzīvoji?

- Nē. Pat fotogrāfijas bija diezgan liels retums. Daudzi aizbildņi nedeva mums bildes, un, ja arī deva, skatījās, lai nekas nenorādītu uz viņu dzīvesvietu. Ne mājas fasāde, ne adrese, ne ielas nosaukums vai kādas atpazīstamas vietas.

- Tu joko?

- Tādi ir aizbildniecības noteikumi. - Frensiss pacēla acis.

- Bet kāpēc? Lai tu nevarētu atgriezties?

- Vienkārši tādi noteikumi. Nūjā, lai nevarētu atgriezties. Viņi ņēma mūs uz gadu un negribēja, lai kādā jaukā dienā mēs atkal uzrastos viņu durvju priekšā, jo sevišķi tad, kad bijām paaugušies. Dažiem bērniem bija nelāgas tieksmes, un aizbildņi baidījās, ka viņus vēlāk varētu uzmeklēt.

- Es nezināju.

-Jā. Divaina sistēma, bet tai ir sava loģika. - Frensiss izdzēra savu sakē un piecēlās, lai uzliktu citu mūziku.

- Drīkstu paskatīties? - Mēja pajautāja.

Frensiss paraustīja plecus. Mēja šķirstīja albumu, meklējot kādus orientierus, bet nevienā fotogrāfijā nebija redzama nedz māja, nedz adrese, tikai anonīmi interjeri vai pagalmi.

- Vismaz daži no viņiem noteikti gribētu zināt, kā tev klājas, - viņa sacīja.

Sāka skanēt kaut kāda veca soula dziesma, kurai Mēja nezināja nosaukumu. Frensiss atkal apsēdās viņai līdzās.

- Varbūt. Bet tas būtu pret noteikumiem.

- Tātad tu neesi mēģinājis viņus sameklēt? Izmantojot sejas atpazīšanas...

- Nezinu. Neesmu vēl izlēmis. Tāpēc jau es to šurp atnesu. Rīt noskenēšu bildes, paskatīšos. Varbūt atradīšu kādas sakritības. Bet es netaisos darīt neko vairāk. Vienkārši aizpildīšu dažus baltos laukumus.

- Tev ir tiesības zināt vismaz svarīgākos faktus.

Mēja turpināja šķirstīt albumu. Kādā bildē Frensiss, ne

vecāks par pieciem gadiem, stāvēja starp divām deviņus vai desmit gadus vecām meitenītēm. Tās noteikti bija viņa māsas, tās,

kuras vēlāk noslepkavoja, un Mēja nez kāpēc nespēja atraut no viņām skatienu. Viņa zināja, ka nedrīkst neko jautāt, likt Frensisam par viņām runāt. Jāļauj viņam pašam uzsākt sarunu un, ja viņš to neizdarīs, jāpāršķir lapa.

Frensiss neko neteica. Mēja pāršķīra lapu un pēkšņā līdzjūtības uzplūdā nodomāja, ka ir pret viņu pārāk skarba. Frensiss bija līdzās, viņa šim puisim patika, viņš gribēja, lai Mēja būtu kopā ar viņu, un bija nelaimīgākais no visiem viņas paziņām. Un viņa varēja to mainīt.

- Tev sirds sitas kā traka, - Frensiss sacīja.

Mēja paskatījās uz veselības aproci - 134 sitieni minūtē.

- Un tev? - viņa pajautāja.

Frensiss pavilka uz augšu piedurkni, Mēja satvēra viņa roku un pagrieza aproci pret sevi - 128 sitieni minūtē.

- Tu pats neesi daudz mierīgāks, - viņa sacīja, atstājusi roku viņam klēpī.

-Ja tava roka paliks tur, tas kļūs vēl straujāks, - Frensiss sacīja, un viņi sāka vērot. Pārsteidzoši - sirds ritms strauji pieauga līdz 134 sitieniem minūtē. Mejai patika apzināties savu varu, redzēt tās skaitlisko apliecinājumu. Nu jau displejā pulsēja skaitlis 136.

- Gribi turpināt? - viņa pajautāja.

- Gribu, - Frensiss izdvesa.

Mēja ieslidināja roku viņam biksēs un turpat līdzās jostas sprādzei sataustīja peņa galviņu. Mēja paglaudīja to, un viņi abi noskatījās, kā rādītājs paceļas līdz 152.

- Tu esi tik viegli uzbudināms, - viņa sacīja. - Un kas būtu, ja mēs patiešām kaut ko darītu?

Frensiss bija aizvēris acis. - Nezinu.

- Tev patīk? - viņa pajautāja.

Viņš spēja izdvest tikai neskaidru “mhm”.

Vērojot Frensisu, viņa rokas uz gultas, piebriedušā peņa kūkumu, Mēja izbaudīja savu varu un iedomājās, ko varētu pateikt. Tas bija neķītri, un viņa nekad neko tādu neteiktu, ja kāds varētu to uzzināt. Bet neviļus pasmaidīja, iedomājusies, kā uz to reaģēs tik bikls puisis kā Frensiss.

- Un ko vēl tā mēra? - Mēja pajautāja un viegli saspieda viņa peni.

Frensisa acis aizmiglojās, viņš izmisīgi mēģināja novilkt bikses. Nolaidis tās pār gurniem, viņš izdvesa neskaidru “Ak kungs!” vai kaut ko tamlīdzīgu, tad piepeši savilkās čokurā, galva parāvās uz vienu, tad otru pusi, un viņš nespēkā atkrita uz gultas ar seju pret sienu. Mēja mazliet atvirzījās, nenovēršot no viņa acis: krekls uzrāvies, kājstarpe atsegta. Nez kāpēc prātā ienāca ugunskurs, neliela malkas šķila, nošķiesta ar pienu.

- Piedod, - viņš pēdīgi pateica.

- Nē, man patika.

- Man nekad vēl nav bijis tik ātri. - Viņš vēl nespēja atgūt elpu. Piepeši kaut kāda perversa sinapse saistīja šo ainu ar citu: viņas tēvs, noslīdzis uz dīvāna, nespēj tikt galā ar savu organismu. Mejai radās vēlme pēc iespējas ātrāk tikt prom.

- Man jāiet, - viņa sacīja.

- Jāiet? Kāpēc?

- Ir jau pāri vieniem, vajag mazliet pagulēt.

- Kā gribi.

Mejai nepatika, kā viņš to pateica - it kā ne mazāk par viņu vēlētos palikt viens.

Frensiss piecēlās un paņēma no naktsgaldiņa tālruni, kurš bija nolikts stāvus un pavērsts pret viņiem.

- Tu ко - filmēji? - viņa pajokoja.

- Varbūt. - Pēc Frensisa toņa kļuva skaidrs, ka tas nav nekāds joks.

- Ko? Tu nopietni runā?

Mēja pasniedzās pēc tālruņa.

- Neaiztiec! Tas ir mans telefons. - Frensiss iebāza to kabatā.

- Tavs? Vai tas, ko mēs tikko darījām, ir tavs1

- Tas ir tiklab mans, kā tavs. Turklāt es biju tas, kurš sasniedza kulmināciju. Un kāpēc tas tevi tā uztrauc? Tu taču neesi plika.

- Frensis! Es nespēju tam noticēt. Tūlīt pat izdzēs!

- Tu teici “izdzēs”? - Tas izskanēja kā joks, bet mājiens bija skaidrs: “Sfērā” neviens neko neizdzēš. - Es gribēju pēc tam paskatīties.

- Tad to varēs paskatīties visi.

- Es taču to nereklamēšu vai tamlīdzīgi.

- Lūdzu, Frensis!

- Nomierinies! Tev jāsaprot, cik daudz tas man nozīmē. Es neesmu nekāds jāklis, un tas ir rets gadījums manā dzīvē. Vai tiešām es nedrīkstu saglabāt mazu piemiņu?

- Tu velti psiho, - sacīja Enija.

Viņas sēdēja Apgaismības lielajā zālē. Šis bija viens no tiem retajiem gadījumiem, kad piektdienas prezentāciju vadīs Stentons, turklāt bija gaidāms kāds īpašs viesis.

- Un tomēr es psihoju, - Mēja neatlaidās. Kopš pēdējās tikšanās ar Frensisu viņa nespēja koncentrēties nekam citam. Ierakstu neviens nebija redzējis, bet, ja tas bija

Frensisa tālrunī, tas bija ari “Sfēras” mākonī, pieejams visiem un ikvienam. Visvairāk Mēja dusmojās pati uz sevi. Viņa bija pieļāvusi, ka viens cilvēks divreiz nodara viņai vienu un to pašu pārestību.

- Tikai neprasi atkal, lai es to izdzēšu, - Enija teica, pamājot dažiem vecākajiem sfēristiem, “Komandas 40” locekļiem.

- Lūdzu, izdzēs to!

- Tu labi zini, ka es to nevaru. Mēs šeit neko neizdzēšam, Mēja.

Beilijs būtu šokā un lietu rūgtas asaras. Viņš jūtas sāpināts līdz sirds dziļumiem, ja kāds tikai iedomājas kaut ko izdzēst. Viņš saka: tas ir tāpat kā nogalināt mazu bērnu. Un tu to labi zini.

- Bet šis bērns apmierināja vīrieti ar roku. Nevienam šis bērns nav vajadzīgs, to vajag izdzēst.

- Neviens to nekad neredzēs, un tu to labi zini. Neviens nekad neredz deviņdesmit deviņus procentus mākonī saglabāto datu. Varēsim atgriezties pie šīs sarunas, ja kāds to kaut reizi noskatīsies. Sarunāts? - Enija uzlika roku Mejai uz delma. - Un tagad pievērs uzmanību skatuvei. Tu nevari iedomāties, cik reti Stentons uzrunā publiku. Tātad tas ir kaut kas īpašs un saistīts ar valdību. Tā ir viņa niša.

- Vai tad tu nezini, par ko viņš runās?

- Man ir zināma nojausma, - Enija atteica.

Stentons iznāca uz skatuves pilnīgi negaidīti, un zāle

sveica viņu ar aplausiem, bet pilnīgi citādi nekā Bei-liju. Beilijs bija viņu talantīgais tēvocis, kurš bija personiski izglābis ikviena klātesošā dzīvību. Stentons bija viņu boss, kura priekšā ir jāuzvedas kā profesionāļiem un profesionāli jāaplaudē. Ģērbies nevainojamā melnā uzvalkā bez kaklasaites, viņš nostājās skatuves vidū un sāka runāt, neuzskatot par vajadzīgu nedz sasveicināties, nedz stādīties priekšā.

- Kā jūs jau zināt, - viņš sacīja, - mēs šeit "Sfērā" atbalstām caurredzamību. Mūs iedvesmo un sajūsmina tādi cilvēki kā Stjūarts, kuri ir gatavi publiskot savu dzīvi, lai paplašinātu mūsu kopīgās zināšanas. Viņš jau piecus gadus fiksē ikvienu savas dzīves mirkli, un tas ir nenovērtējams devums "Sfērai"; varu derēt, ka drīzumā to novērtēs arī pārējā cilvēces daļa. Stjūart?

Stentons pārlaida skatienu zālei, meklējot Stjūartu, Caurredzamo cilvēku, kuram uz krūtīm bija kaut kas līdzīgs mazam teleobjektīvam. Tas bija gadus sešdesmit vecs plikpauris, viegli salīcis uz priekšu, it kā viņu vilktu lejup kaklā pakārtās kameras svars. Sveikts ar dedzīgu aplausu vilni, viņš atkal apsēdās.

- Bet ir vēl kāda sabiedriskās dzīves joma, - Stentons turpināja, - kurā mēs vēlamies gūt un sagaidām caurredzamību. Tā ir demokrātija. Mums ir paveicies, jo esam dzimuši un auguši demokrātiskā valstī, bet šī demokrātija nemitīgi attīstās. Tā, piemēram, manā bērnībā pilsoņi pieprasīja ar likumu nodrošināt politiķu darbības caurredzamību, lai cīnītos ar dažādām aizkulišu mahinācijām. Šie likumi deva pilsoņiem pieeju sanāksmēm un protokoliem, ikviens nu varēja apmeklēt atklātās sēdes un pieprasīt dokumentus. Un tomēr - lai gan šī demokrātija pastāv jau ilgu laiku, mūsu izvēlētie līderi nereti izraisa publiskus skandālus, darot to, kas viņiem nebūtu jādara, - kaut ko slepenu un nelikumīgu, pilnīgi neatbilstošu sabiedrības vēlmēm un interesēm. Nav brīnums, ka Kongresam uzticas tikai vienpadsmit procenti

vēlētāju.

Zāli pāršalca sarunu murdoņa, un Stentons piebilda: - Tikai vienpadsmit procenti! Un, kā jūs zināt, tikko atklājās, ka kāda senatore ir iesaistīta ļoti nesmukā lietā.

Zālē atskanēja smiekli, skaļi izsaucieni, svilpieni.

- Kura senatore? - Mēja paliecās uz Enijas pusi.

- Viljamsone. Vai tad tu nezināji? Viņa ir pamatīgā ķezā. Patlaban notiek izmeklēšana. Sešas apsūdzības, galvenokārt par ētikas normu pārkāpumiem. Viņas datorā atrada dažādus kompromitējošus materiālus, dīvainus meklēšanas pieprasījumus un lejupielādētus datus - klusās šausmas!

Mēja neviļus atcerējās Frensisu, tad atkal pievērsās Stentonam.

- Pat ja jūsu darbs būtu mest mēslus pensionāriem uz galvas, - viņš turpināja, - tā vērtējums varētu būtu augstāks par vienpadsmit procentiem. Ko lai dara šādā situācijā? Kā lai atjauno pilsoņu uzticību viņu izvēlētajiem līderiem? Es ar prieku paziņoju, ka kādai sievietei ir gana nopietna attieksme pret šo problēmu un viņa ir gatava spert radikālus soļus. Ļaujiet man iepazīstināt jūs ar 14. vēlēšanu iecirkņa pārstāvi Olīviju San-tosu!

No aizkulisēm iznāca aptuveni piecdesmit gadus veca sieviete sarkanā kostīmā ar dzeltenu, puķainu šallīti ap kaklu. Viņa sparīgi vicināja virs galvas paceltās rokas, bet, spriežot pēc šķidrajiem pieklājības aplausiem, lielākā daļa publikas redzēja viņu pirmo reizi.

Stentons neveikli apskāva viešņu, un viņa pagriezās pret zāli, saņēmusi rokas uz krūtīm. - Tiem, kuri neorientējas iekšpolitikas niansēs, atgādināšu, ka kongresmene Santosa pārstāv mūsu vēlēšanu iecirkni. Tas nekas, ka jūs viņu nepazināt, - nu esat iepazinušies. Kā jūs šodien jūtaties? - viņš pajautāja sievietei.

- Labi, Tom, pat ļoti labi. Es tā priecājos par šo tikšanos.

Stentons savu iespēju robežās savilka seju sirsnīgā smaidā, tad atkal pievērsās klausītājiem.

- Kongresmene Santosa ir ieradusies, lai paziņotu par kādu ļoti svarīgu pavērsienu valsts pārvaldes vēsturē. Tas būs solis pretī absolūtai caurredzamībai, kuru visi gaida no saviem līderiem jau kopš pārstāvnieciskās demokrātijas rašanās brīža. Lūdzu!

Stentons mazliet atkāpās un apsēdās uz augsta ķebļa. Kongresmene izgāja skatuves priekšā, aizlika rokas aiz muguras un pārlaida skatienu zālei.

- Tā tas patiešām ir, Tom. Es arī pilnībā atbalstu pilsoņu vēlmi zināt, ko dara viņu pārstāvji. Tās taču ir jūsu tiesības, vai ne? Jums ir visas tiesības zināt, kā viņi pavada savas dienas. Ar ko tiekas, par ko runā, ko dara ar nodokļu maksātāju naudu. Līdz šim viņu atskaitīšanās sistēma bija visnotaļ patvaļīga. Senatori un Pārstāvju palātas politiķi, mēri un municipālo padomju locekļi ik pa laikam publiskoja savu

dienaskārtību un deva vēlētājiem noteikta līmeņa pieeju. Un tomēr mēs nereti sev jautājam: kāpēc šis pārstāvis satiekas ar bijušo senatoru, kurš pārtapis par lobētāju? Kur šis kongresmenis ir ņēmis tos 150 000 dolāru, kurus FIB atrada viņa ledusskapī? Kāpēc šis senators ļaujas mīlas priekiem, kamēr viņa sieva iziet ķīmijterapijas kursu? Jūs maksājat visiem šiem politiķiem, tāpēc viņu grēki un grēciņi ir ne tikai apkaunojoši un nepieņemami, bet arī pilnīgi lieki.

Atskanēja šķidri aplausi. Santosa pasmaidīja, pamāja ar galvu un turpināja:

- Mēs visi vēlamies, lai mūsu pārstāvju darbība būtu caurredzama, bet līdz šim to nevarēja nodrošināt tīri tehnisku iemeslu dēļ. Tagad tas ir iespējams. Stjūarts ir pārliecinoši parādījis, cik viegli ir padarīt savu ikdienu visiem pieejamu, ļaut redzēt to, ko redzat jūs, un dzirdēt to, ko jūs dzirdat un sakāt. Paldies jums par drosmi, Stjūart!

Klausītāji ar jaunu dedzību aplaudēja Stjūartam; acīmredzot daži jau bija uzminējuši, ko Santosa grasās paziņot.

- Nu es esmu nolēmusi sekot Stjūartam šajā apgaismības ceļā un parādīt, kāda var būt demokrātija un kādai tai jābūt, proti, absolūti atklātai un caurredzamai. Sākot ar šodienu, man būs tāda pati kamera kā Stjūartam. Ikviena mana tikšanās, ikviens solis un frāze būs pieejama ne tikai maniem vēlētājiem, bet visai pasaulei.

Stentons nokāpa no ķebļa un, piegājis pie Santosas, pārlaida skatienu zālei. - Domāju, ka kongresmene Santosa ir pelnījusi kārtīgus aplausus.

Tas bija lieks atgādinājums - visi jau aplaudēja, klaigāja un svilpa, un Santosa staroja laimē. Ovācijām turpinoties, no aizkulisēm iznāca tehniķis un aplika San-tosai ap kaklu ko līdzīgu modernam kulonam - tādu pašu kameru kā Stjūartam, tikai mazāku. Santosa pielika objektīvu pie lūpām, un zāle atkal sajūsmā uzgavilēja. Pēc brīža Stentons pacēla rokas, un visi pieklusa. Viņš pagriezās pret Santosu.

- Tātad jūs gribat teikt, ka ikviena saruna, ikviena tikšanās, ikviens jūsu dzīves mirklis būs vērojams tieš-saistē?

- Jā, tas viss būs pieejams manā mājaslapā. Katra stunda un minūte līdz tam brīdim, kad došos pie miera. -Atskanēja aplausi, un Stentons brīdi nogaidīja, tad lūdza klusumu.

- Un ja nu kāds negribēs tikties ar jums visu acu priekšā?

- Tad šī tikšanās nenotiks, - viņa sacīja. - Ir tikai divas iespējas: vai nu mēs esam caurredzami, vai neesam. Ko man varētu pateikt tādu, ko nevar teikt publiski? Kādas politiķa aktivitātes būtu slēpjamas no pilsoņiem, kurus tas pārstāv?

Santosas balsi apslāpēja jauna aplausu šalts.

- Tik tiešām, - Stentons piebalsoja.

- Paldies! Liels paldies! - Santosa klanījās, sakļāvusi plaukstas kā lūgsnā. Aplausi nerimās vairākas minūtes, līdz Stentons atkal pacēla

roku.

- Un kad jūs sāksiet? - viņš pajautāja.

- Tūlīt pat. - Santosa ieslēdza ap kaklu aplikto kameru, un uz milzīgā ekrāna viņai aiz muguras parādījās ļoti skaidrs skatītāju zāles attēls. Ieraudzījuši paši sevi, visi atkal skaļi pauda savu sajūsmu.

- Kā redzat, es jau esmu sākusi, - viņa sacīja. - Un ļoti ceru, ka drīz manam piemēram sekos citi tautas ievēlētie pārstāvji - gan šajā, gan visās citās demokrātiskajās valstīs.

Atkal sakļāvusi plaukstas, Santosa paklanījās un devās uz aizkulišu pusi, bet pusceļā apstājās. - Es nevēlos iet pa šo ceļu - tur ir pārāk tumšs. Iešu šeit, - viņa sacīja, un zālē iedegās gaisma. Kongresmene nokāpa spoži apgaismotajā zālē, kur nu varēja skaidri redzēt vairākus tūkstošus jūsmīgu seju, un devās uz priekšu pa centrālo eju, neskaitāmām rokām sniedzoties uz viņas pusi, neskaitāmām balsīm paužot pateicību, atzinību un veiksmes vēlējumus.

Tovakar Kolonijā notika pieņemšana par godu kon-gresmenei Santosai, ap kuru visu vakaru bariem vien spietoja jaunie pielūdzēji. Brīdi Mēja domāja izlauzties līdz viņai un paspiest roku, bet sfēristi ieskāva sievieti tik ciešā lokā, ka Mēja atmeta šo domu. Viņa piegāja pie bufetes galda un, gaidot Eniju, nogaršoja kaut kādas turpat parkā gatavotas cūkgaļas strēmelītes. Draudzene bija teikusi, ka mēģinās atnākt, bet viņai bija steidzami jāsagatavo kaut kādi dokumenti izskatīšanai ES. "Viņi atkal gaužas par nodokļiem," Enija bija piebildusi.

Mēja klīda pa plašo telpu, kuras dekorā dominēja tuksneša motīvi, nelielas kaktusu grupas, smilšakmens un digitāli saulrieti uz sienas ekrāniem. Viņa sasveicinājās ar Denu, Džaredu un dažiem jauniņajiem, kurus nesen bija apmācījusi. Pameklēja ar acīm Frensisu, cerēdama, ka viņa šeit nav, tad atvieglota atcerējās, ka viņš ir likumsargu konferencē Lasvegasā - prezentē viņiem savu Bērnu Lokatoru. Piepeši saulriets uz sienas izbālēja un tā vietā parādījās Taja seja. Neskuvies, ar maisiņiem zem acīm, viņš bija acīm redzami pārguris, tomēr plati smaidīja. Ģērbies savā parastajā melnajā maisveida svīterī ar kapuci, viņš nospodrināja piedurknē brilles, tad pievērsa skatienu zālei, paskatījās pa kreisi, pa labi, it kā patiešām redzētu viņus visus savā nezināmajā atrašanās vietā. Varbūt arī redzēja. Visi tūlīt pat apklusa.

- Sveika, tauta! Man ļoti žēl, ka nevaru būt kopā ar jums. Es strādāju pie dažiem ļoti interesantiem jauniem projektiem un nevaru piedalīties mūsu aizraujošajā sabiedriskajā dzīvē, tomēr gribu apsveikt jūs ar šo dižo pavērsienu. Es uzskatu, ka tas ir ļoti nozīmīgs solis "Sfēras" attīstībā, kurš padarīs vēl spožāku tās mirdzošo oreolu. - Šķita, ka Tajs uzmet īsu mirkli cilvēkam ar kameru - nu ko, vai būs

labi? Tad viņa skatiens atkal pievērsās zālei. - Paldies jums visiem par uzcītīgo darbu, un novēlu kārtīgi izklaidēties!

Taja seja nozuda, uz ekrāna atkal parādījās digitālais saulriets. Mēja papļāpāja ar savas grupas jauniņajiem; daži no viņiem, pirmoreiz noklausījušies Taja uzrunu tiešsaistē, bija tuvu eiforijai. Mēja nofotografēja viņus un ielika bildi Zing plūsmā ar komentāru: Satraucošs brīdis!

Aizgājusi pēc otras vīna glāzes, Mēja brīdi domāja, kā paņemt to bez apakšā paliktās salvetes, no kuras nav nekādas jēgas, tikai lieka draza kabatā. Piepeši viņa ieraudzīja Kaldenu, kurš sēdēja kāpņu telpas patumšā, tieši uz pakāpieniem. Mēja sāka lavierēt cauri drūzmai uz viņa pusi. Ieraudzījis nācēju, Kaldens manāmi atplauka.

- 0! Sveika! - viņš iesaucās.

- Un tas ir viss?

- Piedod! - Viņš paspēra soli uz priekšu, lai viņu apskautu.

Mēja atkāpās. - Kur tu biji?

- Kur es biju?

- Tu pazudi uz divām nedēļām, - viņa pārmeta.

- Tik ilgi? Nevar būt. Es tepat vien biju. Kādu dienu biju aizgājis pie tevis, bet tu izskatījies ļoti aizņemta.

- Tu biji atnācis uz KP?

- Jā, bet negribēju tevi traucēt.

- Un nevarēji atsūtīt man kādu ziņu?

- Es nezinu tavu uzvārdu. - Viņš pasmaidīja tā, it kā zinātu daudz vairāk, nekā ļāva noprast. - Un kāpēc tu mani nesameklēji?

- Es arī nezinu tavu uzvārdu. Un tāds Kaldens nekur neparādās.

- Patiešām? Kā tu to rakstīji?

Mēja sāka uzskaitīt visas izmēģinātās versijas, bet Kaldens viņu pārtrauca.

- Kāda tam vairs nozīme? Mēs abi nošāvām greizi, bet nu esam šeit.

Mēja atkāpās un noskatīja viņu no galvas līdz kājām, cerēdama ieraudzīt kādu apliecinājumu tam, ka viņš ir reāla persona - reāls sfērists, reāls cilvēks. Kaldens atkal bija ģērbies pieguložā kreklā ar garām piedurknēm, šoreiz ar tievām horizontālām svītrām zaļos, sarkanos un brūnos toņos, un šaurās melnās biksēs, kurās viņa kājas līdzinājās apvērstam V burtam.

- Tu taču te strādā, vai ne? - Mēja pajautāja.

- Protams. Kā tad es būtu ticis iekšā? Te ir laba drošības sistēma. It īpaši tajās reizēs, kad mums ir tik izcili viesi. - Viņš norādīja uz kongresmeni, kura patlaban atstāja autogrāfu kāda planšetē.

- Izskatās, ka tu grasies iet prom.

- Vai tad? Nebūt ne. Es vienkārši atradu sev ērtu stūrīti. Man patīk šādos pasākumos sēdēt maliņā. Patīk arī tas, ka man ir nodrošināts

atkāpšanās ceļš. - Viņš pabakstīja ar īkšķi sev pār plecu, norādot uz kāpnēm.

- Labi, ka priekšnieki mani redzēja, - Mēja sacīja. - Tas bija pats galvenais. Vai tev arī vajag atrādīties kādam bosam vai tādā garā?

- Bosam? - Brīdi Kaldens raudzījās tā, it kā viņa būtu pateikusi kaut ko zināmā, tomēr nesaprotamā valodā.

- Jā. - Viņš pamāja ar galvu. - Es pacentos, lai viņi mani redzētu.

- Vai tu man esi teicis, ar ko šeit nodarbojies?

- Nezinu. Vai esmu? Paskaties uz to cilvēku.

- Kuru cilvēku?

- Nav svarīgi. - Šķita, ka Kaldens jau ir aizmirsis, ko gribēja viņai parādīt. - Tātad tu strādā Sabiedriskajās Attiecībās?

- Nē. Klientu Pieredzē.

Kaldens piešķieba galvu. - Ak tā. Nūja. Es jau to zināju, - viņš nedroši teica. - Vai sen jau?

Mēja neviļus iesmējās. Viņš noteikti mita kādā citā dimensijā. Šķita, ka viņa prātam ir visai vāja saikne ar paša ķermeni, nemaz nerunājot par realitāti.

- Piedod! - Kaldens pievērsa viņai pārsteidzoši atklātu seju ar dzidri brūnām acīm. - Es gribu atcerēties visu, ko par tevi zinu. Cerēju, ka tevi te satikšu.

- Un cik ilgi tu te strādā? - pajautāja Mēja.

- Es? Hm... - Viņš pakasīja pakausi. - īsti nezinu. Jau labu laiku.

- Mēnesi? Gadu? Sešus gadus? - Mēja nodomāja, ka viņš varētu būt viegli ķerts zinātnieks.

- Sešus? - viņš pārjautāja. - Tas jau būtu no paša sākuma. Tev šķiet, ka es varētu būt nostrādājis šeit sešus gadus? Es negribu izskatīties tik vecs. Vai tas ir sirmo matu dēļ?

Mēja nezināja, ko lai saka. Protams, tas bija sirmo matu dēļ. - Aiziesim pēc kāda dzēriena?

- Aizej viena pati, - Kaldens atteica.

- Baidies atstāt savu slēptuvi?

- Nē, vienkārši nejūtos īpaši sabiedrisks.

Mēja aizgāja līdz galdam, kur gaidīja pārsimt pilnu vīna glāžu.

- Mēja?

Pagriezusies viņa ieraudzīja Deinu un Hileriju, kuras konstruēja Stentonam batiskafu. Mēja bija iepazinusies ar abām sievietēm pirmajā dienā un kopš tā laika sekoja līdzi viņu jaunumiem, kas parādījās otrajā displejā vismaz trīs reizes dienā. Darbs tuvojās beigām, jau pēc dažām nedēļām Stentons varēs nolaisties Marianas dziļ-vagā.

- Es sekoju līdzi jūsu darbam, - Mēja teica. - Apbrīnojams aparāts. Vai būvējat to šeit?

Mēja atskatījās, lai pārbaudītu, vai Kaldens vēl ir turpat.

- Jā, kopā ar “Projekta 9” puišiem, - sacīja Hilerija, norādot uz kādu nezināmu parka daļu. - Drošāk to būvēt šeit, lai pasargātu mūsu izgudrojumus.

- Mūsu batiskafs būs pietiekami liels, lai ar to varētu pacelt dažādus dziļūdens dzīvniekus, - Deina paskaidroja. - Agrāk tas nebija iespējams.

- Vai pašas laidīsieties lejā?

Abas sievietes iesmējās. - Nē, - Hilerija atbildēja.

- Tur ir tikai viena vieta, un tā paredzēta Tomam Stentonam.

Deina pašķielēja uz Hileriju un steigšus piebilda:

- Batiskafs ar vairākām vietām būtu pārāk dārgs prieks.

- Nūja, - Hilerija piekrita. - To jau es gribēju teikt.

Kad Mēja atgriezās kāpņu telpā ar divām glāzēm vīna,

Kaldens vēl bija turpat, arī nez kur dabūjis divas pilnas glāzes.

- Kāds nāca garām ar paplāti. - Viņš piecēlās kājās.

Viņi bridi pastāvēja, turot vīnu abās rokās, Mēja nespēja izdomāt neko labāku kā saskandināt visas četras glāzes, un to viņi ari izdarīja.

- Es satiku tās meitenes, kas būvē batiskafu, - Mēja paskaidroja. - Vai tu viņas pazīsti?

Kaldens pārgrieza acis. Tas bija pārsteidzoši, “Sfērā” tā neviens nedarīja.

- Kas ir? - Mēja vaicāja.

- Nekas. Kā tev patika šīsdienas pasākums? - viņš pajautāja.

- Tu domā Santosu? Jā, ļoti iedvesmojoši. - Mēja uzmanīgi izvēlējās vārdus. - Tas noteikti būs nozīmīgs... hm... moments demokrātijas vēst... - Ieraudzījusi Kal-dena smīnu, viņa aprāvās. - Kas ir?

- Nekas. Tev nevajag teikt man runu. Es jau dzirdēju, ko stāstīja Stentons. Vai tu patiešām domā, ka tā ir laba ideja?

- Un tu tā nedomā?

Kaldens paraustīja plecus un vienā malkā iztukšoja pusi glāzes. - Reizēm tas džeks vieš manī bažas. - Tūlīt pat aptvēris, ka viņam nevajadzētu tā teikt par vienu no Trim Gudrajiem, Kaldens mainīja taktiku. - Viņš ir loti gudrs. Tas iedveš bijību. Vai tu patiešām domā, ka es izskatos vecs? Cik tu man dotu? Trīsdesmit?

- Tik daudz gan ne, - Mēja sacīja.

- Tu man glaimo. Es zinu, kā izskatos.

Mēja iemalkoja no vienas glāzes. Viņi paskatījās uz tālāko sienu, kur tika demonstrēta Santosas kameras videoplūsma. Grupa sfēristu vēroja ekrānu, turpat līdzās drūzmā klīda Santosa. Kāds sfērists ieraudzīja sevi un aizsedza ar roku savu otro, ekrāna seju.

Kaldens vēroja notiekošo ar sarauktu pieri. - Hm... -Viņš piešķieba galvu kā ceļotājs, kurš brīnās par ērmīgām iedzimto paražām. Viņš paskatījās uz Mēju un viņas glāzēm, tad uz savējām, it kā tikai tagad

būtu sapratis, cik tas ir komiski, tā stāvēt durvju ailā ar glāzi katrā rokā. - No šīs būs jāatbrīvojas, - viņš sacīja un izdzēra tukšu glāzi, kuru turēja kreisajā rokā. Mēja sekoja viņa piemēram.

- Piedod, - viņa nez kāpēc sacīja. Mēja zināja, ka drīz būs iereibusi, varbūt pat pārāk iereibusi, lai to noslēptu, un tas var izraisīt dažādus misēkļus. Vajadzētu pateikt kaut ko sakarīgu, kamēr viņa vēl ir uz to spējīga.

- Un kur tas viss paliek? - viņa pajautāja.

- Uzņemtais materiāls?

- Jā. Vai to glabā kaut kur šeit? Mākonī?

- Tas noteikti ir mākonī, bet būtu jābūt arī kādā reālā vietā. Stjūarta materiāls... Pagaidi! Vai gribi kaut ko redzēt?

Kaldens jau bija pusceļā lejup pa kāpnēm, locekļi veikli un tievi kā zirneklim.

- Nudien nezinu, - Mēja teica.

Viņš paskatījās augšup, it kā būtu apvainojies. - Varu parādīt, kur glabājas Stjūarta materiāls. Tu taču gribēji zināt. Es netaisos ievilināt tevi tumšā pagrabā.

Mēja pārlaida skatienu telpai, meklējot Denu un Dža-redu, bet viņi nekur nebija redzami. Viņa grozījās šeit jau stundu, un visi viņu bija redzējuši; nu laikam varētu iet prom. Mēja uzņēma dažas bildes un izlika tās IntraSferā, uzrakstīja vairākus zingus ar komentāriem par pasākumu. Tad viņa sekoja Kaldenam lejup pa trim kāpņu posmiem, līdz viņi patiešām nokļuva tādā kā pagrabstāvā.

- Es tev uzticos, - viņa sacīja.

- Un pareizi dari, - atteica Kaldens. Piegājis pie lielām, zilām durvīm, viņš pielika pirkstus pie sienā iebūvēta kvadrātiņa, un tās atvērās. - Iesim.

Ejot viņam nopakaļ pa garu gaiteni, Mēja nodomāja, ka tas ir pazemes tunelis, kas savieno parka ēkas. Drīz parādījās vēl vienas durvis, un Kaldens atkal atvēra tās, ļaujot sensoram atpazīt pirkstu nospiedumus. Mēja sekoja Kaldenam, šī īpašā pieejas līmeņa ieintriģēta; galva viegli reiba no satraukuma un vīna, katrā ziņā pietiekami, lai nedomātu, vai ir prātīgi sekot šim kaligrāfiskajam vīrietim noslēpumainā pazemes labirintā. Viņi nobrauca vēl vismaz četrus stāvus zemāk un izgāja no lifta citā garā gaitenī, tad atkal devās lejup pa kāpnēm. Mejai apnika nēsāt līdzi otro vīna glāzi, un viņa to iztukšoja.

- Vai varu to kaut kur nolikt? - viņa pajautāja. Kaldens klusējot paņēma glāzi un atstāja to uz kāpņu apakšējā pakāpiena.

Kas viņš tāds ir? Kaldens spēja atvērt ikvienas durvis, kas gadījās ceļā, un tomēr viņā bija kaut kas anarhistisks. Neviens cits sfērists nebūtu tā vienkārši atstājis glāzi uz kāpnēm, uzskatot to par nepieļaujamu vides piesārņošanu, neviens nebūtu devies šādā

ceļojumā korporatīvā pasākuma laikā. Mēja nodomāja, ka Kaldens varētu būt vietējais nonkonformists un, visticamāk, viņi tagad pārkāpj dažus vai pat visus iekšējās kārtības noteikumus.

- Es joprojām nezinu, ko tu šeit dari, - Mēja bilda.

Viņi soļoja pa blāvi apgaismotu gaiteni, kurš nelielā slīpumā veda uz leju. Šķita, ka tas nekad nebeigsies.

- Neko īpašu. - Kaldens pagrieza galvu. - Sēžu sanāksmēs, uzklausu citu viedokli un izsaku savējo. Tas nav nekas svarīgs, - viņš sacīja, sparīgi soļojot uz priekšu.

- Vai pazīsti Eniju Elertoni?

- Protams. Man patīk Enija. - Viņš atkal pagriezās pret Mēju. - Vai tev vēl ir tas citrons, kuru tev iedevu?

- Nē. Tas tā ari nenogatavojās.

- Žēl gan. - Kaldena skatiens uz mirkli aizmiglojās, it kā būtu aizsaukts kaut kur citur, kādā dziļākā apziņas līmenī, lai tur veiktu īsus, bet svarīgus aprēķinus.

- Kas šī par vietu? Šķiet, mēs atrodamies tūkstošiem pēdu zem zemes.

- Ne gluži. - Viņa skatiens atgriezās. - Bet tuvu tam. Vai esi dzirdējusi par "Projektu 9"?

Mēja zināja tikai to, ka tas ir kopējs nosaukums visiem "Sfēras" slepenajiem pētījumiem, sākot ar kosmiskajām tehnoloģijām (Stentons bija pārliecināts, ka viņi varētu uzbūvēt vairākkārt izmantojamu kosmosa kuģi, kurš būtu krietni vien labāks par visiem iepriekšējiem) un beidzot, kā runāja, ar ideju ievadīt cilvēka DNS milzīgu izmantojamas informācijas daudzumu.

- Vai mēs ejam uz turieni? - Mēja pavaicāja.

- Nē, - atteica Kaldens, atverot vēl vienas durvis.

Viņi iegāja plašā, krēslainā telpā, aptuveni tik lielā kā basketbola laukums. To apgaismoja tikai ducis prožektoru, kas bija vērsti uz sarkanu metāla konteineru, tik lielu, ka tajā viegli varētu iebraukt autobuss. Tā gludās, pulētās sienas ieskāva spīdīgas hromētas caurules, savītas un izlocītas visai komplicētā mežģī.

- Izskatās pēc Donalda Džada[27] skulptūras, - Mēja noteica.

Kaldens šķita iepriecināts. - Trāpīgs salīdzinājums. Savulaik mani ļoti iedvesmoja viņa idejas. It sevišķi man patīk šī sentence: "Lietas, kas pastāv, pastāv, un viss ir to pusē." Vai esi redzējusi viņa darbus dzīvē?

Par Džada daiļradi Mejai bija tikai virspusējs priekšstats no dažām lekcijām mākslas vēstures kursā, bet viņa negribēja sagādāt Kaldenam vilšanos. - Nē, bet man tie patīk. Patīk to vēriens un apmēri.

Kaldena sejā atspoguļojās tāds kā jauns respekts vai interese par Mēju, it kā viņa piepeši būtu ieguvusi nezūdošu trīsdimensiju veidolu. Taču jau nākamajā mirklī viņa pamanījās visu sabojāt.

- Vai viņš to taisīja pēc "Sfēras" pasūtījuma? - Mēja pamāja ar galvu, norādot uz masīvo sarkano objektu.

Kaldens sāka smieties. Varēja redzēt, ka viņa interese par Mēju nav zudusi, tomēr ir noplakusi. - Nē. Viņš jau sen ir miris. Vienkārši dizains atbilst viņa estētikas principiem. Patiesībā tas ir aparāts. Proti, tur iekšā ir elektroniska sistēma datu uzglabāšanai.

Kaldens pavērās uz Mēju, it kā gaidītu turpinājumu. Viņa nezināja, ko teikt.

- Tas ir Stjūarts, - viņš pēdīgi sacīja.

Mēja neko nezināja par datu uzglabāšanu, bet bija iedomājusies, ka šādu informāciju var uzglabāt daudz kompaktākā veidā.

- Tas viss vienam cilvēkam? - viņa pajautāja.

- Šeit glabājas neapstrādātais materiāls, bet ir arī iespēja izvilkt no tā visu, kas attiecas uz vienu vai otru tematu. Ikviens informācijas baits tiek saistīts ar neskaitāmiem citiem. Viss, ko Stjūarts redz, korelē ar pārējo materiālu, un tas ļauj kartēt pasauli un visu, kas tajā ir. Un, protams, Stjuarta kameras uzņemtais materiāls ir krietni vien detalizētāks un daudzslāņaināks nekā tas, kuru var uzņemt ar parastu videokameru.

- Un kāpēc to glabā šeit, nevis mākoni vai kaut kur tuksnesī?

- Daži cilvēki vēlas, lai viņu pelnus izkaisa vējā, bet citiem tīk gulēt netālu no mājām.

Mēja īsti nesaprata, ko viņš ar to grib teikt, bet negribēja to atzīt. - Un tās caurules ir elektrībai?

Kaldens pavēra muti, bet neko neteica, tikai pasmaidīja. - Nē, tajās ir ūdens. Lai dzesētu procesorus, vajag tonnām ūdens, kas plūst pa šo cauruļu sistēmu. Miljoniem galonu ūdens mēnesī. Vai gribi redzēt Santosas telpu?

Viņš aizveda Mēju uz identisku telpu, kur centrālo vietu ieņēma tāds pats milzu konteiners. - Šis bija paredzēts kādam citam, bet tad uzradās Santosa un to atdeva viņai.

Mēja bija sarunājusi jau pietiekami daudz muļķību, arī vīns lika sevi manīt, tālab viņa paturēja pie sevis pārējos jautājumus, teiksim - kāpēc tas viss aizņem tik daudz vietas? Un kāpēc vajag tik daudz ūdens? Un kas būs, ja vēl kaut simt cilvēku gribēs saglabāt ikvienu savas dzīves mirkli? Tagad noteikti sāksies īsts caurredzamības bums, miljoniem cilvēku lūgsies, lai viņiem dod šādu iespēju. Bet kā lai to izdara, ja pat viena dzīve aizņem tik daudz vietas? Kur lai liek visus tos milzīgos sarkanos konteinerus?

- Pagaidi! Tūlīt kaut kas notiks. - Kaldens saņēma viņu aiz rokas un aizveda atpakaļ uz Stjūarta telpu. Viņi apstājās un ieklausījās agregāta dūkoņā.

- Jau notika? - pajautāja Mēja. Viņu satrauca Kal-dena rokas pieskāriens, viņa maigā delna un garie, siltie pirksti.

Kaldens uzrauca uzacis - pagaidi mazliet!

Piepeši kaut kur virs galvas atskanēja skaļš troksnis, nepārprotama plūstoša ūdens skaņa. Mēja pavērās augšup un nodomāja, ka tas tūlit gāzīsies viņiem uz galvas, bet tad saprata, ka ūdens plūst pa caurulēm uz Stjūarta aparāta pusi, dzesējot visu, ko viņš bija darījis un redzējis.

- Skaista skaņa, vai ne? - Kaldens pavērās uz Mēju tā, it kā gribētu atgriezties tajā pagātnes brīdī, kad viņa nelikās tik efemēra.

- Skaista gan, - viņa piekrita. Un tad, tāpēc ka viņu tīkami šūpoja izdzertais vīns un Kaldens tikko bija turējis viņas roku, un plūstošā ūdens skaņā bija kaut kas atbrīvojošs, viņa saņēma Kaldena seju plaukstās un noskūpstīja viņu uz lūpām.

Viņš uzmanīgi uzlika rokas Mejai uz vidukļa, skarot to ar pašiem pirkstu galiem, it kā viņa būtu baloniņš, kurš varētu kuru katru brīdi pārsprāgt. Kādu brīdi viņa lūpas bija pasīvas, kā sastingušas pārsteigumā, un Mēja nodomāja, ka ir pieļāvusi briesmīgu kļūmi. Tad, it kā signālu un komandu plūsma beidzot būtu saniegusi Kaldena smadzeņu garozu, tās atdzīvojās un kaislīgi viņai atbildēja.

- Pagaidi! - Viņš atkāpās un norādīja uz sarkano Stjūarta konteineru, tad saņēma Mēju aiz rokas un izveda šaurā gaitenī, kur viņi vēl nebija bijuši. Tas bija neapgaismots, un drīz vien tumsu nespēja kliedēt ari Stjūarta prožektori.

- Nu gan man ir bail, - Mēja sacīja.

- Esam gandrīz klāt, - viņš atteica.

Nošņirkstēja tērauda durvis, un skatienam atklājās

milzīga telpa, kuru apgaismoja vāja, zilgana gaisma. Sekojot Kaldenam, Mēja nokļuva tādā kā lielā alā ar trīsdesmit pēdas augstiem velvētiem griestiem.

- Kas šī par vietu? - viņa pajautāja.

- Kādreiz te sāka būvēt metro, - Kaldens paskaidroja. - Pēc kāda laika darbi tika pārtraukti, un tagad tas ir savāds cilvēka roku darba un īstas alas hibrīds. Vai redzi stalaktītus?

Viņš norādīja uz stalagmītiem un stalaktītiem, un Mēja nodomāja, ka milzīgais tunelis līdzinās mutei ar nelīdzenu zobu rindām.

- Uz kurieni tas ved?

- Tas ir savienots ar tuneli zem līča, - atteica Kaldens. - Esmu nogājis pa to aptuveni pusjūdzi, tālāk kļūst pārāk slapjš.

No savas vietas viņi redzēja seklu melna ūdens lāmu, kas bija sakrājusies uz tuneļa grīdas.

- Domāju, ka šeit nokļūs nākotnes stjūarti, - viņš sacīja. - Tūkstošiem jaunu Stjūarta sekotāju, droši vien krietni mazāki. Esmu pārliecināts, ka drīz vien šie konteineri nebūs lielāki par cilvēku.

Brīdi viņi skatījās uz tuneli, un Mēja iztēlojās sarkanu tērauda konteineru virkni, kas stiepjas tālumā, līdz izzūd tumsā.

Kaldens paskatījās uz Mēju. - Tu nedrīksti nevienam stāstīt, ka es tev to rādīju.

- Es nestāstīšu. - Lai turētu šo solījumu, viņai būs jāmelo Enijai, bet tobrīd šķita, ka tas nav nekas īpašs.

Viņa gribēja vēlreiz noskūpstīt Kaldenu un, atkal saņēmusi viņa seju plaukstās, pievilka sev tuvāk. Pavērusi lūpas pretī viņējām, Mēja aizvēra acis un iztēlojās garo alu ar zilganu gaismu augšā un melnu ūdeni apakšā.

Tad šajā tumsībā, tālumā no Stjūarta, Kaldens pārvērtās, viņa rokas kļuva drošākas un stiprākas. Viņš apskāva Mēju, un lūpas atrāvās no viņas mutes, šķērsoja vaigu un brīdi kavējās uz kakla, tad paslīdēja augšup līdz ausij, apdvešot to ar karstu elpu. Mēja centās neatpalikt. Rokas atlaida viņa galvu un sāka iepazīt kaklu un muguru, tomēr Kaldens vadīja Mēju, viņam bija savi nodomi. Uzlicis labo roku Mejai uz krustiem, viņš pievilka viņu sev klāt, un viņa sajuta stingru, uzstājīgu spiedienu pavēderē.

Piepeši viņa atrāvās no zemes. Kaldens pacēla viņu uz rokām un nesa, un Mēja apķēra viņu ar kājām. Kaldens mērķtiecīgi soļoja uz kādu vietu viņai aiz muguras. Uz brīdi viņa atvēra acis, tad atkal aizvēra, nevēlēdamās zināt, uz kurieni viņu nes; Mēja uzticējās Kaldenam, tomēr apzinājās, cik tas ir vieglprātīgi - tik dziļi pazemē uzticēties cilvēkam, kuru viņa nevarēja sameklēt, kuram pat nezināja uzvārdu.

Pēc brīža Kaldens sāka laist viņu lejup, un Mēja saspringa, gaidot, ka tūlīt saskarsies ar alas akmens grīdu. Sajutusi zem sevis kaut ko mīkstu, līdzīgu matracim, Mēja atvēra acis. Viņi atradās kaut kādā nišā, vēl vienā alā, kas bija izveidota sienā dažas pēdas virs grīdas. Tā bija pilna ar segām un spilveniem, uz kuriem Kaldens bija viņu noguldījis.

- Vai tu šeit guli? - viņa pajautāja, satraukuma un vīna iespaidā domādama, ka tas ir gandrīz vai loģiski.

- Dažreiz. - Viņš atkal apsvilināja viņas ausi ar savu elpu.

Mēja atcerējās par kondomiem, kurus viņai iedeva doktores Viljalobosas klīnikā. - Man kaut kas ir.

- Tas labi. - Viņš paņēma vienu un pārplēsa iepakojumu, kamēr Mēja nolaida viņam bikses.

Divās straujās kustībās Kaldens norāva viņai bikses un biksītes. Nometis tās malā, viņš uzlika rokas Mejai uz gurniem un iespieda seju viņai vēderā, pirksti sāka slīdēt uz augšu un uz iekšu.

- Nāc pie manis, - viņa sacīja.

Kaldens paklausīja un izelpoja viņai pie auss: - Mēja...

Viņa vairs nespēja formulēt vārdus.

- Mēja... - viņš atkārtoja, un viņa sašķīda sīkās druskās.

Pamodusies savā kopmītnes istabiņā, Mēja nodomāja, ka tas viss

bija tikai sapnis: pazemes gaņģi, ūdens, sarkanie konteineri, roka viņai uz krustiem un tad gulta, spilveni, liela ala un mazāka - nekas no tā visa nelikās iespējams. Tie bija tipiski sapņu rekvizīti, nejaušu detaļu savārstījums, pilnīgi neiespējams reālajā pasaulē.

Bet piecēlusies, noskalojusies dušā un apģērbusies, Mēja saprata, ka viss bija noticis tieši tā, kā viņa atcerējās. Viņa bija skūpstījusies ar cilvēku, vārdā Kaldens, par kuru tikpat kā neko nezināja, un viņš bija ne vien izvadājis viņu pa ļoti slepenām vietām, bet arī aizvedis uz kādu tumšu elles priekškambari, kur viņi bija uz vairākām stundām atslēgušies no realitātes un pēdīgi aizmiguši.

Viņa piezvanīja Enijai. - Es ar viņu pārgulēju.

- Ar ko? Ar to veco?

- Viņš nav vecs.

- Viņam nebija pelējuma smakas? Kardiostimulatora vai pamperu? Tikai nesaki, ka viņš uz tevis nomira.

- Viņam vēl nav trīsdesmit.

- Vai beidzot uzzināji viņa uzvārdu?

- Nē, bet viņš man iedeva savu telefona numuru.

- Fantastiski! Vai mēģināji viņam piezvanīt?

- Vēl ne.

- Vēl ne?

Mejai sažņaudzās kuņģis. Enija izdvesa nepacietīgu nopūtu.

- Tu taču zini: es baidos, ka viņš ir spiegs, mēģina te kaut ko izošņāt. Vai pārliecinājies, ka viņš nav kaut kāds kreisais elements?

-Jā. Viņš patiešām strādā "Sfērā". Viņš teica, ka pazīst tevi, un viņam ir pieeja dažādām vietām. Viņš ir normāls džeks, varbūt vienīgi mazliet ekscentrisks.

- Pieeja dažādām vietām? Ko tu ar to gribi teikt? -Enijas balsī ieskanējās asas notis.

Mēja saprata, ka nāksies melot. Viņa gribēja atkal būt kopā ar Kaldenu, cieši piekļauties viņam jau tūlīt pat, un nedrīkstēja pieļaut, ka Enija tā vai citādi apdraud šo iespēju, šķir viņu no Kaldena platajiem pleciem un elegantā silueta.

- Es tikai gribēju teikt, ka viņš te labi orientējas, -Mēja paskaidroja. Zināmā mērā viņa pieļāva domu, ka Kaldens atrodas šeit nelegāli, ir kaut kā iefiltrējies parkā, varbūt pat dzīvo tajā ērmīgajā pazemes midzenī. Varbūt viņš tik tiešām pārstāv kaut kādus "Sfērai" naidīgus spēkus, strādā senatores Viljamsones vai kāda potenciāla konkurenta labā, bet varbūt ir tikai sīks, salīdzinoši nekaitīgs emuārists, kurš vēlas atrasties tuvāk šai varenajai struktūrai pašā pasaules centrā.

- Un kur tad jūs pārgulējāt? Tavā kopmītņu istabiņā?

-Jā. - Izrādījās, ka šie meli nav nemaz tik apgrūtinoši.

- Un viņš palika pie tevis?

- Nē, viņam bija jābrauc uz mājām. - Mēja saprata: jo ilgāk runās ar Eniju, jo vairāk melu būs spiesta viņai sastāstīt, un atrada ieganstu ātrāk beigt sarunu. - Man jāiet uz Sfēras Aptauju. - Tā bija gandrīz vai patiesība.

- Piezvani vēlāk. Un noskaidro beidzot, kāds viņam ir uzvārds.

- Klausos!

- Es neesmu tavs boss, Mēja, un negribu tevi uzraudzīt, bet mums ir jāzina, kas viņš tāds ir. Uzņēmuma drošība nav nekāds joks. Vajag jau šodien pat visu noskaidrot. - Tagad Enija runāja pavisam citā, neapmierinātas priekšnieces tonī. Mēja apvaldīja dusmas un pārtrauca sarunu.

Viņa piezvanīja uz Kaldena doto numuru, bet otrā galā skanēja tikai nebeidzami garie signāli, nebija arī balss pasta. Mēja saprata, ka viņai atkal nav nekādas iespējas ar viņu sazināties. Naktī viņa vēl vairākas reizes gribēja noskaidrot Kaldena uzvārdu vai jebko citu, bet tā arī neatrada piemērotu brīdi, turklāt viņš pats neko tādu netika jautājis, un Mēja bija domājusi, ka ar šo informāciju viņi apmainīsies šķiroties. Bet tad viņi to aizmirsa. Vai vismaz viņa aizmirsa. Un kā viņi vispār šķīrās? Kaldens pavadīja Mēju līdz kopmītnei un pie ārdurvīm noskūpstīja. Bet varbūt arī ne. Padomājusi vēl mazliet, Mēja atcerējās, ka viņš atvadījās tāpat kā pagājušajā reizē - pavilka viņu maliņā, ārpus durvju gaismas loka, un noskūpstīja četras reizes, uz pieres, zoda un abiem vaigiem, it kā pārmestu krustu. Tad viņš pagriezās un nozuda ēnās līdzās ūdenskritumam, tam pašam, kur Frensiss bija paslēpis vīnu.

Lenča pārtraukumā Mēja devās uz Kultūras Revolūciju, lai pēc Džareda, Džosajas un Denizes lūguma sagatavotos atbildēt uz Sfēras Aptaujas jautājumiem. Viņi teica, ka tas ir bezmaz apbalvojums, liels gods - ir taču tik patīkami būt vienai no sfēristiem, kuriem uzņēmuma klientu labā tiek jautāts, kas viņiem patīk un nepatīk, kam viņi dod priekšroku, kādi ir viņu pirkšanas ieradumi un plāni.

- Tas būs labs nākamais solis, - bija teicis Džosaja, un Denīze piekrītoši pamāja ar galvu.

- Domāju, ka tev patiks.

Pīts Ramiress bija pliekani glīts vīrietis, dažus gadus vecāks par Mēju. Viņa kabinetā nebija rakstāmgalda, nebija ari neviena krēsla un pat stūra - tas bija pilnīgi apaļš. Kad Mēja iegāja pa durvīm, viņš stāvēja telpas vidū un, izmantojot brīvroku ierīci, runāja pa tālruni, vienlaikus vicinot beisbola nūju un raugoties pa logu. Pamājis, lai viņa nāk iekšā, Pīts beidza sarunu un, pārlicis nūju kreisajā rokā, sniedza labo Mejai.

- Mēja Holande. Ļoti priecājos tevi redzēt. Zinu, ka tev ir lenča pārtraukums, tālab ilgi neaizkavēšu. Ja tas tevi neaizvainos, tiksim cauri septiņās minūtēs.

- Ļoti labi.

- Tad ķersimies pie lietas. Vai zini, kāpēc tu esi šeit?

- Domāju, ka jā.

- Tu esi šeit tāpēc, ka tavs viedoklis tiek augstu vērtēts. Tik augstu, ka pasaule grib zināt tavas domas par dažādiem jautājumiem. Tas ir glaimojoši, vai ne?

- Ir gan. - Mēja pasmaidīja.

- Vai redzi šo brīvroku ierīci?

Viņš norādīja uz savām austiņām un mikrofonu, kura turētājs, ne resnāks par matu, apliecās viņa vaigukaulam.

- Es iedošu tev tādu pašu, ja?

Mēja pasmaidīja, un Pīts, negaidot atbildi, uzmauca viņai galvā identisku ierīci un pieregulēja mikrofonu.

- Pasaki kaut ko, lai varu noregulēt skaņu.

Nekur nebija redzama nedz planšete, nedz monitors; acīmredzot Pīts bija pirmais Mejas sastaptais sfērists, kurš izmantoja tikai tīklenes displeju.

- Vienkārši pasaki man, ko ēdi brokastīs.

- Banānu un granolu, - viņa atbildēja.

- Lieliski. Vispirms izvēlēsimies skaņas signālu. Kas tev labāk patīk? Čirpsts, trīstoņu signāls vai kas cits?

- Varbūt standarta čirpsts?

- Lūdzu, - viņš sacīja, un Mēja izdzirda prasīto signālu.

- Labi.

- Tam jābūt labāk par labi. Tu to dzirdēsi ļoti bieži, tāpēc izvēlies rūpīgi. Pamēģināsim vēl dažus.

Izmēģinājuši vēl desmit variantus, viņi palika pie sīka zvaniņa ar savdabīgu atbalsi, kas līdzinājās tālam baznīcas zvanam.

- Labi, - sacīja Pīts. - Tagad paskaidrošu, kā tas notiek. Aptaujas mērķis ir noskaidrot izraudzīto sfēristu grupas tendences. Tas ir ļoti svarīgi. Tu esi izvēlēta tāpēc, ka tavs viedoklis ir būtisks gan mums, gan mūsu klientiem. Tavas atbildes palidzēs labāk pielāgot mūsu pakalpojumus viņu vajadzībām. Vai pagaidām viss ir skaidrs?

Mēja pavēra muti atbildei, bet Pīts jau runāja tālāk.

- Kolīdz atskanēs signāls, tu pamāsi ar galvu; ierīce fiksēs šo kustību, un austiņās atskanēs jautājums. Tev jāatbild uz to standarta angļu valodā. Bieži vien jautājumi ir formulēti tā, lai saņemtu vienu no divām standarta atbildēm - “jā” vai “nē”. Programma īpaši jutīgi reaģē uz šiem vārdiem, tā ka tev nav jādomā par izrunu. Un, protams, tā sapratīs jebkuru atbildi, ja runāsi skaidri un saprotami. Gribi pamēģināt?

Mēja pamāja ar galvu. Izdzirdusi zvaniņa skaņu, viņa pamāja vēlreiz, un austiņās atskanēja jautājums: “Vai tev patīk kurpes?”

Mēja pasmaidīja un sacīja: - Jā.

Pīts piemiedza ar aci. - Viegls jautājums.

Balss uzdeva nākamo jautājumu: “Vai tev patīk elegantas kurpes?”

Mēja atkārtoja: - Jā.

Pīts pacēla roku - pagaidi mazliet! - Lielākajai daļai jautājumu nederēs parastā standarta atbilde - “jā”, “nē” vai “vienalga” -, tai jābūt vairāk vai mazāk izvērstai. Tāds būs arī nākamais jautājums. Klausies!

“Cik bieži tu pērc jaunus apavus?”

- Reizi divos mēnešos, - Mēja atbildēja, un austiņās atskanēja cita zvaniņa skaņa. - Es dzirdēju zvaniņu. Ko tas nozīmē?

- Jā, piedod. Es tikko to aktivizēju. Šis signāls norāda, ka tava atbilde ir saprasta un reģistrēta un ir sagatavots nākamais jautājums. Tad tu vari pamāt ar galvu un atbildēt vai ari gaidīt atgādinājumu.

- Un kāda ir atšķirība?

- Tas, protams, nav obligāti, bet būtu ļoti labi, ja darba dienas laikā tu atbildētu uz noteiktu skaitu, teiksim, pieciem simtiem jautājumu, lai gan to var būt arī vairāk vai mazāk. Tu vari izvēlēties sev ērtu tempu, atbildēt uz tiem vienā paņēmienā vai sadalīt uz visu dienu. Vairums cilvēku var atbildēt uz piecsimt jautājumiem stundas laikā, tā ka tas nav pārāk apgrūtinoši. Vari arī sagaidīt pamudinājumu - programma atgādinās par sevi, ja vajadzēs paātrināt tempu. Vai esi kādreiz izmantojusi ceļu satiksmes noteikumu eksāmena tiešsaistes programmu?

Mēja bija to darījusi. Tur bija divsimt jautājumu, uz kuriem bija jāatbild divu stundu laikā, bet viņai pietika ar divdesmit piecām minūtēm.

- Jā, - viņa sacīja.

- Tas ir ļoti līdzīgi. Tu noteikti ātri tiksi galā ar dienas jautājumiem. Ja tev labi ies, varēsim palielināt tempu, ja?

- Labi, - Mēja atteica.

- Ja kādu laiku būsi aizņemta ar kaut ko citu, otrs signāls atgādinās tev par jautājumiem. Signāliem ir jābūt atšķirīgiem. Vai izvēlēsimies otru?

Vēlreiz noklausījusies signālus, Mēja izvēlējās tālīnu miglas tauri.

- Dažiem patīk kāds cits variants. Paklausies! Nē, pagaidi mirklīti! - Pīta skatiens sastinga, un viņš sacīja mikrofonā: - Demo versija Mejas balsij, vārds “Mēja”. -Skatiens atgriezās pie Mejas. - Tūlīt būs.

Viņa izdzirda savu vārdu, kuru teju vai čukstus izrunāja pašas balss. Tas izklausījās tik intīmi, ka viņai cauri izskrēja savāds emociju virpulis.

- Tā ir tava balss, vai ne?

Mēja jutās satraukta, apjukusi - tā nepavisam neizklausījās pēc viņas balss, tomēr viņa pamāja ar galvu.

- Programma nolasa balsi no tava tālruņa, un mēs varam veidot

jebkādus variantus, arī tavu vārdu. Vai ņemsi to kā otru signālu?

-Jā. - Mēja nebija pārliecināta, vai vēlas ik pa brīdim dzirdēt, kā pašas balss izrunā viņas vārdu, bet tobrīd gribējās dzirdēt to vēl un pēc iespējas drīzāk. Tas bija tik savādi, sprīdi no normālā robežas.

- Tad labi, - sacīja Pīts. - Vari atgriezties savā darbavietā un gaidīt pirmo signālu. Pēcpusdienā izņem cauri pēc iespējas vairāk jautājumu - vismaz piecus simtus. Labi?

- Labi.

- Vēl kas - uz tava galda būs jauns displejs. Vajadzības gadījumā jautājumi tiek papildināti ar attēlu, bet mēs izmantojam tos pēc iespējas retāk, lai tu varētu koncentrēties darbam.

Kad Mēja atgriezās pie sava galda, pa labi no jauno darbinieku displeja bija uzstādīts vēl viens - nu jau piektais. Līdz vieniem bija palikušas vēl dažas minūtes, un viņa izmēģināja jauno programmu. Kad atskanēja pirmais signāls, Mēja pamāja ar galvu, un sieviete ziņu diktores balsī pajautāja: “Kam tu dotu priekšroku atvaļinājuma laikā - mierīgai atpūtai luksusa viesnīcā pie jūras vai arī piedzīvojumu meklējumiem, piemēram, braucienam ar laivu pa strauju upi?”

Mēja atbildēja: - Piedzīvojumu meklējumiem.

Notinkšķēja sīks zvaniņš, smalka un patīkama skaņa.

“Paldies. Kāda veida piedzīvojumi tev patīk?” balss turpināja taujāt.

- Brauciens ar laivu pa strauju upi, - Mēja atbildēja.

Vēl viens sīks zvaniņš. Mēja pamāja ar galvu.

“Paldies. Vai tu dotu priekšroku vienas dienas braucienam vai braucienam uz vairākām dienām ar nakšņošanu teltīs?”

Pacēlusi acis, Mēja ieraudzīja, ka no lenča atgriežas pārējie grupas locekļi. Pulkstenis rādīja 12.58.

- Uz vairākām dienām, - viņa atbildēja.

Nākamais signāls. Mēja paklanīja galvu.

“Paldies. Vai tu gribētu braukt pa Lielo kanjonu?” -Jā.

Atkal notinkšķēja zvaniņš. Mēja pamāja ar galvu.

“Paldies. Vai tu būtu gatava maksāt 1200 dolārus par nedēļu ilgu braucienu pa Lielo kanjonu?” pajautāja balss.

- Nezinu. - Tad Mēja ieraudzīja, ka Džareds ir uzrāpies uz krēsla.

- Kanāls ir atvērts! - viņš iesaucās.

Nākamajā mirklī uz klientu displeja parādījās divpadsmit vaicājumi. Mēja atbildēja uz pirmo, ieguva 92 punktus un nosūtīja aptauju; vērtējums pieauga līdz 97 punktiem. Uz nākamajiem diviem viņa atbildēja ar vidējo vērtējumu 96 punkti.

“Mēja.”

Sievietes balss. Viņa paskatījās apkārt, domādama, ka tā ir Renāte. Tuvumā neviena nebija.

“Mēja.”

Piepeši Mēja saprata, ka tā ir viņas pašas balss, nesen izraudzītais pamudinājums. Tā bija skaļāka, nekā viņa bija gaidījusi, skaļāka par zvaniņu un jautājumiem, bet vienlaikus pavedinoša un satraucoša. Viņa nogrieza skaņu klusāk un ļāva balsij vēlreiz izrunāt viņas vārdu: "Mēja."

Nu tā vairs nebija tik intriģējoša, un Mēja uzgrieza skaņu tikpat skaļi kā iepriekš.

"Mēja."

Tā neapšaubāmi bija viņas balss, tomēr citāda, it kā piederētu vecākai un gudrākai Mejai. Viņa iedomājās, ka tāda balss varētu būt viņas vecākajai, vairāk pieredzējušajai māsai.

"Mēja."

Šķita, ka šī balss izrauj Mēju no krēsla un sagriež uz riņķi. Katru reizi, kad viņa to izdzirda, sirds sāka sisties straujāk.

"Mēja."

- Jā? - viņa pēdīgi atbildēja.

Nekas nenotika; balss nebija ieprogrammēta atbildēt uz jautājumiem. Mēja nezināja, ko darīt, un mēģināja pamāt ar galvu. "Paldies, Mēja," sacīja viņas balss, un notinkšķēja zvaniņš.

"Vai tu būtu gatava maksāt 1200 dolārus par nedēļu ilgu braucienu pa Lielo kanjonu?" sievietes balss atkārtoja pēdējo jautājumu.

-Jā-

Notinkšķēja zvaniņš.

Mēja ātri aprada ar jauno rutīnu. Pirmajā dienā viņa atbildēja uz 652 aptaujas jautājumiem un saņēma apsveikumus no Pīta Ramiresa, Dena un Džareda. Viņa izjuta jaunu spēka pieplūdumu un gribēja iespaidot viņus vēl vairāk, tālab nākamajā dienā atbildēja uz 820, bet aiznākamajā - uz 991 jautājumu. Tas nebija grūti un sniedza patīkamu apziņu, ka tavs devums tiek novērtēts. Pīts apgalvoja, ka klienti ļoti augstu vērtē viņas viedokli, atklātību un ieguldījumu. Mejas veiksmīgais darbs ar programmu ļāva vieglāk iesaistīt citus grupas locekļus, un otrās nedēļas beigās uz aptaujas jautājumiem atbildēja vēl desmit cilvēku. Pirmajā dienā šķita diezgan ērmīgi, ka bariņš cilvēku ik pa brīdim māj ar galvu, turklāt katrs citādi: dažs - strauji kā putns, cits - rāmā, plūdenā kustībā. Brīžiem bija vērojama savdabīga aina: vesels bars galvu klanījās unisonā, it kā viņiem visiem prātā skanētu viena un tā pati mūzika. Bet drīz vien tas šķita tikpat normāli kā viss pārējais - sēdēt, rakstīt un vērot sava darba rezultātus vairākos displejos.

Šis jaunais pienākums novērsa Mejas domas no Kal-dena, kurš joprojām nebija devis nekādu ziņu un atbildējis uz viņas zvaniem. Pēc divām dienām Mēja pārtrauca viņam zvanīt un nolēma vairs nerunāt par Kaldenu nedz ar Eniju, nedz kādu citu. Viss bija tāpat kā pēc

tikšanās cirka šovā - sākumā Kaldena nepieejamība šķita intriģējoša un neparasta, pēc trim dienām sāka atgādināt pusaudža zīmēšanos, bet ceturtajā dienā viņa jau bija pagurusi no šīs spēlītes. Ja cilvēks tā pazūd, viņš nav nopietni ņemams, viņam nav gana nopietna attieksme pret Mēju un viņas jūtām. Tikšanās reizēs Kaldens šķita ļoti jūtīgs, bet tad viņš pazuda, un šī prombūtne, tik pilnīga un gandrīz neiespējama tādā vietā kā "Sfēra", sāka līdzināties vardarbībai. Viņš bija vienīgais vīrietis, kurš spēja iesvelt Mejā tādu kaisli, tomēr ar to bija par maz. Viņa labāk samierināsies ar kādu mazāk iekārojamu, bet pieejamu un izprotamu vīrieti, kurš vienmēr ir pa rokai.

Tikmēr Mēja ar entuziasmu uzstādīja jaunus rekordus Sfēras Aptaujā. Jaunais displejs ļāva sekot līdzi citu dalībnieku rezultātiem, un viņu starpā valdīja veselīga, rosinoša konkurence. Vidēji Mēja atbildēja uz 1345 jautājumiem dienā, atpaliekot tikai no jauniņā Sebastjana, kurš nekad nepameta savu stūrīti pat lenča pārtraukumā. Ceturtajā displejā joprojām spietoja iesācēju jautājumi, un Mēja ipaši nepārdzīvoja, ka šajā jomā ir tikai otrā, jo sevišķi tāpēc, ka viņas Dalības Līmenis visu mēnesi turējās ap 1900, bet Sebastjans vēl nebija ticis pāri 4000 punktiem.

Otrdienas pēcpusdienā, kad Mēja centās pārsniegt 1800 punktu robežu, komentējot IntraSfērā simtiem fotogrāfiju un ziņu, viņa ieraudzīja telpas otrā galā kādu stāvu. Tas bija vīrietis, ģērbies tādā pašā svītrainā kreklā, kāds bija Kaldenam pēdējā tikšanās reizē. Viņš bija atslējies pret durvju stenderi, sakrustojis rokas uz krūtīm un mazliet piešķiebis galvu, it kā īsti nesaprastu, kas notiek viņa acu priekšā, vai nespētu tam noticēt. Mēja bija pārliecināta, ka tas ir Kaldens, un viņai aizrāvās elpa. Nepaguvusi apvaldīt pirmo impulsu, Mēja pamāja viņam, un viņš atbildēja, neuzkrītošā žestā paceļot roku tikai mazliet virs vidukļa.

"Mēja," austiņās atskanēja viņas balss.

Tajā bridi stāvs durvīs pagriezās un devās prom.

"Mēja," balss neatlaidās.

Viņa norāva austiņas un teciņus metās uz durvju pusi, bet vīrietis jau bija nozudis. Mēja aizgāja lidz tualetei, kur bija satikusi Kaldenu pirmo reizi, bet tur neviena nebija.

Kad Mēja atgriezās savā vietā, viņas krēslā sēdēja Frensiss.

- Es joprojām ļoti nožēloju, - viņš sacīja.

Mēja nopētīja viņa biezās uzacis, kuģa ķīlim līdzīgo degunu, biklo smaidu un nopūtās, sapratusi, ka tā smaida cilvēks, kurš nekad nav īsti pārliecināts, vai ir sapratis joku. Tomēr pēdējās dienās Mēja bija domājusi par Fren-sisu kā pilnīgu pretstatu Kaldenam. Kaldens bija kā rēgs, kurš grib, lai viņu vajā, bet Frensiss - vienmēr pieejams, bez mazākās noslēpuma ēnas. Dažos vājuma brīžos viņa bija domājusi, kā rīkosies nākamajā tikšanās reizē. Vai pieņems Frensisa gatavību būt

līdzās, to vienkāršo faktu, ka viņš vēlas būt Mejas tuvumā? Šis jautājums nedeva viņai mieru jau dienām ilgi, bet atbildi viņa uzzināja tikai tagad. Nē, viņš Mejai joprojām riebās. Riebās viņa biklums, viņa uzbāzība. Viņa lūdzošā balss. Viņa zādzība.

- Vai izdzēsi ierakstu? - viņa pajautāja.

- Nē, - Frensiss atteica. - Tu taču zini, ka es nevaru to izdarīt. - Viņš pasmaidīja un sagrozījās krēslā, domādams, ka viss atkal ir kārtībā. - Es atbildēju tavā vietā uz kādu IntraSfēras aptaujas jautājumu. Tu taču atbalsti "Sfēras" palīdzību Jemenai, vai ne?

Mēja iztēlojās, kā iegāž ar dūri viņam pa seju.

- Lūdzu, ej prom, - viņa sacīja.

- Nomierinies, Mēja! Neviens to video nav redzējis. Tā ir tikai sīka datu arhīva daļiņa, viens no desmittūkstoš ierakstiem, kuri nokļūst tur katru dienu. Turklāt tikai "Sfēras" ietvaros - pārējā pasaule ik dienu papildina to par veselu miljardu.

- Es negribu, lai tas būtu viens no šī miljarda.

- Tu labi zini, ka tīri tehniski šis video vairs nepieder mums un es pat pie labākās gribas nevarētu to izdzēst. Tas ir tāpat kā ar jaunākajiem notikumiem - tie nepieder mums pat tad, ja notiek ar mums. Vēsture nav mūsu privātīpašums. Tagad šis ieraksts ir dala no kopējā arhīva.

Mejai šķita, ka tūlīt eksplodēs galva, viņa tik tikko valdījās, lai neiecirstu Frensisam pliķi. - Man ir jāstrādā. Vai tu, lūdzu, varētu iet prom?

Acīmredzot viņš beidzot bija aptvēris, ka Mēja nevar viņu ciest un negrib redzēt savā tuvumā. Viņa sejā atspoguļojās aizvainojums, skatiens pievērsās kurpju purngaliem. - Vai zini, ka mans projekts guva atzinību Vegasā?

Uz brīdi Mejai kļuva viņa žēl. Frensiss bija nelaimīgs puisis, kuram nebija bijusi normāla bērnība. Droši vien viņš no mazām dienām centās visiem izpatikt - vieniem, otriem, trešajiem audžuvecākiem, kuriem nenāca ne prātā atstāt viņu pie sevis.

- Ļoti labi, Frensis. - Cerēdama viņu nomierināt un beidzot ķerties pie darba, Mēja piebilda: - Tu izglābsi ne vienu vien dzīvību.

Frensisa seja izplūda smaidā. - Iedomājies - pēc pusgada darbs būs galā un programmu varēs ieviest praksē, aptverot pilnīgi visus bērnus! Mēs vienmēr zināsim, kur viņi ir, bērniem vairs nekas nedraudēs. Stentons pats man to teica. Vai zināji, ka viņš bija ienācis pie manis laboratorijā? Viņam ir radusies personiska interese par šo projektu. Un mēs droši vien mainīsim nosaukumu -tagad to sauks Autenjun. Saprati, ja? AutenTu, Autenjun?

- Lieliski, Frensis! - Mēja izjuta teju vai fizisku līdzjūtības uzplūdu, savdabīgu empātijas, žēluma un pat apbrīna sajaukumu. - Parunāsim vēlāk.

Pēdējās nedēļās šādi sasniegumi kļuva par pārsteidzoši biežu parādību. Visi runāja, ka "Sfēra" ar Stentonu priekšgalā grasās pilnībā pārņemt Sanvinčenco savā ziņā. Tas bija gluži loģiski, ņemot vērā, ka uzņēmums finansēja un pilnveidoja lielāko daļu pilsētas labierīcību. Klīda valodas, ka "Projekta 9" pētnieki ir atklājuši iespēju lietderīgi izmantot miega stundas, aizstājot sapņu bezjēdzīgo jūkli ar metodisku domāšanu un reālu problēmu risināšanu. Kāda cita sfēristu komanda bija gandrīz izgudrojusi, kā neitralizēt tornādo vēl tā veidošanās procesā. Tomēr visu iecienītākais projekts, pie kura strādāja jau mēnešiem ilgi, bija Sahāras smilšu graudiņu skaitīšana. Vai tas kādam ir vajadzīgs? Neviens īsti nezināja, kāda tam jēga, un Gudrie to uzskatīja par savdabīgu joku. Kā teica projekta iniciators Stentons, zinātne šajā gadījumā nav galvenais - viņu primārais mērķis esot noskaidrot, vai tas vispār ir iespējams, lai gan par to nebija nekādu šaubu, ņemot vērā, ka skaitīšanai tika izmantoti vienkārši algoritmi. Mēja un lielākā daļa citu sfēristu uzskatīja to par spēka demonstrāciju, apliecinājumu, ka ar "Sfēras" gribas, spēju un finanšu potenciālu var rast atbildi uz visiem jautājumiem. Tā nu rudenī ar zināmu pompu - process tika tīši ievilkts, jo pati skaitīšana ilga tikai trīs nedēļas, - tika publiskots Sahāras smilšu graudiņu skaits, komiski liels skaitlis, kurš vismaz pagaidām nozīmēja tikai to, ka "Sfēra" ir turējusi vārdu. Viņi vienmēr paveic iecerēto, un tas notiek pārsteidzoši ātri un efektīvi.

Bet galvenais sasniegums, par kuru pats Beilijs ziņoja ik pēc pāris stundām, bija tas, ka ASV un visā pasaulē strauji pieauga caurredzamo politiķu skaits. Gandrīz visi uzskatīja to par neatgriezenisku tendenci. Kad Santosa bija pavēstījusi par savu nodomu un šī ziņa parādījās visos masu medijos, tas neizraisīja gaidīto eksploziju, bet tad cilvēki sāka viņu vērot un saprata, ka tas nav nekāds joks. Santosa tik tiešām sniedza iespēju sekot līdzi visām viņas dienas gaitām, un skatītāju skaits strauji pieauga. Santosa ik dienu publiskoja savu dienaskārtību, un jau otrajā nedēļā miljoniem cilvēku skatījās viņas tikšanos ar grupu lobētāju, kuri gribēja veikt urbumus Aļaskas tundrā. Santosa atturējās no tukšas moralizēšanas, bet ieturēja stingru pozīciju, atklāti uzdodot jautājumus, kurus parasti apspriež aiz slēgtām durvīm, un visi ar aizrautību un pat sajūsmu vēroja notiekošo.

Trešajā nedēļā jau divdesmit viens ASV tautas pārstāvis bija lūdzis "Sfēras" atbalstu, lai sekotu Santosas piemēram. Viņu vidū bija Sarasotas mērs, Havaju salu senators un - kā gan citādi! - abi Kalifornijas senatori. Arī Sanhosē pilsētas padome pilnā sastāvā un Kanzasas štata pilsētas Independensas administrācijas vadītājs. Gudrie ziņoja par katru jaunpienācēju un sasauca ārkārtēju preses konferenci, lai pienācīgi atspoguļotu šo nozīmīgo brīdi. Pirmā mēneša beigās "Sfēra" bija saņēmusi tūkstošiem pieteikumu no visas pasaules. Stentons un Beilijs paziņoja, ka jūtas pārsteigti, glaimoti un saviļņoti,

bet neesot tam gatavi - pagaidām “Sfēra” nevarot apmierināt visus gribētājus, bet darīšot visu iespējamo, lai tas notiktu tuvākajā laikā.

Strauji auga pieprasījums pēc Viziera kamerām, kuras vēl nebija pieejamas ierindas patērētājiem. Guandunas provincē Ķīnā sākās drudžaina rosība - kameru ražotāji ieviesa papildu maiņas un sāka būvēt otru rūpnīcu, lai četrkāršotu ražošanas jaudu. Katru reizi, kad kāds tautas pārstāvis bija ieguvis kameru un kļuvis caurredzams, Stentons informēja sabiedrību, šis notikums tika pienācīgi atzīmēts un skatītāju skaits pieauga. Piektās nedēļas beigās visā pasaulē - sākot ar Linkolnu un beidzot ar Lahoru - bija jau 16 188 caurredzami politiķi, un gaidīšanas saraksts kļuva aizvien garāks.

Pārējie politiķi izjuta pieaugošu spiedienu. Eksperti un vēlētāji uzdeva viņiem visai loģisku un uzstājīgu jautājumu: ko jūs slēpjat, ja vēl neesat caurredzami? Daži pilsoņi un eksperti iebilda, atgādinot par tādu jēdzienu kā privātums. Viņi apgalvoja, ka pārvaldes aparāts nevar darboties pilnīgi atklāti drošības un efektivitātes apsvērumu dēļ, bet šie argumenti tika satriekti pīšļos un caurredzamība turpināja savu uzvaras gājienu. Ar ko gan tu nodarbojies, ja nevari to darīt visu acu priekšā?

Bija vērojama vēl kāda pārsteidzoša tendence, tāds kā poētisks taisnības triumfs: katru reizi, kad kāds atkal sacēla brēku par “Sfēras” monopolu un AutenTu lietotāju personisko datu negodīgu monetizāciju vai izteica vēl kādas paranoidālas un nepamatotas apsūdzības, drīz vien atklājās, ka šis cilvēks ir noziedznieks vai izvirtulis. Viens izrādījās saistīts ar teroristu tīklu Irānā, kāds cits pirka bērnu pornogrāfiju. Katru reizi jaunākajās ziņās parādījās viens un tas pats sižets: izmeklētāji iznes no viņu mājām datorus, kuri bija izmantoti nelegālu un amorālu datu meklēšanai un saglabāšanai. Un tas bija gluži loģiski. Tikai pilnīgs morāls kroplis var stāties ceļā perfektai pasaules pilnveidošanai.

Pēc dažām nedēļām necaurredzamie politiķi un amatpersonas jau bija teju vai pāriju statusā. Caurredzamie bija gatavi tikties ar viņiem tikai visas tautas acu priekšā, un tā viņi tika atstumti malā. Vēlētāji domāja, ka viņiem ir kaut kas slēpjams, un viņu liktenis nākamajās vēlēšanās jau bija tikpat kā izlemts. Tikai retais uzdrīkstēsies balotēties bez tiešsaistes kameras, un visi uzskatīja, ka tas nekavējoties un uz visiem laikiem cels tautas pārstāvju morālo līmeni. Drīz vairs neviens politiķis nevarēs izvairīties no atbildības par savu rīcību, jo viņu vārdi un darbi būs visiem zināmi, dokumentēti, neapšaubāmi. Vairs nebūs nekādu tumšu darījumu kuluāros, tikai atklātība un spoža gaisma.

Caurredzamībai neizbēgami bija jāienāk arī pašā “Sfērā”, jaunajai tendencei strauji izplatoties tautas pārstāvju vidū, gan paši sfēristi, gan plašāka sabiedrība sāka vaicāt: “Un kā ir ar pašu “Sfēru”?” - “Jā,”

atbildēja Beilijs. “Mēs arī esam par pilnīgu atklātibu un skaidrību.” Tā sākās pašas “Sfēras” caurredzamības kampaņa, kuras pirmais solis bija tūkstoš Viziera kameru uzstādīšana. Vispirms tās izvietoja atpūtas telpās, kafetērijās un parka teritorijā, bet, kad Gudrie bija izvērtējuši iespējamos draudus uzņēmuma intelektuālajam īpašumam, tās tika uzstādītas arī gaiteņos, birojos un pat laboratorijās. Tomēr pārklājums bija nepilnīgs - daudzas konfidenciālas vietas joprojām bija nepieejamas, kameru nebija arī tualetēs un citās privātās telpās, bet visumā parks pēkšņi kļuva atvērts miljardiem lietotāju, un “Sfēras” uzticamie fani, kurus iepriekš intriģēja tās noslēpumainības aura, nu jutās pietuvināti vai pat piederīgi šai atvērtajai, viesmīlīgajai pasaulei.

Mejas darbavietā tika uzstādītas astoņas Viziera kameras. Pēc pāris stundām katram no viņiem tika izsniegts vēl viens displejs, kurā varēja vērot visu parkā izvietoto kameru videoplūsmu. Ikviens nu varēja paskatīties, vai ir brīvs viņa iemīļotais galdiņš Stikla Ēstuvē, cik cilvēku ir fitnesa klubā un kāda līmeņa spēlētāji šobrīd spārda bumbu kikbola laukumā. Mēja bija pārsteigta par to, cik ļoti visus interesē “Sfēras” dzīve. Jau pēc dažām stundām viņa saņēma ziņas no vidusskolas un koledžas laika draugiem, kuri nu varēja vērot viņu darba vietā. Mejas fizkultūras skolotājs, kurš reiz uzskatīja, ka viņai nav gana nopietna pieeja Prezidenta fiziskās sagatavotības testam, tagad jūsmoja: Priecājos redzēt tevi tik nopietni strādājam, Mēja! Kāds puisis, ar kuru viņa neilgi bija satikusies koledžas laikā, rakstīja: Vai tu visu laiku tur sēdi?

Mēja sāka rūpīgāk ģērbties un piedomāt, kur un kā pakasās, kad un kā šņauc degunu. Bet tā bija pozitīva domāšana, pozitīvs stimuls. Zinādama, ka “Sfēra” ir vienā mirklī pārtapusi par visvairāk vēroto darbavietu pasaulē un visi uz viņu skatās, Mēja īpaši skaidri apzinājās, cik radikāli ir mainījusies viņas dzīve tikai dažu mēnešu laikā. Vēl pirms trim mēnešiem viņa dzīvoja savas bērnības pilsētiņā, par kuru neviens nebija dzirdējis, un strādāja vietējā komunālajā dienestā, bet tagad sazinājās ar klientiem visā pasaulē, izmantoja sešus displejus, pastāvīgi apmācīja iesācējus un jutās tik vajadzīga, augstu novērtēta un intelektuāli stimulēta, kā nekad nebija cerējusi justies.

Turklāt “Sfēras” tehnoloģijas ļāva viņai ietekmēt notikumus, jā, pat glābt dzīvības teju visās pasaules malās. Torīt, piemēram, Mēja izlasīja kādas koledžas laika draudzenes Taņas Švarcas aicinājumu atbalstīt viņas brāļa iniciatīvu. Gvatemalā bija vērojama astoņdesmito gadu terorisma atmoda, un kāds paramilitārs grupējums uzbruka ciematiem un sagūstīja jaunas sievietes. Vienai no viņām - Anai Marijai Hererai - bija izdevies aizbēgt un pavēstīt pasaulei par rituālām izvarošanām, mazgadīgām seksa verdzenēm un nepakļāvīgo gūstekņu slepkavībām. Skolas laikā Taņa nebija īpaša aktīviste, bet tagad rakstīja, ka šie šausmu stāsti esot pamudinājuši viņu rīkoties, un

aicināja visus draugus un paziņas atbalstīt kampaņu “Mēs tevi dzirdam, Ana Marija”. “Parādīsim Anai, ka viņai ir draugi visā pasaulē, kuri nesamierināsies ar šādu patvaļu,” bija teikts Taņas aicinājumā.

Mēja aplūkoja Anas Marijas fotogrāfiju. Jaunā sieviete sēdēja uz saliekamā krēsla baltā telpā un ar tukšu skatienu raudzījās objektīvā, turot klēpi kādu nezināmu bērnu. Lidzās fotogrāfijai bija smaidiņš ar vārdiem “Es dzirdu tevi, Ana Marija”; tas aicināja pievienoties viņas atbalstītāju sarakstam. Mēja pievienojās. Vēl Taņa rakstīja, ka ļoti svarīgi ir ari paust nosodījumu paramilitāris-tiem. Zem Anas Marijas portreta bija vēl viena, miglaina fotogrāfija - grupa vīriešu dažnedažādās armijas drēbēs soļo pa džungļu biezokni. Bēdīgā sejiņa līdzās fotogrāfijai vēstīja; “Mēs nosodām Centrālās Gvatemalas drošības spēkus.” Mēja brīdi vilcinājās, apzinoties, ka vēršanās pret izvarotājiem un slepkavām ir gana nopietns solis, bet viņai vajadzēja paust savu nostāju. Kad viņa pēdīgi to izdarīja, uz displeja izlēca automātiska pateicība un informācija, ka Ana Marija nu ir saņēmusi 24 726 priecīgās, bet paramilitāristi - 19 282 bēdīgās sejiņas. Taņa rakstīja, ka priecīgās sejiņas tiek pārsūtītas uz Anas Marijas tālruni, bet viņas brālis vēl neesot izdomājis, kā nogādāt bēdīgās sejiņas Centrālās Gvatemalas drošības spēkiem.

Kādu bridi Mēja jutās gluži kā uzvilkta stiga, apzinoties ne tikai to, ka varētu būt ieguvusi bīstamus ienaidniekus Gvatemalā, bet ari to, ka šo drosmīgo soli redzēja tūkstošiem Viziera vērotāju. Tas pacēla viņu jaunā pašapziņas līmenī, ļāva izjust savu spēku. Viņa nolēma mazliet izlocīt kājas un aiziet uz tualeti, lai noskalotu seju ar aukstu ūdeni. Tualetē iezvanījās tālrunis. Nezināms zvanītājs.

-Jā?

- Tas esmu es. Kaldens.
- Kur tu biji pazudis?
- Ir radušies zināmi sarežģījumi. Visur saliktas kameras.
- Tu taču neesi spiegs, vai ne?
- Tu pati labi zini, ka ne.
- Enija domā, ka esi.
- Es gribu tevi redzēt.
- Esmu tualetē.
- Es zinu.
- Tu zini?
- Sfēras Lokators, Vizieris - to nav grūti noskaidrot.
- Un kur tu esi?
- Tūlīt būšu. Paliec uz vietas.
- Nē. Nē.
- Man vajag tevi satikt. Paliec turpat.
- Nē. Varam tikties vēlāk. Jaunajā Karaļvalstī būs korporatīvais

folkšovs. Droša, publiska vieta.

- Nē. Es nevaru uz turieni iet.

- Tu nevari nākt šurp.

- Varu gan un tūlīt būšu klāt.

Kaldens pārtrauca sarunu.

Mēja ieskatījās somiņā - prezervatīvs ir. Un viņa palika, iegāja tālākajā kabīnē un gaidīja. Mēja zināja, ka tas nav prātīgi. Ka tas ir visādā ziņā nepareizi. Ka viņa nevarēs pateikt to Enijai. Enija atbalstītu gandrīz jebkādas seksuālās aktivitātes, bet tikai ne šeit, darbavietas tualetē. Tas liecinās par Mejas vieglprātību, un Enija būs neapmierināta. Mēja paskatījās pulkstenī. Bija pagājušas divas minūtes, bet viņa joprojām stāvēja tualetes kabīnē, gaidot gandrīz nepazīstamu cilvēku, kurš acīmredzot grib ar viņu tikai drāzties, ar katru reizi aizvien dīvainākās vietās. Kāpēc tad viņa joprojām ir šeit? Tāpēc, ka viņa to vēlas. Viņa vēlas, lai šis cilvēks izdrāž viņu tualetes kabīnē, vēlas zināt, ka ir izdrāzta tualetē savā darbavietā un to zinās tikai viņi abi. Bet kāpēc tas vilina viņu kā spožs vizulis? Tajā brīdī atvērās durvis un noklikšķēja slēdzene. Mēja nemaz nezināja, ka tās var aizslēgt. Viņa izdzirda Kaldena vingros soļus, kuri noklusa pie kabīnēm. Atskanēja nezināmas izcelsmes troksnis, tāda kā metāla skrūvju šņirkstoņa. Nomanījusi virs sevis kādu ēnu, viņa atlieca galvu un ieraudzīja, kā viņš laižas lejā. Kaldens bija uzrāpies uz kabīņu augstās sienas un līdis tām pāri, līdz sasniedza viņējo. Mēja sajuta, kā viņš noslīd lejā viņai aiz muguras, sajuta viņa ķermeņa siltumu un karsto elpu sev uz kakla.

- Ko tu dari? - viņa pajautāja.

Kaldena lūpas pavērās, mēle ienira viņai ausī. Mēja ar klusu kunkstu atslīga pret viņu un sajuta, kā Kaldena rokas slīd pāri viņas viduklim, vēderam un zemāk, līdz cieši satver gurnus. Mēja pastūma viņa rokas uz iekšu un uz augšu, cīnoties ar savu prātu, kurš pēdīgi atzina viņas tiesības to darīt. Viņai bija divdesmit četri gadi, un, ja viņa nedarīs to tagad - tieši to un tieši tagad -, tas var nenotikt vairs nekad. Tas bija jaunības imperatīvs.

- Mēja, - Kaldens pačukstēja, - nedomā, lūdzu.

- Labi.

- Aizver acis un iztēlojies, ko es ar tevi daru.

Kaldena mute piesūcās viņas kaklam, skūpstīja to un

laizīja, bet rokas darbojās ap svārkiem un biksītēm. Viņš nolaida tās Mejai pār gurniem uz grīdas un pievilka viņu sev klāt, vienā mirklī piepildot ar sevi. - Mēja, - Kaldens čukstēja, kad viņa tiecās viņam pretī, un, cieši satvēris viņas gurnus, iegāja tik dziļi, ka Mēja sajuta viņu kaut kur sirds tuvumā. - Mēja, - viņš atkārtoja, kad viņa atspiedās ar rokām pret kabīnes sienām, it kā gribētu atstumt visu pārējo pasauli.

Viņa ar apvaldītu kunkstu sasniedza kulmināciju, arī Kaldens notrīsēja baudā, tomēr neizdeva ne skaņas. Tad viņi abi klusi iesmējās, apzinoties, ka ir rīkojušies vieglprātīgi un riskējuši ar savu karjeru un viņiem steigšus jāiet prom. Kaldens pagrieza Mēju pret sevi un noskūpstīja uz lūpām, un viņa acīs vīdēja tāds kā pārsteigums, kā nebēdnība.

- Atā, - viņš sacīja, un Mēja tikai pamāja ar roku. Tad Kaldens uzrāpās uz sienas un devās prom.

Uz brīdi viņš apstājās, lai atslēgtu durvis, un Mēja nodomāja, ka varbūt viņu nekad vairs neredzēs, tālab izķēra no somiņas tālruni un, izstiepusi rokas virs kabīnes sienas, viņu nofotografēja. Viņa nezināja, kas trāpīsies kadrā, un, paskatījusies uz displeju, ieraudzīja Kaldena labo roku no elkoņa līdz pirkstu galiem; pārējā viņa daļa jau bija aiz durvīm.

Kāpēc lai viņa melotu Enijai? Mēja īsti nezināja atbildi, tomēr zināja, ka melos. Mazliet atguvusies, viņa atgriezās savā vietā un tūlīt pat, nepārvarama impulsa vadīta, uzrakstīja Enijai, kura lidoja uz Eiropu vai kaut kur virs tās. Atkal ar sirmo. Nu tas bija pateikts, un tagad sekos lielāki un mazāki meli. Gaidot Enijas atbildi, Mēja prātoja, ko no viņas slēpt un kāpēc.

Pēc brīža pienāca atbilde. Gribu visu zināt, tūlīt un tagad. Sēžu Londonā ar dažiem parlamenta jefiņiem. Šķiet, viens tikko izvilka no kabatas monokli. Izklaidē mani!

Domādama, ko teikt un ko ne, Mēja paķircināja draudzeni ar niansēm. Tualetē.

Un tūlīt pat saņēma atbildi.

Arto vecūksni? Tualetē? Vai izmantojāt galdiņu pamperu nomainīšanai?

Nē. Kabīnē. Un viņš bija ļoti AKTĪVS.

Kāda balss Mejai aiz muguras pasauca viņu vārdā. Pagriezusies viņa ieraudzīja Džīnas plato, nervozo smaidu. - Vai tev ir kāds brīvs brītiņš? - Mēja centās aizsegt saraksti ar Eniju, bet Džina jau bija to ieraudzījusi.

- Saraksties ar Eniju? - viņa pajautāja. - Jūs esat ļoti tuvas draudzenes, vai ne?

Pamājusi ar galvu, Mēja pagrieza displeju, un Džīnas seja apmācās. - Vai būtu īstais brīdis runāt par Konversijas Koeficientu un Bruto Ieņēmumu?

Mēja bija pilnīgi aizmirsusi, ka Džina grasījās iepazīstināt viņu ar jaunu darba līmeni.

- Protams, - Mēja sacīja.

- Vai Enija jau ir tev par to stāstījusi? - Džīna tramīgi pajautāja.

- Nav gan.

- Viņa nav tev stāstījusi par Konversijas Koeficientu?

- Nē.

- Un par Bruto Ieņēmumu?

- Nē.

- Ak tā. Labi. Lieliski. Vai darīsim to tūlīt pat? - Džina manāmi atplauka, tomēr pievērsa Mejai pētīgu skatienu, it kā mazākā šaubu pazīme būtu pietiekams iemesls izplūst asarās.

- Jā, protams, - Mēja atbildēja, un Džīnas sejā atkal parādījās smaids.

- Labi. Tad sāksim ar Konversijas Koeficientu. Tas ir pats par sevi saprotams, bet "Sfēra" nepastāvētu, neattīstītos un nespētu tuvoties pilnībai, ja netiktu veikti reāli pirkumi, nenotiktu reāla tirdzniecība. "Sfēra" ir vārti uz visu pasaulē pieejamo informāciju, bet mūs atbalsta reklāmdevēji, kuri vēlas ar mūsu starpniecību uzrunāt klientus.

Džina pasmaidīja, un uz brīdi par viņas sejas galveno elementu kļuva lielu, baltu zobu rinda. Mēja centās koncentrēties, bet paralēli domāja par Eniju un viņas parlamentāriešiem, un draudzene savukārt noteikti domāja par Mēju un Kaldenu. Tad Mēja arī padomāja par sevi un Kaldenu, rokām uz viņas vidukļa, kuras maigi vilka viņu lejup, sev virsū; viņas acis aizvērtas, prāts uzbur vēl kairāku ainu...

- Konversijas Koeficients ir saistīts ar pirkšanas veicināšanu, - Džīna turpināja. - Tu vari zingot, komentēt, vērtēt un ieteikt jebkuru produktu, bet vai tam ir reāli rezultāti? Ar savu autoritāti rosināt citus kaut ko iegādāties - tas ir galvenais, vai ne?

Džīna bija apsēdusies Mejai blakus un uzlikusi rokas uz viņas klaviatūras. Kolīdz viņa atvēra kādu sarežģītu izklājlapu, uz otrā displeja izlēca vēl viena ziņa no Eni-jas, un Mēja mazliet pagrieza to uz savu pusi. Nu man ir jāuzdod bosa jautājums. Vai šoreiz uzzināji viņa uzvārdu?

Mēja ievēroja, ka Džīna ari lasa ziņu, pat necenšoties to slēpt.

- Atbildi! - viņa sacīja. - Šķiet, ka tas ir svarīgi.

Mēja paliecās uz Džīnas pusi un uzrakstīja melus,

ko bija nolēmusi teikt, kad pameta tualeti. Jā, es visu noskaidroju.

Tūlīt parādījās Enijas atbilde: Un kā tad viņu sauc?

- Tas gan ir kaut kas - tā vienkārši sarakstīties ar Eniju Elertoni, - sacīja Džīna, izlasījusi ziņu.

- Jā gan, - Mēja piekrita un uzrakstīja atbildi. Neteikšu.

Džīna izlasīja ari to. Gandrīz šķita, ka viņu īpaši neinteresē šīs sarakstes saturs, galvenais bija tas, ka tā notiek viņas acu priekšā. - Un jūs tā vienkārši tērzējat par šo un to?

- Ne jau nu visu dienu. - Mēja centās mīkstināt iespaidu.

- Patiešām? - Džīnas sejā ievilkās bikls smaids.

Uz ekrāna atkal izlēca Enijas ziņa. Kā tā - neteiksi? Pasaki tūlīt pat!

- Piedod! Mēs tūlīt beigsim, - Mēja noteica un uzrakstīja: Nē. Tu

sāksi viņu terorizēt.

Atsūti fotogrāfiju, uzrakstīja Enija.

Nē. Bet man ir viena, Mēja uzrakstīja otrus neizbēgamos melus. Viņai patiešām bija Kaldena fotogrāfija, un, kad viņa saprata, ka var teikt Enijai patiesību, nepasakot visu līdz galam, un tas līdz ar meliem par uzvārdu ļaus viņai ari turpmāk tikties ar šo cilvēku, kurš, ļoti iespējams, ir bīstams "Sfērai", viņa nešaubījās, ka izmantos šos melus, lai iegūtu vairāk laika - vairāk laika kustēties vienā ritmā ar Kaldenu, mēģināt noskaidrot, kas viņš ir un ko no viņas vēlas.

Nofotografēju viņu procesā, Mēja uzrakstīja. Veicu sejas identifikāciju, viss saskan.

Paldies Dievam. Bet tu tomēr esi kuce.

Izlasījusi Enijas ziņu, Džīna kļuva tramīga, piere norasoja ar sviedriem. - Varbūt pabeigsim vēlāk?

- Nē, piedod, - Mēja teica. - Turpināsim. Es vienkārši pagriezīšu displeju.

Parādījās vēl viena ziņa no Enijas. Pagriežot displeju, Mēja to izlasīja. Vai dzirdēji, kā krakšķ kauli, kad sēdēji viņam virsū? Vecūkšņiem kauli ir trausli kā putniem, tie no tādas slodzes var sabirzt pīšļos.

- Kā vēlies. - Džīna krampjaini norija siekalas. - Gadiem ilgi nelieli uzņēmumi ir centušies noskaidrot, kā reāli pirkumi ir saistīti ar viņu produktu pieminēšanu internētā, atsauksmēm, komentāriem un reitingiem. Un, protams, vēlējušies ietekmēt šo saikni. Mūsu speciālisti ir izdomājuši, kā precīzi izskaitļot šo faktoru ietekmi, proti, tavu ieguldījumu šajā procesā, un atspoguļot to Konversijas Koeficientā.

Parādījās vēl viena ziņa, bet Mēja to ignorēja, un Džīna turpināja runāt, priecīga par to, ka kaut uz brīdi ir guvusi lielāku ievērību par Eniju.

- Konversijas Koeficientu ceļ ikviens pirkums, kurš ir veikts tavas rekomendācijas ietekmē. Ja tavs pirkums vai ieteikums rosina vēl piecdesmit cilvēkus iegādāties to pašu produktu, tavs KR ir x50. Dažu sferistu Konversijas Koeficients ir x!200. Tas nozīmē, ka vidēji 1200 cilvēki pērk to pašu, ko viņi. Viņi ir ieguvuši pietiekami lielu autoritāti, lai sekotāji nešaubīgi uzticētos viņu ieteikumiem un būtu pateicīgi par to, ka var izmantot tik drošu garantiju. Enijai, protams, ir viens no augstākajiem KR "Sfērā".

Tajā brīdī notinkšķēja vēl viena ziņa. Džina sarāvās kā no pļaukas, tomēr turpināja runāt.

- Līdz šim tavs vidējais Konversijas Koeficients bija xll9. Nav slikti, tomēr skalā no viena līdz tūkstotim ir vēl daudz iespēju uzlabot savu veikumu. Zem Konversijas Koeficienta ir Bruto Ieņēmums, proti, tā naudas summa, kas ir ieņemta, pārdodot tevis ieteiktos produktus. Pieņemsim, ka tu esi ieteikusi kaut kādus brelokus, un tūkstoš cilvēku

ir nopirkuši tos par četriem dolāriem gabalā. Sareizinot tūkstoti ar četri, iznāk, ka tavs Bruto Ieņēmums ir 4000 dolāru. Tā ir tevis veicinātās mazumtirdzniecības ieņēmumu kopsumma. Lieliski izdomāts, vai ne?

Mēja pamāja ar galvu. Viņai patika šī iespēja sekot līdzi savas izvēles un rekomendāciju ietekmei.

Atkal notinkšķēja ziņas signāls. Džīna samirkšķināja acis, it kā tikko valdītu asaras, un piecēlās.

- Labi. Tā vien šķiet, ka es atrauju tevi no lenča un sarunas ar draudzeni. Esmu pārliecināta, ka tu visu saprati. Dienas beigās tev atnesīs jaunu displeju, kurš ļaus sekot līdzi šiem rādītājiem.

Džīna centās savilkt mutes kaktiņus uz augšu, bet tas neizskatījās īpaši pārliecinoši. - Jā, vēl kas. No aktīvi funkcionējošiem sfēristiem tiek sagaidīti šādi rādītāji: Konversijas Koeficients x250 un Bruto Ieņēmums -45 000 dolāru nedēļā. Tas gan ir visai zems līmenis, un lielākā daļa sfēristu to krietni vien pārsniedz. Ja tev ir kādi jautājumi, tad... - Viņa aprāvās, acīs joprojām vīdēja sāpīga izteiksme. - Tad vari pajautāt Enijai.

Džina pagriezās un devās prom.

Pēc dažām dienām Mēja brauca uz mājām - pirmo reizi kopš tā laika, kad vecāki bija iekļauti “Sfēras” veselības apdrošināšanā. Tētis nu jutās daudz labāk, un Mēja gribēja viņu redzēt, naivi cerot uz kādu brīnumainu pārmaiņu, lai gan labi zināja, ka ieraudzīs tikai nelielus uzlabojumus. Tomēr telefona sarunās un ziņās jautās priecīgs pacēlums. “Tagad viss ir citādi,” vecāki apgalvoja jau nedēļām ilgi un aicināja Mēju to nosvinēt. Un tā kādā saulainā ceturtdienas novakarē viņa traucās uz dienvidaustrumiem, gatava uzklausīt nebeidzamas pateicības. Tētis sagaidīja viņu pie durvīm un tiešām izskatījās daudz stiprāks un, kas vēl svarīgāk, atguvis pašapziņu, vairāk līdzīgs vīrietim - tam vīrietim, kāds viņš reiz bija. Viņš izstiepa roku un pielika savu aproci pie Mejas aproces. - Paskat tik! Mēs esam viena komanda. Gribi glāzīti vīna?

Viņi kā parasti sastājās rindā pie virtuves letes un, mizojot, smalcinot un panējot dažādus produktus, runāja par to, cik daudzpusīgi ir uzlabojusies tēta veselība. Nu viņš varēja pats izvēlēties ārstus un lietot jebkuras zāles, apdrošināšana sedza to visu pilnā apmērā. Klausoties vecāku jūsmīgajā stāstā, Mēja ievēroja, ka arī mamma nu ir daudz dzīvespriecīgāka. Viņa pat bija uzvilkusi īsus šortus.

- Pats labākais ir tas, ka mammai tagad ir daudz vairāk brīva laika, - sacīja tētis. - Tas ir tik vienkārši.

Es eju pie ārsta, “Sfēra” nokārto visu pārējo. Nekādu starpnieku, nekādu diskusiju.

- Vai tas ir tas, ko es domāju? - pajautāja Mēja, raugoties uz

sudraba lampu, kas karājās virs virtuves galda. Ieskatījusies tuvāk, viņa nosprieda, ka tas tiešām ir Mersera izstrādājums - lampas sudraba žuburi patiesībā bija krāsoti brieža ragi. Mejai nekad nebija īpaši patikuši viņa darbi, un viņai vienmēr bija jāsaņemas, lai pateiktu par tiem kādu labu vārdu, bet šis viņai patiešām patika.

- Tieši tā, - mamma apstiprināja.

- Nav slikti, - Mēja atzina.

- Nav slikti? - tētis bija sašutis. - Tas ir viņa labākais darbs, un tu to zini. Kādā smalkā Sanfrancisko veikalā tas maksātu savus piecus tūkstošus, bet mēs to dabūjām par velti.

- Kāpēc tā? - Mēja bija pārsteigta.

- Kāpēc par velti? - pārjautāja mamma. - Tāpēc, ka viņš ir mūsu draugs un ļoti jauks cilvēks. Un tu varētu nepārgiezt acis un iztikt bez ironiskām replikām.

Mēja iztika. Varonīgi paturējusi pie sevis vismaz pusduci Merseram adresētu dzēlību, Mēja konstatēja, ka viņas attieksme pret šo puisi ir visnotaļ labvēlīga. Tāpēc, ka Mersers vairs nebija viņai vajadzīgs, un tāpēc, ka viņa nu bija nozīmīgs globālās komercijas virzītājspēks, un vēl tāpēc, ka varēja izvēlēties starp diviem sfēristiem (turklāt viens no tiem bija vulkāniska, kaligrāfiska mīkla, kas rāpās pāri sienām, lai paņemtu viņu no aizmugures), viņa varēja būt augstsirdīga pret šo nabadziņu, viņa pinkaino galvu un groteski trekno muguru.

- Tā patiešām ir skaista, - Mēja apliecināja.

Priecājos to dzirdēt, - sacīja mamma. - Pēc pāris minūtēm varēsi pati viņam to pateikt. Mersers ieradīsies uz vakariņām.

- Nē! Tikai ne to!

- Viņš jau ir uzaicināts, Mēja, - strikti paziņoja tētis.

Sapratusi, ka nevar neko iebilst, Mēja ielēja sev glāzi

sarkanvīna un, klājot galdu, izdzēra pusi tās satura. Kad Mersers pieklauvēja un ienāca istabā, viņas seja jau bija pa pusei nejutīga, bet domas - miglainas.

- Sveika, Mēja! - Puisis nedroši viņu apskāva.

- Man patīk tava lampa, - Mēja sacīja un, tūlīt pat ievērojusi teiktā efektu, piebilda: - Tā patiešām ir ļoti skaista.

- Paldies! - Mersers pameta acis uz Mejas vecāku pusi, it kā gribētu pārliecināties, ka viņi ir dzirdējuši to pašu, ko viņš. Mēja ielēja sev vēl vīnu.

- Patiešām. Es jau zināju, ka tu taisi labas lietas. -Viņa neskatījās uz Merseru, zināma, ka ieraudzīs viņa acīs šaubas. - Bet šī ir labākā, ko tu līdz šim esi uztaisījis. Es ļoti priecājos, ka tu ieguldi tik daudz... Priecājos, ka tavs labākais darbs rotā manu vecāku ēdamistabu.

Mēja paņēma tālruni un nofotografēja lampu.

- Ko tu dari? - Mersers tramīgi pajautāja. Tomēr viņš šķita

glaimots, ka Mēja uzskata lampu par fotografēšanas vērtu.

- Vienkārši gribu to nofotografēt. Paskaties, - Mēja parādīja viņam bildi.

Vecāki bija nozuduši, droši vien domāja, ka viņa grib pabūt ar Merseru divatā. Cik smieklīga, pilnīgi nejēdzīga iedoma!

- Smuki. - Mersers skatījās uz fotogrāfiju mazliet ilgāk, nekā varēja gaidīt. Acīmredzot viņam nebija svešas tādas cilvēciskas emocijas kā prieks un lepnums par savu darbu.

- Nevis smuki, bet fantastiski! - Mēja iesaucās. Vīns bija pacēlis viņu spārnos. - Tas ir ļoti jauki, ka tu uzdāvināji šo lampu maniem vecākiem. Viņiem tas ir ļoti svarīgi, it sevišķi tagad. Turklāt tā piešķir telpai būtisku akcentu.

Mēja bija eiforijā ne tikai vīna dēļ, to izraisīja arī milzu atvieglojums. Viņas ģimene bija atbrīvojusies no smaga sloga. - Agrāk te bija tik tumšs.

īsu brīdi šķita, ka viņu attiecības atkal ir tādas pašas kā agrāk. Gadiem ilgi Mersers bija izraisījis viņā tikai vilšanos, kas robežojās ar žēlumu, bet nu Mēja atcerējās, ka viņš arī spēj kaut ko paveikt. Mēju kaitināja puiša šaurais redzesloks, bet nevarēja noliegt, ka viņš ir ļoti līdzjūtīgs un labsirdīgs. Bet tagad, redzot šo... Vai to varētu saukt par mākslas darbu? Katrā ziņā tas bija kaut kas līdzīgs mākslai. Redzot, kā šis objekts pārvērš telpu, viņa atguva ticību Merseram.

Piepeši Mejai radās ideja. Pateikusi, ka ies pārģērbties, viņa steigšus metās augšā pa kāpnēm. Apsēdusies savā vecajā gultā, viņa trijās minūtēs izlika lampas fotogrāfiju divdesmit dizaina un interjera vietnēs, pievienojot saiti uz Mersera mājaslapu, kurā bija tikai tālruņa numurs, e-pasta adrese un dažas fotogrāfijas; viņš nebija atjaunojis to jau gadiem ilgi. Nu ko - ja reiz viņš nav gana gudrs, lai sagādātu sev darbu, viņa ar lielāko prieku izdarīs to viņa vietā.

Mersers un vecāki jau sēdēja pie virtuves galda, kurš bija apkrauts ar salātiem, eļļā apceptu vistu un dārzeņiem. Visi skatījās, kā viņa kāpj lejā.

- Es tevi saucu, - tētis sacīja.

- Mums patīk ēst siltu ēdienu, - piebilda mamma.

Mēja neko nebija dzirdējusi. - Piedodiet! Es tikai... Oho,

izskatās ļoti kārdinoši. - Viņa pagriezās pret tēti. - Tu taču ari domā, ka Mersera lampa ir īsts mākslas darbs?

- Protams. Es to jau teicu gan tev, gan viņam. Mēs veselu gadu diedelējām no viņa kādu darbu.

- Es vienkārši gaidīju piemērotus ragus, - Mesers paskaidroja. - Kādu laiku negadījās nekas labs. - Viņš sāka stāstīt, ka pērk izejmateriālus tikai no uzticamiem cilvēkiem, kuri nenogalina briežus ragu dēļ, bet tikai ar Medību un zvejas departamenta atļauju, lai kontrolētu populācijas apmērus.

- Lieliski, - mamma noteica. - Kamēr vēl neesmu aizmirsusi, gribētu pacelt glāzes... Kas tas?

Bija iepīkstējies Mejas tālrunis. - Nekas. Domāju, ka pēc brīža man būs labi jaunumi. Turpini, mammu!

- Es tikai gribēju iedzert par to, ka mēs...

Nu iezvanījās Mersera tālrunis.

- Piedodiet, - viņš sacīja un bridi grābstījās gar biksēm, lai pārtrauktu zvanu, neizņemot aparātu no kabatas.

- Vai nu būsiet visu nokārtojuši? - pajautāja mamma.

- Piedodiet, misis Holande, - Mersers atvainojās. - Lūdzu, turpiniet!

Tajā brīdī atkal skaļi iepīkstējās Mejas tālrunis. Paskatījusies uz displeju, viņa ieraudzīja, ka ir pienākuši trīsdesmit septiņi jauni zingi un īsziņas.

- Kaut kas svarīgs? - tētis pajautāja.

- Nē, vēl ne, - Mēja atteica, lai gan tikko spēja nociesties. Viņa lepojās ar Merseru, un drīz varēs parādīt viņam neapšaubāmu apliecinājumu tam, ka viņam varētu būt klienti ari ārpus Longfildas. Ja pirmajās pāris minūtēs bija pienākušas trīsdesmit septiņas ziņas, pēc divdesmit minūtēm būs jau simts.

- Gribu pateikties par visu, ko tu esi izdarījusi mūsu labā. Ir uzlabojusies tēta veselība, un es neesmu sajukusi prātā, - mamma turpināja. - Gribu iedzert ari par Merseru kā mūsu ģimenei tuvu cilvēku un pateikties viņam par brīnišķīgo dāvanu. - Viņa uz bridi apklusa, it kā gaidītu, ka tūlīt atkal kaut kas iepīkstēsies. - Es vienkārši esmu tik laimīga, ka tas viss ir aiz muguras. Un tagad ķersimies pie ēšanas, citādi viss atdzisīs.

Viņi sāka ēst, bet pēc dažām minūtēm Mēja bija tik daudz reižu dzirdējusi pīkstienus un redzējusi, kā atjaunināts displejs, ka vairs nespēja nociesties.

- Labi, es vairs nevaru. Es izliku Mersera lampas fotogrāfiju internētā, un visi ir stāvā sajūsmā! - Viņa triumfējoši pasmaidīja un pacēla glāzi. - Par to ari iedzersim.

Mersers nebūt nebija stāvā sajūsmā. - Pagaidi! Kur tu to izliki?

- Tas taču ir ļoti labi, Merser. - Ari tētis pacēla glāzi.

Mersera glāze joprojām stāvēja uz galda. - Kur tu

to ieliki, Mēja?

- Visās attiecīgajās vietnēs, - viņa atbildēja. - Un komentāri ir labu labie. - Viņa pārlaida skatienu displejam. - Ļaujiet man izlasīt kaut vai pirmo. Citēju: “Oho! Tas ir ko vērts.” To raksta kāds diezgan pazīstams rūpnieciskais dizainers no Stokholmas. Lūk, vēl viens: “Vareni! Kaut ko līdzīgu redzēju pagājušajā gadā Barselonā.” To raksta kāda dizainere, kurai ir savs veikals Santafē. Viņa ielika tavai lampai trīs no četrām zvaigznītēm un varot ieteikt, kā to uzlabot. Tu noteikti varētu

pārdot tās viņas veikalā, ja gribētu. Un te ir vēl viens...

Mersers bija uzlicis rokas uz galda. - Pietiks! Es tevi lūdzu!

- Bet kāpēc? Tu vēl neesi dzirdējis pašu labāko. Dizaina Prātā tev ir jau 122 smaidiņi. Tas ir ļoti daudz tik īsā laikā. Viņiem tur ir reitings, un tu šodien esi piecdesmit labāko vidū. Es pat zinu, kā tu varētu pacelties... -Piepeši Mejai ienāca prātā, ka šādas aktivitātes ļautu viņai tikt pāri 1800 punktu robežai Dalības Līmenī. Un, ja viņai izdotos panākt, ka cilvēki aizgūtnēm pērk Mer-sera darbus, no tā iegūtu ari Konversijas Koeficients un Bruto Ieņēmums...

- Izbeidz, Mēja! Lūdzu, izbeidz! - Mersers skatījās uz viņu ar savām mazajām, apaļajām acīm. - Es negribu strīdēties tavu vecāku mājā, bet, ja tu neizbeigsi, es iešu prom.

- Vēl mazu mirklīti! - Mēja sāka caurskatīt ziņas, meklējot to vienu, kura noteikti viņu iespaidos. Kaut kur bija pavīdējusi ziņa no Dubaijas; ja viņai izdotos to atrast, Mersera pretestība noteikti būtu salauzta.

- Mēja! - Viņa izdzirda mammas balsi. - Mēja!

Viņa nekādi nespēja sameklēt ziņu no Dubaijas. Kur

gan tā varēja palikt? Drudžaini caurskatot ziņas, Mēja izdzirda, kā no galda tiek atstumts krēsls, bet nepacēla acis. Tūlīt, tūlīt jau tā būs rokā. Beidzot atrāvusi acis no tālruņa, viņa ieraudzīja vecāku pārmetošos skatienus; Mersers bija aizgājis.

-Tas, protams, ir jauki, ka tu gribi palīdzēt Merseram, -sacīja mamma. - Es tikai nesaprotu, kāpēc tas bija jādara tieši tagad. Mēs gribējām mierīgi paēst vakariņas.

Brīdi Mēja skatījās uz mammu, uzņemot sevī tik daudz neizpratnes un mulsuma, cik spēja paciest, tad izskrēja ārā un panāca Merseru, kurš atpakaļgaitā brauca ārā no pagalma.

- Pagaidi! - Viņa ietrausās pasažieru sēdeklī.

Mersera skatiens bija vienaldzīgs, apdzisis. Apturējis

mašīnu, viņš salika rokas klēpi un izdvesa demonstratīvi iecietīgu nopūtu.

- Kas ar tevi notiek, Merser?

- Es lūdzu, lai tu izbeidz, bet tu neklausījies.

- Vai es aizskāru tavas jūtas?

- Nē. Tu aizskāri manas smadzenes. Tām radās aizdomas, ka tu esi pilnīgi nojūgusies. Es lūdzu tevi vairākas reizes, bet tu turpināji.

- Turpināju tev palīdzēt?

- Es neesmu lūdzis tavu palīdzību. Neesmu devis atļauju izlikt internētā mana darba fotogrāfiju.

- Tava darba. - Mēja saklausīja savā balsī indīgu pieskaņu, pilnīgi lieku un nepamatotu.

- Tu esi dzēlīga, nekrietna un neiejūtīga.

- Ko?! Gluži pretēji, Merser. Es gribu tev palīdzēt, jo man patīk

tas, ko tu dari.

- Muļķības! Tu vienkārši nespēj pieļaut, ka kaut kas dzīvo četrās sienās. Mans darbs dzīvo vienā telpā, tam nav jābūt nekur citur. Tā tas ir paredzēts.

- Tātad bizness tev nav vajadzīgs?

Brīdi Mersers skatījās tieši sev priekšā, tad atslējās pret atzveltni. - Man arvien vairāk šķiet, ka pasauli pārņem kaut kāda sekta. Vai zini, ko man šajās dienās mēģināja iesmērēt? Varu derēt, ka tas ir kaut kā saistīts ar "Sfēru". Vai esi dzirdējusi par tādu Mājrūķi? Tu ieliec to telefonā, un tas skenē tavu māju, meklējot produktu svītrkodus.

- Esmu. Kad kāds produkts ir izbeidzies, tas automātiski pasūta jaunu. Ģeniāls izgudrojums.

- Un tev tas šķiet normāli? - pajautāja Mersers. - Vai zini, kā viņi to motivēja? Kārtējā utopiskā stulbība. Šoreiz viņi apgalvoja, ka tas samazinot produktu pārpalikumus. Ja veikali zināšot, kas klientiem vajadzīgs, tie neiepirkšot liekus produktus un nebūšot spiesti tos izmest. Tas izklausās ļoti prātīgi un progresīvi, tāpat kā viss pārējais, ko jūs cenšaties iesmērēt, bet būtībā tas ir tikai kārtējais kontroles līdzeklis, centieni sekot līdzi visam, ko mēs darām.

- "Sfēra" ir cilvēki, Merser, tieši tādi paši kā es. Domā, mēs visi sēžam kaut kur, vērojam jūs un kaļam plānus, kā pakļaut visu pasauli?

- Nē. Pirmkārt, es zinu, ka tie ir tādi paši cilvēki kā tu. Un tieši tas mani biedē. Jūs esat kā atsevišķas skrūvītes, kurām nav ne jausmas, ko dara viss mehānisms. Individuāli neviens nesaprot, kas tiek darīts kolektīvi. Otrkārt, nevajag tik akli ticēt jūsu bosu labajiem nodomiem. Gadiem ilgi viss ir bijis labi, jo galvenos internēta kanālus kontrolēja daudzmaz normāli cilvēki. Vai vismaz viņi nebija atriebīgi plēsoņas. Bet es vienmēr ar bažām domāju, kas notiks, ja kāds sāks izmantot šo varu, lai sodītu savus pretiniekus.

- Ko tu ar to gribi teikt?

- Kolīdz kāda kongresmene vai emuārists sāk runāt par "Sfēras" monopolu, viņi pēkšņi tiek ierauti briesmīgā skandālā, kas saistīts ar seksu, pornogrāfiju vai melno maģiju. Domā, ka tā ir tikai sakritība? Jau divdesmit gadus internets spēj pāris minūšu laikā iznīcināt katru cilvēku, bet pirms jūsu Gudrajiem - vai vismaz viena no tiem - nevienam nebija tādas vēlmes. Gribi teikt, ka tas tev ir kaut kas jauns?

- Tu esi paranoiķis, Merser. Man vienmēr ir kritušas uz nerviem tavas sazvērestības teorijas. Tu runā kā neandertālietis. Kā var ienākt prātā, ka Mājrūķis slēpj sevi kaut kādus draudus! Simtiem gadu mums pie durvīm tika atstāts piens, un piena izvadātājs arī zināja, kad tas mums ir vajadzīgs. Miesnieks pārdeva mums gaļu, maiznieks piegādāja maizi...

- Piena izvadātājs neskenēja manu māju! Bet tagad viss tiek skenēts, visi svītrkodi. Jau tagad miljoniem cilvēku skenē savas mājas

un publisko šo informāciju.

- Nu un tad? Tu negribi, lai Charmin uzzinātu, cik daudz tualetes papira tu izlieto? Vai ši firma tevi kaut kā apspiež?

- Nē, tas nav tā. To vēl varētu saprast. Bet te nav nekādu apspiedēju. Neviens nespiež tevi to darīt. Tu pilnīgi brīvprātīgi ļauj pielikt sev šo pavadu. Un brīvprātīgi kļūsti par savdabīgu autisti. Tu vairs neproti kontaktēties ar cilvēkiem. Tu sēdi pie vakariņu galda ar trim dzīviem cilvēkiem, kuri skatās uz tevi un grib parunāt, bet blenz uz telefonu, meklējot kaut kādu svešinieku Dubaijā.

- Tu arī neesi nekāds nevainības paraugs. Tev ir e-pasta konts un mājaslapa.

- Man ir sāpīgi to teikt, bet ar tevi vairs nav interesanti. Tu divpadsmit stundas dienā pavadi pie sava galda, un vienīgais šī darba rezultāts ir virkne ciparinu, kuri pēc nedēļas jau būs aizmirsti vai vienkārši neeksistēs. Tu neatstāj pēc sevis nekādas pēdas. Nekādu apliecinājumu tam, ka esi dzīvojusi.

- Ej dirst, Merser!

- Un vēl sliktāk ir tas, ka tu vairs nedari neko interesantu. Tu neko neredzi, neko nerunā. Tas ir dīvains paradokss: tu domā, ka esi pašā pasaules centrā un tas piešķir tavam viedoklim lielāku vērtību, bet patiesībā sāc līdzināties zombijam. Varu derēt, ka tu mēnešiem ilgi neesi darījusi neko citu kā vien blenzusi monitorā. Tā ir, vai ne?

- Tu esi pilnīgs īblis, Merser.

- Vai tu vēl kādreiz kaut kur aizej?

- Un tu esi ļoti interesants, ja? Diži šarmanta un atraktīva personība? Tu esi idiņš, kurš taisa lampas no beigtu dzīvnieku daļām!

- Zini, ko es domāju, Mēja? Tu augām dienām sēdi pie sava galda, klikšķini uz smaidiņiem un nez kāpēc domā, ka tā ir ļoti aizraujoša dzīve. Tu raksti komentārus par to, ko pati varētu darīt. Tu apskati Nepālas fotogrāfijas, nospied smaidiņu un jūties tā, it kā pati būtu tur bijusi. Un kas notiks, ja tu uz turieni aizbrauksi? Tavs Sfēras Idiņu reitings, vai kas nu jums tur ir, nokritīs zem pieņemamā līmeņa! Vai tu maz saproti, cik garlaicīga esi kļuvusi?

Jau daudzus gadus Mersers bija tas cilvēks, kuru viņa ienīda vairāk par visiem citiem pasaulē. Tas nebija nekas jauns. Viņam vienmēr bija piemitusi unikāla spēja novest Mēju līdz baltkvēlei. Viņa profesoriskā pašpārliecība un vecišķie uzskati, bet vairāk par visu - pilnīgi aplamā iedoma, ka viņš Mēju pazīst. Mersers pazina tikai to, kas viņam patika un bija pieņemams, un iegalvoja sev, ka tas ari ir viņas īstais "es", viņas būtība. Bet viņš neko nezināja un nesaprata.

Atceļā Mejai kļuva labāk ar katru nobraukto jūdzi. Ar katru jūdzi, kas šķīra viņu no tā treknā ībļa. Viņai kļuva fiziski nelabi, iedomājoties vien, ka kādreiz viņa bija ar viņu gulējusi. Vai viņu bija apsēdis kāds perverss dēmons? Jā, tos trīs gadus viņā noteikti bija

mājojis kāds nešķīsts spēks, kas neļāva saskatīt Mersera nejēdzību. Viņš taču bija resns jau toreiz, vai ne? Kurš normāls puisis ir resns vidusskolas laikā? Un nu viņš runā par sēdēšanu pie galda, lai gan pašam ir četrdesmit mārciņas liekā svara! Viņš nudien ir pilnīgi saspiedis galvu.

Mēja zināja, ka vairs nekad ar viņu nerunās, un šī apziņa sniedza zināmu mierinājumu. Atvieglojums skalojās ap viņu kā silts ūdens. Viņa nekad vairs ar Merseru nerunās, nerakstīs viņam. Pieprasīs, lai vecāki pārtrauc ar viņu jebkādas attiecības. Un iznīcinās viņa lampu - uzdos to par nelaimes gadījumu vai varbūt imitēs ielaušanos. Domājot par šī izblīdušā kropļa izraidīšanu no savas dzīves, Mēja iesmējās. Šis pretīgais, mūždien svīstošais alnis nekad vairs viņai neko neteiks.

Ieraudzījusi "Debijas brauciena" izkārtni, Mēja nekādi nereaģēja, pabrauca garām vārtiem un neko nejuta. Tomēr pēc dažām sekundēm viņa nogriezās no šosejas un devās atpakaļ uz pludmales pusi. Pulkstenis bija gandrīz desmit, un viņa zināja, ka noma jau sen ir slēgta. Ko tad viņa te meklē? Tā taču nav reakcija uz Mersera stulbajiem mājieniem, ka viņa vairs neko nedara un nekur neiet. Viņa tikai paskatīsies, vai noma patiešām ir ciet; tas gan bija skaidrs kā diena, bet varbūt Meriona ir uz vietas un ļaus viņai pusstundiņu pavizināties? Viņa taču dzīvo treilerā turpat līdzās. Varbūt nomas īpašniece būs izgājusi ārā un Mejai izdosies viņu pierunāt.

Atstājusi mašīnu stāvvietā, Mēja paskatījās caur stiepļu režģi, bet tur neviena nebija - tikai nomas namiņš ar nolaistām žalūzijām, kajaku un airdēļu rindas. Viņa pastāvēja vēl brīdi, cerēdama saskatit Merionas siluetu treilerā, bet šķita, ka arī tur neviena nav. Blāvi rozā gaisma, bet nekādas kustības.

Aizgājusi līdz mazajam liedagam, Mēja apstājās ūdens-malā un vēroja, kā uz līča rāmās virsmas rotājas mēnes-gaisma. Viņa apsēdās. Uz mājām braukt negribējās, lai gan nebija nekādas jēgas šeit palikt. Prātā joprojām grozījās Mersers - pārauguša bērna seja un visas tās stulbības, ko viņš bija pateicis tovakar un teica katru reizi. Tā pilnīgi noteikti bija pēdējā reize, kad viņa mēģināja Merseram kaut kā palīdzēt. Viņš bija Mejas pagātne, vispār pagātne - vecmodīgs, garlaicīgs, nedzīvs objekts, kuru var mierīgi nobāzt bēniņu pažobelē.

Mēja nodomāja, ka vajadzētu vēl pastrādāt pie Dalības Līmeņa, un piecēlās, bet tad ieraudzīja kaut ko savādu. Žoga tālākajā galā ārpus nomas teritorijas, nedroši sašķiebies, slējās kaut kāds liels priekšmets. Tas varēja būt kajaks vai airdēlis. Žigli piegājusi tam klāt, Mēja konstatēja, ka tas patiešām ir kajaks, airis nolikts turpat līdzās. Nebija īsti saprotams, kāpēc tas šeit atrodas; Mēja nekad nebija redzējusi, ka kāds no tiem būtu piesliets pie žoga, un nodomāja, ka Merionai tas noteikti nepatiktu. Droši vien kāds bija atgriezies pēc nomas slēgšanas un atstājis iznomāto laivu pēc iespējas tuvāk žogam.

Mēja nolēma nolikt kajaku zemē, lai tas pa nakti nenokristu, un uzmanīgi nolaida to smiltīs. Kajaks izrādījās pārsteidzoši viegls.

Tad viņai radās cita ideja. Smilšu josla bija tikai trīsdesmit jardus plata, un viņa it viegli varētu aizvilkt laivu līdz ūdenim. Vai jau iznomāta kajaka aizņemšanās būtu vērtējama kā zādzība? Viņa taču nepārcels to pāri žogam, tikai pagarinās nomas laiku, kuru kāds jau bija pagarinājis. Pēc stundas vai divām viņa noliks to iepriekšējā vietā, un neviens neko neuzzinās.

Ielikusi airi laivā, Mēja pavilka to dažas pēdas pa smiltīm, ieklausoties savās izjūtās. Vai tā ir zādzība vai ne? Meriona noteikti saprastu viņu, jo bija brīvi domājošs cilvēks, nevis burta kalps, un, ļoti iespējams, rīkotos tieši tāpat. Viņa, protams, negribētu uzņemties atbildību par Mejas rīcību, bet vai tad Merionu var saukt pie atbildības, ja kajaks ir paņemts bez viņas ziņas?

Mēja jau bija ūdensmalā, pret kajaka priekšgalu skalojās sīki vilnīši. Sajutusi zem laivas līgano ūdens masu un straumi, kas vilka to prom uz līča plašumiem, Mēja saprata, ka izmantos šo iespēju. Vienīgā nelaime, ka viņai nav glābšanas vestes; acīmredzot iepriekšējais braucējs bija to pārmetis pāri žogam. Bet ūdens bija tik rāms - turoties krasta tuvumā, ar viņu noteikti nenotiks nekas ļauns.

Tomēr tad, kad Mēja jau bija uz ūdens un strauji slīdēja uz priekšu pa blīvo stiklaino virsmu, viņa nolēma nepalikt seklumā. Šonakt būtu īstā reize aizbraukt līdz Zilajai salai. Eņģeļu sala - tas ir viegli, visi uz turieni airējas, bet Zilā sala ir savāda, izrobota, nekad neapmeklēta vieta. Mēja pasmaidīja, iedomājoties sevi šajā salā, un smaids kļuva vēl platāks, kad viņa iztēlojās pārsteigumu Mersera pašapmierinātajā vieplī. Viņš ir pārāk resns, lai iesprauktos kajakā, pārāk kūtrs, lai kaut kur brauktu. Šim cilvēkam drīz būs trīsdesmit gadu, bet viņš taisa lampas no briežu ragiem un lasa viņai - "Sfēras" darbiniecei! - lekcijas par to, kā vajag dzīvot. Smieklīgi, nudien. Bet viņa ir iekļuvusi T2K un visādā ziņā strauji virzās uz augšu, turklāt ir gana drosmīga, lai izbrauktu ar kajaku naksnīgi melnajos līča ūdeņos un izpētītu salu, kuru Mersers var redzēt vienīgi teleskopā, sēžot uz savas kartupeļu maisam līdzīgās pakaļas un apķēzot ar sudraba krāsu dzīvnieku daļas.

Mēja nebija sagatavojusies šim braucienam. Viņa neko nezināja par straumēm tālāk līcī, nezināja, vai ir prātīgi tuvoties kuģu ceļam, kuru izmantoja lielie tankkuģi, it sevišķi tāpēc, ka viņa bija tumsā, pilnīgi neredzama. Kad viņa sasniegs salu vai būs tās tuvumā, var sacelties vējš un viļņi, un viņa netiks atpakaļ. Bet Mēju vadīja kāds iekšējs spēks, tikpat stiprs un refleksīvs kā miegs, un viņa saprata, ka neapstāsies, iekams nebūs sasniegusi Zilo salu vai arī viņu kaut kas neatturēs. Ja nesacelsies vējš un viļņi, viņa noteikti to izdarīs.

Tikusi garām krasta gāzmām un buru laivām, Mēja pavērās uz

dienvidiem un centās saskatīt pazīstamo baržu, bet tumsa izplūdināja visas aprises, un diez vai tur tik vēlu deg gaisma. Viņa turpināja ceļu uz Zilo salu, strauji virzoties garām noenkurotajām jahtām, aizvien tālāk līča apaļajā vēderā.

Piepeši aiz muguras kaut kas nošļakstēja. Mēja pagriezās un ieraudzīja roņa melno galvu, kas bija parādījusies virs ūdens nepilnu piecpadsmit pēdu attālumā. Viņa gaidīja, ka tā nozudīs, bet galva palika un skatījās uz viņu. Mēja novērsās un turpināja airēt uz salas pusi, un kādu brīdi ronis viņai sekoja, it kā gribētu redzēt to pašu, ko viņa. Brīdi Mēja domāja, ka ronis sekos viņai visu ceļu vai ari dosies uz klinšu grupu līdzās salai; braucot pāri tiltam, viņa bieži bija redzējusi tur sauļojamies roņus. Bet nākamajā reizē, kad viņa atskatījās, dzīvnieks jau bija nozudis.

Ūdens bija rāms arī tālāk līcī, pat tajā vietā, kur, atklāts okeāna vējiem, tas parasti kļuva viļņains. Mēja joprojām ātri virzījās uz priekšu un pēc divdesmit minūtēm jau bija pusceļā līdz salai. Tā vismaz šķita, jo attālumus bija grūti noteikt, it sevišķi naktī, bet sala kļuva aizvien lielāka, tumsā iezīmējās agrāk nemanītas klints aprises. Tās virsotnē kaut kas spoži mirdzēja, atstarojot sudrabaino mēnesgaismu; liedaga melnajās smiltīs gulēja kaut kas līdzīgs loga paliekām. Kaut kur tālumā, pie Zelta vārtu mutes, iekaucās miglas taure. Droši vien tur ir bieza migla, nodomāja Mēja, bet šeit, tikai dažu jūdžu attālumā, nakts bija skaidra, spulgs, gandrīz pilns mēness meta uz ūdens virsmas sirreālu mirdzumu, tik spožu, ka viņa neviļus miedza acis. Mēja iedomājās par klintīm līdzās salai, kur bija redzējusi roņus un jūraslauvas. Vai tie tur būs arī tagad? Vai bēgs, kad viņa piebrauks tuvāk? No rietumiem atlidoja negaidīta brāzma, Klusā okeāna vējš, kurš bija ticis pāri kalniem, un Mēja brīdi sēdēja, novērtējot tā nodomus. Ja tas pieņemsies spēkā, būs jāgriežas atpakaļ. Nu viņa bija tuvāk salai nekā krastam, un, ja sacelsies viļņi, būs ļoti bīstami atrasties vienai uz ūdens bez glābšanas vestes. Bet vējš aprima tikpat pēkšņi, kā bija sacēlies.

Izdzirdusi skaļu dūkoņu, Mēja pagrieza galvu uz ziemeļu pusi. Viņai tuvojās neliels velkonim līdzīgs kuģītis. Uz stūres mājas jumta dega gaismas, balta un sarkana, un Mēja saprata, ka tā ir kaut kāda patruļa, droši vien krasta apsardze. Tā bija gana tuvu, lai viņu saskatītu, -ja viņa sēdēs taisni, nodos sevi ar tumšo siluetu.

Mēja izstiepās kajaka dibenā, cerēdama, ka viņi noturēs to par klinti, baļķi, roni vai vienkārši melnu ūdens ņirbu uz sudrabotās līča virsmas. Dzinēja dūkoņa kļuva skaļāka, un Mēja jau gaidīja, ka kuru katru brīdi viņu izraus no tumsas žilba gaisma, bet kuteris ātri pabrauca garām, un viņa palika nemanīta.

Pēdējo posmu līdz salai Mēja veica tik ātri, ka sāka šaubīties par savu attāluma izjūtu. Tikko šķita, ka viņa ir labākajā gadījumā

pusceļā, bet jau pēc brīža laiva strauji traucās uz krasta pusi, it kā to dzītu stiprs ceļavējš. Nolēkusi no laivas priekšgala, Mēja sajuta ūdens stindzinošo tvērienu un tūlīt sāka vilkt kajaku krastā. Atcerējusies to reizi, kad straujš paisums gandrīz aiznesa laivu prom, viņa pilnībā izvilka to no ūdens, pagrieza paralēli ūdens līnijai un nolika abās pusēs lielus akmeņus.

Mēja aizelsusies stāvēja krastā, juzdamās liela un stipra. Cik dīvaini, ka viņa ir šeit! Braucot pāri tuvējam tiltam, viņa bija redzējusi šo salu simtiem reižu, bet nekad nebija manījusi nekādas dzīvības zīmes - ne cilvēku, ne dzīvnieku. Nevienam nebija drosmes vai vēlēšanās te atrasties. Kāpēc viņai ir tāda interese par šo salu? Tad Mejai ienāca prātā, ka tas bija vienīgais vai vismaz labākais veids, kā šeit nokļūt. Meriona noteikti negribētu, lai viņa tik tālu brauc, un varētu sūtīt viņai pakaļ motorlaivu. Šķiet, krasta apsardze arī pastāvīgi atgādināja, ka nevajadzētu šurp braukt. Vai tā būtu privāta sala? Visiem šiem jautājumiem un bažām šobrīd nebija nekādas nozīmes, jo bija tumšs, neviens viņu neredzēja un nekad neuzzinās, ka viņa šeit ir bijusi. Bet viņa pati to zinās.

Mēja apgāja salai apkārt. Dienvidpusē to lielākoties ieskāva liedags, bet tad ceļu aizšķērsoja stāva klints. Paskatījusies augšup, Mēja neredzēja nekādu atbalstu kājām, un lejā skalojās putās sakults ūdens, tā ka viņa devās atpakaļ pa to pašu ceļu. Nelīdzena, klinšaina no-kalne, pilnīgi parasta piekraste. Gar ūdensmalu stiepās bieza jūraszāļu josla, kurā bija ieķērušās drazas un krabju čaulas, un viņa izlaida tai cauri pirkstus. Mēnes-gaismā ūdenszāles likās fosforescējošas, zaigoja visās varavīksnes krāsās, it kā būtu izgaismotas no iekšas. Brīdi Mejai šķita, ka pati sala atrodas uz mēness virsmas, jo visam bija kaut kādas savādas, ačgārnas krāsas. Tas, kam bija jābūt zaļam, izskatījās pelēks, bet zilais - sudrabots. Viss, ko viņa redzēja, šķita vēl nekad neredzēts. Kolīdz Mēja to iedomājās, viņa ar acs kaktiņu pamanīja virs okeāna gaismas loku, kas pēc mirkļa nozuda aiz melnajiem pakalniem. Viņa bija pārliecināta, ka tā ir zvaigzne, lai gan bija redzējusi krītošu zvaigzni tikai vienu reizi un nevarēja būt par to droša. Bet kas gan cits tas varēja būt? Brīdi Mēja sēdēja liedagā, raugoties turp, kur bija to redzējusi, it kā gaidītu, ka tai sekos cita vai pat vesels zvaigžņu lietus.

Bet Mēja zināja, ka tikai novilcina laiku, jo visvairāk gribēja uzrāpties nelielās klints virsotnē. Pēdīgi viņa devās uz turieni. Tur nebija takas, un tas viņu iepriecināja - neviens vai gandrīz neviens nebija bijis tur, kur tagad atradās viņa. Mēja rāpās, tveroties pie zāles kumšķiem un saknēm, atsperoties pret klints izciļņiem. Vienubrīd viņa apstājās, ieraudzījusi klints sānā lielu, gandrīz perfekti apaļu caurumu. Tur noteikti kāds mita, bet viņa nezināja, kas tas par dzīvnieku, un iedomājās trušu un lapsu, čūsku, kurmju un peļu alas, kas bija šeit

vienlīdz iespējamas un neiespējamas, un turpināja rāpties augšup, aizvien augstāk. Tas nebija grūti. Mēja sasniedza virsotni dažās minūtēs un nostājās līdzās vientuļai priedei, kas bija tikai nedaudz lielāka par viņu pašu. Turēdamās pie raupjā stumbra, viņa aplaida skatienu visapkārt. Tālumā spīdēja pilsētas šikie, baltie lodziņi, uz okeāna pusi slīdēja zems tankkuģis - vesels sarkanu gaismiņu zvaigznājs.

Pēkšņi likās, ka liedags ir tālu lejā, un Mejas kuņģis apmeta kūleni. Viņa paskatījās uz austrumiem un ieraudzīja klintis, kur gulēja, droši vien miegā, aptuveni desmit roņi. Mēja paskatījās augšup uz tiltu - ne Zelta Vārtu tiltu, bet citu, mazāku -, uz vienmērīgo balto automašīnu straumi, kas neapsika pat pusnaktī. Diez vai kāds var saskatīt viņas stāvu uz sudrabotā līča fona? Frensiss reiz teica - viņš nekad neesot ievērojis, ka zem tilta ir kāda sala. Lielākā daļa braucēju un viņu pasažieru neskatās lejup, viņiem nav ne jausmas par Mejas esību.

Joprojām turoties pie priedes kārnā stumbra, viņa tikai tagad ievēroja ligzdu koka augšējos zaros. Mēja ļoti gribēja redzēt, kas tur iekšā, bet baidījās aiztikt ligzdu, zinādama, ka izjauks tās smaku un konstrukcijas līdzsvaru. Viņa pakāpās uz akmens, bet ar to bija par maz. Varbūt var paņemt ligzdu rokās un nocelt lejā? Tikai uz mirkli ielūkoties tajā un tūlīt nolikt atpakaļ? To taču drīkst, vai ne? Nē. Viņa zināja pietiekami daudz, lai saprastu, ka tā nedrīkst darīt. Apmierinot šo iegribu, viņa izpostīs to, kas tur iekšā.

Mēja apsēdās ar skatu uz dienvidiem, kur bija redzamas piekrastes gaismas, tilti, melnie, kailie kalni, kuri atdalīja līci no Klusā okeāna. Viņai bija teikts, ka pirms dažiem miljoniem gadu to visu esot klājis okeāns. Visi šie zemesragi un salas gulējuši tik dziļi zem ūdens, ka diez vai tos varēja uzskatīt pat par zemūdens kalnu grēdām. Sudrabotā līča viņā pusē Mēja ieraudzīja divus putnus, droši vien gārņus, kuri lidoja uz ziemeļiem, zemu planējot virs ūdens, un pasēdēja vēl kādu laiku, ļaujot prātam pamazām iztukšoties. Mēja domāja par lapsām, kas varētu būt alā zem viņas, krabjiem, kuri varētu slēpties zem akmeņiem liedagā, cilvēkiem automašīnās, kas varētu tieši šobrīd braukt viņai virs galvas, vīriešiem un sievietēm velkoņos un kuģos, kuri ierodas ostā vai dodas prom nopūzdamies, visu jau redzējuši. Bridi viņa prātoja, kas varētu dzīvot - mērķtiecīgi traukties uz priekšu vai bezmērķīgi dreifēt - dziļajos ūdeņos viņai visapkārt, bet īpaši neiedziļinājās šajās domās. Bija pilnīgi pietiekami zināt, ka apkārt ir miljoniem dažādu permutāciju, un gūt mierinājumu apziņā, ka patiesībā viņa neko daudz nezina un nevar zināt.

Kad Mēja atgriezās Merionas liedagā, pirmajā brīdī šķita, ka tas izkatās tieši tāpat kā iepriekš. Nekur nekādas kustības, arī gaisma treilerā bija tāda pati kā pirms tam - blāvi rožaina.

Mēja izlēca no laivas, kājām ar čūkstošu skaņu iegrimstot slapjajās smiltīs, un sāka vilkt kajaku krastā. Kājas smeldza, un viņa apstājās, palaida laivu vaļā un izstaipījās. Pacēlusi rokas virs galvas, Mēja paskatījās uz stāvvietas pusi un ieraudzīja savu mašīnu. Tagad tai līdzās stāvēja kāda cita, un viņa sāka domāt, kas tā par mašīnu. Varbūt ir atgriezusies Meriona? Piepeši viņu apžilbināja balta gaisma.

- Palieciet uz vietas! - ierēcās skaļruņa pastiprināta balss.

Mēja instinktīvi novērsās.

- Nekustieties! - balss pavēlēja niknā tonī.

Mēja sastinga neērtā pozā un bažīgi padomāja, cik ilgi spēs tā nostāvēt, bet tas nebija vajadzīgs. Divas ēnas tūlīt metās viņai klāt, rupji atlauza rokas aiz muguras un saslēdza roku dzelžos.

Mēja sēdēja patruļas mašīnas aizmugurējā sēdeklī, un policisti, mazliet nomierinājušies, centās izvērtēt, cik ticams ir viņas stāsts: ka viņa ir nomas pastāvīgā kliente un kluba locekle, vienkārši nav paguvusi laikus atdot iznomāto laivu. Viņi piezvanīja Merionai, kura apstiprināja, ka Mēja ir viņas kliente. Kad policisti pajautāja, vai Mēja ir todien ņēmusi laivu un nokavējusi to atdot, Meriona apsolīja tūlīt atbraukt un pārtrauca sarunu.

Viņa ieradās pēc divdesmit minūtēm ar sarkanu retro pikapu. Pie stūres sēdošais bārdainais vīrietis izskatījās apjucis un dusmīgs. Ievērojusi Merionas nedrošo gaitu, Mēja saprata, ka viņa ir dzērusi, droši vien kopā ar bārdaini. Šķita, ka viņš ir cieši apņēmies palikt mašīnā.

Kad Meriona pienāca pie mašīnas, viņu skatieni sastapās. Ieraudzījusi Mēju policijas mašīnas aizmugurējā sēdeklī ar saslēgtām rokām, nomas īpašniece vienā mirklī atguva skaidru prātu.

- Jēziņ! - viņa iesaucās un metās pie Mejas, tad pagriezās pret policistiem. - Tā ir Mēja Holande, mana pastāvīgā kliente. Viņai ir visas tiesības šeit atrasties. Ko tas nozīmē? Kas te vispār notiek?

Policisti pagriezās pret Merionu un paskaidroja, ka ir saņēmuši divus brīdinājumus par iespējamu zādzību. - Mums piezvanīja kāds pilsonis, kurš nevēlas atklāt savu vārdu. Otru signālu saņēmām no jūsu pašu kameras, misis Lefevra.

Adrenalīns neļāva Mejai iemigt, un viņa gandrīz visu nakti staigāja šurpu turpu pa istabu. Kā viņa varēja izdarīt kaut ko tik stulbu? Viņa taču nav zagle. Ja nu Meriona nebūtu viņu paglābusi? Viņa varēja zaudēt pilnīgi visu. Policija būtu piezvanījusi vecākiem, lai viņi samaksā drošības naudu, un viņa zaudētu darbu "Sfērā". Mēja vēl nekad nebija sodīta par ātruma pārsniegšanu vai kā citādi konfliktējusi ar likumu, un nu bija nozagusi kajaku tūkstoš dolāru vērtībā!

Bet nu viss bija garām, un atvadoties Meriona pat bija uzstājusi, lai Mēja arī turpmāk izmanto viņas pakalpojumus. - Es zinu, ka tev būs neērti, tomēr gribu, lai tu brauc pie manis arī turpmāk. Citādi es

pati tevi sameklēšu. - Meriona saprata, ka nožēla un kauns neļaus Mejai rādīties viņai acīs.

Pamodusies pēc pāris stundām saraustīta miega, Mēja dīvainā kārtā jutās atbrīvota, it kā būtu attapusies no slikta sapņa un sapratusi, ka tas nebija pa īstam. Lapa atkal bija balta, un viņa devās uz darbu.

Astoņos trīsdesmit ieslēgusi datoru, Mēja ieraudzīja, ka viņas Dalības Līmenis ir krities lidz 3892. Rīta cēlienā viņai palīdzēja tā īpašā spēja koncentrēties, kas reizēm ir vērojama dažas stundas pēc negulētas nakts. Ik pa brīdim prātā uzpeldēja atmiņas par pagājušo nakti - ūdens rāmais sudrabs, vientuļā priede salā, patruļas mašīnas žilbā gaisma un plastmasas dvaka, idiotiskā saruna ar Merseru bet tad tās pamazām izbalēja vai arī viņa pati izdzēsa tās no prāta. Piepeši uz otrā displeja izlēca ziņa no Dena: Lūdzu, nekavējoties atnāc pie manis. Džareds tevi aizstās.

Mēja tūlīt pat metās pie Dena, kurš jau gaidīja durvīs, šķietami apmierināts ar to, ka viņa ir pasteigusies. Dens aizvēra durvis, un abi apsēdās.

- Vai zini, kāpēc es tevi izsaucu?

Varbūt Dens grib pārbaudīt, vai viņa melos?

- Piedod, bet es nezinu, - viņa piesardzīgi atbildēja.

Dens lēni samirkšķināja acis. - Dodu tev pēdējo

iespēju, Mēja.

- Vai tas ir saistīts ar pagājušo nakti? - Ja Dens nezina par policiju, viņa sagudros ko citu - maz kas varēja atgadīties ar viņu pēc darba.

- Tieši tā. Un tas ir ļoti nopietni, Mēja.

Viņš zina. Ak kungs, viņš zina! “Sfērai” noteikti ir kāda īpaša tiešsaistes sistēma, kas informē uzņēmumu, ja kādam darbiniekam ir radušās domstarpības ar policiju. Tas būtu tikai loģiski.

- Bet man netika izvirzīta apsūdzība, - viņa iebilda. - Meriona viņiem visu izskaidroja.

- Vai Meriona ir nomas Īpašniece?

-Jā-

- Bet mes ar tevi labi zinām, ka tas bija noziegums, vai ne?

Mēja neattapa, ko lai saka.

- Labi, es tev palīdzēšu. Vai tu zināji, ka mūsu darbinieks Gerijs Kacs ir uzstādījis nomas pludmalē Viziera kameru?

Dūša sašļuka papēžos. - Nē, nezināju.

- Un ka īpašnieces dēls Volts arī ir uzstādījis kameru?

- Nē.

- Sāksim ar to, ka tas ir savādi pats par sevi. Tu reizēm brauc ar kajaku, vai ne? Redzēju to tavā profilā, arī Džosaja un Denīze teica, ka jūs par to esat runājuši.

- Jā, reizēm. Tagad gan nebiju braukusi jau vairākus mēnešus.

- Un tu ne reizi neiedomājies izmantot Vizieri, lai noskaidrotu, kāda ir situācija līcī?

- Nē. Man, protams, vajadzētu to darīt, bet parasti tas ir impulsīvs solis. Laivu noma ir pa ceļam, kad atgriežos no vecākiem, tā ka...

- Vai vakar biji aizbraukusi pie vecākiem? - Dena intonācija lika domāt, ka apstiprinoša atbilde nokaitinās viņu vēl vairāk.

- Jā. Tikai uz vakariņām.

Dens piecēlās un novērsās no Mejas. Varēja dzirdēt, kā viņš elpo, dusmīgi izpūšot gaisu.

Mēja bija gandrīz pārliecināta, ka viņu tūlīt atlaidīs, un iedomājās par Eniju. Vai Enija varētu viņu glābt? Tikai ne šoreiz.

- Labi, - Dens pēdīgi sacīja. - Tātad tu atkal biji aizbraukusi uz mājām, izlaižot dažādus pasākumus, un atceļā apstājies pie laivu nomas, kura jau sen bija slēgta. Tikai nesaki man, ka tu to nezināji.

- Es zināju, ka tā ir slēgta, tomēr gribēju pārbaudīt.

- Un, ieraudzījusi ārpus žoga kajaku, nolēmi to paņemt.

- Aizņemties. Es esmu pastāvīgā kliente.

- Vai esi redzējusi šos kadrus? - pajautāja Dens.

Viņš ieslēdza sienas ekrānu, un Mēja ieraudzīja

skaidru, ar platleņķa objektīvu uzņemtu video, kurā bija redzams mēness apgaismots liedags. Cipariņi ekrāna stūrī rādīja laiku - 22.14.

- Vai tu nedomā, ka tev arī noderētu šī kamera? Kaut vai tāpēc, lai noskaidrotu, kādi ir viļņi. - Dens pajautāja, negaidot atbildi. - Tagad paskatīsimies uz tevi.

Viņš patina ierakstu dažas sekundes uz priekšu, un Mēja ieraudzīja, kā liedagā parādās viņas tumšais stāvs. Viss bija redzams kā uz delnas: kā viņa pārsteigta ierauga kajaku, mirkli vilcinās, tad apņēmīgi aizvelk to līdz ūdenim un aizairējas ārpus kadra.

- Tu pilnīgi noteikti zināji, ka dari kaut ko sliktu, -Dens sacīja. - Tā neuzvestos cilvēks, kurš būtu iepriekš vienojies ar Mārdžu vai kā viņu tur sauc. Es, protams, priecājos, ka viņa apstiprināja tavu versiju un tevi atlaida, jo citādi tu vairs nevarētu strādāt “Sfērā”. Likumpārkāpējiem šeit nav vietas. Un tomēr man no tā visa kļūst nelabi. Meli un preteklības. Brīnums, ka vispār nākas ar kaut ko tādu saskarties.

Gaisā atkal vibrēja nepārprotama nojauta, ka viņa tiks atlaista. Bet vai Dens izniekotu tik daudz laika, ja grasītos viņu atlaist? Un vai viņš var atlaist cilvēku, kuru ir iekārtojusi darbā Enija? Viņa taču stāv uz krietni augstāka hierarhijas pakāpiena. Par atlaišanu viņai noteikti paziņotu pati Enija. Mejai radās cerība, ka bosam ir kādi citi plāni.

- Un kā šeit pietrūkst? - Dens norādīja uz viņas kustībā sastingušo stāvu, kas tobrīd kāpa kajakā.

- Nezinu.

- Patiešām nezini?

- Atļaujas izmantot kajaku?

- Tas ir pats par sevi saprotams, - viņš attrauca. - Un vēl?

Mēja papurināja galvu. - Piedod, bet es tik tiešām nezinu.

- Vai tu nekad nelieto glābšanas vesti?

- Lietoju, protams. Bet tā bija žoga viņā pusē.

- Un ja nu ar tevi notiktu kaut kas slikts? Kā justos tavi vecāki? Un Mārdža?

- Meriona.

- Kā viņa justos? Viņas bizness būtu pagalam vienas nakts laikā. Nolīdzināts līdz ar zemi. Bet viņai taču ir algoti darbinieki. Visi šie cilvēki zaudētu darbu. Noma tiktu slēgta. Un tas nāktu par sliktu arī laivošanas biznesam kopumā - līcī vairs neviens nevizinātos ar kajakiem. Un tas viss tikai tavas vieglprātības dēļ. Piedod par atklāto valodu, bet tava egoisma dēļ.

- Es zinu. - Mēja sajuta patiesības sāpīgo dzēlienu. Viņa ir egoiste un domā tikai par savām iegribām, ne par ko citu.

- Tas ir ļoti skumji, jo tu tik strauji uzlaboji savus rādītājus. Tavs Dalības Līmenis bija sasniedzis 1668 punktus, Konversijas Koeficients un Bruto Ieņēmums arī turējās augšējā ceturtdaļā. Un pēkšņi tik nejēdzīgs gājiens. - Dens izteiksmīgi nopūtās. - Bet, lai cik skumji tas būtu, tā ir arī laba mācība - mācība, kas var krasi mainīt tavu dzīvi. Šī apkaunojošā epizode ir devusi tev iespēju tikties ar Eimonu Beiliju.

Mēja pārsteigumā skaļi noelsās.

- Jā. Viņu ieinteresēja šis gadījums, jo tas sasaucas ar viņa interesēm un "Sfēras" kopējiem mērķiem. Vai esi gatava runāt par to ar Eimonu?

- Jā, protams, - Mēja tikko dzirdami izdvesa.

- Labi. Viņš ar nepacietību gaida tikšanos. Sešos vakarā tevi aizvedīs uz viņa kabinetu. Pacenties līdz tam visu kārtīgi apdomāt.

Mejas prātā dunēja pašapsūdzību koris. Viņa ienīda sevi. Kā viņa varēja kaut ko tādu izdarīt, tā riskēt ar savu darbu? Apkaunot savu labāko draudzeni. Apdraudēt tēta veselības apdrošināšanu. Viņa, protams, ir pilnīga idiote, bet varbūt arī šizofrēniķe? Kas viņai vakar bija uznācis? Kurš normāls cilvēks tā dara? Kamēr prāts strīdējās pats ar sevi, viņa drudžaini strādāja, lai ar izcilu veikumu apliecinātu savu uzticību "Sfērai". Mēja pārspēja pati savu rekordu, atbildot uz 140 klientu un 1129 aptaujas jautājumiem un vienlaikus palīdzot jaunajiem ieturēt pareizo kursu. Grupas vidējais vērtējums bija 98 punkti, un viņa ar to lepojās, lai gan tas bija arī veiksmes un Džareda nopelns - viņš zināja par Mejas ķibeli un bija piedāvājies palīdzēt. Piecos kanāls tika slēgts, un Mēja vēl četrdesmit piecas minūtes veltīja Dalības Līmenim, ar 344 komentāriem, ziņām un gandrīz 1000 smaidiņiem paceļot to no 1827 uz 1430 punktiem. Viņa konvertēja 38

nozīmīgus un 44 mazāk nozīmīgus produktus, un viņas Bruto Ieņēmums bija 24 050 dolāru. Viņa bija pārliecināta, ka Beilijs to ievēros un novērtēs, jo vairāk par citiem Gudrajiem pievērsa uzmanību Dalības Līmenim.

Pulksten 17.45 kāds pasauca Mēju vārdā. Paskatījusies uz durvju pusi, viņa ieraudzīja nepazīstamu aptuveni trīsdesmit gadus vecu vīrieti un piegāja viņam klāt.

- Mēja Holande?

-Jā-

- Esmu Dontejs Petersons. Es strādāju ar Eimonu, un viņš lūdza aizvest tevi pie viņa. Vai varam iet?

Enija jau bija rādījusi Mejai Beilija kabinetu, bet Dontejs to acīmredzot nezināja. Enija nebija lūgusi, lai viņa to nevienam nesaka, bet, ja reiz to nezināja Dontejs, nezināja ari Beilijs, un droši vien būs labāk paturēt to pie sevis.

Kad viņi iegāja garajā, tumšsarkanajā gaiteni, Mēja jau bija stipri nosvīdusi. Gar sāniem plūda sīkas sviedru tērcites, kājas bija kā pamirušas.

- Amizants Gudro portrets, vai ne? - sacīja Dontejs, kad viņi apstājās pie kabineta durvim. - To ir gleznojusi Beilija krustmeita.

Mēja izlikās pārsteigta un pauda sajūsmu par tā nai-vismu un svaigo skatījumu.

Saņēmis rokā masīvo briesmoņa viepli, Dontejs pieklauvēja pie durvīm. Tās atvērās, atklājot skatienam Beilija starojošo smaidu.

- Sveicināti! - viņš sacīja. - Sveiks, Dontej! Sveika, Mēja! - Priekā par šo rīmi smaids kļuva platāks. - Nāciet iekšā!

Ģērbies haki krāsas biksēs un baltā kreklā, Beilijs izskatījās tik svaigs, it kā tikko būtu iznācis no dušas. Soļojot Mejai pa priekšu, viņš pārlaida skatienu telpai un pakasīja skaustu, it kā pats būtu pārsteigts par to, cik skaisti te viss iekārtots.

- Šī ir mana mīļākā telpa, bet to ir redzējuši tikai daži cilvēki. Ne jau tāpēc, ka tas būtu kāds noslēpums; man vienkārši nav laika to visiem izrādīt. Vai esi agrāk redzējusi kaut ko tamlīdzīgu?

Mēja gribēja, bet nedrīkstēja teikt, ka ir jau redzējusi šo telpu. - Ne uz to pusi.

Beilija seja uz brīdi pārvērtās, tās kreisā puse notrīsēja un mutes kaktiņš parāvās uz augšu, tuvāk acs stūrītim.

- Paldies, Dontej! - viņš sacīja.

Dontejs pasmaidīja un devās prom, aizverot aiz sevis smagās durvis.

- Nu ko, Mēja. Vai vēlies tēju? - Beilijs stāvēja senlaicīgas tējas servīzes priekšā, no sudraba tējkannas tievā spirālē vērpās garaiņi.

- Jā, labprāt.

- Zaļo? Melno? - Viņš pasmaidīja. - Pelēko?

- Zaļo, lūdzu! Bet jums nevajag sevi apgrūtināt.

Beilijs sāka gatavot tēju. - Vai tu jau ilgi pazīsti savu

mīļo Eniju? - viņš pajautāja, uzmanīgi ielejot kūpošo šķidrumu tasītēs.

- Jā. Kopš otrā kursa koledžā. Nu jau būs pieci gadi.

- Pieci gadi! Tas ir - cik? Trīsdesmit procenti tavas līdzšinējās dzīves!

Skaitlis bija krietni vien noapaļots, un Mēja pieklājīgi pasmējās. - Apmēram. Tas ir ilgs laiks.

Beilijs iedeva viņai tasīti un apakštasīti un norādīja uz vienu no dāsni polsterētajiem ādas krēsliem.

Ar tīksmu nopūtu atkritis savā krēslā, Beilijs atbalstīja potīti pret ceļgalu. - Enija mums ir ļoti vērtīga darbiniece, un līdz ar to arī tu. Viņa uzskata, ka tu varētu būt ļoti nozīmīga kolektīva locekle. Kā tev pašai šķiet?

- Vai es varētu būt vērtīga darbiniece?

Beilijs pamāja ar galvu un papūta tēju, cieši raugoties uz viņu pāri savai tasītei. Kad abu skatieni sastapās, Mēja mulsi novērsās, bet tūlīt atkal ieraudzīja sarunbiedra seju - šoreiz melnbaltā fotogrāfijā uz tuvējā plaukta. Tas bija tradicionāls ģimenes portrets: Beilijs un viņa sieva krēslos, trīs meitas stāv viņiem apkārt. Beilijam klēpī sēž viņa dēls, treniņtērpā ģērbts zēns ar Dzelzs Cilvēka figūriņu rokā.

- Es vismaz tā ceru, - sacīja Mēja. - Katrā ziņā ļoti cenšos, lai tas tā būtu. Es mīlu "Sfēru" un nemaz nevaru izteikt, cik augstu vērtēju tās iespējas, kuras man šeit ir dotas.

- Tas labi. - Beilijs pasmaidīja. - Un tagad pastāsti man, kāda ir tava attieksme pret pagājušās nakts notikumu. - Šķita, ka tas viņu patiešām interesē, turklāt bija iespējami dažādi atbildes varianti.

Beidzot Mēja sajuta zem kājām cietu pamatu. Nu vairs nebija vajadzīga nekāda lavierēšana. - Briesmīgi, -viņa sacīja. - Es gandrīz neesmu gulējusi. Jūtos tik apkaunota, ka gribas vemt. - Viņa nebūtu tā teikusi sarunā ar Stentonu, bet juta, ka Beilijam varētu patikt šāda vienkārša valoda.

Viņš tikko jaušami pasmaidīja. - Ļauj man uzdot tev kādu jautājumu, Mēja. Vai tu būtu rīkojusies citādi, ja zinātu par Viziera kamerām nomas punktā?

-Jā-

Beilijs saprotoši palocīja galvu. - Labi. Un kā tu butu rīkojusies?

- Es nebūtu izdarījusi to, ko izdarīju.

- Un kāpēc?

- Tāpēc, ka tiktu pieķerta.

Beilijs piešķieba galvu. - Tikai tāpēc?

- Nē. Es negribētu, lai kāds redz mani to darām. Tas bija slikti, un es par to kaunos.

Beilijs nolika tasīti sev līdzās uz galda un salika rokas klēpī, pirksti maigi savijās kopā. - Tātad tu gribi teikt, ka uzvestos citādi, ja zinātu, ka tiec novērota?

- Jā, protams.

- Ja tev būtu par to jāatbild.

-Jā-

- Ja tava rīcība tiktu dokumentēta, proti, uz visiem laikiem saglabātos videoierakstā, kurš būtu pastāvīgi pieejams ikvienam mūsu lietotājam.

-Jā-

- Labi. Vai atceries, ko es šovasar stāstīju par Viziera galveno mērķi?

- Protams. Nodrošinot pilnu pārklājumu, varētu novērst lielāko daļu noziegumu.

Beilijs šķita apmierināts. - Tieši tā. Pareizi. Gluži parasti cilvēki, tādi kā Gerijs Kacs un Volts Lefevrs, kuri ir pacentušies uzstādīt Viziera kameras, gādā par savu līdzpilsoņu drošību. Par laimi, šajā gadījumā tas bija sīks noziegums bez upuriem. Tu esi sveika un vesela, nekāds kaitējums netika nodarīts ne Merionai, ne laivošanas biznesam kopumā. Tomēr tava egoistiskā rīcība pakļāva to visu nopietnam riskam. Viens kļūmīgs solis ir kā ūdenī iemests akmens, kurš raida uz visām pusēm koncentriskus apļus. Vai tu man piekrīti?

- Protams. Es visu saprotu. Tas bija pilnīgi nepieņemami. - Mēja atkal jutās kā vieglprātīga idiote, kura atkārtoti riskē ar visu, ko viņai ir devusi "Sfēra". - Es pati nespēju noticēt, ka tā rīkojos. Jūs noteikti šaubāties, vai jums ir vajadzīga tāda darbiniece. Es tikai gribu teikt, ka ļoti augstu vērtēju iespēju šeit strādāt un man dāvāto uzticību. Un vēlos to attaisnot. Esmu gatava darīt visu, lai izpirktu savu vainu, uzņemties jebkādus papilddarbus, visu, kas ir manos spēkos. Tikai pasakiet, kas jādara. Acīm redzami uzjautrināts, Beilijs plati pasmaidīja.

- Neviens netaisās tevi atlaist, Mēja. Tu esi laba darbiniece. Arī Enija ir laba darbiniece. Man ļoti žēl, ja tu kaut uz mirkli iedomājies pretējo. Mēs pilnīgi noteikti negribam no jums abām šķirties.

- Ļoti priecājos to dzirdēt. Paldies, - Mēja sacīja, tomēr sirds sāka sisties vēl straujāk.

Beilijs smaidot palocīja galvu, it kā izjustu prieku un atvieglojumu par to, ka viss ir veiksmīgi nokārtojies.

- Tomēr mēs esam guvuši ļoti svarīgu mācību, vai ne?

Šķita, ka tas ir retorisks jautājums, tomēr Mēja piekrītoši pamāja ar galvu.

- Kā tev šķiet, Mēja, - kādos gadījumos noslēpums ir vērtējams pozitīvi?

Viņa brīdi padomāja. - Kad tas ļauj saudzēt kāda jūtas.

- Piemēram?

- Nu... - viņa saminstinājās. - Teiksim, es zinu, ka draudzenes puisis viņu krāpj, bet...

- Bet kas? Tu viņai to nesaki?

- Tas laikam nav īpaši veiksmīgs piemērs.

- Vai tev patīk, ja draugi kaut ko no tevis slēpj? Mēja tūlīt atcerējās daudzos sīkos melus, kurus pēdējā

laikā bija teikusi Enijai - ne tikai teikusi, bet arī rakstījusi, tā padarot tos paliekošus un nenoliedzamus.

- Nē, bet es saprotu, ka reizēm tas ir nepieciešams.

- Interesanti gan. Vai tevi kaut reizi ir iepriecinājis tas, ka draugs vai draudzene no tevis kaut ko slēpj?

Mēja nespēja atcerēties tādu reizi, un viņai sažņaudzās kuņģis. - Šobrīd neatceros.

- Labi, - sacīja Beilijs. - Patlaban tu nevari iedomāties nevienu pozitīvi vērtējamu noslēpumu draugu starpā. Pāriesim pie ģimenes. Vai noslēpumi ģimenē ir kas labs? Tīri teorētiski - vai tev jelkad ir ienācis prātā, ka būtu labi kaut ko slēpt no savas ģimenes?

Mēja nodomāja, ka vecāki droši vien daudz ko no viņas slēpj - kaut vai tos neskaitāmos pazemojumus, kas saistīti ar tēta slimību. - Nē.

- Tātad ģimenē nav vietas noslēpumiem?

- Godīgi sakot, es nezinu, - Mēja atbildēja. - Nevar noliegt, ka ir daudz kas tāds, ko es negribētu teikt saviem vecākiem.

- Bet tavi vecāki gribētu to zināt?

- Varbūt.

- Tātad tu slēp no vecākiem to, ko viņi gribētu zināt. Vai tas ir labi?

- Nē. Bet varbūt tomēr tā ir labāk - mums visiem.

- Tā ir labāk tikai tev, noslēpuma glabātājai. Labāk, ja vecāki nezina kādu tumšu noslēpumu. Un kas tas par noslēpumu? Varbūt tu slēp no vecākiem kādu īpaši labu darbu vai izcilu sasniegumu? Varbūt baidies, ka tas sagādās viņiem pārāk daudz prieka?

- Nē. - Mēja iesmējās. - Noslēpumā vienmēr tiek turēts tas, par ko mēs kaunamies. Vai arī negribam teikt, lai nesarūgtinātu vecākus ar savām kļūmēm.

- Bet mēs tikko noskaidrojām, ka viņi gribētu to zināt. -Jā.

- Un vai viņiem ir uz to tiesības?

- Domāju, ka jā.

- Labi. Vai varam teikt, ka perfektā pasaulē tu nedarītu neko tādu, par ko kaunētos stāstīt vecākiem?

- Protams. Tomēr ir šis tas, ko viņi varētu nesaprast.

- Vai tad viņi paši nav bijuši dēls vai meita?

-Jā, bet...

- Vai kāds no taviem radiniekiem vai draugiem ir gejs?

- Protams.

- Vai zini, cik ļoti ir mainījusies geju dzīve kopš tā laika, kad viņi sāka atklāti atzīt savu orientāciju?

- Domāju, ka jā.

Beilijs piecēlās un piegāja pie tējas servīzes. Ielējis abās tasītēs vēl tēju, viņš atkal apsēdās.

- Neesmu pārliecināts, ka tu to zini. Manas paaudzes gejiem bija ļoti grūti to atzīt. Mans brālis ir gejs un pateica to ģimenei tikai divdesmit četru gadu vecumā. Un pirms tam šis noslēpums viņu teju vai nobeidza. Tas bija kā audzējs, kas ar katru dienu briest aizvien lielāks. Un kāpēc viņš bija iedomājies, ka to vajag slēpt? Kad brālis pateica to vecākiem, viņi nepamirkšķināja ne aci. Viņš pats bija izfantazējis veselu drāmu, piešķirot savam lielajam noslēpumam pārmērīgu nozīmi. Pa daļai noteikti tāpēc, ka arī citi slēpa tamlīdzīgus faktus. Bija ļoti grūti atzīt patiesību, pirms to sāka darīt miljoniem vīriešu un sieviešu. Pēc tam tas jau bija krietni vieglāk, vai ne? Kad miljoniem cilvēku iznāca atklātībā, homo-seksualitāte vairs nebija noslēpumaina "novirze", bet pilnīgi ikdienišķa parādība. Vai saproti, ko es gribu teikt?

- Jā, bet...

- Esmu pārliecināts, ka šādi varētu panākt lielu progresu tajās vietās, kur geji joprojām tiek vajāti. Ja visi geji un lesbietes vienlaikus atzītu savu orientāciju, viņu aktīvie un pasīvie pretinieki saprastu, ka tiek vajāti vismaz desmit procenti iedzīvotāju - tostarp pašu soģu dēli, meitas, kaimiņi, draugi vai pat vecāki. Tad šī politika tūlīt kļūtu nepieņemama. īsi sakot, noslēpumainība lielā mērā veicina geju un jebkuru citu minoritāšu vajāšanu.

- Man tas nebija ienācis prātā.

- Tas nekas. - Beilijs apmierināts iemalkoja tēju un ar pirkstu noslaucīja augšlūpu. - Nu esam noskaidrojuši, cik kaitīgi ir noslēpumi ģimenē un starp draugiem, kā tie ietekmē seksuālo minoritāšu dzīvi. Turpināsim meklēt jomu, kurā noslēpumi ir pozitīvs faktors. Varbūt tā ir politika? Kā tu domā - vai prezidentam būtu kaut kas jāslēpj no savas valsts pilsoņiem?

- Nē, bet mēs nedrīkstam zināt pilnīgi visu. Kaut vai nacionālās drošības labad.

Beilijs atkal apmierināts pasmaidīja - acīmredzot bija gaidījis šādu atbildi. - Tu patiešām tā domā? Vai atceries to gadījumu, kad Džuliāns Asanžs publiskoja ASV slepenos dokumentus? Vairākus miljonus lappušu.

- Jā, es par to lasīju.

- Sākumā valdība un lielākā daļa mediju sacēla briesmīgu brēku. Daudzi uzskatīja, ka tas nopietni apdraud valsts drošību un tos

pilsoņus, kuri dien armijā - gan šeit, gan ārzemēs. Bet vai tas nodarīja kaut mazāko ļaunumu kādam no mūsu kareivjiem?

- Nezinu.

- Nenodarīja vis. Nevienam pašam. Līdzīga situācija bija septiņdesmitajos gados ar Pentagona dokumentiem, un neviens kareivis tāpēc neguva ne mazāko skrambiņu. Cik atceros, galvenais atklājums bija tas, ka daudzi mūsu diplomāti aprunā citu valstu vadītājus. Miljoniem dokumentu, un mēs uzzinājām tikai to, ka ASV diplomāti uzskata Kadafi par dīvaini, jo viņam ir sieviešu kārtas miesassargi un savādi ēšanas ieradumi. Ja ari šim aktam bija kāds pozitīvs rezultāts, tad vienīgi tas, ka šie diplomāti sāka labāk uzvesties un vairāk domāt par to, ko saka.

- Bet nacionālā aizsardzība...

- Un kas ir ar nacionālo aizsardzību? Mēs esam apdraudēti tikai tādā gadījumā, ja nezinām potenciālo pretinieku plānus vai motīvus. Vai ari tad, ja viņi satraucas par to, ka nezina mūsu plānus, vai ne?

- Droši vien.

- Bet ja viņi zinātu mūsu plānus un mēs zinātu viņējos? Tad mēs atbrīvotos no tā dēvētā savstarpēji garantēta iznīcināšanas riska un to aizstātu savstarpēji garantēta uzticība. ASV taču nav izteikti agresīvu plānu, vai ne? Mēs nedomājam noslaucīt kādu valsti no zemes virsas, tomēr reizēm, lai panāktu savu, speram slepenus soļus. Bet ja nu visi būtu atklāti un runātu tiešu valodu? Ja vienkārši nebūtu citas iespējas?

- Tas būtu labāk?

- Tieši tā, - Beilijs plati pasmaidīja. Nolicis savu tasīti uz galda, viņš atkal salika rokas klēpī.

Mēja saprata, ka nevajag viņu kaitināt, bet vārdi paspruka paši no sevis. - Vai gribat teikt, ka mums ir jāzina pilnīgi viss?

Beilijs iepleta acis priecīgā pārsteigumā, it kā būtu uzvedināts uz kādu senlolotu domu. - Protams, ne. Gribu teikt tikai to, ka visiem ir jābūt tiesībām visu zināt un iespējai šīs tiesības īstenot. Lai cik skumji tas būtu, mēs nevaram visu zināt elementāra laika trūkuma dēļ.

Viņš apklusa, uz brīdi iegrimis domās, tad atkal uzlūkoja Mēju. - Cik sapratu, tev nepatika būt par Gaša LuvLuv prezentācijas objektu.

- Tas vienkārši bija tik negaidīti. Viņš nebija mani brīdinājis.

- Vai tas ir vienīgais iemesls?

- Turklāt tas radīja par mani aplamu iespaidu.

- Vai viņš izmantoja kļūmīgu informāciju? Nepatiesus faktus?

- Nē, ne gluži. Tas bija vienkārši... kā nepabeigta mozaīka. Droši vien tāpēc par mani varēja rasties nepareizs priekšstats. Viņš paņēma no manis dažus fragmentus, radot iespaidu, ka tas ir viss...

- Tavs tēls šķita nepilnīgs.

- Tieši tā.

- Es ļoti priecājos, ka tu to pateici. Kā tu jau zini, ari “Sfēra” tiecas sasniegt pilnību, kļūt pilnībā sfēriska. -Beilijs pasmaidīja par savu kalambūru. - Tu noteikti zini ari to, kāds ir šīs pilnības galvenais mērķis.

Mēja nezināja, tomēr atbildēja: - Domāju, ka jā.

- Paskaties uz mūsu logotipu. - Beilijs norādīja uz sienas ekrānu, kur tūlīt parādījās “Sfēras” logotips. - Redzi? Burtiņš “c”[28] vidū ir atvērts. Tas jau gadiem ilgi nedod man mieru, jo simbolizē to, kas mums vēl jāpaveic, proti, jānoslēdz šis loks. - “C” loks uz ekrāna noslēdzās, burts pārtapa par perfektu, apjomīgu sfēru. - Sfēra ir pilnīgi perfekta forma. Nekas nespēj to pārspēt vai uzlabot, nekas nevar būt pilnīgāks. Mēs vēlamies sasniegt šo pilnību, bet tas nav iespējams, ja mums kaut kas nav pieejams, ja mēs nevaram iegūt kaut kādu informāciju. Vai saproti manu domu?

-Jā, - Mēja atbildēja, lai gan nebija par to pārliecināta.

- Tas attiecas ari uz kādu citu mērķi, proti, mēs gribam panākt, lai “Sfēra” palīdzētu katram no mums pilnveidoties un atklāt pasaulei savu īsto “es”. Ari to var nodrošināt tikai un vienīgi pilnīga informācija. Tad neviens nejutīsies tā, kā tu juties Gaša prezentācijā, - it kā raudzītos saplēstā spogulī. Ko mēs redzam, raugoties spogulī, kurš ir ieplaisājis vai zaudējis kādu daļu?

Beidzot Mēja saprata. Neviens vērtējums, spriedums vai priekšstats, kurš balstās uz nepilnīgu informāciju, nevar būt absolūti pareizs. - Mēs redzam nepilnīgu, izkropļotu atspulgu.

- Tieši tā, - Beilijs apstiprināja. - Un ja spogulis ir vesels?

- Mēs redzam visu tā, kā ir.

- Tad spoguļattēls atbilst īstenībai?

- Protams. Tas taču ir realitātes atspulgs.

- Tomēr atspulgs var būt patiess tikai tad, ja spogulis ir vesels. Un, runājot par tevi Gaša prezentācijā, tas bija nepilnīgs.

-Jā.

-Jā?

- Tā ir, tomēr... - Mēja īsti nesaprata, kāpēc to pateica, bet vārdi atkal izspruka no mutes, pirms viņa paguva tos apturēt. - Tomēr es domāju, ka ikviens gribētu paturēt kaut ko pie sevis. Varbūt tas būtu pavisam nedaudz, bet katrs no mums vienatnē vai gultā dara kaut ko tādu, ko kaunētos atklāt visai pasaulei.

- Bet kāpēc par to būtu jākaunas?

- Varbūt ne gluži jākaunas. Vienkārši cilvēks negrib, lai kāds to uzzina. Baidās, ka citi to nesapratīs vai mainīs viedokli par viņu.

- Pārvarot šo kaunu un bailes, mēs varam tikai iegūt. Pirmkārt, mēs beidzot sapratīsim: lai kādi būtu mūsu slepenie ieradumi, tie ir tik izplatīti un nekaitīgi, ka nav nekādās vajadzības tos slēpt. Kolīdz mēs pārstāsim slēpties un sapratīsim, ka tā dara visi, šis noslēpums vairs

nevienu nešokēs. Tas būs solis atklātības virzienā, atbrīvošanās no kauna. Otrs variants ir pat labāks, proti, mēs visi kā sabiedrības locekļi nolemsim atturēties no šādas uzvedības, labi apzinoties, ka visi zina vai var uzzināt, ko mēs darām. Tu taču pati teici, ka nebūtu ņēmusi laivu, ja zinātu, ka tevi novēro.

-Jā-

- Vai vīrieši skatītos darbā pornogrāfiju, ja zinātu, ka viņus novēro?

- Nē. Domāju, ka ne.

- Tātad šī problēma būtu atrisināta, vai ne?

- Jā. Droši vien.

- Vai tev kādreiz ir gadījies, ka tevi moka kāds noslēpums, bet tad tu to atklāj un izjūti milzīgu atvieglojumu?

- Protams.

- Man arī. Tāda ir noslēpumu iedaba. Tie ir kā ļaundabīgi audzēji, kamēr turam tos sevī, bet kļūst pilnīgi nekaitīgi, kolīdz tiek izlaisti pasaulē.

- Tātad jūs gribat teikt, ka noslēpumiem mūsu dzīvē nav vietas?

- Esmu prātojis par to gadiem ilgi, bet nekādi nespēju iedomāties situāciju, kurā noslēpums nestu vairāk labuma nekā ļaunuma. Noslēpumi veicina asociālu, amorālu un destruktīvu uzvedību. Vai tu man piekriti?

- Domāju, ka jā, bet...

- Vai zini, ko man pateica sieva pirms daudziem gadiem, kad mēs tikko bijām apprecējušies? Viņa teica, ka katru reizi, kad mēs neesam kopā, teiksim, es dodos darījumu braucienā, man jāuzvedas tā, it kā es atrastos kameras priekšā. It kā viņa mani vērotu. Tolaik tā bija pa pusei fantāzija, pa pusei joks, bet tas nāca man par labu. Palicis divatā ar kādu kolēģi, es vienmēr iztēlojos, ka Kārena sēž mājās pie monitora un mani vēro. Tas man palīdzēja sevi kontrolēt un atturēties no jebkura soļa, kas varētu nepatikt viņai un sagādāt sirdsapziņas pārmetumus man pašam. Palīdzēja saglabāt uzticību sievai. Vai saproti, ko es gribu teikt?

- Saprotu. - Mēja pamāja ar galvu.

- Lielā mērā šo problēmu atrisina bezpilota automašīnas. Aizvien vairāk precētu cilvēku zina, kur ir bijusi viņu otra pusīte, jo mašīna reģistrē, kur ir braukusi. Bet ja nu mēs visi uzvestos tā, it kā mūs nepārtraukti novērotu? Tas ievērojami celtu mūsu morāles līmeni. Diez vai cilvēks darītu kaut ko neētisku, amorālu vai nelikumīgu, ja zinātu, ka tiek novērots. Ja tiktu izsekots viņa nelegālais naudas pārvedums vai ierakstīta telefona saruna, kurā viņš kādu šantažē. Ja desmit kameras uzņemtu, kā viņš aplaupa degvielas uzpildes staciju, un laupīšanas laikā viņš tiktu identificēts pēc acu tīklenes. Ja tiktu fiksēti visi viņa sānsoļi.

- Es nezinu. Droši vien jums taisnība - tas atturētu cilvēkus no sliktas rīcības.

- Mums tik tiešām neatliktu nekas cits kā dzīvot saskaņā ar mūsu patības labāko daļu. Un visi noteikti justos atviegloti, pasaule izdvestu varenu atvieglojuma nopūtu. Tad mēs beidzot varētu būt labi. Dzīvojot pasaulē, kurā nav iespējams darīt sliktu, mums neatliktu nekas cits kā būt labiem. Vai vari iedomāties?

Mēja atkal pamāja ar galvu.

- Runājot par atvieglojumu, man ir vēl kāds jautājums. Varbūt tu vēlies man kaut ko teikt, pirms beidzam šo sarunu?

- Es nezinu. Man būtu ļoti daudz, ko teikt, - Mēja sacīja. - Bet jūs esat tik laipns, ka jau veltījāt man daudz laika un...

- Vai esi no manis kaut ko noslēpusi?

Mēja saprata, ka šoreiz meli nebūs pareizā izvēle.

- Droši vien to, ka esmu šeit jau bijusi, - viņa teica.

- Vai tu esi šeit bijusi?

-Jā-

- Bet ienākot tu liki noprast, ka neesi.

- Mani šurp atveda Enija un lika saprast, ka tas ir tāds kā noslēpums. Es vienkārši nezināju, kā rīkoties. Neviens variants nebija gana labs, nepatikšanas man būtu jebkurā gadījumā.

Beilijs triumfējoši pasmaidīja. - Tu maldies, Mēja. Nepatikšanas mums var sagādāt tikai meli. Tas, ko mēs slēpjam. Es, protams, zinu, ka jūs esat šeit bijušas. Nedomājiet, ka mani var tik viegli apvest ap stūri. Bet interesanti ir tas, ka tu to slēpi. Tas radīja starp mums distanci. Noslēpums starp draugiem ir kā okeāns - mēs pazūdam tā dzīlēs un vairs nevaram sevi atrast. Un kā tu jūties tagad, kad es zinu tavu noslēpumu? Labāk vai sliktāk?

- Labāk.

- Vai jūties atvieglota?

-Jā-

Meja tik tiešam izjuta milzīgu atvieglojumu, kaut ko līdzīgu mīlestībai. Viņa nav zaudējusi darbu un nebūs spiesta atgriezties Longfīldā, tētis tiks pienācīgi ārstēts, un mammu nenomāks pārmērīga slodze. Viņa karsti vēlējās, lai Beilijs apskauj viņu, apņem ar savu viedumu un augstsirdību.

- Es ticu tam no visas sirds, Mēja, - viņš sacīja. - Ja mums būtu iespēja izvēlēties tikai pašu pareizāko un labāko ceļu, tas sniegtu mums milzīgu, visaptverošu atvieglojumu. Mums vairs nebūtu jāļaujas tumsas kārdinājumam. Piedod, ka runāju morāles kategorijās - kā nekā esmu audzis Vidējos Rietumos un regulāri apmeklējis baznīcu. Bet es ticu cilvēka spējai pilnveidoties, ticu tam, ka mēs varam kļūt labāki un sasniegt pilnību vai vismaz tai tuvoties. Un tad, kad mēs dzīvosim saskaņā ar mūsu “es” labāko daļu, mums pavērsies neierobežotas iespējas. Mēs spēsim atrisināt ikvienu problēmu, izārstēt ikvienu slimību un likvidēt badu un citas nelaimes, jo mūs vairs nevilks uz leju mūsu vājums, sīkie noslēpumi un tieksme slēpt informāciju un zināšanas. Tad pēdīgi mēs varēsim pilnībā realizēt savu potenciālu.

Pēc sarunas ar Beiliju Mēja vēl dienām ilgi bija kā vieglā žvingulī. Nu bija piektdiena, un viņa nekādi nespēja koncentrēties darbam, zinot, ka lenča pārtraukumā būs jākāpj uz skatuves. Bet viņa saprata, ka ir jāstrādā tikpat centīgi kā parasti - kaut vai tāpēc, lai rādītu piemēru savai grupai, jo šī, visticamāk, būs viņas pēdējā pilnā darba diena Klientu Pieredzē.

Darba slodze bija pastāvīga, bet ne pārmērīga, un rīta cēlienā Mēja atbildēja uz 77 klientu vaicājumiem. Viņas reitings bija 98, grupas vidējais vērtējums -97 punkti. Visnotaļ pieklājīgi skaitļi. Gana iepriecinošs bija arī Dalības Līmeņa 1921 punkts; ar šādiem rādītājiem nudien nebija kauns pārcelties uz Apgaismību.

Pulksten 11.38 Mēja piecēlās no galda un bez desmit

divpadsmitos piegāja pie Lielās zāles sānu durvīm. Viņa pieklauvēja, un durvis atvērās. Mēju sagaidīja zāles vadītājs Žils, pavecs, gandrīz vai rēgains vīrs, kurš aizveda viņu uz vienkāršu ģērbtuvi ar baltām sienām un bambusa grīdu. Rosīga sieviete, vārdā Terēze, kuras milzīgās acis ieskāva zila līnija, nosēdināja Mēju pie spoguļa. Novērtējusi viņas frizūru un ar mīkstu otiņu ietonējusi vaigus, Terēze piestiprināja viņai pie blūzītes mikrofonu.

- Tev nekas nav jādara, - sieviete paskaidroja. - Tas aktivizēsies, kolīdz iziesi uz skatuves.

Viss notika ļoti ātri, un Mēja nodomāja, ka tā ir pat labāk. Jo ilgāk būtu jāgaida, jo vairāk viņa nervozētu. Tā nu viņa sekoja Žila un Terēzes norādījumiem un jau pēc pāris minūtēm stāvēja aizkulisēs. Varēja dzirdēt, kā zālē pulcējas tūkstošiem sfēristu, kuri tērzējot un smejoties priecīgi iezvēlās sēdekļos. Varbūt viņu vidū ir arī Kaldens?

- Mēja?

Pagriezusies viņa ieraudzīja sev aiz muguras Eimonu Beiliju debeszilā kreklā. - Vai esi gatava? - Viņš sirsnīgi pasmaidīja.

- Es ceru.

- Neuztraucies, viss būs labi, - boss mierinoši sacīja.

- Vienkārši esi tāda, kāda esi. Mēs tikai atkārtosim mūsu neseno sarunu, ja?

- Labi.

Tad viņš izgāja uz skatuves un pamāja skatītājiem, kuri sagaidīja viņu ar vētrainiem aplausiem. Iesēdies vienā no vīna krāsas krēsliem, kuri bija pagriezti viens pret otru, Beilijs uzrunāja tumšo zāli.

- Sveicināti, sfēristi! - viņš sacīja.

- Sveiks, Eimon! - kori atsaucās sfēristi.

- Paldies visiem, kas ir atnākuši šurp šajā īpašajā Sapņu Piektdienā. Gribēju mazliet kaut ko mainīt, un šoreiz iepazīstināšu jūs nevis ar jaunu projektu, bet gan ar kādu mūsu kolēģi. Daudzi no jums jau zina, ka reizēm mēs izmantojam interviju formātu, lai uzzinātu kaut ko vairāk par kādu "Sfēras" darbinieku, viņa domām, cerībām un šajā gadījumā arī izaugsmi.

Beilijs pasmaidīja un pievērsa skatienu aizkulisēm. - Gribu pastāstīt par kādu interesantu sarunu, kas man nesen bija ar Mēju Holandi, un lūdzu viņu man pievienoties. Daudzi no jums noteikti pazīst viņu kā vienu no Klientu Pieredzes jaunajām darbiniecēm. Mēja?

Mēja iznāca prožektoru gaismā. Šķita, ka viņa atrodas bezsvara stāvoklī, peld melnā izplatījumā ar divām tālām, žilbinoši spožām saulēm. Viņa neredzēja nevienu zālē un ar grūtībām orientējās uz skatuves, tomēr pamanījās virzīt savu ķermeni, savas salmu kājas un svina pēdas uz Beilija pusi. Kaut kā aizkļuvusi līdz krēslam, viņa atbalstījās ar rokām pret paročiem un pilnīgi stīva un pusakla ieslīga

sēdeklī.

- Sveika, Mēja! Kā jūties?

- Briesmīgi.

Visi sāka smieties.

- Nevajag nervozēt. - Beilijs uzsmaidīja publikai un vienlaikus pameta uz viņas pusi bažīgu skatienu.

- Jums viegli teikt, - Mēja sacīja, un zāli atkal pāršalca smieklu vilnis. Tie bija labi, nomierinoši smiekli. Mēja dziļi ievilka elpu un pašķielēja uz zāles pusi. Ieraudzījusi pirmajā rindā piecas vai sešas smaidīgas sejas, viņa saprata, vēl vairāk - līdz pašiem sirds dziļumiem izjuta, ka atrodas starp draugiem, drošībā. Mēja iedzēra malciņu ūdens, kas patīkami dzesēja iekšējo kvēli, un salika rokas klēpī. Nu viņa patiešām bija gatava sākt.

- Kā tu varētu vienā vārdā aprakstīt to atmodu, ko pieredzēji pagājušajā nedēļā?

Šo daļu viņi bija izmēģinājuši, un Mēja zināja, ka Bei-lijs grib sākt ar atmodas ideju, turklāt bija lūdzis saukt viņu vārdā. - Tieši tā, Eimon. Tā bija atmoda.

- Vai! Šķiet, es izrāvu tev vārdu no mutes! - Beilijs iesaucās, un publika iesmējās. - Man vajadzēja jautāt, ko tu pagājušajā nedēļā pieredzēji. Bet pastāsti mums, kāpēc tieši "atmoda"?

- Nu... šis vārds man šķiet visprecīzākais... - sacīja Mēja un piebilda: - Tagad.

Vārdiņš "tagad" izskanēja par sekundes desmitdaļu vēlāk, nekā vajadzēja, un Beilijam noraustījās plakstiņš.

- Tad parunāsim par šo atmodu, kas sākās svētdienas naktī, - viņš turpināja. - Daudzi klātesošie jau aptuveni zina, kas notika, jo mums ir Vizieris un citi informācijas avoti. Bet pastāsti īsumā vēlreiz.

Mēja paskatījās uz savām rokām, apzinoties, ka tas ir teatrāls žests. Viņa vēl nekad nebija tā darījusi, lai paustu kaunu vai vainas apziņu.

- īsi sakot, es pastrādāju noziegumu, - viņa sacīja.

- Paņēmu bez īpašnieces ziņas kajaku un devos uz salu līča vidū.

- Kā sapratu, tā bija Zilā sala?

-Jā-

- Vai tu kādam teici par savu nodomu?

- Nē.

- Vai grasījies pastāstīt par šo braucienu vēlāk?

- Nē.

- Vai tu to kaut kā dokumentēji? Fotografēji, filmēji?

- Nē, neko tādu es nedarīju.

Zālei pārskrēja klusa murdoņa. Viņi bija paredzējuši šādu reakciju un ieturēja pauzi, ļaujot publikai sagremot šokējošo faktu.

- Vai tu zināji, ka rīkojies nepareizi, paņemot kajaku bez

īpašnieces ziņas?

-Jā-

- Un tomēr tu to izdarīji. Kāpēc?

- Domāju, ka neviens neuzzinās.

Zālē atkal atskanēja klusa murdoņa.

- Interesanti gan. Tu domāji, ka neviens neko neuzzinās, un tas rosināja tevi pastrādāt noziegumu?

- Tieši tā.

- Vai tu būtu tā darījusi, ja zinātu, ka tevi kāds novēro?

- Protams, ne.

- Tātad tas, ka tu biji viena pati un domāji, ka tevi neviens neredz un nevarēs saukt pie atbildības, rosināja izdarīt to, ko tu tagad nožēlo?

- Pilnīgi noteikti. Pārliecība par to, ka esmu viena un mani neviens neredz, rosināja mani pastrādāt noziegumu. Turklāt es riskēju ar dzīvību, jo man nebija glābšanas vestes.

Murdoņa zālē kļuva skaļāka.

- Tātad tu ne tikai paņēmi laivu bez īpašnieces ziņas, bet arī riskēji ar dzīvību. Un tas viss tikai tāpēc, ka juties neredzama? Kā pasakās ar burvju cepuri?

Atskanēja smiekli, un Mēja izlasīja Beilija skatienā, ka viss iet kā pa sviestu.

- Tieši tā, - viņa apstiprināja.

- Man ir kāds jautājums, Mēja. Vai tu uzvedies labāk vai sliktāk, ja tevi kāds vēro?

- Neapšaubāmi labāk.

- Un kas notiek, kad tu esi viena? Kad tevi neviens neredz un tev nav jāatbild par savu rīcību?

- Tad es zogu kajakus.

Zāli pāršalca jauns smieklu vilnis.

Nē, nopietni. Es daru to, ko negribētu darīt. Es meloju.

- Mūsu iepriekšējās sarunas laikā tu izteici šo domu ļoti kodolīgā, savdabīgā frāzē. Vai vari to atkārtot?

- Es teicu, ka noslēpumi ir meli.

- Noslēpumi ir meli - labi teikts, Mēja. Vai vari paskaidrot, kā tas ir domāts?

- Pirmkārt, noslēpumi veicina kļūmīgu vai pat noziedzīgu rīcību. Nav šaubu, ka cilvēks uzvedas sliktāk, ja viņam nav jāatbild par savu rīcību. Otrkārt, tie rosina nepatiesus pieņēmumus. Ja kaut kas nav zināms, mēs sākam minēt, paši izgudrot atbilžu variantus.

- Interesanti, vai ne? - Beilijs pagriezās pret zāli. - Ja mēs nevaram sazināties ar kādu tuvu cilvēku, prātā sarosās dažādi pieņēmumi. Mēs ļaujamies panikai un izdomājam, kur viņi ir vai kas ar viņiem ir noticis. Un augstsirdības trūkums vai greizsirdība rosina mūs izdomāt nepatiesību. Dažkārt ļoti postošu nepatiesību. Mēs iedomājamies, ka

viņi dara ko sliktu. Un tas viss tikai tāpēc, ka mēs kaut ko nezinām.

- Līdzīgi mēs jūtamies, ja divi cilvēki sačukstas, -Mēja piebalsoja. - Tas rada diskomfortu, mēs satraucamies un sākam izdomāt, ko viņi varētu teikt. Iedomājamies, ka viņi runā par mums un tas nav nekas labs.

- Bet varbūt viens no viņiem jautā, kur ir tualete. -Beilijs pasmaidīja, apmierināts ar skaļo smieklu šalti.

- Tieši tā, - piekrita Mēja. Nu viņai bija precīzi jāatkārto dažas frāzes, ko viņa jau bija teikusi Beilija bibliotēkā. - Labs piemērs ir arī aizslēgtas durvis. Es tūlīt sāku prātot, kas aiz tām varētu būt, un izdomāju dažādas versijas. Iedomājos, ka tas ir saistīts ar kādu noslēpumu, un sāku izgudrot nepatiesību. Bet, ja visas durvis būtu atvērtas - tiešā un pārnestā nozīmē būtu tikai un vienīgi patiesība.

Beilija sejā atplauka apmierināts smaids. Mēja bija trāpījusi desmitniekā.

- Lieliski, Mēja! Ja visas durvis ir vaļā, ir tikai patiesība. Atgriezīsimies pie pirmās atziņas. Vai varam parādīt to uz ekrāna?

Uz ekrāna Mejai labajā pusē parādījās vārdi Noslēpumi ir meli. Raugoties uz četras pēdas augstajiem burtiem, Mēju pārņēma komplicētas izjūtas - kaut kas vidējs starp priecīgu satraukumu un šausmām. Beilijs staroja kā saulīte un sajūsmā šūpoja galvu.

- Labi. Nu esam noskaidrojuši, ka tu nebūtu tā rīkojusies, ja zinātu, ka būs par to jāatbild. Cerība paturēt savu rīcību noslēpumā, šajā gadījumā maldīga, veicināja sliktu uzvedību. Bet, zinot, ka tevi novēro, tu centies rīkoties pareizi, vai ne?

-Jā-

- Tagad parunāsim par otru atziņu, kuru tu guvi pēc šī atgadījuma. Tu teici, ka neesi nekādi dokumentējusi šo braucienu uz Zilo salu. Kāpēc tā?

- Galvenokārt tāpēc, ka es zināju - tā ir nelikumīga rīcība.

- Skaidrs. Bet tu teici, ka bieži izbrauc ar kajaku līcī un nekad neesi dokumentējusi savus braucienus. Neesi iestājusies nevienā “Sfēras” laivotāju klubā, izlikusi kaut kur stāstus, fotogrāfijas, video vai komentārus. Vai tu veici šos braucienus CIP uzdevumā?

- Nē. - Mēja pievienojās klausītāju smiekliem.

- Tad kāpēc tu turi šos izbraukumus noslēpumā? Tu neesi nevienam par tiem stāstījusi, neesi tos nekur pieminējusi - nedz pirms, nedz pēc šīs atgadījuma. Tu nekādi neesi saglabājusi šo pieredzi, vai ne?

- Neesmu gan.

Publika pārmetoši ieklukstējās.

- Ko tu redzēji šajā pēdējā braucienā, Mēja? Cik sapratu, tas bija ļoti skaists.

- Bija gan, Eimon. Spīdēja gandrīz pilns mēness, ūdens bija ļoti

rāms, un man šķita, ka laiva slīd pa šķidra sudraba virsmu.

- Izklausās fantastiski.

- Tas patiešām bija fantastiski.

- Vai redzēji kādus dzīvniekus?

- Kādu bridi man sekoja ronis. Tas nozuda zem ūdens un atkal iznira, it kā gribētu apmierināt ziņkārību vai paskubināt mani doties tālāk. Es vēl nekad nebiju bijusi šajā salā. Domāju, ka tur ir bijuši visai nedaudzi cilvēki. Sasniegusi salu, es uzrāpos pašā klints virsotnē, un no turienes pavērās brīnišķīgs skats. Es redzēju pilsētas zeltainās gaismiņas un melnos pakalnus okeāna pusē, jā, pat krītošu zvaigzni.

- Krītošu zvaigzni! Tev gan paveicās!

- Jā, man ļoti paveicās.

- Bet tu neko no tā visa nenofotografēji.

- Nē.

- Un neuzņēmi video.

- Nē.

- Tātad nekas no tā visa nav saglabāts.

- Nav gan. Ja nu vienīgi manā atmiņā.

Skatītāji korī noelsās. Beilijs pagriezās pret zāli un iecietīgi pašūpoja galvu.

- Nu esam nonākuši līdz kādam personiskam tematam. -Viņš ieturēja pauzi, it kā censtos saņemt sevi rokās. - Kā jūs visi zināt, manam dēlam Ganneram kopš dzimšanas ir cerebrālā trieka. Viņš dzīvo ļoti pilnestīgu dzīvi, un mēs visu laiku cenšamies sagādāt viņam jaunas iespējas, tomēr viņš ir piesaistīts pie ratiņkrēsla. Viņš nespēj staigāt, nespēj skriet. Arī braukt ar kajaku. Un ko viņš dara, lai gūtu šādu pieredzi? Viņš to gūst pastarpināti, skatoties video un fotogrāfijas. Un, protams, lielākā daļa sfēristu ir ļoti dāsni un sarūpē viņam video un fotogrāfijas no saviem ceļojumiem. Vērojot, kā kāds sfērists ar Viziera kameru kāpj Kenijas kalnā, viņš jūtas tā, it kā darītu to pats. Skatoties kāda ASV kausa izcīņas dalībnieka videoierakstu, Ganners zināmā mērā jūtas tā, it kā pats būtu piedalījies šajā regatē. Šo iespēju sagādā dāsni cilvēki, kuri dalās savā pieredzē ar visiem pārējiem, tostarp manu dēlu. Un mēs varam tikai minēt, cik daudz ir tādu kā Ganners. Tie var būt invalīdi vai vecāki cilvēki, kuri visu laiku pavada mājās. Varianti var būt dažādi, bet galvenais ir tas, ka miljoniem cilvēku nav iespējas redzēt to, ko redzēji tu, Mēja. Vai tev šķiet pareizi laupīt viņiem šo iespēju?

Mejas rīkle bija izkaltusi, viņai bija grūti slēpt emocijas, domājot par Beilija dēlu Ganneru un savu tēti. - Nē. Tas ir pat ļoti nepareizi.

- Vai domā, ka viņiem ir tiesības redzēt visu to, ko redzēji tu?

- Protams.

- Dzīve ir tik īsa, - Beilijs turpināja. - Kāpēc lai visi cilvēki nevarētu redzēt to, ko vēlas? Skatīt dažādas ainavas, iepazīt pasauli?

Gūt jebkuru iespējamo pieredzi?

- Visam jābūt pieejamam ikvienam. - Mejas balss bija tikai mazliet skaļāka par čukstu.

- Bet tu paturēji šo pieredzi pie sevis. Tas ir savādi, jo tu mēdz dalīties ar saviem iespaidiem internētā. Tu strādā "Sfērā". Tavs Dalības Līmenis atbilst T2K. Tad kāpēc tu slēp šo savu hobiju, šo unikālo pieredzi?

- Godīgi sakot, es īsti nezinu.

Zāli pāršalca sarunu murdoņa, un Beilijs pamāja ar galvu.

- Labi. Mēs tikko noskaidrojām, ka cilvēki mēdz slēpt to, no kā kaunas. Mēs darām kaut ko nelikumīgu vai neētisku un slēpjam to no pasaules, jo zinām, ka tas nav labi. Bet kāpēc būtu jāslēpj kaut kas tik skaists kā naksnīgs izbraukums pa līci, mēness gaisma, krītoša zvaigzne...

- Tas bija vienkārši egoisms, Eimon. Visparastākais egoisms. Es uzvedos kā bērns, kurš negrib nevienam dot savu mīļāko rotaļlietu. Nu esmu sapratusi, ka šī noslēpumainiba ir zināma novirze no normas. Paturot šo pieredzi pie sevis, es aplaupu gan savus draugus, gan tādus cilvēkus kā jūsu dēls. Es atņemu viņiem to, uz ko viņiem ir visas tiesības. Vienlīdzīga pieeja zināšanām un jebkurai pieredzei ir ikviena cilvēka pamattiesības.

Mēja pati bija pārsteigta par savu daiļrunību. Zāle atsaucās ar vētrainiem aplausiem, un Beilijs skatījās uz viņu kā lepns tēvs.

- Tu pateici to tik trāpīgi, ka es gribētu lūgt tevi atkārtot, - viņš klusi sacīja, it kā baidītos saraut Mejas domu pavedienu.

- Nu jūs mani samulsinājāt. Es teicu, ka dalīšanās ir rūpes par citiem.

Zāle iesmējās, un Beilijs mīlīgi pasmaidīja.

- Nedomāju, ka tas ir iemesls mulsumam. Šis izteiciens nav jauns, bet ļoti iederas mūsu sarunā. Būtu grūti vēl precīzāk formulēt šo domu.

- Būtībā tas ir ļoti vienkārši. Ja tu rūpējies par līdzcilvēkiem, tu dalies ar viņiem savās zināšanās. Dalies ar to, ko redzi, dod viņiem visu, ko vari dot. Ja tev rūp viņu grūtības un ciešanas, viņu zinātkāre, tiesības mācīties un izzināt pasauli, tu dalies ar viņiem visā, kas tev ir, ko tu redzi un zini. Personiski man tas šķiet absolūti loģiski.

Publikas gaviļu pavadībā zem pirmās frāzes parādījās otra: Dalīšanās ir rūpes par citiem. Beilijs sajūsmā pašūpoja galvu.

- Brīnišķīgi! Tu proti formulēt domas, Mēja. Bet tu pateici vēl vienu sentenci, kas varētu būt pienācīgs noslēgums šai, manuprāt, ļoti pamācošajai un rosinošajai sarunai. Tā taču ir, vai ne?

Zāle pauda savu piekrišanu ar sirsnīgiem aplausiem.

- Mēs runājām par tavu motīvu paturēt visu noslēpumā.

- Es, protams, ar to nelepojos un uzskatu, ka tas nav nekas vairāk

par vienkāršu egoismu. Nu es esmu sapratusi un skaidri apzinos, ka ikvienam cilvēkam ir jādalās ar to, ko viņš redz un zina, un visām zināšanām jābūt pieejamām ikvienam sabiedrības loceklim.

- Informācijai jābūt brīvi pieejamai - tāds ir tās dabiskais stāvoklis.

-Jā-

- Ikvienam ir tiesības zināt visu, ko vien iespējams uzzināt. Cilvēces uzkrātās zināšanas ir kolektīvs īpašums.

- Tieši tā, - Mēja piebalsoja. - Kas notiek, ja es liedzu kādam vai visiem zināt to, ko zinu es? Vai tad es neaplaupu savus līdzcilvēkus?

- Patiešām. - Beilijs nopietni pamāja ar galvu. Pametusi skatienu uz zāles pusi, Mēja ieraudzīja, ka piekrītoši klana galvas arī visa pirmā rinda, vienīgā, kuru viņa spēja saskatīt.

- Ņemot vērā tavu prasmi ietērpt domas vārdos, tu varētu pateikt mums visiem, kāda bija tava trešā un pēdējā atziņa. Ko tu man teici?

- Es teicu, ka privātums ir zādzība.

Beilijs pagriezās pret zāli. - Cik interesants formulējums! “Privātums ir zādzība.”

Uz ekrāna viņam aiz muguras parādījās lieli, balti burti:

Privātums ir zādzība.

Mēja pārlasīja visas trīs sentences un samirkšķināja acis, lai apvaldītu asaras. Vai tiešām viņa pati to visu bija izdomājusi?

Noslēpumi ir meli.

Dalīšanās ir rūpes par citiem.

Privātums ir zādzība.

Mejas rīkle bija izkaltusi un aizžņaugta. Viņa nespēja parunāt un cerēja, ka Beilijs neliks viņai to darīt. It kā būtu sajutis šo emocionālo spriedzi, viņš piemiedza viņai ar aci un pagriezās pret zāli.

- Pateiksimies Mejai par viņas vaļsirdību, spožajiem domugraudiem un cilvēcību, kas nu ir sasniegusi jaunu, augstāku līmeni!

Visi piecēlās kājās. Mejas seja dega kā ugunīs, viņa nezināja, ko darīt, - celties augšā vai palikt sēžam. Viņa piecēlās un brīdi pastāvēja, juzdamās kā pēdējā muļķe, tad atkal apsēdās un bikli pamāja ar roku.

Lai gan zālē granda vētrainas ovācijas, Beilijam izdevās pavēstīt pašu galveno: lai dalītos ar visu, ko viņa redz, dzird un var piedāvāt citiem, Mēja kopš šī brīža kļūs pilnībā caurredzama.

Otrā grāmata

Tas bija ērmīgs radījums, rēgains, mazliet draudīgs un ļoti kustīgs, tomēr bija grūti atraut no tā skatienu. Mēju burtiski hipnotizēja tā spēcīgais ķermenis, asmeņiem līdzīgās spuras, pienbaltā āda un pelēkās acis. Spriežot pēc raksturīgās formas un ļaunīgā skatiena, tā noteikti bija haizivs, tomēr šī aklā visēdāja bija vēl nezināmas sugas pārstāve. Stentons bija atgādājis to no Marianas dziļva-gas "Sfēras" batiskafā. Tas nebija vienīgais guvums - viņš bija izcēlis no okeāna dzīlēm arī līdz šim nezināmas medūzas, jūraszirdziņus un rajas, un visi šie dzīvnieki, gandrīz caurspīdīgas, ēteriskas radības, bija izmitināti vairākos milzīgos akvārijos, kuri tika izgatavoti teju vienas nakts laikā.

Mejas uzdevums bija parādīt šos brīnumus saviem vērotājiem un vajadzības gadījumā šo to paskaidrot - īsi sakot, pavērt logu uz šo jauno dziļjūras pasauli un arī "Sfēras" pasauli kopumā. Katru rītu Mēja pakāra kaklā īpašu ierīci (aptuveni tādu kā Stjūartam, tikai mazāku un vieglāku), kuras objektīvs gulēja viņai uz sirds - šajā vietā tas nodrošināja stabilāko un plašāko skatu. Kamera rādīja visu, ko redzēja Mēja, un bieži vien pat vairāk. Neapstrādātais materiāls bija tik kvalitatīvs, ka skatītāji varēja pietuvināt un attālināt attēlu, panoramēt, apturēt kadru un palielināt izšķirtspēju. Audioieraksta sistēma bija orientēta uz Mejas komentāriem un sarunām; sarunas un fona trokšņi tika ierakstīti, bet netraucēja. Tas nozīmēja, ka plūsmas vērotāji var skenēt jebkuru telpu, kurā viņa tobrīd atrodas, aplūkot tuvāk ikvienu stūrīti un, mazliet papūloties, noklausīties arī citas sarunas.

Pēc brīža visi Stentona atradumi saņems kārtējo maltīti, bet Mēju un viņas vērotājus visvairāk interesēja haizivs. Viņa pati vēl nebija redzējusi, kā haizivs ēd, bet runāja, ka tā esot pārsteidzoši rijīga un ļoti veikla. Lai arī akla, tā vienā mirklī atrada barību, lielu vai mazu, dzīvu vai mirušu, un aprija to ar biedinošu ātrumu. Jau pēc īsa brīža akvārija dibenā lēni nolaidās mazs, pelniem līdzīgs kunkulis - viss, kas bija palicis pāri no siļķes vai kalmāra. Bet pats interesantākais bija tas, ka haizivs caurspīdīgais ķermenis ļāva netraucēti vērot gremošanas procesu.

Mejas austiņā atskanēja sīks tinkšķis. "Barošana atlikta uz trīspadsmitiem un divām minūtēm," sacīja kāda balss. Tagad bija divpadsmit un piecdesmit viena.

Mēja paskatījās uz tumšo gaiteni un pārējiem trim akvārijiem, nedaudz mazākiem par to, kura priekšā viņa stāvēja. Gaitenis bija neapgaismots, lai labāk izceltos elektrozilie akvāriji un to miglaini blāvie iemītnieki.

"Pagaidām var pāriet pie astoņkāja," balss teica.

Mazītiņa austiņa nodrošināja sakarus ar Atbalsta Grupu, kura ik pa laikam sniedza Mejai dažādus norādījumus, piemēram, doties uz Tehnikas Laikmetu un parādīt vērotājiem jaunu bezpilota lidaparātu ar saules baterijām, kas pietiekamā apgaismojumā spēj šķērsot

kontinentus un okeānus, veicot praktiski neierobežotus attālumus; tur viņa šodien jau bija bijusi. Lielāko dienas daļu Mēja staigāja pa dažādām nodaļām un iepazīstināja vērotājus ar jauniem, "Sfēras" izstrādātiem vai akceptētiem produktiem. Katru dienu Mēju gaidīja kaut kas jauns, un sešās caurredzamības nedēļās viņa bija apmeklējusi ikvienu parka nostūri, sākot ar Burinieku Laikmetu un beidzot ar Seno Karaļvalsti, kur vairāk gan joka pēc tika izstrādāts projekts: aprīkot ar kameru ikvienu atlikušo polārlāci.

- Un tagad paskatīsimies, ko dara astoņkājis, - Mēja informēja vērotājus.

Viņa piegāja pie ieapaļa, sešpadsmit pēdas augsta un divpadsmit pēdas plata akvārija. Tur taustījās bāls bezmugurkaulnieks ar zilām un zaļām dzīsliņām caurausta mākoņa krāsā, uz labu laimi plandot taustekļus kā vājredzīgs cilvēks, kurš pazaudējis brilles.

- Tas ir teleskopastoņkāja radinieks, - Mēja paskaidroja. - Pirmais šīs sugas pārstāvis, kuru izdevies dzīvu izcelt no okeāna dzīlēm.

Astoņkājis nemitīgi mainīja formu: vienubrīd piepūties apaļš kā balons, pašapzinīgs un briestošs, tas jau nākamajā mirklī saplaka, sagriezās, izstīdzēja un izstiepās, it kā pats nezinātu, kāds ir tā īstais veidols.

- Kā redzat, ir ļoti grūti noteikt tā patiesos apmērus. Vienubrīd liekas, ka to var paņemt plaukstā, bet jau nākamajā tas izplešas pa visu akvāriju.

Šķita, ka astoņkāja taustekļi grib izpētīt it visu - stikla akvārija formu, koraļļu pudura topogrāfiju - aptaustīt ūdeni sev visapkārt.

- Tas ir tik mīļš. - Mēja turpināja vērot astoņkāji, kas izpletās gluži kā tīkls, sniegdamies no vienas stikla sienas līdz otrai. Šī ziņkāre radīja iespaidu, ka tā ir saprātīga radība ar savām šaubām un vēlmēm.

- Šo Stentons atrada pirmo, - Mēja paskaidroja, raugoties, kā astoņkājis eleganti paceļas no akvārija dibena. - Tas pēkšņi iznira pie paša batiskafa un metās uz priekšu, it kā aicinātu sekot. Jūs jau redzējāt, cik ātri tas spēj kustēties. - Patlaban astoņkājis ieslīpi dreifēja pa akvāriju, atgādinot lietussargu, kuru atver un aizver kādas neredzamas rokas.

Mēja ieskatījās pulkstenī: 12.54. Vēl bija jāaizpilda dažas minūtes, un viņa palika pie astoņkāja.

Mēja labi zināja, ka nevar piedāvāt saviem vērotājiem vienlīdz saistošu materiālu divdesmit četras stundas diennaktī. Pirmajās nedēļās bija daudz tukšu brižu, bet viņas galvenais uzdevums bija parādīt "Sfēras" dzīvi tādu, kāda tā ir, - gan aizraujošu, gan

ikdienišķu. “Šī ir sporta zāle,” viņa sacīja, pirmo reizi rādot vērotājiem veselības klubu. “Šeit mēs skrienam, svīstam un cenšamies nemanāmi vērot, kā to dara citi.” Pēc stundas viņa klusējot ēda lenču, sēžot pretī citiem sfēristiem, kuri uzvedās vai vismaz centās uzvesties tā, it kā neviens uz viņiem neskatītos. Lielākajai daļai patika atrasties kameru priekšā, un jau pēc dažām dienām visi saprata, ka tā ir neatņemama viņu darba un pašas “Sfēras” daļa. Ja viņi grib būt uzņēmums, kurš propagandē caurredzamību un neierobežotu pieeju jebkurai informācijai, viņiem jādzīvo saskaņā ar šo ideālu vienmēr un visur, jo sevišķi parkā.

Par laimi, “Sfēras” parkā bija gana, ko rādīt, gana, ar ko lepoties. Rudens un ziema ar zibenskara ātrumu bija atnesusi neizbēgamo. Visur parkā bija izvietoti saukļi, kas sludināja nenovēršamu Pilnību, gana noslēpumaini, lai izraisītu ziņkāri un diskusijas. Ko nozīmē vārds “pilnība"? Sfēristiem lūdza apdomāt šo jautājumu un publiskot atbildes. Ikvienam cilvēkam pasaulē būs “Sfēras" konts! - vēstīja viena no populārākajām versijām. “Sfēra" likvidēs badu visā pasaulē, izteica pieņēmumu cita. “Sfēra” palīdzēs atrast manus senčus, pauda cerību vēl viena. Vairs nekad netiks zaudēti nekādi dati - ne cilvēciski, ne skaitliski, ne emocionāli vai vēsturiski. To bija izdomājis un parakstījis pats Beilijs. Bet vispopulārākais bija sauklis “Sfēra” palīdzēs man atrast sevi.

“Sfēra” jau sen loloja daudzas no šīm iecerēm, un nu bija pienācis īstais brīdis; impulss bija pārāk spēcīgs, lai tam pretotos. Deviņdesmit procenti Vašingtonas jau bija caurredzami; pārējos desmit pamazām piebeidza kolēģu un vēlētāju aizdomas; kā spīva saule svelmēja vienkāršs jautājums: ko jūs slēpjat? Bija paredzēts, ka gada laikā kļūs caurredzama lielākā daļa sfēristu, bet pagaidām, kamēr tika gatavota augsne tehniskā un psiholoģiskā ziņā, kameras bija tikai Mejai un Stjūartam. Mēja nu bija viņu aizēnojusi; viņa bija daudz jaunāka un enerģiskāka, sava nozīme bija arī balsij - vērotāji jūsmoja par viņas balsi, daži pat salīdzināja to ar mūziku, teikdami, ka tā skan “kā klarnete” vai “brīnišķīgas akustiskas pasāžas”, un Mejai patika ik dienu izjust miljoniem cilvēku simpātijas.

Protams, pagāja kāds laiks, līdz viņa adaptējās un aprada ar ekipējumu. Kamera bija viegla, un jau pēc dažām dienām Mēja vairs nejuta tās svaru, tā gulēja viņai uz krūtīm, ne smagāka par apjomīgu kulonu. Viņi mēģināja nostiprināt to dažādos veidos, ari ar līmlenti, līdz pēdīgi secināja, ka visvienkāršāk un efektīvāk ir pakārt to kaklā. Otrs aksesuārs, kas Mejai šķita ļoti fascinējošs un reizēm kaitinošs, bija neliels displejs uz labās rokas locītavas, kurā varēja redzēt, ko tobrīd rāda kamera. Viņa jau bija aizmirsusi par savu veselības monitoru, bet šo aproci nācās izmantot kameras dēļ. Tā bija gatavota no tāda paša materiāla un tikpat liela, tikai ar platāku displeju, lai Mēja varētu

redzēt ne tikai video, bet ari visu pārējo datu kopsavilkumu. Ar cieši piegulošām matēta metāla aprocēm uz abām rokām viņa jutās kā īsta Supersieviete, stipra un varena, bet šī iedoma bija pārāk muļķīga, lai kādam par to stāstītu.

Uz kreisās rokas locītavas Mēja redzēja savu pulsu, uz labās - kameras videoattēlu; tas ļāva veikt nepieciešamās korekcijas. Jaunā aproce rādīja arī viņas pašreizējo vērotāju skaitu, līmeņus un reitingus, kā arī akcentēja jaunākos un populārākos vērotāju komentārus. Tobrīd pie astoņkāja akvārija Mejai bija 441 762 vērotāji - mazliet virs vidējā, tomēr mazāk, nekā viņa bija cerējusi piesaistīt, rādot Stentona dziļjūras brīnumus. Pārējie skaitļi nebija nekas pārsteidzošs. Viņas videoplūsmu vēroja vidēji 845 029 cilvēki dienā, un 2,1 miljons sekoja viņas zingiem. Mejai vairs nebija jāraizējas par T2K līmeņa saglabāšanu; viņas caurredzamība un astronomiskais vērotāju skaits nodrošināja attiecīgu Konversijas Koeficientu un Bruto Ieņēmumu, kā arī stabilu vietu sfēristu pirmajā desmitniekā.

- Paskatīsimies uz jūraszirdziņiem. - Mēja pārgāja pie nākamā akvārija ar pasteļkrāsas koraļļu skupsnu un zilām, līganām jūraszāļu skarām, kur simtiem vai pat tūkstošiem sīku radību, ne lielāku par bērna pirkstiņu, slēpās nomaļos stūrīšos un tvērās pie lapām. - Šķiet, ka šīs zivtiņas nav īpaši sabiedriskas. Bet vai tās vispār ir zivis? - viņa pajautāja un paskatījās uz aproci, kur jau gaidīja kādas vērotājas atbilde. “Pilnīgi noteikti zivs! Klase Actinopterygii, pie kuras pieder arī mencas un tunzivis.”

- Paldies Sūzenai Viņai no Grīnsboro! - Mēja tūlīt pat pārsūtīja ziņu saviem Zing sekotājiem. - Un tagad pameklēsim mazuļu tēti. Varbūt jūs jau zināt, ka par jūraszirdziņu mazuļiem rūpējas tieši tēviņš. Šie pārsimts mazuļi ir nākuši pasaulē drīz vien pēc to papuča ierašanās “Sfērā”. Kur viņš varētu būt? - Mēja apgāja akvārijam apkārt un drīz vien ieraudzīja meklēto - aptuveni plaukstas lieluma jūraszirdziņš bija pieslējies pie stikla sienas akvārija dibenā. - Droši vien viņš domā, ka ir labi paslēpies. Viņam noteikti nav ne jausmas, ka mēs esam stikla otrā pusē un visu redzam.

Viņa paskatījās uz aproci un nedaudz mainīja rakursu, lai labāk parādītu vērotājiem trauslo zivtiņu. Savilcies čokurā ar muguru pret Mēju, jūraszirdziņš šķita paguris un bikls. Viņa pieliecās pie paša stikla, tik tuvu, ka varēja redzēt sīkus mākonīšus viņa saprātīgajās acīs un komiskus vasarraibumus uz smalkā snuķīša. Tas bija visai ērmīgs radījums - nekam nederīgs peldētājs, trausls kā ķīniešu laterna un pilnīgi neaizsargāts. Aproces displejā parādījās zings ar īpaši augstu reitingu. Dzīvnieku valsts kruasāns, tur bija teikts, un Mēja nolasīja to pārējiem vērotājiem. Tomēr tas netraucēja viņam vairoties, dot dzīvību simtiem sev līdzīgu radību, kamēr astoņkājis un haizivs bija tikai pētījuši jaunos mitekļus un negausīgi rijuši. Nelikās gan, ka viņš

īpaši rūpējas par saviem pēcnācējiem. Lielais jūraszirdziņš turējās savrup, it kā nekādi nevarētu saprast, kur tie radušies, un viņam būtu pilnīgi vienalga, kas ar tiem notiek.

Mēja paskatījās pulkstenī - 12.02. Austiņā atskanēja Atbalsta Grupas atgādinājums: "Tūlīt sāksies haizivs barošana."

- Nu ko. - Mēja uzmeta skatienu aprocei. - Daudzi lūdz atgriezties pie haizivs, un mēs tā ari darīsim, jo ir jau pāri vieniem. - Kad viņa devās prom, jūraszirdziņš uz mirkli pagriezās, it kā negribētu, lai viņa aiziet.

Mēja atgriezās pie lielākā akvārija, kurā bija izmitināta Stentona haizivs. Uz spīdīgām, sarkanām kāpnītēm virs akvārija stāvēja meitene ar sprogainiem melniem matiem, ģērbusies uzlocītos baltos džinsos.

- Sveika, - Mēja sacīja. - Es esmu Mēja.

Šķiet, meitene jau grasījās teikt, ka tas ir visiem zināms fakts, bet tad atcerējās par kameru un sāka runāt mākslotā šova vadītājas tonī: - Sveika, Mēja, es esmu Džordžija. Tūlīt es barošu mistera Stentona haizivi.

Akvārijā vēl nebija barības, bet aklā haizivs jau bija noģiduši dzīru tuvošanos. Tā sāka mest straujus lokus, ceļoties aizvien tuvāk ūdens virsmai. Mejas vērotāju skaits bija pieaudzis līdz 42 000.

- Kāds te ir varen izsalcis, - viņa bilda.

Pirmīt haizivs šķita tikai abstrakti draudīga, bet nu kļuva agresīva un mērķtiecīga, īsts plēsēju instinkta iemiesojums. Džordžija centās izskatīties mierīga un kompetenta, bet Mēja redzēja, ka viņas acīs vīd bailes un satraukums. - Vai esat gatavi? - viņa pajautāja, neatraujot acis no haizivs, kura cēlās augšup.

- Mēs esam gatavi, - Mēja atsaucās.

- Tad varam sākt. Šodien mēģināsim iedot tai kaut ko jaunu. Kā jūs jau zināt, mēs esam devuši haizivij dažādu barību, sākot ar lašiem un siļķēm un beidzot ar medūzām, un tā aprija visu ar vienādu entuziasmu. Vakar ar zināmām šaubām pamēģinājām raju, un haizivs apēda ari to. Tā nu šodien veiksim kārtējo eksperimentu.

Džordžija turēja rokā organiskā stikla spaini, kurā kārpījās zilganbrūns radījums ar milzum daudz kājām; bija dzirdams, kā tas skrapstinās gar spaiņa malām. Tas bija omārs. Mēja nebija domājusi, ka haizivis ēd omārus, bet kāpēc gan ne?

- Man te ir parasts Amerikas omārs, bet mēs nezinām, vai haizivs spēj to sagremot.

Acīmredzot Džordžijai tas likās labs šova elements, bet pat Mēja sāka nervozēt, skatoties, cik ilgi viņa tur omāru virs ūdens. Met iekšā, Mēja nodomāja. Lūdzu, met to iekšā!

Bet Džordžija joprojām turēja to virs ūdens, lai izpatiktu Mejai un viņas vērotājiem. Haizivs jau bija sajutusi omāra klātbūtni un varbūt pat noteikusi tā apmērus, izmantojot viņas rīcībā esošos jutekļus, un

meta aizvien straujākus lokus, vēl valdīdamās, bet gandrīz jau zaudējusi pacietību.

- Dažas haizivis spēj pārstrādāt šo vēžveidīgo čaulas, bet citas nespēj, - turpināja Džordžija, turot omāru tā, ka viena spīle viegli skāra ūdens virsmu. Met to vienreiz iekšā! Mēja atkal nodomāja. Jo ātrāk, jo labāk.

- Un tagad es iemetīšu šo radījumu...

Viņa nepabeidza teikumu, jo haizivs palēcās uz augšu un izķēra omāru viņai no rokas. Kad Džordžija iespiedzās un saķēra pirkstus, it kā gribētu tos pārskaitīt, haizivs jau bija atgriezusies akvārija vidū un, sakampusi omāru savā platajā mutē, šķaidija uz visām pusēm baltas gaļas driskās.

- Vai esi ievainota? - Mēja pajautāja.

Džordžija papurināja galvu, tikko valdot asaras. - Bet daudz netrūka. - Viņa parīvēja roku, it kā būtu apdedzinājusies.

Omārs bija aprīts, un Mēja ieraudzīja baisu un reizē fascinējošu ainu: pārsteidzoši skaidri redzams, viņas acu priekšā norisa zibenīgs pārstrādes process. Mēja redzēja, kā haizivs žokļi sadala laupījumu desmitos, tad simtos gabaliņu, kas slīd tālāk pa barības vadu uz kuņģi un zarnām. Pāris minūtēs omārs bija pārvērsts par neviendabīgu, graudainu masu un izgrūsts no haizivs ķermeņa, tā atliekas kā pelēkas sniegpārslas nogrima akvārija dibenā.

- Izskatās, ka tā vēl nav apmierinājusi izsalkumu, -Džordžija sacīja. Viņa atkal stāvēja uz kāpnītēm, turot rokās jaunu organiskā stikla tvertni. Kamēr Mēja skatījās, kā tiek sagremots vēzis, Džordžija bija atnesusi otro ēdienu.

- Vai tas ir tas, ko es domāju? - Mēja pavaicāja.

- Tas ir Klusā okeāna jūras bruņurupucis, - Džordžija informēja, pacēlusi gaisā tvertni ar reptili. Tas bija skaists radījums ar zaļiem, ziliem un brūniem lāsumiem izraibinātām bruņām; būdams aptuveni tik liels kā Džordžijas torss, tas tik tikko spēja pakustēties šaurajā tvertnē. Džordžija atvēra durtiņas, kā aicinādama bruņurupuci nākt ārā, bet tas nolēma palikt savā patvērumā.

- Mūsu haizivs nevar būt sastapusies ar šiem bruņurupučiem, jo tie mīt pilnīgi citā vidē, - Džordžija paskaidroja. - Bruņurupuči nemēdz nolaisties okeāna dzīlēs, kur mīt Stentona haizivs, un haizivs pilnīgi noteikti nav bijusi gaismas cauraustajā seklumā, kur dzīvo jūras bruņurupuči.

Mēja gribēja pajautāt, vai Džordžija patiešām grasās izbarot bruņurupuci haizivij. Nabadziņš jau bija pamanījis plēsēju un ar visu mazumiņu enerģijas, kas nu tam bija, centās atkāpties uz tvertnes viņu galu. Lai kāds būtu zinātniskais ieguvums, šī jaukā radījuma izbarošana haizivij noteikti nepatiks daudziem Mejas vērotājiem. Aprocē jau parādījās pirmie zingi. Lūdzu, nenogaliniet šo rupuci! Tas

izskatās pēc mana vectētiņa. Citi savukārt raizējās par to, ka haizivs, tikai nedaudz lielāka par savu upuri, nespēs aprit un sagremot reptili ar tik izturīgām bruņām. Mēja jau pavēra muti, lai paustu savas šaubas, kad austiņā atskanēja pazīstamā balss: “Turies! Stentons vēlas to redzēt.”

Haizivs atkal strauji riņķoja pa akvāriju, tikpat liesa un izbadējusies kā iepriekš. Omārs bija tikai sīka uzkoda, un nu tā cēlās tuvāk Džordžijai, nojaušot, ka tūlīt tiks pasniegts pamatēdiens.

- Aiziet! - Džordžija piešķieba tvertni, un bruņurupucis sāka lēni slīdēt lejup, aizvien tuvāk haizivs sakultajam neona ūdens mutulim. Kad tvertne bija sagriezta gandrīz vertikāli un bruņurupuča galva izkārusies ārpus organiskā stikla sieniņām, haizivs pacietība bija galā. Tā palēcās, sagrāba bruņurupuci un pavilka zem ūdens. Tas tika aprits dažu sekunžu laikā tāpat kā omārs, tikai šoreiz bija nepieciešamas nelielas tehniskas korekcijas - haizivs izdarīja kaut ko ar saviem žokļiem, padarot muti divreiz lielāku, lai varētu aprīt upuri vienā kampienā. Džordžija turpināja čalot par haizivju ēšanas ieradumiem - ka daudzas sugas izmantojot uzturā bruņurupuču mīkstās daļas un pēc tam izvemjot bruņas, lai iztīrītu kuņģi. Bet Stentona haizivij tas nebija vajadzīgs. Reptiļa bruņas burtiski izšķīda haizivs mutē un kuņģi gluži kā krekers siekalu iedarbībā. Pēc nepilnas minūtes ari tas bija pārtapis par smagnējām pelnkrāsas pārslām, kas nogrima akvārija dibenā, pievienojoties tādām pašām omāra paliekām.

Vērojot šo procesu, Mēja pamanīja kādu stāvu stikla viņā pusē, aiz akvārija pretējās sienas. Tā bija tikai ēna, neskaidrs siluets, vaibsti slēpās tumsā. Tad uz mirkli gaisma atstarojās no kustīgā haizivs ķermeņa, un viņa ieraudzīja seju.

Tas bija Kaldens.

Mēja nebija redzējusi viņu veselu mēnesi - kopš tās dienas, kad viņa kļuva caurredzama, Kaldens nebija devis par sevi nekādu ziņu. Enija bija Amsterdamā, Ķīnā un Japānā, tad atgriezās Ženēvā, un viņai nebija laika domāt par Kaldenu, bet reizēm draudzenes pieminēja viņu savā sarakstē un sprieda, vai ir vērts raizēties par šo noslēpumaino personu.

Tad Kaldens bija pazudis.

Un nu viņš stāvēja nekustīgs kā akmens tēls un skatījās uz Mēju.

Mēja gribēja pasaukt puisi, bet nobijās. Kas viņš tāds ir? Kas notiks, ja viņa pasauks Kaldenu un ietvers kadrā? Vai tas izraisīs kādu scēnu? Vai viņš metīsies bēgt? Mēja vēl nebija atguvusies no tikko redzētā skata, haizivs duļķainajām, niknajām acīm, un saprata, ka nespēj neko pateikt, nespēj izrunāt Kaldena vārdu. Viņi vienkārši skatījās viens uz otru, un Mejai ienāca prātā: ja izdotos notvert viņu kadrā, to varētu parādīt Enijai un varbūt tad viss noskaidrotos, Kaldens tiktu identificēts. Mēja paskatījās uz aproci, bet displejā vīdēja

tikai tumšs siluets, seju nevarēja saskatīt. Varbūt kamera viņu neredz, jo tai ir cits rakurss? Kolīdz Mēja sāka pētīt Kaldenu aprocē, viņš atkāpās un nozuda ēnās.

Džordžija joprojām tērgāja par haizivi un tikko redzēto unikālo skatu, bet vērotāji to neredzēja. Nu Džordžija stāvēja uz kāpnītēm un māja ar roku, dodot zīmi, ka ir laiks beigt filmēt, jo viņai vairs nav barības. Šovs bija galā.

- Nu ko, haizivs ir paēdusi, - Mēja sacīja, priecīga par iespēju tikt prom un sekot Kaldenam. Pateikusies un atvadījusies no Džordžijas, viņa straujā solī devās prom pa tumšo gaiteni.

Kaldena siluets izslīdēja pa durvīm gaiteņa galā, un Mēja pielika soli, cenzdamās pārāk nekratīt kameru un neizrunāt viņa vārdu. Aiz šīm durvīm bija jaunāko ziņu nodaļa, visnotaļ piemērota vieta nākamajai reportāžai. - Paskatīsimies, kas notiek jaunāko ziņu nodaļā. - Mēja zināja, ka tad, kad viņa būs spērusi tos divdesmit soļus, kas šķīra viņu no durvīm, visi jau zinās par viņas ierašanos. Viņa zināja arī to, ka Viziera kameras gaitenī un virs durvīm ir uzņēmušas Kaldenu un viņa agri vai vēlu uzzinās, vai tas patiešām bija viņš. Katru kustību "Sfēras" teritorijā fiksēja vismaz viena vai divas, bet parasti vienlaikus trīs kameras, un pēc tam dažu minūšu laikā varēja noskaidrot, kas un kur ir gājis.

Tuvojoties jaunāko ziņu nodaļai, Mēja atcerējās, kā Kaldena rokas pasniedzās lejup un uzvilka viņu sev virsū. Viņa maigo baritonu, mēli, kas bija kā mitrs, svaigs auglis. Bet ko lai dara, ja izdosies viņu sameklēt? Nevar taču iet ar viņu uz tualeti. Vai arī var? Gan jau viņa kaut ko izdomās.

Mēja atvēra durvis un iegāja jaunāko ziņu nodaļā, plašā telpā, kuru Beilijs bija iekārtojis kā veclaicīgu laikraksta redakciju: desmitiem zemu nodalījumu, slīdošā teksta joslas un pulksteņi visās malās, uz katra rakstāmgalda retro tālrunis, zem ciparie aritmiski mirgo baltu podziņu rinda. Tur bija gan veci printeri, gan faksa un teleksa aparāti, gan tipogrāfijas mašīnas. Tas, protams, bija tikai dekors, nekas no tā visa nedarbojās. Ziņu nodaļas darbinieki, kuri nu smaidot sasveicinājās ar Mēju un viņas vērotājiem, tagad lielāko daļu darba veica, izmantojot Viziera uzņemto materiālu. Nu jau visā pasaulē darbojās vairāk nekā simt miljoni kameru, kas padarīja "dzīvās" reportāžas par pārāk dārgu un bīstamu nodarbi, nemaz nerunājot par oglekļa dioksīda emisiju.

Jaunāko ziņu darbinieki nezināja, vai tas ir oficiāls apmeklējums, un līksmi māja viņai ar roku. Mēja arī māja ar roku un vienlaikus ar acīm skenēja telpu, labi apzinoties, ka izskatās mazliet apjukusi. Kur viņš ir palicis? Telpas viņā galā bija otras durvis, un Mēja metās uz priekšu, mājot ar galvu un visus sveicinot, līdz sasniedza tās un atrāva vaļā. Samiegusi acis žilbajā dienasgaismā, viņa tūlīt pat ieraudzīja

Kaldenu, kurš šķērsoja plašo zālienu. Ejot garām jaunajai ķīniešu disidenta skulptūrai (Mēja atcerējās, ka vajag parādīt to vērotājiem, varbūt šodien pat), viņš uz mirkli pagriezās, varbūt pārbaudīja, vai Mēja joprojām seko. Abu skatieni sastapās, un Kal-dena sejā pavīda tikko jaušams smaids, bet viņš tūlīt pat novērsās un nozuda aiz Piecu Dinastiju Perioda stūra.

- Uz kurieni tu dodies? - ausī atskanēja Atbalsta Grupas balss.

- Piedod! Nekur. Es vienkārši... Neņem galvā.

Mēja, protams, drīkstēja iet, kur vēlas, - daudziem

vērotājiem vislabāk patika tieši šī bezmērķīgā klaiņošana -, tomēr Atbalsta Grupa ik pa brīdim ar viņu sazinājās. Stāvot saules gaismā starp citiem sfēristiem, viņa izdzirda tālruņa zvanu un paskatījās uz aproci. Nezināms zvanītājs. Tas varēja būt tikai Kaldens.

-Jā?

- Mums vajag satikties, - viņš sacīja.

- Ko, lūdzu?

- Tavi vērotāji mani nedzird. Viņi dzird tikai tavu balsi. Arī tavi tehniķi patlaban brīnās, kāpēc nedarbojas ienākošais audiosignāls. Pēc dažām minūtēm viņi to salabos. - Kaldena balss bija saspringta, nervoza. - Paklausies! Ir jāpieliek punkts tam visam, kas patlaban notiek. Gandrīz visam. Es nejokoju. “Sfēra” ir gandrīz sasniegusi pilnību, un, tici man, tas nenāks par labu ne tev, ne man, ne visai cilvēcei. Kad mēs varam satikties? Ja tam jānotiek tualetē, man nav iebildumu...

Mēja pārtrauca sarunu.

- Atvaino! - austiņā atskanēja AG balss. - Nez kāpēc nedarbojas ienākošais audiosignāls, bet mēs to tūlīt salabosim. Kas tev zvanīja?

Mēja zināja, ka nedrīkst melot, turklāt nebija droša, ka Kaldenu neviens nav dzirdējis. - Kaut kāds psihs, -Mēja improvizēja, lepna par savu atjautību. - Vāvuļoja kaut ko par pasaules galu.

Mēja paskatījās uz aproci. Vērotāji jau interesējās, kas noticis un kāpēc. Vispopulārākais zings: Tehniskas problēmas “Sfēras” galvenajā mītnē? Un nākamais: Santaklauss ir aizmirsis par Ziemassvētkiem?

- Saki viņiem patiesību, kā parasti, - ierosināja AG.

- Man nav ne jausmas, kas tikko notika, - sacīja Mēja. - Informēšu jūs visus, tiklīdz kaut kas noskaidrosies.

Bet viņa bija pilnīgi izsista no līdzsvara. Mēja joprojām stāvēja saules gaismā, lāgiem pamājot ar roku tiem sfēristiem, kas viņu pazina. Vērotāji noteikti minēja, kas būs tālāk, uz kurieni viņa dosies. Mēja negribēja skatīties uz aproci, redzēt rakstisku apliecinājumu tam, ka viņi ir nesapratnē, pat satraukušies. Piepeši viņa ieraudzīja, ka tālumā tiek spēlēts kaut kas līdzīgs kroketam, un, priecīga par šo risinājumu, devās uz turieni.

- Kā jūs visi zināt, mēs ne tikai izklaidējamies un spēlējam

dažādas spēles, - viņa sacīja, pienākusi gana tuvu, lai pamātu četriem spēlētājiem, kuri, kā izrādījās, bija divi sfēristi un divi viesi no Krievijas. - Reizēm mums ir arī jāstrādā, un to uzskatāmi demonstrē šie četri puiši. Es negribu viņus traucēt, bet skaidri zinu, ka patlaban šeit tiek risinātas nopietnas problēmas un izstrādāti sarežģīti algoritmi, kas ļaus piedāvāt jums vēl labākus produktus un pakalpojumus. Paskatīsimies, kā tas notiek.

Nu viņai būs dažas minūtes pārdomām. Mēja ik pa laikam rādīja vērotājiem kaut ko tamlīdzīgu, kādu spēli, prezentāciju vai runu, lai varētu padomāt par ko citu. Pārbaudījusi, ko rāda kamera, Mēja konstatēja, ka vērotāju skaits - 432 028 - nepārsniedz vidējo, nav arī neviena akūta komentāra; var mazliet atvilkt elpu un turpināt pēc trim minūtēm. Ievilkusi sejā platu smaidu -viņu noteikti fiksēja trīs vai četras āra kameras -, Mēja centās sakopot domas. Tā bija viena no viņas jaunajām iemaņām, šī spēja izskatīties pilnīgi mierīgai un pat dzīvespriecīgai tajos brīžos, kad prātā valdīja pilnīgs haoss.

Viņa gribēja piezvanīt Enijai, bet labi zināja, ka nedrīkst to darīt. Viņa gribēja Kaldenu. Gribēja būt ar viņu divatā, tualetē, atkal just, kā viņš ieiet viņā, iespiežas aizvien dziļāk. Bet šis cilvēks nav īsti normāls. Viņš ir spiegs vai kaut kāds anarhists, pasaules gala pareģotājs. Ko viņš gribēja teikt, brīdinot par "Sfēras" pilnību? Viņa pat īsti nezināja, ko nozīmē šis vārds - "Pilnība". To nezināja neviens, tomēr Gudrie pēdējā laikā aizvien pieminēja šo mistisko jēdzienu. Kādu dienu visā parkā bija parādījušās jaunas flīzītes ar noslēpumainiem saukļiem: "DOMĀ PAR PILNĪBU", "PALĪDZI SFĒRAI SASNIEGT PILNĪBU" un "SFĒRAI JĀNOSLĒDZ LOKS". Tie bija izraisījuši gaidīto ažiotāžu, tomēr neviens nezināja, ko tas nozīmē, un Gudrie neko nepaskaidroja.

Mēja ieskatījās pulkstenī. Viņa bija vērojusi kroketu deviņdesmit sekundes un varēja droši palikt šeit vēl minūti vai divas. Vai viņai būtu jāziņo par šo sarunu? Vai kāds dzirdēja, ko Kaldens teica? Un ja nu dzirdēja? Ja nu tas bija tāds kā pārbaudījums, lai noskaidrotu, vai viņa ziņos par šo dīvaino zvanu? Varbūt tas ir saistīts ar gaidāmo Pilnību? Viņi grib novērtēt Mejas lojalitāti, likvidēt visus šķēršļus tās ceļā. Bļāviens! Viņa tik ļoti gribēja parunāt ar Eniju, bet nedrīkstēja to darīt. Tad Mēja iedomājās, ka varētu lūgt padomu vecākiem, bet viņu māja arī bija caurredzama, pilna ar Viziera kamerām -tāds bija tēta apdrošināšanas nosacījums. Varbūt varētu aizbraukt pie viņiem un parunāt tualetē? Nē. Mēja nebija sazinājusies ar vecākiem jau vairākas dienas. Viņi bija brīdinājuši par kaut kādām tehniskām problēmām, kuras drīz tikšot novērstas, teikuši, ka mīl viņu, un nu jau četrdesmit astoņas stundas neatbildēja uz viņas ziņām. Visu šo laiku Mēja nebija pārbaudījusi, ko rāda viņu kameras. Tas noteikti ir jāizdara - viņa ievilka prātā ķeksīti. Varbūt varētu viņiem piezvanīt? Apjautāties, kā

klājas, un tad kaut kā dot mājienu, ka viņa gribētu parunāt par kādu ļoti satraucošu un personisku jautājumu.

Nē, nē. Tas viss ir pilnīgs sviests. Beidzot šis mīklainais cilvēks bija piezvanījis, un nu Mēja pilnīgi noteikti zināja, ka viņš nav pie pilna prāta. Bļāviens, viņa klusībā atkārtoja, cerēdama, ka neviens neredz, kāds haoss valda viņas prātā. Mejai patika būt caurredzamai un darīt to, ko viņa darīja, būt par tādu kā starpnieku, gidu saviem vērotājiem, bet viņu nomāca šī atbildība, šī pilnīgi nevajadzīgā intriga. Un tajās reizēs, kad viņa jutās kā paralizēta, iestigusi starp dažādām varbūtībām un nezināmajiem, līdzsvaru varēja atgūt tikai vienā vietā.

Pulksten 13.44 Mēja iegāja Renesansē, kur viņu sveica lēni rotējošais Kaldera objekts, tad iekāpa liftā un nospieda ceturtā stāva podziņu. Viņu nomierināja jau pats brauciens augšup, un, ejot pa tiltiņu virs ātrija, Mēja gandrīz jau bija atguvusi sirdsmieru. Klientu Pieredze bija kā mājas, kur nav nekādu nezināmo.

Sākumā Mēja bija pārsteigta, kad viņai lūdza vismaz dažas stundas nedēļā turpināt darbu KP. Viņai, protams, patika šis darbs, bet viņa bija iedomājusies, ka līdz ar caurredzamību tas būs palicis pagātnē kā noiets etaps.

- Tam ir savas priekšrocības, - bija paskaidrojis Beilijs.

- Tā tu uzturēsi saikni ar šo parasto, bet ļoti nozīmīgo ikdienas darbu, turklāt to atzinīgi novērtēs ari tavi sekotāji un vērotāji. Vai tev pašai neliekas, ka viņiem patiks šāds pieticības apliecinājums?

Mēja labi apzinājās savu jauno statusu - vienā mirklī viņa bija kļuvusi par vienu no trim redzamākajiem sfēristiem - un nolēma nest šo popularitātes nastu ar elegantu nevērību. Tā nu viņa katru nedēļu atrada laiku atgriezties vecajā darbavietā pie sava galda, kuru nebija aizņēmis neviens cits. Tur bija notikušas zināmas pārmaiņas: uz katra galda nu stāvēja deviņi displeji, un KP darbiniekus mudināja veidot ciešāku saikni ar klientiem, likt pamatus tālejošām attiecībām. Bet būtībā darbs bija tāds pats, un Mēja bija sapratusi, ka viņai patīk tā vienmērīgais ritms un teju vai meditatīvais miers, kuru vieš ierastas darbības. Tieši tāpēc viņu vienmēr vilka uz KP tajās reizēs, kad viņa jutās satraukta vai sarūgtināta.

Tā savas trešās caurredzamības nedēļas saulainajā trešdienā Mēja nolēma pastrādāt deviņdesmit minūtes KP, lai atvilktu elpu pirms pēcpusdienas notikumu virpuļa. Trijos viņai bija jādodas uz Napoleona Ēru, kur tika izstrādāta ideja aizstāt naudu ar viegli izsekojamu virtuālo valūtu, kas ļautu ievērojami samazināt noziedzību. Četros bija jāparāda vērotājiem jaunie mūziķu mājokļi - divdesmit divi labiekārtoti dzīvokļi, paredzēti galvenokārt tiem mūziķiem, kuri nespēja nopelnīt iztiku ar savu radošo darbību; viņi varēja dzīvot tur par baltu velti un regulāri spēlēt parka pasākumos. Tas ļaus aizpildīt laiku līdz pieciem, kad bija paredzēts kārtējā politiķa

paziņojums par pievienošanos caurredzamo līgai. Gan Mēja, gan daudzi viņas vērotāji nespēja saprast, kāpēc viņi joprojām ar tādu pompu paziņo par šo soli, kurš tagad tika dēvēts par klarifikāciju. Gan Štatos, gan visā pasaulē jau bija desmitiem tūkstoši caurredzamu politiķu, un šī kustība vairs nebija novitāte, bet gan neizbēgamība; lielākā daļa politisko komentētāju paredzēja, ka pēc pusotra gada caurredzamas būs gandrīz visas valdības, vismaz demokrātiskajās valstīs, un, ņemot vērā Viziera straujo izplatību, drīzumā tā būs vienīgā iespējamā valsts pārvaldes forma. Pēc klarifikācijas bija paredzētas komisko improvizāciju sacensības, tikšanās ar aktīvistu, kurš vāca līdzekļus kādai Pakistānas lauku skolai, vīna degustācija un pēdīgi korporatīvais barbekjū ar peruāņu transa kori.

Mēja iegāja pazīstamajā KP telpā, kur nu veselu sienu aizņēma viņas pašas vārdi, salikti no milzīgiem tērauda burtiem. NOSLĒPUMI IR MELI. DALĪŠANĀS IR RŪPES PAR CITIEM. PRIVĀTUMS IR ZĀDZĪBA. Vesels bars jauniņo atrāva acis no displejiem un, ieraudzījuši, kas pie viņiem atnācis, sarosījās priecīgā satraukumā. Mēja pamāja viņiem un palocījās teatrālā reveransā, tad ieraudzīja kabineta durvīs Džaredu un pamāja arī viņam. Bet viņa bija atnākusi strādāt, nevis zīmēties. Mēja apsēdās savā vietā, atvēra kanālu un straujā tempā atbildēja uz trim vaicājumiem ar vidējo vērtējumu 99 punkti. Ceturtā kliente pirmā saprata, ka viņai atbild tā pati slavenā Caurredzamā Mēja.

Es tevi redzu! - rakstīja šī Dženisa, kāda Ņūdžersijas sporta preču importētāja reklāmas daļas darbiniece. Viņa bija stāvā sajūsmā par iespēju vērot, kā Mēja raksta atbildi uz viņas jautājumu - reālajā laikā, uz tā paša displeja, līdzās viņu sarakstes logam! īsts spoguļu labirints! - viņa uzrakstīja.

Pēc Dženisas vairāki klienti nesaprata, ka uz viņu jautājumiem atbild TĀ Mēja, un tas viņu mazliet apbēdināja. Kāda T kreklu izplatītāja no Orlando, vārdā Nen-sija, uzaicināja Mēju pievienoties viņas profesionālajiem kontaktiem, un Mēja pievienojās. Džareds bija stāstījis, ka tagad KP darbiniekus mudina veidot ciešāku saikni ar klientiem. Ja reiz tu sūti viņiem aptauju, esi gatava pati atbildēt uz viņu aptaujām. Un tā, pievienojusies Nensi-jas profesionālajiem kontaktiem, Mēja tūlīt pat saņēma nākamo ziņu ar lūgumu atbildēt uz nelielas aptaujas jautājumiem par ikdienas apģērbu. Atvērusi šo “nelielo” aptauju, Mēja ieraudzīja, ka tur ir simt divdesmit jautājumi, bet mīļuprāt atbildēja uz tiem, priecīga, ka viņas viedoklis tiks uzklausīts un novērtēts un šāda atsaucība veicinās Nensijas un visu ar viņu saistīto cilvēku lojalitāti. Nensija atsūtīja viņai dāsnu pateicību un saiti uz savu mājaslapu, piedāvājot izvēlēties sev kādu T kreklu. Mēja atbildēja, ka izdarīs to mazliet vēlāk, bet Nensija iebilda, ka ļoti gribētu tūlīt pat zināt, kuru kreklu viņa izvēlēsies. Mēja ieskatījās

pulkstenī - Orlando T krekliem viņa bija veltījusi astoņas minūtes, krietni pārsniedzot jauno laika limitu, kurš ļāva atvēlēt aptaujām ne vairāk kā divarpus minūtes.

Lai atgūtu nokavēto, būs straujā tempā jāizņem cauri nākamie desmit vaicājumi. Mēja atvēra Nensijas vietni un izvēlējās kreklu ar multfilmas suni supervaroņa kostīmā, un Nensija paziņoja, ka tā ir lieliska izvēle. Mēja tikko bija sākusi pārveidot atbildes klišeju nākamajam vaicājumam, kad Nensija atsūtīja jaunu ziņu. Piedod, ka esmu tik jūtīga, bet es uzaicināju tevi pievienoties saviem profesionālajiem kontaktiem, taču nesaņēmu šādu uzaicinājumu no tevis. Es, protams, zinu, ka tavās acīs esmu tikai sīka vienība no Orlando, bet tas kaitē manam pašvērtēju-mam. Mēja atbildēja, ka nekādā gadījumā negrib kaitēt Nensijas pašvērtējumam, vienkārši ir ļoti aizņemta un nav vēl paguvusi nosūtīt atbildes uzaicinājumu. Viņa tūlīt pat labos savu kļūmi. Atbildējusi uz nākamo vaicājumu ar vērtējumu 98 punkti un nosūtījusi aptauju, Mēja saņēma jaunu ziņu no Nensijas. Vai tu izlasīji manu ziņu profesionālo kontaktu tīklā? Mēja pārbaudīja visus savus resursus, tomēr neatrada Nensijas ziņu. Es izliku to tavā profesionālo kontaktu profilā, viņa paskaidroja. Tā nu Mēja atvēra šo diezgan reti apmeklēto vietni un izlasīja Nensijas ziņu: Sveika, svešiniece! Mēja atbildēja: Sveika arī tu! Bet tu taču neesi svešiniece! Brīdi jau likās, ka sarakste ir galā, tomēr viņa mazliet nogaidīja, nojauzdama, ka Nensijai tā neliekas. Tik tiešām! Cik jauki, ka tu atbildēji! Domāju, tu esi apvainojusies, ka nosaucu tevi par svešinieci. Vai tu patiešām nedusmojies? Mēja uzrakstīja, ka itin nemaz nedusmojas, pievienoja X0X0 un desmit smaidiņus, tad pievērsās nākamajam klientam, cerot, ka Nensija ir apmierināta un laimīga un nu viņas ir labākās draudzenes. Izņēmusi cauri vēl trīs vaicājumus un nosūtījusi aptaujas, Mēja konstatēja, ka viņas vidējais rādītājs ir 99 punkti. Sekoja vesela straume apsveikumu, vērotāji bija sajūsmā par Mejas nemainīgi nopietno attieksmi pret “Sfēras” dienišķo darbu, kas taču ir būtisks pasaules labklājības virzītājspēks. Daudzi vērotāji rakstīja, ka arī strādā birojos pie datoriem un tas, ka viņa brīvprātīgi un ar neviltotu prieku turpina veikt šo darbu, padara viņu par lomas modeli un iedvesmas avotu. Tā bija ļoti patīkama un vērtīga pārmaiņa. Klienti padarīja Mēju vēl labāku -tagad, kad viņa bija kļuvusi caurredzama. Un to jau varēja gaidīt. Stjūarts bija stāstījis, ka tad, kad tevi vēro tūkstošiem vai pat miljoniem cilvēku, tu sāc dzīvot saskaņā ar sava “es” labāko daļu. Tu esi dzīvespriecīgāks, pozitīvāks, pieklājīgāks, labvēlīgāks un zinātkārāks. Bet viņš nebija stāstījis par citām, ne tik nozīmīgām pārmaiņām.

Pirmo reizi kamera atturēja Mēju no kaitīgiem ieradumiem, kad viņa bija aizgājusi uz virtuvi kaut ko iekost. Kad viņa atvēra ledusskapi, tā saturs parādījās aproces displejā. Parasti viņa paķēra

kādu šokolādes kēksiņu, bet šoreiz redzēja savu kārīgi pastiepto roku un apzinājās, ka to redz arī visi citi. Roka apstājās pusceļā. Mēja aizvēra ledusskapi, paņēma no virtuves letes paciņu mandeļu un devās prom. Vēlāk viņai sāka sāpēt galva, droši vien tāpēc, ka viņa nebija saņēmusi savu dienišķo šokolādes devu. Mēja iebāza roku somiņā, kur vienmēr bija dažas aspirīna tabletes, bet atkal ieraudzīja displejā to, ko redz visi, - roku, kas grābstās pa somu, izmisīgi meklējot kādu tableti, un jutās kā nožēlojama narkomāne.

Mēja iztika bez aspirīna. Tagad viņa katru dienu iztika bez lietām, ko negribēja gribēt, lietām, kas viņai nebija vajadzīgas. Viņa bija atteikusies no gāzētā ūdens, enerģijas dzērieniem, rūpnieciski pārstrādātiem produktiem. "Sfēras" pasākumos visu vakaru iztika tikai ar vienu dzērienu un pat to centās atstāt neizdzertu. Jebkuras pārmērības izraisītu veselu straumi bažīgu zingu, un viņa varonīgi turējās normas robežās, līdz atklāja, ka tas viņu atbrīvo. Viņa bija atbrīvota no nepareizas uzvedības un vairs nedarīja to, ko negribēja darīt, nelietoja produktus, kuri kaitēja veselībai. Caurredzamība bija padarījusi viņu labāku, pareizāku. Cilvēki dēvēja viņu par lomas modeli. Mātes rakstīja, ka meitas ņem no viņas piemēru, un šī jaunā atbildības izjūta sfēristu, viņu klientu, partneru un visu šo jauniešu priekšā bija kā stingrs pamats zem kājām un neizsmeļams enerģijas avots.

Saņēmusi atgādinājumu par Sfēras Aptaujas jautājumiem, Mēja uzlika austiņas un ķērās pie darba. Viņa, protams, pastāvīgi izteica savu viedokli vērotājiem un jutās daudz ietekmīgāka nekā agrāk, bet viņai pietrūka aptaujas striktā ritma: jautājums - atbilde, jautājums - atbilde. Tikusi galā ar vēl viena klienta vaicājumu, viņa pamāja ar galvu. Tāla zvaniņa skaņa. Viņa pamāja vēlreiz.

"Paldies. Vai tu esi apmierināta ar drošības sistēmu lidostās?"

- Jā, - Mēja atbildēja.

"Paldies. Vai tu gribētu, lai lidostu drošības sistēmā tiek ieviestas kādas pārmaiņas?"

-Jā-

"Paldies. Vai drošības līmenis lidostās attur tevi no gaisa transporta izmantošanas?"

-Jā-

"Paldies."

Atbildējusi uz deviņdesmit četriem jautājumiem, Mēja ieturēja nelielu pauzi. Drīz atskanēja pazīstamā balss, tāda pati kā agrāk.

"Mēja."

Viņa tiši ignorēja šo atgādinājumu.

"Mēja."

Viņu joprojām fascinēja šis vārds, izrunāts pašas balsi, un viņa nekādi nespēja saprast, kā tas būtu izskaidrojams. Uzmetusi skatienu

aprocei, Mēja ieraudzīja virkni zingu - vērotāji vaicāja, vai ar viņu viss kārtībā. Bija jāatbild, citādi varēja rasties iespaids, ka viņa ir sajukusi prātā. Tā bija viena no daudzajām caurredzamības īpatnībām, ar kurām nu bija jāaprod: tūkstošiem cilvēku redzēja to, ko redz viņa, zināja viņas veselības datus, dzirdēja balsi un vēroja seju (viņa bija pastāvīgi redzama ne tikai darba displejā, bet arī kādas Viziera kameras plūsmā) un ievēroja katru mazāko pārmaiņu viņas parasti možajā noskaņojumā.

"Mēja."

Viņa neko neteica, jo gribēja dzirdēt to vēlreiz.

"Mēja."

Jaunās sievietes balss šķita apliecinām, ka tās īpašniece ir enerģiska un stipra, ka viņai viss ir pa spēkam.

"Mēja."

Šī sieviete bija labāka, stiprāka un mērķtiecīgāka.

"Mēja."

Šķita, ka viņas spēks pieaug ar katru reizi, kad austiņā atskan šis vārds.

Mēja palika KP līdz pieciem, tad parādīja saviem vērotājiem kārtējo klarifikāciju ar negaidītu pārsteiguma elementu - Arizonas gubernatoram pievienojās visa viņa administrācija. Tā rīkojās daudzi varas pārstāvji, lai pierādītu saviem vēlētājiem, ka tumšiem darījumiem nav vietas arī ārpus caurredzamā līdera gaismas loka. Šajā pasākumā Mēja satika Renāti, Denīzi un Džosaju, savus bijušos mentorus, kuri nu bija pārtapuši par viņas ieročnesējiem. Pēc tam viņi visi ieturēja vakariņas Stikla Ēstuvē. Nebija nekādas jēgas iet vakariņās kur citur, jo Beilijs, cerēdams veicināt diskusijas, domu apmaiņu un socializāciju sferistu vidū, bija ieviesis jaunu sistēmu - tagad jebkurš ēdiens bija pieejams ne tikai bez maksas, kā tas bija arī agrāk, bet tos ik dienu gatavoja kāds cits pazīstams šefpavārs. Šefpavāri bija priecīgi par šādu publicitāti (tūkstošiem sfēristu novērtēja viņu veikumu ar smaidiņiem, izlika ziņas un ēdienu fotogrāfijas), tā ka šis jaunievedums tūlīt pat kļuva ļoti populārs un kafetērijas bija pilnas ar cilvēkiem un, domājams, arī jaunām idejām.

Sēžot kafetērijas burzmā, Mēja joprojām jutās izsista no līdzsvara. No prāta neizgāja Kaldena mistiskie pareģojumi, un viņa bija priecīga par nerimtīgo rosību, kas ievirzīja domas citā gultnē. Komisko improvizāciju sacensības bija, kā jau varēja gaidīt, pilnīgi neprofesionālas un līdz ar to vienlīdz smieklīgas un nebaudāmas; līdzekļu vākšana pakistāņu skolai bija visnotaļ iedvesmojošs pasākums (tika savākti 2,3 miljoni smaidiņu!), un barbekjū Mēja pat atļāvās otru vīna glāzi. Pēc tam viņa devās uz kopmītni.

Viņa dzīvoja tur jau sešas nedēļas. Nebija nekādas jēgas katru vakaru atgriezties dzīvoklī, kurš bija ne tikai dārgs, bet arī pilns ar

pelēm; tas atklājās, kad Mēja aizbrauca uz turieni pēc astoņām kopmītnē pavadītām dienām. Tā nu viņa atteicās no dzīvokļa un kļuva par vienu no simt kolonistiem, kā dēvēja sfēristus, kuri bija pārcēlušies uz pastāvīgu dzīvi parkā. Tas neapšaubāmi bija daudz ērtāk un izdevīgāk, un gaidīšanas sarakstā bija reģistrēti jau 1209 gribētāji. Patlaban parkā varēja izmitināt tikai 288 sfēristus, un uzņēmums tikko bija nopircis tuvējo ēku - pamestu rūpnīcu, kur plānoja izbūvēt kopmītni ar vēl 500 istabiņām. Mejas istaba nu bija aprīkota ar dažādām smalkām ierīcēm, sienas ekrāniem un žalūzijām ar centralizētu vadības sistēmu. Telpa ik dienu tika uzkopta, ledusskapis piepildīts ar viņas iecienītajiem produktiem (par to rūpējās Mājrūķis) un beta pārtiku. Viņa varēja dabūt visu, ko sirds kāro, atlika tikai nodrošināt ražotājus ar atsauksmēm.

Mēja noskaloja seju, iztīrīja zobus un iegrima baltam mākonim līdzīgajā gultā. Caurredzamība bija obligāta tikai līdz desmitiem, un parasti Mēja izslēdza kameru pēc zobu tīrīšanas. Izrādījās, ka daudzi ar interesi vēro šo procedūru, un viņa domāja, ka tas varētu veicināt zobu higiēnu jaunāko vērotāju vidū. Divdesmit divos vienpadsmit viņa novēlēja visiem labu nakti - tobrīd viņas plūsmu vēroja tikai 98 027 cilvēki un vairāki tūkstoši atbildēja uz viņas novēlējumu -, tad noņēma kameru no kakla un ielika futrālī. Viņa drīkstēja izslēgt arī Viziera kameras, bet ļoti reti izmantoja šo iespēju. Mēja apzinājās, ka uzņemtais materiāls, piemēram, viņas kustības miegā, kādu dienu var noderēt, un atstāja tās ieslēgtas. Pagāja pāris nedēļu, līdz viņa pierada gulēt ar aprocēm; kādu nakti viņa bija saskrāpējusi sev seju, bet citreiz bija ieplaisājis viens no displejiem. Tad "Sfēras" inženieri bija pilnveidojuši dizainu, aizstājot displeju cieto virsmu ar kādu elastīgu, neplīstošu materiālu, un nu viņa bez aprocēm jutās gandrīz vai nepilnīga.

Mēja zvilnēja gultā, labi zināda ma, ka paies vismaz stunda, līdz izdosies iemigt. Viņa ieslēdza sienas ekrānu, lai pārbaudītu vecāku Viziera kameras, bet neviena no tām nedarbojās. Mēja nosūtīja viņiem zingu, lai gan negaidīja un arī nesaņēma atbildi. Atbildes nebija arī uz Enijai nosūtīto ziņu. Viņa izskatīja jaunākos zingus un izlasīja dažus smieklīgus komentārus, tad pavadīja divdesmit minūtes, meklējot internētā jaunus svārkus un T kreklu (caurredzamības laikā viņa bija zaudējusi sešas mārciņas), un aptuveni astotajā vietnē sajuta, ka kaut kur apziņas dzīlēs atkal atveras tumšais plīsums. Viņa nez kāpēc mēģināja atvērt Mersera mājaslapu, bet tā joprojām nebija pieejama. Pēdējā laikā viņš nebija manīts ari nekur citur, nebija nekādu ziņu par viņa atrašanās vietu. Plīsums strauji palielinājās, kļuva platāks, zem viņas vidēja bezdibenīgs melnums. Ledusskapī bija nedaudz sakē, kuru Mejai bija ierādījis Frensiss, un viņa izkāpa no gultas, ielēja sev krietnu devu un visu izdzēra. Atvērusi Viziera portālu, Mēja kādu bridi

vēroja pludmales Šrilankā un Brazīlijā, un drīz vien ap sirdi kļuva mierīgāk un siltāk. Tad viņa atcerējās, ka vairāki tūkstoši koledžas studentu, kuri dēvēja sevi par Pārmaiņu Vērotājiem, bija uzstādījuši kameras pasaules nomaļākajās vietās. Viņa sāka vērot videoplūsmu no kāda Namībi-jas tuksneša ciematiņa - divas sievietes gatavo maltīti, fonā rotaļājas bērni -, bet pēc pāris minūtēm sajuta, ka plīsums turpina paplašināties un zemūdens kliedzieni kļūst skaļāki, pārtopot par neciešamu kakofoniju. Viņa atkal sāka meklēt Kaldenu, izdomājot viņa vārdam jaunu, pilnīgi neloģisku rakstību, un četrdesmit piecas minūtes pētīja uzņēmuma darbinieku fotogrāfijas, bet neatrada nevienu līdzīgu seju. Tad viņa izslēdza kameras, izdzēra vēl glāzīti sakē un atkal iekāpa gultā. Domājot par Kaldenu un viņa rokām, viņa slaidajām kājām un garajiem pirkstiem, Mēja ar vienu roku glāstīja sev krūšu galiņus, bet otru iebāza biksītēs un imitēja viņa mēles kustības. Nekādas reakcijas. Tomēr sakē pamazām kliedēja trauksmi un beidzot īsi pirms pusnakts viņa iegrima tādā kā miegā.

- Labrīt visiem! - Mēja sacīja. Rīts bija spožs un saulains, un viņa jutās pietiekami mundra, lai izmēģinātu

frāzi, kura, kā viņa cerēja, kļūs populāra ne tikai parkā, bet ari aiz tā robežām. - Šī diena ir tāda pati kā visas pārējās, jo nelīdzinās nevienai citai! - Mēja paskatījās uz aproci, bet nekas neliecināja par ipašu sajūsmu. Viņas pacēlums tūlīt noplaka, tomēr šī diena ar tās neierobežotajiem solījumiem atdeva iepriekšējo dzīvesprieku. Pulkstenis bija 9.34, saule atkal staroja spulga un silta, un parkā valdīja rosība un kņada. Ja sfēristiem vēl bija kaut mazākās šaubas par to, ka viņi atrodas visu svarīgāko norišu centrā, ši diena jau bija to apstiprinājusi. Kopš 8.31 parku satricināja helikopteru dārdoņa - "Sfērā" pulcējās visu lielāko veselības aizsardzības iestāžu, apdrošināšanas kompāniju, slimību kontroles centru un farmācijas kompāniju līderi. Runāja, ka pēdīgi notiks pilnestlga informācijas apmaiņa starp visām šim agrāk nesaistītajām un nereti konkurējošām institūcijām. Kad beidzot to darbība būs koordinēta un izveidota kopīga datubāze (un lielākoties šo iespēju nodrošinās "Sfēra" un, kas vēl svarīgāk, AutenTu), vīrusu izplatīšanos varēs apturēt jau pašā sākumā un slimības izsekot līdz pat to cilmei. Mēja visu ritu vēroja, kā šie izpilddirektori, ārsti un ierēdņi līksmi soļo pa "Sfēras" teritoriju ceļā uz tikko uzcelto Hipoparku, kur visu dienu pavadīs sanāksmēs - šoreiz aiz slēgtām durvīm, ar publisku konferenču perspektīvu nākotnē. Vēlāk viņus ar savām dziesmām priecēs kāds pusmūža bards, kurš gan patika tikai Beilijam; mūziķis bija ieradies jau iepriekšējā dienā, lai ieturētu vakariņas Gudro kompānijā.

Tomēr Mejai pats svarīgākais bija tas, ka viens no daudzajiem helikopteriem beidzot pārvedis mājās Eniju. Viņa bija prom gandrīz mēnesi - nogludināja kaut kādas regulatīvas grambas Eiropā, Ķīnā un

Japānā un tikās ar šo valstu caurredzamajiem līderiem. Spriežot pēc daudzajiem smaidiņiem, kurus Enija pirms atgriešanās bija izlikusi savā Zing plūsmā, brauciens bija noritējis visnotaļ veiksmīgi. Visu šo laiku viņām ne reizi nebija izdevies normāli parunāt. Enija bija apsveikusi Mēju ar caurredzamību, šo augšupeju, kā viņa to nodēvēja, bet tad piepeši kļuvusi ļoti aizņemta. Pārāk aizņemta, viņa apgalvoja, lai uzrakstītu kādu garāku ziņu vai papļāpātu pa telefonu. Draudzenes ik dienu apmainījās ar īsām ziņām, bet Enija rakstīja, ka viņas dienaskārtība ir pilnīgi šiza, turklāt bija jāņem vērā laika zonu starpība.

Enija bija solījusi ierasties no rīta taisnā ceļā no Pekinas, un Mejai bija grūti koncentrēties kaut kam citam. Viņa vēroja helikopteru nosēšanos, samiegusi acis, skatījās gaisā virs parka jumtiem, cenšoties saskatīt Eni-jas gaišo galvu, bet velti. Un tagad viņai vesela stunda jāpavada Protagora paviljonā. Mēja saprata, ka tas ir svarīgi, un jebkuru citu dienu būtu to darījusi ar lielāko prieku, bet šodien Protagora paviljons bija kā nepārvarama siena, kas viņu šķīra no labākās draudzenes.

Uz granīta plāksnes pie paviljona ieejas bija brīvā formā citēts Protagora slavenais izteiciens: Cilvēks ir visu lietu mērs. - Vēl svarīgāk mūsu mērķiem ir tas, - Mēja sacīja, atverot durvis, - ka tagad pieejamie rīki ļauj cilvēkam visu izmērīt. Vai tā ir, Terij?

Viņas priekšā stāvēja gara auguma Amerikas korejietis Terijs Mins. - Sveika, Mēja! Sveicināti, Mejas vērotāji un sekotāji!

Enijas atgriešanās viesa draisku, nebēdnīgu noskaņojumu, un Mēja sacīja: - Tev ir jauns matu griezums.

Terijs samulsa, acīmredzot nebija rēķinājies ar improvizācijām. - Hm, jā, - viņš teica, izlaižot pirkstus caur matiem.

- Tas ir kantains, - Mēja turpināja.

- Jā. Tas tik tiešām ir kantaināks. Iesim iekšā?

- Iesim.

Lai kaut cik līdzsvarotu inženieru un programmētāju ikdienas matemātisko precizitāti, arhitekti bija izmantojuši organiskas formas, un apaļo ātriju ieskāva viļņotas sudraba krāsas sienas, radot iespaidu, ka virs viņiem slejas milzīga gofrēta caurule.

- Ko mēs šodien redzēsim, Terij?

- Varētu sākt ar nelielu ekskursiju un tad sīkāk parunāt par kādu projektu, kuru veicam Izglītības ministrijas uzdevumā.

Sekojot Terijam, Mēja nodomāja, ka šī ēka tomēr vairāk līdzinās inženieru un programmētāju midzenim nekā tām parka daļām, kuras viņa parasti apmeklēja. Galvenais viņas dialogā ar vērotājiem bija uzturēt līdzsvaru starp ikdienas rosību un dižiem sasniegumiem; bija jāparāda gan viens, gan otrs, un tūkstošiem vērotāju noteikti deva priekšroku kurtuvēm, nevis penthausiem, tomēr bija ļoti svarīgi atrast

pareizo samēru.

Viņi pagāja garām Džozefam ar viņa briesmīgajiem zobiem un sasveicinājās ar dažādiem izgudrotājiem un inženieriem, kuri centās pēc iespējas labāk pastāstīt par savu darbu. Pārbaudot laiku, Mēja ieraudzīja ziņu no doktores Viljalobosas, kura lūdza pēc iespējas ātrāk ienākt pie viņas klīnikā. Tas nav steidzami, viņa rakstīja. Tomēr būtu labi šodien. Soļojot nopakaļ Terijam, Mēja uzrakstīja atbildi, apsolot ierasties pēc pusstundas.

- Varbūt pāriesim pie izglītības projekta?

- Lieliska doma, - Terijs piekrita.

Plašā lokā izliekts gaitenis aizveda viņus uz milzīgu telpu, kur bez jebkādām starpsienām strādāja vismaz simt cilvēku, un Mēja nodomāja, ka tas viss atgādina 20. gadsimta vidus fondu biržu.

- Droši vien tavi vērotāji jau zina, ka Izglītības ministrija ir piešķīrusi mums dāsnu subsīdiju...

- Trīs miljardus dolāru, vai ne? - Mēja pajautāja.

- Kas gan tos skaita! - Terijs attrauca, manāmi apmierināts gan ar pašu summu, gan tās zemtekstu -proti, Vašingtona labi zina, ka "Sfēra" var labāk par viņiem izskaitļot un aprēķināt visu, ari studentu sekmes. - Mums lūdza izstrādāt un ieviest praksē efektīvāku sekmju monitoringa sistēmu. Pagaidi, tas ir interesanti! -Terijs pārtrauca pats sevi.

Viņi apstājās līdzās kādai sievietei ar mazu bērnu. Aptuveni trīs gadus vecais ķipars spēlējās ar spožu sudraba aproci, kas bija aplikta viņam ap roku.

- Sveika, Marija! - Terijs sacīja. - Tu droši vien pazīsti Mēju?

- Kā gan citādi, - sieviete atbildēja ar tikko jaušamu franču akcentu. - Viņu pazīst pat Mišels. Sasveicinies ar Mēju, Mišel!

Puika klusējot pamāja ar roku.

- Pasaki viņam kaut ko, - Terijs mudināja.

- Kā tev iet, Mišel? - Mēja pajautāja.

- Parādi tantei aproci. - Terijs viegli piebikstīja zēnam.

Mišela aproces displejā parādījās Mejas teiktie vārdi

un skaitlis 29 266.

- Kā liecina pētījumi, bērnam jādzird vismaz 30 000 vārdu dienā, - Marija paskaidroja. - Un šī aproce atpazīst, klasificē un, galvenais, skaita vārdus. Tā paredzēta galvenokārt pirmskolas vecuma bērniem, kuri neapmeklē bērnudārzu. Aproci varēs lietot arī vēlāk skolā.

- Lieliska kontinuitāte, - Terijs noteica. Pateikušies Marijai un Mišelam, viņi devās tālāk uz plašu telpu, kas līdzinājās supermodernai klasei ar desmitiem monitoru, ergonomiskajiem krēsliem un kopīga darba zonām.

- Lūk, arī Džekija, - sacīja Terijs.

Viņiem pienāca klāt kopta gadus trīsdesmit piecus veca sieviete

kleitiņā bez piedurknēm, kura akcentēja platos plecus un modeles rokas. Kad viņas sarokojās, Mēja ievēroja nelielu ģipša pārsēju uz labās rokas locītavas.

- Sveika, Mēja! Ļoti priecājos, ka tu šodien pie mums iegriezies. - Sieviete stāvēja kameras priekšā, eleganti savijusi pirkstus, un runāja izkoptā, profesionālā balsī ar vieglu flirta pieskaņu.

- Vai pastāstīsi, ar ko tu šeit nodarbojies? - Varēja redzēt, ka Terijam patīk atrasties viņas tuvumā.

Noklausījusies Atbalsta Grupas norādījumus, Mēja sacīja: - Varbūt sāksim ar to, ko tu darīji pirms šī projekta. Tas ir interesants stāsts.

- Paldies, Mēja! Nezinu, vai tas ir īpaši interesanti, bet pirms "Sfēras" es nodarbojos ar tiešajām investīcijām un vēl pirms tam biju viena no tiem cilvēkiem, kuri...

- Tu taču biji peldētāja, - Mēja viņu pārtrauca. - Piedalījies olimpiskajās spēlēs!

- Ak tu par to. - Džekija mulsi pasmaidīja.

- 2000. gadā tu ieguvi bronzas medaļu, vai ne?

- Nūjā. - Džekijas pēkšņais mulsums bija tik apburošs, ka Mēja ieskatījās displejā - vairāki tūkstoši smai-diņu apliecināja, ka to ir novērtējuši ari daudzi citi.

- Un tu esi teikusi kolēģiem, ka šī pieredze palīdz tev darbā pie projekta?

- Tā tas patiešām ir. - Acīmredzot Džekija beidzot bija sapratusi, kurp Mēja viņu virza. - Protagora paviljonā ir daudz saistošu projektu, bet tavus vērotājus varētu īpaši interesēt Sekmju Reitings. Iesim, paskatīsimies uz lielo tablo. - Viņas piegāja pie aptuveni divdesmit kvad-rātpēdas liela ekrāna. - Nu jau vairākus mēnešus šī sistēma tiek testēta Aiovā, un ir pienācis īstais brīdis par to pastāstīt. Varbūt mūs patlaban vēro arī kāds Aiovas vidusskolēns? Tādā gadījumā jūs varētu atsūtīt mums savu vārdu un skolas nosaukumu.

- Vai visi dzirdēja Džekijas lūgumu? - Mēja pajautāja. - Vai starp jums ir kāds vidusskolēns no Aiovas?

Viņa paskatījās uz aproci - bija saņemti vienpadsmit zingi. Mēja parādīja tos Džekijai, un viņa pamāja ar galvu.

- Vai tev vajag tikai vārdu?

- Vārdu un skolu, - Džekija atbildēja.

Mēja izlasīja vienu no zingiem. - Man te ir Dženifera Bacūri, kura mācās Sasniegumu akadēmijā Sīdarrepidsā.

- Lieliski. - Džekija atkal pievērsās ekrānam. - Paskatīsimies Dženiferu Bacūri no Sasniegumu akadēmijas.

Uz ekrāna parādījās meitenes vārds un skolas fotogrāfija. Tajā bija redzama gadus sešpadsmit veca indiāniete ar breketēm zaļganbrūnā skolas formā. Līdzās fotogrāfijai mirgoja divi skaitītāji. Skaitļi auga, līdz temps palēninājās un kļuva redzams rezultāts: augšā - 1396,

apakšā - 179 827.

- Nu ĸo - apsveicu, Dženifera! - sacīja Džekija, un viņas skatiens paslīdēja uz Mejas pusi. - Šai meitenei tik tiešām ir vērā ņemami sasniegumi - viņa ir 1396. vietā no 179 827 Aiovas vidusskolēniem.

Mēja paskatījās uz aproci; Džekijas prezentācijai bija atlicis pavisam maz laika. - Un kā tas tiek aprēķināts?

- Dženiferas reitings ir iegūts, apkopojot dažādus datus: pārbaudījumu rezultātus, viņas vietu klases sekmju reitingā, skolas relatīvo sekmju līmeni un daudzus citus faktorus.

- Ko tu par to domā, Dženifera? - Mēja paskatījās uz aproci, bet nesaņēma atbildi.

Iestājās neveikla pauze; viņas gaidīja kādu jūsmīgu ziņu, bet Dženifera joprojām klusēja. Nu ko, jāiet tālāk.

- Vai šādi var salīdzināt skolēnu sekmes visā valstī un pat pasaulē? - pajautāja Mēja.

- Tas jau ir mūsu mērķis, - Džekija atbildēja. - Tieši tāpat kā sfēristi zina savu Dalības Līmeni, mēs drīz vien varēsim jebkurā brīdī noskaidrot, kādas ir mūsu bērna sekmes salīdzinājumā ar pārējiem amerikāņu skolēniem un pēc tam arī visas pasaules skolēniem.

- Tā noteikti ir ļoti noderīga programma, kas krietni vien samazinās šaubu un stresa līmeni, - sacīja Mēja.

- Ne tikai. Tā ļaus vecākiem pareizi novērtēt viņu bērna izredzes iestāties koledžā. Efeju līgas[29] augstskolās katru gadu tiek uzņemti aptuveni divpadsmit tūkstoši studentu. Ja jūsu bērns ir viens no divpadsmit tūkstošiem labāko amerikāņu skolēnu, viņam ir visas izredzes iestāties kādā no šīm universitātēm.

- Un cik bieži šie dati tiks atjaunoti?

- Katru dienu. Kolīdz tiks aptverti visi apgabali un skolas, reitingu varēs atjaunināt ik dienu, ņemot vērā visu pārbaudījumu rezultātus. Un, protams, šos datus var dažādi grupēt, izvēloties noteiktus reģionus, valsts vai privātskolu sektoru. Tas ļauj vispusīgi izvērtēt situāciju un noskaidrot, kā to ietekmē sociāli ekonomiskie apstākļi, piederība pie noteiktas rases vai tautības un daudzi citi faktori.

Austiņā atskanēja balss: “Pajautā, kāds tam ir sakars ar Autenju."

- Cik saprotu, šis projekts ir saistīts ar Autenju, kuru agrāk dēvēja par Bērnu Lokatoru. - Kolīdz Mēja bija to pateikusi, viņai kļuva mazliet nelabi, piere norasoja ar sviedriem. Viņa pilnīgi noteikti negribēja redzēt Frensisu. Varbūt tas nebūs Frensiss? Pie šī projekta strādāja arī citi sfēristi. Viņa uzmeta skatienu aprocei. Varbūt varētu žigli pārbaudīt, kur viņš atrodas? Bet Frensiss jau bija klāt un apņēmīgi nāca uz viņas pusi.

- Lūk, arī Frensiss Garaventa. - Džekija nemanīja Mejas diskomfortu. - Viņš mums pastāstīs par Sekmju Reitinga un Autenju saikni, kas būs visādā ziņā nozīmīgs sasniegums.

Abas sievietes skatījās uz Frensisu, kurš tuvojās viņām, bikli aizlicis rokas aiz muguras. Mejas paduses mirka sviedros, un Džekijas attieksmē pret Frensisu jautās kaut kas vairāk par profesionālu interesi. Turklāt tas bija pavisam cits Frensiss. Viņš joprojām bija bikls un tramīgs, tomēr smaidā vīdēja jauna pašapziņa, it kā viņš būtu nesen uzslavēts un gaidītu turpinājumu.

- Sveiks, Frensis! - Džekija sniedza viņam veselo roku un koķeti piešķieba galvu. To nemanīja nedz vērotāji, nedz pats Frensiss, bet Mejai šī sīkā kustība bija gluži kā gonga skaņa.

- Sveika, Džekij! Sveika, Mēja! Vai ienāksiet uz bridi manā midzenī? - Viņš pasmaidīja un, negaidot atbildi, devās atpakaļ uz blakustelpu. Mēja nebija redzējusi viņa darbavietu un nezināja, vai grib to rādīt saviem vērotājiem. Tā bija tumša telpa ar desmitiem ekrānu, kuru blīvais režģis aizņēma veselu sienu.

- Varbūt tavi vērotāji jau zina, ka mēs strādājam pie revolucionāras programmas, kas pasargās mūsu bērnus. Tajos štatos, kuros mēs to testējām, vispārējais noziedzības līmenis ir krities gandrīz par deviņdesmit, bet bērnu nolaupīšana - par simt procentiem. Visā valstī pa šo laiku tika nolaupīti tikai trīs bērni, un, tā kā mēs varam nekavējoties noteikt viņu atrašanās vietu, visus trīs izglāba dažu minūšu laikā.

- Tas ir vienkārši neticami, - Džekija teica klusā, seksīgā balsī un nogrozīja galvu.

Frensiss uzsmaidīja viņai, nemanīdams vai vismaz izlikdamies nemanām šo intonāciju. Mejas aprocē ņudzēja tūkstošiem smaidiņu un simtiem komentāru. Daudzi vecāki gribēja pārcelties uz štatiem, kuros jau darbojās šī programma, un Frensiss tika pielīdzināts Mozum.

- Un vienlaikus tepat Protagora paviljonā strādā mūsu komanda, - Džekija turpināja, - kas apkopo visus zināšanu un sekmju datus, lai ikviena skolēna patstāvīgie darbi, informācija par mājas lasīšanu un stundu apmeklējumu, kā arī visi pārbaudījumu rezultāti glabātos vienā unificētā datubāzē. Mēs esam gandrīz sasnieguši savu mērķi. Jau pavisam drīz mums būs pilnīga informācija par ikviena koledžas abiturienta zināšanām - par katru viņa izlasīto un vārdnīcās sameklēto vārdu, katru pasvītroto teikumu, atrisināto vienādojumu, testu un kļūdu labojumu. Nevienam vairs nebūs jāmin, ko skolēns zina un kāds ir viņa sekmju līmenis.

Mejas aprocē joprojām izlēca ziņa pēc ziņas. Kur tas viss bija pirms 20 gadiem? - rakstīja kāds vērotājs. Mani bērni būtu mācījušies Jeilā[30].

Frensiss nokremšļojās, gatavs turpināt. Mēju tracināja doma, ka viņi ar Džekiju ir to visu iestudējuši. - Turklāt tas ir pārsteidzoši vienkārši, - viņš sacīja, ar profesionālu respektu uzsmaidot Džekijai. - Visus šos datus var uzglabāt sīciņā mikroshēmā, kura pagaidām tiek

izmantota tikai drošības nolūkos. Bet ja nu tā sniegs informāciju ne tikai par bērna atrašanās vietu, bet ari par sekmēm? Ja visi šie dati glabāsies vienuviet?

- Tas tik tiešām ir ļoti vienkārši, - Džekija piebalsoja.

- Ceru, ka vecāki novērtēs šo iespēju. Programmā iesaistītās ģimenes varēs ik brīdi noskaidrot, kur bērni atrodas, kādas ir viņu atzīmes, stundu apmeklējums un viss pārējais. Un šie dati netiks uzglabāti ierīcē, kuru bērns varētu pazaudēt. Tie glabāsies mākonī un pašā bērnā, un to nebūs iespējams nozaudēt.

- Perfekti, - bilda Džekija.

- Es tā ceru. - Frensiss raudzījās uz kurpju purngaliem, slēpdamies liekulīgas pieticības aizsegā. - Kā jūs visi zināt, - viņš pagriezās pret Mēju, uzrunājot viņas vērotājus, - pēdējā laikā mēs bieži pieminam Pilnību. Jāatzīst, ka pat sferisti vēl īsti nav izpratuši šī jēdziena būtību, bet es domāju, ka tam varētu būt arī šāda nozīme: apvienot pakalpojumus un rīkus, kurus šķir tikai daži sprīži. Mēs sekojam līdzi bērnu drošībai, sekojam līdzi viņu sekmēm. Apvienojot abus šos pavedienus, mēs beidzot zināsim par savu bērnu pilnīgi visu. Tas ir tik ģeniāli vienkārši, ka es atļaušos to nosaukt par Pilnību.

Mēja stāvēja parka rietumu daļā, zinot, ka viņai nebūs miera, iekams neatgriezīsies Enija. Pulkstenis jau rādīja 13.44. Mēja gaidīja draudzeni jau kopš paša rīta un nu baidījās palaist viņu garām. Divos viņai bija sarunāta tikšanās ar doktori Viljalobosu, un tas varēja prasīt zināmu laiku; ārste bija teikusi, ka viņām jāapspriež kāds diezgan nopietns jautājums, kurš gan neesot tieši saistīts ar veselību. Bet tagad Eniju un ārsti aizēnoja Frensiss, kurš piepeši dīvainā kārtā bija atguvis pievilcību.

Mēja saprata, ka tas ir vienkāršs psiholoģisks triks. Frensiss bija kusls puisis ar neattīstītiem muskuļiem, nopērta suņa skatienu un ļoti priekšlaicīgu ejakulāciju, bet iekāres dzirksts Džekijas acīs bija atmodinājusi Mejas interesi. Viņa atkal gribēja palikt ar Frensisu vienatnē, atsaukt viņu vakarā uz savu istabu. Tā bija pilnīgi stulba iedoma, un Mēja saprata, ka viņai vajag izvēdināt galvu. Bija īstais brīdis parādīt vērotājiem jauno skulptūru un izskaidrot tās ideju.

- Tagad apskatīsim šo skulptūru, - viņa sacīja. - Tās autors ir kāds pazīstams ķīniešu mākslinieks, kuram ir pastāvīgas problēmas ar varas iestādēm. - Piepeši Mēja saprata, ka neatceras viņa vārdu. - Jā, pie viena es gribu pateikties visiem vērotājiem, kuri nosūtīja bēdīgās sejiņas Ķīnas valdībai - gan par šī mākslinieka vajāšanu, gan internēta lietošanas ierobežojumiem. No Štatiem vien ir nosūtīti 180 miljoni sejiņu, un tas noteikti ietekmēs šīs Austrumu valsts režīmu.

Mēja joprojām nespēja atcerēties mākslinieka vārdu. Sapratusi, ka vērotāji tūlīt pamanīs misēkli, viņa atvieglota ieraudzīja aprocē aizmirsto vārdu un tekstu: Pasaki, kā viņu sauc!

Mēja pavērsa kameru pret skulptūru, un tie, kuri stāvēja viņai priekšā, atkāpās malā. - Nē, nē, palieciet, kur esat, - viņa sacīja. - Tā var labāk parādīt šī mākslas darba apjomu. - Visi atgriezās savās vietās, uz skulptūras fona līdzinoties bariņam punduru.

Tas bija četrpadsmit pēdas augsts, no plāna, kristāldzidra organiskā stikla darināts objekts. Mākslinieks strādāja lielākoties konceptuālās mākslas jomā, bet šis darbs bija vienkārša, skaidri saprotama alegorija - gigantiska roka automašīnas apmēros sniedzās cauri lielam taisnstūrim, kuru vairums uzskatīja par simbolisku datora monitoru.

Mākslinieks to bija nodēvējis par "Roku, kas sniedzas pretī cilvēces nākotnei", un speciālisti runāja par viņam neraksturīgi nopietnu pieeju; citos viņa darbos dominēja drūma, sardoniska ironija par Ķīnas augšupeju un ar to saistīto pašpārliecību.

- Šī skulptūra dziļi iespaido sfēristus, - Mēja paskaidroja. - Runā, ka daži pat esot novesti līdz asarām. Kā redzat, visiem patīk te fotografēties. - Bieži vien cilvēki pozēja tā, lai izskatītos, ka roka sniedzas pēc viņiem, grasās satvert viņus un pacelt augšup. Mēja nolēma aprunāties ar diviem sfēristiem, kuri stāvēja pie rokas izstieptajiem pirkstiem.

- Kā tevi sauc?

- Esmu Džlno no Tehnikas Laikmeta.

- Un kāda, tavuprāt, ir ši darba ideja?

- Neesmu mākslas eksperts, bet domāju, ka tā ir acīm redzama, - mākslinieks gribēja pateikt, ka mums ir jāmeklē aizvien jaunas iespējas pasniegties cauri monitoram, vai ne?

Mēja pamāja ar galvu. To zināja ikviens sfērists, bet viņa gribēja, lai kāds pasaka to kameras priekšā, atklājot autora ieceri tiem, kuriem ir grūtības ar mākslas darbu interpretāciju. Viņiem nekādi neizdevās sazināties ar mākslinieku pēc skulptūras uzstādīšanas. Beilijs, kurš bija to pasūtījis, apgalvoja, ka neesot "pielicis tai roku" ("Jūs jau zināt manu vājību uz kalambūriem," viņš piebilda) nedz idejas, nedz izpildījuma ziņā. Beilijs bija sajūsmā par rezultātu un ļoti gribēja, lai mākslinieks atbrauc un pats pastāsta par savu darbu, bet viņš bija atbildējis, ka nevarot ierasties personiski un pat piedalīties telekonferencē. Lai skulptūra runājot pati par sevi.

- Un kā tevi sauc? - Mēja uzrunāja meiteni, kas bija kopā ar Džīno.

- Rinku. Arī no Tehnikas Laikmeta.

- Vai tu piekrīti Džīno?

- Jā. Domāju, tas ir ļoti dvēselisks darbs, kurš vēsta, ka mums jārod aizvien vairāk saskarsmes iespēju. Ekrāns šeit ir kā barjera, un roka to pārvar...

Mēja pamāja ar galvu un nodomāja, ka ir pēdējais laiks beigt

sarunu, kad pēkšņi caurspīdīgās plaukstas locītavas viņā pusē ieraudzīja sievieti, kura straujā solī šķērsoja laukumu. Jauna un blonda, viņa bija aptuveni Enijas augumā, arī komplekcija bija līdzīga. Bet Rinku bija iesilusi un turpināja runāt.

- Kā varētu stiprināt saikni starp "Sfēru" un tās lietotājiem? Man šķiet apbrīnojami, ka šis mākslinieks, kurš dzīvo tik tālā, pilnīgi atšķirīgā pasaulē, ir spējis paust visu sfēristu domas. Kā izdarīt labāk, vairāk, pasniegties vēl tālāk? Kā pastiept roku cauri monitoram, lai tuvinātos pasaulei, ikvienam zemeslodes iedzīvotājam?

Mēja skatījās, kā Enijas līdziniece soļo uz Rūpniecības Revolūcijas pusi. Kad durvis atvērās un viņa iegāja ēkā, Mēja uzsmaidīja Rinku, pateicās abiem sfēristiem un paskatījās pulkstenī.

13.49. Pēc vienpadsmit minūtēm viņai jābūt pie doktores Viljalobosas.

- Enij!

Draudzene neapstājās, un Mēja nezināja, ko darīt. Pasaukt skaļāk? Tas varētu nepatikt vērotājiem. Skriet pakaļ? Tad kamera sāktu briesmīgi lēkāt, un tas arī nebūtu labi. Piespiedusi kameru pie krūtīm, Mēja izšķīrās par kaut ko līdzīgu ātrsoļošanai. Enij a nogriezās ap stūri un atkal nozuda no redzesloka. Izdzirdusi kāpņu telpas durvju klikšķi, Mēja pielika soli. Ja viņa nebūtu pilnīgi pārliecināta, ka tā nav, varētu domāt, ka Enija no viņas izvairās.

Kāpņu telpā Mēja pavērās augšup un, ieraudzījusi pazīstamu roku, iesaucās: - Enij!

Stāvs sastinga uz vietas. Tā patiešām bija Enija. Viņa pagriezās, lēni nokāpa pa kāpnēm un, ieraudzījusi Mēju, savilka lūpas profesionālā, gurdenā smaidā. Viņas apskāvās. Mēja zināja, ka šādās reizēs vērotāji redz pa pusei komisku, pa pusei erotisku ainu - cilvēka ķermenis tuvojas kamerai un aizsedz objektīvu.

Enija atkāpās un parādīja kamerai mēli, tad pievērsa skatienu Mejai.

- Uzmanību! - Mēja sacīja. - Tā ir Enija. Jūs jau esat par viņu dzirdējuši - viņa ir no "Komandas 40" un nemitīgi braukā pa visu pasauli, risinot globāla mēroga jautājumus. Skaista, gudra un ietekmīga sieviete, turklāt mana labākā draudzene. Sasveicinies, Enij!

- Sveiki!

- Kā ceļojums? - Mēja pajautāja.

Mirklīga grimase liecināja par to, ka Enijai tas viss nepatīk, tomēr viņa savilka lūpas smaidā. - Lieliski.

- Varbūt kaut ko pastāstīsi? Kā veicās Ženēvā?

Enijas smaids saruka. - Zini, par to labāk nerunāsim,

tur ir tik daudz...

Mēja pamāja ar galvu - nu protams, viņa visu saprot. - Piedod! Es domāju Ženēvu vispār. Skaista pilsēta?

- Protams, - Enija atbildēja. - Burvīga. Redzēju fon Trapu ģimenīti. Viņiem ir jaunas drēbes, ari šūtas no aizkariem.[31]

Mēja uzmeta acis aprocei. Pēc deviņām minūtēm viņai jābūt pie doktores Viljalobosas.

- Varbūt gribi vēl kaut ko pastāstīt?

- Vēl kaut ko? - Enija pārjautāja. - Ļauj padomāt...

Enija piešķieba galvu, it kā būtu pārsteigta un viegli

aizkaitināta par to, ka šī tukšā saruna vēl turpinās, bet pēc brīža sejā kaut kas mainījās, it kā viņa piepeši būtu apjēgusi, ka atrodas kameras priekšā un ir spiesta pienācīgi pārstāvēt savu uzņēmumu.

- Nu, piemēram, ir vēl kāda ļoti interesanta programma, tā dēvētā Pabeigtā Pagātne, kuru mēs jau esam vairākkārt pieminējuši. Vācijā es tieši risināju pēdējās problēmas, kas ir saistītas ar tās palaišanu, un patlaban mēs meklējam starp sfēristiem piemērotu brīvprātīgo, lai to izmēģinātu. Kad atradīsim īsto cilvēku, sāksies pavisam jauna ēra - ne tikai "Sfērai", bet, piedod par patosu, arī visai cilvēcei.

- Tas nav nekāds patoss! - sacīja Mēja. - Vai vari pastāstīt kaut ko tuvāk?

- Protams. Paldies par interesi! - Enija uz brīdi pievērsa skatienu kurpju purngaliem, tad ar profesionālu smaidu uzlūkoja Mēju. - Idejas būtība ir izmantot "Sfēras" iespējas, lai izzinātu ne tikai tagadni, bet arī pagātni. Patlaban mēs digitalizējam visas fotogrāfijas, kinohronikas un amatieru video, kas glabājas ASV un Eiropas arhīvos, - vismaz darām visu iespējamo, lai paveiktu šo titānisko darbu. Kolīdz mūsu rīcibā būs pietiekami daudz datu, varēsim izmantot jaunākās seju atpazīšanas tehnoloģijas, lai identificētu visus vai gandrīz visus cilvēkus, kuri ir iemūžināti šajās fotogrāfijās un videomateriālos. Ikviens varēs sameklēt šajā arhīvā, teiksim, savu vecvecāku fotogrāfijas un tā labāk iepazīt un izprast savus priekštečus. Varbūt jūs ieraudzīsiet viņus 1912. gada Pasaules izstādes apmeklētāju vidū, bet vecākus -1974. gada beisbola mača ierakstā. Šīs programmas mērķis ir papildināt mūsu zināšanas par pagātni - gan personiskā, gan nacionālā un globālā mērogā. Un mēs ceram, ka pēc gada, izmantojot DNS analīzes un uzlabotas ģenealoģiskas programmas, ikviens no mums varēs vienā paņēmienā iegūt visu pieejamo informāciju par saviem priekštečiem - faktus, attēlus, video un kino-materiālus.

- Baltie laukumi noteikti ātri vien aizpildīsies, kad projektā iesaistīsies visi "Sfēras" lietotāji. - Mēja pasmaidīja, ar skatienu liekot saprast, ka Enija ir sava uzdevuma augstumos.

-Tieši tā. - Enijas balss durstīja gaisu gluži kā asmens. - Tāpat kā tas notiek ar visiem tīmekļa projektiem, to pilnveidos paši lietotāji. Mēs savāksim miljoniem fotogrāfiju un videomateriālu, un pasaule papildinās šo arhīvu ar miljardiem citu. Mēs ceram, ka pat ar daļēju lietotāju līdzdalību spēsim aizpildīt vairumu balto laukumu cilvēces

vēsturē. Ja gribat noskaidrot, kas mitinājās kādā daudzdzīvokļu namā Polijā ap 1913. gadu, un jums trūkst tikai vienas personas, jūs varēsiet ātri vien sadzīt tai pēdas, izmantojot visus pārējos datus.

- Fantastiski!

- Jā gan. - Enija nozibsnīja ar acim - varbūt pietiks?

- Bet jūs vēl neesat atraduši piemērotu "jūrascūciņu"? - pajautāja Mēja.

- Vēl ne. Kā pirmo mums vajag cilvēku, kuram ir dziļas saknes Štatos, jo šeit mums ir brīvāka pieeja visiem vajadzīgajiem datiem.

- Vai tas arī ir saistīts ar "Sfēras" Pilnību, kuru paredzēts sasniegt šī gada laikā? Vai viss norit saskaņā ar plānu?

- Jā, protams. Pabeigtā Pagātne jau ir gatava lietošanai. Ņemot vērā visus pārējos aspektus, tas varētu notikt nākamā gada sākumā. Vēl astoņi mēneši, un Pilnība būs sasniegta. Bet kas zina - darbs virzās uz priekšu gana strauji, un ar visu sfēristu palīdzību tas varētu notikt arī ātrāk.

Mēja smaidīdama māja ar galvu, bet tad abu skatieni sastapās, un viņai kļuva neomulīgi, redzot Enijas acīs to pašu jautājumu: cik ilgi vēl viņām jāturpina šis stulbais dialogs?

Aiz loga caur mākoņiem izlauzās saule un apgaismoja Enijas seju. Tikai tagad Mēja ievēroja, cik slikti draudzene izskatās. Nepilnu divdesmit septiņu gadu vecumā viņas seja bija bāla un sakritusies, zem acīm vīdēja tumšas ēnas. Vismaz šajā apgaismojumā šķita, ka pēdējo divu mēnešu laikā viņa ir novecojusi par pieciem gadiem.

Enija saņēma Mejas roku un viegli iespieda nagus delnā, lai piesaistītu viņas uzmanību. - Man vajag uz tualeti. Vai tu arī nāksi?

- Jā, protams. Man arī vajag.

Mēja bija absolūti caurredzama un nedrīkstēja ne uz brīdi izslēgt audio vai video plūsmu, tomēr Beilijs bija uzstājis uz dažiem izņēmumiem. Viens no tiem bija tualetes izmantošana vai vismaz tas laiks, kuru viņa pavadīja kabīnē. Video bija jāatstāj ieslēgts, jo, kā Beilijs teica, kamera būs vērsta pret kabīnes durvīm un tam nav īpašas nozīmes. Bet audioplūsma bija jāizslēdz, lai Mēju pašu un vērotājus nemulsinātu skaņas.

Enija nozuda kabīnē, Mēja iegāja nākamajā un izslēdza skaņu. Pēc noteikumiem to drīkstēja izslēgt ne ilgāk kā uz trim minūtēm; ilgāka pauze viestu nemieru gan vērotājos, gan sfēristos.

- Kā tad tev iet? - Mēja pajautāja. Zem starpsienas bija redzamas Enijas kājas, krampjaini savilkti pirksti, kuriem sen nebija taisīts pedikīrs.

- Lieliski. Ļoti labi. Un tev?

- Labi.

- Tā tam vajadzētu būt, - Enija sacīja. - Tu esi uzņēmusi kursu uz zvaigznēm.

- Tu domā?

- Izbeidz! Liekulīga pieticība uz mani nedarbojas. Tu esi pilnīga šiza.

- Nu labi. Esmu šiza.

- Gluži kā meteors. Tas ir pilnīgs sviests - cilvēki nāk pie manis, lai iepazītos ar tevi. Tas ir vienkārši... neiedomājami.

Enijas balsī bija iezadzies tikko jaušams asumiņš, kurā Mēja saklausīja skaudību vai tuvu tās radinieci. Mēja aši apdomāja atbildes variantus, bet neviens no tiem nebija īsti labs. Tas ir arī tavs nopelns? Nē, tas izklausījās pēc augstsirdīgas lišķības. Pēdīgi viņa nolēma vienkārši mainīt sarunas tematu.

- Piedod par tiem stulbajiem jautājumiem.

- Nekas. Bet tas bija nelaikā.

- Zinu. Es vienkārši ieraudzīju tevi un gribēju aprunāties. Nezināju, ko citu lai prasa. Vai tev patiešām viss kārtībā? Tu izskaties pēc izspiesta citrona.

- Tencinu. Vari iedomāties, cik patīkami ir to dzirdēt pāris sekunžu pēc izrādīšanās tavu miljonu priekšā. Tu esi ļoti mīļa.

- Es vienkārši uztraucos par tevi. Vai tu nemaz neesi gulējusi?

- Nezinu. Droši vien esmu izsista no režīma. Laika zonu maiņa un tādā garā.

- Vai varu tev kā palīdzēt? Gribi, uzsaukšu tev vakariņas?

- Uzsauksi vakariņas? Ar kameru, kad es tik slikti izskatos? Izklausās vilinoši, bet nē, paldies.

- Ļauj man tev kaut kā palīdzēt.

- Nē, nē. Man vienkārši vajag atgūt nokavēto.

- Kaut kas interesants?

- Nē, nekas īpašs.

- Vai izdevās atrisināt tos regulativos jautājumus? Viņi tā apkrāva tevi ar darbiem. Es uztraucos.

- Tev nav nekāda iemesla uztraukties. - Enijas balsī ieskanējās vēsas notis. - Es daru to visu jau labu laiciņu.

- Es uztraucos pavisam citā nozīmē.

- Tad nevajag uztraukties nekādā nozīmē.

- Es zinu, ka tu tiec ar visu galā.

- Paldies! Tava ticība spārnos mani jauniem varoņdarbiem.

Mēja ignorēja šo sarkastisko repliku. - Kad mēs tiksimies?

- Drīz. Gan kaut ko izdomāsim.

- Šovakar. Lūdzu!

- Nē. Man vajag izgulēties, lai rīt atkal būtu uz strīpas. Man ir kaudzēm darba, daudz jauna sakarā ar Pilnību un...

- “Sfēras” Pilnību?

Iestājās ilga pauze. Mēja bija pārliecināta, ka viņas neziņa sagādā Enijai baudu.

-Jā. Vai tad Beilijs tev neko nav teicis? - Enijas balsī ieskanējās kaitinoša triumfa pieskaņa.

- Neatceros. - Mejai sažņaudzās sirds. - Varbūt arī teica.

- Viņi uzskata, ka ir palikuši tikai pāris soļi. Es braukāju apkārt, lai likvidētu pēdējos šķēršļus, un Gudrie domā, ka vairs jāatrisina tikai dažas problēmas.

-Jā. Šķiet, ka esmu kaut ko tādu dzirdējusi. - Mēja pati saprata, cik nožēlojami tas izklausās. Bet viņa apskauda Eniju. Kā gan citādi? Kāpēc lai viņai būtu pieejama Enijas līmeņa informācija? Mēja saprata, ka tās ir nepamatotas pretenzijas, tomēr gribēja visu zināt; viņa nejutās tik tāla no šiem jaunumiem, lai uzzinātu tos no Enijas, kura tris nedēļas bija braukājusi apkārt pa pasauli. Šī neziņa atsvieda viņu atpakaļ zemākajā kategorijā, plebejiskā ekskursiju vadītājas, profesionālas vāvuļotājas vietā.

- Vai es tiešām nevaru tev kaut kā palīdzēt? Varbūt tev vajag dubļu masku pret maisiņiem zem acīm? - Mēja ienīda sevi par šiem vārdiem, tomēr jutās tā, it kā būtu pakasījusi niezošu vietu.

Enija nokremšļojās. - Tu esi ļoti mīļa, bet man ir jāiet.

- Patiešām?

- Mēja! Es negribu būt nejauka, bet šobrīd man vislabāk būtu atgriezties pie sava galda un ķerties pie darba.

- Kā vēlies.

- Tas nav ļauni domāts. Man tik tiešām vajag mazliet iedzit.

- Es zinu. Saprotu. Viss kārtībā. Rīt mēs tāpat tiksimies Konceptuālās Karaļvalsts sanāksmē.

- Ko?

- Ir tāda Konceptuālā Karaļ...

- Es zinu, kas tā ir. Tu arī tur būsi?

- Jā. Beilijs uzskata, ka man jāiet.

- Un jārāda tas visai pasaulei?

- Protams. Tev tas šķiet nepareizi?

- Nē, nē. - Varēja just, ka Enija apdomā dzirdēto. - Es vienkārši esmu pārsteigta. Šajās sanāksmēs ir tik daudz neaizsargāta intelektuālā īpašuma. Varbūt viņš grib, lai tu esi klāt tikai pašā sākumā. Nudien nezinu...

Enija piecēlās un nolaida ūdeni.

- Iesi prom?

- Jā. Esmu visu tā iekavējusi, ka man gribas vemt.

- Labi, labi. Tikai nevem.

Enija žigli devās uz durvīm.

Pēc četrām minūtēm Mejai bija jābūt pie doktores Viljalobosas. Viņa piecēlās, ieslēdza skaņu un izgāja no tualetes.

Pēc brīža Mēja iegāja atpakaļ, apsēdās tajā pašā kabīnē un izslēdza skaņu, lai mirkli atvilktu elpu. Lai visi domā, ka viņai ir

vēdera aizcietējums, tobrid tam nebija nekādas nozīmes. Enija tagad droši vien raud. Mēja šņukstot nolādēja katru kvadrātcollu šis pašapmierinātās, iedomīgās tīrasiņu blondīnes. Nu un kas, ka viņa ilgāk strādā "Sfērā"? Tagad viņas ir līdzvērtīgas, bet Enija nespēj to pieņemt. Nāksies viņai palīdzēt.

Pulksten 14.02 Mēja iegāja klīnikā.

- Sveika, Mēja! - Doktore Viljalobosa sagaidīja viņu vestibilā. - Kā redzu, pulss tev ir normas robežās, un, ņemot vērā tavu skrējienu, vērotāji noteikti guva interesantus datus. Iesim!

Nebija nekāds brīnums, ka arī ārste bija kļuvusi par publikas mīluli. Ar savām kārdinošajām formām, kairo skatienu un sulīgo balsi viņa bija īsta ekrāna dīva. Šāda ārste bija ikviena pacienta, it sevišķi heteroseksuāla vīrieša sapnis. Lai gan kopš AutenTu parādīšanās piedauzīgi komentāri bija tabu ikvienam, kurš gribēja saglabāt darbu un dzīvesbiedri, doktore Viljalobosa guva piedienīgu, bet tāpēc ne mazāk vētrainu atzinību. Cik patīkami atkal redzēt jauko daktenti! - uzrakstīja kāds vīrietis, kad viņas iegāja kabinetā. Sāksim apskati! - rakstīja kāds cits, drosmīgāks. Pati ārste gan tēloja lietišķu profesionāli, tomēr šķita, ka tas sagādā viņai baudu. Šodien viņa bija uzvilkusi blūzīti ar rāvējslēdzēju, dāsni demonstrējot savas kuplās krūtis; no attāluma tas izskatījās pieņemami, bet Mejas kamerā - diezgan piedauzīgi.

- Nu ko, arī citi rādītāji nav slikti, - viņa sacīja.

Mēja sēdēja uz izmeklēšanas galda, ārste stāvēja viņas

priekšā. Uzmetusi skatienu aprocei, Mēja nosprieda, ka vīrieši noteikti ir apmierināti. It kā būtu sapratusi, ka skats varētu būt pārāk pikants, ārste pagriezās pret ekrānu, uz kura vīdēja vairāki simti skaitļu.

- Varētu būt labāks soļu skaits, - viņa sacīja. - Tavs vidējais rādītājs ir 5300, lai gan būtu jābūt 10 000. Un tavā vecumā - vēl vairāk.

- Es zinu, - Mēja piekrita. - Pēdējā laikā biju ļoti aizņemta.

- Tomēr tam vajadzētu veltīt vairāk uzmanības. Vai apsoli man? Un tagad es gribētu mazliet pastāstīt mūsu skatītājiem par programmu, kurā tiek ievadīti tavi veselības dati. Esmu to nosaukusi par Komplekso elektronisko veselības datubāzi - saīsināti KEV. Tā kā manu bijušo vīru sauc Kevins, gribu piebilst: gadījumā ja tu mūs vēro, dārgais, tam nav nekāda sakara ar tevi.

Aprocē sāka nikni spietot ziņas. Tu esi pajoliņš, Kevin.

- KEV sniedz mums reālā laika datus par ikviena sfe-rista veselības stāvokli. Tu un citi jauniņie pirmie dabūjāt uzlabotās aproces, bet nu jau tās ir arī visiem pārējiem sfēristiem un mūsu rīcībā ir pilnīgi un precīzi dati par visiem vienpadsmit tūkstošiem darbinieku. Vari iedomāties? Un šī sistēma jau ir sevi attaisnojusi. Kad pagājušajā

nedēļā parkā tika ievazāts gripas vīruss, mēs pēc pāris minūtēm atradām vainīgo un nosūtījām uz mājām, tā pasargājot visus pārējos. Ja vien mēs varētu pilnībā novērst infekciju ievazāšanu parkā! Bet tas būtu iespējams tikai tad, ja sfēristi nekad nepamestu parku un nesaķertu kaut kādus baciļus ārpusē. Bet nu mana reklāmas atkāpe ir galā. Parunāsim par tevi, Mēja.

-Ja vien jums nav sliktu ziņu. - Mēja centās pasmaidīt, lai gan jutās neomulīgi un gribēja ātrāk pāriet pie lietas.

- Tas noteikti nav nekas slikts, - sacīja ārste. - Vienkārši kāds vērotājs no Skotijas, kurš seko līdzi taviem veselības datiem, ir salīdzinājis tos ar DNS marķieriem un konstatējis, ka tava ēdienkarte, proti, uzņemtie nitrāti, paaugstina vēža risku.

- Ak kungs! Patiešām? Vai tā ir sliktā ziņa, kuras dēļ jūs mani aicinājāt?

- Nē, nē! Neuztraucies. Šo problēmu var viegli atrisināt. Tev nav vēža un droši vien arī nebūs. Bet tu jau zini, ka tev ir gremošanas orgānu vēža marķieris, vienkārši paaugstināts saslimšanas risks, un šis speciālists no Glāzgovas ir ievērojis, ka tu ēd salami un citus gaļas produktus, kuri satur nitrātus un var veicināt šūnu mutāciju.

- Nu jūs mani sabiedējāt.

- Piedod, es tā negribēju! Tas taču ir ļoti labi, ka šis cilvēks seko līdzi tavam veselības stāvoklim. To darām arī mēs, protams, visu laiku uzlabojot novērošanas metodiku, bet šis gadījums uzskatāmi parāda, cik liela vērtība ir plašs draugu loks. Cilvēks, kurš dzīvo piectūkstoš jūdžu attālumā, ir palīdzējis tev izvairīties no pieaugoša saslimšanas riska.

- Tātad vairs nekādu nitrātu.

- Tieši tā - nost ar nitrātiem! Esmu nosūtījusi tev zingu ar nitrātus saturošo produktu sarakstu, kuru varēs redzēt arī tavi vērotāji. Šie produkti ir jālieto ierobežotā daudzumā vai arī pilnīgi jāatsakās no tiem, ja ir paaugstināts onkoloģisko slimību risks. Noteikti pastāsti to arī vecākiem, ja viņi paši neseko līdzi savai Zing plūsmai.

- Domāju, ka seko, - Mēja sacīja.

- Un tagad - ne pārāk labas ziņas. Tas nav saistīts ar tevi vai tavu veselību, arī ar taviem vecākiem viss ir kārtībā, tomēr es gribu tev kaut ko parādīt. - Ārste atvēra vecāku Viziera kameru videoplūsmu; tās tika uzstādītas mēnesi pēc viņu apdrošināšanas, jo “Sfēras” mediķu komanda bija ieinteresējusies par tēta gadījumu un gribēja iegūt pēc iespējas vairāk datu. - Vai redzi kaut ko neparastu?

Mēja pievērsa skatienu ekrānam ar sešpadsmit logu režģi; divpadsmit no tiem bija tumši. - Darbojas tikai četras kameras.

- Tieši tā, - ārste piekrita.

Brīdi Mēja vēroja četru atlikušo kameru attēlus, bet vecākus nekur nemanīja. - Vai pie viņiem ir bijis tehniķis?

- Kamerām nekas nekaiš. Mēs redzējām, kā viņi to izdarīja - pakāpās un aizsedza objektīvus. Varbūt aizlipināja ar līmlenti vai vienkārši apsedza ar audumu. Vai tu to zināji?

- Nē. Man ļoti žēl. Viņiem nevajadzēja tā darīt.

Mēja automātiski pārbaudīja vērotāju skaitu -

1 298 001. Tas vienmēr pieauga doktores Viljalobosas apmeklējumu laikā, un tagad visi šie cilvēki zināja, ko ir izdarījuši viņas vecāki. Mēja juta, ka vaigos sakāpj sārtums.

- Vai esi pēdējā laikā ar viņiem sazinājusies? - ārste pajautāja. - Saskaņā ar mūsu datiem neesi, bet varbūt...

- Neesmu gan - nu jau vairākas dienas. - Patiesību sakot, bija pagājusi jau vairāk nekā nedēļa. Mēja bija mēģinājusi sazvanīt viņus un sūtījusi zingus, bet vecāki neatbildēja nedz uz zvaniem, nedz ziņām.

- Varbūt tev vajadzētu pie viņiem aizbraukt? Kā zini, ir grūti nodrošināt pienācīgu medicīnisko aprūpi, taustoties pa tumsu.

Pametusi parku jau piecos pēcpusdienā (tā nebija gadījies jau nedēļām ilgi), Mēja brauca uz mājām un domāja par vecākiem. Kas viņiem ir uznācis? Vai tikai viņi nav inficējušies ar Mersera trakumsērgu? Kā viņi uzdrīkstējās aizsegt kameras? Pēc visa, ko bija darījusi viņa un "Sfēra", apejot savus noteikumus, lai viņiem palīdzētu! Un ko teiks Enija?

Lai viņa iet ieskrieties, nodomāja Mēja, traukdamās uz māju pusi. Attālinoties no okeāna, gaiss kļuva manāmi siltāks, kamera bija, kā parasti, ielikta speciālā turētājā uz priekšējā paneļa. Sasodītā debitante! Šis nudien nebija labākais brīdis - Enija noteikti radīs iespēju izmantot šo situāciju savā labā. Ja draudzene viņu apskauž (un par to nebija ne mazāko šaubu), viņa noteikti izdomās, kā padarīt Mēju melnu un maziņu. Mēju no Visuma aizkaktes, autostāvvietas īpašnieku meitu, kuras vecāki nespēj pat tik daudz kā likt mieru savām kamerām un parūpēties par savu veselību. Viņi bija saņēmuši grandiozu dāvanu, pirmklasīgu medicīnisko aprūpi, bet nespēja to pienācīgi novērtēt. Mēja labi zināja, ko Enija domā savā mazajā, blondajā aristokrātes galviņā: ir cilvēki, kuriem vienkārši nav iespējams palīdzēt.

Pašas Enijas ciltskoks iesniedzās pagātnē līdz pat leģendārajam Mayflower*. Viņas senči bija apguvuši šo zemi, bet šo senču senčiem savulaik piederēja krietna daļa Anglijas. Viņu asinis bija zilākas par zilām jau kopš tā laika, kad tika izgudrots ritenis, vēl vairāk - to noteikti bija izgudrojuši tieši Enijas senči. Tas būtu tikai loģiski un nevienu nepārsteigtu.

Tas bija atklājies kādā Pateicības dienā Enijas vecāku mājās, kur bija sapulcējušies vismaz divdesmit radinieki (visi ar smalki veidotiem deguniem, baltsārtu ādu un tuvredzīgām acīm, kas slēpās aiz bieziem

briļļu stikliem), kad sarunas gaitā tika garāmejot pieminēts (Enijas ģimene neapsprieda un īpaši augstu nevērtēja savu izcelsmi) kāds tāls sencis, kurš esot piedalījies pirmajos Pateicības svētkos.

- Ak kungs, kāda tam nozīme? - bija teikusi Enijas māte, kad Mēja gribēja uzzināt ko vairāk. - Kaut kāds tēvainis iekāpa kuģī un atbrauca šurp. Droši vien bija sataisījis parādus pa visu Veco pasauli.

Ar to saruna beidzās, un visi turpināja maltīti. Vēlāk Mēja bija pielauzusi Eniju parādīt viņai dokumentus -skaistu, melnu mapi ar nodzeltējušiem papīriem, kuri vēstīja par viņu dzimtas vēsturi. Tur bija gan ciltskoks, gan zinātniski raksti, gan fotogrāfijas: skarbi veci vīri ar ekstravagantu vaigubārdu stāv līdzās rupji aptēstu baļķu būdām.

“ Kuģis, ar kuru 1620. gadā Amerikā ieradās aptuveni simts briti, vieni no pirmajiem pārceļotājiem.

Ari citās Mejas viesošanās reizēs Enijas ģimene bija tikpat kupla, vienkārša un pilnīgi vienaldzīga pret savu izcelsmi. Tikai viņas māsas kāzās, uz kurām bija sabraukuši radinieki no malu malām, Mēja iepazina ari medaļas otru pusi. Viņu nosēdināja pie galda kopā ar citiem neprecētiem viesiem, lielākoties Enijas brālēniem un māsīcām. Mejai blakus sēdēja draudzenes krustmāte, stiegraina, gadus četrdesmit veca sieviete, kuras vaibsti veidoja Enijai līdzīgu, bet ne tik veiksmīgu kombināciju. Vēlāk viņa ar neslēptu augstprātību paziņoja, ka esot nesen šķīrusies no “zemākas izcelsmes” vīrieša.

- Un kur jūs ar Eniju iepazināties? - Viņa pirmoreiz uzrunāja Mēju divdesmit minūtes pēc banketa sākuma.

- Koledžā. Mēs bijām istabas biedrenes.

- Vai tad tā nebija pakistāniete?

- Tas bija pirmajā kursā.

- Tātad jūs viņu izglābāt. Un no kurienes jūs esat?

- No štata vidienes. Uzaugu nelielā pilsētiņā Fresno apkaimē, par kuru neviens nav pat dzirdējis.

Mēja atcerējās to visu, turpinot ceļu, un daži momenti bija kā svaigu sāpju injekcija, kā mitra, vēl nesadzijusi brūce.

- Ak kungs, Fresno! - Enijas krustmāte bija savilkusi lūpas greizā smaidā. - Sen neesmu dzirdējusi šo vārdu. -Viņa iemalkoja džinu ar toniku un, samiegusi acis, pārlaida skatienu pārējiem viesiem. - Jums paveicās, ka tikāt no turienes prom. Es zinu, ka labas mācību iestādes meklē tādus cilvēkus kā jūs. Droši vien tāpēc es netiku koledžā, kurā gribēju tikt. Un nedomājiet, ka Eksetera[32] tur palīdz. Vajag taču atstāt vietas arī ļaudīm no Pakistānas un Fresno, vai ne?

Pirmais vecāku apciemojums pēc caurredzamības pasludināšanas bija gluži kā atklāsme, un Mejas ticība cilvēcei iemirdzējās ar jaunu spozmi. Viņi pavadīja vienkāršu, jauku vakaru, kopā pagatavoja un paēda vakariņas, runājot par kardinālajām izmaiņām tēta ārstēšanā,

kopš viņš bija ieguvis “Sfēras” apdrošināšanu. Mejas vērotāji varēja redzēt ne tikai ārstēšanas rezultātus - tētis bija gana mundrs un bez grūtībām pārvietojās pa māju bet arī slimības sekas. Kad viņš neveikli pakrita uz kāpnēm, satrauktie vērotāji atsūtīja neskaitāmas ziņas un tūkstošiem smaidiņu no visām pasaules malām. Daudzi ieteica jaunas zāļu kombinācijas un fizioterapijas procedūras, jaunus ārstus un eksperimentālas ārstniecības metodes, Austrumu medicīnu un Jēzu Kristu, simtiem baznīcu ietvēra viņu savās svētdienas lūgsnās. Vecāki pilnībā uzticējās tēta ārstiem, un lielākā daļa vērotāju saprata, ka viņa labā tiek darīts viss iespējamais un daudz svarīgāk ir vienkārši uzmundrināt viņu un ģimenes locekļus ar siltiem vārdiem. Mēja ar asarām acīs lasīja šīs ziņas, kas apliecināja cilvēkmīlestības vareno spēku. Savā pieredzē dalījās daudzi multiplās sklerozes un citu nopietnu slimību - osteoporozes, Bella paralīzes un Krona slimības - upuri. Mēja pārsūtīja šīs ziņas vecākiem, bet pēc pāris dienām nolēma publiskot viņu e-pasta un pasta adresi, lai viņi paši varētu ik dienu smelties drosmi un iedvesmu šajā labestības straumē.

Viņa nešaubījās, ka otrs vecāku apmeklējums būs vēl veiksmīgāks par pirmo. Viņa noskaidros misēkli ar kamerām (jācer, ka tas ir vienkārši kaut kāds pārpratums) un atkal parādīs vecākus visiem tiem, kuri bija snieguši viņiem virtuālu atbalstu, turklāt vecāki varēs pateikties šiem cilvēkiem.

Mēja atrada viņus virtuvē griežam dārzeņus.

- Kā labi iet? - viņa pajautāja un noskūpstīja katru trīs reizes - labais vaigs, kreisais, atkal labais. Abi dva-koja pēc sīpoliem.

- Tu šovakar esi tik mīļa, - tētis bilda.

Mēja pasmējās un pārgrieza acis - vai tiešām vajag dot mājienu, ka parasti viņa nav tik mīļa?

Pēdīgi atcerējušies, ka atrodas kameras priekšā un viņu meita tagad ir svarīga publiska persona, vecāki sāka viņai piespēlēt. Viņi pagatavoja lazanju, un Mēja pievienoja tai dažus ingredientus, kurus AG uzdevumā bija paņēmusi līdzi, lai parādītu saviem vērotājiem. Kad vakariņas bija gatavas un produkti pienācīgi prezentēti, viņi sēdās pie galda.

- Mediķi ir mazliet noraizējušies, jo dažas jūsu kameras nedarbojas, - Mēja sacīja vieglā tonī.

- Patiešām? - Tētis smaidot uzrauca uzacis un piemiedza mammai ar aci. - Varbūt vajag pārbaudīt baterijas?

- Paklausieties! - Mejai bija jāpārliecina vecāki, jo tas bija ļoti svarīgi gan viņu veselībai, gan tai visaptverošajai datu sistēmai, kuru centās izveidot “Sfēras” mediķi. - Kā lai jums nodrošina pienācīgu veselības aprūpi, ja neļaujat paskatīties, kā jums klājas? Tas ir gluži kā aiziet pie ārsta un neļaut viņam pārbaudīt pulsu.

- Labs arguments, - tētis sacīja. - Domāju, mums vajadzētu ķerties

pie ēšanas.

- Mēs tūlīt tās salabosim, - piebilda mamma.

Tā sākās ļoti savāds vakars. Vecāki piekrita visiem Mejas argumentiem attiecībā uz caurredzamību un dedzīgi māja ar galvu, kad viņa teica, ka neviens nedrīkst palikt malā, jo tas ir tāpat kā ar vakcīnām, kurām ir jēga tikai tad, ja tās saņem visi bez izņēmuma. Viņi ne reizi neiebilda un vairākkārt uzslavēja Mēju par loģisku pieeju un īpašu pārliecināšanas spēju. Šī piekāpība patiešām bija ļoti savāda.

Kad viņi bija apsēdušies pie galda, Mēja pacēla glāzi tostam. Parasti viņa tā nedarīja un ļoti cerēja, ka vecāki visu nesabojās, paužot pārsteigumu par šo neparasto rīcību.

- Gribu iedzert par jums abiem, - viņa teica. - Un arī par tiem tūkstošiem cilvēku, kuri sniedza jums atbalstu pēc mana pēdējā apciemojuma.

Vecāki stīvi pasmaidīja un pacēla glāzes. Viņi ēda klusējot, līdz beidzot mamma, rūpīgi sakošļājusi un norijusi pirmo kumosu, pasmaidīja un ieskatījās tieši objektīvā, lai gan Mēja bija vairākkārt lūgusi to nedarīt.

- Mēs patiešām saņēmām ļoti daudz ziņu, - viņa sacīja.

- Mamma velta tām daudz laika, - tētis piebalsoja, - un mēs soli pa solim laužamies cauri šim biezoknim. Bet jāteic, ka tas ir ļoti darbietilpīgs process.

Mamma uzlika roku Mejai uz delma. - Nav jau tā, ka mēs to nenovērtējam, gluži otrādi. Pat ļoti novērtējam. Un es gribu atvainoties visiem par to, ka nespējam pietiekami ātri atbildēt.

- Tur ir tūkstošiem ziņu, - piebilda tētis, uzņemot uz dakšiņas salātus.

- Mēs patiešām augstu vērtējam šo atsaucību. -Mamma atkal stīvi pasmaidīja. - Bet padomājiet paši: ja mēs veltītu katrai atbildei kaut vienu minūti, tās jau butu tūkstoš minūtes. Veselas sešpadsmit stundas, veltītas tam, lai atbildētu uz ziņām! Ak kungs! Nu gan rodas iespaids, ka esmu nepateicīga.

Mēja bija priecīga, ka mamma tā pateica, jo šāds iespaids patiešām radās. Viņi sūkstījās par to, ka cilvēki vēl viņiem labu! Mēja jau cerēja, ka mamma pavērsīs visu citā gultnē, tā rosinot jaunu laba vēlējumu vilni, bet tajā brīdī ierunājās tētis, padarot visu vēl ļaunāku. Tāpat kā mamma, viņš skatījās tieši objektīvā.

- Mēs gribētu lūgt, lai turpmāk jūs sūtāt savus novēlējumus domās. Vai pieminat mūs lūgsnās. Nevajag rakstīt, vienkārši... - Tētis uz brīdi cieši aizmiedza acis. - Sūtiet mums savus labos vārdus, savus pozitīvos fluīdus domās. Tā būs daudz labāk.

- Tu droši vien gribēji teikt, ka paies kāds laiks, līdz jūs tiksiet galā ar visām ziņām. - Mēja centās saņemties un glābt situāciju. - Bet beigu beigās visiem atbildēsiet.

- Nē, ne gluži, - tētis nevilcinoties atteica. - Mēs nevaram to solīt. Patiesību sakot, tas ir ļoti apgrūtinoši. Un daudzi jau ir dusmīgi, ka mēs neesam laikus atbildējuši. Viņi atsūta vienu ziņu, tad vēl desmit tajā pašā dienā. “Vai es pateicu kaut ko sliktu?” - “Piedodiet.” -“Es tikai gribēju palīdzēt.” - “Ejiet ieskrieties!” Gluži kā psihopāti, kas sarunājas paši ar sevi. Tāpēc mēs nevaram solīt, ka nekavējoties atbildēsim uz visām ziņām, kā to vēlas tavi draugi.

- Izbeidz, tēt! Kā tu vari tā runāt!

Mamma paliecās uz priekšu. - Tētis vienkārši grib teikt, ka mēs jau tā esam ļoti aizņemti - ir jāstrādā, jāapmaksā rēķini, jārūpējas par veselību. Ja būs jāvelta sešpadsmit stundas ziņām, mēs vienkārši netiksim ar to visu galā. Tu taču saproti, vai ne? Un gribu vēlreiz atkārtot, ka es to saku ar pienācīgo cieņu un pateicību visiem, kuri vēl mums labu.

Pēc vakariņām vecāki gribēja noskatīties kādu filmu, un tētis uzlika “Pamatinstinktu”. Viņš bija redzējis to neskaitāmas reizes un allaž pieminēja alūzijas uz Hič-koku, daudzos asprātīgos cieņas apliecinājumus dižajam režisoram, lai gan nekad nebija īpaši par viņu jūsmojis. Mejai jau sen bija aizdomas, ka viņu vienkārši uzbudina šis filmas pastāvīgā un niansētā seksuālā spriedze.

Kamēr vecāki vienkārši skatījās, Mēja pavadīja laiku daudz interesantāk un lietderīgāk, izliekot virkni zingu par šo filmu, meklējot un komentējot momentus, kuri aizskāra lesbiešu, geju un biseksuāļu minoritāti. Komentāri guva lielu atsaucību, bet tad viņa ieraudzīja, ka ir jau pusdesmit, un nolēma braukt atpakaļ uz “Sfēru”.

- Man laiks doties, - viņa sacīja.

Šķita, ka tēta acis uzzibsnī un skatiens pašaujas uz mammas pusi, it kā gribētu teikt: “Nu beidzot!” - bet varbūt tās bija tikai viņas iedomas. Kad Mēja bija uzvilkusi virsjaku, mamma iznāca viņu pavadīt ar aploksni rokā.

- Mersers lūdza tev to nodot.

Tā bija parasta biroja aploksne, uz kuras nekas nebija rakstīts. Ne viņas vārds, ne kas cits.

Mēja noskūpstīja mammu uz vaiga un izgāja ārā, vēl siltajā vakara gaisā. Izstūrējusi uz ielas, viņa sāka braukt uz šosejas pusi, bet vēstule gulēja viņai klēpi, un pēdīgi ziņkārība guva virsroku. Viņa apstājās ceļmalā un izvilka to no aploksnes.

Mīļā Mēja!

Jā, Tu vari un Tev vajag lasīt šo vēstuli kameras priekšā. Es ar to rēķinājos, un rakstīju to ne tikai Tev, bet ari Tavai “publikai”. Sveika, publika!

Mēja gandrīz vai dzirdēja, kā Mersers ievelk elpu, gatavojoties svarīgai runai.

Es vairs nevaru ar Tevi tikties. Mums jau tāpat nav īpaši tuvas

attiecības, bet es nevaru būt Tavs draugs un reizē piedalīties Tavā eksperimentā. Man ir žēl Tevi zaudēt, jo Tu ieņēmi nozīmīgu vietu manā dzīvē.

Bet mēs esam izvēlējušies pārāk atšķirīgus evolūcijas ceļus un drīz būsim tik tālu viens no otra, ka vairs nespēsim saprasties.

Kad atbrauksi pie vecākiem un mamma nodos Tev šo vēstuli, Tu pati redzēsi, kā tas viss viņus iespaido.

Es tikko tur biju, un viņi abi ir pilnīgi nomocīti, paguruši no tiem virtuālajiem plūdiem, kurus Tu viņiem uzsūtīji. Tas ir par traku, Mēja. Tas ir pilnīgs absurds. Es palīdzēju viņiem aizklāt kameras, pats nopirku to audumu un izdarīju to ar lielāko prieku.

Viņi negrib, lai viņiem sūta priecīgas vai bēdīgas sejiņas, vēstules un zingus. Viņi grib, lai viņiem liek mieru. Pastāvīga novērošana ir pārāk augsta maksa par jebkuru pakalpojumu.

Ja tā turpināsies, drīz vien būs divas sabiedrības (vismaz es ceru, ka tā būs) - tā, kuru palīdzi radīt Tu, un tās alternatīva. Tu un Tev līdzīgie laimīgi un pilnīgi brīvprātīgi dzīvos pastāvīgā uzraudzībā, nemitīgi cits citu novēros, komentēs, vērtēs, apveltīs citus ar saviem "patīk" un "nepatīk", priecīgajām un bēdīgajām sejiņām un nedarīs gandrīz neko citu.

Aprocē jau spietoja komentāri. Vai tiešām tu kādreiz biji tik jauna un dumja? Kā tu varēji tikties ar šo muļķi?

Kādu brīdi šī ziņa bija pirmajā vietā, bet drīz vien to aizstāja cita: Tikko paskatījos viņa bildi. Vai viņam senčos ir sniega cilvēks?

Mēja turpināja lasīt.

Es vienmēr vēlēšu Tev tikai labu un ceru (lai gan saprotu, ka tas ir mazticams), ka pēc kāda laika, kad jūsu neprātīgais triumfa gājiens, jūsu neiegrožotā ekspansija aizies par tālu uz savām māla kājām un sabruks pati no sevis, Tu atkal kļūsi par normālu cilvēku ar veselīgu skatījumu uz dzīvi.

Jēziņ, ko es runāju? Tas viss jau ir aizgājis par tālu. Es ar nepacietību gaidu to dienu, kad beidzot kāda minoritāte ar gana skaļu balsi sacelsies un atklāti pateiks, ka tas viss ir par traku un šo jūsu instrumentu, kas ir daudz viltīgāks par jebkuru citu cilvēces izgudrojumu, vajag iegrožot, pakļaut kontrolei, pagriezt atpakaļ, bet, pats galvenais, mums ir jābūt iespējai no tā atteikties. Patlaban mēs dzīvojam diktatūras apstākļos un nevaram...

Mēja paskatījās, cik lappušu palicis. Vēl četras no abām pusēm aprakstītas lapas, droši vien tā pati bezjēdzīgā vāvuļošana. Viņa nosvieda papīru žūksni uz pasažieru sēdekļa. Nabaga Mersers! Viņam allaž bija paticis plātīties ar savām teorijām, nerēķinoties ar klausītāju attieksmi. Viņa zināja, ka Mersers noskaņo vecākus pret viņu, tomēr bija noraizējusies. Vai tiešām viņi ir tik dusmigi? Mēja atradās tikai kvartāla attālumā no mājām, tālab izkāpa no mašīnas un devās

atpakaļ. Ja vecāki patiešām ir tik neapmierināti, viņa negrib un nedrīkst to tā atstāt.

Iegājusi mājā, Mēja neatrada viņus nedz dzīvojamā istabā, nedz virtuvē, kur viņi, visticamāk, varētu būt, un ieskatījās ēdamistabā. Tur neviena nebija. Vienīgā dzīvības pazīme bija uz plīts burbuļojoša tējkanna. Mēja centās neļauties panikai, bet šī tējkanna un nedabiskais klusums veidoja draudīgu kombināciju, rosinot domas par laupīšanu, nolaupīšanu un kopīgu pašnāvību.

Viņa uzskrēja augšā, lecot pāri trim pakāpieniem un, atrāvusi vaļā guļamistabas durvis, ieraudzīja vecākus, kuri skatījās uz viņu ar šausmās ieplestām acīm. Tētis sēdēja uz gultas malas, mamma bija nometusies ceļos uz grīdas un turēja rokā viņa peni. Pret viņa kāju bija atbalstīta maza lubrikanta pudelīte. Visi acumirklī aptvēra situācijas būtību.

Mēja momentā aizgriezās, pavēršot kameru pret tualetes galdiņu. Neviens neteica ne vārda, un viņa nespēja izdomāt neko labāku kā ieslēgties tualetē, pavērst kameru pret sienu un izslēgt skaņu. Tad viņa patina atpakaļ uzņemto materiālu, lai paskatītos, ko kamera ir paguvusi fiksēt. Viņa cerēja, ka objektīvs vēl šūpojās no straujā skrējiena un intīmā aina nebūs skaidri redzama.

Bet viņas cerība neattaisnojās, gluži pretēji - kameras rakurss ļāva saskatīt visu daudz skaidrāk, nekā bija redzējusi viņa pati. Mēja izslēdza ierakstu un piezvanīja Atbalsta Grupai.

- Vai tur var kaut ko darīt?

Pēc pāris minūtēm viņa jau runāja ar pašu Beiliju. Mēja bija priecīga, ka viņu izdevās dabūt rokā, jo bija pārliecināta, ka tieši Beilijs ar savu nemaldīgo morālo kompasu varētu būt viņas pusē. Viņš taču noteikti negribēs, lai šo intīmo ainu redzētu visa pasaule, vai ne? Tas, protams, jau bija noticis, bet var taču izdzēst tās dažas sekundes, lai šos kadrus nevarētu sameklēt, lai tie netiktu saglabāti uz visiem laikiem.

- Nomierinies, Mēja, - viņš sacīja. - Tu taču pati saproti, ka tas nav iespējams. Kas tā par caurredzamību, ja varēs izdzēst visu, kas mums šķiet mulsinoši? Un tu labi zini, ka mēs nekad neko neizdzēšam.

Beilijs runāja iejūtīgā, tēvišķā tonī, un Mēja zināja, ka piekritīs visam, ko viņš teiks. Viņš visu zina labāk, redz jūdzēm tālāk nekā Mēja vai jebkurš cits, un to apliecināja viņa pārcilvēciskā paškontrole. - Lai izdotos šis eksperiments un "Sfēra" varētu veiksmīgi darboties, visam ir jābūt nevainojamam, kristālskaidram un pilnīgam. Turklāt es labi zinu, ka šī epizode sāpinās tevi tikai īsu brīdi. Tici man - jau pēc neilga laika tas vairs nevienu neinteresēs. Kolīdz viss būs zināms, viss pieņemamais tiks pieņemts. Bet pagaidām mums jābūt stipriem. Un tev šajā ziņā jābūt paraugam un stingri jāturas pie nospraustā kursa.

Mēja devās atpakaļ uz "Sfēru", cieši apņēmusies vairs nekad

nepamest tās teritoriju. Viņai nu reiz bija gana -visa šī jezga ar vecākiem, ar Merseru, nožēlojamo aiz-kakti, kur viņa bija uzaugusi. Viņi pat nebija paskaidrojuši, kas notika ar kamerām! Mājās valdīja pilnīgs neprāts, bet parkā viss bija tik ierasts. Tur nebija nekādu domstarpību, viņai nebija jāizskaidro savs viedoklis vai nākotnes vīzija sfēristiem, kuri nemaldīgi izprata gan viņu, gan visu pasauli - kādai tai jābūt un kāda tā drīz būs.

Jebkurā gadījumā Mejai bija arvien grūtāk atrasties kaut kur ārpus parka. Tur bija bezpajumtnieki un neciešamas smakas, bojātas mašīnas, netīras grīdas un sēdekli, neizbēgams nesakārtotas pasaules haoss. Mēja, protams, zināja, ka "Sfēra" palīdz uzlabot šo pasauli un risināt daudzus sasāpējušus jautājumus, piemēram, bezpajumtnieku problēmu, kuru varēs reducēt vai pat pilnībā izskaust, kolīdz Naras Periodā būs pabeigta pajumtes piešķiršanas un municipālā dzīvokļu fonda spē-liskošana. Bet pagaidām bija aizvien grūtāk skatīties uz vājprātu ārpus "Sfēras" teritorijas. Pastaiga pa Sanfrancisko, Oklendu, Sanhosē vai jebkuru citu pilsētu aizvien vairāk līdzinājās ekskursijai uz trešās pasaules valsti: pilnīgi lieka netīrība, lieki konflikti, nejēdzības un nekompetence, lai gan ikviena pilsētas kvartāla neskaitāmās problēmas var atrisināt, izmantojot pieejamās tehnoloģijas, diezgan vienkāršus algoritmus un digitālās brālības locekļu entuziasmu.

Ielikusi kameru turētājā, Mēja veica ceļu nepilnās divās stundās; kad viņa atgriezās parkā, bija tikai pusnakts. Pēdējo stundu nerimtīgā spriedze bija patērējusi tik daudz nervu enerģijas, ka viņai vajadzēja atslābināties, ievirzīt domas citā gultnē. Mēja devās uz Klientu Pieredzi, labi zinādama, ka tur var paveikt kaut ko lietderīgu, turklāt viņas pūliņi gūs tūlītēju un acīm redzamu atzinību. Iegājusi ēkā, viņa uzmeta īsu mirkli lēni rotējošajam Kalderam un uzbrauca augšā, tad vieglā solī pārgāja pāri tiltiņam un devās uz savu veco darbavietu.

Apsēdusies pie sava galda, Mēja ieraudzīja divas ziņas no vecākiem. Viņi vēl bija nomodā un jutās ļoti nelaimīgi un dusmīgi. Mēja pārsūtīja viņiem tos komentārus, kuros bija atzinīgi novērtēta viņu seksuālā aktivitāte (cilvēki gados, turklāt vienam no viņiem ir multiplā skleroze!), bet tas viņus neiedvesmoja.

Lūdzu, izbeidz! - viņi rakstīja. Nevajag mums neko sūtīt.

Tāpat kā Mersers, viņi sacīja, ka turpmāk tiksies ar Mēju tikai privātā kārtā, un neklausījās, kad meita centās ieskaidrot, ka viņi vienkārši negrib iet kopsolī ar dzīvi. Mēja nešaubījās: beigu beigās viņai vecākus izdosies pārliecināt, ka tas ir tikai laika jautājums gan viņiem, gan visiem pārējiem. Pat Mersers, kurš, tāpat kā viņas vecāki, vēlāk par citiem iegādājās datoru un mobilo tālruni, pēc tam pieņēma visu jauno. Un tas bija smieklīgi, nožēlojami un pilnīgi bezjēdzīgi - censties atlikt nenoliedzamo tagadni un neizbēgamo nākotni.

Neko darīt - nāksies pagaidīt. Mēja atvēra kanālu; pat šajā stundā klientiem mēdza būt neatliekamas vajadzības, un no rītiem KP grupu allaž gaidīja virkne neatbildētu vaicājumu. Mēja mazliet samazinās to skaitu, varbūt pat tiks galā ar visiem, sagādājot jauniņajiem patīkamu pārsteigumu - viņi varēs sākt dienu ar baltu lapu, tukšu kanālu.

Atbildi gaidīja 188 vaicājumi, un Mēja nolēma padarīt tik, cik spēs. Kāds klients no Tvinfolzas lūdza atsūtīt visu to uzņēmumu sarakstu, par kuriem bija interesējušies viņa mājaslapas apmeklētāji. It viegli atradusi prasīto informāciju, Mēja nedaudz nomierinājās. Nākamie divi bija viegli standarta jautājumi, viņa nosūtīja aptaujas, un abi klienti novērtēja atbildi ar simt punktiem. Viens klients atsūtīja viņai savu aptauju, un viņa atbildēja uz to deviņdesmit sekunžu laikā. Daži nākamie vaicājumi bija sarežģītāki, tomēr viņa ieguva simt punktus. Sestais bija vēl sarežģītāks, un vērtējums noslīdēja uz 98 punktiem, bet pēc aptaujas klients pacēla to līdz simtam. Tas bija apkures un kondicionēšanas iekārtu reklāmas aģents no Melburnas, kurš pajautāja, vai drīkst pievienot viņu savam profesionālajam tīklam. Kad Mēja piekrita, viņš beidzot saprata, kas viņa ir.

Vai TĀ Mēja? - pajautāja austrālietis Edvards.

Tieši tā, viņa atbildēja.

Jūtos pagodināts. Cik pie jums ir pulkstenis? Mums šeit tikko beidzās darba diena.

Mēja atbildēja, ka ir jau vēls. Tad Edvards pajautāja, vai drīkst pievienot viņu savam adresātu sarakstam, un viņa atkal piekrita. Sekoja neliela informācijas šalts par apdrošināšanas biznesu Melburnā, kā arī piedāvājums piešķirt viņai Melburnas Apkures un gaisa kondicionēšanas uzņēmumu ģildes (bijušās brālības) goda locekļa nosaukumu, un Mēja atbildēja, ka jūtas glaimota. Edvards pievienoja viņu arī "Sfēras" profila draugu lokam un pajautāja, vai viņa gribētu izdarīt to pašu. Viņa gribēja.

Tad Mēja uzrakstīja, ka viņai vēl būtu jāpastrādā, un lūdza pasveicināt visus Melburnā. Nu jau varēja just, ka vecāku un Mersera vājprāts izgaist gluži kā rīta migla. Viņa atbildēja uz Atlantas dzīvnieku frizētavu tīkla vaicājumu ar vērtējumu 99 punkti, nosūtīja aptauju un ieguva 100 punktus, tad nosūtīja vēl sešas aptaujas un saņēma piecas atbildes. Viņa atvēra nākamo vaicājumu, šoreiz no Bangaloras, un sāka pārveidot atbildes klišeju, kad pienāca vēl viena ziņa no Edvarda: Vai tu redzēji manas meitas lūgumu? Mēja pārbaudīja visus displejus, meklējot Edvarda meitas lūgumu, līdz pēdīgi noskaidrojās, ka viņai ir cits uzvārds un viņa patlaban mācās Ņūmeksikā. Viņa centās pievērst sabiedrības uzmanību Ņūmeksikas bizonu skumjajam liktenim un lūdza, lai Mēja paraksta petīciju un piemin viņas kampaņu visos iespējamos forumos. Mēja apsolīja palīdzēt un tūlīt pat izlika zingu par bizoniem. Pēc brīža viņa saņēma

pateicību no Edvarda un vēl pēc dažām minūtēm - no pašas Helēnas. Grūti noticēt, ka manu petīciju ir parakstījusi Mēja Holande! Liels paldies! - viņa rakstīja. Mēja atbildēja vēl uz trim vaicājumiem ar vērtējumu 98 punkti, un to neizdevās uzlabot pat tad, kad viņa bija nosūtījusi katram klientam vairākas aptaujas. Lai vidējais vērtējums paceltos no 98 uz 100, bija jāiegūst aptuveni divdesmit divi augstākie vērtējumi, un viņa paskatījās pulkstenī. 0.44; viņai vēl bija papilnam laika. Pienāca vēl viena ziņa no Helēnas; šoreiz viņa interesējās par darba iespējām "Sfērā". Mēja deva viņai savu parasto padomu un nosūtīja personāla daļas e-pasta adresi. Vai vari bilst par mani kādu labu vārdu? - pajautāja Helēna. Mēja atkal apsolīja darīt visu, ko nu var, ņemot vērā, ka viņas nekad nav tikušās. Bet tagad tu mani pazīsti! -Helēna iebilda un pievienoja sava profila saiti, lai Mēja varētu izlasīt viņas esejas par dzīvās dabas saglabāšanu un koledžas iestājeksāmenu darbu, kura temats joprojām esot gana aktuāls. Mēja apsolīja izlasīt, kolīdz būs brīvs brīdis. Dzīvā daba un Ņūmeksika atsauca atmiņā Merseru. To paštaisno pajoliņu. Kur palicis tas Mersers, ar kuru viņa mīlējās Lielā kanjona malā? Toreiz viņš atbrauca Mejai pakaļ uz koledžu, un viņi lieliski pavadīja laiku, divatā braukājot pa dienvidrietumu štatiem -bez noteikta maršruta un mērķa, nedomādami par to, kur pārlaidīs nākamo nakti. Viņi vienā pūtienā izbrauca cauri Ņūmeksikai un Arizonai, kur izkāpa no mašīnas un aizgāja līdz kādai klintij virs kanjona, un Mersers izģērba viņu karstajā dienvidus saulē. Turpat līdzās bija nenožogota četrtūkstoš pēdas augsta krauja, bet Mersers turēja viņu, un Mēja nebaidījās, jo tolaik viņš bija stiprs. Viņš bija jauns, viņam bija savi nākotnes plāni, bet tagad viņš uzvedas kā vecs kraķis. Mēja atvēra Mersera profilu, kuru bija viņam izveidojusi, un konstatēja, ka tur nekā nav. Sazinājusies ar tehniķiem, viņa uzzināja, ka Mersers esot mēģinājis to izdzēst. Mēja nosūtīja viņam zingu, bet nesaņēma atbildi, tad atvēra viņa biznesa mājaslapu, taču arī tā bija likvidēta; viņš bija atstājis ziņu, kas vēstīja, ka tagad viņam ir tikai analogie saziņas līdzekļi. Pienāca vēl viena ziņa no Helēnas: Ko teiksi? Mēja atbildēja, ka vēl nav paguvusi neko izlasīt, un saņēma nākamo ziņu no viņas tēva: Tas būtu lieliski, ja tu rekomendētu Helēnu darbam "Sfērā". Mēs neuzstājam, bet paļaujamies uz tevi! Mēja vēlreiz apsolīja darīt visu, kas viņas spēkos. Otrajā displejā izlēca informācija par "Sfēras" kampaņu ar mērķi likvidēt bakas Rietumāfrikā. Mēja parakstījās, pievienoja smaidiņu, ziedoja piecdesmit dolārus un nosūtīja zingu ar aicinājumu pievienoties šai kampaņai. Helēna un Edvards nekavējoties pārsūtīja viņas zingu tālāk. Mēs arī cenšamies! - rakstīja Edvards. Pakalpojums pret pakalpojumu? Pulkstenis bija 1.15, kad viņā atvērās melnais plīsums. Mutē bija skāņa garša. Mēja aizvēra acis un ieraudzīja, ka spraugā vīd žilba gaisma. Steigšus atvērusi acis, viņa iedzēra malciņu ūdens, bet panika

pieauga. Mēja paskatījās uz aproci; šobrīd viņu vēroja tikai 23 010 sekotāju, bet viņa negribēja rādīt tiem acis, baidoties, ka tās nodos viņas nemieru. Viņa atkal aizvēra acis, nospriedusi, ka kādu bridi tas liksies gluži normāli -pēc tik daudzām pie datora pavadītām stundām. Es vienkārši atpūtinu acis, viņa informēja vērotājus ar zingu, bet, kolīdz viņa tās aizvēra, atkal ieraudzīja plīsumu, nu jau skaidrāk saskatāmu, skaļāku. Kas tā par skaņu? Tas bija bezdibenīgu ūdeņu apslāpēts kliedziens, miljoniem noslīkušu balsu spalgās gaudas. Mēja atvēra acis un piezvanīja vecākiem, bet viņi neatbildēja. Uzrakstīja viņiem - nekāda rezultāta. Tad Mēja sāka meklēt Eniju, bet viņa arī neatbildēja nedz uz zvaniem, nedz ziņām. Pēdigi Mēja atvēra Sfēras Lokatoru un noskaidroja, ka draudzenes nav parkā. Viņa atvēra Enijas profilu un izrullēja cauri vairākiem simtiem fotogrāfiju, lielākoties no pēdējā ceļojuma uz Eiropu un Ķīnu. Mejai sāka sūrstēt acis, viņa atkal tās aizvēra un tūlīt ieraudzīja plīsumu, pa kuru mēģināja izlauzties gaisma un zemūdens kliedzieni. Viņa atvēra acis. Bija pienākusi vēl viena ziņa no Edvarda. Mēja? Vai tu vēl tur esi? Būtu jauki zināt, vai vari palīdzēt. Uzraksti, lūdzu! Kā Mersers var tā pazust? Mēja nolēma viņu atrast un ķērās pie lietas: vispirms meklēja ziņas, kuras viņš varētu būt kādam sūtījis, tad piezvanīja, bet numurs bija atslēgts. Kāds barbarisms - mainīt telefona numuru, neinformējot par jauno! Ko viņa bija tajā nūģī saskatījusi? Pretīgi trekna mugura, tās atbaidošās pinkas līdz pleciem. Jēziņ, kur viņš ir palicis? Tas šķita tik nepareizi - nespēt atrast cilvēku, kuru tu meklē. Bija viens un trīsdesmit divas minūtes. Mēja? Te atkal Edvards. Vai tu varētu vēlreiz pateikt Helēnai, ka tuvākajā laikā paskatīsies viņas profilu? Viņa ir mazliet sarūgtināta. Kaut dažus uzmundrinošus vārdus! Es zinu, ka tu esi labs cilvēks un nejauksi viņai galvu, apsolot palīdzēt un pēc tam vairs neliekoties ne zinis. Visu labu! Edvards. Mēja atvēra Helēnas profilu un izlasīja vienu eseju, tad apsveica viņu ar lielisko darbu un izlika zingu, pavēstot visiem, ka

Helēna no Melburnas Ņūmeksikā ir spilgta personība, viņai vajag veltīt ipašu uzmanību un visos iespējamos veidos atbalstīt viņas centienus. Bet plīsums pletās aizvien platāks, bija steigšus kaut kas jādara. Nespēdama izdomāt neko citu, Mēja aktivizēja Sfēras Aptauju un pamāja ar galvu - sāksim!

- Vai tu regulāri lieto matu kondicionētāju?

- Jā, - Mēja atbildēja.

- Paldies. Ko tu domā par organiskajiem matu kopšanas līdzekļiem?

- Patīk. - Viņa jau bija nedaudz nomierinājusies.

- Paldies. Ja veikalā vai internēta vietnē, kur tu parasti iepērcies, nav tava iecienītā matu kopšanas līdzekļa, vai tu iegādājies cita zīmola produktu?

- Nē.

- Paldies.

Ierasti uzdevumi, vienmērīgs darba ritms - tieši tas, kas šobrīd vajadzīgs. Aproces displejā ņudzēja simtiem jaunu smaidiņu. Daudzi rakstīja, ka tas ir ļoti iedvesmojoši - "Sfēras" jaunā slavenība dod savu ieguldījumu šādas datubāzes veidošanā. Pienāca ziņas arī no dažiem cilvēkiem, ar kuriem viņa bija strādājusi Klientu Pieredzē, viņu apsveica klienti no Kolumbusas, Johannes-burgas un Brisbenas. Kādas mārketinga firmas īpašnieks no Ontario pateicās par viņas piemēru un labo gribu, un Mēja bridi sarakstījās ar viņu, apvaicājās, kā sokas ar biznesu.

Viņa sazinājās ar vēl trijiem klientiem, un visi trīs piekrita atbildēt uz paplašinātās aptaujas jautājumiem. Grupas vidējais reitings bija 95 punkti, un Mēja cerēja, ka viņai izdosies to uzlabot. Viņa jutās vajadzīga, un tā bija ļoti patīkama izjūta.

- Mēja.

Jau atkal šis vārds, izrunāts viņas pašas digitalizētajā balsi, atbalsojās kaut kur pašos sirds dziļumos. Šķita, ka viņa nav dzirdējusi to mēnešiem ilgi, tomēr tas nebija zaudējis savu spēku. Vajadzēja pamāt ar galvu, bet viņa gribēja dzirdēt to vēlreiz un nogaidīja.

- Mēja.

Viņa jutās kā atgriezusies mājās.

Ar prātu Mēja saprata - viņa atrodas Frensisa istabā tikai tāpēc, ka visi pārējie viņu uz laiku ir pametuši. Nosēdējusi KP deviņdesmit minūtes, viņa atvēra Sfēras Lokatoru un noskaidroja, ka Frensiss ir kopmītnē. Tad Mēja ieraudzīja, ka viņš vēl neguļ un ir pieejams tiešsaistē. Jau pēc pāris minūtēm Frensiss paziņoja, ka ir ļoti pateicīgs un priecīgs par viņas ziņu, un uzaicināja Mēju pie sevis. Lūdzu, piedod! - viņš rakstīja. Es pateikšu to vēlreiz, kad tu atnāksi. Tā nu viņa izslēdza kameru un devās pie Frensisa.

Durvis atvērās.

- Piedod, lūdzu! - viņš sacija.

- Izbeidz! - Mēja iegāja iekšā un aizvēra durvis.

- Vai kaut ko gribi? - viņš pajautāja. - Varbūt ūdeni? Ir ari kaut kāds jauns degvīns - atradu ledusskapi, kad pārnācu. Varam nogaršot.

- Nē, paldies. - Mēja apsēdās uz skapiša līdzās Frensisa portatīvajām ierīcēm.

- Pag, pag! Tur nedrīkst sēdēt! - viņš iesaucās.

Mēja piecēlās. - Es taču nesēžu uz taviem rīkiem.

- Ne jau rīku, bet skapīša dēļ. - Frensiss pasmaidīja. - Man teica, ka tas esot diezgan vārīgs. Vai tu tiešām neko nedzersi?

- Nē. Esmu ļoti nogurusi, vienkārši negribēju palikt viena.

- Paklau, - Frensiss iesāka. - Es visu saprotu un zinu, ka man bija jālūdz tev atļauja, bet ceru, ka tu ari mani saproti. Es vienkārši

nespēju noticēt, ka esmu kopā ar tevi. Domāju, ka varbūt tā ir pēdējā reize, un gribēju paturēt to atmiņā.

Mēja apzinājās savu varu pār šo vīrieti, un tas viņu tīkami satrauca. Viņa apsēdās uz gultas. - Vai tu viņus atradi?

- Ko tad?

- Pagājušajā reizē tu teici, ka grasies skenēt fotogrāfijas. Tās, kas tavā albumā.

- Ā! Jā. Mēs kopš tās reizes neesam runājuši. Es tā arī izdarīju. Viss bija ļoti vienkārši.

- Vai izdevās noskaidrot, kas viņi tādi ir?

- Lielākā daļa ir "Sfēras" lietotāji, tā ka es varēju identificēt sejas. Tas prasīja aptuveni septiņas minūtes. Pāris gadījumos nācās izmantot federāļu datubāzi. Mums vēl nav pieejami visi viņu dati, bet var apskatīt transportlīdzekļu reģistra fotogrāfijas. Un tur ir gandrīz visi pilngadīgie iedzīvotāji.

- Vai tu ar viņiem sazinājies?

- Vēl ne.

- Vismaz uzzināji, kur viņi dzīvo?

- Jā, protams. Kad noskaidroju viņu vārdus, varēju sameklēt arī adreses. Daži bija vairākas reizes mainījuši dzīvesvietu, bet es ierobežoju meklēšanu ar tiem gadiem, kad varēju būt pie viņiem. Izveidoju veselu grafiku - kad es varēju būt kurā vietā. Lielākā daļa ģimeņu dzīvoja Kentuki, dažas - Misūri, bet viena - Tenesī.

- Un tas ir viss?

- Vēl nezinu. Daži jau ir miruši, tā ka... Nezinu. Varētu vienkārši nobraukt gar šīm mājām, aizpildīt baltos laukumus. Nudien nezinu. Ak jā, - Frensiss atplauka. - Es šo to atcerējos. Lielākoties man nav īpašu atmiņu par šiem cilvēkiem, bet vienam pārim bija meita. Man tolaik bija divpadsmit gadu, viņai - kādi piecpadsmit. Neko daudz es neatceros, bet skaidri zinu, ka ar viņu bija saistītas manas pirmās seksuālās fantāzijas.

Šie maģiskie vārdi tūlit pat iedarbojās uz Mēju. Agrāk bija tā - kolīdz vīrietis vai viņa pati pieminēja seksuālās fantāzijas, tās tūlīt tika apspriestas un zināmā mērā arī īstenotas. Tā nu viņi izspēlēja Frensisa ierosināto etīdi; viņš gribēja iziet no istabas un pieklauvēt pie durvīm kā apmaldījies pusaudzis pie lepnas priekšpilsētas mājas durvīm, un Mejai bija jāaicina viņš iekšā, tēlojot seksīgi ģērbušos, pēc kompānijas izslāpušu mājsaimnieci.

Frensiss pieklauvēja, un Mēja sagaidīja viņu pie durvīm. Kad viņš pateica, ka ir apmaldījies, viņa atbildēja, lai velk nost savas netīrās drēbes, viņa sameklēs kaut ko piemērotu vīra garderobē. Frensisu tas tik ļoti uzbudināja, ka rotaļa uzņēma straujus apgriezienus un jau pēc pāris sekundēm viņš bija pliks un Mēja sēdēja viņam virsū. Minūti vai divas viņa cēlās un slīga lejup, un Frensiss skatījās uz viņu platām

acīm gluži kā puišelis zoo-parkā. Tad viņš aizvēra acis, īsi iekviecās un sāka ņurdot raustīties konvulsijās.

Kamēr Frensiss tīrīja zobus, Mēja saritinājās zem biezās segas un pagriezās pret sienu; viņa bija pagurusi un izjuta ja ne gluži pieķeršanos, tad vismaz kaut ko līdzīgu apmierinājumam. Pulkstenis rādīja trīs un vienpadsmit minūtes.

Pēc brīža Frensiss iznāca no vannasistabas.

- Man ir vēl viena fantāzija, - viņš sacīja, palienot zem segas un pievirzoties tuvāk, līdz Mēja sajuta uz kakla viņa elpu.

- Es jau guļu, - viņa nomurmināja.

- Tev nekas nebūs jādara. Tā ir verbāla spēlīte.

- Nu labi.

- Gribu, lai tu mani novērtē.

- Ko?

- Vienkārši novērtē. Tāpat kā Klientu Pieredzē.

- No viena līdz simt punktiem?

- Tieši tā.

- Beidz muļķoties! Es negribu to darīt.

- Tikai joka pēc.

- Lūdzu, Frensis! Es negribu. Tas sabojās visu kaifu.

Frensiss pieslējās sēdus un smagi nopūtās. - Bet

neziņa sabojā kaifu man.

- Kāda neziņa?

- Kā man sanāca.

- Kā tev sanāca? Normāli.

Frensiss sašutis nosprauslājās, un Mēja pagriezās pret viņu. - Kas par lietu?

- Normāli? - viņš pārjautāja. - Man sanāca normāli?

- Ak kungs! Tev sanāca lieliski. Pilnīgi perfekti. Ja es saku “normāli”, tas nozīmē, ka labāk nemaz nevar būt.

- Labi, - Frensiss atkal pievirzījās tuvāk. - Tad kāpēc tu neteici to agrāk?

- Vai tad?

- Vai tu uzskati, ka “normāli” ir tas pats, kas “perfekti” un “labāk nemaz nevar būt”?

- Nē, ne gluži. Es vienkārši esmu nogurusi. Man vajadzēja izteikties precīzāk.

Frensisa sejā atausa pašapmierināts smaids. - Tu tikko pierādīji, ka man taisnība.

- Kāda taisnība?

- Mēs tikko runājām par taviem vārdiem un to nozīmi. Mēs izprotam tos katrs citādi un tāpēc nespējam saprasties. Bet, ja tu izmantotu skaitli, viss būtu skaidrs kā diena. - Frensiss noskūpstīja viņas plecu.

- Skaidrs. Es visu sapratu. - Mēja aizvēra acis.

- Un? - viņš pajautāja.

Viņa atvēra acis un ieraudzīja Frensisa lūdzošo muti.

- Ko - un?

- Es gribu, lai tu pasaki skaitli.

- Tu patiešām gribi to zināt?

- Protams.

- Labi. Simts. - Viņa atkal pagriezās pret sienu.

- Tas ir tavs vērtējums?

- Nūja. Tev sanāca uz apaļu simtnieku.

Viņa gandrīz vai dzirdēja, kā Frensisa seja izplūst smaidā.

- Paldies. - Viņš noskūpstīja Mēju uz pakauša. - Arla-bunakti.

Tā bija iespaidīga telpa Viktorijas Laikmeta augšstāvā ar stikla griestiem un lielisku skatu. Kad Mēja ienāca zālē, viņu sveica gandrīz visi "Komandas 40" locekļi -grupa novatoru, kuri diendienā izvērtēja "Sfēras" jaunos projektus un deva tiem zaļo gaismu.

- Sveika, Mēja! - sacīja kāda balss. Pagriezusies viņa ieraudzīja Eimonu Beiliju, kurš bija tikko ieradies un ieņēma savu vietu garās telpas viņā galā. Ģērbies svīterī ar rāvējslēdzēju, kura piedurknes bija uzrotītas virs elkoņiem, viņš teatrāli pamāja ar roku Mejai un, protams, arī visiem viņas vērotājiem. Gan "Sfēra", gan pati Mēja jau dienām ilgi pieminēja šo sanāksmi Zing plūsmā, tālab bija gaidāma pastiprināta interese. Aproce informēja, ka patlaban viņai ir 1 982 992 vērotāji. Kaut kas neticams, nodomāja Mēja. Un vēlāk būs vēl vairāk. Viņa apsēdās galda vidū, lai labāk parādītu vērotājiem ne tikai Beiliju, bet arī pārējos Komandas locekļus, viņu komentārus un reakciju.

Kad Mēja jau bija apsēdusies un vairs nevarēja pamest savu vietu, viņa aptvēra, ka nav redzējusi Eniju. Mēja pārlaida skatienu visām četrdesmit sejām, kuras rindojās viņas priekšā galda otrā pusē, bet Enijas tur nebija. Pieraugot, lai kamera būtu vērsta pret Beiliju, viņa sāka skatīties uz visām pusēm un pēdīgi ieraudzīja draudzeni starp sfēristiem, kuri bariņā stāvēja pie durvīm, lai vajadzības gadījumā varētu nemanāmi pamest zāli. Enija noteikti bija viņu pamanījusi, bet nekādi to neizrādīja.

- Nu ko, - sacīja Beilijs, veltot klātesošajiem platu smaidu. - Visi ir sanākuši, varam ķerties pie lietas. - Uz brīdi viņa skatiens apstājās pie Mejas un viņas kameras. Viņai bija teikts, ka visam jāizskatās pēc iespējas vienkāršāk un dabiskāk, it kā Mēja un viņas vērotāji būtu uzaicināti uz gluži parastu sanāksmi.

- Sveicināti, godātie kungi un dāmas! - Beilijs iesāka.

- Es atkal jokoju. - Četrdesmit klātesošie pasmaidīja.

- Pirms dažiem mēnešiem mēs visi redzējām, kā Olīvija

Santosa, ļoti drosmīga un tālredzīga politiķe, pacēla caurredzamību jaunā, es pat teiktu augstākajā līmenī. Un šodien jau

vairāk nekā divdesmit tūkstoši politiķu visā pasaulē ir sekojuši viņas piemēram un apņēmušies padarīt savu tautas pārstāvju dzīvi absolūti caurredzamu. Tas mūs ļoti iepriecina.

Mēja pārbaudīja, ko rāda kamera, - tā bija pavērsta pret Beiliju un lielo ekrānu viņam aiz muguras. Jau pienāca pirmie komentāri, vērotāji pateicās viņai un "Sfērai" par iespēju redzēt šo sanāksmi. Viens no viņiem pat salīdzināja to ar Manhetenas projektu[33], bet kāds cits pieminēja Edisona Menlo parka laboratoriju ap 1879. gadu.

- Ši jaunā caurredzamības ēra sasaucas ar dažām citām manām idejām, kas saistītas ar pilnīgu demokrātiju un tehnoloģiju lomu tās īstenošanā, - turpināja Beilijs. - Es apzināti lietoju vārdu "pilnīgu", jo šis caurredzamības ceļš ved uz vienu mērķi: panākt, lai varas pārstāvji atskaitītos par katru savu soli. Jūs jau zināt, ka līdz ar Arizonas gubernatoru kļuva caurredzama ari visa viņa komanda, un tas ir nākamais solis. Reizēm pat caurredzams līderis nav garantija pret korupciju, jo šis cilvēks tiek izmantots kā aizsegs, kurš slēpj no sabiedrības acīm aizkulišu darboņus. Bet es ticu, ka situācija drīz mainīsies. Tās varas struktūras, kurām nav nekā slēpjama, vismaz šajā valstī kļūs caurredzamas gada laikā, un mēs ar Tomu piešķirsim tām lielas atlaides vajadzīgā aprīkojuma iegādei un nodrošināsim attiecīgu serveru kapacitāti.

Atskanēja dedzīgi aplausi.

- Bet tā ir tikai puse cīņas. Tie ir mūsu izvēlētie pārstāvji, bet kā ir ar otru - pilsoņu pusi? To pusi, kura ietver mūs visus?

Beilijam aiz muguras parādījās attēls - tukšs vēlēšanu iecirknis kādas skolas sporta zālē. Pēc brīža tas sadalījās vairākos skaitļos.

- Lūk, statistika par pilsoņu dalību pēdējās vēlēšanās. Kā redzat, federālajā līmenī tajās piedalījās tikai 58 procenti balsstiesīgo iedzīvotāju. Neticami, vai ne? Tālāk procenti strauji krītas: štatu vēlēšanās piedalījās 32, apgabalu - 22, bet mazpilsētu vēlēšanās - ne vairāk par 17 procentiem balsstiesīgo iedzīvotāju. Cik neloģiski -jo tuvāk mājām ir pārvaldes orgāns, jo mazāka ir mūsu interese. Pilnīgs absurds, vai ne?

Mēja pārbaudīja vērotāju skaitu - vairāk nekā divi miljoni. Katru sekundi nāca klāt aptuveni tūkstotis vērotāju.

- Mēs visi zinām, - Beilijs turpināja, - ka jaunās tehnoloģijas, kas lielākoties tiek izstrādātas šeit, "Sfērā", var tā vai citādi palīdzēt vēlēšanu procesā. Valdība jau agrāk centās padarīt to pieejamāku un vienkāršāku. Manā jaunībā tika pieņemts likums par vēlētāju reģistrāciju transportlīdzekļu aģentūrās. Tas palīdzēja. Tad daži štati atļāva reģistrēties vai atjaunot reģistrāciju tiešsaistē. Lieliski. Tomēr nevar teikt, ka tas īpaši ietekmēja vēlētāju aktivitāti. Un tagad - daži interesanti statistikas dati. Lūk, cik cilvēku piedalījās pēdējās federālajās vēlēšanās.

Viņam aiz muguras parādījās skaitlis - 140 miljoni.

- Un cik mums ir balsstiesīgo iedzīvotāju?

Uz ekrāna iznira jauns skaitlis - 244 miljoni.

- Un tie esam mēs. Lūk, cik daudz amerikāņu ir reģistrējušies "Sfērā".

Iepriekšējos skaitļus papildināja trešais - 241 miljons.

- Pārsteidzoša statistika, vai ne? Mūsu pakalpojumus izmanto par simt miljoniem vairāk cilvēku, nekā piedalās prezidenta vēlēšanās. Par ko tas liecina?

- Ka mēs esam paši labākie! - no otrās rindas atsaucās kāds vecāks vīrietis ar sirmu zirgasti un nonēsātu T kreklu. Visi sāka smieties.

- Pats par sevi saprotams, - Beilijs piekrita. - Bet vēl? Tas liecina par to, ka "Sfēra" prot piesaistīt cilvēkus, panākt augstu dalības līmeni. Un to atzīst ari Vašingtona. Ne viens vien Kolumbijas apgabalā uzskata, ka tieši mēs varam panākt simtprocentīgu dalību demokrātiskajos procesos.

Uz ekrāna parādījās klasiskais Tēvoča Sema tēls, un pēc brīža tam līdzās iznira Beilijs - tādā pašā tērpā, ar bargi savilktām uzacīm pastiepis pirkstu pret klātesošajiem. Zālē atkal atskanēja skaļi smiekli.

- Nu esam nonākuši līdz mūsu sanāksmes galvenajam jautājumam, proti - ja nu "Sfēras" profils automātiski reģistrētu lietotājus vēlēšanām?

Beilijs pārlaida skatienu zālei, atkal mirkli pakavējoties pie Mejas un viņas vērotājiem. Viņa paskatījās uz aproci un izlasīja ziņu: "Tirpas skrien pār muguru!"

- Lai izveidotu profilu AutenTu, ir jābūt reālai personai ar reālu adresi un personas datiem, reālu sociālās apdrošināšanas numuru, reālu un pārbaudāmu dzimšanas datumu. īsi sakot, jāsniedz visa tā informācija, kura parasti tiek pieprasīta, reģistrējoties vēlēšanu iecirknī. Kā jūs visi zināt, mūsu rīcībā ir daudz vairāk informācijas. Tad kāpēc lai ar šo informāciju nebūtu gana, lai reģistrētu jūs kā vēlētāju? Vai - vēl labāk - kāpēc lai jebkura

demokrātiska valdība neuzskatītu juspar reģistrētu, kolīdz tiek izveidots profils?

Visas četrdesmit galvas sāka atzinīgi klanīties; daži piekrita, ka tā ir visnotaļ prātīga doma, vairāki citi noteikti bija jau labu laiku apsprieduši šo ieceri.

Mēja paskatījās uz aproci. Vērotāju skaits nu auga straujāk - desmit tūkstoši sekundē - un bija jau pārsniedzis 2 400 000. Bija saņemtas 1248 ziņas, lielākā daļa - pēdējās deviņdesmit sekundēs. Beilijs ari skatījās uz savu planšeti un noteikti redzēja tos pašus skaitļus. Viņš pasmaidīja un turpināja: - Personiski es neredzu nevienu vērā ņemamu "pret", tikai un vienīgi "par". Un man piekrīt daudzi likumdevēji, tostarp kongresmene Santosa, kā ari 182 citi kongresmeņi

un 32 senatori -viņi visi ir gatavi pieņemt likumu, kas padarītu AutenTu par automātisku vēlētāju reģistru. Nav slikti, vai ne?

Sekoja īsa aplausu šalts.

- Iedomājieties, kā būtu, ja mēs spētu nodrošināt teju simtprocentīgu dalību visās vēlēšanās. - Beilijs nu runāja klusā, cerības un sajūsmas piesātinātā balsī. - Tad vairs nevarētu kurnēt tie, kuri bija par slinku, lai paši piedalītos vēlēšanās. Vairs nebūtu kaut kādu marginālu aktīvistu izvēlētu kandidātu. Mēs šeit labi zinām, ka pilnīga dalība nodrošina pilnīgas zināšanas. Mēs zinām, ko vēlas sfēristi, jo uzdodam jautājumus un viņi atbild, labi saprazdami, ka šīs atbildes ir nepieciešamas, lai mēs gūtu pilnīgu un skaidru priekšstatu par "Sfēras" kolektīva vēlmēm. Ja šāda sistēma tiktu ieviesta nacionālā, proti, vēlēšanu līmeni, es nešaubos, ka mēs varētu nodrošināt teju simtprocentīgu dalību. Simtprocentīgu demokrātiju.

Beilija sejā atausa triumfējošs smaids. Zāli pāršalca aplausu vilnis, un Stentons piecēlās; acīmredzot viņš uzskatīja, ka prezentācija ir galā. Piepeši Mejai ienāca prātā kāda doma, un viņa nedroši pacēla roku.

- Jā, Mēja. - Beilija seja joprojām bija sastingusi smaidā.

- Es iedomājos, ka mēs varētu spert vēl soli tālāk... Protams, es nedomāju, ka tas...

- Nē, nē. Runā vien, Mēja. Tu labi sāki. Man patīk vārdi "vēl soli tālāk". Tā jau šis uzņēmums ir izveidojies.

Mēja pārlaida skatienu četrdesmit sejām, kurās atspoguļojās gan uzmundrinājums, gan vieglas bažas. Nonākusi līdz Enijai, viņa ieraudzīja īgnu, neapmierinātu grimasi. Šķita, ka viņa gaida vai pat vēlas, lai draudzene padarītu sevi par apsmieklu, un tas deva vajadzīgo impulsu - Mēja saņēmās, dziļi ievilka elpu un sāka runāt.

- Jūs tikko teicāt, ka mēs varētu nodrošināt gandrīz simtprocentīgu dalību, un es iedomājos, kā vienkārši sasniegt šo mērķi, izmantojot visus jūsu pieminētos soļus. Visus līdzekļus, kuri jau ir mūsu rīcībā.

Mēja atkal pārlaida skatienu klātesošajiem, gatava atkāpties, pamanot kaut vienu skeptisku acu pāri, bet ieraudzīja tikai ziņkāri un kolektīvu galvas klanīšanu, kas liecināja par ieradumu paust priekšlaicīgu piekrišanu.

- Turpini, Mēja, - Beilijs mudināja.

- Vispirms gribu nedaudz ieskicēt situācijas aprises, -Mēja sacīja. - Cik sapratu, mēs visi vēlamies panākt simtprocentīgu dalību un uzskatām, ka tas būtu ideāls variants.

- Tieši tā, - Beilijs apstiprināja. - Tas neapšaubāmi ir visu ideālistu ideāls.

- Un patlaban "Sfēra" ir reģistrēti 83 procenti balsstiesīgo amerikāņu?

-Jā.

- Un mēs esam ceļā uz to, ka vēlētāji varēs reģistrēties un varbūt pat vēlēt ar "Sfēras" starpniecību.

Beilijs kā šaubīdamies nogrozīja galvu, tomēr viņa smaids un skatiens mudināja turpināt. - Mazliet pārsteidzīgs pieņēmums, bet tas nekas.

- Tad kāpēc mēs nevarētu pieprasīt, lai katram balsstiesīgam pilsonim būtu "Sfēras" konts?

Visi nemierīgi sagrozījās krēslos, daži vecākie sfēristi skaļi noelsās.

- Ļaujiet viņai pabeigt, - ierunājās kāda cita balss. Mēja paskatījās apkārt un ieraudzīja Stentonu, kurš stāvēja pie durvīm, sakrustojis rokas uz krūtīm un iedūris skatienu grīdā. Uzmetis Mejai īsu mirkli, viņš strupi pamāja ar galvu, un viņa atkal sajuta drošu pamatu zem kājām.

- Es jau gaidīju šādu reakciju. Kā gan mēs varam pieprasīt, lai cilvēki izmanto mūsu pakalpojumus? Bet neaizmirsīsim, ka mūsu valsts pilsoņiem ir ļoti daudz dažādu pienākumu un tā tas ir lielākajā daļā attīstīto valstu. Bērniem taču ir jāapmeklē skola, vai ne? Tas ir ar likumu noteikts pienākums. Vecākiem ir jāsūta bērni skolā vai jānodrošina iespēja mācīties mājās, bet jebkurā gadījumā tas ir jādara. Ikvienam pilngadīgam vīrietim ir jāreģistrējas militārajam dienestam, vai ne? Lai sēstos pie stūres, ir vajadzīga vadītāja apliecība, turklāt ir jāizmanto drošības josta. Pat no atkritumiem ir jāatbrīvojas noteiktā veidā, tos nedrīkst izmest, kur pagadās.

- Valsts pieprasa, lai mēs maksātu nodokļus, - negaidīti piebalsoja Stentons. - Un sociālās apdrošināšanas iemaksas. Un piedalītos tiesas sēdēs kā zvērinātie.

- Tieši tā, - Mēja turpināja. - Mēs drīkstam atvieglot tikai tualetē, nevis uz ielas. Un tā tālāk un tā joprojām - valsts pieprasa, lai pilsoņi ievērotu neskaitāmus likumus. Kāpēc tad nevarētu pieprasīt, lai viņi piedalās vēlēšanās? Tā notiek daudzās valstīs.

- Pie mums jau gribēja ieviest šādu kārtību, - sacīja kāds no vecākajiem sfēristiem.

- Tikai tie nebijām mēs, - Stentons iebilda.

- Tur jau tā lieta. - Mēja paskatījās uz viņu un pamāja ar galvu. - Mums vēl nebija tādu tehnoloģiju. Agrāk būtu bijis pārāk dārgi sadzīt visus rokā, reģistrēt vēlēšanām un pēc tam panākt, lai viņi dodas balsot. Būtu jāstaigā pa mājām un jātransportē ļaudis uz vēlēšanu iecirkņiem. Tas būtu praktiski neiespējami. Pat tajās valstīs, kurās dalība vēlēšanās ir obligāta, patiesībā tas netiek uzspiests. Bet tagad tas ir iespējams - mēs varam salīdzināt balsstiesīgo iedzīvotāju sarakstus ar AutenTu lietotāju datubāzi, un tur atradīsies puse trūkstošo vēlētāju. Reģistrācija notiek automātiski, atliek tikai

nodrošināt viņu ierašanos vēlēšanu iecirknī.

- Kādā veidā? - pajautāja kāda sieviete, un Mēja saprata, ka tā ir Enija. Tas nebija tiešs izaicinājums, tomēr tonis šķita diezgan šerps.

- Ak kungs! - Beilijs atbildēja. - Ir simtiem dažādu iespēju. Tā nudien nav nekāda problēma. Var sūtīt viņiem neskaitāmus atgādinājumus vai pat bloķēt kontus līdz brīdim, kad viņi būs nobalsojuši. Es izvēlētos šo variantu. "Sveika, Enij! Atlicini piecas minūtes vēlēšanām!" Vai tamlīdzīgi. Mēs jau izmantojam šo metodi savām aptaujām, un tu to labi zini, Enij. - Beilijs izrunāja viņas vārdu ar vieglu vilšanās un brīdinājuma pieskaņu, liekot

saprast, lai labāk paklusē. Tad viņš atplauka un atkal pievērsās Mejai. - Un ko darīt ar nepakļāvīgajiem?

Mēja pasmaidīja - viņa jau zināja atbildi un paskatījās uz aproci: 7 202 821 vērotājs. Pa kuru laiku savācās tāds kvantums?

- Mums visiem taču ir jāmaksā nodokļi, vai ne? Cik cilvēku to tagad dara tiešsaistē? Pagājušajā gadā droši vien kādi astoņdesmit procenti. Kā būtu, ja mēs pārtrauktu dublēt pakalpojumus un iekļautu to visu vienotā sistēmā? Ikviens varētu izmantot savu "Sfēras" kontu, lai nomaksātu nodokļus, reģistrētos vēlēšanām, apmaksātu soda talonus un tamlīdzīgi. Mēs aiztaupītu cits citam daudz velti izšķiesta laika un neērtību, arī valsts ietaupītu miljardiem dolāru.

- Simtiem miljardu, - Stentons precizēja.

- Tieši tā, - Mēja piekrita. - Mūsu AutenTu kontus ir nesalīdzināmi vieglāk lietot nekā, teiksim, transportlīdzekļu aģentūru vietņu tīklu. Vai būtu slikti, ja ar "Sfēras" starpniecību varētu atjaunot vadītāja apliecību? Ja caur AutenTu kontu varētu pieteikties visiem valsts pakalpojumiem? Cilvēki būtu sajūsmā par šādu iespēju. Viņiem vairs nevajadzētu apmeklēt desmitiem vietņu, lai izmantotu dažādus pakalpojumus, to visu varētu izdarīt caur "Sfēru".

- Bet kāpēc lai valdība pati neizveidotu šādu universālu sistēmu? - Atkal atskanēja Enijas balss, un Mēja tūlīt aptvēra, ka tā ir kļūme. - Kāpēc tai būtu vajadzīgi mēs?

Mēja īsti nesaprata, vai tas ir vienkārši retorisks jautājums vai arī Enija patiešām uzskata to par nopietnu iebildumu. Jebkurā gadījumā lielākā daļa klātesošo sāka smīkņāt. Valdība izstrādās jaunu, sarežģītu sistēmu, lai konkurētu ar "Sfēru"? Mēja paskatījās uz Beiliju un Stentonu. Stentons smaidīja, paslējis zodu, un nolēma pats atbildēt uz Enijas iebildumu.

- Tāpēc, Enij, ka tukšā vietā izveidot līdzīgu sistēmu būtu muļķīga, ļoti dārga un vienkārši nerealizējama iecere. Mums jau ir vajadzīgā infrastruktūra un 83 procenti elektorāta. Vai tevi apmierina šāda atbilde?

Enija pamāja ar galvu, un viņas acīs atspoguļojās bailes, nožēla un varbūt pat mirklīgs izaicinājums. Stentons runāja diezgan asā tonī,

un Mēja nodomāja, ka viņš varētu būt mazliet iecietīgāks.

- Vašingtona vēl nekad nav bijusi tik taupīga kā tagad, - viņš turpināja jau laipnāk. - Vismaz šobrīd tai nenāk ne prātā no pašiem pamatiem veidot jaunas vērienīgas birokrātiskās sistēmas. Patlaban ikviena vēlētāja balss izmaksā valstij aptuveni desmit dolārus. Tā kā prezidenta vēlēšanās piedalās divsimt miljoni cilvēku, valsts izdod divus miljardus reizi četros gados, un tas ir tikai par vienu vēlēšanu dienu. Ņemot vērā arī štatu un visas pārējās vēlēšanas, katru gadu šis vienkāršais process izmaksā valstij simtiem miljardu dolāru, un tie ir pilnīgi lieki tēriņi. Dažos štatos šim nolūkam joprojām izmanto papīru! Piedāvājot šos pakalpojumus bez maksas, mēs ļausim valstij ietaupīt miljardiem dolāru, turklāt vēlēšanu rezultāti būs zināmi tūlīt pat. Vai tas izklausās gana pārliecinoši?

Stentons paskatījās uz Eniju tā, it kā būtu atklājis viņā kaut ko jaunu, un viņa drūmi pamāja ar galvu. Tad viņš pagriezās pret Mēju, aicinot viņu turpināt.

- Ja ikvienam pilsonim būs obligāti jāreģistrējas AutenTu, lai maksātu nodokļus vai izmantotu jebkurus

valsts pakalpojumus, - viņa sacīja, - būs palicis tikai mazs solītis līdz simtprocentīgai dalībai vēlēšanās. Turklāt mēs varētu sekot līdzi visiem demokrātiskajiem procesiem. Teiksim, pilsētiņas municipalitāte vēlas, lai visi nobalsotu par kādu vietējas nozīmes lēmumu. AutenTu zina ikviena lietotāja adresi, tā ka balsošanā varētu piedalīties tikai šīs pilsētiņas iedzīvotāji. Un rezultāti būtu zināmi jau pēc pāris minūtēm. Vai arī kāds štats vēlēsies noskaidrot iedzīvotāju viedokli par jaunu nodokli. Arī šajā gadījumā jau pēc īsa brīža tiks iegūti precīzi un verificējami dati.

- Tad vairs nebūtu nekādas zīlēšanas kafijas biezumos. - Stentons nu stāvēja galda galā. - Nekādu lobētāju. Nekādu vēlēšanu iecirkņu. Zināmā mērā vairs nebūtu vajadzīgs pat Kongress. Ja mēs varētu jebkurā laikā gūt nefiltrētus, precīzus un patiesus datus par cilvēku vēlmēm, liela daļa Vašingtonas vairs nebūtu vajadzīga, vai ne?

Vakars bija auksts, plosījās stiprs vējš, bet Mēja to nemanīja. Viss bija labi un pareizi, vienkārši perfekti. Viņa bija guvusi Gudro atzinību un varbūt norādījusi visam uzņēmumam jaunu ceļu - varbūt, jā, varbūt pat radusi iespēju pacelties jaunā pārstāvnieciskās demokrātijas līmenī. Vai tiešām viņas ideja palīdzēs "Sfērai" pilnveidot demokrātiju? Vai tiešām viņa ir radusi risinājumu simtiem gadu pastāvējušai problēmai?

Tūlīt pēc sanāksmes izskanēja zināmas šaubas par to, vai būtu labi nodot privāta uzņēmuma rokās tik valstiski nozīmīgu procesu kā vēlēšanas, tomēr virsroku guva šīs idejas neapstrīdamā loģika un milzīgie ietaupījumi. Šos

divsimt miljardus taču varētu piešķirt skolām vai veselības

aprūpei! Ar šādiem līdzekļiem varētu sākt risināt vai pat atrisināt daudzas sasāpējušas problēmas, turklāt tos varētu ietaupīt ne tikai reizi četros gados, bet nedaudz mazākā apjomā katru gadu. Visas dārgās vēlēšanas uzreiz aizstātu acumirklīgs process ar minimālām izmaksām.

Lūk, ko spēj piedāvāt "Sfēra" ar savu unikālo statusu, rakstīja vērotāji savos zingos. Mēja lasīja tos, braucot ar Frensisu vilcienā pa tuneli zem līča, un viņi abi smaidīja kā nepilnīgi. Daudzi viņus pazina un centās nostāties Mejas kameras priekšā, bet viņa to gandrīz nemanīja -aprocē bija tik daudz pozitīvu ziņu, ka viņa nespēja no tām atrauties.

Mēja uzmeta skatienu otrai aprocei. Pulss bija paātrināts - 130 sitienu minūtē -, bet viņai tas patika. Aizbraukuši līdz centram, viņi uzskrēja pa kāpnēm, lecot pa diviem pakāpieniem, un iznāca virszemes zeltainajā gaismā. Aiz Mārketstrītas mirgoja Līča tilta uguntiņas.

- Bāc, tā taču ir Mēja!

Kas to teica? Mēja ieraudzīja, ka viņiem pretī steidzas divi pusaudži kapučsvīteros, uzlikuši austiņas.

- Rullē tālāk, Mēja! - sacīja otrs. Abu acīs vīdēja atzinība un apbrīns, tomēr viņi negribēja būt uzbāzīgi un aiztraucās lejup pa kāpnēm.

- Smieklīgi puikas, - Frensiss noteica, pavadot zēnus ar skatienu.

Soļojot uz krastmalas pusi, Mēja atcerējās Merseru, acu priekšā kā ātri gaistoša ēna pavīdēja viņa seja. Nedz viņš, nedz Enija kopš sanāksmes nebija devuši nekādu ziņu, bet Mēju tas neuztrauca. Arī vecāki klusēja, varbūt

pat nebija redzējuši viņas triumfa brīdi, un Mēja saprata, ka viņai vienalga. Patlaban nozīme bija tikai šim brīdim, šim vakaram, skaidrajām debesīm, kurās nebija nevienas zvaigznes.

- Tu biji tik pārdabiski mierīga, - Frensiss uzspieda viņai uz lūpām sausu, profesionālu skūpstu.

- Vai es normāli runāju? - Tas izklausījās diezgan muļķīgi pēc tik pārliecinošiem panākumiem, bet Mēja gribēja dzirdēt vēl kādu komplimentu.

- Tu biji perfekta, - viņš apliecināja. - Simts punkti.

Turpinot ceļu uz līča pusi, Mēja ātri izskatīja populārākos komentārus. Kāda sieviete kaismīgi apgalvoja, ka tas var novest vai pat neizbēgami novedīs līdz totalitārismam, un Mejai sažņaudzās kuņģis.

- Neņem galvā, - sacīja Frensiss. - Nevajag klausīties visādu paranoiķu prognozes. Ko viņa zina? Kaut kāda provinces šiza folijas cepurē.

Mēja nezināja, ko nozīmē šī piebilde par folijas cepuri, bet viņas

tētis arī tā mēdza teikt, un, iedomājusies, kā viņš to saka, Mēja neviļus pasmaidīja.

- Laiks tukšot kausus! - Frensiss iesaucās, un viņi devās uz spoži apgaismotu krastmalas bāru, kura priekšā bija plata terase. Mēju tūlīt pazina bariņš glītu jauniešu, kuri sēdēja pie āra galdiņiem.

- Tā taču ir Mēja! - viens no viņiem iesaucās.

Jauns puisis, pēc izskata pārāk jauns, lai vispār atrastos bārā, pagriezās pret Mejas kameru. - Hei, mammu! Es sēžu mājās pie grāmatām. - Gadus trīsdesmit veca sieviete, kura varbūt bija, bet varbūt arī nebija kopā ar pārāk jauno puisi, garāmejot pateica: - Sveiks, mīļais! Es esmu ar draudzenēm lasītāju klubā. Paveicini sīkos!

Vakars bija skurbinošs, spožs un aizritēja pārāk ātri. Mēja gandrīz neizkustējās no vietas - visapkārt drūzmējās cilvēki, kas sniedza viņai dzērienus, spieda roku un pliķēja pa plecu. Visu vakaru viņa grozījās ap savu asi gluži kā nojūdzies vējrādis, lai pieņemtu kārtējos apsveikumus un laba vēlējumus. Visi gribēja ar viņu nofotografēties, gribēja zināt, kad tas viss notiks. Kad mēs pārvarēsim visus nevajadzīgos šķēršļus?- viņi jautāja. Risinājums nu bija atrasts un viegli īstenojams, neviens vairs negribēja gaidīt. Vislabāk to formulēja kāda sieviete, mazliet vecāka par Mēju, kura neizlaida no rokām savu kokteili, tomēr raudzījās ar gana skadru skatienu. Dzēriens izšļakstījās uz galda, kad viņa šļupstot pajautāja: “Kā lai ātrāk tiek pie neizbēgamā?”

Pēc tam viņi aizgāja uz kādu klusāku vietiņu Embar-kadero, lai izdzertu vēl pa vienam dzērienam, bet viņiem tūlīt pievienojās kāds pusmūža vīrietis. Viņš neaicināts piesēdās pie viņu galdiņa, abās rokās turot lielu glāzi, un sāka stāstīt, ka savulaik studējis teoloģiju Ohaio un grasījies kļūt par mācītāju, bet tad atklājis datorus, pametis visu un pārcēlies uz Paloalto. Nu jau divdesmit gadus viņa dzīvē trūcis garīguma, bet tagad viss esot mainījies.

- Es šodien klausījos, kā tu runāji, - viņš sacīja. - Tev izdevās salikt visu kopā, rast iespēju glābt visas dvēseles. Gluži kā baznīcā, kuras mērķis ir glābt pilnīgi visus. Bet kā lai to paveic? Misionāri to dara jau simtiem gadu. - Vīrietim mežģīnās mēle, tomēr viņš iedzēra vēl vienu garu malku. - Tu un tava “Sfēra”... - Viņš uzzīmēja gaisā horizontālu apli, kas Mejai asociējās ar nimbu. -Jūs izglābsiet visas dvēseles. Savāksiet ļaudis vienuviet, iemācīsiet visiem vienu un to pašu, un mums būs viena

morāle, viens likumu krājums. Iedomājies tikai! - Viņš uzplāja ar roku pa metāla galdiņu, satricinot savu glāzi. - Tad mums visiem būs acis kā Dievam. Vai zināt to vietu? “Un nav radījuma, kas Viņa priekšā apslēpts, viss ir atsegts un atklāts Viņa acīm.”[34] Vai Bībeli esat lasījuši? -Ieraudzījis viņu mulsos skatienus, vīrietis pavīpsnāja un atkal pieplaka pie glāzes. - Nu mēs visi būsim kā Dievs, varēsim vērot un

vērtēt cits citu. Mēs redzēsim to pašu, ko Viņš, un paudīsim Viņa spriedumu. Mēs būsim Viņa dusmu un piedošanas nesēji - vienmēr un visur. Visas reliģijas ir gaidījušas to brīdi, kad ikviens no mums būs tiešs Dieva gribas nesējs. Vai saprotat, ko es gribu teikt? - Mēja pašķielēja uz Frensisu, kurš ar pūlēm valdīja smieklus. Viņš iespurdzās pirmais, Mēja sekoja. Abi ķiķinādami atvainojās vīrietim un, paslējuši gaisā rokas, lūdza piedošanu. Bet viņš neklausījās. Piesvempies kājās, vīrietis pagriezās uz iešanu, tad apcirtās, paķēra savu glāzi un atkal pilnā komplektā aiztenterēja gar krastu.

Mēja pamodās līdzās Frensisam septiņos no rīta. Abi bija iekrituši viņas kopmītnes gultā īsi pēc diviem. Paņēmusi tālruni, viņa atrada 322 jaunas ziņas. Kamēr Mēja ar miegainu skatienu vērās uz displeju, atskanēja zvana signāls. Zvanītāja identifikācija bija bloķēta, un Mēja saprata, ka tas var būt tikai Kaldens. Viņa ļāva atbildēt balss pastam, bet viņš zvanīja vēl desmitiem reižu. Kaldens zvanīja gan tad, kad Frensiss piecēlās, noskūpstīja Mēju un devās uz savu istabu, gan tad, kad viņa bija dušā un ģērbās. Viņš zvanīja vēlreiz, kad Mēja

jau bija sasukājusi matus, sakārtojusi aproces un pacēlusi virs galvas kameru. Mēja ignorēja zvanu un atvēra ziņu plūsmu.

Tur bija neskaitāmi apsveikumi no sfēristiem un daudziem citiem, bet pašu svarīgāko ziņu bija atsūtījis Bei-lijs: viņš pavēstīja, ka "Sfēras" speciālisti jau strādā pie Mejas idejas. Viņi iedvesmas furorā esot strādājuši augu nakti un nu cerot nedēļas laikā izstrādāt programmu, kura vispirms tiks izmēģināta un pieslīpēta "Sfērā", bet pēc tam piedāvāta visām valstīm, kurās ir pietiekami liels "Sfēras" lietotāju skaits.

Nosaucām to par Demokini, Beilijs rakstīja. Tā ir demokrātija ar tavu balsi, tava iniciatīva. Un tā vairs nav aiz kalniem.

Torīt Mēju uzaicināja pie sevis speciālistu komanda, kura jau bija izstrādājusi Demokini bēta versiju. Kad Mēja iegāja telpā, viņu ar gavilēm sveica aptuveni divdesmit paguruši, bet acīm redzami apmierināti programmētāji un dizaineri. Griestu lampas nodzisa, gaismas lokā palika tikai sieviete ar gariem, melniem matiem un starojošu smaidu sejā.

- Sveika, Mēja! Sveiki, Mejas vērotāji! - Viņa viegli paklanījās. - Mani sauc Šarma, un es jūtos ļoti priecīga un pagodināta par iespēju ar jums runāt. Šodien iepazīstināsim jūs ar pirmo Demokini versiju. Parasti mēs nestrādājam tādos triecientempos, bet, ņemot vērā "Sfēras" nešaubīgo ticību, ka šī programma tūlīt gūs plašu pielietojumu visā pasaulē, centāmies paveikt visu pēc iespējas ātrāk.

Atdzīvojās sienas ekrāns - uz tā parādījās karogs ar zili baltām svītrām un stilīgā šriftā rakstītu vārdu "Demokini".

- Šī programma ļaus sfēristiem paust savu viedokli par faktoriem, kuri ietekmē viņu dzīvi - galvenokārt šeit parkā, bet ari ārpus tā

robežām. Katru reizi, kad “Sfēra” gribēs uzzināt kolektīva domas tajā vai citā jautājumā, uz IntraSfēras displejiem parādīsies lūgums atbildēt uz vienu vai vairākiem jautājumiem. Ļoti svarīgi ir pēc iespējas ātrāk saņemt visu darbinieku atbildes, tālab pārējās saziņas sistēmas tiks bloķētas, līdz jūs būsiet snieguši atbildes. Tūlīt es parādīšu, kā tas notiek.

Uz ekrāna zem Demokini logotipa izlēca jautājums: Vai tu vēlies plašāku veģetāro ēdienu izvēli lenčā? Vienā jautājuma pusē bija podziņa ar priecīgo sejiņu, otrā -ar bēdīgo.

Mēja atzinīgi pamāja ar galvu. - Ļoti iespaidīgi.

- Paldies, - sacīja Šarma un norādīja uz ekrānu. - Un tagad esi tik mīļa un nospied vienu no atbilžu variantiem.

-Ak jā, protams. - Piegājusi pie ekrāna, Mēja nospieda priecīgo smaidiņu, un visi klātesošie atkal uzgavilēja. Uz ekrāna parādījās līksms smaidiņš, bet virs tā - lokā izliekti vārdi: “Tu esi sadzirdēts!” Jautājums nozuda, to aizstāja teksts: “Demokini rezultāti: 75 % respondentu vēlas plašāku veģetāro ēdienu izvēli. Drīzumā tā tiks nodrošināta.”

- Nu kā? - Šarma staroja smaidā. - Tas, protams, ir simulators. Mēs vēl neesam pieslēguši Demokini visus sfēristus, bet tu saprati, kā tas notiek. Uz displeja izlec jautājums, visi uz brīdi pārtrauc darbu, atbild, un “Sfēra” tūlīt pat zina visa kolektīva vēlmes un var attiecīgi rīkoties. Fantastiski, vai ne?

- Jā gan, - Mēja atbildēja.

- Iedomājies, ka tas notiek visas valsts mērogā. Visas pasaules mērogā!

- Es nespēju to iedomāties.

- Bet tu taču pati šo sistēmu izdomāji! - Šarma atgādināja.

Mēja nezināja, ko lai saka. Vai tiešām viņa to bija izdomājusi? Mēja nebija par to pārliecināta. Viņa tikai salika kopā dažus mozaīkas fragmentus: Sfēras Aptauju efektivitāti un lietderību, “Sfēras” nemainīgo mērķi aptvert visu cilvēci, kā arī vispārējo cerību uz reālu, nefiltrētu un, pats svarīgākais, īstenu demokrātiju. Tagad viss bija nodots speciālistu rokās, un to “Sfērā” bija simtiem -labākie pasaulē. Pēdīgi Mēja pateica, ka ir tikai apvienojusi dažas ļoti tuvas idejas, un visi klātesošie atkal jūsmīgi smaidīja, spieda viņai roku un apgalvoja, ka šī ideja ir pavērusi “Sfērai” un, iespējams, arī visai cilvēcei jaunu, nozīmīgu attīstības ceļu.

Kad Mēja pameta Renesansi, viņu turpat pie durvīm apstāja bariņš jaunu sfēristu. Nemierīgi dīdoties emociju pārpilnībā, viņi paziņoja, ka agrāk nekad nav vēlējuši, jo esot bijuši pilnīgi apolitiski un tāli no valsts pārvaldes un domājuši, ka viņu viedoklim nav reālas nozīmes. Agrāk viņu balss vai paraksts uz kādas petīcijas esot gājis tik garu ceļu caur pilsētas, apgabala un štata birokrātisko aparātu līdz

štata pārstāvjiem Vašingtonā, ka tas bijis gluži kā iemest pudeli ar vēstījumu jūras viļņos. Bet tagad, apgalvoja jaunie sfēristi, viņi jūtoties iesaistīti. Ja Demokini tik tiešām darbosies - un, kad šis projekts būs īstenots, tas, protams, darbosies -, beidzot visa tauta būs iesaistīta demokrātiskajos procesos: valsts un visa pasaule izdzirdēs jaunatnes balsi, un viņu dabiskais ideālisms un progresīvās tendences apgriezīs pasauli ar kājām gaisā. Staigājot pa parku, Mēja visu dienu uzklausīja līdzīgas atziņas, sfēristi apbēra viņu ar neskaitāmām jūsmīgām atsauksmēm. Visi sacīja, ka cilvēci gaida grandiozas pārmaiņas, un šīs pārmaiņas notiks straujā tempā - saskaņā ar viņu kvēlo siržu ritmu.

Visu ritu turpinājās neidentificētie telefona zvani. Mēja zināja, ka tas ir Kaldens, bet negribēja ar viņu runāt un vēl jo vairāk - satikties; tagad tas būtu liels solis atpakaļ. Ap pusdienlaiku Šarma paziņoja, ka viņi ir gatavi pirmajam īstajam Demokini testam, kurā piedalīsies viss "Sfēras" kolektīvs. Pulksten 12.45 visi saņems piecus jautājumus un tūlīt pat varēs iepazīties ar aptaujas rezultātiem, turklāt Gudrie solīja dienas laikā izpildīt sfēristu vēlmes.

Stāvot parka centrā starp vairākiem simtiem sfēristu, kuri ēda lenču un satraukti sprieda par drīzo Demokini demonstrāciju, Mēja atcerējās gleznu, kurā bija attēloti Konstitucionālā konventa[35] dalībnieki. Tie bija stīvās pozās sastinguši vīri pūderētās parūkās un vestēs - bagāti baltādainie, kuriem nebija īpašas intereses pārstāvēt savus līdzcilvēkus. Viņi jau pašā sākumā bija iedibinājuši defektīvu demokrātiju, kurā skaļāk skanēja bagāto balsis; tikai bagātie ieņēma vietas Kongresā un nodeva tās tālāk tikpat privileģētām personām. Nevar noliegt, ka kopš tā laika sistēma bija soli pa solim pilnveidota, tomēr Demokini būs kā sprādziens, kas nolīdzinās to līdz pamatiem, atbrīvojot vietu jaunai kārtībai. Demokini bija tīrs un perfekts rīks, pirmā un vienīgā iespēja nodrošināt tiešu demokrātiju jebkurā pasaules valsti.

Pulksten 12.30 Mēja bija uzņēmusi sevī pietiekami daudz spēka un pārliecības, lai pēdīgi padotos Kaldena neatlaidībai un atbildētu uz zvanu.

- Hallo?

- Te Kaldens, - viņš strupi sacīja. - Nesauc mani vārdā. Es izdarīju tā, ka ienākošais audiosignāls nav dzirdams.

- Nē.

- Lūdzu, Mēja! Tas ir dzīvības un nāves jautājums.

Mēja kaunējās par to, ka joprojām pakļaujas Kaldena

varai, jutās vāja un viegli ietekmējama. Viņa kontrolēja visas savas dzīves jomas, bet šī cilvēka balss vien spēja izsist viņu no sliedēm un pavedināt uz kļūmīgiem lēmumiem. Pēc minūtes viņa jau bija tualetes kabīnē un izslēdza skaņu. Tālrunis iezvanījās vēlreiz.

- Saruna noteikti tiks fiksēta, - viņa sacīja.

- Nē. Es parūpējos, lai mums būtu mazliet laika.

- Ko tu īsti gribi, Kalden?

- Tu nedrīksti to pieļaut. Tava obligātā sistēma, par kuru visi tā jūsmo, ir pēdējais solis uz “Sfēras” pilnību, un tas nedrīkst notikt.

- Ko tu runā? Tas taču ir pats galvenais. Ja tu strādā šeit tik ilgi, tad labāk par citiem zini, ka tas ir "Sfēras" sākotnējais mērķis. Tā taču ir sfēra, muļķi. Tai ir jāsasniedz Pilnība, jābūt perfekti apaļai.

- Mani jau no paša sākuma biedēja šis mērķis. Kolīdz visiem būs obligāti jāreģistrējas AutenTu un visi valsts pakalpojumi tiks sniegti ar "Sfēras" starpniecību, tu būsi palīdzējusi izveidot pasaulē pirmo tirānisko monopolu.

Vai tev tiešām šķiet pareizi, ka privāts uzņēmums kontrolēs pilnīgi visu informāciju? Ka tam būs tiesības pieprasīt, lai visi izmanto tā pakalpojumus?

- Tu taču zini, ko teica Tajs, vai ne?

Tālrunī atskanēja skaļa nopūta. - Iespējams. Un ko tad viņš teica?

- Viņš teica, ka "Sfēra" ir demokrātiska pēc savas būtības. Ka patiesa brīvība ir iespējama tikai tad, ja visiem ir vienāda bezmaksas pieeja. Tā ir rakstīts uz vairākām plāksnītēm parka teritorijā.

- Labi, Mēja. "Sfēra" - tas ir lieliski, un AutenTu ir ļauna, tomēr ģēnija izgudrojums. Bet nu ir pēdējais laiks piebremzēt. Vai vispār pielikt tam visam punktu.

- Bet kāpēc tu tik ļoti par to uztraucies? Kāpēc neej prom, ja tev tas tik ļoti nepatīk? Nu es vairs nešaubos, ka tu esi spiegs. Strādā kāda cita uzņēmuma, Viljamsones vai kāda jukuša anarhista labā.

- Ir pienācis kritiskais brīdis, Mēja. Tu taču zini, kā tas visus ietekmē. Kad tu pēdējo reizi varēji normāli parunāt ar vecākiem? Ir pārkāptas visas pieļaujamās robežas, un tavs unikālais statuss ļauj tev ietekmēt vēsturiski nozīmīgus notikumus. Es nepārspīlēju. Cilvēce kārtējo reizi ir vēstures krustcelēs. Iedomājies, kas notiktu, ja tu būtu varējusi ietekmēt notikumu gaitu, īsi pirms Hitlers kļuva par kancleru. Pirms Staļins anektēja Austrumeiropu. Mums tūlīt būs vēl viena rijīga, ļoti ļauna impērija, Mēja. Vai tiešām tu to nesaproti?

- Vai tu pats neaptver, ka gvelz pilnīgas stulbības?

- Es zinu, ka pēc pāris dienām būs kārtējā planktona filtrēšana. Zaļknābji prezentēs savas idejas, cerot, ka "Sfēra" viņus nopirks un aprīs ar visiem nagiem un ragiem.

- Un tad?

- Tev būs plaša auditorija. Mums vajag uzrunāt jauniešus, un šo pasākumu vēros tūkstošiem jaunu cilvēku. Tur būs ari Gudrie. Tā ir lieliska iespēja visus brīdināt, likt padomāt par to, ko īsti nozīmē "Sfēras" loka noslēgšanās.

- Tu gribēji teikt - Pilnība?

- Kāda starpība? Viņiem ir jāsaprot, kā tas ietekmēs personas brīvību, iespēju braukt, kur gribi, darīt, ko gribi, justies brīvam.

- Tu esi pilnīgs psihs. Nespēju noticēt, ka es... - Mēja gribēja teikt "ar tevi gulēju", bet tagad nevarēja par to pat padomāt.

- Nevienam uzņēmumam vai organizācijai nedrīkst būt tāda vara

kā viņiem.

- Es tūlīt pārtraukšu sarunu.

- Padomā par to, Mēja. Vēlāk tev par godu tiks sacerētas slavas dziesmas.

Viņa nospieda sarkano podziņu.

Iegājusi Lielajā zālē, Mēja izdzirda daudzbalsīgu sarunu murdoņu. Vairāki tūkstoši sfēristu sēdēja zālē, pārējie bija lūgti palikt darbavietās, lai demonstrētu pasaulei Demokini darbību "Sfēras" mērogā, kad visi balsos pie saviem rakstāmgaldiem, izmantojot planšetes, tālruņus un pat tīklenes displejus. Uz lielā ekrāna bija redzams neskaitāmu videoattēlu režģis - sfēristi ikvienā parka nostūrī gatavojās dižajam brīdim. Vienā no saviem daudzajiem zingiem Šarma bija paskaidrojusi: kolīdz sfēristi saņems Demokini jautājumus, tiks bloķētas jebkuras citas iespējas - neviens vairs nevarēs nosūtīt zingu un pat nospiest taustiņu, iekams nebūs devis atbildes. Pie mums demokrātija ir obligāta! - viņa rakstīja un Mejai par prieku piebilda: Dalīšanās ir rūpes par citiem. Mēja grasījās balsot, izmantojot aproci, un bija apsolījusi sekotājiem: ja viņi pasteigsies, tiks ņemts vērā ari viņu viedoklis. Šarma uzskatīja, ka balsošana būtu jāveic minūtes laikā.

Uz ekrāna parādījās Demokini logotips, zem tā izlēca pirmais jautājums.

1. Vai parka kafetērijās būtu vēlama plašāka veģetāro ēdienu izvēle?

Zālē atskanēja smiekli - Šarmas komanda bija sākusi aptauju ar pirmo testa jautājumu. Ieraudzījusi aprocē pārsimt smaidiņu, Mēja pievienojās vērotājiem, tad, pievērsusi skatienu ekrānam, skatījās, kā balso pārējie sfē-risti. Pēc vienpadsmit sekundēm balsošana bija galā un uz ekrāna parādījās rezultāti: astoņdesmit astoņi procenti sfēristu bija par plašāku veģetāro ēdienu izvēli.

Pienāca zings no Beilija: Tiks darīts.

Zāli satricināja vētraini aplausi.

Parādījās nākamais jautājums: 2. Vai akciju "Atved savu meitu uz darbu" vajadzētu veikt divas, nevis vienu reizi gadā?

Pēc divpadsmit sekundēm kļuva zināms, ka pozitīvi ir atbildējuši tikai piecdesmit pieci procenti. Beilija zings vēstīja: Šķiet, ka pagaidām pietiks ar vienu reizi.

Pagaidām demonstrācija bija visnotaļ veiksmīga, un Mēja gozējās klātesošo atzinības saulītē, aprocē krājās pārējo sfēristu un visas pasaules vērotāju apsveikumi. Kad parādījās trešais jautājums, zālei atkal pārskrēja smieklu vilnis.

3. Džons, Pols vai... Ringo?[36]

Pēc sešpadsmit sekundēm parādījās rezultāts, kuru klātesošie sagaidīja ar pārsteiguma izsaucienu kori: ar sešdesmit četriem

procentiem bija uzvarējis Ringo; Džons un Pols bija ieguvuši gandrīz vienādu balsu skaitu -divdesmit un sešpadsmit procentus.

Ceturto jautājumu ievadīja nopietns paskaidrojums. Iedomājieties, ka Baltais nams vēlas nekavējoties noskaidrot vēlētāju viedokli un jūs varat ietekmēt ASV ārpolitiku. Nesteidzieties ar atbildi! Varbūt (nevis varbūt, bet noteikti!) pienāks diena, kad šādos jautājumos tiks uzklausīts ikviena amerikāņa viedoklis.

Paskaidrojums nozuda, un uz ekrāna iznira jautājums.

4. Izlūkošana ir noskaidrojusi, ka teroristu līderis Moha-meds Halils al-Hameds slēpjas mazapdzīvotā Pakistānas lauku rajonā. Vai ASI/ būtu viņš jālikvidē, izmantojot bez-pilota lidaparātu, ja ir iespējami arī citi upuri?

Mejai aizrāvās elpa. Viņa zināja, ka tā ir tikai demonstrācija, bet varas apziņa šķita pilnīgi reāla. Un tas bija pareizi. Kāpēc lai netiktu ņemts vērā trīssimt miljonu amerikāņu viedoklis, ja šis lēmums ietekmēs arī viņus? Mēja intensīvi domāja, apsverot visus par un pret. Šķita, ka pārējiem sfēristiem ir tikpat atbildīga attieksme. Cik dzīvību tiks izglābts, likvidējot al-Hamedu? Varbūt pat tūkstošiem, un pasaule būs atbrīvota no īsta ļaunuma iemiesojuma. Šķita, ka ir vērts riskēt, un pēdīgi viņa atbildēja ar smaidiņu. Rezultāts parādījās pēc minūtes un vienpadsmit sekundēm - septiņdesmit viens procents sfēristu bija par terorista likvidāciju. Zālē iestājās klusums.

Tad uz ekrāna izlēca pēdējais jautājums:

5. Vai Mēja Holande ir lieliska meitene?

Mēja iesmējās līdz ar visiem pārējiem, tad pietvīka un nodomāja, ka tas nu ir mazliet par traku. Viņa nosprieda, ka nevar atbildēt uz šo jautājumu (būtu muļķīgi balsot gan par, gan pret, un sāka vērot aproci, bet pēc brīža saprata, ka tā nedarbojas. Displejā sāka uzstājīgi mirgot pēdējais jautājums, parādījās brīdinājums: Ir jānobalso visiem sfēristiem. Mēja atcerējās, ka rezultātus var apkopot tikai tad, kad savu viedokli ir izteikuši visi sfēristi. Viņai šķita muļķīgi dēvēt sevi par “lielisku”, un viņa atbildēja ar bēdīgo sejiņu, domādama, ka tas būs vienīgais un visi par viņu smiesies.

Pēc pāris sekundēm izrādījās, ka tas tomēr nav vienīgais - balsošanas rezultāts bija deviņdesmit septiņi procenti pret trīs, un tas nozīmēja, ka lielākā daļa kolēģu uzskata Mēju par lielisku meiteni. Zāle eksplodēja ovācijās, un, dodoties uz durvīm, visi pliķēja viņai pa plecu un apsveica ar veiksmīgo eksperimentu. Apmierināta bija arī pati Mēja - Demokini darbojās, un tam bija neierobežots potenciāls, patīkami bija arī tas, ka deviņdesmit septiņi procenti sferistu uzskata viņu par lielisku meiteni. Un tomēr... Dodoties prom no zāles, viņa spēja domāt tikai par tiem trim procentiem, kuri bija pretējās domās. Mēja ātri aprēķināja - ja pašlaik parkā strādā 12 318 cilvēki (viņi tikko bija pievienojuši kādu jaunu Filadelfijas uzņēmumu, kurš specializējās

lēto dzīvokļu fonda spēliskošanā) un ikviens no viņiem ir nobalsojis, sanāk, ka 369 cilvēki ir atbildējuši ar bēdīgo smaidiņu, proti, uzskata, ka viņa nav lieliska. Nē, tikai 368. Starp viņiem bija arī pati Mēja, domādama, ka būs vienīgā.

Mēja jutās kā pamirusi, kaila ļaužu pūļa vidū. Viņa izgāja cauri veselības klubam, raugoties uz sfēristu ķermeņiem, kuri svīda uz dažādiem trenažieriem, un domāja, kuri no viņiem ir atbildējuši ar bēdīgo smaidiņu. Viņu neieredzēja 368 cilvēki. Izgājusi no veselības kluba, Mēja jutās pilnīgi satriekta un gribēja sameklēt kādu klusu vietiņu, lai mazliet atgūtos un sakārtotu domas. Viņa nolēma doties uz vecās darbavietas jumta terasi, kur Dens bija pirmo reizi izklāstījis viņai "Sfēras" kolektīvisma idejas. Tā atradās veselas pusjūdzes attālumā, un viņa nebija droša, vai spēs līdz turienei tikt. Tas bija gluži kā dunča dūriens. Daudzi dūrieni. Kas ir šie cilvēki? Ko Mēja viņiem ir nodarījusi? Tie taču viņu nepazīst. Vai varbūt pazīst? Un kas tie par kolektīva locekļiem, kuri novērtē ar bēdīgo sejiņu tādu cilvēku kā Mēja, kura nepagurstoši strādā kopā ar viņiem, viņu labā, visu acu priekšā?

Viņa centās saņemt sevi rokās un uzsmaidīja ceļā sastaptajiem kolēģiem, tomēr viņu apsveikumi un pateicības rosināja tikai vienu domu - kurš no viņiem ir liekulis, kas nospieda bēdīgo sejiņu? Katrs pieskāriens šai podziņai bija gluži kā šāviens. Jā, patiešām - Mēja jutās tā, it kā katrs no viņiem būtu raidījis viņai mugurā lodi. Visi šie gļēvuļi bija viņu sašāvuši, izcaurumojuši kā sietu, un viņa tik tikko turējās kājās.

Mēja bija gandrīz sasniegusi Renesansi, kad piepeši ieraudzīja Eniju. Viņas jau mēnešiem ilgi nebija normāli runājušas, bet Enijas seja atplauka priekā. - Ei! - Draudzene metās Mejai klāt un cieši viņu apskāva.

Mēja juta, ka acīs sariešas asaras, un noslaucīja tās, juzdamās kā pēdējā muļķe, prieka un mulsuma pārņemta. Šķita, ka asaras aizskalo prom visas pretrunīgās domas un jūtas, kuras Enija bija pēdējā laikā izraisījusi.

- Kā tev iet? - viņa pajautāja.

- Labi. Patiešām labi. Tik daudz iedvesmojošu notikumu, - Enija atteica. - Vai esi dzirdējusi par Pabeigtās Pagātnes projektu?

Enijas tonis liecināja par to, ka viņa runā galvenokārt ar draudzenes kameru, un Mēja viņai piespēlēja.

- Jā, tu jau man stāstīji. Un kas jauns šajā lauciņā?

Ar tēlotu interesi uzklausot Enijas atbildi, Mēja domāja pavisam ko citu: vai viņa arī bija nospiedusi bēdīgo sejiņu? Tikai tāpēc, lai mazliet ieriebtu draudzenei? Un kāds būtu pašas Enijas vērtējums Demokini aptaujā? Vai viņai būtu vairāk par deviņdesmit septiņiem procentiem? Vai jebkuram citam?

- Jaunumu ir bez sava gala. Kā zini, mēs strādājam pie šī projekta jau vairākus gadus. Tā ir Eimona lielā kaislība - viņš grib izmantot tās iespējas, kuras mums sniedz internets, "Sfēra" un miljardi tās lietotāju, lai aizpildītu baltos laukumus gan atsevišķu cilvēku, gan visas cilvēces pagātnē.

Vērojot draudzenes centienus, Mejai netlika nekas cits kā pieskaņoties viņas kvēlajam entuziasmam.

- Izklausās ļoti interesanti. Mūsu beidzamajā sarunā tu teici, ka viņi meklē kādu izmēģinājumu trusīti, lai izpētītu tā ciltskoku. Vai ir jau zināms, kurš tas būs?

- Ir gan. Priecājos, ka tu uzdevi šo jautājumu. Viņi ir atraduši savu trusīti, un tā esmu es.

- Ak tā. Tātad neviens vēl nav izraudzīts?

- Ir gan. - Enija pieklusināja balsi un piepeši izklausījās gandrīz kā vecā Enija. Tad viņa atkal atplauka smaidā un iesaucās: - Es taču jau teicu - tā esmu es!

Caurredzamība bija iemācījusi Mejai rūpīgi izsvērt katru vārdu un pirms runāšanas ieturēt nelielu pauzi, tālab viņa nepateica: "Es domāju, ka tas būs kāds jauniņais, kuram nav tādas pieredzes bagāžas. Vai arī kāds censonis, kurš grib pacelt savu Dalības Līmeni vai iegūt Gudro labvēlību. Bet tu?" Mēja saprata vai drīzāk nojauta, ka Enijai patlaban ir vajadzīgs kāds atbalsts, pozitīvs stimuls, tāpēc viņa ir pati pieteikusies šai lomai.

- Vai tu pati pieteicies?

- Jā. Pati. - Šķita, ka Enija skatās viņai cauri. - Jo vairāk es uzzināju par šo projektu, jo vairāk gribēju būt pirmā. Tavi vērotāji droši vien nezina, ka mani senči ir ieradušies šeit ar kuģi Mayflower... - Enija pārgrieza acis. - Un, lai gan mūsu dzimtas pagātnē ir bijuši šādi tādi sasniegumi, es ļoti daudz ko nezinu.

Mēja stāvēja kā ūdeni mutē ieņēmusi. Enija bija galīgi nojūgusies. - Un visi ir ar mieru? Ko saka tavi vecāki?

- Vecāki ir stāvā sajūsmā. Manuprāt, viņi vienmēr ir lepojušies ar mūsu izcelsmi un priecājas, ka par to uzzinās arī citi. Turklāt tas ļaus noskaidrot ko vairāk arī par mūsu valsts vēsturi. Runājot par vecākiem, kā klājas tavējiem?

Cik savādi, nodomāja Mēja. Tam visam bija tik daudz slāņu, un, kamēr viņas prāts tos skaitīja, sistematizēja un deva tiem nosaukumus, sejai un mutei bija jāturpina saruna.

- Lieliski, - viņa atbildēja, lai gan viņas abas zināja, ka Mēja nav sazinājusies ar vecākiem jau nedēļām ilgi. Viņi bija lūguši vienai no Mejas māsīcām nodot, ka esot sveiki un veseli, bet pametuši savu māju (savā īsajā ziņā viņi to dēvēja par bēgšanu), un lūdza Mēju neraizēties.

Kad saruna ar Eniju bija galā, Mēja lēni kā pa miglu turpināja ceļu. Enija noteikti ir ļoti apmierināta ar to, ka tik veikli paziņoja

savus jaunumus, vienā īsā sarunā pārtrumpojot un pilnīgi samulsinot Mēju. Viņa bija kļuvusi par Pabeigtās Pagātnes galveno personu, bet Mēja to nezināja un nu izskatījās kā pēdējā muļķe. Acīmredzot tāds arī bija Enijas mērķis. Un kāpēc tieši Enija? Bija pilnīgi neloģiski izvēlēties Eniju, jo būtu daudz vienkāršāk paņemt Mēju; viņa taču jau bija caurredzama.

Mēja saprata, ka Enija bija pati uzprasījusies, izlūgusies Gudrajiem šo iespēju. Un tas viņai izdevās tāpēc, ka viņi ir gana tuvi. Tātad Mēja nav viņiem tik tuva, kā bija iedomājusies; Enijai joprojām ir īpašs statuss. Un atkal Enijas ciltskoks, šīs senu privilēģiju priekšrocības, bija nostūmušas Mēju maliņā. Viņa vienmēr bija kaut kur fonā, gluži kā jaunākā māsa, kurai nav nekādu izredžu pārspēt vecāko, jo vecākā vienmēr paliks vecākā. Mēja centās saglabāt mieru, bet vērotāju ziņas liecināja par to, ka viņa nespēj slēpt apjukumu un vilšanos.

Vajadzēja atvilkt elpu un visu apdomāt. Prātā valdīja pilnīgs haoss. Tur bija Enijas nolāpītā prasme gūt virsroku, izmantojot negodīgus paņēmienus. Tur bija šis stulbais Pabeigtās Pagātnes projekts, kurš pilnīgi noteikti pienācās Mejai. Varbūt viņu neņēma tāpēc, ka vecāki bija noklīduši neceļos? Un kur viņi vispār ir? Kāpēc cenšas sabojāt visus meitas centienus? Bet kāda jēga šiem centieniem, ja viņu neieredz 368 sfēristi? Trīssimt sešdesmit astoņi cilvēki ienīst Mēju tik stipri, lai balsotu pret viņu, atklāti paustu savu naidu, zinot, ka viņa nekavējoties to uzzinās. Un tā šūnu mutācija, par kuru satraucās skotu zinātnieks? Ļaundabīga mutācija, kuru varēja veicināt nepareizi ēšanas ieradumi? Vai tas patiešām tā ir? Un tas vēl nav viss, nodomāja Mēja, jūtot, kā aizžņaudzas rīkle. Vai viņa patiešām nosūtīja bēdīgo sejiņu tai smagi bruņoto Gvatemalas paramilitāristu bandai? Ja nu viņiem šeit ir kādi sakari? Kalifornijā noteikti ir daudz gvatemaliešu, un viņi būtu sajūsmā par tādu trofeju kā Mēja, ar lielāko prieku sodītu viņu par šo uzdrīkstēšanos. Bļāviens! - viņa vēlreiz nodomāja. Bļāviens! Mēja juta, kā sāpes izpleš viņā savus melnos spārnus. Un tās bija izraisījuši galvenokārt tie 368 cilvēki, kuri acīmredzot ienīda viņu tik stipri, ka gribēja noslaucīt no zemes virsas. Nosūtīt bēdīgo smaidiņu uz Centrālameriku ir viens, bet izsūtīt to tepat parka robežās? Kas tie par cilvēkiem, kas ir uz to spējīgi? Kāpēc pasaulē ir tik daudz naida? Piepeši Mēja atjauta, pēkšņā ķecerīgā atklāsmē saprata, ka nevēlas zināt, ko šie cilvēki par viņu domā. Šai atskārsmei sekoja vēl ķecerīgāka doma, ka viņas smadzenes ir pārslogotas. Ka informācijas, datu, viedokļu un dažādu skaitļu apjoms ir pārāk liels, viņas galvā ir pārāk daudz cilvēku, pārāk daudz svešu vēlmju, domu un sāpju, un tas viss nerimtīgi vairojas un krājas, tiek apkopots, sistematizēts un pasniegts tā, it kā šādi to varētu padarīt kārtīgāku un vieglāk kontrolējamu. Bet tā visa ir krietni par daudz!

Nē. Nē, tā nav, iebilda viņas smadzeņu labākā daļa. Nē. Tevi sāpināja šie 368 cilvēki, tā nu tas ir. Šīs 368 balsis sāpināja viņu, gribēja nobeigt. Ikviena no tām gribēja viņas nāvi. Kaut viņa nebūtu to zinājusi! Kaut viņa spētu atgriezties dzīvē pirms šiem trim procentiem, kad varēja bezrūpīgi soļot pa parku, māt visiem ar roku, smaidīt, laiski tērzēt, ēst, kontaktēties, nezinot, kas slēpjas šo triju procentu sirds dziļumos. Vērsties pret viņu ar bēdīgo sejiņu, pielikt pirkstu pie tās podziņas - tas bija tikpat kā izšaut, kā noslepkavot. Aprocē spietoja desmitiem bažīgu ziņu, jo āra kameras rādīja viņas sastingušo stāvu un dusmu pārvērsto seju.

Bija steidzami kaut kas jādara. Mēja devās atpakaļ uz KP, pamāja Džaredam un pārējiem un atvēra kanālu. Pāris minūšu laikā viņa atbildēja uz kāda sīka Prāgas juveliera vaicājumu, apskatīja viņa mājaslapu, konstatēja, ka viņa darbi ir oriģināli un skaisti, un darīja to viņam zināmu, kā arī uzrakstīja zingu, iegūstot astronomisku Konversijas Koeficientu un Bruto Ieņēmumu -52 098 eiro desmit minūšu laikā. Nākamā bija kāda Zie-meļkarolīnas ekomēbeļu vairumtirdzniecības firma ar nosaukumu "Dizains dzīvei". Mēja atbildēja uz Šerilijas Fronto vaicājumu, kā arī uz klientu aptaujas jautājumiem, jo tas esot īpaši svarīgi, ņemot vērā viņas vecumu un ienākumu līmeni, - viņiem esot pārāk maz informācijas par šādu cilvēku vēlmēm un izvēli. Pēc tam viņa atsūtīja fotogrāfijas, kurās bija iemūžināti viņas dēlēna pirmie soļi beisbola laukumā, un Mēja uzrakstīja vairākus komentārus. Šerilija sirsnīgi pateicās un uzstāja, ka Mejai noteikti jāatbrauc uz Čeplhilu, lai personiski iepazītos ar Taileru un nobaudītu īstu barbekjū. Mēja bija ļoti priecīga par šo jauno austrumkrasta draudzeni un apsolīja aizbraukt, tad pievērsās Džerijam Ulriham, refrižeratoru parka īpašniekam no Grendrepidsas Mičiganā. Viņš gribēja, lai Mēja pārsūta visiem saviem kontaktiem ziņu par viņa pakalpojumiem, jo ļoti vēlas paplašināt klientūru Kalifornijā un būs priecīgs par jebkuru palīdzību. Mēja apsolīja informēt visus iespējamos cilvēkus un pirmām kārtām savus 14 611 002 sekotājus, un viņš atbildēja, ka ļoti priecātos par tik plašiem sakariem un gaida biznesa piedāvājumus vai vienkārši kādu ziņu no visiem 14 611 002 cilvēkiem. 1556 no viņiem tūlīt pat sazinājās ar Džeriju un apsolīja nodot informāciju tālāk.

Izbaudot šo svētīgo saziņas gāzmu, Džerijs paziņoja, ka viņa krustmeita pavasarī beigs Austrummičiganas Universitāti un sapņo strādāt "Sfērā". Kā viņa varētu īstenot šo sapni? Vai viņai vajadzētu pārcelties uz rietumiem, tuvāk "Sfērai", vai arī var cerēt, ka viņu uzaicinās uz darba pārrunām, ja viņa atsūtīs CV? Mēja ieteica vērsties personāla daļā un deva vēl dažus padomus, tad pievienoja Džerija krustmeitu savam kontaktu sarakstam ar atgādinājumu pārbaudīt, kā viņai sokas, ja meitene patiešām pieteiksies darbam "Sfērā". Kāds cits

klients, Ektors Kasilja no Orlando Floridā, pastāstīja, ka ir kaislīgs putnu vērotājs un atsūtīja viņai dažas fotogrāfijas. Kad Mēja uzslavēja viņa bildes un pievienoja tās savam fotomākonim, Ektors palūdza tās novērtēt -tad viņu noteikti ievērotu fotoamatieru grupā, kurai viņš vēlas pievienoties. Mēja izpildīja viņa lūgumu, un Ektors bija stāvā sajūsmā. Pēc pāris minūtēm viņš atsūtīja vēl vienu pateicību, jo kādu grupas locekli esot dziļi iespaidojis fakts, ka īsts sfērists ir atzinīgi novērtējis viņa bildes. Viņš uzaicināja Mēju uz fotoizstādi, kas notiks ziemā Maiamibīčā (tur būs arī viņa bildes!), un Mēja atbildēja, ka noteikti to apmeklēs, gadījumā ja janvārī dosies uz to pusi. Acīmredzot pārvērtējis Mejas interesi, Ektors saveda viņu kopā ar savu māsīcu Natāliju, kurai piederēja viesnīciņa četrdesmit minūšu brauciena attālumā no Maiami; viņa ar lielāko prieku uzņemšot gan Mēju, gan viņas draugus. Natālija tūlīt pat informēja viņu par cenām, kuras būšot zemākas, ja Mēja sadomās atbraukt darbdienā. Pēc brīža sekoja jauna apjomīga ziņa ar saitēm uz dažādiem ilustrētiem rakstiem, kuri sniedza izsmeļošu informāciju par Maiami apkaimi un daudzajiem ziemas priekiem: sporta makšķerēšanu, vizināšanos ar ūdensmotocikliem un dejām. Mēja juta, kā atveras pazīstamais plīsums un visu pamazām pārņem melnums, bet turpināja strādāt, pārmāca, iznīdēja to ar darbu, līdz pēdīgi ievēroja, ka pulkstenis jau ir 22.32.

Mēja bija pavadījusi KP vairāk nekā četras stundas un devās uz kopmītni jau krietni labākā noskaņojumā, atguvusi mieru un iekšējo līdzsvaru. Viņa atrada savā gultā Frensisu ar planšeti, kurš rotaļājās ar kādu jaunu aplikāciju - ielīmēja savu seju mīļākajās filmās. - Paskaties! - Viņš parādīja Mejai epizodi no kādas asa sižeta filmas, kur Brūsa Vilisa vietā nu uzdarbojās Frensiss Ga-raventa. “Sfēra” esot nopirkusi to no kādas jaundibinātas Kopenhāgenas firmiņas, kurā strādā tikai trīs cilvēki, un aplikācija esot perfekti izstrādāta; pat bērns sapratīšot, kā to lietot.

- Rīt tu noteikti uzzināsi daudz jauna, - sacīja Frensiss, un Mēja atcerējās par planktona izsijāšanu. - Tas būs interesants pasākums. Reizēm viņiem ir tīri labas idejas. Un, runājot par labām idejām... - Frensiss ievilka viņu gultā, noskūpstīja un uzsēdināja sev virsū. Mēja jau domāja, ka viņiem būs kaut kas līdzīgs īstam seksam, bet tajā brīdī, kad viņa vilka nost blūzīti, Frensiss samiedza acis un noraustījās, un viņa saprata, ka viss jau ir galā. Pārģērbies un iztīrījis zobus, viņš gribēja zināt vērtējumu un ieguva simts punktus.

Mēja atvēra acis. Septiņpadsmit minūtes pāri četriem. Frensiss gulēja bez skaņas, uzgriezis viņai muguru. Mēja atkal aizvēra acis, bet spēja domāt tikai par tiem 368 cilvēkiem, kuri (nu jau par to nebija nekādu šaubu) gribēja, lai viņa vispār nebūtu nākusi pasaulē. Vajadzēja steigšus atgriezties KP un atvērt kanālu. Mēja pieslējās sēdus.

- Kas par lietu? - Frensiss noprasīja.

Pagriezusi galvu, Mēja sastapa viņa jautājošo skatienu.

- Nekas. Tikai tā balsošana.

- Vai tiešām tas tevi tik ļoti satrauc? Šie nieka pār-simt cilvēki?

Frensiss pasniedzās no gultas otras puses, lai mierinoši noglaustu viņai muguru, bet tik tikko sasniedza ar pirkstu galiem vidukli.

- Bet kas tie ir par cilvēkiem? - Mēja pajautāja. - Tagad es staigāšu pa parku, nezinot, kurš vēl man nāvi.

- Tad vajag pārbaudīt. - Nu apsēdās arī Frensiss.

- Ko pārbaudīt?

- Kuri tie bija. Esi aizmirsusi, kur atrodies? Vairs nav nekāds astoņpadsmitais gadsimts. Mēs esam "Sfērā" un varam noskaidrot, kuri nospieda bēdīgo sejiņu.

- Vai tā ir publiska informācija? - Mēja tūlīt nokaunējās par savu stulbo jautājumu.

- Varu paskatīties, ja gribi. - Frensiss paķēra planšeti un jau pēc pāris sekundēm atrada meklēto. - Lūk, saraksts. Visiem pieejami dati taču ir viens no Demokini pamatprincipiem. - Viņš sāka lasīt un samiedza acis. - To jau varēja gaidīt.

- Ko? - Mejai salēcās sirds. - Kurš tas ir?

- Misters Portugāle.

- Elisters?

Mejas galva dega kā ugunīs.

- Pimpis. Nu labi, lai iet ieskrieties. Gribi redzēt visu sarakstu? - Frensiss pagrieza planšeti uz Mejas pusi, bet viņa instinktīvi atkāpās un aizmiedza acis. Kādu bridi viņa stāvēja, ierāvusies stūrī un paslēpusi seju rokās.

- Nu, nu, - sacīja Frensiss. - Tie taču nav traki suņi, tikai vārdi un uzvārdi.

- Nevajag!

- Lielākoties tas noteikti nebija nopietni domāts. Un es skaidri zinu, ka dažiem no viņiem tu patīc.

- Izbeidz! Es negribu neko redzēt.

- Labi, labi. Vai vērt ciet?

- Jā, lūdzu.

Frensiss nolika planšeti malā. Mēja iegāja vannasis-tabā un aizvēra durvis.

- Mēja? - Aiz durvīm atskanēja Frensisa balss.

Mēja palaida ūdeni un izģērbās.

- Vai drīkstu ieiet?

Spēcīgās ūdens strūklas Mēju kaut cik nomierināja. Viņa sataustīja slēdzi un iededza gaismu, tad pasmaidīja, sapratusi, cik muļķīga bija viņas reakcija. Protams, balsošanas rezultāti ir publiski pieejami. īstenā, perfektā demokrātijā neviens nebaidās atklāti paust savu

viedokli un, kas vēl svarīgāk, nebaidās, ka par to būs jāatbild. Tagad viss ir viņas rokās - vajag noskaidrot, kuri sfēristi novērtēja viņu ar bēdīgo sejiņu, un iekarot to simpātijas. Varbūt mazliet vēlāk. Paies kāds laiciņš, līdz Mēja tam nobriedīs, bet viņa noteikti to noskaidros - viņai tas ir jāuzzina, tas ir viņas pienākums - un tad varēs darīt visu, lai ar vienkāršiem un godīgiem paņēmieniem mainītu šo 368 cilvēku viedokli. Viņa pamāja ar galvu un pasmaidīja, apjautusi, ka stāv viena dušā un māj ar galvu. Bet tas bija tik dabiski - šī elegantā vienkāršība, "Sfēras" un īstenas caurredzamības ideoloģiskā tīrība atgrieza viņai mieru, tīkamu loģikas un kārtības izjūtu.

Tas bija burvīgs, koši krāsains jauniešu bariņš - dredi un vasarraibumi, zilas, zaļas un brūnas acis. Visi sēdēja, nepacietīgi paliekušies uz priekšu, sejas staroja priekā. Katram bija dotas četras minūtes, lai iepazīstinātu ar savu ideju "Sfēras" smadzeņu centru - Beiliju un Sten-tonu, kuri bija iegrimuši sarunā ar pārējiem "Komandas 40" locekļiem, un Taju, kura klātbūtni nodrošināja tiešsaistes videoplūsma. Viņš sēdēja kaut kur citur, tukšā, baltā telpā, kā parasti ģērbies maisveida kapučsvīterī, un vērās uz klātesošajiem, neizskatīdamies nedz garlaikots, nedz īpaši ieinteresēts. Tieši viņu gribēja iespaidot jaunie ideju autori - tikpat vai pat vairāk par jebkuru citu Gudro vai augstākā ranga sfēristu. Savā ziņā tie bija Taja bērni, kurus bija iedvesmojuši viņa sasniegumi, viņa jaunība un spēja īstenot idejas, saglabājot savrupu garu un neizsīkstošu radošo potenciālu. Viņi visi gribēja līdzināties Tajam un saņemt naudu, kuru nodrošina šī veiksmes formula.

Kaldens bija runājis tieši par šo sanāksmi - viņš paredzēja tai maksimālu vērotāju skaitu un centās pierunāt Mēju brīdināt visus, ka "Sfēra" nedrīkst sasniegt Pilnību, jo tas novedīšot pie savdabīga armagedona. Kopš sarunas tualetē viņš nebija devis par sevi ziņu, un tas bija ļoti labi. Nu Mēja vairs nešaubījās, ka viņš ir kaut kāds datorurķis, kāda potenciālā konkurenta iesūtīts spiegs, kurš cenšas noskaņot viņu un visus citus pret "Sfēru", izraisīt postošu iekšēju eksploziju.

Mēja aizgainīja domas par Kaldenu. Tas noteikti būs daudzsološs pasākums. Tā bija sākuši daudzi sfēristi -ieradušies šeit ar savu ideju, kura tūlīt tika nopirkta, un pieņemti darbā. Viņu vidū bija arī Džareds un Džīna. Tas bija viens no efektīvākajiem paņēmieniem, kā uzsākt karjeru "Sfērā", - prezentēt labu ideju un tikt atalgotam ar pastāvīgu darbu, iespēju par fiksētu cenu iegādāties uzņēmuma akcijas un īsā laikā īstenot savu ideju.

Kamēr visi ieņēma vietas, Mēja pastāstīja to saviem vērotājiem. Zālē bija aptuveni piecdesmit sfēristu, Gudrie, "Komandas 40" locekļi un daži asistenti, kuriem iepretī bija rindiņā sasēdušies pretendenti, daži vēl ne divdesmit gadus veci.

- Tas noteikti būs ļoti interesanti, - Mēja sacīja vērotājiem. - Kā jūs jau zināt, šī ir pirmā publiskā pretendentu atlase. - Pēdējā brīdī attapusies aizstāt vārdiņu "planktons", viņa atviegloti nopūtās un uzmeta skatienu aprocei - 2,1 miljons vērotāju. To skaits noteikti strauji pieaugs.

Pirmajam studentam, vārdā Feisals, kura āda spīdēja kā lakots koks, varēja dot ne vairāk par divdesmit gadiem. Viņa priekšlikums bija ļoti vienkāršs: pārtraukt nebeidzamās diskusijas par to, vai būtu ētiski sekot līdzi īpaši aktīvu lietotāju tēriņiem, piedāvājot abpusēji izdevīgu vienošanos, proti, ikmēneša atlaides un bonusa punktus tiem klientiem, kuri izmantos visiem pirkumiem Sfēras Naudu un ļaus Sfēras Partneriem sekot līdzi viņu pirkšanas ieradumiem un izvēlei. Tas būtu tāpat kā krāt bezmaksas lidojuma jūdzes par vienas kredītkartes izmantošanu.

Mēja nodomāja, ka noteikti pieņemtu šādu piedāvājumu, tātad to droši vien pieņemtu vēl miljoniem cilvēku.

- Ļoti intriģējoši, - sacīja Stentons. Vēlāk Mēja uzzināja, kāda ir šo vārdu patiesā nozīme - Stentons bija gatavs pirkt ideju un algot tās autoru.

Nākamā savu ideju prezentēja gadus divdesmit divus veca afroamerikāniete. Belinda sacīja, ka esot izgudrojusi rīku cīņai ar rasistisku profilēšanu no policistu un lidostu drošības darbinieku puses. Mēja sāka atzinīgi māt ar galvu; viņai ļoti patika šī viņas paaudzes spēja saskatīt un ar ķirurģisku precizitāti izmantot "Sfēru" kā instrumentu cīņai par sociālo taisnīgumu. Uz ekrāna parādījās tiešsaistes video: simtiem gājēju soļo šurpu turpu pa rosīgu lielpilsētas ielu, nenojaušot, ka viņus novēro tīmekļa kamera.

- Policija ik dienu aptur vadītājus par tā dēvēto "melnādaino braukšanas stilu". Tas pats attiecas arī uz "brūn-ādainajiem", - rāmā balsī sacīja Belinda. - Ik dienu uz ielām tiek aizturēti jauni afroamerikāņi, policisti piespiež viņus pie sienas un pārmeklē, pārkāpjot viņu tiesības un laupot cilvēcisko cieņu.

Mēja tūlīt atcerējās Merseru; žēl, ka viņš to nedzird. Reizēm internētā tik tiešām ir pārāk daudz klajas komercijas, bet uz katru komerciālo riku ir vismaz trīs šādi centieni izmantot tehnoloģiju spēku cilvēces pilnveidošanai.

- Šāda attieksme tikai vairo naidu starp krāsainajiem iedzīvotājiem un policiju, - turpināja Belinda. -Vai redzat šo drūzmu? Lielākoties tie ir jauni krāsainie puiši. Kad policijas patruļa brauc pa šādu rajonu, viņi visi tiek uzskatīti par potenciāliem likumpārkāpējiem, vai ne? Jebkuru no šiem puišiem var aizturēt, pārmeklēt un pazemot, bet tam tā nav jābūt.

Trīs stāvi uz ekrāna redzamajā drūzmā iezīmējās oranžā un sarkanā krāsā. Viņi mierīgi turpināja savu ceļu, bet tagad izcēlās pūlī

kā koši plankumi, it kā uz viņiem būtu vērsts prožektors ar krāsainu filtru.

- Trīs iekrāsotie cilvēki ir recidīvisti. Ar oranžu krāsu ir iezīmēti sīki noziedznieki. Šie puiši ir saukti pie atbil-dibas par sīkām zādzībām un narkotiku glabāšanu - noziegumiem, kas nav saistīti ar vardarbību un miesas bojājumu nodarīšanu. - Uz ekrāna bija redzami divi oranži stāvi, bet kamerai tuvojās aptuveni piecdesmit gadus vecs nekaitīga paskata vīrietis, no galvas līdz kājām iekrāsots koši sarkanā krāsā. - Sarkanais cilvēks ir tiesāts par nopietniem noziegumiem: bruņotu laupīšanu, izvarošanas mēģinājumu, atkārtotu vardarbību.

Mēja paskatījās uz Stentonu, kurš klausījās ar acīm redzamu interesi, mazliet pavēris muti.

- Mēs vērojam to, ko redzētu ar īpašu programmu aprīkots policists. Redzujūs ir diezgan vienkāršs rīks, kuru var izmantot ar jebkuru tīklenes interfeisu. Policistam nekas nav jādara - atliek tikai pārlaist skatienu drūzmai, un viņš redz ikvienu cilvēku, kurš jau ir saukts pie atbildības par kādu likumpārkāpumu. Iedomājieties, ka jūs esat Ņujorkas policists, - pilsēta ar astoņiem miljoniem iedzīvotāju kļūtu nesalīdzināmi vieglāk kontrolējama, ja jūs zinātu, kam pievērst galveno uzmanību.

- Un kā viņi to zina? - pajautāja Stentons. - Izmantojot kādu mikroshēmu?

- Iespējams, - Belinda atteica. - Ja šo ieceri izdotos īstenot, tās varētu būt mikroshēmas, tomēr vienkāršāks risinājums būtu ap potīti apliekamas sprādzes, kuras tiek izmantotas jau desmitiem gadu. Atliek tikai pārveidot šīs sprādzes tā, lai policija varētu atpazīt to nēsātājus, izmantojot tīklenes interfeisu. Varētu, protams, izmantot arī Frensisa mikroshēmu tehnoloģiju, - viņa turpināja, ar sirsnīgu smaidu uzlūkojot Mēju, - bet šādu praksi varētu būt grūti leģitimizēt.

- Varbūt, bet varbūt arī ne. - Stentons atgāzās pret atzveltni.

- Tas, protams, būtu ideāls variants, - sacija Belinda.

- Turklāt permanents. Policija vienmēr varētu atpazīt likumpārkāpējus, kurpreti sprādzi var arī uzlauzt un noņemt. Taču varētu rasties iebildumi, ka pēc noteikta laika tā ir jānoņem, jāizsvītro cilvēks no noziedznieku saraksta.

- Man ir pilnīgi pretējs viedoklis, - Stentons iebilda.

- Sabiedrībai ir tiesības zināt, kurš ir pastrādājis noziegumu, tas ir tikai loģiski. Jau gadiem ilgi šāda prakse tiek izmantota cīņā ar seksuālajiem noziegumiem - kolidz kāds pastrādā šādu noziegumu, viņš tiek iekļauts īpašā reģistrā, viņa adrese tiek publiskota un viņam ir jāapstaigā tuvākā apkārtne, jāstādās priekšā kaimiņiem un tamlīdzīgi. Cilvēkiem ir tiesības zināt, kas dzīvo viņiem līdzās.

Belinda piekrītoši pamāja ar galvu. - Jā, protams. Tieši tāpēc mēs, ja tā var teikt, iezīmējam noziedzniekus. Tad policistiem vairs

nevajadzēs braukāt pa ielām un pārmeklēt ikvienu melnādaino, mulatu vai puisi, kurš valkā maisveida bikses. Viņi varēs izmantot īpašu tīklenes aplikāciju, kas iekrāsos recidīvistus atšķirīgās krāsās: dzeltenā krāsa apzīmēs sīkus likumpārkāpumus, oranžā -nopietnākus nevardarbīgus noziegumus, bet sarkanā -smagus noziegumus ar vardarbības pielietošanu.

Stentons paliecās uz priekšu. - Spersim soli tālāk. Drošības dienesti var dažu sekunžu laikā noskaidrot aizdomās turamā kontaktu tīklu, viņa noziedzīgās darbības līdzdalībniekus. Es gribētu noskaidrot, vai ir iespējams variēt krāsu shēmu, iekļaujot noziedznieku partnerus, ja viņi vēl nav arestēti vai tiesāti. Kā jūs noteikti zināt, daudzi bandu vadoņi nekad nav saukti pie atbildības.

-Jā, protams, - Belinda dedzīgi pamāja ar galvu. - Tā kā šie cilvēki nekad nav sodīti un policija nevar pielietot mikroshēmas vai sprādzes, viņu iezīmēšanai varētu izmantot mobilās ierīces.

- Lieliski, - sacīja Stentons. - Šajā gadījumā arī ir zināmas iespējas. Ir par ko padomāt. Nu ko, ļoti intriģējoši.

Belinda laimīga apsēdās un tēlotā vienaldzībā uzsmaidīja nākamajam pretendentam Geretam, kurš piecēlās kājās, nervozi mirkšķinot acis. Tas bija gara auguma puisis ar meloņu krāsas matiem; kad visu skatieni pievērsās viņam, Gerets veltīja zālei biklu asimetrisku smaidu.

- Nezinu, vai tas ir labi vai slikti, bet es gribu jūs iepazīstināt ar līdzīgu ideju. Sapratuši, ka mūs vieno rūpes par sabiedrības drošību, mēs ar Belindu nedaudz sadarbojāmies. Es domāju, ka mana iecere ļautu izskaust noziedzību kvartālu pa kvartālam, rajonu pa rajonam.

Uz ekrāna parādījās neliela pilsētas daļa - četri kvartāli ar divdesmit piecām mājām, iezīmētām ar koši zaļu kontūru. Skatītāji varēja redzēt, kas notiek ēku iekšienē, un Mejai tas atgādināja attēlus uz siltuma sensoru displejiem.

- Šīs sistēmas pamatā ir kvartāla vai rajona iedzīvotāju savstarpējā uzraudzība; kaimiņi pieskata cits citu un ziņo par jebkurām novirzēm no normas. Es nodēvēju to par Kopsardzi, lai gan nosaukumu, protams, var mainīt. Apvienojot Viziera, "Sfēras" un šīs programmas sniegtās iespējas, mēs panāksim, ka rajonā ar simtprocentīgu iedzīvotāju līdzdalību būs gandrīz neiespējami pastrādāt noziegumu - jebkura veida noziegumu.

Gerets nospieda podziņu, un ēkas piepildījās ar cilvēku stāviem - divas, trīs vai četras zilas figūras katrā mājā rosījās savās digitālajās virtuvēs, guļamistabās un pagalmos.

- Lūk, arī rajona iedzīvotāji, kuri šobrīd ir mājās un nodarbojas ar savām darīšanām. Zilā krāsa nozīmē, ka viņi visi ir reģistrējušies Kopsardzes sistēmā, programma zina viņu tālruņu numurus, atpazīst pirkstu nospiedumus, acs tīkleni un pat ķermeņa aprises.

- Vai šo attēlu redz katrs iedzīvotājs? - pajautāja Stentons.

- Jā, tas ir redzams uz viņu mājas displeja.

- Iespaidīgi, - sacīja Stentons. - Es jau esmu ieintriģēts.

- Kā redzat, patlaban viss ir kārtībā, uz ekrāna redzamajiem cilvēkiem ir visas tiesības šeit atrasties. Tagad paskatīsimies, kas notiek, ja parādās kāds svešinieks.

Pie vienas mājas durvīm piegāja sarkana figūriņa. Gerets pagriezās pret skatītājiem un uzrauca uzacis.

- Sistēma neatpazīst šo cilvēku, tāpēc viņš ir sarkans. Kolīdz kvartālā parādās kāds svešinieks, dators automātiski aktivizējas un informē par to visus iedzīvotājus -gan mājas, gan mobilajās ierīcēs. Parasti tas ir tikai kāda draugs vai radinieks, tomēr visi to zina un redz, kur šis cilvēks atrodas.

- Viņu noteikti var kaut kā neitralizēt. - Stentons atgāzās krēslā, it kā jau zinātu turpinājumu un gribētu Geretu pasteidzināt.

-Jā. Tie cilvēki, pie kuriem viņš ir ieradies, var informēt sistēmu par viņa klātbūtni un identitāti: “Pie mums ir atnācis tēvocis Džordžs.” To var izdarīt ari iepriekš. Tad šis cilvēks iegūst zilu krāsu.

Tēvoča Džordža sarkanā figūriņa kļuva zila un iegāja mājā.

- Nu viss atkal ir kārtībā.

- Ja vien tas nav noziedznieks, - Stentons piebilda.

- Tieši tā. Tajos retajos gadījumos, kad svešiniekam ir nelāgi nodomi... - Uz ekrāna parādījās cita sarkana figūriņa, kura slapstījās pie vienas no mājām un mēģināja ielūkoties logos. - To tūlīt uzzinās visi apkaimes iedzīvotāji. Viņi redzēs, kur atrodas aizdomīgais svešinieks, un varēs rīkoties pēc saviem ieskatiem - turēties no viņa tālāk, konfrontēties vai izsaukt policiju.

- Ļoti labi. Lieliski, - Stentons noteica.

Gereta seja izplūda smaidā. - Paldies! Belinda piespēlēja man ideju, ka ikvienai agrāk sodītai personai, kura dzīvo šajā kvartālā, jābūt iezīmētai oranžā, sarkanā vai kādā citā krāsā - lai visi zinātu, ka šis cilvēks te dzīvo, un būtu informēti ari par viņa noziedzīgo pagātni.

Stentons piekrītoši pamāja ar galvu. - Viņiem ir tiesības to zināt.

- Neapšaubāmi, - Gerets piekrita.

- Šķiet, ka tas novērstu vienu no Viziera nepilnībām, -turpināja Stentons. - Proti, mēs neredzēsim visu pat tad, ja kameras būs uzstādītas ik pēc pāris metriem. Diez vai kāds vēros 982. kameras videoplūsmu, ja noziegums tiks pastrādāts trijos nakti.

- Pareizi. - Gerets pamāja ar galvu. - Šajā gadījumā kameras ir tikai daļa no sistēmas. Aizdomīgie svešinieki tiek iezīmēti atšķirīgā krāsā, un atliek tikai veltīt tiem pienācīgu uzmanību. Problēma ir viena: tiek vai netiek pārkāpti kādi privātuma tiesības sargājoši likumi.

- Domāju, ka tā nav nekāda problēma, - Stentons iebilda. -

Ikvienam ir tiesības zināt, kas dzīvo viņam līdzās. Personiski es neredzu īpašu atšķirību starp šo sistēmu un obligāto stādīšanos priekšā visiem kaimiņiem. Šī ir tikai modernizēta un pilnveidota versija vecajam attiecību modelim "Labi žogi - labi kaimiņi". Domāju, ka tā varētu gandrīz pilnībā izskaust visus noziegumus, kurus pastrādā nepiederošas personas.

Mēja uzmeta skatienu aprocei. Viņa nespēja noteikt precīzu skaitu, bet simtiem vērotāju pieprasīja, lai Belindas un Gereta produkti tiktu tūlīt pat ieviesti praksē, un jautāja, kad, kur un par kādu cenu tos varēs iegādāties.

Piepeši atskanēja Beilija balss. - Viens jautājums tomēr ir palicis bez atbildes - ja nu noziegumu pastrādās piederoša persona? Kāds no šī kvartāla iedzīvotājiem?

Belinda un Gerets uzlūkoja labi ģērbušos sievieti ar īsi apgrieztiem melniem matiem un stilīgām brillēm. - Šķiet, ka ir pienākusi mana kārta. - Viņa piecēlās un nogludināja melnos svārciņus.

- Es esmu Finegana, un mans mērķis ir novērst vardarbību ģimenē. Bērnībā es pati biju šādas vardarbības upuris, - viņa sacīja un ieturēja īsu pauzi, ļaujot klausītājiem apdomāt dzirdēto. - Var likties, ka šos noziegumus ir ļoti grūti novērst, jo likumpārkāpēji taču ir ģimenes locekļi, vai ne? Bet tad es sapratu, ka mūsu rīcībā ir visi vajadzīgie līdzekļi. Pirmkārt, vairumam cilvēku jau ir tā vai cita veida monitors, kurš ļauj noteikt, kad viņu dusmas sasniedz kritisko robežu. Papildinot šo ierīci ar parastu kustību sensoru, mēs varam fiksēt to brīdi, kad notiek vai var notikt kaut kas slikts. Pieņemsim, ka virtuvē ir uzstādīts kustību sensors. Tos bieži izmanto rūpnīcās un pat restorānu virtuvēs, lai noteiktu, vai strādnieki un pavāri pienācīgi veic savu darbu. Ja nemaldos, šīs ierīces tiek izmantotas arī daudzās "Sfēras" nodaļās, lai nodrošinātu optimālo darba ritmu.

- Kā gan citādi, - Beilijs piekrita, izraisot smieklus aizmugurējās rindās, kur viņš sēdēja.

- Mums pieder šīs tehnoloģijas patents, - Stentons paskaidroja. - Vai jūs to zinājāt?

Finegana pietvīka; šķita, ka viņa apsver iespēju samelot. Vai būtu labi teikt, ka viņa to zināja?

- Nē, - viņa pēdīgi sacīja. - Ļoti priecājos, ka tagad esmu to uzzinājusi.

Šķita, ka Stentonu iespaido viņas aukstasinība.

- Kā jūs zināt, - viņa turpināja, - dators fiksē jebkuru kustību neregularitāti vai nepareizu darbību secību un brīdina par to pašus darbiniekus vai vadību. Tā nu man ienāca prātā, ka šādus kustību sensorus varētu izmantot arī mājās, jo sevišķi ģimenēs ar paaugstinātu vardarbības risku, lai reģistrētu jebkuru novirzi no normas.

- Gluži kā dūmu detektors cilvēkiem, - Stentons piebilda.

- Tieši tā. Dūmu detektors reaģē, tiklīdz gaisā kaut nedaudz pieaug oglekļa dioksīda daudzums. Tāpat arī šajā gadījumā. Esmu uzstādījusi sensoru šajā telpā, lai parādītu jums, kā tas darbojas.

Uz ekrāna parādījās Fineganas apmēru un formas figūra bez vaibstiem - zila ēna, kas atkārtoja viņas kustības.

- Tā esmu es. Tagad pievērsiet uzmanību manām kustībām. Ja es vienkārši staigāju, sensori fiksē to kā normu.

Figūra viņai aiz muguras joprojām bija zila.

- Tas pats notiek, ja es griežu tomātus. - Finegana sāka griezt iedomātus tomātus. - Tā ir gluži normāla darbība.

Zilā ēna precīzi atkārtoja viņas kustības.

- Tagad paskatīsimies, kas notiks, ja es kādam iesitīšu.

Finegana spēji pacēla un nolaida roku, it kā sistu par

viņu krietni mazākam bērnam. Figūra uz ekrāna tūlīt kļuva oranža, skaļi iegaudojās sirēna. Tā bija griezīga, straujā ritmā pulsējoša skaņa, krietni par skaļu demonstrācijai. Uzmetusi skatienu Stentonam, Mēja ieraudzīja dusmās izvalbītas baltas acis.

- Izslēdziet to! - Varēja redzēt, ka viņš tikko valdās.

Finegana viņu nedzirdēja un turpināja runāt, it kā

neciešamā skaņa būtu pilnīgi normāls prezentācijas elements. - Kā jūs saprotat, tā ir sirēna, un...

- Izslēdziet to! - ierēcās Stentons. Šoreiz Finegana izdzirdēja, un viņas pirksti sāka drudžaini taustīties pa displeju, meklējot īsto podziņu.

Stentons pievērsa skatienu griestiem. - No kurienes nāk skaņa? Kāpēc tā ir tik skaļa?

Sirēna turpināja gaudot. Puse klausītāju bija aizspieduši ausis ar rokām.

- Izslēdziet to, vai arī mēs iesim prom! - Stentons piecēlās, sakniebis lūpas šaurā svītrā.

Pēdīgi Finegana atrada īsto podziņu un sirēna apklusa.

- Tā bija kļūda, - sacīja Stentons. - Vai jūs nesaprotat, ka nedrīkst tā spīdzināt potenciālos pircējus?

Fineganas skatienā vīdēja izmisums, skropstas notrīsēja, un acīs sariesās asaras.

- Jūs varējāt vienkārši pateikt, ka atskanēs sirēna, nebija nekādas vajadzības taisīt tādu ļembastu. Tā būs mana šīsdienas biznesa mācība.

- Paldies, ser. - Jaunās sievietes rokas bija cieši sakrampētas, pirkstu kauliņi balti. - Vai man turpināt?

- Nezinu. - Stentons joprojām bija dusmīgs.

- Turpiniet, Finegana, - atskanēja Beilija balss. - Tikai ātri.

- Labi, - sieviete teica trīcošā balsī. - īsi sakot, visās telpās būtu

uzstādīti sensori, un programma noteiktu, kāda uzvedība atbilst normai un kāda ne. Kolīdz notiktu kaut kas nepieļaujams, atskanētu sirēna, un labākajā gadījumā tas vien apturētu vai vismaz aizkavētu pāridarītāju. Vienlaikus par notiekošo tiktu ziņots policijai. Var izdarīt tā, lai informāciju saņemtu arī kaimiņi, kuri atrodas turpat līdzās un var visātrāk iejaukties un palīdzēt vardarbības upurim.

- Labi, man viss ir skaidrs, - sacīja Stentons. - Iesim tālāk.

Viņš gribēja teikt, ka vēlas pāriet pie nākamā kandidāta, bet Finegana ar apbrīnojamu apņēmību turpināja runāt.

- Kombinējot visas šīs tehnoloģijas, varētu īsā laikā nodrošināt uzvedības normu ievērošanu jebkurā vietā, piemēram, skolās un cietumos. Manā vidusskolā mācījās četri tūkstoši skolēnu, un tikai divdesmit radīja problēmas pārējiem. Ja skolotājiem būtu tīklenes interfeisi un viņi varētu pa gabalu redzēt ikvienu sarkano skolēnu, tiktu novērsta lielākā daļa šo problēmu. Savukārt sensori fiksētu jebkuru asociālu rīcību.

Acīm redzami nomierinājies, Stentons bija atslējies pret atzveltni un aizāķējis īkšķus aiz jostas cilpiņām.

- Manuprāt, tik daudz noziegumu un citu nekārtību notiek tāpēc, ka mēs nespējam visu kontrolēt. Pārāk daudz vietu, pārāk daudz cilvēku. Ja mēs pacenstos tā vai citādi iezīmēt un uzraudzīt bīstamos elementus, varētu ietaupīt milzum daudz laika un pūļu.

- Tieši tā, ser, - piekrita Finegana.

Pievērsis skatienu planšetei, Stentons atmaiga; droši vien viņš, tāpat kā Mēja, redzēja, ka Fineganas projekts ir ļoti populārs. Pienāca ziņas no dažādu noziegumu upuriem; no vardarbības cietušas sievietes un bērni rakstīja: Ja vien tas būtu bijis iespējams pirms desmit vai piecpadsmit gadiem... Un beigās piebilda: Labi vismaz, ka tas vairs nekad neatkārtosies.

Kad Mēja atgriezās pie sava galda, viņu gaidīja zīmīte no Enijas, kas bija uzrakstīta uz papīra lapiņas: Vai vari ar mani tikties? Kad varēsi, uzraksti “tagad", un es gaidīšu tevi tualetē.

Pēc desmit minūtēm, sēžot savā parastajā kabīnē, viņa izdzirda, kā tualetē ienāk Enija. Mēja bija priecīga par draudzenes iniciatīvu, viņas klātbūtne izraisīja tīkamu satraukumu. Tā bija lieliska iespēja vērst visu par labu, un Mēja to noteikti izmantos.

- Vai mēs esam vienas? - Enija pajautāja.

- Skaņa ir izslēgta uz trim minūtēm. Kas noticis?

- Nekas. Vienkārši tā Pabeigtā Pagātne. Viņi ir sākuši informēt mani par rezultātiem, un tie jau ir gana netīkami. Rīt tie tiks publiskoti, un es baidos, ka tālāk būs vēl ļaunāk.

- Ko tādu viņi varēja uzrakt? Domāju, ka viņi sāk ar viduslaikiem vai tamlīdzīgi.

- Tieši tā. Izskatās, ka gan mātei, gan tēvam senčos ir vieni vienīgi

briesmoņi. Es pat nezināju, ka britiem bija īru vergi. Un tu?

- Nē, diez vai. Tu domā baltos īru vergus?

- Jā, tūkstošiem vergu. Un mani senči bija visīstākie vergu tirgotāji. Viņi siroja pa Īriju, tvarstīja vietējos iedzīvotājus un tad pārdeva visās pasaules malās. Tāda maucība.

- Enij...

- Viņi ir pilnīgi pārliecināti, jo pārbaudīja to simtiem reižu. Bet vai tad es izskatos pēc vergu tirgotāju pēcteces?

- Nomierinies, Enij! Tas notika pirms sešsimt gadiem, un tam nav nekāda sakara ar tevi. Ikvienam senčos ir kāda melnā avs. Nevajag uzņemt to tik personiski.

- Es saprotu, tomēr tas ir pamatīgs šoks. Tā taču ir daļa no manis - vismaz tā domās visi mani esošie un nākamie draugi un paziņas. Protams, viņi neatteiksies ar mani tikties un runāt, tomēr viņu acīs tā būs daļa no manis. Es esmu izvārtīta šajos pagātnes dubļos, un man šķiet, ka tas nav godīgi. Tas ir tāpat kā uzzināt, ka tavs tēvs ir bijušais kuklusklanietis...

- Tu pārspīlē. Neviens neskatīsies uz tevi greizi tāpēc vien, ka kādam no taviem viduslaiku senčiem bija īru vergi. Tas ir tāds murgs un notika tik sen, ka neviens to nesaistīs ar tevi. Tu taču zini, kādi ir cilvēki, - pa vienu ausi iekšā, pa otru ārā. Un vēl uzskatīt, ka tu esi par to atbildīga? Pilnīgs absurds.

- Bet daudzi vergi tika nogalināti. Esot notikusi sacelšanās, un kāds no maniem senčiem vadījis masu slaktiņu, kurā tika nogalināts tūkstotis vīriešu, sieviešu un bērnu. Tas ir baisi. Es vienkārši...

- Paklausies, Enij, tev vajag nomierināties. Pirmkārt, mums vairs nav laika - pēc dažām sekundēm ieslēgsies skaņa. Otrkārt, nav nekādas jēgas par to uztraukties.

Tie taču bija gandrīz vai alu cilvēki! Tolaik visu cilvēku senči bija pēdējie sūdabrāļi.

Enija skaļi iespurdzās.

- Vai apsoli, ka tu vairs par to nedomāsi?

- Protams.

- Lūdzu, neuztraucies par to visu. Apsoli man!

- Labi.

- Vai apsoli?

- Apsolu. Es vismaz centīšos.

- Labi. Laiks ir beidzies.

Kad nākamajā dienā tika publicēta informācija par Enijas priekštečiem, izrādījās, ka Mejai ir taisnība, vismaz daļēji. Bija, protams, arī daži indīgi komentāri, bet visumā vērotāji kolektīvi paraustīja plecus. Nevienu īpaši nesatrauca šo faktu saikne ar Eniju, toties tie modināja jaunu un, iespējams, lietderīgu interesi par šo sen aizmirsto vēstures epizodi, kad briti atgriezās no Īrijas ar cilvēkveida

preci.

Šķita, ka Enija to īpaši nepārdzīvo. Viņa rakstīja pozitīvus zingus un ielika īsu paziņojumu savā videoplūsmā; stāstīja, ka bijusi pārsteigta par senču odiozo lomu šajā drūmajā vēstures periodā, bet pēc tam pievērsās medaļas otrai pusei, lai nelaupītu citiem vēlmi izmantot Pabeigtās Pagātnes iespējas. "Visiem senči ir bijuši pēdējie sūdabrāļi," viņa nobeigumā sacīja, un Mēja, vērojot ierakstu savā aprocē, sāka smieties.

Savukārt Mersers palika uzticīgs sev un nesmējās. Viņš nebija sazinājies ar Mēju jau ilgāk nekā mēnesi, bet tad ar piektdienas pastu (pasts tagad darbojās tikai piektdienās) pienāca vēstule. Mēja negribēja to lasīt, labi zinādama, ka tur nebūs nekā laba - vienas vienīgas apsūdzības un nosodījums. Bet viņa jau bija saņēmusi līdzīgu vēstuli, tālab atvēra arī šo, pārliecināta, ka nekas sliktāks vairs nevar būt.

Bet viņa kļūdījās. Šoreiz Mersers pat nebija pievienojis viņas vārdam parasto uzrunu "mīļā".

Mēja!

Es atceros, ka solīju Tev vairs nerakstīt, bet varbūt tagad, kad Enija ir uz sabrukuma robežas,

Tu padomāsi un paskatīsies uz visu citām acīm.

Lūdzu, pasaki savai draudzenei, lai atsakās no šī eksperimenta! Esmu gatavs likt galvu ķīlā, ka tas slikti beigsies. Mums nav paredzēts zināt visu, Mēja.

Vai Tu neesi iedomājusies, ka mūsu prāta dabiskais stāvoklis ir trausls līdzsvars starp zināmo un nezināmo? Ka cilvēka dvēselei ir nepieciešama ne tikai dienasgaisma, bet arī nakts noslēpumi?

Jūs gribat radīt pasauli, kurā nemitīgi spīd spoža saule, un es domāju, ka mēs vienkārši pārdegsim šajā spozmē. Mums vairs nebūs laika domāt, gulēt, atdzesēt prātu. Vai "Sfēras" līderiem nekad nav ienācis prātā, ka cilvēkam ir ierobežota kapacitāte? Paskatieties uz mums! Mēs esam tik mazi. Mūsu galva nav lielāka par meloni, bet jūs gribat ietilpināt tajā visu, ko pasaule jelkad ir redzējusi un pieredzējusi.

Tā ir pilnīgi utopiska iecere.

Aprocē drudžaini spietoja ziņas.

Kāpēc tu lasi tos murgus, Mēja?

Man jau ir garlaicīgi.

Tu baro sniega cilvēku. Diez vai tā ir laba doma.

Mejas sirds sitas straujā ritmā. Viņa zināja, ka nevajag lasīt tālāk, bet nespēja apstāties.

Kad notika tā digitālo fašistu ideju prezentācija, es tieši biju iegriezies pie saviem vecākiem. Viņi par katru cenu gribēja to skatīties un ļoti lepojās ar Tevi, lai gan tas bija vienkārši baismīgs pasākums.

Tomēr es nenožēloju, ka noskatījos šo baiso šovu (tāpat kā nenožēloju, ka esmu noskatījies "Gribas triumfu"[37]), jo tas deva man izšķirošo impulsu un pamudināja spert jau pirms kāda laika iecerētu soli.

Es došos uz ziemeļiem, uz pašu nomaļāko un necilāko mežu, kādu vien spēšu atrast. Agri vai vēlu jūsu novērošanas sistēma aptvers ari šo mežu, tāpat kā tas ir noticis ar Amazoniju, Antarktldu un Sahāru, bet man vismaz būs kaut kāds handikaps. Kad tur parādīsies jūsu kameras, es virzīšos tālāk uz ziemeļiem.

Esmu spiests atzīt, ka jūs esat guvuši virsroku.

Nu es skaidri zinu, ka spēle ir zaudēta. Pirms tās ideju prezentācijas es vēl cerēju, ka šis vājprāts aprobežojas ar jūsu uzņēmumu, tūkstošiem nozombētu cilvēku, kuri strādā jūsu labā, un tiem miljoniem, kuri pielūdz zelta teļu "Sfēras" veidolā. Es vēl cerēju, ka kāds nostāsies pret jums, kāda jauna paaudze sapratis, ka tas ir nejēdzīgs un pilnīgi nekontrolējams totalitārisms.

Mēja uzmeta skatienu aprocei. Bija nodibināti četri jauni Mersera nīdēju klubi, kāds piedāvāja dzēst viņa bankas kontu. Tikai pasaki, viņš rakstīja.

Bet nu es zinu, ka pat tad, ja kāds jūs uzveiks un jau rit tādas "Sfēras" vairs nebūs, tās vietu ieņems kaut kas cits, vēl sliktāks. Pasaulē ir vēl tūkstošiem Gudro, kuri ģenerē aizvien radikālākas idejas attiecībā uz privātumu un noziedzības apkarošanu. Kolīdz man šķiet, ka ļaunāk vairs nevar būt, es ieraugu kādu deviņpadsmit gadus vecu meiteni, uz kuras ideju fona "Sfēra" līdzinās īstai pilsoņu brīvību utopijai.

Bet jūs (un tagad es zinu, ka šis "jūs" attiecas uz lielāko daļu cilvēku) nekas nebaida, nemitīga novērošana un kontrole neizraisa ne mazākās bažas un iebildumus.

Varētu vēl samierināties ar to, ka Tu un Tev līdzīgie izmantojat aproces un citus rīkus, lai vāktu informāciju par sevi. Manis pēc jūs varat kolekcionēt datus par sevi, fiksēt katru kustību, dokumentēt katru soli, lai... Lai nu kāds būtu jūsu mērķis. Bet ar to ir par maz, vai ne? Jums nepietiek ar jūsu datiem, jums vajag arī manējos. Bez tiem jūs nespējat sasniegt savu Pilnību, un tas jau ir totāls vājprāts.

Es dodos prom. Kad Tu lasīsi šo vēstuli, es jau būšu izkļuvis no jūsu pārklājuma zonas un domāju, ka citi man pievienosies. Es nešaubos, ka citi man pievienosies. Mēs dzīvosim pazemē, tuksnešos un mežos kā savdabīgs bēgļu un eremītu hibrīds, nelaimīga, bet nepieciešama cilvēces daļa. Tāpēc ka mēs tādi esam.

Es uzskatu, ka patlaban notiek tāda kā otra lielā šķelšanās, un turpmāk būs divas cilvēces daļas, kuras dzīvos paralēlu, bet pilnīgi atšķirīgu dzīvi. Viena daļa dzīvos zem tā pastāvīgās novērošanas kupola, kuru Tu palīdzi radīt, otra turēsies vai vismaz centīsies turēties no tā pēc iespējas tālāk. Es tik ļoti baidos par mums visiem.

Mersers

Mēja bija izlasījusi Mersera vēstuli kameras priekšā un zināja, ka viņas vērotājiem tā šķiet tikpat absurda un

smieklīga kā viņai pašai. Sākās īsta komentāru lavīna, un daži no tiem bija diezgan trāpīgi. Beidzot sniega cilvēks atgriezīsies savā dabiskajā vidē! un Laimīgu taciņu, Jetij! Tas viss bija tik uzjautrinoši, ka Mēja uzmeklēja Frensisu. Kad viņi satikās, Frensiss jau bija lasījis Mer-sera vēstuli, kura bija digitalizēta un izlikta vismaz sešās vietnēs; kāds vērotājs no Mizūlas pat bija nolasījis to pūderētā parūkā, fonā skanot pseidopatriotiskai mūzikai, un šis video bija skatīts trīs miljonus reižu. Mēja pati noskatījās to divas reizes un nespēja valdīt smieklus, lai gan juta līdzi Merseram. Viņš nav stulbs, tikai ļoti ietiepīgs. Mersers nav pilnīgi bezcerīgs gadījums, viņu vēl var pārliecināt.

Nākamajā dienā Enija bija atstājusi viņai vēl vienu zīmīti, un viņas atkal norunāja tikties blakuskabīnēs. Atlika tikai cerēt, ka pēc otrās nozīmīgu atklājumu sērijas Enija ir iemācījusies tā vai citādi distancēties no šiem faktiem. Ieraudzījusi blakuskabīnē Enijas kurpes purngalu, Mēja izslēdza skaņu.

- Tu jau zini, ka tagad viss ir vēl ļaunāk, vai ne? -Enija pajautāja piesmakušā balsī.

- Kaut ko dzirdēju. Vai tu raudāji? Enij...

- Tā vien šķiet, ka es netikšu ar to galā. Uzzināt, ko darīja mani senči Vecajā pasaulē, vēl bija pusbēda, jo tad es varēju domāt: tas nekas, viņi atbrauca uz Ziemeļameriku un sāka jaunu dzīvi, atstājot to visu pagātnē. Bet tā vietā es uzzinu, ka viņi arī šeit bija vergu īpašnieki. Tas jau ir pilnīgs sviests. No kādiem monstriem es esmu cēlusies? Arī manī droši vien perinās kaut kāda morāla kroplība.

- Nedomā par to, Enij.

- Bet es nevaru nedomāt! Un nespēju domāt ne par ko citu.

- Labi, labi. Pirmkārt, nomierinies. Otrkārt, nedrīkst ņemt to tik tuvu pie sirds. Vajag abstrahēties, ieturēt drošu distanci.

- Un es saņemu naidpilnas vēstules. Šorīt vien saņēmu sešas ziņas, kurās tiku dēvēta par "masa Eniju". Vismaz puse melnādaino, kurus pa šiem gadiem esmu pieņēmusi darbā, nu skatās uz mani ar baltu aci. It kā es būtu pārmantojusi kaut kādu neiznīkstošu vergturu gēnu! Un es vairs nevaru strādāt kopā ar Vikiju, rīt pat nāksies no viņas šķirties.

- Vai tu pati nesaproti, ka tas ir pilnīgs absurds? Turklāt - vai tu esi pārliecināta, ka viņiem šeit bija melnādainie vergi? Varbūt tie arī bija īri?

Enija izdvesa smagu nopūtu.

- Nē. Nē. īru vietā viņi sāka turēt afrikāņu vergus. Kā tev tas patīk? Mani senči nekādi nespēja atbrīvoties no savām vergturu tieksmēm. Vai zini arī to, ka pilsoņu kara laikā viņi cīnījās

konfederātu pusē?

- Es zinu, bet tu neesi vienīgā - ir miljoniem cilvēku, kuru senči cīnījās par Dienvidiem. Valsts bija sašķēlusies divās nometnēs, piecdesmit pret piecdesmit.

- Bet mani senči bija nepareizajā pusē. Vai vari iedomāties, kas tagad notiek manā ģimenē?

- Man vienmēr šķita, ka tās senču būšanas viņiem ir pie vienas vietas.

- Bija - kamēr viņi uzskatīja, ka mums ir zilās asinis. Ka mūsu senči ir ieradušies šeit uz Mayflower klāja ar nevainojamiem ciltsrakstiem! Tagad viņu attieksme ir pat ļoti nopietna. Mamma jau divas dienas nav izgājusi no mājas. Es negribu zināt, ko viņi vēl uzraks.

Pēc divām dienām tika uzrakts kaut kas krietni ļaunāks. Mēja nezināja, kas tas ir, bet Enija bija uzrakstījusi šokējošu zingu: Godīgi sakot, neesmu pārliecināta, ka mums vajag visu zināt. Kad viņas satikās tualetē, Mēja nespēja noticēt, ka Enija ir uzrakstījusi to pati savām rokām. "Sfēra", protams, nevarēja to izdzēst, bet kāds (Mēja cerēja, ka tā bija pati Enija) bija pārveidojis ziņu, un tagad tā vēstīja: Mums nevajag zināt visu, kamēr nav sagatavota pienācīga datu uzglabāšanas bāze. Mēs negribam neko zaudēt!

- Protams, es to uzrakstīju, - sacīja Enija. - Vismaz pirmo variantu.

Un Mēja bija lolojusi cerību, ka tā ir kāda briesmīga elektroniska kļūme.

- Kā tu varēji kaut ko tādu uzrakstīt?

- Vienkārši es tā uzskatu. Tu nezini, kā tas ir.

- Es zinu, ka nezinu. Bet ko tu gribēji panākt? Vai tad tu nesaproti, ka esi sūdos līdz acīm? Kā tu - jā, tieši tu -varēji paust šādu domu? Tu esi pagātnes izzināšanas centrālais tēls un tagad saki... Ko tu īsti saki?

- Pati nezinu. Zinu tikai to, ka man reiz pietiek. Vajag pielikt tam punktu.

- Kam tad?

- Pabeigtajai Pagātnei. Un tamlīdzīgiem rīkiem.

- Tu labi zini, ka tas nav tavos spēkos.

- Es vismaz mēģināšu.

- Tev noteikti jau ir lieli sūdi.

-Jā, bet Gudrie ir man parādā šo vienu pakalpojumu. Es to nepārcietīšu. Viņi jau ir atbrīvojuši mani no dažiem pienākumiem. Un labi - man ir vienalga. Bet, ja viņi nepārtrauks šo eksperimentu, es ieslīgšu komā. Es jau tagad tik tikko turos uz kājām, nespēju paelpot.

Bridi viņas sēdēja klusējot. Varbūt labāk iet prom? Enijas centrālais balsts bija izļodzījies, viņa bija zaudējusi līdzsvaru, spējīga uz pārsteidzīgu, nelabojamu rīcību. Pat saruna ar viņu tagad bija

zināms risks.

Enija ar grūtībām ievilka elpu.

- Elpo, Enij!

- Es taču teicu, ka nevaru. Neesmu gulējusi jau divas dienas.

- Kas īsti ir noticis? - Mēja pajautāja.

- Viss kaut kas. Nekas. Viņi ir uzrakuši kaut ko briesmīgu par maniem vecākiem. īpaši briesmīgu.

- Un kad to publiskos?

- Rit.

- Skaidrs. Varbūt tas nav nemaz tik ļauni, kā tev šķiet.

- Tas ir daudz ļaunāk, nekā tu vari iedomāties.

- Pastāsti man. Varu derēt, ka tas nav nekas īpašs.

- Tas ir īpašs, Mēja. Pat ļoti īpašs. Pirmkārt, es uzzināju, ka maniem vecākiem bija atvērtā laulība vai kaut kas tamlīdzīgs. Es neesmu ar viņiem par to runājusi, bet ir atrastas fotogrāfijas un video, kur viņi ir kopā ar dažādiem citiem cilvēkiem. Kaut kas līdzīgs abpusējai sērijveida neuzticībai. Vai tas nav nekas īpašs?

- Un kā tu zini, ka tas bija kaut kas tāds? Varbūt viņi vienkārši bija ar kādu kopā? Tas notika astoņdesmitajos gados, vai ne?

- Drīzāk deviņdesmitajos. Un nav nekādu šaubu, kas tas ir.

- Sekss?

- Nē, tikai mīlināšanās. Vienā bildē tēvs ir apķēris kādu sievieti ap vidu un ar otru grābstās gar krūtīm. Pretīgi! Citās redzama mamma ar kādu bārdainu vīrieti, abi pliki. Droši vien šis cilvēks nomira un fotogrāfijas kāds nopirka izpārdošanā. Tad tās tika skenētas un ieliktas mākonī, un viņi atrada mammu, veicot globālo seju identifikāciju. Viņa stāv plika līdzās kaut kādam baike-ram, it kā pozētu skolas albumam.

- Diez kas nav.

- Bet kurš tās bildes uzņēma? Vai tur bija vēl kāds? Kas? Kāds izpalīdzīgs kaimiņš?

- Vai tu viņiem ko jautāji?

- Nē. Bet tas vēl nav viss. Es jau grasījos ar viņiem runāt, kad uzpeldēja vēl kaut kas. Un tas ir daudz smagāks gadījums - šīs bildes ir tīrais sīkums salīdzinājumā ar video.

- Kas par video?

- Tā ir viena no retajām reizēm, kad viņi ir kopā - vismaz naktī. Ieraksts ir tapis ostā, un tur bija novērošanas kamera; droši vien noliktavās glabājās kaut kādas preces. Un šī kamera ir fiksējusi, kā viņi tur pa nakti izklaidējas.

- Nodarbojas ar seksu?

- Nē, daudz ļaunāk. Tas ir briesmīgi, Mēja, pilnīgs murgs. Mani vecāki ik pa laikam rīko šādus burziņus -sanāk precēti pāri un kārtīgi nodod pa bundžām. Viņi paši man to ir teikuši. Viņi kaut ko salietojas,

sadzeras, iet dejot, vazājas apkārt līdz rītam. Tā viņi atzīmē savu kāzu gadadienu. Reizēm tepat pilsētā, citreiz dodas uz Meksiku vai kādu līdzīgu vietu. Vārdu sakot, uzdzīvo visu nakti, lai atcerētos jaunību, atsvaidzinātu laulības dzīvi vai sazin ko vēl.

- Skaidrs.

- Vārdu sakot, tas notika viņu kāzu gadadienā. Man tolaik bija seši gadi.

- Un?

- Nu, ja es vēl nebūtu piedzimusi... Bļāviens! Labi. Nezinu, kas bija pirms tam, bet ap vieniem naktī viņi parādās kadrā. Dzer vīnu, šūpojot kājas virs ūdens, un sākumā tas viss šķiet gana nevainīgi un garlaicīgi. Bet tad kadrā parādās kāds vīrietis un tenterē apkārt kā iereibis bomzis. Vecāki skatās uz viņu, vēro, kā viņš tur slamstās. Šķiet, ka viņš kaut ko saka, bet viņi tikai pasmejas un turpina dzert vīnu. Kādu brīdi nekas nenotiek, bomzis nozūd ārpus kadra, bet pēc minūtēm desmit atgriežas un iekrīt no krastmalas ūdenī.

Mejai aizrāvās elpa. Viņa saprata, ka tas nav uz labu. - Un tavi vecāki to redzēja?

Enija bija sākusi šņukstēt. - Tur jau tā nelaime - viņi nevarēja to neredzēt. Tas notika kādu trīs pēdu attālumā no tās vietas, kur viņi sēdēja. Ierakstā redzams, kā viņi pielec kājās, noliecas virs ūdens un kaut ko kliedz. Var redzēt, ka viņi ir uztraukušies, paskatās apkārt, meklējot telefonu vai kaut ko tādu.

- Un tur bija telefons?

- Nezinu. Šķiet, ka ne. Vismaz viņi visu laiku ir kadrā, un tas ir pats ļaunākais. Viņu acu priekšā cilvēks iekrīt ūdenī, bet viņi mierīgi paliek uz vietas. Neskrien meklēt palīdzību, zvanīt policijai vai tamlīdzīgi. Nelec ūdenī, lai viņu glābtu. Kādu brīdi viņi papsihoja, tad atkal apsēdās, un mamma uzlika galvu tētim uz pleca. Viņi palika tur vēl kādas desmit minūtes, pēc tam piecēlās un devās prom.

- Varbūt viņi bija šokā.

- Mēja, viņi vienkārši piecēlās un aizgāja. Nepiezvanīja uz 911, neko nedarīja. Par notikušo nekur nav ziņots, tas nav nekur reģistrēts. Nākamajā dienā ķermeni atrada, un izrādījās, ka šis cilvēks pat nebija bomzis. Mazliet garīgi atpalicis puisis, kurš dzīvoja kopā ar vecākiem un strādāja kulinārijā par trauku mazgātāju. Un mani vecāki vienkārši noskatījās, kā viņš slīkst.

Nu jau Enija skaļi elsoja.

- Vai tu ar viņiem runāji?

- Nē. Es nevaru ar viņiem runāt, vismaz pagaidām ne. Man viņi riebjas.

- Bet tas vēl nav publicēts?

Enija brīdi klusēja, acīmredzot skatījās pulkstenī. - Drīz būs. Ir atlikušas nepilnas divpadsmit stundas.

- Un ko saka Beilijs?

- Viņš neko nevarot darīt. Tu taču viņu pazīsti.

- Varbūt es varu, - sacīja Mēja, lai gan viņai nebija nekādu ideju. Šķita, ka Enija netic Mejas spējai aizkavēt vai apturēt vētru, kas strauji virzījās uz viņas pusi.

- Tāda maucība! Bļāviens! - Enija iesaucās, it kā tikko būtu to aptvērusi. - Man vairs nav vecāku.

Kad sarunas laiks bija beidzies, Enija atgriezās savā kabinetā, lai, viņas vārdiem sakot, apgultos un vairs nekad neceltos. Mēja devās uz savu veco darba vietu. Viņai vajadzēja padomāt. Viņa apstājās durvju ailā, kur Kaldens bija viņu vērojis, un skatījās uz KP jauniņajiem. Viņu godīgais darbs un ritmiskās galvas kustības nomierināja, klusie "jā" un "nē", "patīk" un "nepatīk" radīja iespaidu, ka viss ir pareizi - tieši tā, kā tam jābūt. Ik pa brīdim kāds pacēla galvu un uzsmaidīja viņai, īsi pamāja viņas vērotājiem un tad turpināja strādāt. Mēju pārņēma lepnums par viņiem un "Sfēru", kur strādā tik kristālskaidri cilvēki. Viņi bija atvērti, patiesi un neko neslēpa, nepaturēja pie sevis, nejauca citiem prātu.

Turpat netālu sēdēja kāds jauniņais - gadus divdesmit divus vecs puisis ar kuplu matu ērkuli, kas apņēma viņa galvu kā dūmu mutulis. Pilnīgi koncentrējies darbam, viņš pat nepamanīja, ka Mēja stāv viņam aiz muguras. Puisis vienlaikus atbildēja uz klientu un Sfēras Aptaujas jautājumiem. Pirksti skraidīja pa taustiņiem ātri un veikli, gandrīz bez skaņas. - Nē, nē, patīk, nepatīk, - viņš bubināja, ar ātru, vieglu kustību klanot galvu. - Jā, jā, nē, Kankuna, niršana ar akvalangu, luksusa kūrorts, vīkenda ceļojums, janvāris, janvāris, neinteresē, trīs, divi, patīk, patīk, nepatīk, jā, Prada, Converse, nē, nepatīk, nepatik, patīk, Parīze.

Vērojot viņu, Mēja saprata, kā atrisināt Enijas problēmu. Draudzenei bija vajadzīgs atbalsts, apziņa, ka viņa nav viena. Un piepeši viss nostājās savās vietās -risinājums, protams, bija rodams pašā "Sfērā". Pasaulē bija miljoniem cilvēku, kuri neapšaubāmi nostāsies Enijas pusē, radīs tūkstošiem dažādu iespēju sniegt viņai palīdzīgu roku. Ciešanas ir mokošas tikai tad, ja cilvēks cieš klusumā, vienatnē. Sāpes, kas ir pieredzētas publiski, mīlošu miljonu acu priekšā, vairs nav nekādas sāpes. Tā ir kopības izjūta.

Mēja pagriezās un devās uz jumta terasi. Viņai bija jāizpilda pienākums ne tikai pret draudzeni, bet arī pret saviem vērotājiem. Ieraudzījusi, cik neviltoti un godīgi ir

KP jaunieši - kaut vai šis puisis ar kuplajiem matiem viņa jutās kā pēdējā liekule. Kāpjot augšup pa kāpnēm, Mēja izvērtēja sevi un savas iespējas. Vēl pirms īsa brīža viņa bija apzināti visu slēpusi, izslēgusi skaņu, un šī rīcība bija pielīdzināma meliem - Mēja bija melojusi miljoniem cilvēku, kuri ticēja tam, ka viņa vienmēr ir atklāta un

patiesi caurredzama.

Mēja pārlaida skatienu parkam, un vērotāji sāka brīnīties, uz ko viņa skatās, kāpēc klusē.

- Gribu, lai jūs redzētu to, ko redzu es, - viņa paskaidroja.

Enija gribēja paslēpties, nolīst savā alā un ciest vienatnē. Mēja saprata, ka viņai vajadzētu būt lojālai un cienīt šo vēlmi. Bet vai uzticība vienam cilvēkam var būt svarīgāka par uzticību miljoniem? Vai tieši šāda pieeja, sīku personisko interešu stādīšana augstāk par vispārējo labumu, nebija novedusi pie daudzām vēsturiskām kļūmēm? Un atkal risinājums bija Mejas acu priekšā, viņai visapkārt. Viņai vajadzēja palīdzēt Enijai un reabilitēties vērotāju priekšā, un abi šie mērķi bija sasniedzami ar vienu drosmīgu soli. Mēja paskatījās, cik ir pulkstenis. Līdz Pēddziņa prezentācijai bija vēl divas stundas. Stāvot uz jumta terases, viņa centās sakopot domas un formulēt skaidru un saprotamu paziņojumu, tad atgriezās nozieguma vietā, proti, tualetē. Ieskatījusies spogulī, Mēja jau skaidri zināja, kas viņai jāsaka, un dziļi ievilka elpu.

- Sveicināti, draugi! Gribu jums kaut ko teikt, un tas nav nekas labs. Tomēr es uzskatu, ka man tas ir jādara. Kā daudzi nojums zina, pirms nepilnas stundas es ienācu šajā tualetē un iegāju otrajā kabīnē, kuru jūs šeit redzat. -Mēja pagriezās pret kabīņu rindu. - Bet es nenācu šurp nokārtoties, vienkārši izmantoju iespēju izslēgt skaņu, lai parunātu ar savu draudzeni Eniju Elertoni.

Aprocē spietoja vairāki simti ziņu, un pagaidām populārākā jau bija viņai piedevusi: Sarunas tualetē neskaitās. Neraizējies! Mēs tev ticam.

- Gribu pateikties visiem, kuri sūta man labus vārdus, - Mēja turpināja. - Bet mana atzīšanās šoreiz nav galvenais, daudz svarīgāk ir tas, par ko mēs runājām. Vairums no jums jau zina, ka Enija piedalās kādā "Sfēras" eksperimentā, proti, ir izmēģinājumu trusītis programmai, kura var izpētīt cilvēka izcelsmi tik tālā pagātnē, cik to ļauj pašreizējās tehnoloģijas. Šo pētījumu gaitā atklājās, ka daži no Enijas senākajiem priekštečiem ir darījuši visnotaļ nosodāmas lietas, un tas viņu ļoti sarūgtina. Bet tas vēl nav viss - rit tiks publiskoti vēl daži netīkami fakti, un tas ir vēl sāpīgāk, jo attiecas uz pavisam nesenu pagātni.

Mēja uzmeta skatienu aprocei - 3 202 984 aktīvo vērotāju, teju divreiz vairāk nekā pirms minūtes. Mēja zināja, ka daudzi atver viņas videoplūsmu ari darbavietā, bet aktīvi vēro tikai īpašos gadījumos. Tagad viņas paziņojuma turpinājumu dzirdēs miljoniem cilvēku, un Mejai vajadzēja šo miljonu atbalstu, lai mīkstinātu rītdienas kritienu. Enija bija to pelnījusi.

- Nu ko, draugi, domāju, ka ir īstais bridis izmantot "Sfēras" spēku un visu to cilvēku līdzcietību, kuri pazīst un mīl Eniju, un spēj

iejusties viņas situācijā. Ceru, ka ikviens no jums nosūtīs viņai kādu labu vārdu un pastāstīs par savu pieredzi ar ģimenes pagātnes tumšajiem noslēpumiem - tad viņa noteikti nejutīsies tik vientuļa. Sakiet, ka esat viņas pusē. Sakiet, ka viņai nav nekāda sakara ar kāda tāla priekšteča noziegumiem. Tie nespēj mainīt jūsu domas par Eniju, viņa jums patīk tāpat kā agrāk.

Nobeigumā Mēja izlika Enijas e-pasta adresi, saites uz Zing un sociālā tīkla profilu. Rezultāts nebija ilgi jāgaida -Enijas sekotāju skaits momentā pieauga no 88 198 līdz 243 087 un, Mejas paziņojumam ceļojot pa tīmekļa plašumiem, dienas beigās droši vien pārsniegs miljonu. Neapturamā straumē plūda ziņas, un pirmajā vietā bija šāda sentence: Pagātne ir pagātne, un Enija ir Enija. Mēja īsti neizprata tās jēgu, bet novērtēja pozitīvo attieksmi. Augstu vērtēta tika arī kāda cita: Negribu būt kā karote darvas medus mucā, tomēr uzskatu, ka DNS pārnes ļaunumu, un es piesargātos no tādiem cilvēkiem kā Enija. Katrā ziņā viņai ir divtik jānopūlas, lai pierādītu man un citiem afrikāņu vergu pēctečiem, ka viņa ir visnotaļ krietns cilvēks.

Šis komentārs bija novērtēts ar 98 202 priecīgajām un 80 198 bēdīgajām sejiņām - gandrīz vai piecdesmit pret piecdesmit. Tomēr pārsvarā, kā jau parasti, kad cilvēkiem lūdz kādu atbalstīt, ziņas pauda sapratni un mīlestību, ieteikumus atstāt pagātni pagātnē.

Pārbaudot reakciju uz savu paziņojumu, Mēja ieskatījās pulkstenī - pēc stundas sāksies viņas pirmā prezentācija Apgaismības Lielajā zālē. Viņa tikko bija saņēmusi spēcīgu pozitīvu lādiņu un jutās tai gatava, vēl skaidrāk apzinoties, ka viņai aiz muguras stāv veseli leģioni. Turklāt prezentācijas veiksmi nodrošinās arī jaunā tehnoloģija un viss “Sfēras” kolektīvs. Viņa vēroja aproci, gaidot kādu ziņu no Enijas. Pār viņu noteikti bija nobrukusi vesela lavīna labās gribas apliecinājumu, un viņai vajadzētu kaut kā reaģēt, paust savu pateicību.

Bet Enija klusēja.

Mēja nosūtīja viņai vairākus zingus, bet nesaņēma atbildi. Pārbaudījusi, kur Enija atrodas, viņa ieraudzīja pulsējošu sarkanu punktiņu draudzenes kabinetā. Varbūt vajadzētu pie viņas aiziet? Nē. Mejai ir pienācīgi jāsagatavojas prezentācijai, arī Enijai droši vien ir labāk pabūt vienai, mierīgi uzņemt un pārstrādāt miljoniem cilvēku labestību. Pēcpusdienā viņa noteikti būs gatava pateikties Mejai un apliecināt, ka tagad skatās uz visu citām acīm un spēj ierādīt senču noziegumiem īsto vietu, novērsties no nelabojamās pagātnes haosa un iet tālāk, pretī sakārtotai un kontrolējamai nākotnei.

- Tu šodien spēri ļoti drosmīgu soli, - Beilijs atzinīgi sacīja. - Drosmīgu un pareizu.

Viņi sēdēja Lielās zāles aizkulisēs. Mēja bija uzvilkusi jaunus, melnus svārciņus un sarkanu zīda blūzi. Stiliste riņķoja ap viņu,

uzliekot pūderi uz deguna un pieres, spīdumu uz lūpām. Pēc dažām minūtēm sāksies viņas pirmā nopietnā prezentācija.

- Citā situācijā es vispirms jautātu tev, kāpēc gribēji kaut ko slēpt, - Beilijs turpināja. - Bet tu biji tik apbrīnojami godīga, labojot savu kļūdu, turklāt es zinu, ka jau esi apguvusi visu, ko es tev varu iemācīt. Mēs esam ļoti priecīgi, ka tu esi ar mums, Mēja.

- Paldies, Eimon.

- Vai esi gatava?

- Domāju, ka jā.

- Tad uz priekšu! Ļauj mums ar tevi lepoties.

Izejot uz skatuves prožektora žilbajā gaismā, Mēja nešaubījās, ka to spēs. Viņa vēl nebija tikusi līdz organiskā stikla katedrai, kad viņu gandrīz notrieca no kājām negaidīta aplausu vētra. Kad Mēja ieņēma savu vietu, aplausi kļuva vēl skaļāki, un visi piecēlās kājās -sākumā priekšējās rindas, tad pārējie. Pagāja labs brīdis, līdz Mejai izdevās viņus apklusināt un sākt runāt.

- Sveiciens visiem! Es esmu Mēja Holande, - viņa sacīja, un zāle atsaucās ar jaunām ovācijām. Viņa sāka smieties, un troksnis vēl pieauga. Tā bija īstena, neviltota mīlestība, kas kārtējo reizi apliecināja, ka pats svarīgākais ir absolūts patiesīgums. Patiesība pati sevi atalgo. Mēja iztēlojās šos vārdus uz kādas no parka celiņu flīzēm, ar lāzeru iegravētus akmenī. Tas viss ir pārāk labi, viņa nodomāja, raugoties uz sfēristu pilno zāli un ļaujot viņiem aplaudēt. Viņa izjuta jaunu spēka pieplūdumu, un šo spēku viņa bija guvusi dodot. Mēja deva viņiem visu, pilnīgu patiesību un absolūtu caurredzamību, un tika atalgota ar uzticību un veselu okeānu mīlestības.

- Nu jau būs gana, - viņa pēdīgi sacīja un pacēla rokas, aicinot visus apsēsties. - Šodien iepazīstināšu jūs ar kādu perfektu meklēšanas rīku. Droši vien jau esat dzirdējuši par Pēddzini, vismaz baumu līmenī. Nu ir pienācis laiks to izmēģināt - sfēristu un visas pasaules acu priekšā. Vai esat gatavi?

Zālē atskanēja jūsmīgas gaviles.

- Mūsu šīsdienas eksperiments būs iepriekš neizmē-ģināta improvizācija. Pat es nezinu, ko mēs meklēsim, jo objekts tiks izraudzīts pēc nejaušības principa no globālās bēguļojošo noziedznieku datubāzes.

Uz ekrāna sāka rotēt milzīga digitālā zemeslode.

- Kā jūs jau zināt, tas ir viens no “Sfēras” galvenajiem mērķiem: izmantojot sociālos plašsaziņas līdzekļus, padarīt pasauli par drošāku un veselīgāku vidi. Ir veiksmīgi īstenoti jau daudzi šādi projekti. Tā, piemēram, nesen tika izstrādāta sensoru sistēma, kura reaģē uz šaujamieročiem; kolīdz kādā ēkā tiek ienests ierocis, sirēna brīdina tajā esošos cilvēkus un vietējo policijas iecirkni. Nu jau piecas nedēļas

to izmēģina divos Klīvlen-das rajonos, un tur ir par piecdesmit septiņiem procentiem samazinājies ar šaujamieročiem saistīto noziegumu skaits. Nav slikti, vai ne?

Mēja ieturēja pauzi aplausiem, izbaudot patīkamo apziņu, ka viņas prezentētā programma mainīs pasauli -tūlīt un uz visiem laikiem.

- Pagaidām ļoti labi, - sacīja balss austiņā. Tas bija Stentons. Viņš bija brīdinājis Mēju, ka šodien pats palīdzēs vadīt prezentāciju AG vietā. Viņam bija īpaša interese par Pēddzini, un viņš gribēja pats visu kontrolēt.

Mēja ievilka elpu.

- Tomēr mums joprojām nav izdevies rast atbildi uz kādu mulsinošu jautājumu: kā cilvēki, kuri mēģina izvairīties no atbildības likuma priekšā, spēj gadiem ilgi slēpties tik pārskatāmā pasaulē? Osamas bin Ladena meklēšana ilga veselus desmit gadus; odiozais zaglis D. B. Kūpers, kurš izlēca no lidmašīnas ar pilnu naudas koferīti, arī slēpjas jau desmitiem gadu. Ir pēdējais laiks atrisināt šo problēmu, un es domāju, ka tagad tas ir pilnīgi reāli.

Uz ekrāna Mejai aiz muguras parādījās cilvēka siluets -torsa un galvas apveids ar parastajiem datiem, kas papildina noziedznieku fotogrāfijas.

- Pāris sekundēs dators izvēlēsies kādu bēguļojošu noziedznieku. Es nezinu, kurš tas būs, to nezina neviens. Taču, lai kas būtu šis cilvēks, viņš ir globālajai sabiedrībai bīstams elements, un mēs garantējam, ka Pēddzinis viņu atradīs divdesmit minūšu laikā. Vai esat gatavi eksperimentam?

Zālei pārskrēja klusa murdoņa, atskanēja īsi aplausi.

- Nu ko, - Mēja sacīja, - izvēlēsimies meklēšanas objektu.

Pamazām, pikseli pa pikselim, siluets pārtapa par reālu personu. Kad izvēle bija beigusies un tas ieguva seju, Mēja pārsteigta ieraudzīja, ka tā ir sieviete - skarbi vaibsti, samiegtas acis, kas spīvi raugās policijas fotogrāfa objektīvā. Kaut kas šīs sievietes veidolā, mazajās acīs un cieši sakniebtajās lūpās atgādināja Dorotejas Lanžas[38] fotogrāfijas - trīsdesmito gadu putekļu vētru un saules ārdētas sejas. Bet tad zem fotogrāfijas iznira policijas dosjē dati, un Mēja saprata, ka sieviete ir no mūsdienu Lielbritānijas, joprojām sveika un vesela. Izlasījusi uz ekrāna redzamo informāciju, Mēja akcentēja galvenos faktus.

- Tātad šī ir Fiona Haibridža. Dzimusi Anglijas pilsētā Mančestrā, vecums - četrdesmit četri gadi. 2002. gadā viņu notiesāja par trīskāršu slepkavību. Ieslēgusi savus trīs bērnus pieliekamajā, viņa uz mēnesi aizbrauca uz Spāniju. Visi bērni bija jaunāki par pieciem gadiem un nomira bada nāvē. Fionu ieslodzīja kādā Anglijas cietumā, bet viņai izdevās pavedināt apsargu, un tas palīdzēja viņai bēgt. Nu jau desmit

gadus Fiona nekur nav manīta, un policija ir atmetusi cerību viņu notvert. Bet es esmu pārliecināta, ka mēs to varam - tagad, kad mums ir nepieciešamie rīki un visu "Sfēras" lietotāju atbalsts.

- Labi, - Mejai ausī atskanēja Stentona balss. - Pastāsti par Lielbritāniju.

- Kā jūs jau zināt, vakar mēs brīdinājām trīs miljardus "Sfēras" lietotāju, ka šodien nāksim klajā ar kādu ļoti svarīgu paziņojumu. Patlaban mūs vēro... - Mēja pagriezās pret ekrānu un skatījās, kā mirgo skaitītāja cipariņi, līdz tas apstājās pie skaitļa 1 109 001 887. - Nu, vairāk nekā miljards cilvēku. Tagad paskatīsimies, cik vērotāju ir Lielbritānijā. - Otrs skaitītājs apstājās pie skaitļa 14 028 981. - Lieliski. Mums ir zināms, ka Fionas pase ir nederīga jau daudzus gadus un, visticamāk, viņa joprojām atrodas Lielbritānijā. Kā jums šķiet - vai četrpadsmit miljoni britu un miljards lietotāju visā pasaulē varēs atrast Fionu Haibridžu divdesmit minūšu laikā?

Zālē nogranda skaļš "jā", bet patiesībā Mejai nebija ne jausmas, vai viņiem kaut kas sanāks. Viņa nebūtu īpaši pārsteigta, ja šo sievieti neizdotos atrast vai arī tas aizņemtu trīsdesmit minūtes vai pat stundu. Tomēr, pilnā mērā izmantojot visu "Sfēras" lietotāju spēku, vienmēr tika gūti pilnīgi negaidīti, pārsteidzoši rezultāti. Mēja bija pārliecināta, ka līdz lenča pārtraukuma beigām viss būs noskaidrojies.

- Nu, vai visi ir gatavi? Taimeri, lūdzu! - Ekrāna stūrī parādījās liels taimeris ar sešiem cipariem, kas rādīja stundas, minūtes un sekundes.

- Vispirms parādīšu jums dažas no grupām, kuras kopā ar mums strādā pie šī projekta. Austrumanglijas Universitāti, lūdzu! - Atvērās logs ar reālā laika video -lielā auditorijā bija sapulcējušies simtiem studentu, kuri nu līksmi sveica sfēristus. - Tagad paskatīsimies Līdsu. - Uz ekrāna parādījās pilsētas laukums ar silti saģērbušos ļaužu pūli; acīmredzot Līdsā bija auksts un vējains laiks. - Ar mums strādās desmitiem šādu grupu Lielbritānijā un, protams, visi, kas mūs šobrīd vēro. Vai esat gatavi sākt? - Pūlis Līdsā pacēla rokas un korī uzgavilēja, viņiem pievienojās Austrumanglijas studenti.

- Lieliski, - bilda Mēja. - Un tagad - uzmanību, gatavību... Starts!

Mēja pamāja ar roku kā tiesnesis sacensībās, un līdzās Fionas fotogrāfijai parādījās vairāki komentāru stabiņi, populārākie - pašā augšā. Tobrīd populārākā komentāra autors bija Saimons Henslijs no Braitonas: Vai mēs patiešām gribam atrast šo monstru? Viņa līdzinās Putnubiedēk-lim no "Oza zemes burvja".

Zālē atskanēja smiekli.

- Labi. Laiks mest jokus pie malas. - Mēja pievērsa skatienu ekrānam.

Citā stabiņā parādījās lietotāju fotogrāfijas, kurās bija redzamas Fionai līdzīgas sievietes. Pēc trim minūtēm bija izliktas jau 202

fotogrāfijas, un lietotāji sāka balsot, lai noskaidrotu, kuras sievietes visvairāk līdzinās meklēšanas objektam. Pēc četrām minūtēm tika izraudzītas piecas galvenās kandidātes: viena dzīvoja Oregonas pilsētā Bendā, otra - Banfa Kanādā, vēl viena - Glāzgovā. Un tad notika viens no tiem brīnumiem, kas ir iespējami tikai tad, ja visi "Sfēras" lietotāji tiecas sasniegt kopīgu mērķi: noskaidrojās, ka divas fotogrāfijas ir uzņemtas vienā un tajā pašā vietā - Velsas pilsētā Karmartenā. Šķita, ka abās ir redzama viena un tā pati sieviete, ļoti līdzīga Fionai Haibridžai.

Vēl pēc deviņdesmit sekundēm kāda lietotāja atpazina šo sievieti, kura dēvēja sevi par Fatimu Hilenskiju, un visi nosprieda, ka tas ir daudzsološs fakts. Vai bēguļojošs cilvēks pilnībā mainīs vārdu vai tomēr jutīsies drošāk, paturot agrākos iniciāļus? Vārds būs gana atšķirīgs, lai neradītu aizdomas potenciālos vajātājos, bet ļaus tikai nedaudz mainīt veco parakstu.

Karmartenā vai tās apkaimē dzīvoja septiņdesmit deviņi vērotāji, un trīs no viņiem apgalvoja, ka redz šo Fatimu gandrīz katru dienu. Tas jau bija gana cerīgi, bet tad kāda sieviete, Grēthena Karapčeka, izlika ziņu no mobilā telefona: viņa strādājot kopā ar šo sievieti veļas mazgātavā pie Svonsas. Simtiem tūkstoši balsu izvirzīja šo ziņu pirmajā vietā, un visi mudināja Grēthenu nekavējoties sameklēt darbabiedri un uzņemt fotogrāfijā vai video. Lielākā daļa vērotāju bija pārliecināti, ka viņa ir atradusi īsto personu, lai gan vēl miljoniem cilvēku pārbaudīja citas versijas. Mēja un pārējie sferisti nenovērsa skatienu no ekrāna, vērojot, kā Grēthenas kamera manevrē starp milzīgām, kūpošām mašīnām un darbabiedrēm, kuras pavada viņu ar ziņkārīgiem skatieniem. Viņa strauji virzījās caur alai līdzīgo telpu, tuvojoties kārnam, salīkušam stāvam, kas laida veļas rullī palagu.

Mēja paskatījās uz taimeri - sešas minūtes un trīsdesmit trīs sekundes. Sievietes galvas formā un kustībās bija kaut kas tāds, ka viņa nešaubījās - tā patiešām ir Fiona Haibridža. Kad sieviete ieraudzīja Grēthenas kameru slīdam uz viņas pusi, skatiens pauda ne tikai pārsteigumu vai apjukumu; acīmredzot viņa saprata, ko tas nozīmē. Tā raugās dzīvnieks, kurš ir pieķerts rakņājamies atkritumos; izmisīgajā skatienā vīdēja sapratne un vainas apziņa.

Mēja aizturēja elpu; šķita, ka sieviete tūlīt padosies un sāks runāt kameras priekšā, atzīstot, ka ir pastrādājusi briesmīgu noziegumu un nu pēdīgi atmaskota.

Bet viņa metās bēgt.

Labu bridi kamera palika uz vietas un rādīja, kā Fiona Haibridža - jo nu vairs nebija nekādu šaubu, ka tā ir viņa, - izskrien cauri telpai un metas augšā pa kāpnēm.

- Ķeriet viņu! - Mēja iesaucās, un Grēthenas kamera metās pakaļ bēglei. Mēja jau sāka uztraukties, ka visi pūliņi būs veltīgi -

noziedzniece būs atrasta un atkal pazaudēta darbabiedres tūļības dēļ. Kamera lēkādama traucās augšup pa betona kāpnēm un tālāk pa izdedžu bloku gaiteni, līdz sasniedza durvis ar mazu kvadrātveida lodziņu, kurā vidēja baltas debesis.

Kad durvis atsprāga vaļā, Mēja ar milzu atvieglojumu ieraudzīja, ka bēgle ir iedzīta stūri un viņu ir ielencis bariņš cilvēku, visi notēmējuši uz viņu savus tālruņus. Bēgt vairs nebija nekādas iespējas, un sievietes seja savilkās izmisīgā grimasē, kas pauda reizē bailes un izaicinājumu. Šķita, ka viņa meklē kādu spraugu drūzmā, vājāku vietu, pa kuru varētu izlauzties no aplenkuma. - Tu esi dimbā, bērnu slepkava! - kāds iesaucās, un Fiona sabruka, noslīdēja gar sienu zemē un paslēpa seju rokās.

Pēc pāris sekundēm notikuma vietā uzņemtie video parādījās uz lielā ekrāna, un publika varēja vērot Fionas Haibridžas vaibstu mozaīku, viņas salto, skarbo seju desmit rakursos, kas visi apliecināja viņas vainu.

- Nolinčosim viņu! - iesaucās kāda balss ārpus kadra.

- Neviens nedrīkst viņu aiztikt! - Mejai pie auss nošņācās Stentons.

- Neaiztieciet viņu! - Mēja vērsās pie pūļa. - Vai kāds ir izsaucis policiju? Konsteblus?

Pēc pāris minūtēm iegaudojās sirēnas un autostāvvietā spēji nobremzēja divas policijas mašīnas. Mēja paskatījās uz taimeri - kad četri konstebli pieskrēja pie

Fionas Haibridžas un uzlika viņai roku dzelžus, tas rādīja desmit minūtes un divdesmit sešas sekundes.

- Domāju, ka viss ir galā, - sacīja Mēja un izslēdza taimeri.

Zālē nogranda vētrainas ovācijas, un jau pēc dažām sekundēm visa pasaule sirsnīgi sveica Fionas ķērājus.

- Atslēdz videoplūsmu, - atskanēja Stentona balss. - Ļausim viņai saglabāt kaut kripatiņu cilvēciskās cieņas.

Mēja atkārtoja norādījumu tehniķiem, un video logi nozuda, ekrāns atkal kļuva melns.

- Nu ko, - Mēja uzrunāja publiku. - Pat es nebiju gaidījusi, ka tas būs tik vienkārši. Un mēs izmantojām tikai dažus no mūsu rīcībā esošajiem rīkiem.

- Pameklēsim vēl kādu! - kāds iesaucās.

- Kāpēc gan ne? - Mēja pasmaidīja un pašķielēja uz aizkulisēs stāvošo Beiliju, kurš paraustīja plecus.

- Tikai ne noziedznieku, - austiņā atskanēja Stentona balss. - Ņemsim kādu parastu cilvēku.

Mejas seja izplūda smaidā.

- Lai notiek! - Viņa žigli sameklēja planšetē fotogrāfiju un pārnesa to uz lielo ekrānu. Tā bija Mersera fotogrāfija, uzņemta pirms trim gadiem, kad viņi vairs nesatikās, bet bija vēl gana tuvi; viņi abi stāvēja

līdzās pirms pārgājiena pa kādu piekrastes taku.

Līdz šim Mejai nebija ienācis prātā meklēt Merseru, izmantojot "Sfēras" iespējas, bet tagad šķita, ka tā ir lieliska ideja. Vai var vēl labāk pierādīt viņam, ka globālais tīmeklis ir dižens un visaptverošs spēks, aiz kura stāv miljardiem cilvēku? No viņa skepticisma nepaliks ne miņas.

- Mūsu otrais objekts necenšas bēgt no atbildības likuma priekšā, - Mēja uzrunāja publiku. - Varētu teikt, ka viņš bēg no draudzības.

Publika iesmējās, un viņa pasmaidīja.

- Tas ir Mersers Medeiross. Es ļoti gribētu ar viņu satikties, bet neesmu redzējusi jau vairākus mēnešus. Tāpat kā Fiona Haibridža, Mersers dara visu iespējamo, lai viņu nevarētu atrast. Paskatīsimies, vai varam pārspēt savu iepriekšējo rekordu. Vai visi ir gatavi? Laiks! - Taimeris sāka skaitīt sekundes.

Pirmajās deviņdesmit sekundēs uz ekrāna parādījās simtiem ziņu un fotogrāfiju, kuras izlika Mersera paziņas no skolas un koledžas laikiem, draugi un darbabiedri. Dažās fotogrāfijās bija arī Mēja, un tas uzjautrināja visus klātesošos. Šim informācijas birumam sekoja garlaicīga pauze - veselas četrarpus minūtes neienāca neviena būtiska ziņa par viņa pašreizējo atrašanās vietu, un Mēja jau ļāvās panikai. Kāda no Mersera bijušajām draudzenēm arī gribēja noskaidrot, kur viņš ir, jo pie viņa esot palicis viņas akvalangs. Kādu brīdi šī ziņa turējās pirmajā vietā, bet tad to izkonkurēja zings no Džasperas Oregonā.

Šķiet, ka es redzēju šo džeku mūsu pārtikas veikalā. Tūlīt pārbaudīšu.

Ziņas autors Ādams Frankentālers sazinājās ar kaimiņiem, un pēc brīža visi bija vienisprātis, ka ir redzējuši Merseru pārtikas un dzērienu veikalā, kā arī bibliotēkā. Tad atkal iestājās mokoša pauze, jo neviens nezināja, kur viņš dzīvo. Taimeris rādīja septiņas minūtes un trīsdesmit vienu sekundi.

- Labi, - Mēja bilda. - Laiks ķerties pie efektīvākiem rīkiem. Pārbaudīsim nekustamo īpašumu aģentu datus, kredītkartes un mobilo tālruni, bibliotēkas lasītāju reģistru, visu, kas varētu mūs uzvest uz viņa pēdām. Stop! -Paskatījusies uz ekrānu, Mēja ieraudzīja divas adreses, abas tajā pašā Oregonas pilsētiņā. - Vai ir zināms, kā mēs tās ieguvām? - viņa pajautāja, bet tas vairs nebija svarīgi. Notikumi sāka attīstīties straujā tempā.

Jau pēc dažām minūtēm uz abām vietām traucās automašīnas, pasažieri filmēja notiekošo ar mobilajām ierīcēm. Viens dzīvoklis bija turpat pilsētā, virs homeopātisko līdzekļu veikaliņa varenu sekvoju ielokā. Kamera rādīja roku, kas klauvē pie durvīm, tad ieskatījās pa logu. Pēdīgi durvis atvērās, un kamera pavērsās lejup - tur stāvēja gadus piecus vecs puišelis, acīm redzami izbijies, ieraugot pie savām

durvīm veselu baru cilvēku.

- Vai šeit dzīvo Mersers Medeiross? - pajautāja kāda balss.

Zēns pagriezās un nozuda dzīvokļa tumsā. - Tēt!

Pirmajā brīdi Mēja šausmās nodomāja, ka tas ir Mer-sera dēls, - viss notika pārāk ātri, lai viņa spētu kārtīgi parēķināt. Vai viņam jau būtu dēls? Nē, tas nevar būt viņa bioloģiskais bērns. Varbūt viņš dzīvo ar sievieti, kurai ir bērni?

Tad durvju ailā iezīmējās kāds siluets, un tas noteikti nebija Mersers. Uz sliekšņa stāvēja gadus četrdesmit vecs vīrietis ar kazbārdiņu, ģērbies flaneļa kreklā un sporta biksēs. Tā bija maldīga norāde. Bija pagājušas astoņas minūtes un dažas sekundes.

Citi pa to laiku traucās uz otru vietu, kas atradās mežā, augstu kalna nogāzē. Šo video nu rādīja galvenajā logā uz lielā ekrāna, un visi ar aizturētu elpu vēroja, kā automašīna brauc augšup pa līkumotu meža ceļu un apstājas pie lielas, pelēkas mājas.

Šoreiz video bija uzņemts daudz prasmīgāk, attēlā bija skaidri redzams, kā jauna sieviete ar šķelmīgu smaidu klauvē pie durvīm un viena uzacs draiski paraujas uz augšu.

- Merser? - viņa pajautāja caur durvīm. - Vai tu tur esi, Merser? Vai taisi kādu jaunu lustru?

Mēju nokaitināja viņas familiārais tonis, ari Merseram noteikti nepatiktu pēdējā jautājuma zobgalīgā pieskaņa. Kaut nu viņš ātrāk atvērtu durvis un Mēja pati varētu ar viņu parunāt! Bet durvis joprojām bija ciet.

- Merser! - atkal iesaucās jaunā sieviete. - Es zinu, ka tu tur esi. Mēs redzam tavu mašīnu. - Kamera pavērsās pret piebraucamo ceļu, un Mēja satraukta ieraudzīja, ka tur patiešām stāv Mersera pikaps. Kamera pagriezās vēlreiz, ietverot kadrā desmit vai divpadsmit cilvēkus, kuri savās beisbola cepurītēs izskatījās pēc vietējiem iedzīvotājiem; vismaz viens no viņiem bija ģērbies kamuflāžas tērpā. Kad uz ekrāna atkal parādījās ārdurvis, pūlis bija sācis skandēt: - Merser! Merser! Merser!

Mēja paskatījās uz taimeri - 9 minūtes un 24 sekundes. Viņi vismaz par minūti uzlabotu Fionas rekordu, ja Mersers tūlīt pat atvērtu durvis.

- Ejiet uz otrām durvīm! - sacīja jaunā sieviete. Uz ekrāna parādījās jauna videoplūsma, kāda kamera šķērsoja lieveni un ielūkojās logos. Šķita, ka tur neviena nav. Aiz stikla vīdēja tikai makšķerkāti, stūrī nokrauti briežu ragi, grāmatu un papīru kaudzītes līdzās noputējušiem dīvāniem un krēsliem. Mēja ieraudzīja uz kamīna plaukta pazīstamu fotogrāfiju - Mersers ar brāļiem un vecākiem ceļojumā uz Josemitu nacionālo parku. Viņa atcerējās šo fotogrāfiju un nešaubījās, ka tā ir Mersera ģimene, jo viņai vienmēr bija licies savādi un reizē aizkustinoši, ka sešpadsmitgadīgais Mersers

nekaunējās no savām jūtām un bija nolicis galvu mātei uz pleca.

- Merser! Merser! Merser! - balsis turpināja skandēt.

Varbūt viņš ir devies kādā pārgājienā vai gluži kā alu cilvēks vāc mežā malku? Tādā gadījumā viņš var neatgriezties vēl stundām ilgi. Mēja jau grasījās paziņot, ka meklēšanu var uzskatīt par izdevušos, un beigt prezentāciju - vismaz viņai nebija ne mazāko šaubu, ka Mersers ir atrasts. Piepeši atskanēja kāda griezīga balss.

- Viņš ir tur! Uz ceļa!

Abas kameras sakustējās un sāka mežonīgi lēkāt, to īpašniekiem skrienot uz Toyota pikapa pusi. Pēc brīža abas kameras parādīja, kā tajā iekāpj kāds stāvs, un Mēja tūlīt pazina Merseru. Kad tās nonāca pietiekami tuvu, lai Mersers sadzirdētu viņas balsi, viņš jau atpakaļgaitā brauca uz ceļa pusi.

Kāds jauns vīrietis skrēja līdzās pikapam, līdz viņam izdevās pielipināt kaut ko pie pasažiera puses loga. Izbraucis uz meža ceļa, Mersers iespieda gāzes pedāli grīdā. Visi smiedamies metās uz savām mašīnām, lai dzītos viņam pakaļ, un pie mājas izcēlās pamatīgs juceklis.

Viens no vajātājiem uzrakstīja, ka esot pielicis pie pikapa loga Viziera kameru; tā tūlīt tika aktivizēta, uz ekrāna parādījās ļoti skaidrs Mersera attēls.

Mēja zināja, ka šīm kamerām ir vienvirziena audio-plūsma un viņa nevar runāt ar Merseru, bet tas bija ļoti svarīgi. Viņš noteikti vēl nezināja, ka tā ir Mejas iniciatīva, un viņu vajadzēja nomierināt, pateikt, ka tās nav ļaunprātīgas cilvēku medības. Tā ir vienkārši viņa draudzene Mēja, kura prezentē jauno Pēddzini un grib tikai pateikt dažus vārdus, kopā par to visu pasmieties.

Aiz pikapa loga kā izplūdis plankums zibēja meža siena zaļos, brūnos un pelēcīgi baltos toņos. Mersera mute atgādināja biedinošu, dusmu un baiļu cirstu brūci, un viņš ik pa brīdim veica pārgalvīgas virāžas, traucoties aizvien augstāk kalnos. Mēja jau sāka uztraukties, ka Merseram izdosies atrauties no vajātājiem, bet viņiem bija Viziera kamera ar tik perfektu attēlu, ka tas viss atgādināja aizraujošu kinofilmas epizodi. Mersers nu līdzinājās savam elkam Stīvam Makvīnam[39] - dusmīgs, bet gana izturēts, lai novaldītu savu dzelzs zirgu. Mejai ienāca prātā, ka tas būtu labs realitātes šovs: cilvēki rāda vērotājiem, kā lielā ātrumā kāds brauc pa gleznainiem apvidiem. Varētu nosaukt to “Viņa teica: Piedod gāzi!". Piepeši Mēju izrāva no domām Mersera niknā balss.

- Bļāviens! - viņš iesaucās. - Bļāviens!

Viņš bija ieraudzījis kameru, un videoattēls sāka slīdēt lejup - Mersers nolaida loga stiklu. Interesanti, kas gūs virsroku - kameras līmviela vai automātiskais logu atvērējs? Pēc pāris sekundēm Mēja guva atbildi - kamera tika norauta no stikla, mežonīgi griežoties

aizlidoja pa gaisu un nokrita uz ceļa. Video logā virpuļoja koki, tad ceļa segums, līdz beidzot kameras acs apstājās un pievērsās debesīm.

Taimeris rādīja 11 minūtes un 51 sekundi.

Uz dažām ilgām minūtēm Mersers nozuda no vērotāju redzesloka. Mēja cerēja, ka viņu kuru katru brīdi panāks kāda no vajātāju mašīnām, bet Mersers nebija redzams nevienā no četriem video logiem. Viņi visi bija uz dažādiem ceļiem, un, spriežot pēc sarunām, nevienam nebija ne jausmas, kur viņš ir.

- Nu ko, - sacīja Mēja, zināma, ka tūlīt pārsteigs skatītājus. - Palaidiet dronus! - viņa iesaucās draudīgā raganas balsī.

Pagāja vēl trīs mokoši ilgas minūtes, līdz gaisā pacēlās vienpadsmit bezpilota lidaparāti, kuri piederēja tuvākās apkaimes iedzīvotājiem. īpašnieku vadīti, tie traucās uz kalniem, kur, domājams, atradās Mersers. GPS sistēma pasargāja tos no sadursmēm, bet satelīta dati ļāva atrast zilganpelēko pikapu sešdesmit septiņās sekundēs. Taimeris rādīja 15 minūtes un 4 sekundes.

Dronu kameru attēli parādījās uz ekrāna, un publika nu varēja vērot kaleidoskopisku video logu režģi; turoties drošā attālumā cits no cita, lidaparāti rādīja pārsteidzošu pikapa attēlu kolāžu. Tas joprojām traucās kalnup caur varenu priežu mežu, un lielākā daļa dronu bija pārāk lieli, lai manevrētu starp kokiem, bet mazākie varēja nolaisties zemāk, tuvāk Merseram. Viens no mazākajiem, "Izlūks 10", bija nolaidies starp kokiem un nu turējās līdzās vadītāja puses logam, nodrošinot stabilu un skaidru attēlu. Kad Mersers ievēroja tā klātbūtni un neatlaidību, viņa sejā atspoguļojās neviltotas šausmas, un Mēja nodomāja, ka vēl nekad nav viņu tādu redzējusi.

- Vai kāds var savienot mani ar "Izlūka 10" skaļruni? -viņa pajautāja. Logs vadītāja pusē bija nolaists, un, ja viņa runās caur drona skaļruni, Mersers dzirdēs viņas balsi, sapratīs, ka tā ir viņa. Mēja saņēma ziņu, ka audio-režīms ir aktivizēts.

- Merser! Tā esmu es, Mēja! Vai tu mani dzirdi?

Šķita, ka Mersers ir pazinis viņas balsi; viņš samiedza

acis un vēlreiz neticīgi paskatījās uz kameras pusi.

- Apstājies, Merser! Tā esmu tikai es, Mēja. - Un tad gandrīz smejoties piebilda: - Es tikai gribēju ar tevi sasveicināties.

Zālē atskanēja liksmi izsaucieni.

Publikas smieklu uzmundrināta, Mēja gaidīja, ka Mersers tiem pievienosies. Apstāsies, nogrozīs galvu apbrīnā par viņas fantastiskajām iespējām un pateiks kaut ko tamlīdzīgu: "Labi, tu esi guvusi virsroku. Es padodos. Tu uzvarēji."

Bet viņš nesmējās un arī neapstājās, pat neskatījās uz lidaparāta pusi. Šķita, ka viņš ir pieņēmis kaut kādu lēmumu un cieši apņēmies to īstenot.

- Merser! Apturi mašīnu un padodies! Tu esi ielenkts! -Mēja sacīja

teatrāli draudīgā balsī un pasmaidīja par domu, kas tikko bija iešāvusies prātā. - Tu atrodies... -viņa atkārtoja klusākā balsī un tad līksmi piebilda: - Draugu ielenkumā! - Kā jau viņa bija paredzējusi, zālē atkal atskanēja smiekli un sajūsmas saucieni.

Mersers traucās tālāk, jau vairākas minūtes nepievēršot uzmanību dronam. Mēja paskatījās uz taimeri -19 minūtes un 57 sekundes. Vai tam būs kāda īpaša nozīme, ja viņš apstāsies un paskatīsies uz kamerām? Viņš taču ir atrasts, vai ne? Viņi droši vien būtu pārspējuši Fionas Haibridžas rekordu, ja Mersers būtu pārtverts, kad skrēja uz mašīnu. Tieši tajā brīdī visi pārliecinājās, ka tas patiešām ir viņš. Mēja padomāja, ka vajadzētu atsaukt dronus un izslēgt kameras, jo Merseram bija uznācis kārtējais bizdings un viņš nepiekāpsies. Jebkurā gadījumā viņa jau bija pierādījusi to, ko gribēja pierādīt.

Tomēr Mēju kaitināja šī stūrgalvīgā nevēlēšanās padoties, atzīt savu sakāvi vai vismaz viņas rīcībā esošo tehnoloģiju brīnumaino spēku. Viņa saprata, ka neatlaidī-sies, iekams Mersers nebūs devis kādu kapitulācijas zīmi. Kāda tā varētu būt? Mēja nezināja, bet bija pārliecināta, ka drīz vien to ieraudzīs.

Piepeši ainava aiz pikapa loga krasi izmainījās, tumšo meža sienu aizstāja koku galotnes, debess zilgme un spoži balti mākoņi.

Mēja pavērās uz kāda augstāk lidojoša drona video-plūsmu. Mersers brauca pa šauru tiltu, kas savienoja divus kalnus virs simtiem pēdu dziļas aizas.

- Vai mēs varam pastiprināt skaņu? - viņa pajautāja.

Uz ekrāna parādījās skaņas stipruma skala, un rādītājs aizslīdēja no vidus līdz pašam galam.

- Merser! - Mēja iesaucās pēc iespējas draudīgākā balsī.

Apdullinošā trokšņa šokēts, puisis sarāvās, acis pašāvās uz lidaparāta pusi. Varbūt viņš pirmīt neko nebija dzirdējis?

- Merser! Tā esmu es, Mēja! - viņa atkārtoja, cerēdama, ka viņš tikai tagad ir sapratis, kas aiz tā visa stāv. Bet Mersers pat nepasmaidīja, tikai lēni nogrozīja galvu kā cilvēks smagas vilšanās brīdī.

Vēl divi lidaparāti nu karājās pie loga pasažiera pusē. No viena izlauzās skaļa vīrieša balss: - Tu esi gatavais pajoliņš! Apstājies, kad tev saka!

Mersers tramīgi paglūnēja uz balss pusi, tad atkal pievērsa skatienu ceļam, un viņa sejā atspoguļojās patiesas šausmas.

Mēja redzēja, ka video logu režģim nu ir pievienojušies divu tilta kameru attēli. Pēc pāris sekundēm atvērās vēl viens logs, kurā bija redzams tilts no upes krasta.

Trešais lidaparāts ierunājās smejošā sievietes balsī: - Padodies, Merser! Pakļaujies mūsu gribai! Esi mūsu draugs!

Mersers sagrieza stūri pa labi, it kā gribētu to notriekt, bet drons

veikli atkārtoja pikapa kustību, saglabājot iepriekšējo distanci. - Tu nekur neaizbēgsi, Merser! -auroja sieviete. - Nekad un nemūžam! Viss ir beidzies. Padodies! Esi mūsu draugs! - Pēdējo teikumu viņa izteica lūdzošā bērna balstiņā un pati sasmējās par to, cik ērmīgi tā skan no matēta melna drona skaļruņa.

Publika auroja sajūsmā, un komentāri bira kā no pārpilnības raga, daudzi vērotāji rakstīja, ka vēl nekad nav redzējuši tik aizraujošu reālā laika video.

Gavilēm zālē kļūstot aizvien skaļākām, Mersera sejā piepeši parādījās kaut kas jauns - savāds miers un apņēmība. Ar labo roku sagriezis stūri, viņš uz brīdi nozuda no video logiem. Kad pikaps atkal bija ietverts kadrā, tas šķērsoja tiltu un traucās uz betona apmales pusi tik ātri, ka tā noteikti nevarēja mašīnu apturēt. Pikaps izlauzās tai cauri un lēca; uz īsu brīdi radās iespaids, ka tas ir pacēlies spārnos, kalni bija redzami jūdzēm tālu. Tad mašīna nozuda no redzesloka.

Mēja automātiski paskatījās, ko rāda kamera upes krastā, un ieraudzīja, ka no tilta krīt kāds sīks, rotaļlietai līdzīgs priekšmets. Pēc mirkļa tas jau gulēja starp akmeņiem upes gultnē. Viņa labi zināja, ka tas ir Mersera pikaps, un kādā prāta nostūrī zināja arī to, ka šādā kritienā nevar izdzīvot, tomēr neviļus pārlaida skatienu pārējiem video logiem, cerēdama, ka Mersers stāv uz tilta un raugās lejup uz savu mašīnu. Bet uz tilta neviena nebija.

- Kā tu šodien jūties? - pajautāja Beilijs.

Viņi sēdēja bibliotēkā divi vien, ja neskaita Mejas vērotājus. Kopš Mersera nāves bija pagājusi jau nedēļa, bet to skaits bija palicis noturīgs - gandrīz divdesmit astoņi miljoni.

- Paldies, labi, - atbildēja Mēja, rūpīgi apsverot katru vārdu. Viņa iztēlojās, kā prezidentam neatkarīgi no situācijas jāatrod zelta vidusceļš starp nefiltrētām emocijām un rāmu pašcieņu, neatlaidīgi izkoptu savaldību. Mēja mēdza salīdzināt sevi ar valsts prezidentu, jo viņiem bija daudz kopīga: atbildība neskaitāmu cilvēku priekšā, spēja ietekmēt globālus notikumus. Un ar šo statusu bija saistītas jaunas, prezidenta līmeņa krīzes. Mersera nāve, Enijas nervu sabrukums. Mēja padomāja par Kenedijiem. - Šķiet, es vēl neesmu to īsti aptvērusi, - viņa sacīja.

- Un tas var arī nenotikt, vismaz ne uzreiz, - sacīja Beilijs. - Bēdas nenāk pēc saraksta, kā mums to gribētos. Bet es ceru, ka tu sevi nevaino, jo tas būtu pilnīgi lieki.

- Tas nav tik viegli, - viņa atbildēja un sarauca degunu. Tie nebija prezidenta cienīgi vārdi, un Beilijs tūlīt sāka attīstīt šo tematu.

- Mēja, tu centies palīdzēt pilnīgi asociālam puisim ar psihiskām problēmām. Jūs visi sniedzāt viņam palīdzīgu roku, gribējāt atgriezt viņu cilvēces skaujās, bet viņš jūs atgrūda. Ir taču pilnīgi skaidrs, ka jūs bijāt viņa vienīgā cerība - ja viņam vispār bija kāda cerība.

- Paldies par labiem vārdiem, - bilda Mēja.

- Tu biji kā ārsts, kurš gribēja palīdzēt slimniekam, bet slimnieks, ieraugot šo ārstu, izlēca pa logu. Tā pilnīgi noteikti nav tava vaina.

- Paldies, - Mēja atkārtoja.

- Un tavi vecāki? Vai ar viņiem viss kārtībā?

- Jā, paldies.

- Tev noteikti bija patīkami redzēt viņus izvadīšanā.

-Jā, - Mēja atteica, lai gan toreiz viņi tikpat kā nerunāja un nebija runājuši joprojām.

- Es zinu, ka jūs esat nedaudz atsvešinājušies, bet ar laiku tas pāries. Tas vienmēr pāriet.

Mēja bija pateicīga Beilijam par viņa spēku un iekšējo mieru. Tobrīd viņš bija Mejas labākais draugs, gandrīz vai kā tēvs. Viņa mīlēja savus vecākus, bet viņi nebija tik gudri un stipri. Viņa bija pateicīga Beilijam, Stentonam un it īpaši Frensisam, kurš kopš Mersera nāves diendienā bija viņai līdzās.

- Ļoti skumji, ka kaut kas tāds vispār notiek, - Beilijs turpināja. - Tas mani ļoti sarūgtina. Es zinu, ka tā ir mar-gināla piebilde, zinu arī to, ka šis ir mans jājamzirdziņš, bet tā patiešām ir - tas nekad nebūtu noticis, ja Mer-seram būtu bezpilota automašīna. Programma nebūtu to pieļāvusi. Tādi transportlīdzekļi kā viņa pikaps būtu vienkārši jāaizliedz.

- Jā, - Mēja piekrita. - Tas stulbais pikaps.

- Un vēl - nauda šajā gadījumā, protams, nav galvenais, bet vai tu zini, cik izmaksās tilta remonts? Un cik jau ir izmaksājusi visu to lūžņu savākšana? Ja tam puisim būtu bezpilota automašīna, viņš nevarētu padarīt sev galu, dzinējs būtu vienkārši noslāpis. Piedod! Tam visam nav nekāda sakara ar taviem pārdzīvojumiem.

- Viss kārtībā.

- Turklāt viņš dzīvoja viens kaut kādā būdā meža vidū. Nav brīnums, ka viņam bija depresija un viņš noveda sevi līdz neprātam un paranojai. Tas puisis bija bezcerīgs jau tad, kad ieradās meklēšanas dalībnieki. Dzīvoja tur kalnos pilnīgi viens pats, norobežojies no tiem tūkstošiem, pat miljoniem cilvēku, kuri būtu snieguši viņam visu iespējamo palīdzību, ja vien zinātu, ka tā ir vajadzīga.

Pievērsusi skatienu griestu vitrāžas eņģeļu pulkam, Mēja nodomāja, cik ļoti Merseram ietu pie sirds mocekļa loma. - Viņš patika ļoti daudziem cilvēkiem.

-Jā gan. Vai esi lasījusi komentārus un piemiņas veltījumus? Cilvēki gribēja, centās palīdzēt. Ne tikai tu -noteikti būtu vēl tūkstošiem citu, ja viņš būtu to pieļāvis. Ja mēs novēršamies no saviem ciltsbrāļiem, ja atsakāmies no visām tehnoloģijām un palīdzības, neizbēgami notiek nelaime. Atsakoties no ierīcēm, kas attur automašīnas no iekrišanas aizā, mēs iekrītam aizā burtiskā

nozīmē. Atraidot miljardiem līdzcilvēku palīdzību un mīlestību, tas notiek pārnestā nozīmē. Tā taču ir, vai ne? - Beilijs ieturēja pauzi, lai viņi abi varētu apdomāt un izbaudīt šo eleganto metaforu. - Ja mēs atraidām empātiskus cilvēkus, kuri ir gatavi mūs uzklausīt, just līdzi, draudzēties, nelaime ir neizbēgama. Tik depresīvs un noslēgts cilvēks kā Mersers vienkārši nespēj izdzīvot pasaulē, kura neatturami virzās pretī vienotībai un kopībai. Žēl, ka es viņu nepazinu. Vērojot tās dienas notikumus, šķita, ka esmu viņu mazliet iepazinis, tomēr...

Beilijs izdvesa dziļu guturālu nopūtu, kas pauda sarūgtinājumu un vilšanos.

- Zini, pirms pāris gadiem es iedomājos, ka labprāt iepazītos ar visiem zemeslodes iedzīvotājiem. Pilnīgi visiem, kaut vai mazliet - teiksim, paspiežot roku vai sasveicinoties. Un tobrīd tas šķita pilnīgi reāli. Tev taču patīk šī ideja, vai ne?

- Pilnīgi noteikti, - Mēja atbildēja.

- Bet uz zemes dzīvo vairāk nekā septiņi miljardi cilvēku! Kad es visu aprēķināju, labākais rezultāts bija šāds: ja es pavadītu ar katru no viņiem tikai trīs sekundes, minūtē varētu iepazīties ar divdesmit cilvēkiem. Tūkstoš

divsimt stundā! Nav slikti, vai ne? Bet pat šādā tempā tie būtu tikai 10 512 000 cilvēki gadā, un man vajadzētu 665 gadus, lai iepazītos ar visiem! Nomācoši, vai ne?

- Jā gan, - Mēja piekrita. Viņa pati bija veikusi līdzīgus aprēķinus. Varbūt pietiek ar to, ka viņu redz daļa šo cilvēku? Tas jau ir kaut kas.

- Tā nu mums jāiztiek ar tiem cilvēkiem, kurus pazīstam vai vēl varam iepazīt. - Beilijs atkal izjusti nopūtās. - Jāiztiek ar to, ka mēs zinām, cik viņu ir. Un viņu ir pietiekami daudz, lai būtu no kā izvēlēties. Līdz ar tavu nelaimīgo Merseru mēs esam zaudējuši vienu no miljardiem pasaules iemītnieku, un tas atgādina mums par dzīvības vērtību un vienlaikus par tās pārpilnību. Tā taču ir, vai ne?

- Neapšaubāmi.

Mejas domas bija gājušas līdzīgu ceļu. Pēc Mersera nāves un Enijas sabrukuma Mēja jutās ļoti vientuļa; viņā atkal atvērās pazīstamais plīsums, lielāks un melnāks nekā jelkad iepriekš. Bet tad vērotāji no visām pasaules malām bija snieguši viņai palīdzīgu roku, sūtot labus vārdus un smaidiņus, - viņa bija saņēmusi miljoniem, desmitiem miljonu ziņu. Turklāt tagad viņa zināja, kas tas par plīsumu un kā to aizlāpīt, - šis plīsums bija neziņa, īsts neziņas izraisīts vājprāts. Neziņa, kurš viņu mīlēs un cik ilgi. Kas ir Kaldens. Kas notiek Mersera, Enijas prātā, kādi ir viņas plāni. Merseru varētu glābt, viņš būtu izglābts, ja būtu ļāvis iepazīt savu prātu, būtu ielaidis tajā Mēju un pārējo pasauli. Tieši neziņa bija vājprāta, vientulības, aizdomu un baiļu sēkla, bet ar to varēja cīnīties. Kopš Mēja bija caurredzama, viņu pazina vai visa pasaule, un viņa domāja vai vismaz cerēja, ka ir

kļuvusi labāka, spērusi milzu soli pretī pilnībai. Un tagad viņas pēdās sekos visa pārējā pasaule. Pilnīga caurredzamība sniegs pieeju visai pastāvošajai informācijai un likvidēs jebkuru nezinu. Tas ir tik vienkārši, tik tīri. Mēja pasmaidīja, un Beilijs viņai pievienojās.

- Runājot par cilvēkiem, kuri mums nav vienaldzīgi un kurus negribam zaudēt, - viņš sacīja. - Es zinu, ka tu vakar biji pie Enijas. Kā viņai klājas? Joprojām tāpat?

-Jā. Bet jūs taču pazīstat Eniju. Viņa ir stipra meitene.

- Viņa patiešām ir stipra. Un ļoti nepieciešama mums, tieši tāpat kā tu. Mēs vienmēr būsim ar tevi un Eniju. Jūs abas to zināt, tomēr es gribu vēlreiz apliecināt, ka "Sfēra" vienmēr būs kopā ar jums.

- Paldies, - Mēja atteica ar asarām acīs.

- Tad labi, - Beilijs pasmaidīja. - Nu ko, iesim. Sten-tons gaida, un es domāju, ka mums visiem... - Viņš norādīja uz Mejas kameru. - ... nāktu par labu pievērsties kaut kam citam. Vai esat gatavi?

Viņi soļoja pa tumšo gaiteni uz to pusi, kur elektrozilu gaismu izstaroja Stentona jaunais akvārijs. Mēja ieraudzīja, kā pa kāpnītēm uzrāpjas jaunais jūras biologs, gara auguma vīrietis ar skūtu galvu - cilvēks, kuru Stentons bija pieņēmis darbā, kad viņam radās principiālas domstarpības ar Džordžiju. Viņa bija iebildusi pret eksperimentiem ar barību un atteikusies darīt to, ko patlaban grasījās darīt viņas pēctecis, proti, ielaist visas Marianas dziļvagas radības vienā akvārijā, lai to dzīves apstākļi vairāk līdzinātos dabiskajai videi. Šī ideja bija visnotaļ loģiska, un Mēja nenožēloja, ka Džordžija bija aizstāta ar citu speciālistu. Kā var negribēt, lai dzīvnieki mīt pēc iespējas dabiskākā vidē? Džordžija bija pārāk bailīga un tuvredzīga, un šādam cilvēkam nav īstā vieta līdzās šiem akvārijiem, Stentonam un vispār "Sfērā".

- Viņš jau ir klāt, - Beilijs sacīja, kad viņi tuvojās akvārijam. Ienācis Mejas kameras kadrā, Stentons sarokojās ar Beiliju, tad pagriezās pret Mēju.

- Priecājos tevi atkal redzēt, - viņš sacīja, saņēmis Mēju aiz abām rokām. Viņš bija lieliskā noskaņojumā, tomēr lūpu kaktiņi viegli noraustījās, paužot cieņu pret Mejas neseno zaudējumu. Viņa pacēla acis un kautrīgi pasmaidīja, sak, viss kārtībā, viņa ir gatava. Stentons pamāja ar galvu, atkāpās un pievērsa skatienu akvārijam, kurš bija izbūvēts speciāli šim eksperimentam. Tas bija krietni lielāks par pārējiem un izrotāts ar dzīvu koraļļu un jūraszāļu kompozīcijām, kas lāsmoja spožajā gaismā kā krāšņa krāsu simfonija - lillā aktīnijas, zaļiem un dzelteniem burbuļiem līdzīgi koraļļi, jūras sūkļu savādie baltie bumbuļi. Ūdens bija pavisam rāms, tikai viegla straumīte šūpoja violetus augus starp porainiem, sūkļiem līdzīgiem koraļļiem.

- Brīnišķīgs skats! Vienkārši brīnišķīgs! - Beilijs jūsmoja.

Mēja stāvēja līdzās Beilijam un Stentonam, pievērsusi kameru

akvārijam, lai vērotāji varētu papriecāties par šo dzīvo gleznu.

- Un drīz tas būs pilnīgs, - Stentons piebilda.

Tajā brīdi Mēja sajuta vēl kāda klātbūtni, karstu elpu uz skausta, kas virzījās no kreisās uz labo pusi.

- Lūk, ari trešais, - Beilijs pavēstīja. - Tu taču vēl neesi tikusies ar Taju, vai ne, Mēja?

Pagriezusies viņa ieraudzīja Kaldenu, kurš stāvēja līdzās abiem Gudrajiem un smaidot sniedza viņai roku. Viņš bija ģērbies lielā svīteri ar kapuci un galvā uzmaucis vilnas cepurīti, bet tas neapšaubāmi bija Kaldens, un Mēja nespēja apvaldīt klusu pārsteiguma saucienu.

Kaldens joprojām smaidīja, un viņa tūlīt saprata, ka gan vērotājiem, gan Gudrajiem viņas reakcija šķiet gluži dabiska. Nolaidusi acis, Mēja apjauta, ka jau spiež viņam roku, un viņai aizrāvās elpa.

Smaidīja arī Beilijs un Stentons, domādami, ka Mēja jūtas satraukta, ieraugot šīs impērijas dibinātāju - noslēpumaino jauno vīrieti, kurš stāvēja aiz “Sfēras”. Viņa atkal paskatījās uz Kaldenu, meklējot kādu izskaidrojumu, bet viņa smaids palika nemainīgs, skatiens - pilnīgi neizdibināms.

- Es ļoti priecājos ar tevi iepazīties. Mēja, - Kaldens bikli nomurmināja, bet tas bija apzināts triks. Viņš labi zināja, ko publika sagaida no Taja.

- Es arī priecājos, - Mēja atbildēja.

Šķita, ka prāts sašķeļas gabalu gabalos. Ko tas viss nozīmē? Viņa atkal nopētīja Kaldena seju, un ieraudzīja, ka no vilnas micītes ir izlīduši daži sirmi mati. Tikai viņa zina, ka viņam ir sirmi mati. Jā, patiešām - vai Beilijs un Stentons maz zina, ka viņš ir tā novecojis? Ka viņš uzdodas par kādu citu, pilnīgi nenozīmīgu personu, vārdā Kaldens? Šķita, ka vajadzētu zināt. Protams, viņi zina. Tieši tāpēc viņš parādās tikai video, kas droši vien ir ierakstīti pirms laba laika. Viņi to visu organizēja, palīdzēja viņam slēpties.

Ievērojusi, ka Kaldens joprojām tur viņas roku, Mēja to steigšus atrāva.

- Atvaino, ka nesanāca iepazīties jau agrāk. - Viņš vērsās pie kameras, pilnīgi dabiski tēlojot savu lomu Mejas vērotāju priekšā. - Man ir daudz interesantu ideju, un es strādāju pie vairākiem jauniem projektiem, tā ka nebiju tik sabiedrisks, kā vajadzētu.

Vērotāju skaits momentā pieauga no trīsdesmit miljoniem līdz trīsdesmit diviem un turpināja strauji augt.

- Ir pagājis kāds laiciņš, kopš mēs esam redzēti visi kopā, - piebalsoja Beilijs.

Mejas sirds sitās mežonīgā ritmā. Viņa bija gulējusi ar Taju, un Tajs, nevis Kaldens, bija brīdinājis viņu par Pilnību. Kā tas var būt? Ko

tas viss nozīmē?

- Kas mums ir paredzēts? - Kaldens pajautāja, norādot uz akvāriju. - Ja tas ir tas, ko domāju, degu nepacietībā redzēt šo skatu.

- Nu ko, sāksim! - Beilijs sasita plaukstas un pagriezās pret Mejas kameru. - Mans draugs Stentons noteikti iegrimtu dažādās tehniskās detaļās, tālab lūdza, lai es visu paskaidroju. Kā jūs visi zināt, viņš ir izcēlis no neizpētītās Marianas dziļvagas vairākus brīnumainus radījumus. Mēja ir jau rādījusi jums astoņkāji, jūraszirdziņu saimi un pašu iespaidīgāko - aklo haizivi.

Kolīdz izplatījās ziņa, ka kameras priekšā ir visi trīs Gudrie, vērotāju skaits sasniedza četrdesmit miljonus. Pagriezusies pret Gudrajiem, Mēja ieraudzīja, ka ir notvērusi iespaidīgu skatu: visi trīs stāvēja profilā un raudzījās uz stikla sienu; uz viņu sejām krita akvārija zilā gaisma, acīs atspoguļojās šķietami iracionālā zemūdens pasaule. Nu jau vērotāju skaits bija pieaudzis līdz piecdesmit vienam miljonam. Kad Mēja saskatījās ar Stentonu, viņš ar tikko manāmu galvas kustību norādīja, lai viņa pavērš objektīvu pret akvāriju. Mēja pagriezās, joprojām cenzdamās pārtvert Kaldena skatienu, kādu viņai domātu zīmi, bet viņš ar neizdibināmu sejas izteiksmi vēroja ūdeni.

- Līdz šim mēs turējām savas zvaigznes atsevišķos akvārijos, ļaujot tām aprast ar jauno vidi, - Beilijs turpināja. - Bet tā, protams, bija pretdabiska atšķirtība - šīm radībām ir jābūt kopā tāpat kā okeāna dzīlēs, kur tās tika atrastas. Tā nu mēs esam nolēmuši tās atkal apvienot, ļaut tām dzīvot kopā, sniedzot reālistisku priekšstatu par dzīvi jūras dzelmē.

Mēja ieraudzīja akvārija viņā pusē jauno jūras biologu, kurš kāpa augšā pa sarkanajām kāpnītēm, turot rokā smagu polietilēna maisu, pilnu ar ūdeni un sīciņiem pasažieriem. Mēja centās elpot rāmāk, bet nespēja. Šķita, ka viņai tūlīt kļūs nelabi. Viņa apsvēra iespēju bēgt. Bēgt uz kādu ļoti tālu vietu - kopā ar Eniju. Kur viņa ir?

Mēja pārtvēra Stentona bažīgo un reizē bargo skatienu, kurš lika viņai saņemties. Viņa dziļi ieelpoja un centās koncentrēties uz pašreizējo momentu. Pēc tam viņai vēl būs laiks atminēt šo Kaldena un Taja rēbusu. Vēl būs laiks, viņa nodomāja un juta, ka sirds nedaudz palēnina tempu.

- Kā pirmās Viktors ir atnesis mūsu trauslākās radības - jūraszirdziņu tēti ar mazuļu pulku, - Beilijs stāstīja. - Kā redzat, jūraszirdziņi tiek pārnesti uz jauno akvāriju maisā, gluži kā zelta zivtiņas no apgabala gadatirgus. Prakse ir pierādījusi, ka tas ir labākais paņēmiens šādu vārīgu radību pārvietošanai - tad tās nevar atsisties pret cietām virsmām, turklāt polietilēns ir daudz vieglāks par organisko stiklu un citiem cietiem materiāliem.

Viktors nu stāvēja kāpnīšu augšā un pēc tikko manāmas Stentona zīmes nolaida maisu uz ūdens virsmas. Pasīvie jūraszirdziņi bija

pieslējušies pie maisa apakšdaļas un neizrādīja ne mazāko izpratni par notiekošo -ka tie ir maisā, ka tos kaut kur nes, ka tie ir dzīvi. Tie gandrīz nekustējās un nekādi neprotestēja.

Mēja pārbaudīja vērotāju skaitu - gandrīz sešdesmit divi miljoni. Beilijs paskaidroja, ka ir mazliet jānogaida, līdz ūdens temperatūra maisā būs tāda pati kā akvārijā. Mēja atkal centās pārtvert Kaldena skatienu, bet viņš nenovērsa acis no akvārija, vērojot jūraszirdziņus ar tik mīlīgu smaidu, it kā tie būtu viņa paša bērni.

Viktors atkal kāpa augšup pa sarkanajām kāpnītēm akvārija viņā pusē. - Tas ir tik interesanti, - sacīja Beilijs. - Nu mēs redzam, kā tiek nests augšā astoņkājis. Tam vajag lielāku tvertni, bet ne proporcionāli lielāku. Ja tas gribētu, spētu ietilpt sviestmaižu kārbiņā, jo tam nav kaulu - pat mugurkaula. Tas ir plastisks radījums ar apbrīnojamu spēju pielāgoties apstākļiem.

Pēc brīža uz koši zilā ūdens virsmas viegli šūpojās divi maisi: viens - ar jūraszirdziņiem, otrs - ar astoņkāji. Astoņkājis bija izplājies uz sava pagaidu mitekļa dibena, it kā apjaustu, ka zem viņa atrodas daudz plašāks mājoklis.

Viktors norādīja uz jūraszirdziņiem un uzmeta jautājošu skatienu Beilijam un Stentonam. - Šķiet, ka jūraszirdziņi ir gatavi iepazīties ar jauno mājokli, - Beilijs turpināja. - Tas noteikti būs varen skaists skats. Vari sākt, kad esi gatavs. - Viktors ielaida jūraszirdziņus akvārijā, un tas patiešām bija ļoti skaists skats. Caurspīdīgās, viegli zeltainās radības sabira zilajā ūdenī un grima lejup kā lēns zeltītu jautājuma zīmju lietus.

- Cik skaisti! - Beilijs jūsmoja.

Pēdīgi no maisa negribīgi izslīdēja mazuļu tēvs; atšķirībā no saviem pēcnācējiem, kuri haotiski izklīda uz visām pusēm, tas mērķtiecīgi nolaidās akvārija dibenā un žigli paslēpās starp koraļļiem un jūraszālēm. Pēc pāris sekundēm viņš vairs nebija redzams.

- Ko tu neteiksi! - Beilijs iesaucās. - Tas gan ir bikls puisis!

Mazuļi turpināja grimt lejup vai dreifēja akvārija vidū; tikai daži no tiem tiecās nokļūt kādā noteiktā vietā.

- Vai esam gatavi? - Beilijs pacēla galvu pret Viktoru. - Pagaidām viss iet pēc plāna. Šķiet, ka esam gatavi astoņkājim. - Kad Viktors pāršķēla maisa dibenu, astoņkāja taustekļi momentā pasniedzās uz augšu kā sveicienā pacelta roka. Tas tāpat kā agrāk vienatnē izpētīja jaunā mājokļa sienas, aptaustīja koraļļus un jūraszāles, maigām kustībām apmierinot savu vēlmi visu izzināt, visam pieskarties.

- Paskatieties uz viņu! Burvīgi, - teica Beilijs. - Apbrīnojams radījums. Droši vien tajā milzu pūslī ir kaut kas līdzīgs smadzenēm, vai ne? - Beilijs pagriezās pret Stentonu, gaidot atbildi, bet viņš izlikās, ka tas ir retorisks jautājums. Mutes kaktiņi tikko manāmi parāvās uz augšu, bet skatiens nenovērsās no akvārija.

Izpleties un piebriedis, astoņkājis plūda no vienas akvārija puses uz otru, gandrīz neskarot jūraszirdziņus un citas būtnes, tikai vērojot tās savā neremdināmajā ziņkārībā. Kamēr tas ar liegiem pieskārieniem pētīja savu jauno mājokli, Mēja atkal pamanīja kustību uz sarkanajām kāpnītēm.

- Nu re - Viktora palīgs ved mūsu galveno zvaigzni, -paskaidroja Beilijs, vērojot, kā tuvojas otrs biologs, arī ģērbies viscaur baltā; viņš vadīja kaut ko līdzīgu autoie-krāvējam ar prāvu organiskā stikla konteineru. Haizivs savā pagaidu mājoklī šķita daudz mierīgāka nekā parasti, tikai pāris reižu uzsita ar asti pa labi un pa kreisi.

Uzkāpuši pa kāpnītēm, viņi nolaida caurspīdīgo konteineru uz ūdens virsmas. Mēja domāja, ka jūraszirdziņi un astoņkājis tūlīt meklēs kādu slēptuvi, bet haizivs sastinga kā pārakmeņojusies.

- Paskat tik! - Beilijs jūsmoja.

Vērotāju skaits bija sasniedzis septiņdesmit piecus miljonus un turpināja strauji augt - aptuveni par pusmiljonu pāris sekundēs.

Haizivs joprojām gulēja kā pamirusi, droši vien gribēja palikt nemanīta, un šķita, ka astoņkājis nenojauš plēsoņas klātbūtni un iespēju, ka tā pievienosies viņiem akvārijā. Viktors un viņa palīgs tikmēr bija nokāpuši lejā un atnesuši lielu spaini.

- Vispirms Viktors iemetīs akvārijā haizivs mīļāko barību, - Beilijs paskaidroja. - Tas ļaus mūsu rīmai apmierināt izsalkumu un novērsīs uzmanību no jaunajiem kaimiņiem, ļaujot tiem aklimatizēties. Viņš baroja haizivi visu dienu, un tai jābūt labi paēdušai; pretējā gadījumā šīs tunzivis būs tai brokastu, lenča un vakariņu vietā.

Viktors iemeta akvārijā sešas prāvas, aptuveni desmit mārciņas smagas tunzivis, un tās sāka ar skubu pētīt jauno vidi. - Nav vajadzības ļaut tām aklimatizēties, -Beilijs sacīja. - Drīz vien tās pārtaps par barību, un to labsajūtai nav īpašas nozīmes. Paskat, cik tās ir ātras! -Tunzivis sparīgi šaudījās pa akvāriju, ar savu negaidīto klātbūtni iedzenot astoņkāji un jūraszirdziņus koraļļos un jūraszāļu skarās akvārija dibenā. Drīz vien zivis nomierinājās un sāka mest lēnus lokus. Jūraszirdziņu tētis jorojām nebija redzams, bet mazuļi viegli šūpojās ūdenī, aizāķējuši astes aiz jūraszālēm un aktīniju taustekļiem. Tā bija tik mierpilna aina, ka Mēja nespēja atraut no tās acis.

- Brīnišķīgs skats, - Beilijs noteica, vērojot koraļļus un augus citrondzeltenā, zilā un bordo krāsā. - Paskatieties uz šim laimīgajām radībām! Gandrīz vai žēl kaut ko mainīt šajā zemūdens idillē. - Šķita, ka viņš pats ir pārsteigts par saviem vārdiem, labi zinādams, ka viņiem ir pavisam citi nodomi. Pārmijis skatienus ar Stentonu, Beilijs centās saņemt sevi rokās.

- Bet mēs esam par reālistisku un holistisku skatījumu uz pasauli, - viņš sacīja. - Un tas nozimē apvienot visas radības, kas veido šo

ekosistēmu. Kā redzu, mūsu draugiem tūlīt pievienosies haizivs.

Paskatījusies augšup, Mēja ieraudzīja, ka Viktors grasās atvērt tvertni. Haizivs joprojām nekustējās - īsts paškontroles iemiesojums. Kad tā sāka slidēt lejup pa organiskā stikla slīpni. Mēju uz brīdi pārņēma pretrunīgas jūtas. Protams, bija gluži dabiski, ka haizivs pievienosies tām radībām, ar kurām dzīvoja kopā okeāna dzīlēs. Mēja saprata, ka tas ir pareizi un neizbēgami, tomēr nodomāja, ka tikpat dabiski būtu redzēt lidmašīnu krītam no debesīm. Šausmas pārņem vēlāk.

- Lūk, arī mūsu zemūdens saimes pēdējais loceklis, -Beilijs pavēstīja. - Kolīdz haizivs būs izlaista, mēs pirmo reizi vēsturē gūsim patiesu priekšstatu par dzīvi Marianas dziļvagā, uzzināsim, kā sadzīvo tās iemītnieki. Vai esam gatavi? - Beilijs uzlūkoja Stentonu, kurš klusējot stāvēja viņam līdzās un nu strupi pamāja ar galvu, sak, nav nekādas vajadzības prasīt viņam atļauju.

Ienirusi akvārijā, haizivs zibenīgi šāvās lejup, sakampa lielāko tunzivi un aprija to divos kampienos, it kā būtu vērojusi savu laupījumu caur stiklu, gatavojusies maltītei un skaidri zinātu katras porcijas atrašanās vietu. Kamēr zivs visu acu priekšā virzījās caur haizivs gremošanas traktu, tā strauji vienu pēc otras aprija vēl divas zivis. Ceturtā vēl bija plēsoņas žokļos, kad pirmās zivs granulētās paliekas jau bija kā sniegs nolaidušās akvārija dibenā.

Mēja paskatījās uz akvārija dibenu - astoņkājis un jūraszirdziņi vairs nekur nebija redzami. Viņa pamanīja vien tikko jaušamu kustību koraļļu biezoknī un kaut ko līdzīgu astoņkāja tausteklim. Tomēr Mēja joprojām cerēja, ka haizivs tos neaprīs - galu galā Stentons bija atradis šīs radības gandrīz vienuviet, turklāt tās nozuda tik steidzīgi, it kā labi pazītu šī plēsēja iedabu. Pacēlusi acis, Mēja ieraudzīja, ka haizivs met lokus pa tukšu akvāriju. Kamēr viņa meklēja astoņkāji un jūraszirdziņus, plēsoņa bija atbrīvojusies no beidzamo zivju paliekām, kuras kā pelēki putekļi nogrima akvārija dibenā.

Beilijs nervozi iesmējās. - Nu man sāk likties... - viņš iesāka, bet tūlīt aprāvās. Uzmetusi skatienu Stentona samiegtajām acīm, Mēja saprata, ka viņiem nav alternatīvas, eksperiments netiks pārtraukts. Viņa paskatījās uz Kaldenu-Taju, kurš joprojām nenovērsdamies raudzījās uz akvāriju. Viņš mierīgi vēroja notiekošo, it kā būtu redzējis kaut ko tādu jau iepriekš un zinātu, ar ko tas beigsies.

- Mūsu haizivs ir ļoti rijīgs radījums, - Beilijs turpināja, - un es uztrauktos par mūsu mazās pasaulītes iemītniekiem, ja nezinātu, ka tas ir gluži lieki. Bet es zinu. Man līdzās stāv viens no dižajiem zemūdens pētniekiem, un viņš zina, ko dara. - Beilijs paskatījās uz Stentonu, meklējot kādu apliecinājumu tam, ka viņš ir gatavs pārtraukt eksperimentu vai vismaz kaut ko paskaidrot, nomierināt skatītājus. Bet Stentons tikai apbrīnā raudzījās uz haizivi.

Zibenīga kustība pievērsa Mejas uzmanību akvārijam. Ierakusies ar degunu dziļi koraļļos, haizivs plosīja tos ar mežonīgu spēku.

- Ak nē! Tikai ne to! - Beilijs izdvesa.

Pēc brīža haizivs iebāza galvu koraļļu pudura paliekās un iznira ar astoņkāji zobos. It kā gribētu sagādāt skatītājiem lielāku baudu, plēsoņa aizvilka to uz atklātu vietu.

- Ak kungs! - Beilijs iestenējās.

Apzināti vai neviļus, bet astoņkājis pretojās savam liktenim. Haizivs norāva tam vienu taustekli, tad šķita pakampjam mutē galvu, bet pēc sekundes atklājās, ka upuris, vēl dzīvs un salīdzinoši maz cietis, ir paslēpies tai aiz muguras. Bet tikai uz īsu brīdi.

- Nē, nē, nevajag... - Beilijs nomurmināja.

Haizivs uzbudināta apcirtās uz riņķi un norāva savam

upurim taustekļus citu pēc cita, līdz tas bija beigts un pagalam, pārtapis par saplosītu pienaini baltu masu. Haizivs aprija tā paliekas divos kampienos, astoņkāja vairs nebija.

Beilijs izdvesa kaut ko līdzigu klusam šņukstam. Neizkustinot kameru, Mēja pagrieza galvu un ieraudzīja, ka viņš ir novērsies un paslēpis seju rokās. Savukārt Sten-tons vērās uz haizivi ar apbrīnu un lepnumu, gluži kā tēvs, kura bērns pirmo reizi paveicis kaut ko īpašu, turklāt krietni ātrāk, nekā bija cerēts.

Viktors joprojām stāvēja uz kāpnītēm; manāmi apjucis, viņš centās pārtvert Stentona skatienu. Šķita, ka viņš domā to pašu, ko Mēja, proti, ka vajadzētu kaut kā nošķirt haizivi no jūraszirdziņiem, pirms ir noticis nenovēršamais, bet Stentons turpināja vērot akvāriju ar nemainīgu sejas izteiksmi.

Pēc pāris sekundēm haizivs ar dažiem nikniem grūdieniem izpostīja vēl vienu koraļļu arku un izvilka jūraszir-dziņu. Pilnīgi bezpalīdzīgs, tas tika aprīts divos kumosos -vispirms elegantā galva, tad izliektais torss un aste, kas šķita veidoti no papjēmašē.

Gluži kā postošs mehānisms, haizivs riņķoja un vārstīja žokļus, līdz bija aprijusi visus mazuļus, koraļļus, aktīnijas un jūraszāles. Tā aprija pilnīgi visu un momentā atbrīvojās no paliekām, pārklājot tukšā akvārija dibenu ar plānu gaišu pelnu kārtiņu.

-Jā, - Tajs sacīja rāmā, pat līksmā tonī, - to es arī biju gaidījis. - Viņš paspieda roku Stentonam un Beilijam, tad, vēl turot labajā rokā Beilija plaukstu, ar kreiso saņēma Mejas roku, it kā viņi visi trīs grasītos laisties dejā. Sajutusi saujā kādu nelielu priekšmetu, Mēja aši aptvēra to ar pirkstiem. Tad Tajs atlaida viņu rokas un devās prom.

- Es arī labāk iešu. - Beilijs pagriezās un satriekts aizsoļoja pa tumšo gaiteni.

Palikusi viena, haizivs joprojām badīgi riņķoja pa akvāriju. Mēja nezināja, cik ilgi vēl būtu jārāda vērotājiem šis skats, un nolēma sagaidīt Stentonu, kurš jau labu brīdi stāvēja pie akvārija, ar acīm

redzamu baudu vērodams haizivs histērisko riņķa deju.

- Līdz nākamajai reizei, - Stentons pēdīgi sacīja un pamāja ar galvu Mejai un viņas kamerai - nu jau veselam miljardam vērotāju. Daudzi no viņiem bija šausmās, bet lielākā daļa jūsmīgi pieprasīja turpinājumu.

Ieslēgusies tualetes kabīnē un pavērsusi kameru pret durvīm, Mēja pielika Taja zīmīti tuvu pie acīm, lai to neredzētu vērotāji. Viņš gribēja tikties ar Mēju bez lieciniekiem un detalizēti izstāstīja, kas viņai jādara un kurp jāiet. Viņai bija jāiziet no tualetes, tad jāapstājas un jāpasaka vērotājiem, ka viņai ir radusies vēl kāda higiēniska vajadzība, un tajā brīdī Tajs uz trīsdesmit minūtēm atslēgs Mejas video un audio plūsmu, kā arī visas Viziera kameras, kuras varētu viņu fiksēt. Tas izraisīšot pamatīgu jucekli, bet viņiem neesot citas izejas. Tajs apgalvoja, ka ir apdraudēta gan Mejas, gan Enijas, gan viņas vecāku dzīve. “Viss un visi,” viņš rakstīja, “karājas bezdibeņa malā.”

Tā būs viņas beidzamā kļūme. Mēja labi zināja, ka nevajag tikties ar Taju, jo sevišķi bez kameras, bet pēc haizivs dzīrēm jutās izsista no līdzsvara, tendēta uz aplamiem lēmumiem. Ja vien kāds varētu pieņemt šos lēmumus viņas vietā - kliedēt šaubas, pasargāt no kļūmīgiem soļiem. Bet viņai taču bija jāzina, ko tas viss nozīmē! Varbūt tas bija savdabīgs pārbaudījums? Tas būtu diezgan loģiski, ja reiz viņa tiek gatavota dižiem darbiem. Par to nebija ne mazāko šaubu.

Tā nu viņa sekoja Taja norādījumiem - izgāja no tualetes un pateica vērotājiem, ka atgriezīsies. Kad plūsma bija atslēgta, Mēja nokāpa lejā un gāja pa to pašu ceļu, kuru viņi bija veikuši tajā dīvainajā naktī, uz vietu dziļi pazemē, kur tika uzglabāta un dzesēta ar aukstu ūdeni visa Stjūarta caurredzamības pieredze. Kad Mēja iegāja telpā, Kaldens jeb Tajs viņu jau gaidīja, uzgriezis muguru sarkanajam konteineram. Viņš bija noņēmis vilnas cepurīti, atsedzot savus sirmos matus, bet nebija novilcis plato svīteri. Šis divu personu apvienojums nez kāpēc biedēja Mēju, un, kad Tajs paspēra soli uz viņas pusi, viņa neviļus iesaucās: - Nē!

Viņš apstājās.

- Paliec, kur esi! - viņa uzsauca.
- Es neesmu bīstams, Mēja.
- Es neko par tevi nezinu.
- Piedod, ka nepateicu tev, kas esmu. Bet es nemeloju.
- Tu teici, ka tevi sauc par Kaldenu. Vai tie nav meli?
- Tie bija vienīgie.
- Vienīgie? Tu slēpi savu identitāti!
- Tu taču saproti, ka man nebija citas izejas.
- Un kas tas par vārdu - Kaldens? Vai atradi to kādā bērnu vārdu

vietnē?

- Tieši tā. Tev patīk?

Viņa sejā ievilkās atbruņojošs smaids, un Mēja saprata, ka nedrīkst šeit atrasties. Viņai bija nekavējoties jāiet prom.

- Domāju, ka man jāiet prom, - viņa sacīja un paspēra soli uz kāpņu pusi. - Tā vien šķiet, ka tas ir kaut kāds nelāgs joks.

- Nevajag, Mēja. Lūk, mana vadītāja apliecība. - Tajs sniedza viņai dokumentu. Fotogrāfijā bija redzams gludi skuvies vīrietis ar tumšiem matiem un brillēm, vairāk vai mazāk līdzīgs tam Tajam, kurš mita viņas atmiņā, redzēts videoplūsmās, vecās fotogrāfijās, eļļas gleznā pie Bei-lija bibliotēkas. Viņu sauca Taisons Metjū Gospodinovs.

- Paskaties uz mani! Vai es neesmu līdzīgs? - Viņš aizgāja uz savu alu alā, kur viņi bija pavadījuši nakti, un atgriezās ar brillēm. - Nu? Tagad tu vairs nešaubies, vai ne? - viņš sacīja un, it kā atbildētu uz Mejas nākamo jautājumu, piebilda: - Tu labi zini, ka ārēji es ne ar ko īpaši neizceļos. Vēlāk atteicos no brillēm un kapucēm, mainīju savu izskatu un pat gaitu. Bet galvenais ir tas, ka es nosirmoju. Un kāpēc tas, tavuprāt, notika?

- Nav ne jausmas, - atteica Mēja.

Tajs izpleta rokas, norādot uz visu apkārtējo, plašo parku viņiem virs galvas. - Tā visa dēļ. Sasodītās haizivs dēļ, kas apris visu pasauli.

- Vai Beilijs un Stentons zina, ka tu klīsti pa parku, uzdodamies par kādu citu? - Mēja pajautāja.

- Jā, protams. Viņi paši to grib, es tikai nedrīkstu pamest parku. Kamēr esmu šeit, viss ir labākajā kārtibā.

- Un Enija?

- Nē.

- Tātad es esmu...

- Trešais cilvēks, kurš to zina.

- Un kāpēc tieši es?

- Tāpēc, ka tev šeit ir liela ietekme un tu vari man palīdzēt. Tu esi vienīgā, kas spēj to visu apturēt.

- Ko apturēt? Tevis izveidoto uzņēmumu?

- Neko tādu es nebiju paredzējis, un tagad viss ir aizgājis par tālu. ŠI Pilnības ideja krietni vien pārspēj visu, ko biju iecerējis, un to nedrīkst pieļaut. Ir pēdējais laiks atjaunot veselīgu līdzsvaru.

- Pirmkārt, es tev nepiekritu. Otrkārt, nekādi nevaru tev palīdzēt.

- “Sfēra” nedrīkst sasniegt Pilnību, Mēja.

- Ko tu runā? Kā tu vari kaut ko tādu teikt? Ja tu patiešām esi Tajs, tā lielākoties ir tava ideja.

- Tā nav. Es tikai gribēju nedaudz civilizēt timekli, padarīt to vienkāršāku un elegantāku. Es atbrīvoju to no anonimitātes, apvienoju tūkstošiem atsevišķu elementu vienā unificētā sistēmā. Bet man ne prātā nenāca radīt pasauli, kurā reģistrācija “Sfērā” būtu obligāta

prasība un valsts pārvaldi un visu dzīvi regulētu viena sistēma...

- Es eju prom. - Mēja pagriezās uz iešanu. - Un nesaprotu, kāpēc tu nevarētu sekot manam piemēram. Pamest to visu. Ja reiz tu tam netici, ej prom. Ej dzīvot mežā.

- Merseram tas nepalīdzēja, vai ne?

- Ej dirst!

- Piedod! Man nevajadzēja tā teikt. Bet tieši viņa dēļ es tevi pasaucu. Vai tiešām tu nesaproti, ka Mersers ir tikai pirmais upuris. Būs vēl citi merseri, daudz mer-seru. Daudzi negribēs, lai viņus atrod, bet tik un tā tiks atrasti. Viņi negribēs tajā piedalīties, jo viss būs citādi. Līdz šim vienmēr varēja izvēlēties - piedalīties vai ne, bet tagad vairs nebūs šādas iespējas. Pilnība ir beigas visam. Mēs noslēdzam loku ap visiem, un tas jau ir īsts totalitārisma murgs.

- Vai tā ir mana vaina?

- Nē, nē, ne gluži. Bet tu tagad esi "Sfēras" vēstnese, tās labvēlīgā, draudzīgā seja. Un tu un tavs draugs Fren-siss esat krietni tuvinājuši "Sfēru" Pilnībai. Viņa mikroshēma un tava ideja par obligātu reģistrāciju "Sfērā". Autenju? Tas ir briesmīgi, Mēja. Vai tiešām tu to nesaproti? Visiem bērniem drošības nolūkos tiks implantētas mikroshēmas, un tās tik tiešām izglābs ne vienu vien dzīvību. Bet vai viņi tiks atbrīvoti no tām, kad sasniegs astoņpadsmit gadu vecumu? Protams, ne. Katrs viņu solis, katra darbība tiks novērota, fiksēta, dokumentēta un analizēta izglītības un drošības interesēs, un tas būs uz visu atlikušo mūžu. Kad viņi būs pietiekami veci, lai piedalītos vēlēšanās un balsotu, tas būs obligāts pienākums. Tad ari noslēgsies "Sfēras" loks, visi tiks kontrolēti no šūpuļa līdz pat kapa malai, un no tā nekādi nevarēs izvairīties.

- Tu tagad runā kā Mersers, un šī paranoja...

- Bet es zinu vairāk par Merseru. Padomā labi: varbūt tev arī būtu jāsāk uztraukties, ja jau uztraucos pat es, viens no šī murga radītājiem?

- Nē. Es domāju, ka tu esi aizgājis pa pieskari.

- Daudzus rīkus es izgudroju tikai joka pēc, tā bija savdabīga perversa rotaļa - paskatīties, kas no tā iznāks, vai cilvēki tos lietos. Un izrādījās, ka esmu uzstādījis giljotīnu pilsētas laukumā. Es nedomāju, ka tūkstošiem cilvēku sastāsies rindā, lai noliktu uz tās savu galvu.

- Vai tā tu to redzi?

- Nē, piedod. Tas bija neveiksmīgs salīdzinājums. Bet daudz kas no tā, ko mēs darījām pašā sākumā, bija vienkārši eksperiments. Es gribēju redzēt, vai kāds to patiešām lietos, akceptēs. Kad cilvēki uzķērās, es vienkārši nespēju tam noticēt. Bet tad jau bija par vēlu, te bija Beilijs un Stentons, un akciju publiskais piedāvājums. Un tad viss uzņēma strauju tempu, un bija pietiekami naudas, lai īstenotu ikvienu slimīgu ideju. Es gribu, lai tu saprastu, kurp tas viss ved, Mēja.

- Es zinu, kurp tas ved.

- Aizver acis, Mēja.

- Nē.

- Es tevi lūdzu.

Viņa paklausīja.

- Es gribu, lai tu saliec kopā visus fragmentus un mēģini ieraudzīt to pašu, ko es. Iztēlojies šādu ainu. "Sfēra" jau gadiem ilgi aprij visus konkurentus, un tas padara uzņēmumu tikai stiprāku. Tagad tas nodrošina jau deviņdesmit procentus meklēšanas pakalpojumu pasaulē. Bez konkurences tā spēks pieaugs, un drīz jau būs gandrīz simt procentu. Mēs abi zinām, ka tas, kurš kontrolē informācijas plūsmu, kontrolē visu - lielāko daļu no tā, ko cilvēki redz un zina. Ja tu gribi paslēpt kādus datus uz visiem laikiem, to var izdarīt pāris sekundēs. Ja gribi kādu iznīcināt, to var izdarīt piecās * minūtēs. Vai ir iespējams sacelties pret "Sfēru", ja tā kontrolē pieeju jebkurai informācijai? Viņi grib, lai visi būtu reģistrējušies "Sfērā", un drīz vien panāks, ka tas būs obligāti. Un kas tad notiks? Kas būs, ja viņi kontrolēs visus meklēšanas rīkus un viņiem būs pieejami dati par ikvienu cilvēku? Ja viņiem būs zināms ikviens mūsu solis? Ja visi naudas pārskaitījumi, visi veselības un DNS dati, ikviena mūsu dzīves daļiņa, laba vai slikta, ikkatrs izteiktais vārds plūdīs caur vienu kanālu?

- Bet pastāv tūkstošiem aizsardzības līdzekļu, kas to nepieļaus. Tas vienkārši nav iespējams. Valdības nodrošinās...

- Caurredzamās valdības? Likumdevēji, kuriem "Sfēra" ir nodrošinājusi nevainojamu reputāciju? Kuri var tikt iznīcināti vienā mirklī, ja atļausies kaut ko iebilst? Kas, tavuprāt, notika ar Viljamsoni? Vai atceries to senatori? Viņa apdraudēja "Sfēras" monopolu, un brīnumainā kārtā federāli tūlīt atrada viņas datorā kompromitējošus materiālus. Domā, tā bija sagadīšanās? Viljamsone ir aptuveni simtais cilvēks, ar kuru Stentons tā izrīkojās. Kolīdz "Sfēra" sasniegs Pilnību, viss būs cauri. Un tu viņiem palīdzi. Šī tava demokrātijas ideja - Demokini vai kā nu to sauc. Kungs tētīt! Ar ieganstu panākt simtprocentīgu līdzdalību tu radīji visīstāko pūļa diktatūru, sabiedrību bez jebkādiem filtriem, kurā noslēpumi tiek pielīdzināti noziegumam. Ģeniāli, Mēja! Tu esi īsts ģēnijs, par kādu Stentons un Beilijs sapņoja jau no paša sākuma.

- Bet Beilijs...

- Beilijs svēti tic, ka dzīve kļūs labāka, jā, pat pilnīgi perfekta, ja katrs cilvēks būs saistīts ar visiem pārējiem un zinās visu, ko zina ikviens cits. Viņš svēti tic, ka cilvēki var sniegt atbildi uz ikvienu jautājumu. Ka pasaulei var palīdzēt tikai pilnīga atvērtība un nesaraujama saikne starp visiem cilvēkiem. Ka tā nevar vien sagaidīt brīdi, kad visas cilvēciskas būtnes veidos vienotu kopumu. Tas ir viņa

zilais sapnis, Mēja! Vai tiešām tu nesaproti, ka tā ir galēji ekstrēma ideja? Beilijs uzskata, ka pilnīgi visai informācijai, gan publiskai, gan privātai, jābūt pieejamai ikvienam sabiedrības loceklim. Ka zināšanas ir kolektīvs īpašums. Tas ir savdabīgs infokomunisms, ultraradikāla koncepcija, kura jebkurā citā laikmetā būtu tikai kāda ekscentriska profesora utopiskais sapnis. Viņam, protams, ir tiesības tā uzskatīt, bet komplektā ar plēsonīgām kapitālistiskām ambīcijām...

- Tu runā par Stentonu?

- Stentons padarīja mūsu ideālismu par biznesu, monetizēja mūsu utopiju. Tieši viņš saskatīja saikni starp mūsu darbu un politiku, politiku un kontroli. Sabiedriski privātais pārtop par privāti privāto, un drīz vien "Sfēra" ar apbrīnojamu privātā sektora efektivitāti un nesātīgu apetīti nodrošinās lielāko daļu vai pat visus valdības pakalpojumus. Visi kļūs par "Sfēras" pilsoņiem.

- Un vai tas ir tik slikti? Ja visiem būs vienāda pieeja pakalpojumiem un informācijai, mums pēdīgi būs izredzes uz vienlīdzību. Jebkurai informācijai jābūt pieejamai bez maksas. Nedrīkst liegt cilvēkam kaut ko zināt, liegt pieeju...

- Un ja visi tiks pastāvīgi novēroti?

- Tad nebūs noziedzības. Nebūs slepkavību, bērnu nolaupīšanas un izvarošanas. Bērni vairs nekad nekļūs par vardarbības upuriem. Nebūs pazudušu cilvēku. Jau tas vien...

- Bet tu taču redzēji, kas notika ar tavu draugu? Viņš tika vajāts līdz pēdējam, un nu viņa vairs nav.

- Es runāju vispārīgā nozīmē. Vai esi diskutējis par to ar Beiliju? Viņš apgalvo, ka ikvienā nozīmīgā pagrieziena punktā notiek ideoloģiska sadursme. Kāds netiek citiem līdzi, kāds apzināti paliek iepakaļ.

- Tātad tu uzskati, ka visus vajag novērot un izsekot.

- Es uzskatu, ka visam un visiem ir jābūt redzamiem. Un tas ir iespējams tikai tad, ja tiekam pastāvīgi novēroti. Tas ir neizbēgami.

- Bet kurš gan vēlas tikt nepārtraukti novērots?

- Es. Es gribu, lai mani redz. Gribu kādu pierādījumu tam, ka eksistēju.

- Mēja!

- To vēlas gandrīz visi. Vairums cilvēku atdotu visu, ko zina, un visus savus paziņas, lai tiktu ievēroti un novērtēti un varbūt paliktu kādam atmiņā. Mēs visi zinām, ka nomirsim. Ka pasaule ir pārāk liela, lai mēs kaut kā izceltos. Un tā ir mūsu vienīgā cerība tikt pamanītiem vai sadzirdētiem - kaut vai uz īsu brīdi.

- Paklausies, Mēja! Mēs tikko redzējām, kas notika akvārijā; viens nesātīgs plēsoņa aprija un pārvērta pelnos visu dzīvo. Vai tiešām tu nesaproti, ka pasauli sagaida līdzīgs liktenis? Ka šis plēsoņa arī aprīs visas pārējās radības?

- Ko tu īsti no manis gribi?

- Gribu, lai tu nolasi šo paziņojumu, kad tev būs maksimālais vērotāju skaits. - Viņš sniedza Mejai papīra lapiņu, uz kuras ar neveikliem drukātiem burtiem bija uzrakstīta deklarācija ar virsrakstu "Cilvēktiesības digi-tālajā laikmetā". Mēja pārlaida tai acis un izlasīja dažas frāzes: "Ikvienam cilvēkam jābūt tiesībām uz anonimitāti." - "Nav iespējams izmērīt katru cilvēku aktivitāti." -"Nepārtraukta datu vākšana ar mērķi novērtēt jebkuru darbību kaitē patiesai izpratnei." - "Ir jāsaglabā strikta robeža starp publisko un privāto." Beigās viena rindiņa bija uzrakstīta ar sarkanu pildspalvu: "Ikvienam no mums ir tiesības pazust."

- Un tu gribi, lai es nolasu to saviem vērotājiem?

- Jā, - dedzīgi apliecināja Kaldens.

- Un kas tad būs?

- Esmu izplānojis virkni soļu, kas ļautu mums kopīgiem spēkiem sagraut "Sfēru". Es zinu visu, kas šeit jelkad ir noticis, arī daudz ko tādu, kas pat pilnīgi aklu cilvēku pārliecinās par nepieciešamību iznīcināt šo monstru. Es zinu, ka to spēju. Esmu vienīgais, kurš var to izdarīt, bet man ir vajadzīga tava palīdzība.

- Un kas būs pēc tam?

- Tad mēs ar tevi kaut kur aizbrauksim. Man ir tik daudz ideju. Mēs varam vienkārši pazust, doties pārgājienā pa Tibetu vai braukt ar velosipēdiem pa Mongolijas stepēm. Varam uzbūvēt buru laivu un doties ceļojumā apkārt pasaulei.

Mēja iztēlojās to visu. Viņa iztēlojās, ka "Sfēra" tiek ar skandālu iznīcināta un izpārdota, trīsdesmit tūkstoši cilvēku zaudē darbu, parks tiek sadalīts starp jaunajiem īpašniekiem un pārvērsts par koledžas pilsētiņām, iepirkšanās centriem vai kaut ko vēl sliktāku. Pēc tam viņa iztēlojās, ka dzīvo kopā ar šo cilvēku buru laivā un bez kādām saistībām dodas ceļojumā apkārt pasaulei, bet tūlīt pat acu priekšā iznira tas pāris uz baržas, kuru viņa bija sastapusi pirms vairākiem mēnešiem. Viņi dzīvoja līča plašumos gluži vieni, sēdēja brezenta nojumē un dzēra vīnu no papīra glāzēm, deva vārdus roņiem un gremdējās atmiņās par ugunsgrēku uz salas.

Un tad Mēja saprata, kas viņai jādara.

- Vai tu esi pārliecināts, ka mūs neviens nedzird?

- Protams.

- Tad labi. Ak kungs! Nu man viss ir pilnīgi skaidrs.

Trešā grāmata

Meja joprojām nespēja atgūties no tā, ka cilvēce bija nonākusi tik tuvu apokalipsei. Jā, viņa bija to novērsusi, viņa izrādījās drosmīgāka, nekā pati bija domājusi, bet pieredzētais stress lika manīt sevi vēl vairākus mēnešus. Ja nu Kaldens toreiz nebūtu vērsies pie viņas? Nebūtu viņai uzticējies? Ja viņš būtu mēģinājis tikt galā saviem spēkiem vai, vēl ļaunāk, uzticējis savu noslēpumu kādam citam? Cilvēkam, kurš nebūtu tik viengabalains, stiprs, apņēmīgs un lojāls?

Mēja sēdēja līdzās Enijai klīnikas klusumā, ļaujot domām staigāt savus ceļus. Te valdīja tāds miers: ritmiski šņāca respirators, reizēm klusi nobūkšķēja kādas durvis, rāmi dūca aparāti, kas uzturēja Eniju pie dzīvības. Viņa bija atrasta uz grīdas savā kabinetā un bezsamaņā atvesta šurp, uz "Sfēras" klīniku, kur aprūpe bija labāka nekā jebkur citur. Kopš tās dienas viņas stāvoklis bija stabilizējies, prognozes bija visai cerīgas. Ārsti joprojām diskutēja par komas cēloni, bet doktore Viljalobosa uzskatīja, ka, visticamāk, to ir izraisījis stress, šoks vai vienkārši pārgurums. Enijas vitālos rādītājus pastāvīgi novēroja gan "Sfēras" mediķi, gan tūkstošiem ārstu visā pasaulē, un visi bija pārliecināti, ka viņa atmodīsies.

Viņai bieži notrīsēja skropstas un reizēm noraustījās kāds pirksts, un tās bija cerīgas pazīmes. Līdzās elek-trokardiogrāfam bija uzstādīts displejs, kurā nerimtīgi krājās laba vēlējumi no visām pasaules malām, no cilvēkiem, ar kuriem Enija droši vien nekad neiepazīsies.

Mēja skatījās uz draudzenes nemainīgo seju, spīdīgo ādu un gofrēto caurulīti, kas bija iesprausta viņai mutē. Enija izskatījās tik mierīga, it kā gulētu saldā miegā, un Mēja sajuta vieglu skaudības dzēlienu. Interesanti, kas notiek viņas prātā? Ārsti bija teikuši, ka viņa droši vien redz sapņus; aparāts fiksēja pastāvīgu smadzeņu aktivitāti, bet neviens nezināja neko vairāk, un tas bija diezgan kaitinoši. No Mejas vietas bija redzams monitors ar šo procesu vizuālo attēlu; periodiski krāsu uzplaiksnījumi liecināja, ka Enijas prātā patiešām kaut kas notiek. Bet kas?

Kluss klauvējiens izrāva Mēju no pārdomām. Viņa paskatījās pāri Enijas nekustīgajam ķermenim - novērošanas zonā aiz stikla vīdēja Frensisa seja. Viņš bikli pacēla roku, un Mēja viņam pamāja. Viņi tiksies vēlāk, korporatīvajā pasākumā par godu pēdējam klarifikācijas aktam. Visā pasaulē nu bija desmit miljoni caurredzamu cilvēku, un tā bija neatgriezeniska tendence.

Enijai nenoliedzami bija nozīmīga loma šajos procesos, un Mēja nožēloja, ka draudzene neredz to visu pati savām acīm. Mēja tik daudz ko gribēja viņai pateikt. Ar pienākuma apziņu, kas šķita teju vai svēta, viņa bija pastāstījusi pasaulei par Kaldena jeb Taja absurdajām

pretenzijām un kļūmīgajiem centieniem nepieļaut “Sfēras” Pilnību. Viņa bija atradusies dziļi pazemē kopā ar šo vājprātīgo, atrauta no vērotājiem un visas pasaules, un tagad atcerējās to kā baisu murgu. Bet Mēja izlikās, ka ir gatava sadarboties, un tas ļāva viņai paglābties un nekavējoties izstāstīt visu Beilijam un Stentonam. Ar savu parasto empātiju un tālredzību viņi bija atļāvuši Tajam palikt parkā kā padomdevējam ar nenoteiktiem pienākumiem un kabinetu kādā nomaļā nostūrī. Mēja nebija redzējusi viņu kopš pēdējās tikšanās pazemē un nemaz negribēja redzēt.

Nu jau vairākus mēnešus Mēja nebija sazinājusies ar vecākiem, bet tas bija tikai laika jautājums. Drīz viņi atkal atradīs cits citu, jo dzīvo pasaulē, kurā visi visus pazīst, patiesi un pilnīgi, bez noslēpumiem, kauna un vajadzības lūgt atļauju kaut ko redzēt vai zināt, bez egoistiskās slēpšanās savā pasaulītē - ikviens tās stūrītis nu ir pieejams visiem un vienmēr. Drīz vien to visu aizstās jauna, cildena atvērtība, mūžīgas gaismas pasaule. Nenovēršamā Pilnība nesīs cilvēcei mieru un vienotību, atstājot pagātnē to haosu un neskaidrības, kas valdīja pasaulē pirms “Sfēras”.

Uz monitora, kurš novēroja Enijas prāta darbību, izplauka vēl viens krāsains plankums. Mēja pasniedzās un uzlika roku viņai uz pieres, brīnoties par šo distanci, -viņas šķīra tikai miesa, bet šķita, ka tas ir nepārvarams šķērslis. Kas notiek draudzenes galvā? Šī neziņa ir tik kaitinoša, Mēja nodomāja. Viņa jutās aizvainota, aplaupīta; tas bija netaisnīgi attiecībā pret viņu un visu pasauli. Vajadzēs pēc iespējas ātrāk parunāt ar Stentonu un Bei-liju, ar “Komandu 40”. Ko Enija domā? Kāpēc to nevar noskaidrot? Pasaulei ir tiesības to zināt, tūlīt un tagad.

Pateicības

Gribu pateikties Vendelai, Bilam un Tofai, Vanesai un Skotam, kā ari Ingerai un Polam. Ari Dženijai Džekso-nei, Sallijai Vilkoksai, Endrū Vailijam, Lindsijai Viljamsai, Debijai Kleinai un Kimberlijai Džeimijai. Paldies Klārai Senkijai. Arī Em-Džejam Steiplsam, Mišelai Kvintai, Bren-tam Hofam, Semam Railijam, Braienam Krisčenam, Sārai Stjūartei-Teilorei, īanam Dilenijam, Endrū Līlendam, Kei-sijai Džārmenai un Džilai Stoferei. Paldies Lorai Hovardei, Denjelam Gambaineram, Ēdamam Krefmenam, Džorda-nam Basam, Braienam Makmalenam, Denam Makinli-jam, Aizakam Ficdžeraldam, Sunram Tompsonam, Endijai Vinetai, Džordanam Kārnsam, Rūbijam Peresam un Reiče-lai Honai. Paldies visiem Vintage un Knopf darbiniekiem. Paldies Džesikai Hišai. Paldies Kenam Džeksonam, Džonam Makoskeram un Nikam Goldmenam. Paldies Kevi-nam Spolam un visiem tipogrāfijas Thomson-Shore darbiniekiem. Vēl gribu piebilst, ka Sanvinčenco ir izdomāta vieta; esmu pieļāvis ari citas nelielas vaļības attiecībā uz Līča ģeogrāfiju.

Par autoru

Deivs Egerss ir uzaudzis Čikāgas apkaimē un absolvējis Ilinoisas Universitāti Ērbanā-Šampeinā. Viņš ir nodibinājis Sanfrancisko neatkarīgo izdevniecību McSweeney's, kura izdod grāmatas, reizi kvartālā iznākošu literāro žurnālu McSweeney’s Quarterly Concern un ikmēneša žurnālu The Believer. McSweeney’s izdod arī bezpeļņas grāmatu sēriju Voice of Witness, kurā apkopoti aculiecinieku stāsti par cilvēktiesību pārkāpumiem ASV un visā pasaulē. 2002. gadā Egerss un viņa domubiedri nodibināja bezpeļņas organizāciju 826 Valencia - jaunatnes literāro centru Mišenas rajonā Sanfrancisko. Kopš tā laika organizācijas 826 National paspārnē ir atvērti vēl septiņi šādi centri dažādās ASV pilsētās. Līdzīgi centri ir nodibināti arī Dublinā, Londonā, Kopenhāgenā, Stokholmā un Sentpolā Mineapolisas štatā, kā arī citās vietās. Egersa darbi ir nominēti Nacionālajai literārajai balvai, Pulicera prēmijai, Nacionālajai literatūras kritiķu apvienības prēmijai un ieguvuši Deitonas literāro miera prēmiju, Francijas Prix Medicis, Vācijas Albatrosa prēmiju, National Magazine balvu un Amerikas literāro balvu. Patlaban Deivs Egerss ar ģimeni dzīvo Kalifornijas ziemeļos.

mcssweeneys.net
voiceofwitness.org
826national.org
valentinoachakdeng.org
believermag.org
scholarmatch.org
Deivs Egerss SFĒRA

notes

1

Santjago Kalatrava (1951) - spāņu neofuturisma stila arhitekts, viens no ievērojamākajiem savas nozares pārstāvjiem. Šeit un turpmāk - tulk. piez.

2

Angļu vai. romāna nosaukums ir Circle - aplis, kas simbolizē pilnību.

3

Aleksandrs Kalders (1898-1976) - amerikāņu tēlnieks, īpaši ievērojams ar saviem izsmalcinātajiem kinētiskajiem objektiem (mobile).

4

Amerikāņu režisora Godfrija Redžio dokumentālā filma (1982) par dabas un civilizācijas sarežģītajām attiecībām.

5

Žans Mišels Baskija (1960-1988) - amerikāņu mākslinieks, neoekspresionisma žanra pārstāvis.

6

Optimuss Praims ir pozitīvā līdera tēls daudzsēriju animācijas filmās “Transformeri” (2010-2013).

Federālā komunikācijas komisija.

8

Hughes H-4 Hercules jeb Spruce Goose ir Hovarda Hjūsa uzņēmumā konstruēta militārā transporta lidmašīna, būvēta no koka Otrā pasaules kara laikā. Enola Gay ir Boeing B-29 modeļa bumbvedējs, kuru pilots nosauca savas mātes vārdā; 1945. gadā no tās tika nomesta atombumba uz Hirosimu.

9

Teituma O’Nīla (Tatum O'Neal; 1963) - amerikāņu aktrise, 1973. gadā deviņu gadu vecumā saņēma Oskara balvu par Edijas lomu filmā Paper Moon (“Papīra mēness”).

10

Latīņamerikāņu ēdiens - grilēta marinētas liellopu gaļas šķēle.

11

Domāta darbinieku iespēja iegādāties uzņēmuma akcijas ar īpaši izdevīgiem noteikumiem.

12

Reliģiskā kustība, kuras sekotāji neizmanto medicīnisko palīdzību un medikamentus, jo uzskata, ka viss ir Dieva rokās un visefektīvākais līdzeklis ir lūgšanas.

13

Acīmredzot domāts 8. maijs, kad tika atzīmēta Sabiedroto uzvara Otrajā pasaules karā. Ironiska nozīme varētu būt arī tam, ka vārds Mayday ir starptautisks briesmu signāls.

14

Muhamads Junuss (1940) - Bangladešas uzņēmējs, Grameen bankas dibinātājs, kurš 2006. gadā saņēma Nobela Miera prēmiju.

15

Fair-trade ir starptautiska kustība par atbalstu jaunattīstības valstu ekonomikai, arī sociālo un ekoloģisko standartu aspektā.

16

Populārs brokastu ēdiens - auzu pārslas ar riekstu un medus, reizēm ari risu un kaltētu augļu piedevu; tiek ražots ari batoniņu veidā.

17

The Creamers - 1986. gadā dibināta amerikāņu pankroka grupa no Losandželosas; joprojām koncertē un izlaiž albumus.

18

Paddle tennis jeb amerikāņu teniss ir Amerikā radies tenisa paveids, kuru spēlē ar raketes lieluma lāpstiņām.

19

King Crimson ir britu progresīvā roka grupa, kura bija ipaši populāra 20. gadsimta 80. gados.

20

Par Hūvervilām dēvēja graustu rajonus, kuros dzīvoja bezpajumtnieki Lielās depresijas laikā; nodēvēta tālaika ASV prezidenta Herberta Hūvera vārdā.

21

Šis slavenais tilts pār Zelta Vārtu jūras šaurumu savieno Sanfrancisko un Marinas apgabalu.

22

Tā dēvētās paleolīta diētas sekotāji uzturā lieto tikai tos produktus, kurus varētu būt lietojuši akmens laikmeta cilvēki, - gaļu, riekstus, ogas un augļus -, atsakoties no graudaugu un piena produktiem.

23

98,6° Fārenheita skalā atbilst 37° Celsija skalā.

24

Konstantīns Brankuši (1876-1957) - rumāņu izcelsmes mākslinieks un fotogrāfs, viens no ievērojamākajiem 20. gadsimta tēlniekiem, kurš tiek dēvēts par modernās tēlniecības patriarhu.

25

Dažādas karstās un aukstās uzkodas spāņu virtuvē.

Šis? Šis? (Spāņu vai.)

27

Donalds Klarenss Džads (1928-1994) - ievērojams amerikāņu tēlnieks, kura darbiem raksturīgas vienkāršas, monumentālas formas.

28

Angliski uzņēmumu “Sfēra” sauc Circle.

29

Efeju līga ietver astoņas ASV prestižākās augstskolas valsts austrumu piekrastē.

30

Viena no astoņām prestižākajām ASV universitātēm, kas veido tā dēvēto Efeju līgu.

31

Domāta fon Trapu ģimene no populārā mūzikla “Mūzikas skaņas”. Kādā epizodē barona bērnu guvernante Marija šuj viņiem kostīmus no veciem aizkariem; filmas beigās viņi bēg no nacistiem uz Šveici.

32

Filipa Eksetera Akadēmija ir elitāra mācību iestāde, viena no vecākajām un prestižākajām ASV vidusskolām.

33

Šis slepenais projekts tika īstenots ASV Otrā pasaules kara laikā ar mērķi radit pirmos kodolieročus.

34

Vēstulē ebrejiem, 4:13.

35

ASV valstsvīru sanāksme Filadelfijā 1787. gadā, kurā tika pieņemta Neatkarības deklarācija.

36

Acīmredzot domāti grupas The Beatles dalībnieki Džons Lenons, Pols Makartnijs un Ringo Stars.

37

Vācu kinematogrāfes Lenijas Rīfenštāles filma par 1934. gada nacistu partijas kongresu Nirnbergā.

38

Doroteja Lanža (1895-1965) - ievērojama amerikāņu fotogrāfe un fotožurnāliste, kuras darbos atspoguļots Lielās depresijas laiks.

39

Stīvs Makvīns (1930-1980) - 20. gadsimta 60. un 70. gados populārs amerikāņu kinoaktieris.